BARCSI Tibor

Uj Forrás 1989.3.sz.

Miért ne lett volna igaza a hatalomnak?

Csakhogy valamiről megfeledkeztek.

Arról a valamiről.
amitől lassan,
véget nem érőn
ég ki a lélek.

Az élet vége

Itt, épp itt várakoztál
sorban állva,
ebben a transzcendens hivatalban,
amely az élet...
Mire a kisablakhoz kerültél,
ím betelt az űrlap,
mi a távolabbi időben
küldődött még
névre, sőt személyi számra szólón,
hogy betartassék a terminus.
Épp csak a pecsét hiányzik már...
Évek tükröződnek most egymáson,
akárha félbemaradt gesztusok.
Amit hallasz az ablakon túlról,
vigasztalanul tárgyilagos:
„Kérem a következőt!"

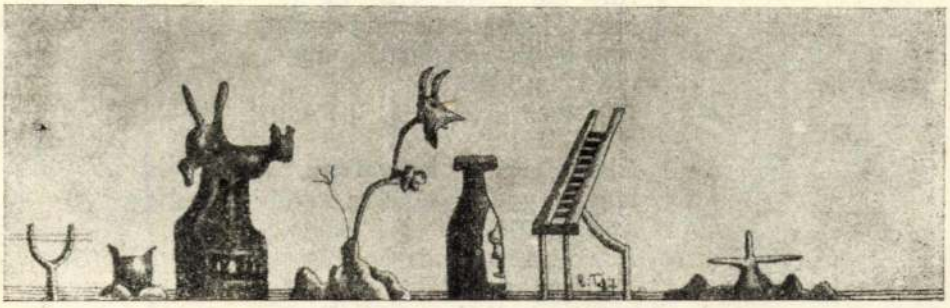

Barcsai Tibor rajza

Hagyd el az ifjúságot;
ő már rég elhagyott!
Mit hívogatsz? Hisz így majd,
ha hívnak — nem vagyok ott!"

Így szólt. — S már cihelődött.
De aztán zubbonyát,
szíjait igazgatva,
csak várt, nem állt odább.
Végül, a vállát vonva,
kilépett vigyorin...
... A leglényegesebbről —
hallgatott Pecsorin!

BARAK LÁSZLÓ

Útvesztők

... otthon láttam őket
ágyban meghalni
nem értem
azt a rémes elégedettséget
az arcukon
Wolfgang Hilbig

Ők nem a hatalom
csapdájába estek,
hanem a hatalom
hátsó udvarán ocsúdtak.
Ahol bumázska árusíttatott,
nem erőszakoltak meg senkit,
nem nyírtak kopaszra senkit.
Jövőt ígértek.
Az isten?
NINCS!
Hiszen ami oly kegyetlen,
hogy kegyelemből sem mutatkozik meg,
az NINCS!
Ez volt a sorrend:
Nem erőszakolták meg őket,
nem nyírták kopaszra őket.
Aztán a jövő.

A dög

(Varkoly László képei a Stúdió Galériában)

Baranyai Tibor

A 80-as évek hiperrealizmusával indult életmű mára teljesen átfordult expresszív naturalista festőiségbe. A fotószerű, egzakt forma látomássá változásának lehetünk tanúi. Üvöltésként ható expresszív gesztusok, drámaian lendületes ecsetvonások és démoni fényeket idéző spray-fújások lidércként telepszenek a vásznakra.

Az extravaganciájáról ismert művész, amolyan terrible enfant-ként teremtette rendhagyó műveit. Punkos ihletettségű body-artos akciói, képei messze túlmutatnak a felületes divatjelenségeken, kilépve a szubkultúra zártságából megrázkódtatást okoztak a 80-as évek festészetében. A hiperrealista felfogásban megfestett *Csillagtonzurájában* , a politika által maga alá gyűrt egyén emelkedik ki, hogy a nyílt összeütközést is vállalva felkeverje a látszatmegegyezésre épülő komforttársadalom „langyosvizét". Méhes László, a langyosvizet élvező polgárok elé tart görbetükröt, míg a *Varkoly* által felmutatott egyén fulladozik benne, fekélyként viselve a csillagokat és az önpusztítást is vállalva demonstrálja ennek elviselhetetlenségét. *B.52-es interakciója* a lét határait súrolva — mintegy rituális öngyilkosságként — demonstrálta a lázadó individum drámai izoláltságát.

Legújabb munkáin, egyetlen felnagyított organikus motívumot jelenít meg expresszív gesztusokkal. Az izgatott ecsetvonásokkal felkent forma összefogott tompa színei között irritálóan villognak a fehérek, narancssárgák és pirosak. Az állati tetem roncsolódott felülete szinte kínálta az expresszív-festői megfogalmazás lehetőségét, az organikus forma megőrzése mellett. A téma és megfogalmazása, kettős — tartalmi és festői — aktualitásával döbbenti meg nézőjét. Lehengerlő és egyben taszító a súlyos barnákkal és feketékkel megfestett foszló tetem képe. Hasonló megrendültséget hordoznak Jovián György, barbár, brutális formákból építkező arte poverás munkái, de ezek inkább mediterrán ihletettségű lírai meditációra késztetnek és ezzel erősen közelednek az itáliai transzavantgarde festészet szellemiségéhez. Azonban a posztmodern felfogás metafórakincse és a kultúrtörténet metasíkjába transzponált nyelvezete túlzottan bőbeszédű Varkoly puritán, drámai festészetéhez képest.

Az absztrakt expresszionizmus és a gesztusfestészet eszközeinek — művészettörténeti toposzok nélküliszubjektív újraírásával tárja elénk szorongató létélményét. S. Rotenberg letisztult, energikus formafelfogásával és W. de Kooning lírai-expresszív szín- és felületkezelésével rokonítható a legjobban.

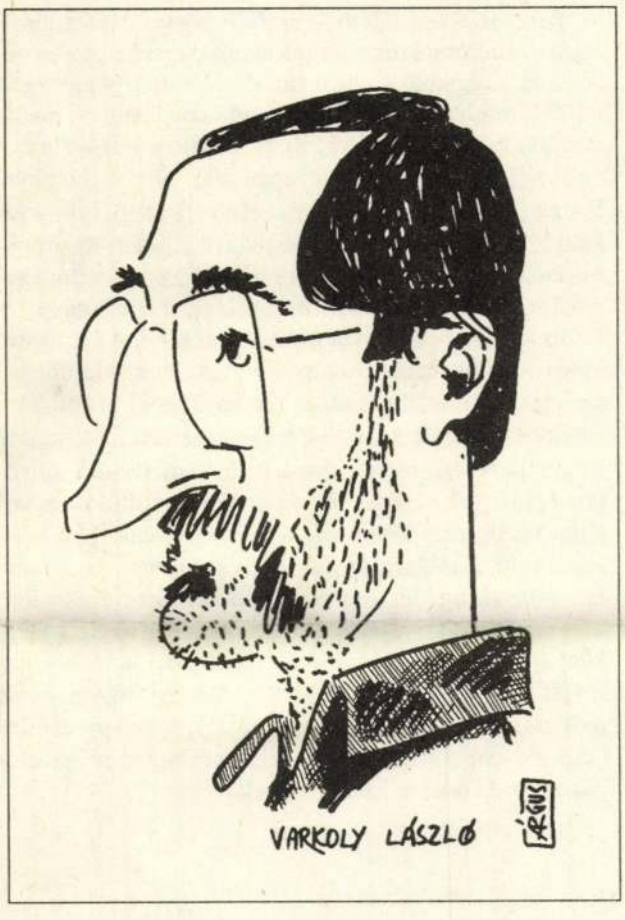

Miként korábbi művei — *B.52-es akció, Csillagtonzura, Darázs és a méhek, Római modor, Emberpár dísztökkel* — is a protestáló humánum egzisztenciális drámaiságát és individuális emelkedettségét nyilvánítja ki, tömény iróniával fűszerezve. Az önpusztítást, konfrontációt, elutasítást és elzárkózást, mint lehetséges stratégiát, mindig antropomorf formák megfogalmazásával vitte vászonra. Ez az első eset, hogy elhagyja az emberi alak szuggesztív imágóját és az egocentrikus, médiumból ismét vérbeli, sallangtalan eszközökkel, a téma naturális megközelítéséből kiindulva tárja elénk drámai látomását.

(Bp., Stúdió Galéria, 1990. február 1—25.)

Bárdosi József

Barcsai Tibor: Vásárba induló végvári vitéz

(műelemzési kísérlet)

Barcsai Tibor *Vásárba induló végvári vitéz* című, fekvő formátumú tusrajzának alapsíkja a kompozíció alsó széle: az egymás mellé felsorakoztatott, egymás mellé rendelt motívumok erről az alapról emelkednek, magasodnak, nőnek fel; a virágok, az indák, a fák, a furcsa, bábszerű alakzatok, s a középen álló, zömök templom. Ezen egymástól hol üres terekkel elválasztott, hol — főként a mű jobb terében, ahol a vertikálisokat megtörőn feltűnik egy kéz — lazán egymáshoz kapcsolódó, egymással keveredő, számos részletelemből épülő együttes fölött a papír fehérje világít széles sávban. A barnásfekete tussal megrajzolt kompozíció mintha egy letűnt, kísértetekkel, hiedelmekkel és félelmekkel átitatott, képzetekkel telített kor atmoszféráját idézné: ahol az amorf alakzatokból bábszerű figurák formálódnak, ahol antropomorf lények vesznek el, oszlanak szét foltokká és vonalakká. Barcsai Tibor már korábbi alkotásaiban is — kisméretű, fatáblára festett olajképein, tusrajz-sorozatain — gyakran idézte meg a középkori városrészleteket, a lovagok világát, üszkös, romos várakat — ihlető közegként természetszerűen adódik a két, Barcsai Tibor pályáját meghatározó élettér, Ungvár és Esztergom —, s e motívumkincs környezetei és alakjai között lapjain mindenkor álomszerű kapcsolatok teremtődnek, az összetevők különös rendbe szerveződnek.

Apró tollvonások sűrűsödnek, ritkulnak a képelemek „testén"; az elsötétülő-kivilágosodó felületeket csak néhol töri meg egy-egy csíkozott vagy pöttyözött mező; az üres és a rajzzal megtört, vagy telített felületek hullámzását belső vibrálással élénkíti ez az alkotói módszer.

Az ezerkilencszáznyolcvanas években, az évtized végén egy látszólagosan anakronisztikus világ épül fel Barcsai Tibor műhelyében, ám e lapok sugallatát átélve azt regisztrálhatjuk, hogy a művész félelmei, töredezett-összemosódott világának szorongásai élők és aktuálisak.

* * *

Barcsai Tibor grafikus- és festőművész 1937-ben született Pécsett. Tanulmányait az ungvári Iparművészeti Főiskolán végezte. 1960 óta kiállító művész. 1967 óta Esztergomban él. Rendszeresen szerepel a Komárom megyei és az esztergomi képzőművészek kiállításain, szűkebb hazájában műveiből már több önálló tárlatot rendezett.

(Barcsai Tibor: Vásárba induló végvári vitéz 1986. Tus, toll, 30x42 cm. Az esztergomi Balassa Bálint Múzeum tulajdona.)

Wehner Tibor

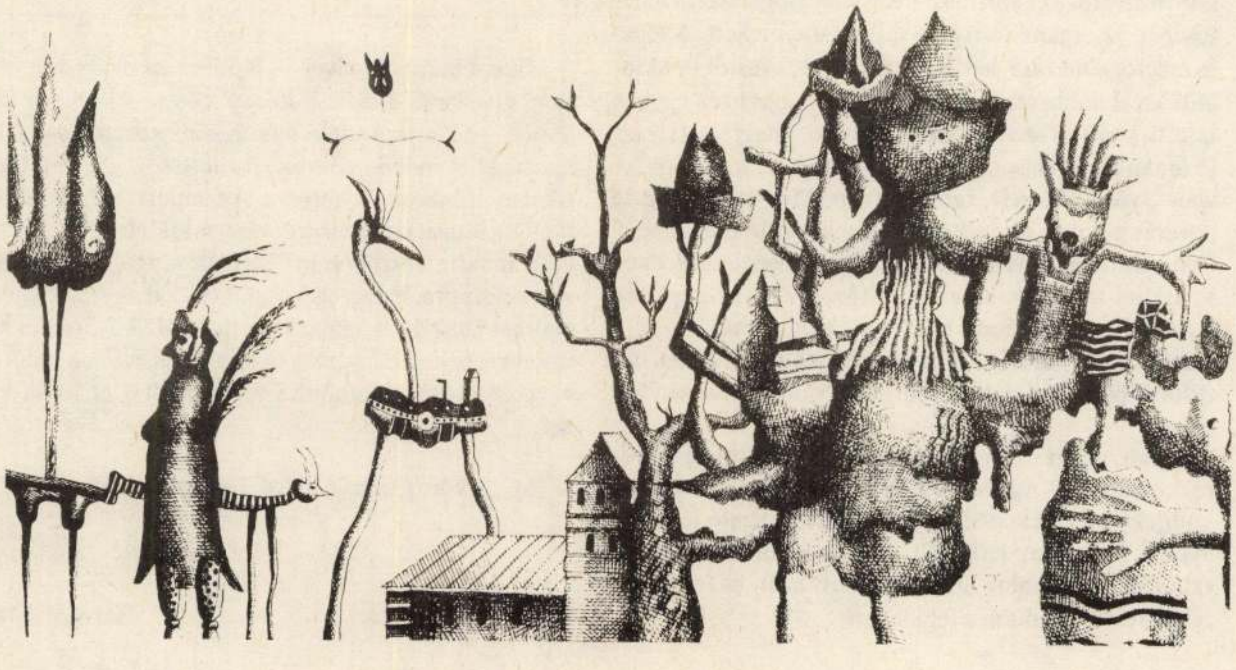

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Barcsi Ági 7. o. t.
SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
1983 FEB 16
1021

Olvasmányélmények — rajzon

Mezőtúron tizedik alkalommal rendezte meg a Felszabadulási Emlékkönyvtár az Újváros kisdobosainak és úttörőinek a gyermekrajz-kiállítást. A pályázat a Szovjetunió megalakulásának 60. évfordulója tiszteletére indult, témája: Olvasmányélményeim a szovjet irodalomból.

A 4. sz. általános iskola tanulói 115 rajzot küldtek a pályázatra, amelyekből huszonnégyet díjaztak. A jól sikerült illusztrációk nagy tetszést arattak a gyerekek és a felnőttek körében egyaránt. Legeredményesebben szerepelt a 7. b. osztály Béke raja. Tizenhét tanuló vett részt a pályázaton, nyolcan kaptak szép munkájukért jutalmat.

A tájékoztatást Molnár Mária rajtitkártól kaptuk és a két fotót is. Mindkét rajz hetedik osztályos gyerek fantáziájában született.

Barcsi Ági: Burattino

évi 40 ezer fori
százaléka megy
lemadóra, de f
társasági adót,
is vonják. — H
munkaidő alatt
miatt, vagy me
daru, áll a mun
fizetik neki. I
ként azonban c
res, ha termel:
ben kikötött ó
nyelmesen dolg
val kevesebbet
megrendelő (a gyár), amikor
ránk bíz egy feladatot, azt is
megmondja, a termék elké-
szítéséért mennyi órát fizet
meg. Ha az előírt három he-
lyett négy óra alatt végzünk,
senki nem szól — de pénzt
sem kapunk többet. A ter-
mék elkészítésének árához
persze rövidebb idő alatt is
hozzájuthatunk serénykedve,
és — ez természetes — a
megspórolt perceket nem pi-
henéssel töltjük.

ən kéznél van

szen így gyorsíthatunk a
tempón.

BÉKÁSI FERENC: A hi-

Csak akkor dolgozunk, ha
minden szerződésben vállalt
kötelezettségét teljesítette a
nagyüzem. Ezzel, mert szük-
ség van a munkánkra, sze-
rintem az egész gyárat a ter-
melés alaposabb előkészíté-
sére ösztönözzük. De szerin-
tem korántsem csak ez a
kényszerítő erő lényeges.
Nekünk egyre inkább vé-
rünkké válik, hogy ne csak a
„saját munkánk" érdekeljen,
túl lássunk a munkapadon.
Az ember — nem érzi hasz-
nát — megszokja, hogy azzal
is foglalkozzon, máshol mit
kellene változtatni, hogy fel-
adatát könnyebben, kifize-
tődőbben oldhassa meg.

BÁLINT FERENC: Na-

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Barcsik Géza, grafikus
KISALFÖLD
1984 AUG 3

1021

FIATALOK GALÉRIÁJA

Barcsik Géza 1963-ban született Győrben. A rajzolás már gyermekkorában érdekelte, több iskolai- és kisebb pályázatokon vett részt sikerrel. Egy sikertelen felvételi a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolába, majd a Révai Miklós Gimnázium biológia tagozatán tett érettségit. Középiskolás éveiben a Győri Képzőművészeti Körnek volt a tagja, itt *Alexovics László* nagy szakmai tudással segítette a tanulásban és felkészülésben.

Érettségi után a Kirakatrendező és Dekoratőr Szakmunkásképző Intézetbe járt két évig. A Rembrandt Grafikai Körben ismerte meg a rézkarc technikáját. *Kéri Imre*, majd *Parádi Tamás* segítségével készült az Iparművészeti Főiskolára, ahol az idén ősszel kezdi meg tanulmányait.

egeszére az előbb idézett
ıa történhetett volna meg a
értékelődése. Komikus, de
a volt a győri műszaki kon-
dott az „egyébként" korsze-
éle váratlan meghibásodás
runk termékeivel fordul elő.
ért, összecsuklásra hajlamos
ánk a sort — aligha fog ki-
A bizalmatlanságra okot adó
ségében nem az alapanyagok
okolható.
em csupán a termelést jel-
oldalán, a fogyasztásban is.
munkájára, ám statisztikai
lakások úgynevezett elhasz-
ább, mint a fejlettebb ország
t látjuk a tartós fogyasztási
sében. A magyar autós pe-
közlekedési szokásainkon ed-
az osztrák vagy nyugatné-
mezettségen, előzékenységen.
odva mondjuk így: a közle-

nyossága bizonyos fokig alig-
avaraira vezethető vissza. Mi
ugyanaz az ember, aki ott-
ban lehúzza cipőjét, a mun-
ıdre lecsavarja, elviszi a tu-
olajjal feltölteni a gépét. S
„Ennyi pénzért ugyan miért

an nem fizetik. Legalábbis
zsődöt mondott erősítőre vagy
unk, mégiscsak belátható, az
ért bizony mindenkinek fi-
vélt „hiány" alkalmasint ép-
ultúrá következménye.

Pethő L.

Negyve

Ké

A magyar
vül az edd
alapján 42
kong kiállít
fel termékeiket a két hét múlva, szeptember 14-én nyíló Őszi Budapesti Nemzetközi Vásáron, a fogyasztási cikkek szakvásárán. A hagyományoknak megfelelően szakosítva — ezúttal 14 árucsoportban — mutatják be árucikkeiket a kiállítók. A népgazdaság igényeivel összhangban kialakított árucsoportokban ruházkodással kapcsolatos termékeket; lakberendezési cikkeket; lakásfelszerelési tárgyakat; háztartásvegyipari, papíripari és kozmetikai cikkeket; élelmiszeripari termékeket; kultúrcikkeket; sporteszközöket; járműveket; ajándékokat és népművészeti tárgyakat; családi és hétvégi házakat; barkácsszerszámokat; játékokat; valamint oktatási eszközöket láthatnak a kiállítás látogatói.

hont adó 23-as csarnok, s hosszú évek után ismét megnyitja kapuit a konferencia épület mögött lévő K—20-as pavilon, amely 1500 négyzetméteren a Domus kiállításának és árusításának helyszíne lesz.

Az árubemutatók mellett különböző programokkal szórakoztatják a vásár közönségét. Az egyik legnagyobb érdeklődésre számottartó esemény az Elektromos Művek kiállítása lesz, amelyen különféle energiatakarékos háztartási készülékeket sorakoztatnak fel. Várhatóan sok látogatót vonzanak majd a divatbemutatók is.

A tavalyihoz hasonlóan az idén is négy szakmai délelőtt lesz. Ezek időpontja szeptember 17., 18., 19. és 20-a. Ezeken a napokon délelőtt 10-től

tek

Barcsy /Sic/ Jenő

szerepelt a győri Műcsarnokban rendezett "Mai festészetünk" c. kiállításon.

Hamar Imre: Kiállítási jegyzetek.

Kisalföld. 1963. jun. 11.

magyar

Baird Edith

festő

l. Tavaszi szalon

RV. 175.02

Illyés Gyula

archívuma

TÉR ÉS FORMA

ÉPÍTŐMŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

KIADJA A
FŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BUDAPEST VIII., HORÁNSZKY-UTCA 8

Bárd István, VII.o. MDK

Állami Szent Imre gimnázium

162. Hidmunkás.

Magy. Ifj. Képzömüv. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949. aug.16. - szept. lo. Kat.

Bárd Lajos (Márs!)

— (A Munkácsy Céh szegedi kiállítása.) A *Munkácsy Céh* holnap, *vasárnap, ünnepélyes külsőségek között nyitja meg Szegeden az ottani ünnepségekkel kapcsolatosan első reprezentatív vidéki kiállítását.* Az ünnepélyes megnyitásra *Szegedre* lcutaztak a következő művészek: *Bárd* Lajos, *Kernstok* Károly, *Iványi-Grünwald* Béla, *Glatz* Oszkár, *Nádler* Róbert, *Nagy* Sándor, *Hermann* Lipót, *Fehérvári Gyenes* Lajos,, a Munkácsy Céh főtitkára, *Gulyás* Sándor, *Garđócz* Árpád, *Gál* Ferenc, *Gimes* Lajos, *Kemény* Nándor, *Déry* Béla, *Rubovits* Márk, *Istókovics* Kálmán,

M.O. 930 x/19

M.O. 1930. I. 19.

mdk.

Bárd Sándorné népi iparművész

Kinvző

Recsk

A népművészet mestere

kitüntető címet, oklevelet, jelvényt

és a velejáró 3000 f-t pénzjutalmat

kapta.

/. Kitüntettjeink

Népművelés 1962, Gs. sz. címlap belső old.

Barcsai Tibor festő-grafikusművész

a tatai várban rendezték meg a „Tavaszi tárlat '82" c. kiállítást. Barcsai Tibor visszatért régi stílusához. Kis festményeit jellemző múltba merengése rajzain is jelen van. Az archaizálás formai és tematikai szempontból meghatározója karakteres tusrajzainak.

Salamon Nándor: Vita képzőművészeti életünkről.
Dolgozók Lapja, 1982. május 29.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 SEP 23

Dolgozók Lapja (Komárom)

Barcsai Tibor

1021

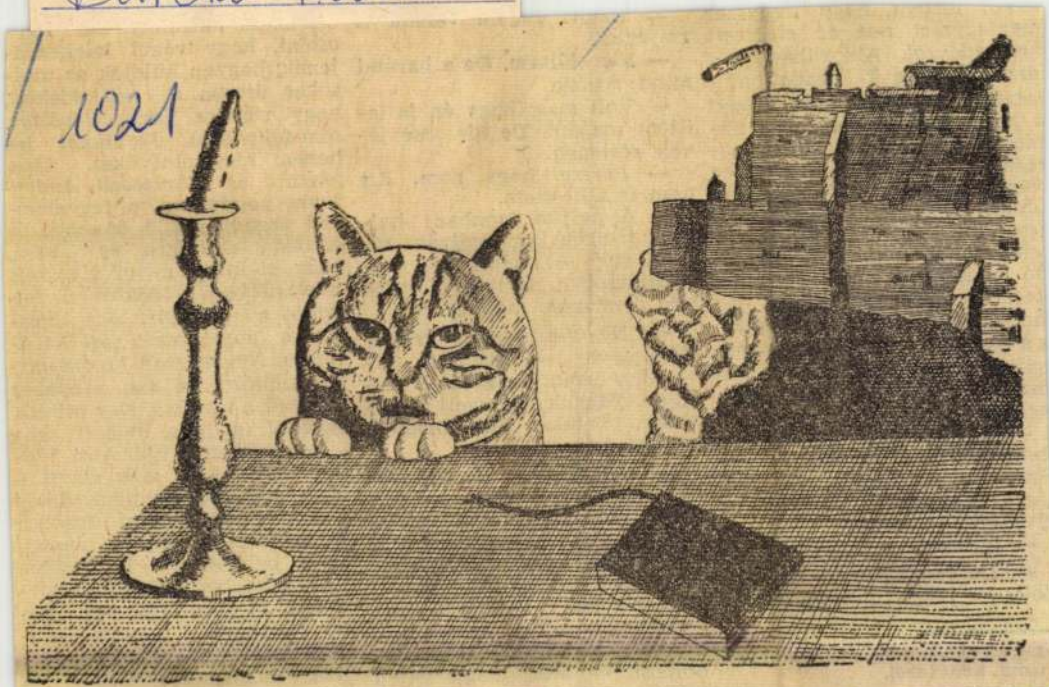

MACKÓ, A KANDÚR APOTEOZISA

(Barcsai Tibor grafikája)

akkor történt, hogy egyszer megjegyzést tett *az elveszett nemzedékről*. Akkoriban éppen egy öreg *T-Forddal* járt, s történetesen valami baja esett a kocsi gyújtásának, az a fiatalember azonban, aki a garázsban dolgozott, és előzőleg végigszolgálta a háború utolsó évét, vagy ügyetlenül javította meg, vagy az is megtehet, hogy nem volt hajlandó megsérteni a korábban érkezettek elsőségét. Elég hozzá, hogy nem volt *sérieux*[1], s a *patron*[2]: Miss Stein panaszára alaposan lehordta. Azt mondta a patron: a *génération perdue*.

— Látja, ezek maguk. Maguk mind — mondta Miss Stein. — Az összes háborút járt fiatalember. Maguk az elveszett nemzedék.

— Igazán? — kérdeztem.

— De mennyire — erősködött. — Maguknak semmi se

— Látott, eh
rés egen?

— Nem láttar
mind isznak.

— Volt már,
ittam magam. I
vök részegen.

— Persze, h
nem is állította

— A patron
nali tizenegykc. ilyenkor részeg volt —, mondtam. — Máskülönben nem telt volna tőle ilyen szép mondás.

— Ne vitatkozzon velem, Hemingway —, szakított félbe Miss Stein. — Semmi értelme. Maguk elveszett nemzedék, pontosan úgy, ahogy a garázsmester mondta.

Később, mikor első regényemet írtam, megpróbáltam Miss Steinnek a garázsmester szájából ellesett idézetét egy másik, a *Prédikátor Könyvéből* származó idézettel ellensúlyozni. Aznap este azonban, hazafelé mentemben, a garázsban dolgozó fiúra gondoltam, és arra, hogy vajon szállították-e valaha e mentőkocsinak átalakított jármű-

szellemi restségre, és arra, hogy ki kit is nevez elveszett *nemzedéknek*? Időközben felértem a *Closerie des Lilas*hoz, a fény ráesett régi barátomra, *Ney marsall kivont* kardú szobrára, a fák árnyékot vetettek a bronzra, Ney ott állt egyedül, a háta mögött senki — mekkorát is bukott Waterloonál! — és arra gondoltam, hogy minden nemzedéket elveszítenek, mindig elveszett és mindig el is fog veszni, majd betértem a Lilas-ba, hogy a szobornak legyen társasága, és megittam egy pohár hideg sört, mielőtt hazamentem volna a fűrészmalom fölötti lakásunkra. Ültem a söröspohár előtt, néztem a szobrot és felidéztem magam-

* **Ernest Hemingway: Vándorünnep című könyvéből.**

[1] **Komoly.**

[2] **Tulajdonos.**

Barcsay Tibor

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-868, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

2

1021 1971 MÁJ 30

BARCSAI TIBOR: LÁTKÉP

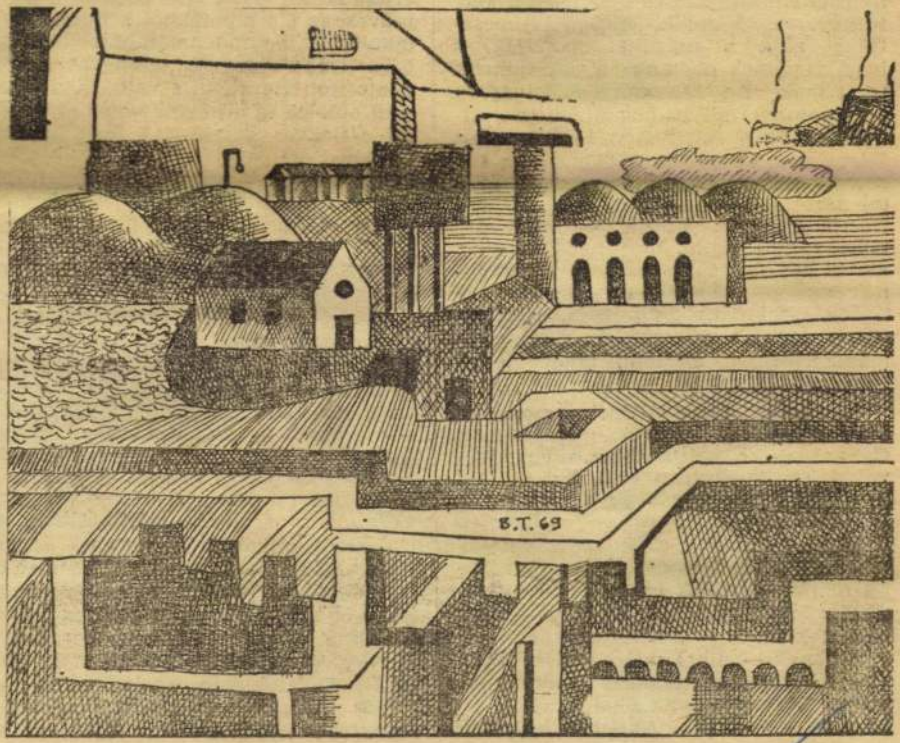

akik megküzdhetnének a mi
Igen ám, de jó kritikus — fo
bátor elme — sincs annyi, mint
nyit alkalmazni tud és kénytele
túrgépezet. Vannak kitűnő
tétáik, akik a magukét mo
igaz, izgalmas az, amit a saj
tudhatnak. De hát milyen
kell szólniuk, milyen lármát ke
kiáltaniuk! A fesztiválon 1500
jelent meg, s e között az 1500 e
zött — nálamnál a filmvilágban jóval
tájékozottabb és különben is megbízható
ítéletű emberek szerint — mindössze
néhány volt olyan, akit hazájában s
annak határain túl is szellemi tekintélynek tartanak. A többiek a kritika rutinőrjei, szakmányban dolgozó recenzensek. Vagy naiv működvelők, minden ellenállóképesség, szellemi függetlenségigény nélkül.

Tapasztalt fesztiváljárók mondják, hogy régebben jobban megtisztelték Cannes-ban a kritikusokat. Fogadások voltak szinte minden este, hol ez, hol az a filmgyártó cég vagy követség látta vendégül őket. Most már nincsenek ilyenek, s állítólag a Nyugaton amúgy is megfigyelhető spórolási hullám vetett ennek véget. A takarékosság? Szerintem nemcsak az. A „cégek" arra jöttek rá, hogy a kritikusoknak — a legtöbbnek — nincs miért kedveskedni. Hogy lényegében ugyanazt teszik ők akkor is, ha kényeztetik őket, s akkor is, ha nem kényeztetik. Annál az egyszerű

a legfontosabb életre szóló mondanivalók, immár az életművek által, bekerüljenek a *közgondolkodás* áramába, s mint a korhoz idomuló *embereszmény* munkáljanak tovább.

Akikről szólunk, nagyon különböző egyéniségek voltak. Mégis együtt említhetjük őket, mert a célkitűzés és a magatartás nagyszerűsége azonos bennük. Írók, politikusok, ideológusok voltak-e elsősorban? — eldönthetetlen. Közös életművük, hogy a felelősségvállalás és a felelős cselekvés igényét terjesztették ki az élet minden területére, íróként vállalták a politikát, politikusként az irodalmat. Az iránytű szerepét *ügy* és *emberség* kontaktusa töltötte be életükben, ebből a kontaktusból nőtt a gondolat, s ebből nőtt a társadalmi cselekvés is. Ebből következett, hogy cselekedni mindig ott tudtak és ott akartak, ahol azzal a legjobban szolgálhatták az ügyet: irodalomban, politikában, tudományban, pedagógiában egyszerre és

Barcsai Tibor

Barcsai Tibor önálló kiállításai:
Esztergom, Technika Háza 1968; Esztergom Zodiakus Klub 1972. A művész 1967 óta Esztergomban él.

—: Komárom megye képzőművészei
Művészet, 1979. május – 40. lap.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Barcsai Tibor

ÉLET ÉS IRODALOM

—

1979 AUG 25

1021

Barcsai Tibor: Esztergomi kandúr

3.

A *Sophie választása* — a kelleténél alighan[a] túlzsúfoltat — *üzen.*

Az egyik *üzenet*: Sophie, Nathan és Stingo hármas kapcsolata. Sophie — megnyomorított éle-

ságot, és kíváncsian folytatjuk a regényt, azt kell mondanunk:

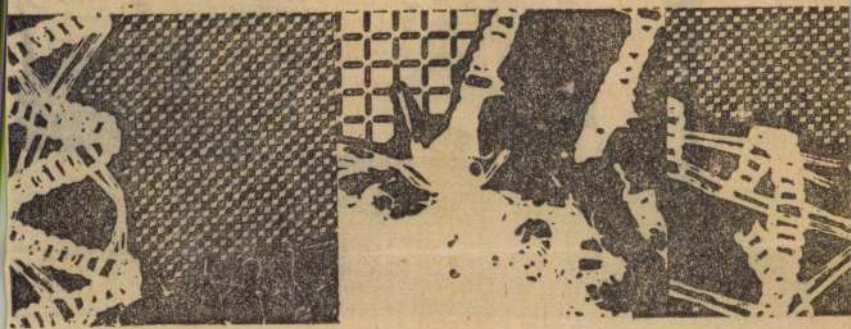

Kis-Kovács Gerg

...osztan a valami!

De addigra már az öreg az egyik pufók felhő csücskén lavírozott. Kedélyesen integetett a flaskákkal.

Hunyadi István

...ket. Dobbenetes ...

— S mikor lesz kész az új fogad? — kérdem mosolyogva.

Emelt fővel, zordan válaszol:

— Már rég elkészült — és rám vicsorog.

-y -t

Szabó J. György

Szabó J. György: Benzintakarékosság

PETROCZI ÉVA:

Kagyló

A korongon
lelkessé pörgetett
agyag
dudol magában valamit:
vajsárga-kék
kétszólamú zenét
sugároz szét a szobában
az erdőntúli kagyló,
egy korondi cserép.

Clairvoyante

Madame Sosostris
gömbje eltörött:
jósnőnk fazekba,
serpenyőbe bámul,
fokhagyma-darócban,
bazsalikom-selyemben
ténfereg,
kezében szent könyv:
„Fűszerek",
s gúnyosan zeng
a déli kis harang:
„Madame Sosostris
clairvoyante".

(cserkelni)

Barcsai Tibor

Barcsai Tibor: Esztergomi kandúr

az amerikai negyvenes éveket, az amerikai Dél örökségét.

3.

A *Sophie választása* rengeteget — a kelleténél alighanem többet, túlzsúfoltat — *üzen*.

Az egyik üzenet: Sophie, Nathan és Stingo hármas kapcsolata. Sophie megnyomorított élete az egyébként távolságtartó regényírók gyakori sorsa: úgy gondolja, öregedőben, hogy egy-személyes élete, egy-személyes gondolkodása minden adalékának hírüladása pótolhatatlan a világegyetem fennmaradása szempontjából. Ha azonban tudomásul vesszük ezt a túlburjánzó alanyiságot, és kívánesian folytatjuk a regényt, azt kell mondanunk: kísérlet. Mint annyi kortársa, Styron is a mai regény műfajhatárait igyekszik tágítani, ezúttal a szabályos mesélés, a dokumentumpróza és az alanyi filozofálás társításával.

A műfaj megújítása most nem sikerült. De majd folytatja ő is, folytatják mások is. Szenvedve és kívánesian és mindig elölről kezdve.

Kis-Kovács Gergely

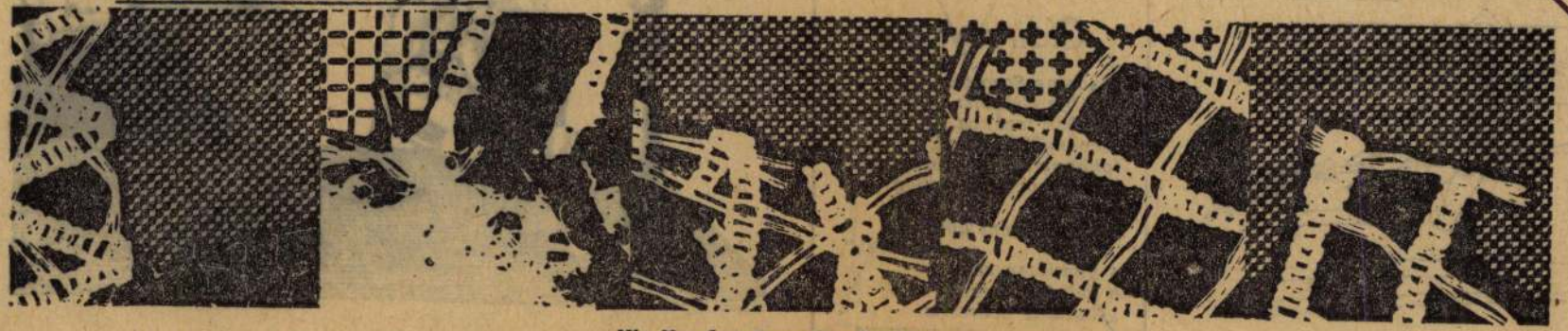

Kis-Kovács Gergely: Kerítés

egzisztenciálisan marad alul.

Tetszett *Szergej Jeszin* Reflektorfényben című elbeszélése is — *Szabó Mária* tolmácsolásában. A szerző — akit főként háborús tárgyú írásai tettek népszerűvé —, olyan fiatalembert mutat be, akihez hasonlókkal mi is lépten-nyomon találkozhatunk. Egyszerű volna elmarasztalni ezt a sznob, számító, divatos életformát követő ifjú vívőt, ha Jeszin nem sejtetné, hogy a fiú mögött ott van a maga tragédiája is, hogy ő is csak áldozat. Ám ez a tragédia nem kap hangsúlyt, nem válik a történet mozgatórugójává, s így a novella nem lesz más, mint egy jellegzetes figura rajza.

Azok számára, akik rendszeresen átlapozzák az orosz nyelvű szovjet irodalmi lapokat, nem kétséges, hogy Nikodémusz Elli, a kötet szerkesztője, főként a bőség zavarával küzdött. Az antológia tíz szerző egy-egy művét mutatja be, s így, mint a fülszövegben is olvashatjuk „... nem a teljesség igényével ad képet a sokrétegű szovjet irodalomról". A könyv alcíme: *Szovjet írók új elbeszélései*. Ezt az irodalmat hetvenhat nyelven írják; ennyi íze, színe van. Nyilvánvaló, hogy lehetetlen az egészet áttekinteni, még-ily kiváló apparátus segítségével is. Mégis, az olvasóban bizonyára felvetődik a kérdés: nem megtévesztő-e az alcím, amikor a válogatás figyelmen kívül hagy olyan hatalmas tájegységeket, mint a remek írókat nevelő Baltikum, Közép-Ázsia vagy a Kaukázus vidéke.

Bp. 1979. aug. 25. XXIII. évf. 34. sz. 10. lap.

Barcsai Tibor

Barcsai Tibor tollrajzain, festményein különös emberalakok tűnnek fel, furcsa városrészletek motívumai rendelődnek hozzájuk.

— : Komáromi megyeképzőművészek.
Művészet, 1979. május – 40. lap.

Barcsai Tibor

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

festőművész

ÉLET ÉS IRODALOM

1979 ÁPR 28

1021

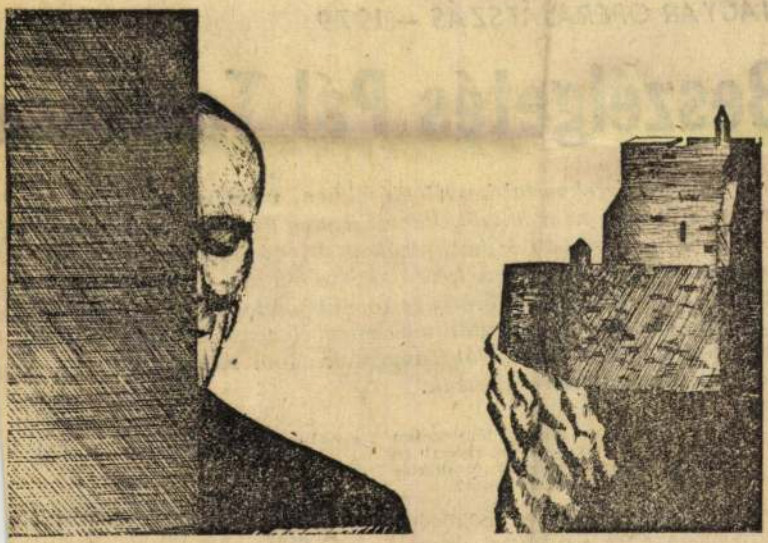

Barcsai Tibor: Önarckép, háttérrel

MAGYAR OPERAJÁTSZÁS — 1979

Beszélgetés Pál Tamássa

Valódi kerekasztal-beszélgetésekben, vitákban a témát elindít első hozzászóló nem mindig könnyíti meg az utána következők helyzetét. Sorozatunkban Mihály András átfogó, mégis sok részletre k terjedő expozíciója olyan kérdéseket említett, amelyekhez könny kapcsolódni, amelyeket érdemes továbbgondolni. A budapesti Állan Operaház új igazgatója után a Szegedi Nemzeti Színház újonnan k nevezett igazgatójának, Pál Tamásnak adom most át a szót, hog saját problémáit elemezhessük.

— Véleménye szerint lényegesen különbözik-e (s ha igen, miért) az ország második operai társulatának helyzete a fővárositól?

— A két intézmény működése alapvetően eltér egymástól. Budapesten az Operaház arra való, hogy operákat (és baletteket) adjon elő, Szegeden a színház operai tagozata egyenlő a zenei élettel. A fővárosi

amelyet különben nem fogadr nak be.

— A színház presztízse tehát jelentős tényező a közönség szer ben?

— A premier nálunk esemé sokkal inkább az, mint Pesten a társadalmi visszhang nagyon f

Barcsai Tibor

Barcsai Tibor: Önarckép, háttérrel

Élet és Irodalom, Bp. 1979. ápr. 28.
XXIII.évf. 17.sz.
11. lap.

AZ ELSŐ SZÓ JOGÁN

Fabancz Gyuláró

MAGYAR OPERAJÁTSZÁS — 1979

Beszélgetés Pál Tamással

Valódi kerekasztal-beszélgetésekben, vitákban a témát elindító első hozzászóló nem mindig könnyíti meg a utána következők helyzetét. Sorozatunkban Mihály András átfogó, mégis sok részletre kiterjedő expozíciója olyan kérdéseket említett, amelyekhez könnyű kapcsolódni, amelyeket érdemes továbbgondolni. A budapesti Állami Operaház új igazgatója után a Szegedi Nemzeti Színház újonnan kinevezett igazgatójának, Pál Tamásnak adom most át a szót, hogy saját problémáit elemezhessük.

— Véleménye szerint lényegesen különbözik-e (s ha igen, miért) az ország második operai társulatának helyzete a fővárosiétól?

— A két intézmény működése alapvetően eltér egymástól. Budapesten az Operaház arra való, hogy operákat (és baletteket) adjon elő, Szegeden a színház operai tagozata egyenlő a zenei élettel. A fővárosi társulat művészei különállóak: ha rengeteget szerepelnek is az intézményen kívül, ez lényegében mellléktevékenységük. Szegeden viszont egyazon operai és szimfonikus zenekar működik, s ami lényegesebb: a közönség is nagyjából azonos, amelyet különben nem fogadnának be.

— A színház presztízse tehát jelentős tényező a közönség szemében?

— A premier nálunk esemény, sokkal inkább az, mint Pesten. S a társadalmi visszhang nagyon fontos. Ha a tanácselnök elmegy a bemutatóra — és elmegy —, annak városi „kisugárzása" támad. A szegediek büszkék az opera specialitásaira éppúgy, mint a jól sikerült produkciókra, melyeket a tévé is közvetít.

Barcsai Tibor

TÁBLAKÉPEK, RÉZMETSZETEK. Az esztergomi Balassa Múzeumban tegnap megnyitották Barcsai Tibor festőművész kiállítását. A művész kisméretű táblaképeken ábrázolja 30 magyarországi középkori vár mai arculatát. Festményei mellett kiállították Hufnágel György 16. századi világhírű rézmetsző mester eredeti alkotásait, a visegrádi, a komáromi, az esztergomi várról készített, részben színezett metszeteit.

Magyar Hirlap 1980/10/3/11

Bavcsai Tibor

A művész 1960 óta rendszeres résztvevője a Kárpátontúli Terület kiállításainak, 1967 óta az esztergomi és Komárom megyei tárlatok szereplője.

— Komárom megye képzőművészei. Művészet, 1979. május – 40. lap.

Barcsai Tibor

Barcsai Tibor grafikus és festőmű-
vész 1937-ben Pécsett született. Ta-
nulmányait az ungvári Ipar-
művészeti Főiskolán végezte.

— Komárom megye képzőmű vissza.

Művészet, 1979. május – 40 kap.

Barcsai Tibor

Barcsai Tibor mestere az ungvári Iparművészeti Főiskolán Erdélyi Béla és Boksay József volt.

— Komárom megye képzőművészei.
Művészet, 1979. május – 40 lap.

Barcsai Tibor

Méltatás.

Wehner Tibor: Visszhangtalanul.
Művészet, 1979. május – 36. lap.

Barcsai Tibor

A művész az esztergomi „Sigillum" csoport tagja.

Wehner Tibor: Visszhangtalanul.
Művészet, 1979. május – 36. lap.

Barcsai Tibor, festő- és grafikusművész

Esztergom képzőművészete sok irányból összefutó eredőkből táplálkozik, vállalva a befogadó, az ötvöző, és a kisugárzó szerepkört. – A napjainkban Esztergomban élő-dolgozó művész alkotásaival gyakran találkozhatunk országos tárlatokon. – Feszültséggel terhes városképek bontakoznak ki Barcsai Tibor tollrajzain és kisméretű olajképein. /említve/.

Wehner Tibor: Befogad, ötvöz, kisugárzik. Népnüveles, 1980. 1.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1976 FEB 10
DOLGOZÓK LAPJA

Barcsai Tibor festőművész.

1021

A váras városok festője

Műemlék-épület az esztergomi vár tövében, a prímási palotával szemben. Ódon, középkori hangulatot árasztanak a boltíves szobák. Ebben a történelmi levegőjű városrészben él és alkot Barcsai Tibor festőművész. Véletlen, hogy tizenegy évvel ezelőtt (akkor költözött át Magyarországra) hasonló környezetben élt Ungváron, a XIV. században épült várhoz meredeken kapaszkodó Vár utcában? Biztos, hogy ez a körülmény kihatott, s ma is kihat művészetére, hiszen alig van képe, amelyen ne találkoznánk vár-motívumokkal. A két város hangulata, történelme kísérti alkotó munkájában. Azt is vallja, hogy képtelen lenne vár nélküli városban élni, alkotni, csak a váras városokat tartja igazán városnak.

A lakásban, a boltívek alatt régi festménye: ungvári városrész a várral. Nem fontos, meghatározó alkotás, csupán a gyerek- és ifjúkori lakóhelyet idézi. Az ungvári képzőművészeti iskola elvégzése után Barcsai Tibor már jelen van a város, Kárpátalja művészeti életében, szerepel a fiatal művészek kiállításain, 1959-ben Moszkvában, a fiatal művészek összszövetségi kiállításán találkozhatunk a képeivel. Festő- grafikusként indult, s volt egy időszaka, amikor csak grafikákat készített. Ez már az itteni, hazai korszak. Esztergomban kezdettől tagja volt a fiatal művészek Sigyllum csoportosulásának, minden kiállításon képviseltette magát.

Barcsai Tibor rajzaival, grafikáival gyakran találkozhatunk napilapok hasábjain. Így évek óta közli rajzait a Népszabadság, s lapunk is. Annak idején mint grafikust is bemutattuk. Grafikai munkái szürrealista jelleget hordoztak, akkor az volt a törekvése, hogy a szürrealizmust egyesítse a realizmussal, a kettő ötvözetével próbált újat teremteni. Mint mondja, ez a korszak ma már egy naívan groteszk realizmus felé kanyarodik nála, de nem a grafikában, hanem a festészetben kiteljesedve. Most a festészet, pontosabban a kis méretű fatábla képek foglalkoztatják. Az orosz ikonfestészet hatása ebben fejeződik ki nála

— Nagyon szeretem az ikon-

Barcsai Tibor: Prága

festészetet, s egy éve csak kis méretű fatábla-képeket készítek — mondja. — Nagyon érdekesnek találom a mai életérzést, életélményt belevinni a régi formába. Sok ötletet látok a kis méretű felületek kitöltésénél. Érdekes ily módon megoldani dolgokat, elképzeléseket, nagyon a lényeget kell itt megragadni; hallatlan koncentráltságot követel. Hiszen e kis méretű képeken másként érvényesülnek a kompozíciós lehetőségek, mint a nagy felületeken.

Kétszer járt Olaszországban és Franciaországban, fanatikusa a régi, középkori építészetnek. Rengeteg élményt gyűjtött nyugat-európai útjain, de , azt vallja, a csehszlovákiai utazása alatt még több középkori építészeti remeket látott, itteni élményei jelentkeznek konkrét művekben. Alkotásain a vonalak dominálnak, legyen az festmény vagy grafika. Mint mondja, a huszadik században nem lehet kikerülni a konstrukciót, a konstruktív elemeket. Csendélet-motívumok, városképek, a várszimbólum, tájkép sorakoznak Barcsai műhelyében. Mégis ma leginkább a portrék foglalkoztatják. Kis méretű portré-sorozat festésébe kezdett, ezekből egy kiállításra valót szeretne készíteni.

— A hozzám közel álló emberek portréját szeretném megfesteni, megörökíteni, mint a középkorban is csinálták ezt a művészek. Ahogy én látom, ismerem őket, úgy maradjanak meg az utókornak. Elsősorban Esztergomban élő ismert emberekre, művészekre gondolok, de készítettem Latinovits- és Gross Arnold-portrét is már. A kis méretű figuratív dolgokban rokonnak érzem magam Kaposival, ebben az évben közös kiállításunk is lesz valószínűleg Visegrádon, a Salamon-toronyban. Ez az arcképsorozatos korszakom, úgy érzem, akkor kezdődött, amikor a hetvenes évek elején ironikus — még nagy méretű — portrét készítettem Pirchala István barátomról, ezen minden jellemző vonását felsorakoztattam. Zárt körű rendezvényen mutattam e a képet.

Barcsai Tibor színvilága is z ikonfestészethez közelít. Az

ÖK LAPJA

A megyei párt-vb napirendjén

Közműveink fejlettsége, fejlesztésének feladatai 1990-ig

Településeink fejlettségét, kultúráltságának színvonalát, a közműhálózat kiterjedettsége határozza meg leginkább. Lehet egy város, község házainak külső homlokzata bármilyen szép, értékét alaposan lerontja, ha a településen hiányos a vízvezeték- s csatornahálózat, az ivóvíz- és elektromos ellátás. Márpedig a felszabadulás után közműveink gyenge örökségként maradtak tanácsainkra. Szinte „városnyi" értéket kellett azóta a föld alá építeni, hogy az urbanizációs folyamatot a közművek hiánya ne akadályozza. Ezek az értékek a föld felett alig-alig látszanak, de ha hiányoznak, azonnal észrevesszük. Ha csak órákra is szünetel a víz- és az energiaellátás, ha fennakadás van a távfűtésben, máris ágálunk ellene. És, hogy ez ne is legyen, hogy településeink kultúráltsága a mai kor igényeinek megfelelően fejlődjön tovább, a megyei párt-végrehajtóbizottság megvizsgálta közműhálózatunk helyzetét, s meghatározta továbbfejlesztésének feladatait.

A tizenöt éves lakásépítési programban megyénk 36 200 új lakással gazdagodott. 1976 végén lakásállományunk 105 712 volt. A városokban ebből 53 564, a többi a községekben. Ebben az időszakban a lakásépítés technológiájában, de milyenségében is gyökeres fordulat következett be.

A több szintes házépítés nemcsak a városokban, de a falvakban is kedvelt forma lett. Ez a lakosságunk életszínvonalában bekövetkezett változás a vízigényben, a csatornázásban, a távfűtésben is kifejezésre jutott. Megyénk hetvenhét települése közül negyvenöt be van kapcsolva a közüzemi vízhálózatba, s huszonkét településen van csatornázás. A vízellátásba kapcsolt lakások száma haladja az 58 százalékot, csatornahálózatéba pedig 30 százalékot. Mindkét

lentkező 260-270 ezer köbméter napi vízigényét. A regionális rendszerek — mondja ki a megyei párt-vb határozata — lehetőséget adnak arra hogy megyénk minden települése bekapcsolódhasson a közműves vízellátásba. Adottságaink ehhez megvannak olyannyira, hogy az OVH is modellterületnek tekinti Komárom megye regionális vízellátási rendszerének teljes megépítését.

Folyik a csatornázás Tatabányán, a VI-os szomszédsági egység új lakótelepén. Ennek legnagyobb részét ma már géppel végzik, csak a csőtoldások és az aknák betonozásához kell még a hagyományos kubikos munka.

Településeink közműves csatornaellátása és szennyvíztisztító kapacitása viszont már elmarad az ivóvízellátásétól. A lemaradás megszüntetése oly nagy anyagi befektetést és kivitelezői kapacitást kíván, hogy 1990-ig a távlati fejlesztési tervben is csak a reálisan megszabhatót lehet meghatározni. A munkák folynak, Komáromban és Esztergomban épül a főgyűjtőhálózat. Ez javítja a csatornaellátást, de mert a két városban nincsen szennyvíztisztító telep, ez rontja a szennyvíztisztítás egyébként is kedvezőtlen arányát. Jelenleg összes

felelő, a hibaelhárítása gyors. A folyamatban levő fejlesztések bővítik az eddigi kapacitásokat, míg Oroszlányban új hőtermelő bázisra való átállásra irányulnak. Készül az esztergomi várcsközpont ellátását szolgáló gerincvezeték, és előkészítés alatt áll Tatán az Egység utcai tömbfűtőmű bővítése. Komárom tömbfűtőműve 1982-re már teljesen le-

terhelt lesz. (1990-ig mintegy 20 Gcal/óra teljesítményű fűtőművel növelni kell kapacitását). A városiasodó településeken, Kisbéren és Bábolnán konténeres kazánrendszer megvalósítása látszik a leggazdaságosabbnak. A távlati hőigények kielégítésére, a megyei párt-végrehajtóbizottság számításba vette a megépülő dunántúli hőerőművet is. Megvizsgálják majd a hőerőműre telepíthető tatabányai gerincvezeték építésének lehetőségét. És mert a távfűtés terjedésével növekszik a lakásokból elszállított szemét mennyiség, a szemétégető hőtermelő telepek kialakításának lehetőségeit is. A meghatározott cél az, hogy az ezredfordulóig a megye összes laká-

Barcsai Tibor, grafikusművész

A Komárom megyei képzőművészek tárlatát Győrben, a Xantus-Múzeumban mutatták be. Barcsai Tibor munkái szerepelnek a tárlaton.

Fecske András: Bemutatkoztunk Győrben. Dolgozók Lapja, 1949. máj. 13.

Barcsai Tibor, grafikusművész

Az esztergomi Vármúzeumban rendezett tárlaton szerepelnek a művész művei.

Neuberger Róbert: Az V. Esztergomi tárlat.
Dolgozók Lapja, Komárom, 1979. máj. 11.

1968 SZEP 27

Barcsai Tibor kiállításáról

A kevésbé „edzett" tárlatlátogató nyilván nem titkolt meglepődéssel nézi a fiatal Barcsai Tibornak az esztergomi Technika Házában megnyílt kamarakiállításán a képeket. Pedig van ebben a nonfiguratív kompozíciósorozatban valami szuggesztivitás, mely önkéntelen s megfogalmazhatatlan hatást gyakorol az emberre. A tér betöltése mértani alakzatokkal, elhajló vonalakkal — egyszerre ébreszti bennük azt az érzést, hogy Barcsai koncentráltan, fegyelmezetten alakítja ki a kompozíciós zártságot és ugyanakkor kitűnően eljátszik a grafikai eszközök adta lehetőséggel. S ez a két tényező a tehetség jegyeit mutatja, mert a sík lapon térbeli látványt képes nyújtani a fiatal alkotó.

Néhány művében kísérletet tesz a kézzel fogható világ festői átlényegítésére: ezeken a képeken is a mértani elhelyezés adja meg az alapképletet. A szublimáltságnak ilyen foka mögött azonban elvész az az érzelmi tartás, amely nélkül a művész nem képes kapcsolatot teremteni a környezetével.

Félreértés ne essék. A játékosságnak, mint alkotóelemnek, helye van a művészetben. Ezt nem kell bizonygatni. Mint ahogy azt sem, hogy századunkban a világ „mértani" feltérképezésének is létjogosultsága van az alkotásokban. A racionalizmus óhatatlanul hatással van a művészi látásmódra. Egy azonban bizonyos: a művészet funkciója alapvetően az élet, az érzelmektől soha nem mentes emberi élmény tükrözése. Persze, ahány ember — annyi élet; mindenki mást

s másképp lát meg a világból. Ilyen értelemben a műalkotás a művész és a valóság viszonyát hangsúlyozottan fogalmazza meg.

Barcsai Tibor kiállításának formai játékossága, mint az említett viszony egyfajta kifejezése, önmagában még nem ébreszt ellenérzéseket. S mivel eszközei magabiztos alkalmazásával atmoszférát képes teremteni, tehetségében nem kételkedünk. De a bemutatkozás már önmagában hordozza a folytatás igéretét. S a probléma itt merül fel. Vajon lehet-e művész számára életprogram, amit ezen a kamarakiállításon Barcsai bizonyítani óhajtott?

Ezzel a kérdéssel távozik a szemlélődő. S bízik abban, hogy a valóság „égi mására" előbb-utóbb rátalál ez a tehetséges fiatalember. Mert ezek a képek inkább csak arról vallottak, hogy milyen „önmagában való" belső élményei vannak Barcsainak. Holott a tekintet előtt kinyíló világ szüntelen ontja a festő számára is az információkat. S ebből a szempontból bíztatóbbak a mértani komponálást hangsúlyozó tájképek, melyek itt-ott megbújnak a többi alkotás között. Csak a viszony megfogalmazásában itt is hiányzik az a pozitív többlet, ami nem a képességet, hanem a gondolati-érzelmi azonosulást — vagy ellenérzést — bizonyítaná. Melegebb, emberibb tájakon kellene tájékozódnia Barcsai Tibornak.

(j)

hang

Dág községből, Madarász Lajos bácsitól érkezett. Megírta, hogy olvasta felhívásunkat és értesít bennünket, van anyaga, de menjünk el érte, mert már nyolcvanéves és nem igen tud járni.

Igy jutottunk el Madarász Lajos bácsihoz, aki valóban nagyon értékes húsz darab levelezőlapot adott át, Biró Mihálynak, a „Vöröskalapácsos ember" tanácsköztársasági plakát alkotójának munkáit. Biró Mihály grafikus hitet tett a proletárdiktatúra mellett és ezért annak leverése után emigrálni kényszerült. Bécsben készültek megrendítő tartalmú rajzai a fehérterror rémuralmáról.

— Én ezeket a képeket minden veszélyben megőriztem, pedig sokszor tartottak nálam házkutatást. Mégsem semmisítettem meg. Karikás Frigyes, a magyar Vörös Hadsereg harminckilences dandárának politikai biztosa hozta nekünk Bécsből Párizsba, hogy ne csüggedjünk az emigrációban, bízzunk abban, hogy Horthy rémuralma nem tart örökké. Csak egyet kérek, úgy vigyázzanak ezekre a képekre ezután is, ahogyan én vigyáztam rájuk sok évtizeden át! — mondta az idős veterán.

Megígértük, nagyon vigyázunk rá. Nem szégyen hogy amíg nagy-nagy tisztelettel hallgattuk Madarász bácsit, fátyolos lett a szemünk. Ez a nyolcvanéves ember megismerte a fehérterror boszszúálló öklét, állt a Horthy törvényszék előtt, bujdosott saját hazájában, s mikor egy percnyi nyugtot sem talált, Franciaországba emigrált. A spanyol szabadságért áldozta egyik fiát, sorban elhaltak szerettei, magányosan él, s mint mondja, már nagyon nehéz cipelni az élet terheit. De a kiáltó szóra, lám serényen válaszolt, még mindig védi, amit 1919-ben védett mint vörös katona: a dolgozó nép hatalmát, a proletár történelmet.

Köszönjük mindazoknak, akik válaszoltak felhívásunkra: a névtelen küldőnek, id. Adamcsik János és Madarász Lajos bácsinak. Izgatottan figyeljük továbbra is honnan, milyen visszhang érkezik?!

Megyei Oktatási Igazgatóság

Emberismeret – vezetőknek

Aknászok, lőmesterek, frontbrigádvezetők gyűlnek össze ma délután az oroszlányi Petőfi Művelődési Házban. A részükre indított akadémia első foglalkozása lesz ez a mai. „Középszintű vezetők akadémiája" — ezt a nevet viseli a most kezdődő előadássorozat, melynek nyolc összejövetelén a vezetés, az emberekkel való bánásmód, a munkalélektan néhány alapvető megállapításával ismerkedhetnek meg a résztvevők.

A vállalatvezetés kezdeményezésére született meg ez az akadémia, s létrejötte egy józan és valóságos felismerést tükröz. Azt, hogy ma már távolról sem elegendő egy vezető számára a műszaki, sőt a közgazdasági ismeretek elsajátítása sem. Ennél többre, másra is szükség van.

...S itt engedtessék meg egy kis kitérő. Néhány napja régebbi ismerősömmel, egy tatabányai vállalat munkaügyi vezetőjével találkoztam a vonaton. Egy vitáját mesélte el, amit pár órával előbb folytatott az egyik üzemrész vezetőjével. Akörül folyt a vita, elegendő-e csupán a gépek, berendezések állapotát szemmel tartania a vezetőnek, vagy pedig a munkások, a dolgozók fizikai, lelki, [illegible] kondíciójára" is ki

fontos tényezője a termelésnek..."

Igazat kellett adnom a munkaügyi vezetőnek. Annál is inkább, mert erre a felismerésre most már maga az élet, a gyakorlat is kezdi rávezetni a vállalatok irányítóit. Közismert, hogy a munkaerő mozgásának, könnyebbé válása nem egy helyen okoz mostanában gondokat, követel erőfeszítéseket a jó munkások megtartására. S ez a probléma egyáltalán nem szűkíthető le csupán az órabér nagyságára. A munkahely légkörre, a vezető irányítási stílusa is nem csekély mértékben befolyásolja az elhatározást. S itt nem is az igazgató vagy a főmérnök magatartása a legdöntőbb, hanem a közvetlen vezetőé, akivel a hozzá beosztott munkások nap mint nap, óráról órára találkoznak.

Időszerű, nagyon is időszerű lépésnek tekinthetjük tehát ennek az oroszlányi akadémiának a megindítását. Hiszen olyan témákkal foglalkoznak majd itt — ízelítőül ragadva csak ki a címeket —, mint „A munkahelyi légkör — az

BÁRDI Rudolf

MN 1997. VII. 18.

BÁRDI RUDOLF grafikusművész kiállítása augusztus 19-ig látható a József Attila Művészeti Centrumban (Budapest VIII., Köztársaság tér 26.).

Könyvtárközi kölcsönzés → elsőszerben a külföldi → tteri-
mok → jogdíj beépül a másolási díjba. tési kötelezettség.
dokumentumok → kialakulóban van az egységes, nemzetközi
szerzői jogvédelme

amenet

mányalakítás → részfolyamatai: - kiválasztás
- elszerzeményezés
- rendelés
- elszámolás
- ellenőrzés
- ellenőrzés nyilvántartásba vétel.

nzés szempontok → gyűjtőköri szabályzat
Fő meghatározó:
- Kiválasztás → a dokumentum információs értéke (eltérő
értéket képviselhet a könyvtártípustól függően)
- a dokumentum formája is fontos szempont
(számítógépes [illegible]

Bardocz Barna Magyar Nemzet 2001. V. 31.

Költészet fémben és zománcban

Bardocz Barna művei a Vármegye Galériában

P. Szabó Ernő

A napot és a holdat két szép női arc vonásaival személyesíti meg *Bardocz Barna* ötvösművész. A két, arany-, illetve ezüstlemezből formált munka arról is tanúskodik, hogy az a tudás, képzelőerő, amely a művészetben jelen van, s amely ma általában csak részleteiben mutatkozik meg, attól függően, hogy milyen műfajjal állunk szemben, valamikor teljes, harmonikus egységet jelentett, egy-egy nagy eszme, eszmény megfogalmazását szolgálta. A fejek – s persze az is, hogy az alkotó két évtizede Győrött dolgozik – önkéntelenül a néző eszébe juttatják a magyarországi ötvösművészet egyik legjelesebb alkotását, a Szent László-hermát, amely egyszerre szobor és ötvösmű, amelynek megalkotásakor nem az anyagok és nem a technikák kaptak meghatározó szerepet, hanem éppen ellenkezőleg: szépségük úgy érvényesült, hogy teljességgel beleolvadt az egységes egészbe. Bardocz Barna kiállításán, amelyet hétfőn délután a Vármegye Galériában *Demeter Ervin* tárca nélküli miniszter nyitott meg, valami hasonlónak lehetünk tanúi. Az ötvös olykor szobrászként jelenik meg, vagy olyan alkotóként, akihez egyszerre állnak közel a murális munkák, a térplasztikák és az ékszerek. Anyagai között ott van a tökéletesen megmunkált fém, a zománctechnika, de kompozíciói szerves részét képezik a fából formált elemek is.

A fa szeretetét – akárcsak a középkori, a népvándorlás kori művészet, a népművészet motívumai iránti érdeklődését – talán még Erdélyből hozta magával. Nagybaconban született 1946-ban, Marosvásárhelyen és a budapesti Iparművészeti Főiskolán végezte tanulmányait. A Vármegye Galériában látható műveken túl többféle területen kipróbálta magát: készített cégéreket, kültéri lámpákat és mennyezeti világítótesteket, korlátot, kaput, gyertyatartót, szivardobozt, padlóvázát, érmeket, plaketteket. Alighanem azokat a műveket érzi azonban a legjellemzőbbnek, legfontosabbnak, amelyeket a galériában bemutat, s amelyek szervesen kötődnek egymáshoz, a természet örök igazságait, a kereszténység alapigéit és a műalkotássá nemesedett lét törvényeit fogalmazzák újjá.

Jelentős szerepet kap művein a természetből származó stilizált formavilág, a népművészeti motívumrendszer, amely többnyire sajátos módon szerkesztett, geometrikus, fából készült alapra helyeződik, s a fém-zománc formák mozgalmas együttese és a váz szilárdsága különös feszültséget ad a műnek. A Kereszt-sorozat darabjai jelentik a példát erre a megoldásra a terem egyik falán, velük szemben a nagyobb méretű murális munkák sora, a Madár, a Vízözön a strukturális elemek szerepének növelését jelzik, a harmadik falon pedig a szintézist jelentő nagyméretű kompozíció, az Ady látható. Erő, mozgalmasság, indulat jellemzi e művet, a tárlókban elhelyezett ékszerek vagy a koronázási jelvények kicsinyített mása tanúsága szerint azonban a játékosság, a mívesség iránti igény sem idegen az alkotótól.

Ha lapunkat előfizeti,

hetente két számot ingyen kap,

így éves megtakarítása: 8000 forint.

MEGRENDELŐLAP

Alulírott.....(név)

.....(irányítószám, helység)

.....(utca, tér)

.....(házszám).....(emelet, ajtó)

megrendelem a Magyar Nemzet című lapot

.....példányban.

.....

(aláírás)

Előfizetési díj:

☐	havi:	1344 Ft	☐	1/4 éves:	4032 Ft
☐	1/2 éves:	8064 Ft	☐	éves:	16 128 Ft

napilap

határon átnyúló partnerk
határon túli ifjúsági szerv
programokat és egyéb cé

A 2000. év gazdasági

A Rákóczi Szövetség külö
az államháztartás alrends
mataiból összesen 54 675
rinti tevékenységének köl
szervezet által szervezett,
vezet közhasznú tevékeny
Kiemelkedően fontos tevé
íratások szervezése, illetv
22–23-i állami ünnepsége
alakítása. Hasonlóan kiem
portja által szervezett „Glo
sorozata, amelyre a 2000
pályázattal a Kárpát-mede
Oktatási Minisztérium is tá
A szövetség irányítását vé
juttatásban nem részesült
Ezúton köszönjük mindazo
vel segítették a szövetség

Budapest, 2001. május 29

Dr. Haizl József
elnök

Barcsai Tibor

Müve szerepel a Tatai Kumy Domokos Muzeum
Őszi Tárlatán

Tata, Vár, 1977. december-1978. január

-katalógus a könyvtárban-

M.D.V.

Barcsai Tibor
grafikus

„Harak"

Élet és Irodalom, 1968. szept. 28 – 60 cap.

Barcsai Tibor

kiállitása. Esztergom, Technika Háza. - Ism: Bodri Ferenc, Jelenkor,1968.12.sz.1113-1114.l. - D.I.,Vigilia,1968.11.sz.779.l. - /j/Komárom Megyei Dolgozók Lapja,1968.szept.27.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz.149-182.l.

167.l.

Baresa i Tibor

1

Riallítása volt szeptemberben
az esztergomi Technika Házában

Képzőművészet

Vigilia 1968 november
779. old.

Barcsai Tibor

2

1937-ben született Pécsett

Grafikái az „Élet és irodalomban," a

„Jelenben" és az „Életünk"-ben

jelentek meg

Képzőművészet

Vigília 1968 november

779. old.

Barcsai Tibor, grafikus

Rajz:
Rep

Barcsai Tibor: Látkép M. 8.

Népszabadság, Bp. 1971. máj. 30.

Barcsai Tibor

grafikusművész

munkái itthon és külföldön Nógrád megye

képviseletében.

Nógrád

1983 márc. 19.

Barcsai Tibor

Barcsai tibor (1937 –)

Csokonai Vitéz Mihály (Tollrajz, fekete-fehér; 30x21 cm)

Munkássága fatáblákra festett ikonszerű portrékból és történelmi várábrázolásokból indult. Az utóbbi években főként szürreális hangvételű fekete-fehér és színes rajzokat készít

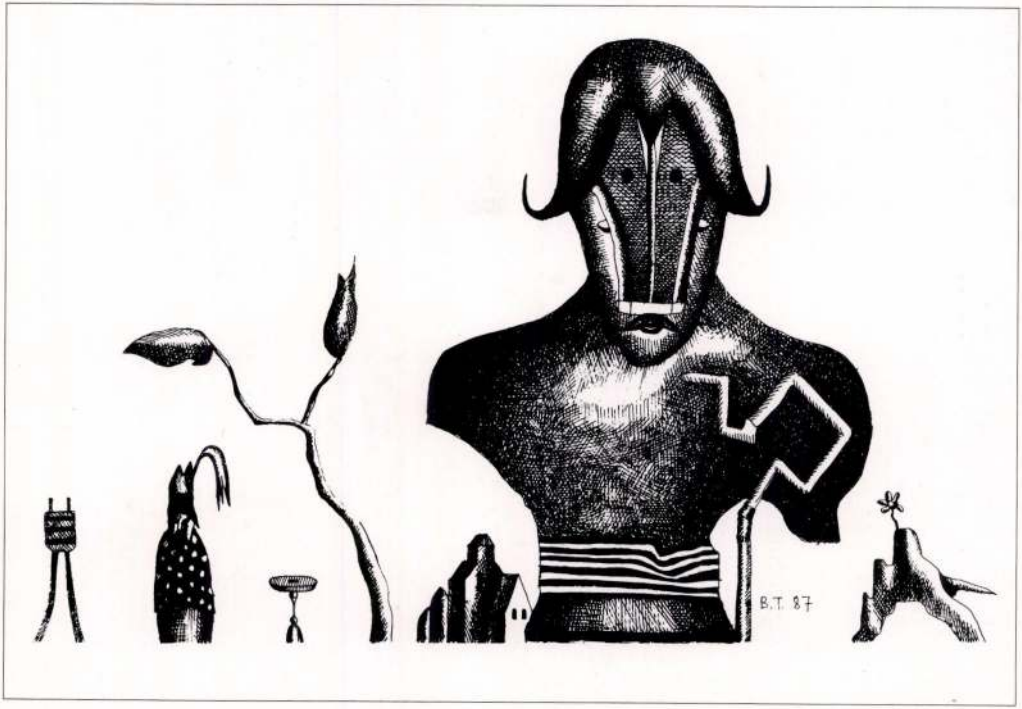
B.T. 87

BARCSAY TIBOR 24 ÓRA

Barcsay álmai és látomásai

Szikár, jellegzetes alakját egész Esztergomban ismerik. Csakúgy, mint képeit, ezeket a látomásos, aprólékos gonddal készülő grafikákat. Barcsay Tibornak most éppen a kertvárosi művelődési házban nyílt kiállításon látható néhány lapja. Korábban sokat szerepelt önálló kiállításokon, csoportos tárlaton. Az utóbbi időben kevés szó esik róla.

– Lehet, hogy a készülődés időszaka volt – mondja az ötvennyolc éves művész, miközben elhesseget egy szép macskát (három is van a lakásban), s Cliff sörényét simogatja zavartan. – De már nagyjából készen áll egy önálló kiállításra való anyagom, mely a megbeszélések szerint Komáromban, a Csokonai galériában lesz a közeljövőben.

Cliffről annyit kell tudni, hogy tizenöt éves, skót juhász, és Barcsay Tibor legjobb barátja.

– Nagyon öreg már szegény – mondja. – Valamennyien megöregszünk.

– Vannak Cliffen kívül más barátai is a városban?

– Kellemes ismerősöm nagyon sok. Barátomnak elsőként Balla András fotográfust, Simon Tibor és Varga Péter tanárokat említeném.

– A képzőművészek közül?

– Renoir, Magritte.

– Az írók köréből?

– Krúdy Gyula. Nagyon mélyen hatott rám. A nosztalgiája, színkezelése. Nem félek kimondani, a dekadenciája is.

– Nem fél használni a Barcsay nevet? Barcsay Jenő anatómiáján festő-, grafikusgenerációk nőttek fel. Nem csodálnám, ha a név védett lenne.

– Nem hiszem, hogy értelme lenne a névmódosításnak, hiszen egy famíliába tartozunk.

– Amikor nem ad el képet, akkor miből él?

– Amikor nem adok el? Ezen jókedvűen nevet. – Egyáltalán nem szoktam képeket eladni. Régebben egyet, kettőt vásárolt a múzeum, de annyi az egész. Az én képeim önvallomások, sehová nem kacsintgatok. Nem is akarok eladni.

– Akkor módosítsuk a kérdést: miből él?

– Idegenvezetek, tolmácskodok, néha azért akad fordító feladat is. Orosz, angol, kicsit francia, lengyel. A nyelvtudásból van egy kis pénzem, de perszе nem igazán nagy tőkém.

Önarckép macskával

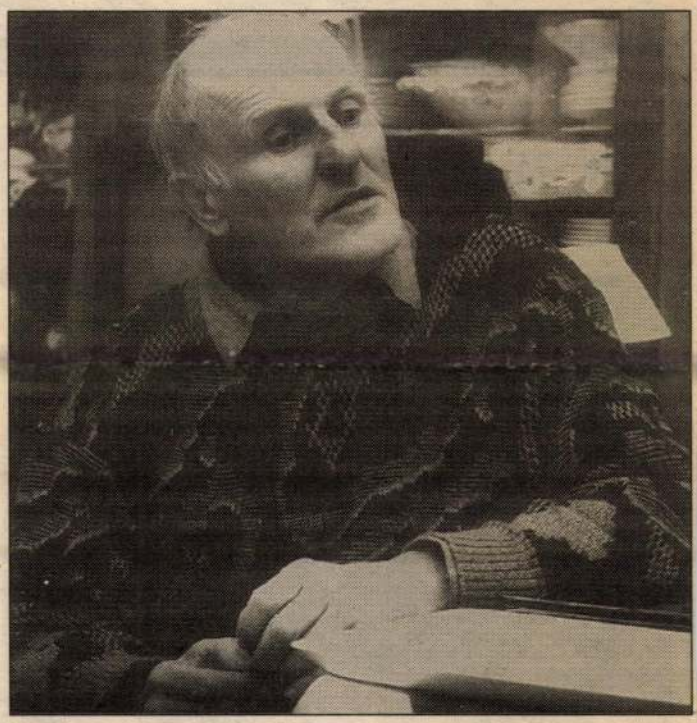

„Hitem szerint szürrealista vagyok” (FOTÓ: JUSZTIN TIBOR)

– Grafikáitól néha elszomorodik az ember, máskor szinte karikaturisztikusak.

– Nem tudom milyenek. Én csak elkészítem őket. Nagyon hatnak rám a történelmi városok. Pécsett születtem, de Ungváron nevelkedtem, a hatvanas években repatriáltunk. Az ungvári vár képe néha még felbukkan grafikáimban. Mária, az asszonyom selmecbányai. Az ottani vár is gyakori nálam. A ruszin népi motívumok persze nem. Én úgy érzem, hogy szürrealista vagyok.

– Csupa realista elemből. Egy macskafej, egy üres palack, üres gyertyatartó, elhagyott városok, várromok...

– A természeti témákhoz ragaszkodom. De az álom a lényeg. Az oda nem illő, de nagyon is oda való elemek kombinációja.

– Jól mondom, hogy a grafikai lapok látomásos képek?

– Is. Talán. Úgy látom, a figurativizmus kezd visszakúszni a művészetbe. Ez számomra jó, mert én mindig ilyen voltam.

Abszurd írókat olvas nagy élvezettel, amikor nem Krúdyt Arra büszke, hogy az Esztergom és Vidéke című helylapba rendszeresen írja Mircimurci kalandjait.

– Gyerekmeséket ír?

– Ó, dehogy! Csak megpróbálom macskaszemmel nézni a világot. Nekem is van három, kezdem kiismerni őket. Ezek felnőtteknek szóló tanmesék. Fabulák.

Sokáig atlétizált. Tavaly az országos veteránbajnokságon, hatvan méteren második lett. Azt mondja búcsúzóul, hogy az volt számára a tavalyi év legnagyobb sikere.

Kádár Péter

HÉTVÉGI MA

1996. január 13., szombat 7. - 11. OLDAL

St. Martin a Vadorzóban

A művész megyénkben már itthon van

Szaxofonjátékával elfeledtet minden rosszat...

St. Martint hallhatjuk január 18-án este Tatabányán, a Vadorzóban. A világszerte ismert művész ***hanghordozója is elfogyott az üzletekből. Ezen az estén biztos, hogy telt ház lesz a Vadorzóban. Ez a testközel, a***

Barbra és a férf

Barbra Streisand listája csaknem úgy fest, mintha a Ki kicsoda Hollywoodban? című könyvből másolták volna ki, hiszen a művésznő ágyában az utóbbi harminc évben a színészvilág színe-java megfordult. Ezt állítja legalábbis a Streisand: Her Life (Streisand élete) című életrajz. A szerző, James Spada többek között Steve McQueent, Robert Redfordot, Elvis Presley-t, Omar Shariffot, Warren Beattyt és Ryan O'Nealt említi.

A könyv részletesen leírja, hogyan kapta meg 1962-ben az akkor 20 éves Barbra az egyik szerepet az I can get it for you wholesale című musicalben, és vele együtt a főszereplőt, Elliot Gouldot is. Később összeházasodtak, de a férj már az esküvő után öt hónappal azt vetette felesége szemére, hogy megcsalja a darab másik szereplőjével, Sydney Chaplinnel.

Omar Shariffnak sem tartott soká, hogy elcsábítsa a Funny Girl-beli partnernőjét. „Ahogy megismertem, rá egy hétre már őrülten szerelmes voltam belé" – emlékezik vissza az egyiptomi filmszínész. A férj, Gould persze nem repesett az örömtől, amikor tudomást szerzett a viszonyról. 1969-ben elvált tőle.

Barbra egy Las Vegas-i ven-

Hogyan kezdjen új életet?

A legfőbb tanács: ne tétovázzon! Ne rágódjon a múlton! Akin látni, mekkora görcsben van, ha új, ismeretlen ismerős bukkan föl, csak elrémiszti leendő partnerét. Ne kizárólag az eszével keresse álmai lovagját, figyeljen az érzelmére is! Örüljön már egy kellemes, oldott légkörű beszélgetésnek is! Ha szimpatikus férfi préselődik be Ön mellett az éppen csukódó metrókocsiba, tegyen rá néhány kedves, helyzethez illő, humoros megjegyzést! Értékelni fogja, ha valaki ekkor sem zsörtölődik, hanem megpróbálja jó oldaláról szemlélni a dolgot.

Az új esztendőben ne kövesse el a régi hibákat! Ha a gyorsétkezdében villamoson hosszú

BARCSAI TIBOR

24 ÓRA — ESZTERGOMI KRÓNIKA

1996 jan. 27

Az igazán nagy művész fütyül a stílusokra

A festő ördögei és angyalai

Nagy Ferenc a megnyitón – egyik sajátos hangulatú alkotása előtt

– Haboznék azt mondani, hogy szürrealista, hogy mai – fogalmazott megnyitójában Barcsai Tibor festőművész.

– Valljuk be, hogy ezek üres szavak. A festészet a saját nyelvén beszél. Érzek itt szürrealista elemeket bőven, valami naívságot is – de az az igazán nagy művész, aki fütyülni tud a stílusokra, bizonyos tendenciákra. Ha egy Rousseau megfestett egy portrét, egy macskát, egy tájat, nem filozofált azon, hogy ez beleillik-e az adott kor stílusába.

A tibeti halottaskönyv szerint a halál pillanata után a lélek találkozik mindenféle pozitív és negatív, lényekkel, angyalokkal, ördögökkel. Feri képein én ezeket látom. De ezek csak az altudatunkban léteznek. Tehát valójában nincs pokol és mennyország – ha van, bennünk van. Mi persze, amikor ezt átéljük, azt gondoljuk: ez a valóság...

A kiállítás február 15-ig látható a Dobó gimnáziumban.

A bizalmat erősítő apró lépések vezetnek az átfogó megállapodáshoz

Érdekegyeztetés új szellemben

Jó hangulatban zajlott az álláspontok egyeztetése FOTÓ: FEB/DIÓSI IMRE

Sikeres megbeszélés volt. Így értékelték a résztvevők azt a tegnapi konzultációt, amelyen az Érdekegyeztető Tanács munkavállalói és munkaadói oldalának képviselői *Horn Gyula* miniszterelnökkel és a kormány több tagjával a privatizációs többletbevételek sorsáról, valamint az érdekegyeztetésről váltottak szót.

Kiss Péter munkaügyi miniszter szerint mindhárom oldal egyetértett abban, hogy a bevételeknek – főként stratégiai bekavállalók jövedelmi helyzetét, ha a privatizációs többletbevételek felhasználása az ország tartós gazdasági fejlődésének megalapozását szolgálja. Az is fontos követelmény, hogy minden összeget ellenőrzött, normatív módon költsenek el az államadósság csökkentésére, illetve konkrét fejlesztési programokra – a többi között a reálszféra, az export, az infrastruktúra fejlesztésére, az államháztartási reform segítésére, valamint szociális intézkedésekre.

ják. Áprilisban pedig – még a kormány döntése és a parlamenti előterjesztés benyújtása előtt – a péntekihez hasonló konzultáción tekintik át a kialakult elképzeléseket.

Az érdekegyeztetés keretei között részletesen foglalkoznak majd az államháztartás reformjával, és magával az érdekegyeztetés korszerűsítésével is. Ez utóbbit egyébként a résztvevők kritikusan értékelték, s az együttműködés új fejezetének megnyitását igényelték. Az

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 FEB

LÁTÓHATÁR
Budapest

... hozlek ide, hogy asztalunknál légy ma te vendég,
Szellemvezérem, ülj ide, mielőtt az életem letellnék
S országunk legszebb ifjú hölgyétől végképp búcsút vennék.

1021 Barcsai Tibor

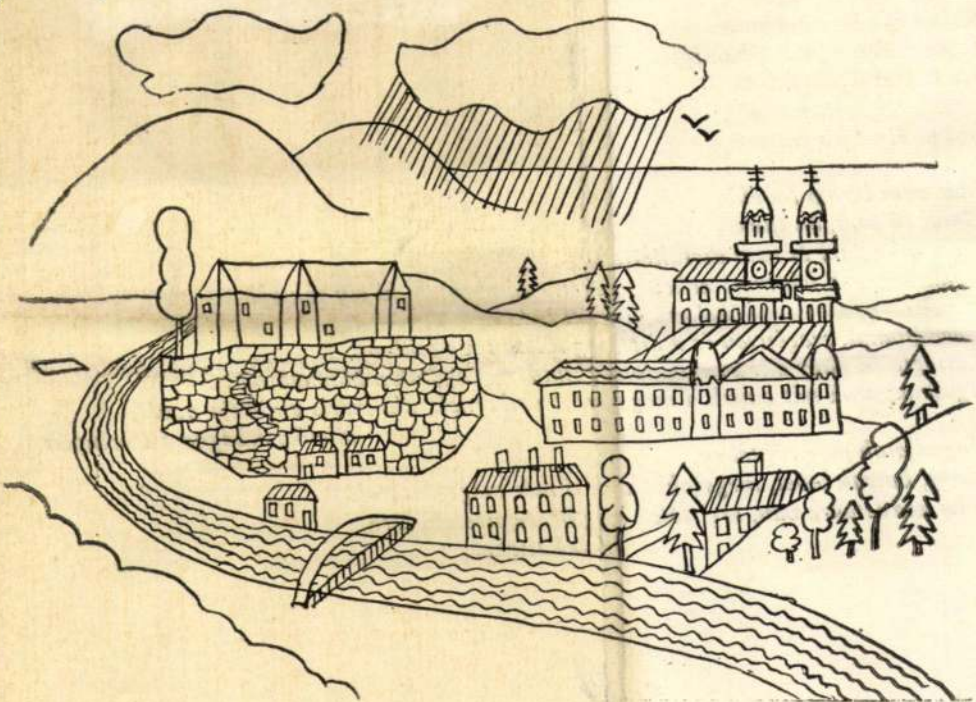

Barcsai Tibor rajza

Harcoltunk eleget.
Szakadj meg életem,
Nem voltunk mi gyávák.
Megtettük, amit tenni lehetett.

Óh, lelkem,
Eredj, vagy itt maradj,
Szánd el végre magad.
Gyöngéden is, vaktában is
Ne lüktesd porcikáim,
Eredj, vagy itt maradj,
Szánd el végre magad.

Már nem bírom tovább.
Halál fő urai, én titeket
Nem átkoztam és nem dicsőítettem.
Irgalmazzatok hát most nekem, szegény vándornak, ki oly sokszor
keltem útra úti láda nélkül,
Gazdátlanul, szegényen és a dicsőség tőlem tova csillant.
Kétségtelen nagy a ti hatalmatok és tudósok vagytok mindenekfölött.
Irgalmazzatok hát ennek a meggyötört embernek, aki máris elkiáltja nevét,
mielőtt áthágna a sorompón,
Ragadjátok meg röptében,
Hogy, hacsak lehet, megszokja amit ti már megszoktatok
S ha kedvetekre van, segítsétek meg őt, segítsétek, erre
kérlek titeket.

A REGGEL KÖZGAZDASÁGA

Lemarasztalták a Phönix biztosítottjait!

(A Reggel tudósítójától.) A Phönix-rendeletet a 33-as Bizottság tehát elfogadta. Ha a biztosítottakat, akiknek érdekeit ez a rendelet mindenekfölött van hivatva megvédni, leszavaztatták volna, *az eredmény egészen másként alakul.* A rendelet ugyanis a biztosítottakra nézve majdnem kizárólag csak kötelezettségeket állapít meg, *jogokat alig.*

Ez a szó »köteles«, sűrűbben fordul elő a rendeletben, mint egy adótörvényben, vagy marasztaló bírói ítéletben.

általában a rendelet másnak, mint a *biztosítottakat lemarasztaló bírói ítéletnek* nem tekinthető. Viszont a jogviták egész sorában, amelyek keletkezhetnek, a független *bírói fórum közreműködését* az egész vonalon kizárták, ami a gyakorlatban annyit jelent, hogy *a biztosított és a likvidáló biztosító vállalat, illetve az annak jogaiba lépő jogutód között egyoldalúan, saját érdekeinek megfelelően fognak azok dönteni, akiknek legfőbb érdekük, hogy a biztosított minél kevesebbet kapjon és minél többet fizessen.* A legkirívóbb példa erre *az 5. §. 4. pontja,* amely előre megadja annak a biztosítóvállalatnak, amely a Phönix életbiztosítási állományát egészben vagy részben átveszi, a jogot, hogy

a biztosított járandóságát saját tetszése szerint csökkentse.

A nyolcadik szakasz egész tartalma jellemző arra az igyekezetre, amelylyel a biztosító vállalatok *eleve elhárítanak magukról minden olyan anyagi felelősséget, amely ettől az üzlettől várható hasznukat megrövidítené.* A másik fontos pont, amelyek a biztosítottak érdekei a biztosító vállalatok javára *súlyos sérelmet* szenvedtek, a következő: A pénzügyminiszter bejelentése szerint *17 százalékkal fognak csökkenni a biztosítottak kötvényszerű igényei.* Ez azonban csak *általánosságban* vonatkozik a csökkentés mértékére, úgynevezett

lineáris rendelkezés.

ezenfelül az egyes biztosítások átvételénél, értesülésünk szerint, különkülön fogják megállapítani, hogy a kikötött igényeket és járandóságokat ezenfelül hány százalékkal csökkentik. Amennyiben ez a külön csökkentés olyan kötvényekre vonatkozik, amelyekre, mint ezt *a normálisnál alacsonyabb* díjtételeket szabtak meg a megkötéskor, vagy olyan kötvényekre, s ilyen is akad, amelyekre *»befolyásos ügyfelek«* javára csak *névleges díjtételeket* szabtak meg, akkor ez ellen nem volna kifogásunk. *De sokkal jobban ismerjük* a biztosító üzletek technikáját, hogy ne tudnók jóelőre: minden esetben, amikor *gyengébb* vagy *félősebb* féllel állanak szemben,

igyekeznek majd a 17%-os csökkentést még nagyobbra fokozni,

még olyan esetekben is, ha a biztosított a normális díjtételeket fizette hosszú éveken át. Majd ha ez kiderül, akkor következik az igazi felzúdulás és fogak csikorgatása, különösen ha a biztosított kénytelen lesz megállapítani, hogy az *egyoldalú megrövidítés* ellen nincs hatalom a földön, amely segítséget adna s nincs bíró, aki a jogsérelem ellen megvédené. Nincs utalás arra sem, *hogyan történik a vállalat likvidálása?* De arra sem, hogyan történik a biztosítások átvétele és folytatása az esetben, *ha az értékpapirok és a 14 ingatlan lebonyolítása nem jár azzal a minimális eredménnyel sem, amelyet számításba vettek?* Mi történik, ha az *ingatlanok* értékesítése *alacsonyabb összegeket* eredményez? Mi történik azokkal a *fedezetlen követelésekkel,* amelyek a Phönix tárcájában hevernek? S végül miért nem beszél a keretrendelet egy árva szót sem arról,

mennyivel járul hozzá az állam a Phönix rendezéséhez s a kiszolgáltatott biztosítottak érdekeinek a védelméhez?

Elvégre az egyoldalú miniszteri állásponttal *nem zárult le a vita,* felelős-e és mennyiben *a Felügyeleti Hatóság* a Phönix botrányos összeomlásáért? S nincs lezárva az a kérdés sem,

vajjon a vezetőség vagyonjogilag felelős-e a veszteségekért?

Más a büntetőjogi felelősség, amelyre a P. K. elnökének kijelentése szerint nem merült fel adat és *más a vagyonjogi felelősség.* Nem lehet azt időről-időre megismételni, hogy nagy vállalatok összeomoljanak, a részvényesek és ügyfelek kis pénzüket elveszítsék s a vezetők, akiknek a hibája vagy mulasztása az összeomlást felidézte, *nagy vagyonnal visszavonuljanak a magánéletbe...*

A beteg umschlagjától az eltikkadt hüsölő pohár hideg vizéig mindent megdrágít a jégkartel

(A Reggel tudósítójától.) Az elmult hét péntekjén *észrevétlen drágulás ment végbe a budapesti jégpiacon:* a kicsinybeni eladásnál hirtelen

4 pengőre drágult meg egy mázsa jég ára, — amely tavaly ilyenkor csak 1.40—1.50 pengő volt!

Két héttel ezelőtt még 20 fillérért adtak egy negyedtábla jeget, de aztán burkolt jégdrágítás következett, mert úgy szeletelik a jégtáblákat és a jégrudakat, hogy hosszában lehasítanak egy-egy szeletet a megfagyasztot vízből. *20 fillérért ma már alig 4—5 kilónyi jégdarabot adnak!* Ennyi jég a háztartási jégszekrényekben *félnapra sem elegendő.* A fogyasztót tehát *rákényszerítik,* hogy legalább 30 fillér ára jeget vásároljon. Ha a hőség még tikkasztóbbá válik, akkor ezt a költséget 40—50 fillérre kell felemelni. Igy drágít a jégkartel a hatóság szemeláttára, s ez a drágítás kezd *közegészségügyi kihágássá fajulni.* Mert a jéggel való hűtés, a romlandó áruknak a kánikulában való megóvása *közegészségügyi szükséglet.* Tavaly a nyári idény folyamán egy közepes háztartás jégellátása június—augusztusban *18 pengőbe* került. Az idei nyáron ez a költség felugorhatik *36 pengőre,* vagyis minden háztartásnak, amely védekezni akar a nyári gyomorkatarus, a húsmérgezés és egyéb veszélyek ellen, ha betegének hideg borogatást vagy akár csak egy pohár hideg vizet is akar biztosítani, akkor

a tavalyi költséggel szemben 10—15 pengő külön adót kell lerónia a jégkartelnek.

Budapesten hat nagyobb jégüzem s ezenkívül három nagyobb sörüzem termel jeget, naponta összesen *vagy 100 vagónnal.* A jéghez felhasznált víz, ha vízvezetéki vizet használnak, köbméterenként 18 fillérbe kerül. A fővárosi műjégipar *egész napi jégszükséglet tehát mintegy 150 pengő értékű vízből ered. Ebből a vízből termelnek ma ki naponta*

38—40.000 pengő értékű jeget!

E haszon növelését akadálytalanná teszi, hogy *az idén ki van zárva a fogyasztásból az olcsó dunai jég.* Azt mondják ez egészségtelen! (A drága jég is az!) Ezt a versenyt sikerült a jégkartelnek megsemmisítenie. Vegyük figyelembe, hogy *egy-egy szezónban*

Budapest jégfogyasztása 1.6 millió mázsára rúg!

A drágítás tehát ekkora jégtömegre terjeszthető ki. A beavottak szerint *a jéguzsora még nem tombolta ki magát,* a drágulás folytatódni fog, pedig a kánikulával járó megbetegedésekkel szemben a jég nélkülözhetetlen *egészségügyi védelmet* jelent. Hatósági orvos urak! Meg kellene rendszabályozni a jéguzsorát!

× **Hogyan oszlik meg?...** A *nemzeti jövedelem* új felvételét és eloszlásának arányszámait most kapjuk meg egy érdekes könyvben, amely *Varga* Istvánnak és *Matolcsy* Mátyásnak a munkája. Tudjuk, hogy a politika kozmetikája hozzá szokott nyúlni az ilyen statisztikai feldolgozásokhoz. Annál érdekesebb ennek a kötetnek az a megállapítása, hogy Magyarországon *egy mezőgazdasági munkás jövedelme csak 183.4 pengőt tesz ki évenként! Ezzel szemben egy kisiparos jövedelme is csak 342 pengőre rúg.* De még gondolkodóba ejtőbb, ha a számrengetegből a következő adatot kihalásszuk: *Magyarországon a lakosság 20%-a rendelkezik a nemzeti bevétel 56.3%-ával,* vagyis 80%-ának csak a nemzeti jövedelem 43%-a jut.... Vajjon leméri-e gazdaságpolitikánk és szociálpolitikánk ezeknek a számoknak a horderejét és levonja-e azok tanulságait?

× **Furcsaság az Ibusz igazgatóságának összeállításában!** Az Ibusz igazgatóságát dr. *Geöcze* Bertalannal egészítette ki, kit a *végrehajtóbizottságba is beválasztanak.* Hogy mily minőségben választották be a kitünő Geöcze doktort, aki eddig sok mindennel foglalkozott, csak idegenforgalommal nem, mint egyetemi magántanárt, mint ügyvédet vagy mint az Ibusz jogtanácsosát, e kérdésre választ nem igen találunk. Megmondjuk őszintén: némi erkölcsi összeférhetetlenséget látunk abban, hogy *a vállalat jogtanácsosa egyben igazgatósági tag is,* utóbbi minőségében szavaz előbbi minőségében adott véleménye, előterjesztése, sőt esetleg díjazása felett is. A Kúria legújabb gyakorlata szerint, *ha részvénytársaság igazgatósági tagja díjazással egybekötött* funkcióval bizatik meg, ily megbízás tiszteletdíjának megállapítása *a közgyülés hatáskörébe* tartozik. Az idei közgyülés tárgysorozatában azonban nélkülöztük e pontot, pedig nem tartjuk valószinűnek, hogy az új igazgatósági tag jogtanácsosi működését díjtalanul végzi...

Winchkler Rómában tárgyal

Róma, június 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Winchkler kereskedelemügyi miniszter vasárnap este negyed nyolckor ideérkezett.

× **Magyar kézből osztrák kézbe.** Az a hír van elterjedve, hogy az egyik leghíresebb alföldi malom, a *békéscsabai gőzmalom,* osztrák érdekeltség kezébe kerül! Eddig úgy operálhattunk a búzakivitelnél, hogy az őrlemények kivitelét az állam támogatta, s így segítettük elő a malomipar prosperálását. Ha most osztrák kézbe kerül egy nagy őrlőképességü malom, az kettőt jelent. Először, hogy *a külföldi kéz közvetlenül belenyulhat az alföldi búzaértékesítés kellős közepébe, s irányíthatja a búzaárakat.* Másodszor azt, hogy a lisztkivitelre hozott áldozat, amelyet eddig egyik zsebünkből a másikba tettünk, tehát a belföldön megmaradt — most *a külföld zsebébe juthat.* Ennyivel olcsóbb és versenyképesebb lesz egy malmon keresztül a külföldi érdekeltség, szemben a többi érdekeltséggel és szemben a magyar malomiparral. Vajjon illetékes helyen mérlegelik-e ezt a kérdést?

Megalakult az Országos Földhitelintézet

Az altruista mezőgazdasági hitelintézetek *fúziój és egy új nagy mezőgazdasági hitelintézet megalakításának nagy műve megtörtént.* Az Országos Földhitelintézet megtartotta alakuló közgyülését. Az Országos Földhitelintézet a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének és a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségének egyesüléséből keletkezett és átvette a Magyar Földhitelintézet egész üzletét is, úgyhogy az Országos Földhitelintézet megalakulása *a három intézet egyesülését* jelenti. *Az új intézetnek 20 millió P saját tőkéje van, melyből 17 millió P üzletrésztőke és 3 millió P tartaléktőke.* Az alakuló ülésen pénzügyminiszteri kiküldetés alapján Pesthy Pál ny. igazságügyminiszter elnökölt. Igazgatósági tagokul megválasztattak: Angyán Béla, Csizmadia András, Glattfelder Gyula csanádi püspök, Haypál István, Hunyady Ferenc, Jakabb Oszkár, Kelemen Krizosztom főapát, dr. Koós Zoltán, dr. Kövess Béla, Krudy Ferenc, Lukács Béla, Mayer János, Mutschenbacher Emil, Pesthy Pál, báró Radvánszky Albert, dr. Reményi-Schneller Lajos vezérigazgató, orsz. képviselő, dr. Schandl Károly, gróf Teleki Mihály, Törley Bálint, Vitéz Vass Elek, gróf Zichy János, Zsindely Ferenc. A felügyelőbizottság tagjai: dr. Aninger László, Justh Ferenc, dr. Kerntler Kálmán, gróf Széchenyi Domonkos, Viczenik Ferenc. Az intézet kormánybiztosa dr. Párniczky Ede min. tanácsos. Az igazgatóság az intézet elnökéül Pesthy Pál ny. igazságügyminisztert, a felügyelőbizottság elnökévé gróf Széchenyi Domonkos felsőházi tag, nagybirtokost választotta meg. Az igazgatóság vezérigazgatóvá dr. Reményi-Schneller Lajost nevezte ki.

Emelkedett a BSzKRt forgalma

Budapest Székesfővárosi Közlekedési Rt. közgyülése Usetty Béla elnöklésével az alaptőkét duplájára, *2 és félmillió pengőre emelték.* Uj igazgatósági tagok dr. *Veress* Gábor, *Toperczer* Ákos, *Lévai* Sándor, *Terbócz* Imre lettek. A felügyelőbizottság uj tagja *Bocsáry Spur* Kálmán. A közgyülésen a székesfőváros képviseletében Liber alpolgármester teljes elismeréssel emlékezett meg a vállalat vezetőségének tevékenységéről. Az igazgatóság jelentéséből megállapítható, hogy 45,081.869 P-t vettek be. Az utasok száma 333,941.615 volt. *Az emelkedés közel 3 százalékos,* de az utasforgalom emelkedése csak a rövid távolságra utazók számának növekedésében nyilvánult meg. *A BESzKART a legmesszebbmenő takarékossági rendszabályokat léptette életbe,* a vállalat pénzügyi egyensúlyát azonban a jelenlegi tarifák mellett nem lehetett biztosítani. *Közös igazgatási szerződést kötöttek a BESzKART érdekkörébe került Budapesti Helyiérdekü Vasutakkal.* Az Autobuszüzem 26 610 600 utast szállított, *460.508 utassal többet, mint tavaly.* A zárszámadások szerint az összes bevétel 55.489.295 pengő, a kiadás 55,552 349 pengő volt, a veszteség eszerint 63.053 pengő, amelyet az 1936. évi számlára vittek át.

A Magyar Nemzeti Bank 398. sz. engedélye alapján.

Luxus hajóutazás Spanyolországba

oda: az „Augustus"-on (33.000 tonna), vissza: a „Conte di Savoia"-n (50.000 tonna)

Részvételi díj: 590 P

Indulás: 1936 augusztus 19.

Keresse fel VÁRNÁT a Fekete-tenger gyöngyét!

14 napos utazás, 7 nap a hajón, 7 nap Várnán, II. o. jeggyel és ellátással, minden költséggel együtt **P 195** | I. o. jeggyel és ellátással, minden költséggel együtt **P 225**

Felvilágosítás és prospektusok A Reggel Utazási Irodájánál, VI., Andrássy út 48. Telefon: 1-295-54 és 1-295-55

Virágesőben, virágszőnyegen, tomboló tömegtől kísérve vonult be visszakapott kerületébe

Mojzes János képviselő

Baja, június 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Éppen egy hete, hogy megjelent A Reggel-ben Lázár Miklós vezércikke: »Isten hozott János!« Még ma is kézről-kézre adják a nagybaracskai választókerület minden községében, ahol ma

olyan »Istenhozottal« fogadták Mojzes János képviselőt,

amilyenre még talán nem is volt példa. A NEP-uralom lidércnyomása alól felszabadult falvak *diadalmámorban* várták a visszatért képviselőt, akitől — a Közigazgatási Bíróság megbélyegző ítélete szerint — *elbitorolták a mandátumot*. De most — hála ennek a semmi hatalmi befolyással meg nem félemlíthető magas Bíróságnak! — visszaadták azt neki. *Hercegszántón, Dávodon, Csátalján, Nagybaracskán és Bátmonostoron* volt népgyűlés vasárnap. *Mojzest* két kisgazdapárti képviselőtársa, *Klein* Antal és *Dulin* Jenő kísérte el, valamint *Szentiványi* Lajos, a párt igazgatója és *Pfeiffer* Zoltán, a párt ügyésze.

Győzelmes hadjáratból megtérő hadvezérnek

lehet olyan diadalútja, mint ez az ünnepléssorozat, amely reggeltől estig tartott. *Gyönyörű bácskai varrottasokkal díszített, virágokból font díszkapukon ment át Mojzes és kísérete.* De a közigazgatás némely helyen *csak egy diadalkaput* engedélyezett, a Mojzest dicsőítő plakátokat pedig *a csendőrök letépték.*

A plakátokat erre házaik ablakába rakták ki a polgárok, virággal díszítve.

A lovasbandériumokat és a kocsifelvonulásokat sem engedélyezték! De azt már nem akadályozhatták meg, hogy az utat *kilométereken át virággal be ne hintsék az emberek, az »ő Jánosuk« előtt. Hercegszántóra* virágesőben vonultak be: *kétezer ember* éljenzése közben mondott itt beszédet a fiatal képviselő.

— Mikor a választási eredményeket közzétették, — mondotta *Mojzes* — a rádió azt jelentette, hogy *»a nagybaracskai kerületben elrendelték a szavazatok újbóli összeszámlálását«... Ez a számlálás tizenöt hónapig tartott, de nem Nagybaracskán, hanem Budapesten, a Közigazgatási Bíróság előtt, amely aztán*

egészen másképp adta össze a szavazatokat, mint itt, a kerületben...

Azelőtt az volt a szokás, hogy a megválasztott képviselő a kerületből vitte fel a mandátumot Budapestre. *Nekem Budapesten adták a mandátumot, hogy hozzam le a baracskai kerületbe...*

Dulin Jenő többek között így szólt:

— *Marton* Béla fekete listára tett bennünket. Hát jó! *Vállaljuk azt, hogy mi vagyunk a fekete sereg.* De amiként Mátyás fekete serege, úgy mi is ki fogjuk verni az országból a janicsárokat...

Klein Antal *Ivády* lemondásával foglalkozott.

— Egyre-másra mondanak le a mandátumaikról! Most az országos elnökük futamodott meg a bírói ítélet elől.

Ez hát az új stílus.

amit hoztak és hirdetnek?

Vuich Maxim bajai ügyvéd után *Sauerborn* Károly volt képviselő beszélt.

— »Isten hozott, János«, ezt írta című vezércikke fölé

a nagyszerű publicista, Lázár Miklós, A Reggel-ben.

Az a Lázár Miklós, akit éppen ilyen eszközökkel szorítottak ki a Házból! A tokaji kerületből, amelyet az ő teremtő ereje, fáradhatatlan buzgalma emelt magasba a süllyedés lejtőjéről!

Beszéde közben *egy kirendelt közigazgatási gyakornok figyelmeztette, hogy ne bírálja a hatóságokat, mire Sauerborn leült. A tömeg percekig éljenezte.* A tömegünneplés így folytatódott aztán késő estig, községről-községre. De nemcsak a képviselőt ünnepelték, hanem *tomboló lelkesedéssel éljenezték a Közigazgatási Bíróságot és a legyőzhetetlen igazságot.*

Kairó ruha csupa kellem, Legjobb szer a hőség ellen.

Az urak kellemes és elegáns viselete nyáron. Hozzáillő divatnyakkendővel együtt **40.**— P.

Fehér M. Miksa, Károly körút 12.

A szenvedélyes álhírlapíró Schäffer furcsa s izgalmas kalandja Bardócz Árpád festőművésszel

(A Reggel tudósítójától.) Schäffer István 40 éves budapesti lakósnak — mint az köztudomású — az a szenvedélye, hogy *ismertnevű írók és ujságírók nevében jelenik meg társaságokban, vagy bankok előszobáiban*, kiélvezi az írónak járó társadalmi megtiszteltetést és megkülönböztetett udvariasságot, de mivel kizárólag erkölcsiekből mégsem lehet megélni; a vendéglátó háziasszonytól, a társaság egy-egy tagjától, vagy érzelmesebb bankembertől *kisebb-nagyobb »kölcsönöket« szokott felvenni.* Schäffer úr szenvedélye — hogy »irodalomtörténeti« szempontokból is ismertessük »írói« fejlődését — úgy kezdődött, hogy eleinte *néhány görlnek ismert írók neve alatt udvarolgatott*, — persze a színháztól lehetőleg távol — mert ott azonnal leleplezték volna. A görlök vidékén *szép irodalmi sikereket aratott*, ezeken felbátorodott azután, és *a komolyabb művészet felé fordította érdeklődését.* Bónyi Adorján néven egy azóta ismertté vált fiatal művésznőnket, — aki akkoriban az Andrássy-úti Színház tagja volt — ostromolta szerelmével, kit el is jegyzett. Éveken keresztül szélhámoskodott *Schäffer* különböző ismert nevek alatt, *s már majdnem valamennyi magyar írót kitüntette bizalmával*, csalásai miatt gyakran került a rendőrségre, de legtöbbször *nem lehetett megbüntetni*, mert elővette a zsebéből elmegyógyintézeti bizonyítványát és boldogan igazolta, hogy

elmebeteg.

Az utóbbi időben mint *Földi* Mihály, *Halász* Imre és *Pünkösti* Andor szerepelt, az elmúlt napokban pedig megírták az ujságok, hogy *Bálint* György író és *Német Imre képviselő neve alatt indult pénzszerző körútra.*

Németh Imre fel is jelentette Schäffert,

aki egyelőre ismeretlen helyen tartózkodik s a rendőrség keresi. A rendőrök ál-

tal keresett Schäffer a mult hetekben furcsa módon póruljárt. *Bardócz Árpád festőművésszel. Bardócz* otthon dolgozgatott Kmetty-uccai műtermében, mikor csöngettek és bejelentették, hogy *dr. Bartók András egy tekintélyes esti lap művészeti kritikusa keresi a művész urat. Alacsonytermetű, cingár ember várta az előszobában.* Csíkos nadrágot és duplasoros kékkabátot viselt. *Bartók doktor úr* jobb lábára *sántított.* Megnézett egy-két festményt és rajzot, mikor egyszerre a homlokára csapott és így kiáltott fel:

— *Ejnye, de szórakozott vagyok mostanában!... Itt áll a taxim a ház előtt, ki kell fizetnem...* Keresgélni kezdett a zsebében, aztán zavartan folytatta: *Borzasztó dolog...*

Otthon felejtettem a Hungária szállodában a pénztárcámat. Nem lenne olyan kedves, drága jó művész uram...

Bardócz közbevágott:

— Nem tesz az semmit kérem, ha nincs itt a tárcája: *megváratja a taxit, azután majd visszamegy a Hungáriába és ott kifizeti.*

Schäffer nem volt elragadtatva az ötlettől és kijelentette, hogy sokkal *jobban szeretné, ha Bardócz inkább*

kölcsönadna neki 20 pengőt egy félórára,

amit ő a Hungáriából természetesen *sürgősen visszaküld.* Bardócznak ekkor már gyanús volt az ismeretlen nevű művészeti kritikus zavart és ijedt modora s az egész kölcsönkérési história, ezért a tagbaszakadt festőművész felállt és *erélyes hangon rászólt látogatójára:*

— *Most pedig ülve marad és meg nem moccan addig...*

A »kritikus« elfehéredett, könyörgően emelte fel szemét, de *Bardócz* határozott hangon folytatta:

— ... meg nem moccan addig, amíg le nem rajzolom magát!...

Mit tehetett egyebet: *modellt ült házigazdájának*, aki néhány perc alatt lerajzolta, azután pedig alá is íratta vele a rajzot: *dr. Bartók András. A rajzot itt közöljük, mint Schäffer legújabb portréját* — mert róla van szó, ezt ugyebár mindenki kitalálta... Egyben figyelmeztetünk mindenkit: *ha egy alacsony, sovány, jobb lábára erősen bicegő, »országosan ismertnevű író« öt, vagy tizpengőt kér tőle kölcsön, nyugodtan adja át a legközelebbi rendőrnek...*

Negyven ház leégett, a fél falu elpusztult egy sopronmegyei tűzvésznél

Sopron, június 29.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Borzalmas tűzvész pusztított vasárnap a sopronmegyei *Agyagosszergény* községben. Hajnaltájt észrevették, hogy *Mentes Mihályné egyik pajtája füstölög.* Az emberek azonnal, már a tűzoltók megérkezése előtt oltani siettek, a szomszéd községek is átvonultak az oltáshoz. Minden hiábavaló volt: *a lángok borzalmas gyorsasággal terjedtek házról-házra.* Négyórai megfeszített munka után sikerült a tűz továbbterjedését meggtáolni, de ekkor már

negyven lakóház, nagyon sok melléképület, pajta, istálló, magtár esett a lángok áldozatául.

A kár hozzávetőleges becslés szerint

120.000 pengő.

A kis faluban óriási a rémület és kétségbeesés: a fél falu lett hajléktalanná. A csendőri nyomozás megállapította, hogy a tűzvészt

gyujtogatás okozta.

Nagy rémületet keltett ez a megállapítás a környéken, hiszen ismeretes, *hogy Sopron megyében egy időben olyan sok gyujtogatás által okozott tűzvész pusztított, hogy a hatóságok kérték a kormányt: rendeljen el statáriumot a gyujtogatók ellen!*

Mit keres Ön Abbaziában?

1. pormentes tengeri kipárolgást!
2. csendet!
3. jó társaságot!
4. szórakozást!
5. kényelmet!
6. pálmakertet!
7. tengeri fürdőt!
8. finom konyhát!
9. diétát!
10. balkónos szobát!
11. tengeri panorámát!
12. olcsó panzióárat!

Hol találja mindezt együtt?

1. **A Residenzben!**
2. **A Residenzben!!**
3. **A Residenzben!!!**

Személyes információ egész nap **ERÉNYI** (Diana-patika), VII., Károly körút 5 Tel. 13-16-19. — Vidékieknek levélileg. Kérjen képes prospektust!

Telket akar venni?

Kérjen prospektust és látogassa meg a

Magyar Általános Ingatlanbank rt.

parcellázási osztályát IV., Deák Ferenc u. 17 **Telefon 1-818-51**

ahol pesti, budai és környékbeli telkek kedvező fizetési feltételekkel kaphatók **négyszögölenként 5 pengőtől fölfelé**

MIELŐTT ELUTAZIK **BIZTOSÍTSA ÚTIPOGGYÁSZÁT** a »**DUNA**« általános biztosító r. t.-nál **Budapest, VI., Andrássy út 30**

Telefon: 21-6-88

Legelőnyösebb feltételek! Olcsó díjak!

Kész kötvényeket telefonrendelésre is azonnal küldünk!!!

PÜNKÖSDFÜRDŐ

medencéit a Pünkösdforrás 25 C° gyógyvize tölti, parkját pázsit borítja, virág ékíti, ősfák hűsítik. Gyűrűstenisz, ping-pong, ritmikus torna. Pálffy térről 20 percenként induló **HÉV-vel vagy propellerrel** vigadóteri állomástól 9, 12, 15 és 18.30 órakor. Pálffy téri hajóállomástól 15 perccel később. 28-án és 29-én reggel 8 órakor rendkivüli hajójárat. Fürdőüzem telefonja: 630-26, 633-69. BSzKRt—HÉV kombinált jegyek IBUSz-pavillonokban

Bardócz Árpád fes

Ujság, 034. X
Ujság, 034. X

Harc a Mücsarnok ellen

A Nemzeti Kiállitáson szerepelt két festményre bélyegzőt üttetett a Mücsarnok, hogy kiállitásra el nem fogadott mü

A magyar festőművészek a gazdasági helyzet leromlása következtében kétségbeesetten viaskodnak az élettel. A közönség pénztelensége következtében jobb érzése és érdeklődése ellenére nem tud képeket vásárolni s szinte hiába kezdeményeznek a különböző művésztársaságok akciókat, a képeladás majdnem teljességgel megszünt. Nemcsak kezdőkre, is[illegible]lenekre vonatkozik a kö[illegible]de a beérkezett mes[illegible]k is csak ugy tud[illegible]5 számban képeket [illegible]engedik át alkotá[illegible]eesett helyzetben, [illegible]üvész érez, pél[illegible]va hatott az a [illegible]üvészeti Egye[illegible] is hangozta[illegible]z, művészi [illegible]legtekintéellen.

[illegible]etben

[illegible]a Kép[illegible]áboru[illegible]litika. [illegible]rálni [illegible]böző [illegible]radt [illegible]árta [illegible]bb[illegible]dij [illegible]a [illegible]n

dekében megrendeztette a Nemzetközi Képzőművészeti Kiállitást, amelyre bármilyen irányzatu festőművészet képeit, ha azok a megkivánt művészi mértéket megütötték, a minden irányzat képviselőjéből összeállitott zsüri elfogadta. A nemzeti kiállitásnak igen nagy erkölcsi sikere volt és bár a művészeti életben is a politikai jelszavakat hangoztató körök megkisérelték, hogy a maguk akaratát érvényesitsék és ujból elriasszák a Mücsarnokból a velük ellentétes irányzatu festőművészeket, *a miniszter ragaszkodott eredeti elgondolásához és igy tavasszal már a harmadik nemzeti kiállitást is megrendezték.*

Két kiállitott kép furcsa sorsa

Ezen a kiállitáson a tizenharmadik teremben 354. szám alatt függött *Bardócz* Árpád festőművésznek *Bazár Alexandriában* cimü képe, a 358. szám alatt pedig *Hajóvontatók Egyiptomban* cimü alkotása. Bardócz Árpád ugyanis hosszabb időt töltött Egyiptomban, ott a legelőkelőbb körök elismerését vivta ki művészetével, elhalmozták megrendelésekkel, ünnepelték és rajta keresztül magasztalták a magyar művészetet is. Bardócz nagy sikerei ellenére is visszajött hazájába és ujra beleilleszkedett a magyar művészeti életbe. Természetesen a nemzeti kiállitásra is elküldte a képeit, amelyeket jónak ismertek el, kifüggesztettek, a katalógusba felvettek. A sajtó is megemlékett a képekről és megdicsérte a művész alkotásait. A kiállitás lezajlása után a művész, mint annyi más társa, visszakapta a képeit, mert eladni még a nemzeti kiállitás

van arra, hogy a zsürikben elfogultságok dominálnak, azonban arra eset nincsen, hogy *bármilyen okból visszautasitott képre bélyegzőket tegyenek az el nem fogadástól és ezzel lehetetlenné tegyék az illető alkotásnak az eladását.* Még kevésbé érthető, hogy elfogadott és *kiállitott képeket tüntessenek fel mint el nem fogadott müveket.*

Bardócz Árpád a maga esetét bejelentette a Képzőművészeti Egyesület közgyülésén. *A jelen volt száznál több művész tomboló felháborodással bélyegezte meg a Mücsarnok eljárását.*

Az egyesület elnöksége magáévá tette a panaszt és tiltakozást és csak azt kivánta, hogy a képzőművészeti társulatnak most elkövetkező jubileumára való tekintettel az érdemben való elintézést halasszák el az ünnepségek utáni időkre. A művészek nagy része még ehhez sem akart hozzájárulni, *Bardócz* Árpád azonban deferált az elnökségnek, mert más uton védi meg a maga jogait. Bejelentette az esetet a Munkácsy Céhnek is, amely teljesen magáévá tette a megsértett festőművész ügyét, elhatározta s ezt már keresztül is vitte, hogy az ügyet bejelenti a vallás- és közoktatásügyi miniszternek, hogy az az irodalmi és művészeti tanács elé vigye a Mücsarnok eljárását és *egyszersmindenkorra lehetetlenné tegye nemcsak a valósággal ellenkező, hanem minden vonalon a művészek stigmatizálását.*

A művészeti fórumokon kivül Bardócz Árpád ügyvédje, ifj. *Salgó* Sándor utján az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat ellen négyszáznyolcvan pengő anyagi kár visszatérítéséért keresetet adott be és azonkivül bejelentette, hogy *erkölcsi kárának megállapitására a jogot a maga részére fentartja.*

A művészi körökben duló tiltakozás és felháborodás hatása alatt a Mücsarnok — amint értesülünk — *beszüntette a képek lebélyegzését, aminthogy ez csak egy félévig volt gyakorlat azokkal a képekkel szemben, amelyeket a zsüri nem fogadott el.* Bár Bardócz Árpád bejelentette és elégtételt kért magától a társulattól, azt nem kapta meg, *a társulat még csak arra sem volt hajlandó, hogy tévedését belássa.* Igy tehát a biróság fogja a furcsa ügyben az utolsó szót kimondani.

Nádor Jenő.

tasztrófa színhelyére sietett, mire azonban odaértek, a mentőcsónakoknak már nyoma sem volt. Ugy látszik, hogy a tengeren dühöngő nagy viharban valamennyi mentőcsóna kfelborult s az 53 főnyi legénység a tengerbe veszett.

módszert, mondotta a cikk és a s
ségtelen adatai fogják megmutat
viszi jobban a pereket: a tisztiü

A FOKFÖLDI MENYASSZONY

Egyedül fogosított magyar fordítás

89

Irta JOHN GOODWIN

Forditotta Zigány Árpád

REGÉNY

— Ez veszedelmes bukás volt, Bannister és csak az a csenevész füzfabokor mentette meg az életét, amelybe zuhanása közben megkapaszkodott. Ez megakasztotta az esést . . . de csak egy pillanatra, aztán tövestől kiszakadt a sziklából. Megtaláltam később lent a bevágásban, egészben beletaposva a sárba, de mégis csökkentette a zuhanás sebességét, ugy hogy maga csak elkábult, de komolyabb baj nem érte. Hat ölnyi magasból zuhant le, de nem a sinekre esett, hanem az ázott, puha földre és ez volt a szerencséje. Mert néhány pillanat mulva dübörögve robogott át a bevágáson a tiz óra 7 perces vonat, alig egy lépésnyire magától.

— De sem a zuhanástól okozott kábultság, sem az idegshock, hogy száguldó vonat a kerekek alá kaphatja: nem támadta meg az agyát, Bannister. Hiába szinleli a bambaságot, a maga agya bámulatos gyorsan váltott még akkor is és villámgyorsan találta meg a mentőgondolatot, mihelyt a vonat eltünt a sötét éjszakában . . . Meghallotta Brian hangját, aki a töltés tetéről kiabált és a nevén szólitva hivta magát . . . de maga nem felelt. Brian tehát nem hihetett mást, mint hogy maga halálra zuzta magát és . . . ő a gyilkos! És melyik jury ne hitte volna ugyanezt: tudom, hogy Brian elhóditott, elvitt engem magától . . . tudva, hogy Brian már megfenyegette magát, hogy megöli... tudva, hogy a maga halála után Brian örökli az egész Coote-vagyont?!

— Maga rögtön felfogta ezt és már látta is Briant

lőztető aknáj
nye mellett, S
a maga ruhá
a Barber ru
gezték ezt,
hátraigazito
földhöz vá
födele beb
bele Barb
gyürüjét
gyujtóját
még szül
—
elvitték
fekteték a sinek
hent, a maga sapkája a fejen
ezüstgombos lovagló-vesszőt. A tiz óra 30 p
vonat elvégezte a többit . . . Barber és maga
korra körülbelül egyformák voltak: és ki
tett volna abban, hogy az összeroncsolt fej
ruháit viselő halott nem Bannister Co
maga cimeres gyürüje is az ujján volt?!

— Mind ez még husz percig se
tatta Sonia, még mindig nyugodt, sz
de Selby még hátra volt. A többs
gonosztevő, aki most már a kezébe
mert tudta, hogy maga gyilkos: Sar
Szabadulnia kellett hát Selbytől s
tos zsivány maga kinálta föl az a
a bánya raktára mellett egy pilla
magának. Maga villámgyorsan
habozás nélkül lelőtte orozva a
beledobta a bánya szellőztető
valószinü, hogy ott fogják kere
találják is: egész bizonyosan
Brian tette el láb alól, hogy sz
gyilkolásának egyetlen szemt

— Mikor már Selbyvel
telhetett el attól fogva, hog
ről . . . még egyszer visszasá

NAPI HÍREK

JÓ REGGELT!

Anyagilag is rosszul sikerült a skót-magyar mérkőzés. Mint már jelentettük, a skótok a gólokkal nem spóroltak, de a pénzzel annál jobban.

Beszélgetés a kávéházban: »Olvasta? Egy külföldi tanár kitalálta, hogyan lehet gyógyítani a részegséget.« »Nagyon egyszerű. Fel kell emelni a szeszes italok árát.«

A nap aktuális kérdése: »Vajjon hány hétig lesz elég Daladier kilencven főnyi szótöbbsége?«

A nap hőse: Chamberlain, aki egy cigányasszonynál jósoltatott. Állítólag a hivatásos jövendőmondók jobban tudják, hogy mi lesz a politikában, mint az államférfiak.

Külön zenei kamarát óhajtanak az operisták. Általában nagy a panasz, hogy kevés a kamara.

Beszélgetés a villamos perrónján: »Olvasta? Angliában felállították az első bolhafarmot. Ezer darab bolha hatvan fillérbe kerül.« »Nem volna drága, de bizonyára többe kerül hatvan fillérnél ezer bolhának a pontos megszámlálása.«

Mindenben első a Pesti Napló

— **Polgármesteri rendelet a hirdetmények kiragasztásáról.** A polgármester a mai napon a hirdetési ügy egységes rendezése tárgyában kiadott szabályrendelet egyes rendelkezéseinek pontos végrehajtása céljából felhívta az illetékes hatóságok figyelmét arra, hogy *a magántulajdonban lévő ingatlanok külső és belső részein tábla alkalmazása nélkül közvetlenül a falra kizárólag csak az állami és a székesfővárosi hatóságoknak hivatalos hirdetései ragaszthatók ki.* A vonatkozó törvényes rendelkezések figyelembevételével a pártoknak az országgyűlési vagy törvényhatósági választásokra vonatkozó hirdetései természetesen ugyancsak kiragaszthatók. Minthogy a szabályrendelet szerint a házfalakra semmiféle más hirdetmény nem ragasztható ki, a polgármester sem szociális, sem kulturális, sem bármily más tartalmú hirdetmény kiragasztását nem engedélyezheti.

— **Horváth István,** *V., Erzsébet tér 11., Budapest.* Kéri mindazokat, akikkel 15. huszárezred I. század 2. szakaszánál Dornawatra, majd Kimpolongnál, azután az olasz fronton Montegrappánál rajvonalbeli szolgálatot teljesített, Károly csapatkereszt igazolása végett címüket közölni szíveskedjenek.

— **Bardócz Árpád festőművész halála.** Fájdalmas veszteség érte képzőművészeti életünket. *Bardócz* Árpád, a kitűnő festőművész, rövid szenvedés után, szombaton reggel a Bakay-klinikán meghalt. Az elhúnyt művész Budapesten, Münchenben, Párizsban és Nagybányán végezte tanulmányait. Legnagyobb sikereit vízfestményeivel és pasztelljeivel aratta. Közülük néhány a Fő-

Bardócz Árpád

városi Képtárban látható. Bardócz a világháborúban ötvenhárom hónapot töltött a fronton, ahol több hadikitüntetést szerzett és háborús képeivel is széles körben ismertté tette nevét. Pár évvel ezelőtt Egyiptomban tartózkodott hosszabb ideig. Alexandriában egy kórház királytermének falfestményeire kiírt nemzetközi pályázaton vett részt és első díjat nyert, budapesti és külföldi kiállításokon is több kitüntetést kapott. Halála, különösen a művészek körében, őszinte részvétet keltett. Temetése *hétfőn délután félnégykor* lesz, a rákoskeresztúri temetőben.

— **Limanovai emlékest a Vitézi Rendházban.** A Budapesti Vitézek Társadalmi Bizottsága szombaton délután a Vitézi Rendház helyiségeiben limanovai emlékestet rendezett, amelyen a vitézi apródoknak, a vitézi várományosoknak módot nyujtottak arra, hogy a nagy csata hős vezéreit személyesen is megismerjék és a limanovai csata minden időkben gyümölcsöző tapasztalatait javukra felhasználják. A vitézi apródoknak vitéz *Zsiray* József ügyvezető-elnök közvetlen beszélgetés formájában ismertette a limanovai hősök életét és dicső tetteit. Vitéz *Kiss* Kálmán altábornagy »A limanovai dicsőséges haditett« címmel tartott előadást. Rámutatott arra, hogy voltak a világháborúban nagyobb és jelentősebb ütközetek is, a limanovai csatát azonban magyar csapatok magyar vezetők alatt vívták meg és a limanovai csata akadályozta meg az oroszoknak hazánkba való beözönlését. A csatában jelentős szerepet vitt a 77-ik honvéd gyalogdandár, amelynek átkaroló támadása fordította meg a csata képét, de a Szurmay-hadtest megjelenése eredményezte a végső kedvező döntést. Az emlékestet bajtársi vacsora követte.

— **Érsekújvár mozgalma.** A városban mozgalom indult meg annak érdekében, hogy Pozsony, Nyitra és Bars vármegyék visszacsatolt részeit ideiglenesen egyesítsék és az új megyének Érsekújvár legyen a székhelye.

KARÁCSONYRA

GOLDRIVAL Dressing-gown GYŰRHETETLEN 29.50

Gutmann J. és Társa

a megbízható fehérnemű szakemberek

VII., Rákóczi út 12. Gutmann-sarok

— **A félhivatalos Prager Presse** — mint Prágából írják — december 31-ével *megszűnik.*

— **A Tamás Galéria karácsonyi kiállítása.** Ma nyílik meg a Tamás Galéria karácsonyi kiállítása, amely — mint minden esztendőben — ezdén is a kedves és ízléses műtárgyak egész sorát vonultatja fel. A kiállítás középpontjában *Kovács* Margit kerámiái állanak; a művésznő már sokszor méltatott tehetségét ez alkalommal is sok értékes darab bizonyítja. Különösen feltűnik Szent György-kompozíciója, bibliai jelenetsora, valamint néhány állatmotívumú, új irányt jelző korsója. *Erdős* Lajos vízfestményei finomak és hangulatosak; ez a nyilvánosság előtt kevésbé ismert festő elsősorban az apró nüanszok, kis vonalak művésze. Alakos képei feltűnő rajztudásról tanuskodnak, de főeg két kis képét (az *Intérieur*-t és a *Külvárosi éjjel*-t) éreztük közel magunkhoz. A kiállítást *Pekáry* István művészi szőnyegei teszik teljessé. *(—m—)*

Új házaspárok figyelmébe

ÚJ ÜZLET, OLCSÓ ÁR
TEMEL
PAPLAN
VÁROSHÁZ-UTCA 2
Kossuth Lajos-utca sarok

OROSZ
FŰZŐSZALÓN
VII., Erzsébet körút 18.

B. STEINER GIZI
NŐI DIVATSZALON
V., LÉGRÁDY KÁROLY UCCA 44/b, I. EM. 1.
TELEFON: 292-531

Nászutasoknak
telejthetetlen utazásokat összeállít
Az Est Utazási és Menetjegyirodája
VII ker., Erzsébet-körút 18—20. sz.

— **Kormányzói elismerés — kitüntetés.** A kormányzó megengedte, hogy a *Vitézi Rend* érdekében és egyben a haza javára kifejtett értékes és eredményes munkájukért vitéz *Kántor* István építőmesternek, vitéz *Telepy* Miklós székesfővárosi műszaki tanácsosnak, vitéz *Szücs* István Pesti Hazai Első Takarékpénztár helyettes főnökének, vitéz *Vajthó* Tivadar postafelügyelőnek, vitéz *Hevesy* János szövetkezeti ügyvezető igazgatónak, vitéz *Orsovay* Ede római katolikus igazgatótanító, körzeti iskolafelügyelőnek, vitéz *Kertész* Leó állami elemi iskolai igazgató tanítónak, vitéz *Kőszegi* Frigyes református gimnáziumi rendes tanárnak, vitéz *Makláry* Lajos református kántornak, vitéz *Almásy-Szalay* László földbirtokos, országgyűlési képviselőnek, dr. vitéz *Kazinczy* Gergely községi orvosnak és vitéz *Buday* József római katolikus igazgató tanítónak *elismerését* tudtul adják, továbbá: vitéz *Szabó* András, vitéz *Gazdag* György és vitéz *Kő* István földműveseknek, vitéz *Székvölgyi* Lajos hentes- és mészárosnak, vitéz *Figura* Gyula rendőrfőtörzsőrmesternek, vitéz *Fodor* Árpád nyomdász, papírkereskedőnek és vitéz *Simon* József detektívnek a *magyar ezüst érdemérmet adományozta.*

— **Pozsony magyarsága vasárnap »Magyar a magyarért« jelszóval uccai gyűjtést rendez a szegénysorsú magyarok felsegítésére.**

— **A modern magyar líra.** A *Vajda János Társaság* (Andrássy út 2. I.) december 13-án, kedden este 8 órakor tartja *»A modern magyar líra«* című előadássorozatának I. estjét, amelynek műsorán *Vajda* János, *Kiss* József, *Reviczky* Gyula, *Ignotus*, *Komjáthy* Jenő és *Heltai* Jenő versei szerepelnek. *Benedek* Marcell bevezető előadása után a verseket *Ascher* Oszkár, *Kelen* Dóra és *Széchy* Klára szavalja. Végül *Rózsa* Vera, a szerző kíséretével, kéziratból előadja *Reinitz* Béla négy Vajda-vers megzenésítését.

— **Egy angol katonai bombavető** Abbotsbury közelében a tengerbe zuhant. A bombavetőn csak a pilóta tartózkodott.

— **Kinevezés. Áthelyezés.** A földművelésügyi miniszter a közép- és alsófokú gazdasági szakoktatási tanszemélyzet létszámába *Sulyok* Elemér gyakornokot, Nagykálló, ideiglenes minőségű gazdasági segédtanárrá, továbbá *Szentgyörgyi* Lászlót, Csermajor, *Tar* Ferencet, Szarvas és *Szabó* Ferenc szaktanárt, Jászberényre, ideiglenes minőségű gazdasági gyakornokká kinevezte. — A földművelésügyi miniszter *Bánky* Gyula segéderdőmérnököt Lillafüredről Diósgyőrbe, *Zsirai* Gyula segéderdőmérnököt Diósgyőrből Lillafüredre helyezte át.

— **Komárom kéri a kereskedelmi kamara felállítását.** *Komáromi tudósítónk* jelenti: A Felvidék nyugati részének egyetlen kereskedelmi kamarája a most Csehországnál maradt Pozsonyban volt s mert a régi magyar koronázó-várost egyelőre nem csatolták vissza Magyarországhoz, a nyugati Felvidéknek nincs kereskedelmi kamarája. Komáromban most azirányt indult meg mozgalom, hogy a csehek által faluvá süllyesztett város a húszéves szenvedésért kárpótlásul most megkapja a kereskedelmi kamarát, amelynek itteni felállításával a gazdaságilag tönkretett városba ismét új, egészséges gazdasági vérkeringés induljon meg.

— **Házasság.** *Paulovits* Sándor római palatinus gróf, ny. m. kir. honvédszázados és neje *Hudetz* Anna leánya: *Erzsébet* december 17-én, szombaton este fél 7 órakor tartja esküvőjét a belvárosi főplébániatemplomban *Oberle* Frigyes okl. gépészmérnökkel. Tanuk lesznek vitéz *Zách* Emil honvédaltábornagy és tornai *Várady* Géza cs. és kir. kamarás, ny. m. kir. honvédtábornok. Az esketési szertartást v. *Várady* Géza prelátus, ny. honvéd tábori vezéresperes és v. *Makray* Lajos prépost-plébános, orsz. képviselő végzik.

Sárospataki dr. *Christian* Géza, a Magyar Távirati Iroda genfi tudósítója, házasságot kötött zábori *Záborszky* Edittel.

Waller Ellát (Sátoraljaújhely) eljegyezte *Neufeld* Jenő (Nyíregyháza). (Minden külön értesítés helyett.)

Rosenbaum Piroskát, néhai Rosenbaum Lipót tállyai főrabbi leányát eljegyezte *Grosz* Mór, Grosz J. József budai főrabbi fia.

Indig Margit és *Egri* Imre okl. gépészmérnök, a mai napon házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Strausz Irmus (Sashalom), *Grüngold* Ferenc (Nasice, Jugoszlávia) házasságot kötöttek.

László Zsuzsa és dr. *Harkányi* István jegyesek.

— 50 év óta üveg-, porcellán-, háztartási cikkek *Handelsmanntól, Rottenbiller ucca 35.*

Csillárt Meteor csillárgyár
üzleteiben vásároljon!
Központ: Podmaniczky-utca 27.

LES CHIENS ABOIENT LA CARAVANE PASSE!

Magyarul azt is jelenti — átvitt értelemben — hogy a tudomány haladását semmiféle kuruzslás sem tudja fejlődésében megakasztani. A tudomány diadalmasan halad előre, javítja az emberi sorsot és mindinkább megkíméli az emberiséget a szenvedésektől. A tudomány mai állása szerint a gyomor, epe és máj megbetegedéseknél a legmegbízhatóbb természetes gyógyszer a Mira glaubersós gyógyvíz. 4—6 héten át, reggelenként, éhgyomorra igyon egy pohár langyos Mira glaubersós gyógyvizet, a gyógyhatás nem marad el. Kérdezze meg orvosát!

— **A kormányzóné segélyakciójára** 1938 december 8-án beérkezett adományok:

Ipari Munkásszervező Intézet 5000 P, Jendrassik György 300 P, dr. Jakab Oszkár 250 P, ifj. Széchenyi Gyula 130 P, dr. Kövesi Géza és dr. Kövesi Gézáné együtt, Carbofor Tüzelőanyag Kereskedelmi Rt., Walko Lajosné, dr. Pick Jenőné, dr. Komarnicki Román, ifj. gróf Széchenyi Gyuláné 100—100 P, Vécsey Jenő, Timár Nándor 50—50 P, M. kir. állami kórház, Gyula 21 orvosa 31.50 P, dr. Deutsch József 20 P, Márkus Sándor, vitéz Bánó Kálmán, dr. Kemény Győző, dr. Németh Péter, Silberspitz Jenő, Gorondy Novák Elemérné, Ujhelyi Sándor, Kecskés Pál, Vidovics Rókus, dr. Nemes Zoltán 10—10 P, Lőwy Sándor, Horváth Géza, Vinczehidy Ernőné, dr. Várkonyi Jenő, Juhász Ilona, Pesti Hirlap, Legény Iván, Csanády Zalánné, Zs. A. 5—5 P, Mátray Lajos, Braun Marcel 4—4 P, Bessenyei Boldizsár, Nemssányi Lajos, Tamásy Dániel 3—3 P, Vajda Aladárné, Thuránszky Tibor, Gyurinka Árpádné, Kalus Gergely, Tildy Anna, özv. Czibulka Róbertné, vitéz Alászászy K. H. V., Wirth János 2—2 P, Sale Samu, Cselei Endre, Buchwald Ilina, Sorfozo Jánosné, Stech Arnold, dr. Sátorhelyi Béláné, M. N. 1—1 P.

— **Az ógyallai harangozó két aranya.** A felszabadult Ógyalláról egy nyolcgyermekes harangozó Miklós napkor levelet írt a kormányzó úrnak. Ebben szerencsekívánatainak kifejezése mellett *hazafias célokra felajánlott két darab 10 koronás aranyat.* Őfőméltóságát mélyen meghatotta a hazafias áldozatkészségnek ez a szép megnyilvánulása és a derék felvidéki magyar harangozó nyolc gyermekének a közelgő karácsonyi ünnepek alkalmából *ajándékot* küldött. Az aranyakat a kormányzó személyesen nyujtotta át vitéz *Imrédy* Bélánénak a Magyar a magyarért akció céljaira.

— **A Miskolci Evangélikus Nőegylet gyermekfelruházó ünnepe.** Homrogdi Lichtenstein Lászlóné elnök, Pazár Istvánné, dr. Bruckner Győzőné, dr. Sztehló Zoltánné, özv. dr. Markó Lászlóné, Weidlich Pálné, dr. Henszelmann Aladárné és Molitor Gusztávné rendezésében s a miskolci római katolikus nőegylet, az evangélikus leányegylet és Miskolc város képviselőinek jelenlétében folyt le. Százhetvenhat gyermek részesült ruha- és cipőajándékban. *Duszik* Lajos főesperes tartotta az ünnepi beszédet.

— **Kinevezés.** A kultuszminiszter *Papp* György debreceni és *Fehér* Sándor pestszenterzsébeti tanítókat a VII. fizetési osztályba kinevezte.

— **Üzletszerű kerítés miatt letartóztatták a »szép Alexandernét.«** A háború után Alexander Albert gyógyszerész feleségét, született *Nussbaum* Malvint, az egész budapesti alvilág a *»szép Alexanderné«* néven ismerte. A feltűnően szép, magastermetű asszonynak *a rendőrséggel többízben meggyűlt a baja,* szőnyegcsempészéssel gyanusították. Török állampolgár volt és egyszer úgy menekült meg a rendőrség elől, hogy a török követség épületében bújt meg. »Szép Alexanderné« néven ismerték és ismerik azóta is a ma negyvenkétéves asszonyt, aki közben férjhezment és *Garai* Gyuláné lett a neve. Azóta Garai Gyula meghalt. Két héttel ezelőtt a rendőrség hónapokig tartó nyomozás után tíz asszonyt letartóztatott *üzletszerű kerítés* büntette miatt. A Szent István város modern bérházaiban elegáns lakásokat tartottak fenn ezek az asszonyok, akik a náluk lakó lányok számára kisebb-nagyobb összegekért ismeretségeket szereztek. *Gyanúba keveredett akkor Garainé is.* Kihallgatása után elbocsátották a rendőrségről, a nyomozás azonban tovább folyt ellene és pénteken éjszakára olyan súlyos terhelő adatokat produkáltak ellene, hogy *kétségtelenné vált bűnössége.* Garainé első kihallgatásakor hisztériás jeleneteket rendezett, orvost kellett hivatni hozzá. Most is megkísérelte, hogy hangos jelenetet rendezzen, de a rendőrtisztek rászóltak és erre lecsendesedett. *Garainét üzletszerű kerítés bűntette és hamis tanuzásra való rábirás büntette miatt előzetes letartóztatásba helyezték.*

— **Az Országos Természetvédelmi Tanács kinevezése.** A földművelésügyi miniszter az Országos Természetvédelmi Tanács elnökévé **Kaán** Károly ny. államtitkárt, tagjaiul a miniszterelnökség részéről dr. **Barsy** Aladárt, a belügyminisztérium részéről dr. **Pölt1zel** Jenőt, a földművelésügyi minisztérium részéről **Molcsány** Gábort, a honvédelmi minisztérium részéről vitéz **Kassay Farkas** László ezredest, az igazságügyminisztérium részéről dr. **Ghyczy** Dénest, az iparügyi minisztérium részéről dr. **Tichy** Kálmánt, a kereskedelmi minisztérium részéről **Válkay** Bertalant, a pénzügyminisztérium részéről **Dorner** Aurélt, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium részéről **Schenkengel** Lászlót, Az Akadémia részéről dr. **Dudich** Endrét, a Nemzeti Múzeum részéről dr. **Pongrácz** Sándort és dr. **Jávorka** Sándort. Az egyetemek részéről dr. **Tuzson** Jánost, dr. **Entz** Gézát, **Rohringer** Sándort, **Roth** Gyulát, dr. **Györffy** Istvánt, dr. **Hankó** Bélát, dr. **Reuter** Camillót. A főváros részéről **Csizmazia** Lászlót, a Közmunkák Tanácsa részéről vitéz **Irsy** Lászlót, a Felsőoktatási Tanács részéről dr. **Szabó** Zoltánt, a Közoktatási Tanács részéről dr. **Loczka** Alajost, a Testnevelési Tanács részéről dr. **Prém** Lórándot, a Természettudományi Tanács részéről dr. berei **Soó** Rezsőt, a Közegészségügyi Tanács részéről dr. **Scholtz** Kornélt, a Műemlékek Bizottsága részéről dr. **Szentiványi** Gyulát, a Vitézi Szék részéről vitéz **Tóth** Lászlót, a Balatoni Intéző Bizottság részéről **Lázár** Lászlót, a földtani intézet részéről dr. lóczi **Lóczy** Lajost, a madártani intézet részéről **Schenk** Jakabot, a Erdészeti Egyesület részéről ifj. gróf **Teleki** Józsefet, a Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület részéről dr. **Quirin** Leót, a Természettudományi Társulat részéről dr. **Gombocz** Endrét, a Turista Szövetség részéről dr. **Zsivay** Tibort, a Cserkész-szövetség részéről **Éry** Emilt, a Földrajzi Társaság részéről dr. **Cholnoky** Jenőt, a Rovartani Társaság részéről dr. **Kadocsa** Gyulát, a Barlangkutató Társulat részéről dr. **Kadic** Ottokárt, **Böhm** Ferencet, **Földváry** Miksát, **Matusovits** Pétert, **Nagyszalánczy** Brunót és dr. **Szalóki** Navratil Dezsőt.

FÉNYKÉP AZONNAL
útlevélbe, igazolványba, bérletbe
2 drb rendelésnél
darabja 48 fillér
PÁRISI FOTO a PÁRISI NAGY ÁRUHÁZBAN

— **Díszhangverseny a bécsi Collegium Hungaricumban.** *Bécsből* jelentik: A Bécsi Magyar Szövetség *Horthy* Miklós kormányzó névnapja alkalmából a Collegium Hungaricum dísztermében díszhangversenyt rendezett. Az ünnepi beszédet *Záborszky* István, a bécsi Pázmáneum igazgatója mondotta. A műsorban szerepeltek *Réthy* Eszter, a bécsi állami opera énekesnője, *Eyssen* Irén budapesti operaénekesnő, *Imre* Vince operaénekes, *Banesch* Senta gordonkaművésznő és *Velebit* Magda zongoraművésznő. A dísztermet teljesen megtöltő közönség lelkesen ünnepelte a műsor szereplőit s velük együtt *Eyssen* Tibort, *Krameket* és *Picket* zongorakíséretükért.

— **Az irodalmi és fizikai Nobel-díj átadása.** *Stockholmból* jelentik: A svéd király szombaton, a hagyományos szertartások között nyujtotta át az irodalmi Nobel-díjat Buck *Pearl* asszonynak és a fizikai Nobel-díjat *Fermi* olasz egyetemi tanárnak. A királyi család valamennyi Stockholmban tartózkodó tagja résztvett az ünnepségen. Este a városházán díszlakoma volt, amelyen résztvettek a trónörökös, a Nobel-díj nyertesei és sok előkelőség.

— **Bajtársi összejövetelek.** A volt m. kir. nagyszebeni 23. honvédgyalogezred volt tényleges és tartalékos tisztjei december 17-én este 8-kor Budapesten, a Pannónia étteremben, tartják évi nagy összejövetelüket. Felvilágosítás: vitéz **Futásfalvi** Pál Imre ezredes, Üllői út 66/a. — A volt cs. és kir. »pionir, sappeur, gesteinbohrer, minenwerfer, scheinwerfer, elektrobaon« és egyéb műszaki alakulatoknál szolgált bajtársak dec. 14-én este 8-kor az Alkotmány-étterem (Vilmos császár út 68.) különhelyiségében tartják bajtársi összejövetelüket, amelyre a vezetőség ezúton a felvidéki bajtársakat is meghívja. A felvidéki bajtársak írják meg a címüket és volt csapattestüket (zászlóalj, század) számát **Műszaki Csapatok Bajtársi Köre, Budapest, Szent István körút 4. I. 6.** címre.

= **Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyagbetegek** szívesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes *»Ferenc József«* keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

= **A 35 éves fennállását ünneplő »Szőnyeg Forrás«** *(VII., Rákóczi út 8.)* az ország egyik legrégibb szaküzlete. Karácsonyi ajándékul t. vevőinek a magyar perzsa, torontáli stb. szőnyegeit, pamlagátvetőit és paplanait még az eddiginél is *olcsóbb* áron árusítja.

= **Okvetlen nézze meg** Kőszegi R. (Rákóczi út 9.) fűző-, kesztyű- és fehérneműkirakatát, ahol megtalálja a legalkalmasabb karácsonyi ajándékot. Árak igen mérsékeltek.

= **Gyönyörű kis vasutak,** autók és egyéb technikai játékok azok az ajándékok, amelyeknek a mai gyermek a legjobban örül. R. 5. árjegyzék ingyen. Chmura, IV., Ferenciek tere 2.

= **A kis bőrdíszműves** a legkedvesebb gyermekjáték. Kapható Liebner Zsigmond játéküzletében Budapest, V., Szent István tér 4. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

= **Nem mindennapos esemény** az a rendkívüli kedvezmény, amelyben az olcsó árairól közismert *Grünfeld Testvérek* szőnyegkereskedő cég (Budapest, V., Bálvány u. 8.) vevőit karácsonyra részesíti. Ha kivágja nevezett cégnek mai lapunkban megjelent hirdetését és azt a cégnél való vásárlása alkalmából bemutatja, akkor mindennemű szőnyeg, takaró, paplan és vászonáru vásárlásánál ön is 20% pénztári engedményben részesül.

= **A közel 40 év óta fennálló Gerő Márton** női konfekciós cég annak örömére, hogy régi felvidéki vevőkörét visszakapta, mint a mai hirdetésében is közli, a közismerten olcsó és nagyválasztékú üzletében (Király ucca 22.) felvidéki vevőinek külön nagy engedményeket ad.

= **Teendők mérgezésnél.** Addig is, míg orvos jön, gomba- vagy más növényi, ólommérgezésnél, húsmérgezésnél azonnal igyunk 2—3 pohár Mira keserűvizet.

= **Két legyet egy csapásra.** Milánóból hallgatjuk rádiónkon a remek operaelőadást, azonban közben kíváncsiak vagyunk a pesti sporteseményekre. A Standard idei Ideal 2 csöves Európa-vevő készülékén Budapest I-et átkapcsolóval át- és visszaállíthatjuk anélkül, hogy a másik állomást meg kellene bolygatni. Standard rádió a rádiók rádiója.

= **Nivea fogkrém** első a legjobbak között. Gazdaságos, kiváló, antiszeptikus világmárka.

= **Tudja-e, mi legyen a karácsonyi ajándék?** Már nincs messze a karácsony, ideje foglalkozni ezzel a kérdéssel. Sokezer ember vásárol erre az alkalomra rádiót, mert ezzel hosszú évekre szerez örömet a család minden tagjának. Jól bevált pompás luxus szuper szuper készülékek a 88-as és 99-es Orion rádiók. Kérje bemutatásukat a legközelebbi Orion rádiókereskedőnél és Ön fogja tudni, mi legyen a karácsonyi ajándék.

= **Káprázatosan szép** mintatermeit nyitotta meg a közeledő karácsonyi ünnepek alkalmából Spielberger játékárunagykereskedő V., Vilmos császár út 8. sz. alatti üzletében, ahol a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig a mai kor igényeinek mindenben megfelelő játékot, valamint az összes márkás cikkeket találja.

Oktató játékok: Kisérletező- és építőszekrények, vasutak, stb.
Új 52 árjegyzék ingyen
CHMURA
IV., Ferenciek tere 2. sz.

Autóbaleset áldozata lett egy minisztériumi főtisztviselő és felesége

Kalliwoda Alfréd szemevilágát veszitette a balesetnél

Berendi János, a földmivelésügyi minisztérium vizrajzi osztályának vezetője tegnap feleségével együtt Székesfehérváron át Veszprém felé hajtott magánautón. A gépkocsit *Kalliwoda* Alfréd, a »Mólaj« főtisztviselője vezette. Veszprém előtt egy lovasszekér ment szembe, a lovak megbokrosodtak és az autó elé ugrottak. *Kalliwoda* félrerántotta a kormányt, hogy kikerülje az összeütközést, de szerencsétlenségére egy háromtonnás tehergépkocsi hajtott szembe és a lovaskocsi helyett a gépkocsi ennek rohant neki. Az autó felborult, utasait maga alá temette. A székesfehérvári mentők *Berendi* Jánost holtan emelték ki a kocsi alól. Felesége haldokolt, amikor a székesfehérvári kórházba vitték és néhány órás szenvedés után meg is halt. *Kalliwodát*, aki súlyosan megsérült szemén, még éjszaka a budapesti szemklinikára hozták. A karambol következtében egyik szemét elveszitette. Állapota még válságos.

Megkezdték a Szuezi-csatorna átépítését

A Szuezi Csatorna Társaság igazgatósága elhatározta, hogy az eljövendő években teljesen megnagyitja és

kibövíti a Szuezi-csatornát,

hogy forgalmát emelhesse. A mult évben kiküldött bizottság elkészitette a terveket és a költségvetést, a közgyülés az előirányzatot elfogadta, úgyhogy a munkálatok januárban teljes erővel megindulnak. Az egyiptomi kormány megadta a szükséges engedélyeket s a legkorszerűbb gépek útban vannak Port-Said felé. A húszezer szükséges munkás toborzása is megkezdődött, s a társaság 200 mérnököt szerződtetett.

A középkeleti olajmezők felfedezése és nagyarányú kihasználása váratlanul megnövesztette a csatorna forgalmát. India függetlensége és a sok katonai szállítás hasonló eredménnyel járt. A mai lehetőségek mellett a hajóknak néha napokig kellett várniok a csatorna bejáratainál, amíg karavánokba tömörülve átjuthatnak az egyik tengerből a másikba. A korszerű, hatalmas olajszállító tartályhajók át sem férnek az alacsony vizállású csatornán. A csatornatársaság kénytelen a viziutat átépiteni, ha versenyre akar kelni a tervezett előázsiai olajvezetékekkel.

Jelenleg a csatornán csak egy nagyobb kitérő van, Mindenekelőtt még két nagy kitérőt épitenek, hogy a hajók ne várakozzanak sokáig Port-Saidban vagy Szuezben. Több kisebb kitérőt is épitenek ötven-ötven kilométer távolságokban. Három év alatt készülnek el a munkával. Összesen ötven millió köbméter földet távolitanak el az új kitérőknél.

Ugyanakkor sorra kerül a meder mélyitése is. Állagosan egy méteres mélyitést terveznek, hogy az eddigieknél sokkal mélyebb járatú hajók is áthaladhassanak. Ez a munka négy-öt évig tart és tiz-tizenkét millió köbméter földet és egymillió köbméter sziklát mozgat meg.

A munkálatokat világszerte nagy érdeklődés előzi meg. A szakértők szerint az átépités

csaknem ugyanolyan nehéz

technikai munka lesz, mint a csatorna megépitése volt 1860 és 1868 között.

„A belőlünk kiindult rettenetes szellem"

Wurm püspök búcsúlevele

A Német Evangeliumi Egyház újévi körlevelében a zsidókkal és a zsidókeresztényekkel szemben

még ma is több helyen követett szeretetlen eljárást

kifogásolja. Többek között a következőket írja:

»Nagyot vétettünk a multban a zsidók ellen, Isten irgalmazzon nekünk ezért. De egyházunk területén mintegy ötvenezer zsidószármazású egyháztag van, akik a legutóbbi három év nélkülözései előtt már tizenkét évet töltöttek a legreltenetesebb anyagi és lelki szükségben. Sok bűnünkön és mulasztásunkon túl most az a feladat áll előttünk, hogy Isten bocsánatában reménykedve vezekeljünk a zsidókon elkövetett embertelenségek miatt és hidat verjünk a zsidó és nemzsidó keresztények között.

Ők maguk elsősorban nem is az anyagi segitséget várják, hanem

a testvéri együttérzés kifejezését,

mi azonban tartozunk nagyon a szívünkre venni velük szemben sokszor elhanyagolt kötelezettségeinket. Jelentős és ígéretes szolgálatot kell teljesitenünk azokért, akik rettenetes szenvedéseken estek át.«

A lelépő 80 éves országos püspök P. Würm e szavakkal búcsúzott hívőitől: »A német népnek bűnbánatra van szüksége, hogy felismerje, milyen

felületes és önző életet

folytatott a multban. Szégyeljük magunkat a belőlünk kiindult rettenetes szellem miatt, amely pusztításba döntötte a világot.«

Százezer versenyzővel sakkbajnokság kezdődik februárban

A »mezitlábas« futballbajnokság mintájára a centenáris évben *»mezitlábas sakkbajnokságot«*, országos népi sakkversenyeket rendeztek. Ebben a tömeg-megmozdulásban 25.000 sakkozó vett részt. Az országos népi sakkbajnokságok rendszere azonban nem tudta megadni a rendszeres versenyzési lehetőségeket a felkutatott tehetségeknek, ezért a *Magyar Dolgozók Országos Sakkszövetsége* előterjesztésére a *Sporthivatal* elhatározta, hogy ebben az esztendőben *országos alapfokú sakk-csapatbajnokságot rendez.*

A sakkszövetség most minden vármegye területén megyei rendező bizottságot állit fel. Az országos alapfokú sakkcsapatbajnokságon — az eddigi elgondolás szerint — körülbelül 100.000 sakkozó vesz majd részt. A hattagú csapatok nevezésének határidejét január 25-ében állapitották meg.

A sakk-csapatbajnokság lebonyolitásának megkönnyitésére a sporthivatal 5000 sakkészletet bocsát a Sakkszövetség rendelkezésére.

Ifj. K. A.

Házasság. Dr. Marton József és Németh Kálmánné sz. Kellner Teréz házasságot kötöttek. (M. k. é. h.) (×)

A Magyar Közalkalmazottak Országos Szabadszakszervezetének Nyugdijas Szakosztálya január hó 13-án délután félnégykor tartja szokásos havi ülését, a VIII. kerület Eszterházy-utca 4. szám alatti szakszervezeti székházban.

A Magyar Művészet új számában, amelyet Bernáth Aurél szerkesztett, az erdélyi fejedelmek szép pénzeiről Pátzay Pál irt. H. Takács Marianna a cári Oroszország festészetéről ad összefoglaló képet. Berény Róbert a hetven éves Márffy Ödönről, Lyka Károly Rippl-Rónai francia és oroszországi leveleiről, Hatvany Ferenc Matissenál tett látogatásáról számol be.

A VILÁG előfizetési ára:

negyedévre	45 forint
1 hóra	15 forint

Két élvonalbeli játékos hiánya vetette vissza Szombathely csapatát

Miért nem halad a Haladás — Elegendő-e 14 játékos?

— A végén már örülhetünk a 12. helynek — mondogatják a szombathelyi szurkolók, akik az őszi szezón első felében vasárnapról-vasárnapra csalódottan távoztak a Nyári Kupa győztesének és a legjobb vidéki csapatnak mérkőzéseiről.

— Mi az oka annak, hogy a tavalyi 7. helyezett Haladás az őszi fordulóban a 12. helyen, tehát a kiesők között kötött ki? — tettük fel a kérdést dr. *Rákli* Kálmán szakosztályvezetőnek.

Pihenő nélkül

— Pihenő nélkül állt ki a csapat az őszi fordulóra. Ehhez jön még, hogy a Nyári Kupában elfáradt csapat elvesztette két élvonalbeli játékosát: Fejest a csatársorból és Szalayt a fedezetsorból. Az újaknak, Pappnak, Dombainak, a halasi Kovács IV.-nek és a legutóbb szerződtetett Sarlósnak még hiányzott a rutinjuk, szokatlan volt számukra az NB. I. levegője.

— Szalay és Fejes távozásával egyidőben a trénerválság is ránehezedett a csapatra. Soós Károly, akinek kemény, fegyelmezett tréningjeihez már hozzá voltak szokva a fiúk, Ujpestre távozott. A komoly tréningek hiánya megbosszulta magát. Az első félidőben ment a játék, a csapat legtöbbször vezetett, de majdnem minden mérkőzést elveszitett kondicióhiánya miatt a második félidőben.

Hullámvölgyben

— Már a Goldberger elleni első mérkőzésen menthetetlenül belekerültünk a hullámvölgybe. Ehhez jött az ETO elleni balszerencsés hazai vereség; és a csapat szinte teljesen elvesztette önbizalmát. Kikaptunk a SalBTC-től is és a Szeged elleni mérkőzésen 2:0-ás vezetés után örülnünk kellett, hogy az egyik pontot idehaza tudtuk tartani. A szezon közepén elértük a mélypontot: a 15. helyet.

Trénerváltozás

— Talán még most is ott tartanánk — folytatja mosolyogva Rákli dr. — ha Soós tréner vissza nem tér. Megjelenése után megváltozott a helyzet. A puha tréningeket kemény munkával váltották fel. A csapat 0:1-es félidő után 2:1-re verte a TSC-t idegenben. Bizony ekkor már csak a nagy csapatok voltak hátra. Most mutatkozott meg igazán, hogy mire képes a csapat, ha jó a kondició. Második félidei játékunkkal simán vertük 2:0-ra a Vasast, döntetlenre végeztünk a MATEOSz-szal és Budapesten fektettük kétvállra az Ujpestet. Bár szerencsétlen mérkőzésen kikaptunk az MTK-tól mindvégig egyenrangu ellenfelei voltunk a kék-fehéreknek.

— Hogy van megelégedve a játékosanyaggal? — kérdezzük.

— A tavaly 12 játékossal szemben most 14-en vagyunk. Az ingadozó forma a játékosoknál is megmutatta hatását. Alig akad a csapatnak olyan tagja, aki egyenletes formát mutatott volna az őszi szezónban. Mindenesetre biztató jel, hogy négy új szerzeményünk az utolsó mérkőzéseken már megtalálta formáját. Különösen Dombainak jósolnak nagy jövőt a fedezetsorban.

A legjobb vidéki csapat

— A téli program?

— Pihenünk! Nem akarunk úgy járni, mint az ősszel, amikor fáradt csapat állt ki a bajnoki mérkőzésekre. 17-én kezdjük a könnyű tornatermi tréninget, majd egy-két barátságos mérkőzés következik.

— Kilátások?

— Bizom, hogy visszaszerezzük a legjobb vidéki csapat cimet. Az utolsó mérkőzéseken láthattuk, hogy a tudás megvan, a kondició sem hiányzik már és úgy hiszem a hagyományos szombathelyi lelkesedés sem marad el a tavaszi szezónban...

Még egy utolsó kérdés:

— Mi igaz abból, hogy Szombathelyen még mindig vigalom a sport?

— Sajnos, így van. Szombathely az egyetlen város Magyarországon, ahol még mindig vigalomnak tekintik a sportot és a város a bruttó bevételből 20 százalék vigalmi adót széd. Reméljük, hogy a tavaszra már Szombathely sem lesz olyan »csodabogár«, ahol vigalomnak számit — a sport...

B. I.

Győzött a külső Ferencváros

Hatalmas iramú, mozgalmas játékkal kezdődött a Külső Ferencváros—Angyalföld összecsapás vasárnap délelőtt a jól karbantartott, de puha és neheztalajú somfautcai pályán. Eleinte: mintha nem is barátságos mérkőzést látnánk, hanem bajnoki pontokért menne a küzdelem. A kevesebb számú I. osztályú játékossal felvonuló angyalföldi együttes hosszú percekig majdnem egyenlő ellenfele a Fradi-csillagokkal megtüzdelt Külső Ferencváros csapatának. Mindkét részről lendületes támadások indulnak. Az angyalföldi csatársor többször is lerohan ellenfelének kapujáig, a Rudas—Németh védelem azonban megtöri támadásaik erejét, a kitűnő formában levő Kamarás pedig biztos technikával hatálytalanitja a kapura irányitott lövéseket.

A mérkőzés folyamán egyre nagyobb mértékben bontakozik ki a Külső Ferencváros játékosainak nagyobb tudása. Ez, különösen a II. félidő végefelé nagyobb gólözönt is eredményezhetett volna, ha a különben kitűnő Fradi-játékosok el nem könnyelműsködnek egynéhány biztosnak látszó gólhelyzetet. A 6:0 arányú külsőferencvárosi győzelem így is eléggé érzékelteti az erőviszonyokat. A szép sportot és élvezetes játékot nyujtó barátságos mérkőzést példásan viselkedő többezer főnyi közönség nézte végig. Egynéhány akció a labdarúgás magasiskoláját mutatta be. A gólokat Deák (3) és Kocsi (3) lőtték.

Totó-eredmények

2. forduló.

Pro Patria—Torino	2	(0:1)
Padova—Genova	x	(0:0)
Sampdoria—Intern.	2	(0:4)
Triestina—Lucchese	1	(1:0)
Roma—Bologna	x	(1:1)
Livorno—Modena	1	(1:0)
Arsenal—Tottenham	1	(3:0)
Burnley—Manchester	törölve	
Bristol—Chelsea	törölve	
Kistext—MÁVAG	x	(38:38)
UTE—KAOE	2	(5:8)
Budapest—Vidék	1	(275.7:274.9)
TFSE—KASE	2	(44:45)
Posta—FTC	törölve	
Csepel—MTE	1	(1:0)

135.000 forintos főnyeremény!

A második fordulóban 247.251 szelvényt küldtek be. Kiosztásra kerül 407.964 forint. A kosárlabdamérkőzéseknél legritkábban előforduló döntetlen alaposan áthúzta a totozók számitásait. Az egyetlen telitálalatos szelvény tulajdonosa 135.988 forintot nyer. 109 tizenegytalálos és 1467 tiztalálatos szelvény akdt, amelyekre a nyeremények összege szelvényenként 1247, illetve 92 forint.

Sir Malcolm Campbell

a világhirű angol autó- és motorcsónakversenyző 63 éves korában meghalt. 1935-ben állitotta fel éveken át megdönthetetlennek hitt 490 kilométeres autórekordját. (Az új világrekorder *J. Cobb* 1947-ben 633.8 kilométeres óránkénti sebességet ért el.) Sir Malcolm 1939-ben felállitott 228 kilométeres motorcsónak-világrekordját még nem döntötték meg.

A kanadai

színeket a stockholmi jégkorong-világbajnokságon képviselő *Sudbury Wolwes* csapata, amely a világbajnokság előtt egész sor barátságos mérkőzést játszik Európában, megérkezett Angliába. A világbajnokság egyik főfavoritjának kikiáltott kanadai együttes európai bemutatkozása *igen gyengén sikerült.* Anglia válogatottja 7:3 arányban legyőzte a kanadai csapatot. A kanadaiak következő mérkőzésükön 7:1 arányban még súlyosabb vereséget szenvedtek a londoni *Streatham* együttesétől, amely néhány héttel ezelőtt *meglehetősen botrányos körülmények között lezajlott túrát bonyolitott le Svájcban.*

Rövid sporthírek

AZ ÖKÖLVIVÓ csapatbajnokságban a Csepel a Vasassal ütközött meg. A csepeli együttes váratlan fölénnyel 12:4 arányban győzött. Bednainak (Vasas) nem volt ellenfele. Bogács pontozással veszitett Farkas ellen. Nagy dulakodás folyt a ringben. Monferát léléptették Záhorszkyval szemben. Torma III. Marton I. ellen mérkőzött. A harmadik menetben Marton I. állj után ütött, ami tilos. Ezért a játékvezető léléptette.

A LOKOMOTIV 12:4-re győzött az FTC ellen. Zsúfolt nézőtér a Sportcsarnokban. A mérkőzés meglepetése, hogy Fehér FTC kiütéssel győzött Vajda Lokomotiv ellen. Bene I. ellenében Lengyel állott a porondra, Lengyelt kiszámolták. A mérkőzés különös érdekessége, hogy Pappot a nehézsúlyú Hauk ellen állitották ki, bár az olimpiai bajnok két súlycsoporttal könnyebb. Ennek ellenére Papp már az első menetben kiütötte ellenfelét. Úgylátszik mégis ő a »nehezebb ember«.

BERZSENYI ÉS SOMFAI a harmadik helyre szoritották Takács Károly olimpiai bajnokot a Vasas pisztolylövő versenyén.

KIVÁLÓ eredményeket értek el versenyzőink a gyorskorcsolyázó bajnokságban. Pajor Kornél 45.2-vel győzött 500-on, 5000 méteren pedig 8 p 43.8-al lett első. Ma este félnyolc órakor folytatják a versenyt az 1500 és a 10.000 méteres futamokkal.

Most tíz éve, hogy szegény Bardócz Árpád meghalt. Festőművész volt, az ecset könnyűkezű, szines virtuóza, de igazi népszerűségét angyali kedvességü egyéniségének köszönhette a pesti művészvilágban. Mindenki szerette, ellensége sohasem volt, — kifogyhatatlan humorú, elmés, ötletes, vidám ősbohém, ez volt Bardócz Árpád. Hosszú évekig ott lakott Kernstok Károlyék villájának manzard-műteremlakásában, a Városliget környékén. Minden szombaton ebédvendége is volt Kernstokéknak és Bardócz Árpád bizony szerette a gyomrát. Egyik szombat délben, amikor megjelent ebédre, Kernstok kissé megkorholta. »Árpád, Árpád« — mondta neki szemrehányó hangon — már megint nem fizettél lakbért három hónap óta. Nem szép dolog tőled.« Mire Bardócz, szemrebbenés nélkül: Ne törődj vele Stoki, majd leeszem nálatok...

(Fóthy)

Javul a tojás- és baromfi felhozatal

Az Országos Közellátási Hivatal közli, hogy a baromfi, de különösen a tojásfelhozatal a mult héten lényegesen emelkedett. A mult héten 1080 láda tojást hoztak fel a két hét előtti 660 ládával szemben. Ezért a friss tojás árában árcsökkenés állott be. Élőbaromfiból a két héttel ezelőtti 15.900 darabbal szemben 19.700 darabot, vágott csirkét, tyúkot és pulykát pedig 33.400 darabot hoztak fel a két hét előtti 17.720 darabbal szemben.

Bútorberaktározás

városi félemeleti raktárban (lezárható fülkékben is). Nemzetközi bútorszállítás.

KARDOS és SZÁNTÓ

Szentkirályi u. 2. Telefon: 138-596.

Apuka, betörő van Stika néni boltjában...

Egy hatéves „mesterdetektív" nyomára vezetett a betörőnek

Szombaton este a *Haris-köz* 1-es számú ház házfelügyelőjének hatéves fia lélekszakadva rohant édesapjához:

— Apuka, gyere gyorsan, betörőbácsi van Stika néni üzletében.

A házfelügyelő eleinte nem vette komolyan a gyerek szavait. Azt hitte, csak fantáziája működik. De aztán, hogy fia tovább rimánkodott, vele ment.

Özvegy Stika Antalné kötöttáru üzletében ekkor zseblámpafény villant. A házfelügyelő rendőrért szaladt. Együtt mentek be az üzletbe, ahol éppen a pénztár fiókját feszegette egy ötven év körüli férfi. A meglepett betörő eldobálta szerszámait, majd felkapott egy kristályvizes üveget és tartalmát — mint később kiderült, barackpálinkát — a házfelügyelő arcába öntötte, majd menekülni próbált. A rendőr elfogta és megbilincselve előállította a központi ügyeletre. Kihallgatásakor megállapították, hogy Szűcs Lajos évek óta betörésekből él. Letartóztatták. A hatéves »amatőr detektívet« a nyomozók megdicsérték.

Befejezték az élelmezésipari dolgozók kongresszusát

A Magyar Élelmezésipari Dolgozók Szakszervezetének kongresszusa szombaton kezdte meg és vasárnap folytatta tanácskozásait. A tanácskozásokon résztvettek a Szovjetunió, az osztrák, csehszlovák és román küldöttek. Vasárnap *Major* József példákkal igazolta, hogy az élelmezésipari dolgozók 1938. évi szinvonalát 18%-kal túlhaladták.

Warscher Sándor kifejtette, hogy a munkapadok mellől szólították el dolgozókat a vállalatok élére s ezek nemcsak a jó vezetést biztosították, hanem a ráfizetést is megszüntették.

Piros László, a szaktanács főtitkárhelyettese hangsúlyozta a bírálat és önbírálat szerepének alapvető fontosságát. Necsak a hiányosságokról beszéljünk, hanem mutassunk rá a nagy eredményekre is. *Az élelmiszerek árának és minőségének alapján mérhető le legjobban a dolgozók életszínvonala.* Versenyképes árut kell termelnünk. A selejt csökkentése folytán már 90%-kal javult az élelmezési iparban a helyzet.

Ezután *Kavalovszky* Maxim, a szovjet tej- és húsipari szakszervezet központi bizottságának elnöke, a munkaérdemrend tulajdonosa üdvözölte a kongresszust.

A kongresszus egyhangú határozatot hozott, amely megállapítja, hogy *az élelmezési szakszervezet eddigi szervezeti formája elavult és ezért vált szükségessé az ipari szervezésre való áttérés.* A kongresszus utasítja a megválasztott vezetőséget, tegye központi kérdéssé az önköltség és selejt csökkentését, valamint a minőség megjavítását és járuljon hozzá a dolgozók életszínvonalának emeléséhez, nemzetgazdasági megerősödéséhez. Továbbiakban kimondta a széleskörű oktatási program kidolgozását, az általános ideológiai és szakmai színvonal emelése céljából.

Ügetőeredmények

A nap főversenyében a reás favorit **Fortunát** az esélynélküli **Jeanne d'Arc** akadályozta. Kénytelen volt megállni, mert a két ló kocsija összeakadt. Nem vitás, hogy e karambol nélkül **Fortuna** nyerte volna a versenyt. Az összevissza futkosó **Kis-hamis** a Dunahendikep hosszabb távján tátossá változott és megverte a két favoritot: **Victoriát** és **Clarisse-t**. A versenyintézőség azonban poroszkálás miatt diszkvalifikálta. A közönség nagy megelégedésére **Victoria** kapta a díjat. Az össznyerőt egy szerencsés találó nyerte: 2 forintra 13.770 forintot. A futamok helyezettjei: I. **Comtesse D., Prímás.** II. **Sybill, Csapláros, Cigány.** III. **Ipolyszög, Mister Hugh.** IV. **Victoria, Clarisse, Dione.** V **Pardon, Zsákmány T., Véletlen.** VI. **Romeo, Janika, Pengő.** VII. **Harkány, Babér, Nádor.** VIII. **Kazinc, Cseléd D., Kacér.** IX. **Jozefin, Cudar, Rianás.**

A verseny után beszéltünk **Fortuna** hajtójával, Kovács II.-vel. Kijelentette, hogy ellenfele, Reimer hajtó szerinte szándékosan akadályozta őt. **Jeanne d'Arc** kocsiját valósággal nekihajtotta **Fortunáé**nak.

*

A francia gát- és akadályegyesület Pierre Serre idomártól megvonta engedélyét és húszezer frankra megbírságolta. A büntetés előzménye, hogy a Serre által idomított Lombard lónál, november 17-iki győzelme után a megtartott vizsgálat doppingot állapított meg. Mivel ez nem az első eset ennél az idomárnál, azért az egyesület a legsúlyosabb büntetést szabta ki. Az igazságnak eleget tettek, de az igazi bűnösök milliókat kerestek ezzel a manipulációval.

VILÁG RÁDIÓ

Hétfő:

BUDAPEST I. 13.00 Elbeszélés 13.15 Asztali muzsika 14.00 Hirek 14.30 A Háziegyüttes játszik. Közreműködik Végh Katalin (ének) 15.00 Rádióiskola 16.00 Mese a Tűzmadárról (rádiómontázs) 16.20 A zongoramuzsika multjából 17.10 Szovjet napok — szovjet emberek 17.20 Szív küldi . . . 18.15 Petőfi Kora. »Testvérharc«. Darázs Endre hangjátéka 18.45 Magyar nóták 19.00 Don Juan megjavul. Irta Innocent-Vincze Ernő. Rendező: Pál Sándor 19.45 A Falu Hangja 20.00 Hirek 20.35 Magyar muzsika. Közreműködik Országh Tivadar (hegedű), Máthé Jolán (ének), Hernádi Lajos (zongora) 21.30 Szórakoztató zene 22.00 Hirek 22.10 Hangos Ujság 22.50 »Az orvos felesége«. Rádiójáték Csehov elbeszéléséből. Rendező Török Tamás 23.30 Tánczene 24.00 Hirek.

BUDAPEST II. 17.00 Ötórai tea 18.00 Kamarazene 18.45 A Falu Hangja 19.00 Jobb későn, mint soha! 19.30 Hangos Sporthiradó 19.45 Közellátási negyedóra 20.00 Tánczene 20.30 A Rádió Szabadegyeteme 21.00 Hirek 21.15 Mi történik a világgazdaságban? 21.30 Cigányzene 22.15 Francia szerzők műveiből.

Kedd:

BUDAPEST I. 5.30 Hajnali muzsika 6.30 Falurádió 6.45 Torna 7.00 Hirek 7.20 Reggeli zene. Közben: Naptár 8.00 Rokonaink a Volga mentén 8.20 Orosz művészek muzsikálnak 9.00 A Budapesti Hangverseny-Szalonzenekar játszik 9.55 Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei 10.00 Hirek 12.00 Déli harangszó. Hirek 12.15 Sziranyi János zongorázik. Meszlényi Lili énekel 13.00 A mese nyomában. Pap Károly elbeszélése 13.20 A háziegyüttes játszik. Közreműködik Herendi Manci (ének) 14.00 Hirek 14.30 A Brunswick Teréz Óvónőképző Intézet Énekkara, vezényel Tóth Lajos 15.00 Rádióiskola 16.00 Jedlik Ányos dinamójának története 16.20 Halász Béla orgonál 17.00 Hirek 17.10 Szovjet napok — szovjet emberek 17.20 Vöröskereszt 17.30 Szív küldi . . . 18.15 Jáhn Antal és Hidasi Hajós Éva harmonikázik 18.45 Világhiradó 19.00 Szórakoztató művészlemezek 20.00 Hirek. Sporthirek 20.35 Filmdalok 20.45 A Szomszédság nevében: »A folyó varázsa«. Rádiójáték. Irta J. Toman. Forditotta Egri Viktor. Zenéjét szerzette Kemény Egon. Vezényel Lehel György. Rendező Cserés Miklós dr. Főszereplők: Gózon Gyula, Gombaszögi Ella, Szemere Vera, Ferrari Violetta, Kállai Ferenc. Beszélő: Gáti József 22.00 Hirek 22.25 Sárossy Ferencné énekel 23.00 Zenekari művek 24.00 Hirek.

BÍRÁLAT

Szombat. Uj kamaraegyüttes mutatkozott be: Pintér László, Tibor György és Vermes István Kodály fiatalkori Trió-szerenádjában kiválóan oldották meg a technikailag igen kényes feladatokat. — Igen jól sikerült a vidám, zenés hétvége a rádió jazz-zenekarával és a Bágya-együttessel. — **Vasárnap.** Deák-Bárdos György »Szél« című kórusa briliáns volt! — Wargha Lívia csillogó tiszta hanggal előadott műsorát a »Bűvös vadász« Agáta-áriájával toldotta meg. — Tolsztoj »A műveltség gyümölcse« című vigjátékának esti előadása mintaszerűen érdekes és szórakoztató volt. A széansz-jelenet rendezése kitűnő munka volt. Parragh Éva, Feleki Sári, Szakáts, Gáti és Lengyel hangja pontosan fedte a figurákat.

SZINHAZAK MŰSORA: OPERA (Andrássy-út 22): Nincs előadás. **NEMZETI** (Rákóczi-út 33—35): Uri muri (½8 órakor). **MADÁCH** (Madách-tér 6): Itélet éjszakája (½8 órakor). **KIS KAMARA** (Andrássy-út 69): Ócskavas nagyban (½8). **MŰVÉSZ** (Paulay Ede-utca 35): Nincs előadás. **MAGYAR** (Izabella-tér): A gyülölet éjszakája (½8). **VIG** (Nagymező-utca 22—24): Földi paradicsom (½8 órakor). **PESTI** (Révay-u. 18): A szabin nők elrablása (½8). **VÁROSI** (Köztársaság-tér 20): Bolsevik párt útja és Emberek között (film) (6). **BELVÁROSI** (Petőfi Sándor-utca 6): Vetés (½8 órakor). **MODERN** (Jókai-tér 10. sz.): Nincs előadás. **FŐV. OPERETT** (Nagymező u. 17): Ártatlan kékszakáll (½8). **PÓDIUM** (Nagymező-u. 11): Estére néző érkezik (8) **ROYAL REVÜ VARIETÉ** (Erzsébet körút 31): Túl az Operencián (½8). **KAMARA VARIETÉ** (Teréz-körút 46): Ezt nézzük meg (½8). **KIS SZINHÁZ** (Rottenbiller-utca 20—22. sz.): Férfiak (7). **MESEBARLANG** (Paulay Ede-u. 35): Aranyhalacska (3, 5). **OPTIMISTÁK** (Andrássy-út 49): Szót kérünk! (½9). **JÓZSEFVÁROSI** (Kálvária-tér 6): Mágnás Miska (½8).

Mozik műsora

BEMUTATÓ FILMSZINHÁZAK

ATRIUM: Hamlet. 5, 8, v. ü. ½3, ½6, ½9. **CORSO:** Olympia. 4, ½7, ½9. v. ü. 2. **CORVIN:** Olympia. 4, 6, 8. **DECSI:** Farkasvér. 5, 7, 9, v. ü. 3. **FORUM:** Hamlet. 5, 8. v. ü. ½3, ½6, ½9. **KÖRÚTI HÍRADÓ:** Magyar hiradó (friss hazai eseményekkel). Tudomány és Technikai hiradó a Szovjetunióból. Világhiradó (5 világrész eseményeivel). Szindbád, a tengerész (szines amerikai rajzfilm). Ez az igazi sport (riport a rekord születéséről). Egy tél nap a kolhozban (hangulatképek a szovjet nép életéből). Többet ésszel, mint erővel. Folyt. egyórás előadások reggel 9-től este 11-ig. **LLOYD:** Talpalatnyi föld. 5, 7, 9, v. ü. 3. **OMNIA:** Farkasvér. ½5, ½7, ½9, v. ü. ½3. **ROYAL APOLLÓ:** Talpalatnyi föld. ½5, ¾7, 9, v. ü. ½3. **SCALA:** Hamlet. ½6, ½9, v. ü. 3. 6. 9. **URANIA:** Olympia. 4, 6, 8. **KORZÓ** (Ujpest): Farkasvér. 4, 6, 8. **ROYAL** (Kispest): Mese a tűzmadárról. ½6, ½8, v. ü. ½4. **TÁNCSICS** (Csepel): Farkasvér. 6, 8. v. ü. 4. **TÁTRA** (Pesterzsébet): Mese a tűzmadárról. ½7, ½9. v. ü. ½5.

MÁSODHETES FILMSZINHÁZAK

ADMIRAL: Asszony az örvényben. ½5, ½7, ½9. **ADY:** Mese a tűzmadárról. 4, 6, 8. v. ü. 2. **ALFA:** Férjek és asszonyok. 6, 8. v. ü. 4. **ALKOTÁS:** Marseilles. ½3, ½5, ½7, ½9. **ASTORIA:** Könnyelmű fiatalság. ¾6, ¾8. v. ü. ¾4. **BÉKE:** Cristobál az aranyhajó. 6, 8, vasárnap és ünnepnap 4 órakor. **BELVÁROSI:** Egy férj fellázad. Jobbterem 4, 6, 8, balterem 5, 7. v. ü. 3. **BETHLEN:** Őrség a békén. ½5, ½7, ½9, v. ü. ½3. **BODOGRAF:** Londoni fiúk. A/terem köznap 4, 6, 8. B/terem, csak vasárnap 3, 5, 7 órakor. **CAPITOL:** Mese a tűzmadárról. 11, 1, 3, 5, 7, 9. **CITY:** Mese a tűzmadárról. ¼4, ¾6, ¾8. **DAMJANICH:** Láthatatlan bilincs. ½4, ½6, ½8. v. ü. ½2. **DÓZSA:** Orvos bűne. ¾6, ¾8. v. ü. ¾4. **ELDORÁDÓ:** Örvény sodrában. ½4, ½6, ½8. v. és ü. ½2. **ELIT:** Őrség a békén. ½5, ½7, ½9. v. ü. ½3. **ELŐRE:** Puskás ember. 6, 8. v. ü. 4. **ÉVA:** Ifjúság. 4, 6, 8. v. ü. 2. **FLÓRIÁN:** Óceán vándora. ½5, ½7, ½9. v. ü. ½3. **FORTUNA:** Arat a vihar. 11, 1, 3, 5, 7, 9. **GLÓRIA:** Lezárt ajkak. 4, 6, 8. **HAZÁM:** Egerek és emberek. ½6, ½8, v. ü. ½4. **HOMEROS:** Igazság bajnoka. ½4, ½6, ½8. v. ü. ½2. **HUNNIA:** Péter az óvónő. 4, ½7, 9. v. ü. ½2. **IPOLY:** Szerelem dala. ½5, ½7, ½9. v. ü. ½3. **JÓZSEF ATTILA:** Kalandos vakáció. 4, 6, 8, v. ü. 2. **KAMARA:** Hajnalodik. ½5, ¾7, 9. v. ü. ½3. **KOSSUTH:** Megperzselt szárnyak. ½5, ½7, ½9, v. ü. ½3. **KRISZTINA:** Cirkusz. ½4, ½6, ½8. v. ü. ½2 órakor. **KULTUR:** Panoptikum. 4, 6, 8. v. ü. 2. **MAROS:** Nem élhetek muzsikaszó nélkül. ½4, ½6, ½8. v. ü. ½2. **MARX:** Fény hull az útra. 4, 6, 8. v. ü. 2. **NAP:** Pánik. 4, 6, 8. v. ü. 2. **NÉP:** Cristobál az aranyhajó. ½6, ½8. v. ü. ½4 órakor. **ÓBUDA:** Lezárt ajkak. 4, 6, 8. v. ü. 2. **OLYMPIA:** Londoni fiúk. ½11, ½1, ½3, ½5, ½7, ½9. **OTTHON:** Pánik. ½4, ½6, ½8. v. ü. ½2. **PALACE:** Megperzselt szárnyak. 11, 1, 3, 5, 7, 9. **PARTIZÁN:** Végzet lovagjai. 4, 6, 8. v. ü. 2 órakor. **PÁTRIA:** Fény hull az útra. 4, 6, 8, v. ü. 2. **PETŐFI:** Félvilági szűz. ½4, ½6, ½8. v. ü. ½2. **PHÖNIX:** Londoni fiúk. 11, 1, 3, 5, 7, 9. **PLUTÓ:** Professzor úr válasszon! ½4, ½6, ½8. v. ü. ½2. **RÁDAY:** Sátán az emberben. 4, 6, 8. v. ü. 2. **ROXY:** Győztes ország. 11, 1, 3, 5, 7, 9. **SAVOY:** Kalandos vakáció. ½5, ½7, ½9. v. ü. ½3. **STUDIO:** Szerelmek városa. 2, 4, ½7, ½9. **SZABADSÁG:** Őrség a békén. ½5, ½7, ½9. **TÁTRA:** Félvilági szűz. 4, 6, 8. v. ü. 2 órakor. **TINÓDI:** Kalandos vakáció. 4, 6, 8, v. ü. 2. **TURÁN:** Fény hull az útra. 11, 1, 3, 5, 7, 9. **UGOCSA:** Három nemzedék. ½4, ½6, ¾8. **UJLAKI:** Kronstadti tengerészek. 4, 6, 8. v. ü. 2. **VESTA:** Szibériai rapszódia. 10, 12, 2, 4, 6, 8. **ZUGLÓI:** Románc. ½5, ½7, ½9. v. ü. ½3.

VILÁG

A polgári demokrácia lapja

Felelős szerkesztő: BÁLINT IMRE
Szerkesztő: KŐSZEGI IMRE DR.

A kiadásért felel:
SUPKA GÉZA DR. főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal
VII. RÁKÓCZI-ÚT 54.

Telefon: 222-439*

Az Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Részvénytársulat nyomása
Budapest, Mi[illegible]-utca 1—6

Felelős: Gorszky Tivadar igazgató

Szeles, felhős, hózáporos idő

Az enyhe levegő nyomában, amely egész Európában tavaszt csinált, hűvösebb levegő nyomul. De csak kisebbmértékű lehülést és havazást hoz. Mínusz 10 fok alatti hőmérsékletet csak az Alpok 3000 méteren felüli hegycsúcsain mértek.

Időnként megélénkülő északnyugati széllel, változó felhőzettel, kisebb hózáporokkal nappal 1—2 fokos meleg, éjjel 2—3 fokos fagy várható.

Budapesten ma délelőtt 1 fok meleg volt.

Férfiruháit legdrágábban megveszem. LEITERSDORFER. Kisdiófa-u. 15. (Király-utcánál. Telefonáljon: 221-674.

Legtöbbet fizetek férfiruhákért saját üzletem részére Morgernstern és Zsiray Kazár-u. 11. Hiv. jöv. T: 227-104

Férfiruháért bőr-, ballonkabátért nagy árat fizet. Hiv. jön. Grünwald. Király-u. 34. fszt 4. T. 227-110

Férfiruháit jól eladhatja Szabónénak, Dob-utca 37. T. 220-356 Hivásra jövök.

Használt **férfiruháért, szövetért** bárkinél magasabb összeget fizet Tóth a Belvárosban. Bp. IV., Egyetem-u. 2. T: 186-732

Használt ruháit kabátját, kalapját legjobban megveszem. Akácfa-utca 65. (Teréz-templomnál.)

VESZEK régi, hibás, hiányos fényképezőgépeket Barabás (Burger) Ferenc, VII., Somogyi Béla-út 7. udvar.

Autóüvegezést szakszerűen vállal FARKAS ISTVÁN autóüvegező, csiszoló V., Moszkva-utca 16. Tel.: 128-829.

Váci-utca legjobb helyén ÖNÁLLÓ, kisebb üzlethelyiség 2 méteres kirakattal kiadó! Tel.: Egyszáznyolcvannyolc—ötszázhuszonöt.

Zene-szekrény lemezváltós csúcsszuper, különleges műbútor, minden elfogadható árért eladó. Pannónia-utca 30. I. 3. d. u. 5-től.

Tehertaxi Telefon: 200-232 Kisörsy. XIII., Véső-u 5.

Szombaton este a Nemzeti Szinház ruhatárában ELTÜNT BREITSCHWANZ PERZSABUNDÁM Nyomára vezetőjének magas jutalmat adok. Telefon: 139-943.

5 drb. 825—20-as külső és belső, majdnem új **gumi eladó** Boros Erkel-utca 17.

Elvesztettem I. 7-én • Szentlőrinc—Nagyvárad-tér között 50-es villamoson **aktatáskámat** Kérem a becsületes megtalálót, hogy üzleti könyveimet hozza vissza, jutalomképpen a táskát és benne lévő ezüst szelencéket megtarthatja vagy annak forgalmi értékét köszönettel [illegible] Rózsa [illegible] ezüstművesmester. Holló u. 1.

Férfiruhákért csodálatos árat fizetek (lehet nyári is) Fischbein, Dob-u. 25. T. 421-080 Hivásra jövök.

GARDEN PENSIÓBAN közp.-fűtéses szobák napi 15 — Ft. Állandóknak nagy árengedmény, ellátás is. Alkotmány-u.21.T: 129-033.

Ezüstöt veszek Tauszig ezüstműves Nyár-utca 8.

Gyermekkocsi gyermekágy, vaságyak olcsón Prohászkagyárból VI. Zichy Jenő-utca 46. (Jókai-utcánál.)

Eladó öröklakás Szent István-körútnál 3 sz. hall, erkélyes, összkomf., ideális beosztású, luxus kivitelezésű főlépcsőházi bejáratú, közp. fűt., melegvíz, stb. ragyogó állapotban azonnal beköltözhető. Alpár, 222-650.

Szüksége van? **Használt és új** vill. tűzhelyre vill. melegvíztárolóra vill. hűtőszekrényre vill. kétlángú resóra porszivóra parkettkefére mosógépre prec. mérőműszerekre 6 havi garanciával **AUDION** VI., Nagymező-u. 31. raktárában mindent megtalál. Tel.: 123-120 Fentieket napi áron megvesszük.

GYERMEKÁGYAK konyhaberendezések **HIMMLER** műasztalosnál, VI. Zichy Jenő-u. 32. (Nagymező-u. mellett.) Giro üzl.

Valódi **Bösendorfer háromezer** LYRA ERZSÉBET-KÖRUT 19. (Barcsay-utca sarok)

SIRUHA lóden-, vihar- és ballon-, átlátszó eső-kabát **Márton és Szász** V., Gróf Teleki Pál-utca 3.

Szabadalmakat ötleteket keresek külföld részére. E hó második felében személyesen tárgyalok. Mielőbbi ajánlatokat »Csak legális« jel. Patakhoz, Bajcsy Zsilinszky-út 29.

ÖRÖKLAKÁS Sziget-utcában, Dunára néző 3 szobás újjáépitett ragyogó szabadrendelkezésű, azonnal beköltözhető, áron alul eladó. Megbizott Katona, 120-001.

Sürgősen vennék Wirt vagy hasonló zongorát, pianinót, összekötő- és ebédlőszőnyeget, porcellánfigurákat, tizenkétszemélyes ezüst evőeszközt, tárgyakat és rádiót. Telefon: 135-077. Eszterházy-utca 17. Majorosi, 9—3-ig.

Elsőrendű hálószoba egyéb bútorok és Ping-Pong asztal eladó. Laky Adolf u. 70. Erzsébet királyné útnál. 67-es villamossal.

APRÓHIRDETÉSEK

KARPITOS házakhoz, házonkivül ajánlkozik. Várady. Király-utca harminckettő. udvarban.

SZABNI, varrni tanitok gyakorlati gyorsmódszerrel. Nágel Váci-utca hét. Telefon: 181-474.

ÉRDEMES ELJÖNNI Zádorné szalonjába, Andrássy-út negyven. Jószabású divatblúzok, meleg pongyolák, pizsamák, szép női fehérneműek, melltartós kombinék, pulloverek, kardigánok, szoknyák, stb.

PARKETTÁT fektet, javit, gyalul, beereszt és felkefél. Telefonhivó: 135-206.

MŰBÚTOROK: Ebédlők hálók, könyvtárszobák kombináltak, ülőgarnitúrák: minden másfajta egyes darabok. Uj értékének töredékéért. Keveset használtak, jókarban. Bútorüzlet. Rózsa-utca harmincnyolc/b.(Király-utcánál.) Hadl.

GYERMEKÁGY, gyermekbútor, játékáru legolcsóbban »Vica«. Nagyatádi-utca 50. Király-utca sarok. Fizetési kedvezmény.

KAUCSUK rongybabák újjájavitása Szent István-körút húsz. II. hat.

SZENT ISTVÁN-körúti óriásméretű üzlethelyiségemet rezsicsökkentés végett megosztanám. Felvilágosítást ad Katona, 120-001.

FÉRFISZOBA, egyszemélyes, rekamiéval, komplett, 10 darabból álló stylbútor eladó. Pozsonyi-út 38. IV. 1.

ELEGÁNS különbejáratú utcai szoba központifűtés, melegvíz, esetleg [illegible] azonnalra kiadó [illegible] Vallai Imre-u. 20/a. III. 3.

KARPITOSMUNKÁIVAL forduljon bizalommal Marosánhoz, Aradi-utca kettő. — Fizetési kedvezmény.

KEVESET használt sötétebb férfiöltönyt és bőrkabátot vennék magasabb termetre. Tel.: 222-546.

NYAKKENDŐIT ne dobja el, újjáalakítja Heimanné, Thurzó-köz 10. Érte megyek.

PERZSA és másfajta szőnyeget veszek. Wesselényi-utca huszonkilenc, I. 5. Tel.: 427-281.

SZŐNYEGJAVITÁS, Burgerné évtizedek óta ismert műhelyében. Ó-utca harminchét.

SZŐNYEGJAVITÁST most nagyon olcsón vállalok. Vörösmarty-tér 6. Fő-u. 80. Telefon: 456-839

PERZSASZŐNYEG művészies javitását házná! is vállalom. Steinerné. XI. Barázda u. 4.

KELETI és magyar perzsák sürgősen, olcsón eladók. Rózsa-utca nyolc, fszt. 2.

REKAMIÉ, fotelek jó állapotban eladók. Szent István-park 19. III. 1.

RÁFIZETÉSSEL elcserélném V. kerületi kétszobás társbérleti lakásomat kétszobás teljesen komfortos belterületi lakásra, vagy függetlenül ettől, ilyet keresek. Dr. Éliás, Petőfi Sándor-utca hét. Telefon: Egyszáznyolcvannégy-hétszázhúsz.

GYORSITOTT tanfolyamok kezdődnek a dr. Darabos gyors- és gépiró iskolában. V., Bajcsy Zsilinszky-út 22. Reformgyorsirást is tanitanak.

PERZSABUNDA modern, bőujjú, bőhátú, hosszú, 4000-ért sürgősen eladó. Váci-utca negyvennégy, földszint egy. 12—2-ig vagy 5—7-ig.

Bandócs Árpád

Kiesdbach (I.)
1997. szept. 8.

960-tól nyugdíjazásáig, húsz éven át.
csinált ezerszámra. Képei jelentek meg a
ljes itt készült archívumát, 16 ezer negatívot
líjba ment. Művészfotós hagyatékát a MFM-

ba.(Magyar Dolgozók Művészfényképező
ör 1957-ben indult országos pályázaton, ahol
esen szerepelt szakmai és országos
tott. Képeit néha a halk, csendes líra, máskor
vés jellemzi, általában a kor fotóamatőrjeinek
n képeiben. Gyakran járt külföldre, sokat
Görögország, Egyiptom, Szíria, Libanon,
zínes diáiból gyakran tartott vetítettképes
liasorozat) vetítette: 1970. a Budapesti
előadását a Tokaji Művésztelepen tartotta
elődési Központban. Foglalkoztatja a
ített és állított ki 1964-tól. Gyakori résztvevője
majd húsz esztendőn keresztül.
tás (2 képével) 1966. *Fazekas Margit, Kriss*
ngyalföldi József Attila Művelődési Ház (25
sa (a Mura-menti Kulturális Találkozón)
Margit kiállítása Járási Művelődési Központ,
ása Gödöllő, Járási Hivatal nagyterme 1979.
állítása. Volán 20. sz. Vállalat kulturtermében
művész alkotásainak bemutatása Csokonai

Frey András:

Megbukott a hármas osztrák alternativa, restauráció, Anschluss vagy status-quo

Lassu gleichschaltolódás vagy Ottó — csak ez lehet az osztrák kérdés megoldása

Bécs, február hó.

Egy hollandus hajóstársaság ismert plakátján egy matróz mellképe magasodik a tenger fölé, hogy két könyökével összekösse az angol és a holland partvidéket. Képzeletben igy emelkedik Bécs fölé most *Papen* alakja, aki a német és az osztrák pártot *köti össze* testével. A hasonlat azért is találó, mert Ausztriának nemcsak külpolitikai, hanem belpolitikai égboltozatára is rárajzolódott *nagyon diszkréten*, de azért kivehető onalakkal *Papen* profilja. Maga a bécsi német nagykövet tavaly *Talleyrandhoz* hasonlitotta magát. Ez azonban szerénység volt részéről, mert ha *Talleyrand* a *gondolatait* takarta el szavakkal, *Papen* ennél sokkal nagyobb csodát tud tenni. Ő a *tények* elé is tud kulisszát épiteni szavakból. Ő meg tudta csinálni Ausztriában, hogy mindenütt jelen van, *mindenütt hat* és mégis *sohasem látható*. Nálánál nagyobb szolgálatokat mindenesetre senki sem tett Hitlernek: neki köszönhetik a nemzeti-szociálisták magában a birodalomban, hogy uralomra jutottak s hogy a julius 11-iki *Papen—Schuschnigg* egyezmény óta *Ausztriában is megnyilt az ut a nagynémetek előtt a hatalom felé.*

A németországi és az ausztriai helyzet között csak az a különbség — igaz, hogy ez döntő is lehet —, hogy amig a németországi koalició a konzervativ német nemzetiek és a nemzeti-szociálisták között egy csapásra jött létre s a nemzeti-szociálisták birtokon belül lévén, egyszerüen lenyelhették *Hugenbergéket*, addig Ausztriában a koalició nem egyszerre, hanem fokról-fokra jön létre s igy a *Dollfussistáknak* még *van idejük az ellenállásra*. Igy esett, hogy Ausztriában *megindulhatott a versenyfutás* a különféle felfogásu csoportok között a közigazgatásban a hatalmi poziciók elnyerésére, a sajtóban pedig a közvélemény befolyásolására. A helyzet olyan, mintha a kormány több párt koalíciójából állana s mintha az egyes pártok most — a közös kormánylobogó mögött — elkeseredett harcot folytatnának egymás ellen a hegemóniáért, hogy a többi pártot kiszoritsák a hatalomból. S ha az osztrák kormány tagjai találnak is ugynevezett közös nevezőt, a közigazgatás s a közvéleményt irányitó egyesületi, társadalmi szervezkedés terén *egész nyiltan folyik a küzdelem a különféle ellentétes vagy legalább is eltéró irányzatok között*. Mintha a régi pártélet támadt volna fel, a *keresztényszociális, legitimista, nagynémet* áramlatok formális pozicióharcot folytatnak egymással, csupán a baloldali pártok tüntek el a közéletből.

Légüres tér a Heimwehr helyén

Az osztrák politikának ezt a zajlását tulajdonképpen a Heimwehr szervezeteinek feloszlatása inditotta meg. *A németosztrák közeledés előjátéka* tudvalevően *az olaszbarát Starhemberg detronizálása és a Heimwehr eltüntetése* volt, a *Papen—Schuschnigg* megegyezés következménye pedig az lett, hogy *szabadabb mozgáshoz jutottak a nagynémet társadalmi egyesületek*. Annyira, hogy az ugyszólván nemzeti-szociálista *Deutscher Turnerbundot* legutóbb a bécsi kormány *még a kormánybiztosi ellenőrzés alól is felmentette* s Grácban az *Ostmärkischer Volksverein* megkezdhette müködését, ami nem jelentős esemény, de mint szimptoma igen figyelemreméltó.

Papiroson persze minden a legnagyobb rendben van, mert az elsüllyesztett Heimwehr helyébe nyomuló nagynémet szervezetek *ünnepélyesen megigérték*, hogy nem fejtenek ki *politikai* müködést. Arról pedig, hogy az egyesületekben folytatott bizalmas eszmecsere során a *kulturális* és *világnézeti* érvek hatása alatt *a tagok belátják a szükségét Ausztria Belső és önkéntes gleichschaltolásának*, a nagynémet vezetőséget *nem lehet felelőssé tenni*. Annál kevésbé, mert hiszen *ma már a kimondott nemzeti-szociálisták sem hirdetik* Ausztriában a *formális* Anschlusst, hanem a *különálló* Ausztriában akarják bevezetni *a nemzeti-szociálista totalitást.*

Forradalmár legitimizmus — konzervativ nácizmus

— Mi vagyunk igazi védelmezői a mai osztrák államnak — mondják ezekben a körökben —, mert amig például a legitimisták a *Dollfuss*-féle 1934-iki, ugynevezett *Maiverfassungot a restaurációval meg akarják változtatni, addig mi ellenezzük ezt a változást.*

Mindenesetre arra való hivatkozással, hogy a nagynémet és „betont nazional" elnevezésü, de valójában — mint legutóbbi bécsi levelünkben rámutattunk *többé-kevésbé a nemzeti-szociálizmushoz húzó* egyesületek *nem politizálnak*, minden ilyen összejövetel a legmesszebbmenő türelmet élvezi a két belügyminiszter részéről. Az egyik *Gleise-Horstenau*, aki julius 11-én a nagynémetek bizalmi embereként került a kormányba, a másik *Neustädter-Stürmer*, aki azelőtt a Heimwehr egyik vezetője volt s mint ilyen, mindig a *németek* felé forduló *Feynek* volt a barátja s akit *most nagynémet körökben még Gleise-Horstenaunál is megbizhatób embernek tartanak*. Ez a magyarázata annak, hogy amikor a csendőrök titkos nemzeti-szociálista összejöveteleket feloszlatnak, sok esetben nem a szétugrasztott résztvevőket, hanem — a *csendőröket* oktatják ki, egyszerüen azért, mert a belügyminiszter elfogadja azt a véleményt, hogy az összejövetelen *nem politikáról*, hanem *csak kulturális és világnézeti* kérdésekről beszélgettek

Mivel pedig a Heimwehr-szervezeteket feloszlatták s a *Vaterländische Frontot* inkább hivatalos alakulatnak s nem klubnak tekintik az emberek, érthető, hogy a városokban és a falvakban a régi Heimwher emberek közül sokan azok köré a nagynémet egyesületek köré sereglenek, amelyekben társaséletet élhetnek. Ebben a hangulatban azon sem csodálkozhatik senki, hogy a nagynémetek előretörnek egyrészt, mert társadalmilag *szabadon szervezkedhetnek* és folyton *ujabb hatalmi állásokba*, sokszor *jelentős kulcs-poziciókba* juttatják saját embereiket, másfelől pedig, mert a nagynémet áramlat erősödésének láttán *egyre több tanár és hivatalnok fedezi fel magában, hogy ő voltaképpen már azelőtt is nagynémet volt*. Az egyetemek, az iskolák és általában a közigazgatás mindig fellegvárai voltak a nagynémet iránynak s ezeket a *Dollfuss*-rezsim csak részben váltotta fel. Semmiképpen sem szabad tehát lebecsülni ezeknek az átkanyarodóknak a számát és jelentőségét.

»Róma az igazi ellenfél«

A közvéleményre gyakorolt hatásuk mindenesetre még számbeli terjedésüknél is nagyobb. Nemcsak mert *a német kultura szeretetét és a német-osztrák testvériséget azonositják a birodalmi németség mai politikai rendszerével*, hanem azért is, mert a németekkel való *faji összetartozásból* olyan következtetéseket vonnak le, amelyekből kitünő *belés külpolitikai fegyvereket* kovácsolnak a maguk számára. Szerintük *a német vérközösség a külpolitikában éppugy tiltja a cseh, mint az olasz tájékozódást*, a belpolitikában pedig ellenségnek tekintik a *„nemzetközi" Habsburgokat* csak ugy, mint *a római gyökerü katolicizmusnak* befolyását a német Ausztriára. Ez talán a legátlátszóbb, de ugyanakkor a legügyesebb agitációs fogásuk, mert a vérkérdésnek tudományos, *kulturális keretében lehet propagandát folytatni a Dollfuss—Schuschnigg-irányzat három legfontosabb eleme: az olasz barátság, a katolikus egyház befolyása és a legitimista* eszme ápolása ellen.

Keresztényszociális—legitimista egységfront van kialakulóban

Az előretörő nagynémet mozgalommal szemben természetesen a többi irány hívei sem maradnak tétlenek. Sőt egyes jelek szerint éppen a nagynémet mozgalom megerősödése okozza, hogy a *Dollfuss-féle ideológiai ellenmérgek kitermelődése ismét megindult az osztrák közéletben*. A hidépitők, akik a katolicizmust és a nemzeti-szociálizmust öszsze akarják békiteni, a legutóbbi negyedévben észrevehetően megfogyatkoztak Ausztriában. *Hudal* püspök az ősszel még a *Reichspostban* is cikkezhetett arról, hogy az eredeti nemzeti-szociálizmus és a valódi nemzeti-szociálisták, mint *Hitler* és *Rosenberg* igazi barátai az egyháznak s hogy csupán a körükbe betolakodott *idegen, nem-náci* liberális elemek azok, amelyek a harmadik birodalomban az egyházat üldözik. Most azonban *Hudal* nehezen találna katolikus lapot Ausztriában, ahol ezt a véleményét megint elmondhatná. *Hudal* a hidverésével meglehetősen elszámitotta magát, mert a könyvét *Németországban betiltották* azzal, hogy *nem eléggé* nemzeti-szociálista s ugyanakkor bécsi hirek szeritn *a linzi püspök indexre akarja tétetni.*

Az árviz egyébként *a közösen megtámadottakat kezdi egy táborba terelni*. A keresztényszociális köröket eddig is sok minden összekötötte a *legitimista* rétegekkel és a *restaurációs* gondolattal, a nagynémet fenyegetés óta azonban a legitimisták és a keresztényszociálisok közt *formaszerü egységfront is kezd kifejlődni*

A legitimisták országos szervezkedést kezdenek

A Heimwehr helyén képződött légüres teret akarja egyébként betölteni *a legitimista szervezkedés*, amelynek központi vezetőségét most alakitották át abból a célból, hogy *a fiatalabbak bevonásával* az eddig inkább *társadalmi* uton dolgozó legitimizmus *országos hálózatot* termeljen ki magából, fiókszervezetekkel lehetőleg minden városban és községben. Annyi tény, hogy a legitimizmus *megint erősen terjed Ausztriában*, mert sokan vannak, akik *most jutnak arra a belátásra, hogy a gleichschaltolódás elől már csak a restauráció nyujthat védelmet.*

Mindenesetre kétségtelen, hogy *Ausztriában végkép hitelét vesztette* az a jelszó, amely szerint Ausztria a *restauráció* és az *Anschluss* között a *harmadik* utat, a *status-quot* is választhatja. Mindenki ugy látja, hogy *a hármas alternativa visszavonhatatlanul kettőssé vált:* Ausztria utja csak a restaurációhoz, vagy a gleichschaltolódáshoz vezethet, a mostani belpolitikai status-quo néhány évig még eltarthat, de *végkép nem állandosulhat*. S bármilyen zavarok jelentkezzenek is időnkint bécs—berlini viszonylatban, julius 11-ike óta olyan gyors tempóban folyik a szigetelő anyagok lebontása a német-osztrák határon, olyan ügyesen lazitják meg a fékeket, amelyek Dollfuss idején beleharaptak a berlini mágnes felé gördülő kerekekbe, hogy *most már csak egy nagy fordulat állithatná meg ismét ezt a lassu, de szemmelláthatő* csuszást a „Zusammenschluss" felé.

Az idő mindenesetre Berlinnek dolgozik s ez marad a helyzet mindaddig, amig *Róma* a *német-olasz* együttmüködésre való hivatkozással és az ausztriai nagynémet propaganda *olaszellenes* tendenciája felett való *szemethunyással* azt tanácsolja a bécsi hatalom főbirtokosainak, a keresztényszociálisoknak, hogy *továbbra is türjék, sőt istápolják a nagynémet terjeszkedést.*

A gleichschaltolás gyümölcse, amely *a Berlin—Róma tengely ágába kapaszkodik*, még eléggé éretlen, most még aránylag könnyü volna leszakitani a fáról, ahonnan éltető nedveit szivja. De ha ez a gyümölcs még néhány évig érlelődik a Berlin—Róma tengelyen, észrevétlenül fog végkép hozzáhasonulni az osztrák közhangulat a nagynémet ideológiához, amelyet ez a két jelszó jellemez a legjobban:

— Kein Anschluss, sondern „Zusammenschluss!"

— Los von Rom!

Az *ellenállásról*, amelyet a keresztényszociálisok — nyilván *Schuschniggtól* támogatva — fejtenek ki ezzel a folyamattal szemben, következő bécsi cikkünkben számolunk be.

Igyon! Egyen!
HINDU
EX
csokoládé-ítókát
valódi likőrtöltéssel.
10 fillér
Mindenütt kapható!

A pápa tizenötéves jubileumának ünneplése Budapesten

Serédi Jusztinián dr. biboros-hercegprimás szombaton Budapestre érkezett és résztvett azon a fogadáson, amely az apostoli nuncciatura Disz-téri palotájában folyt le XI. Pius pápa megválasztásának és megkoronázásának 15. évfordulója alkalmából és amelyen ezuttal a diplomáciai testület tagjai jelentek meg. Vasárnap délelőtt 10 órakor a biboros egyházfejedelem pontifikálja a budavári koronázó főtemplomban az évforduló alkalmából a hálaadó ünnepi szentmisét, délután megjelenik ujból a nunciaturán, ahol ezuttal a katolikus élet reprezentánsait és a budapesti egyházközségek képviseleteit fogadja *Rotta* apostoli nuncius.

Szombaton délben volt Mussolini fiának esküvője

Rómából jelentik: *Mussolini* Vittorio, a Duce fia, szombat délben fél 12 órakor esküdött örök hüséget *Buvoli* Orsolának, a Torlonia-villa közelében lévő Szent József-templomban. A templom belseje délszaki növényekkel, virágokkal és szőnyegekkel gazdagon volt diszitve. Az esküvői szertartáson a Ducen kivül a Mussolini- és a Buvoli-családok tagjai, továbbá az olasz kormány teljes számban, az állami főtisztviselők, hatósági képviselők és a nagyszámu meghivott vendégsereg jelent meg. A városrész lakossága szintén eljött az ünnepélyes szertartásra és lelkesen ünnepelte a Ducet és az ifju párt templombaérkezésükkör. A völegény repülőhadnagyi egyenruhát viselt. Az esketési szertartást *Pascucci* atya, a Szent József-templom plébánosa végezte. Innen a násznép a Szent Péter-templomba vonult, ahol régi római szokás szerint a fiatal házasok a szentségkápolna előtt szoktak imádkozni. A templomban jelen volt XI. Pius pápa huga és unokaöccse is. A fiatal párt táviratban üdvözölte többek között *Viktor Emánuel* király és császár, *Borisz* bolgár király, *Hitler* vezér és birodalmi kancellár, *Neurath* báró külügyminiszter, *Darányi* Kálmán miniszterelnök, *Villani* Frigyes báró római magyar követ, *Schuschnigg* osztrák szövetségi kancellár, *Schmidt* Guidó osztrák külügyi államtitkár, *Hassel* római német nagykövet és még számos más előkelőség. A fiatal pár szombaton délután nászutra indult.

Járványos időben szopogasson Anacot pastillát!

Karafiáth Jenőt a kormányzó Budapest főpolgármesterévé nevezte ki

A kormányzó a belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbizott miniszterelnök előterjesztésére *Karafiáth* Jenő titkos tanácsos, nyugalmazott vallás- és közoktatásügyi minisztert Budapest székesfőváros *főpolgármesterévé kinevezte.*

Az uj főpolgármester működése elé a közvélemény és a fővárosi pártok egyaránt várakozó bizalommal tekintenek. Karafiáth Jenő eddigi érdemes közéleti tevékenysége biztositék arra, hogy a főváros életében az ellentétek kiegyenlitésének és az összhangzatos együttmüködésnek politikáját fogja képviselni, tehát ugyanazt, amelyet *Darányi* miniszterelnök törekszik érvényrejuttatni az ország kormányzásának minden vonalán. Karafiáth mindig meggyőződéses hive volt a *keresztény-nemzeti* irányzatnak és igy e tekintetben is a főváros keresztény társadalma megnyugvással tekint főpolgármesteri működése elé. Ugyancsak hive a *szigoru alkotmányosságnak* és az *önkormányzatnak*, e tekintetben szemben állott a kormánypárton az utóbbi években jelentkező autonómia- és alkotmányellenes törekvésekkel. Tudomásunk szerint fővárosi ügyekkel eddig behatóbban nem foglalkozott, de mint hosszu éveken át köztisztviselői pályán müködő, jól ismeri a közigazgatás követelményeit és előreláthatóan mihamar teljes tájékozódásra fog szert tenni a főváros szövevényes ügyeiben is.

Darányi Kálmán a belügyminisztérium-ban szombaton személyi kérdésekkel foglalkozott

Darányi Kálmán miniszterelnök szombaton délben átment a belügyminisztériumba. A miniszterelnök hosszan foglalkozott belügyi problémákkal és többi közt most már a személyi kérdések is sorrakerülnek.

A főispáni változásokkal kapcsolatosan ugy tudják, hogy a borsodmegyei főispáni székben *Borbély-Maczky* Emil utóda *Lukács* Béla miskolci főispán lesz. Lehetséges, hogy egy időre mind a két főispánságot rábizzák és csak később neveznek ki külön főispánt a miskolci törvényhatóság élére.

Borbély György szolnoki főispán távozását is befejezett ténynek tekintik. Mint megirtuk, utóda *Urbán* Gáspár báró, a mezőturi kerület képviselője lesz. A kormánypárt a kerületben *Borbély Györgyöt lépteti fel hivatalos jelöltként.* Hire jár, hogy *Borbély György különleges mezőgazdasági megbizatást kap a kormánytól.* Ez a megbizatás azonban nem lesz összeférhetetlen a képviselőséggel.

Kozma György, Csongrád vármegye és Hódmezővásárhely főispánja lesz Borbély-Maczky Emilen kivül az első főispán, aki távozik állásából. Kozma György egyik exponált harcosa volt a mulóban levő rendszernek, nagyon sokszor került összeütközésbe a törvényhatóságok polgárságának felfogásával és igy távozásának hire ugy Csongrád és Békés megyében, mint Hódmezővásárhelyen megnyugvást kelt. Remélik, hogy a törvényhatóságok élére olyan főispán kerül, aki *Darányi* Kálmán elgondolásához hiven a kiegyenlitődés és a megértés politikát vallja.

Miután az ipolyszalkai kerület mandátuma *Karafiáth* Jenő főpolgármesteri kinevezésével megüresedett, a kerületben teljes erővel megindul a pártok részéről az agitáció.

Purgly Emil válasza Matolcsy Mátyás interpellációjára

Matolcsy Mátyás országgyülési képviselő ur a képviselőházban február hó 3-án tartott interpellációja során az egyik gazdaságomban fizetett cselédbérekre vonatkozó adatokat emlitett fel. Miután azokat a nagy nyilvánosság előtt helyesbiteni jelenleg más alkalmam nincs, válaszomat ezuton a következőkben adom meg:

Az interpellációban részletezett mezőgazdasági cselédbérből *egyes tételek kimaradtak*, tehát az összbér nagyságára vonatkozó *megállapitás is hiányos, ennélfogva az előadottakból levont következtetések sem állanak meg.* A gazdaságaimban fizetett cselédbérek rendesen kiszolgáltattatnak és semmiben sem térnek el a szokásos cselédbérektől.

Szükségesnek tartom ezeket az igazságon alapuló észrevételeket megtenni, nehogy az interpellációban elhangzott adatok révén gazdaságaim helytelen megitélés alá kerüljenek, mert kétségtelen, hogy az interpelláció hangjából az tünik ki, — mintha birtokaim cselédei és munkásai *az országos átlagos szinvonalnál rosszabb helyzetben volnának. Ezen beállitás ellen a leghatározottabban tiltakozom.*

Vasárnap választ a lovasberényi kerület

A lovasberényi kerületben — mint jeleztük — vasárnapra, február 7-ére tüzték ki a választást. Miután *Endre* László pótajánlásait a választási biztos elfogadta, *mind a három jelölt indul a vasárnapi választáson.* A keresztény ellenzéki programmal fellépett *Griger* Miklós kilátásai az utóbbi napokban is javultak, ugy hogy biztosra veszik megválasztását, vagy legalább is azt, hogy *Kommer* Gyulával, a NEP hivatalos jelöltjével pótválasztásra kerül. Endre László lemaradására biztosan számitanak.

Az állami munkaközvetités reformja

Az állami munkaközvetités reformjáról szóló törvényjavaslat elkészült és *Bornemisza* Géza kereskedelemügyi és iparügyi miniszter rövidesen beterjeszti a képviselőházban. A javaslat *ellenőrzés alá helyezi* az összes munkaközvetitő szerveket, közöttük a *szakszervezeti munkaközvetitőket is.* A javaslat felhatalmazást ad arra is, hogy a hatóságok az ipartestületeket ingyenes ipari munkaközvetitésre kötelezhessék.

Keddre halasztották a közjogi bizottság ülését

A képviselőház közjogi bizottságát 8-án, hétfőn délelőtt tiz órára hivta ülésre a képviselőjelölés ujabb szabályról szóló javaslat részletes tárgyalásának folytatására. A bizottság ülését hétfőről *kedd délelőtt kilenc órára halasztották.*

Tildy Zoltán interpellációja az alföldi földmunkásságról

Tildy Zoltán országgyülési képviselő szombaton interpellációt jegyzett be a miniszterelnökhöz és a földmivelésügyi miniszterhez az alföldi mezőgazdasági és földmunkásság inséges helyzetéről. Az interpelláció kiemeli, hogy a multévi jobb termés ellenére fogytán van az alföldi földmunkásság élelmiszerkészlete és sürgős segitségre van szükség, még a tavaszi munkálatok megindulása előtt, a magyarság ez értékes néprétegének megmentése érdekében.

Szombathelyi küldöttség Halla Aurélnál

A szombathelyi kerület választópolgárságának küldöttségét vezette szombaton délután *Ujváry* Ede polgármester *Halla* Aurél államtitkár elé, akit felkértek a jelöltség vállalására. Ujváry Ede polgármester beszédére válaszolva, Halla Aurél kijelentette, hogy örömmel vállalja a jelöltséget, részben, mert az ipar és kereskedelem terén hosszu idő óta kifejtett munkássága révén összeköttetésbe került a város kereskedő- és iparostársadalmával és azért is, mert a városnak eddigi kiváló képviselői mindannyian *azt a nemzeti és keresztény irányzatot képviselték*, amely neki is szivügye.

Tóth László visszalépett Szombathelyen

Szombathelyről jelentik nekünk: A szombathelyi választási fronton szombaton dél után érdekes fordulat történt. *Tóth* László dr. szombathelyi ügyvéd, a szombathelyi keresztény községi párt népszerü vezére eredeti elhatározását megváltoztatva ugy döntött, *hogy a közóhaj ellenére sem lép fel mindaddig, amig Szombathelyen nyilt szavazással választanak.* A szombathelyi keresztény ellenzéki párt ezekután a keresztény gazdasági párttal és a kisgazdapárttal karöltve *teljes apparátussal Csekonics Iván gróf mellé állt*, akit a papság és az összes ellenzéki érzelmü párttagok a legmelegebb támogatásukról biztositottak. Támogatására — hir szerint — már a legközelebbi napokban Szombathelyre jön a kisgazdapárt több képviselője is, sőt maga *Eckhardt* Tibor is megigérte személyes látogatását. Hasonlóképpen *Zichy* János gróf, *Sigray* Antal gróf, *Friedrich* István és *Griger* Miklós is Szombathelyre siet Csekonics Iván gróf, nyugalmazott rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter támogatására. Csekonics Iván gróf jelölőértekezletét vasárnap délután öt órakor tartja a Sabaria nagytermében. *Halla* Aurél kereskedelmi államtitkár támogatására ezzel szemben *Fabinyi* Tihamér pénzügyminiszter és *Bornemisza* Géza kereskedelemügyi miniszter és számos NEP-képviselő igérte meg Szombathelyre való érkezését február 14-ikére, amikor ő Szombathelyen programbeszédét mondja. Hétfőn tehát már fel is állitják a választási irodákat és nyomban a legteljesebb apparátussal indul meg a választási agitáció, amely nyilt küzdelmet igér.

VII., Rákóczi-ut 12

épülő bérpalotában **1937 május 1-re** kiadók

Üzlethelyiségek, luxuskivitelü lakások

3 szoba hall, 2 szoba hall, 2 szoba

az összes mellékhelyiségekkel, minden kényelemmel ellátva, központifütés és melegviz. Értesitést ad az épitési iroda a helyszinen és a **Házkezelőség, VI., Andrássy-ut 1.** Telefon: **1-227-50**

A pápa teljesen helyreállott egészségben érte meg tizenötéves jubileumát

Rómából jelentik: *XI. Pius* pápa szombaton ünnepelte *megválasztásának tizenötödik évfordulóját.* Szokás szerint nem voltak nagyobb ünnepségek, mert a néhány nappal később, február 12-én levő *koronázási évfordulót* szokták ünnepélyes keretek között megülni. A Szentatya *szinte teljesen helyreállott egészségben érte meg megválasztásának tizenötödik évfordulóját.*

Vasárnap, február 7-én XI. Pius pápa rádión keresztül áldását adja a manilai eucharisztikus nagygyülés befejezése alkalmával. A pápai áldást a világnak csaknem valamennyi rádióállomása átveszi.

A pápa szombaton délelőtt fogadta *Pacelli* biboros-államtitkárt, *Rossi* biborost, a keleti egyház konferenciájának titkárát, végül *Vorbuchner* erdélyi püspöki koadjutort.

Tüzérségi harcok a spanyol frontokon

Párisból jelentik: Pénteken éjjel és szombaton délelőtt heves tüzérségi harc fejlődött ki *Oviedo* körül. A kormánycsapatok a város északi pályaudvarát és más fontosabb pontjait lőtték. Az *orduñai szakaszon Villa Real-nál és Villa Oriol-nál lőtték az ellenséges állásokat a tüzérségek.* A kormánycsapatok a *Priego-szakaszon* támadással kisérleteztek, de a nemzetiek itt is visszaverték az offenzivát és sok foglyot ejtettek. *A malagai harctéren a nemzeti csapatok ismét tizenkét kilométernyire nyomultak előre és eredményes ütközet után elfoglalták Zafarrayát* és *Los Alazaresz* kikötőjét.

Madrid élelmiszerrel való ellátását teljesen a kormány vállalta magára. Az élelmiszereket a védelmi tanács utján osztják szét. A katalán fővárosban, *Barcelonában*, nap-nap után utcai harcok folynak az anarhisták és a katalán kormány hivei között. A vezető katalán politikusok is francia területre küldik rokonaikat, mert érzik, hogy Barcelonában nem biztos a lábuk alatt a talaj. Dél-Franciaországon át állandóan folyik a hadianyagszállitás a vörös spanyol területre az *Action Française* jelentése szerint. A bordeauxi kereskedelmi kamara a rendőrség hallgatólagos beleegyezésével csoportokban szállitja a francia önkénteseket is a spanyol vörös hadseregbe. *Pénteken áthaladt a Dardanellákon a Capo San Augusta spanyol gőzös, amely Odesszából teljes tábori felszereléssel ezer orosz katonát visz Valenciába.*

Összeesküvést szőttek Valenciában az orosz kommunista vezérek ellen

Párisból jelentik: A *Matin* közlése szerint *Valenciában, a spanyol vörös kormány székhelyén, összeesküvést lepleztek le, amely az orosz kommunista vezérek, elsősorban Rosenberg szovjet nagykövet ellen irányult.* Az összeesküvés vezetője két közismert spanyol anarhista vezér *Mecadas* Pablo és *Licas* José. Már januárban leleplezte a köztársasági kormány az összeesküvést, de mindezideig titokban tartották, nehogy még jobban elmérgesitse a helyzetet. *Az összeesküvőket jóformán kiszöktették az országból*, de egyuttal elhatározta a Caballero-kormány, hogy kissé megiazitja azokat a kapcsolatokat, amelyek a spanyol és az orosz vörösök között fennállanak, nehogy ujabb szovjetellenes mozgalomra adjanak okot. *Husz orosz megbizottat már vissza is küldtek Moszkvába és Kleber-Fekete tábornokot, a madridi nemzetközi dandár orosz parancsnokát fölmentették tisztségétől.* Igy tehát a madridi védelmi tanács elnöke, *Miaja tábornok, győzött* a közte és Kleber-Fekete között felmerült viszályban.

Az egyik francia városkába *Bilbaoból* küldöttség érkezett, hogy tárgyaljon a burgosi kormány képviselőivel Bilbao feladásáról. A baszkok a polgárháboru eleje óta védelmezték a várost a nemzetiek ellen és ezért a valenciai kormány messzemenő önkormányzatot is igért Baszkföld lakóinak. A nemzetiek tengeri blokádja azonban sulyos nehézségeket okozott Bilbaóban, ugy hogy a baszkok most már megélhetésük érdekében is kénytelenek csatlakozni a nemzeti fronthoz.

A spanyol szocialista párt mérsékelt szárnyának több vezérét diplomáciai szolgálatra akarják beosztani, igy *Prieto* londoni nagykövet, *Negrin* pedig mexikói követ lesz. A valenciai kommunista lapok nyugtalansággal nézik ezeket a kinevezéseket és ugy kommentálják, hogy a *szocialista vezérek meg akarnak szökni Spanyolországból és nem hajlandók a lövészárokban teljesiteni kötelességüket.*

Magyar festőművész első kiállitása Szabadkán

„Elég volt a gyülölködésből, mi testvéri szeretetben akarunk élni magyar szomszédunkkal!" — hangzott el a kiállitás megnyitásán

Szabadkáról jelentik: *Ivics* Alexa dr. egyetemi tanár, a szabadkai jogi fakultás történelemtanára nyitotta meg szombaton *Bardócz* Árpád magyar festőművész kiállitását a szabadkai *Grand Hotel* disztermében és beszéde a verniszázst *a magyar—délszláv közeledés jelentős kultureseményévé avatta.* Ivics professzor ugyanis kiemelte megnyitó szavaiban, hogy Bulgária és Délszlávia között is festők és szobrászok tették meg az első lépést a közeledésre és Bardócz kiállitásában ő a délszláv—magyar kulturbarátság előhirnökét látja.

— *Elég volt a gyülölködésből* — mondotta többek között Ivics professzor — azt akarjuk, hogy a gyülölködés helyét a testvériesség és a szeretet foglalja el. *Mi jót és csakis jót kivánunk magyar polgárainknak és legközelebbi szomszédunknak, Magyarországnak.* Az a kivánságunk, hogy élvezzük a magyar kultura alkotásait, a magyar irodalmat, csodáljuk a magyar képzőművészet remekeit, a magyar zenét és szinmüvészetet.

OVOMALTINE vitamin és tápeső!

Dreher

tejcsokoládé karácsonyfadiszek a következő Dreher cukorkaüzletekben:

I., Krisztina-körut és Karácsonyi-u. sarok
II., Zsigmond-u. 15., Margit-körut sarok
IV., Kecskeméti-u. 14.
IV., Muzeum-körut 27.
V., Gróf Tisza István-u. 11.
VII., Erzsébet-körut 22.
VIII., Rákóczi-ut 41.
és minden jobb szakmabeli üzletben.

— **A pápa jubileuma.** *Vatikánvárosból* jelentik: *XI. Pius* pápa ma ünnepelte meg pappá szentelésének 56-ik évfordulóját. Ötvenhat esztendővel ezelőtt avatták pappá a katolikus egyház mai fejét, aki ekkor mutatta be első miseáldozatát a lateráni katedrálisban.

— **Sigray Antal gróf, az arisztokrácia hivatásáról.** A *Neues Wiener Jorurnal* vasárnapi száma közli *Sigray* Antal gróf cikkét, «*Az arisztokrácia missziója*»-ról. Sigray a cikkben kifejti, hogy nem enmcsak az arisztokrácia, hanem általában a köz szempontjából legjobbnak tartja az angol politikai rendszert, amely demokratizálta az arisztokráciát. A továbbiakban rámutat arra, hogy *Magyarországon az arisztokrácia nagyrésze szinté n a demokratikus reformok mellett foglal állást*, amire jellemző, hogy *Apponyi* Albert gróf volt egyik legnagyobb előharcosa a széleskörü választójognak.

Extra puha **LATICEL**
disz-, fej-, és hátpárnák legszebb ajándék karácsonyra!
Minden jobb üzletben kaphatók

— **Egy intéző harca a vadkannal.** *Kaposvárról* jelentik: *Sváby* Aladár, uradalmi intéző Lengyeltóti község mellett a mezőkön *csatangoló vadkannal találta magát szemben.* Szerencsére nála volt a puskája és *egyetlen lövéssel leteritette az állatot.* Évtizedek óta *nem volt eset arra, hogy Somogyban vadkant lőttek volna.*

— **Elhalasztották a Ferencesek jubileumi ünnepségét.** Vasárnapra volt kitüzve a Magyarországi Ferencesek 150 éves jubileuma. Minthogy azonban a házfőnök: *Páter Guardian Ungi Athanázius* sulyosan megbetegedett, a jubileumi ünnepséget *bizonytalan időre elhalasztották.*

A „Rózsabimbó"-tól az „Emberi Szinjáték"-ig

Irta: KÖRMENDI FERENC

A fonográf rövidéletü volt a családunkban. Első hallásra nem is nagyon hittem benne; gyermeki gyanakvásommal csalást szimatoltam a tüneményben és azt kutattam, hogy a doboz mögül ki beszél apám és nagyapám hangján. Mert a dobozból valóban apám és nagyapám hangja beszélt, csak éppen nehéz volt elhinni. Azonban nemsokára mégis elhittem a dolgot, ha nem is értettem; és aztán hamarosan meg is untam a fonográfot, amely egyébként rövidesen szemétre is került. Ugyanis György, tizenhároméves unokabátyám rájött arra, hogy a fonográfba nemcsak a „Hadnagy uram..." kezdetü szép verset lehet „bemondani", például, hanem akár egyebet is, és titokban rászavalt az egyik üres viaszhengerre egy tökéletes gyüjteményre való intenziv disznóságot. Ennek a viaszhengernek óriási sikere volt nálunk gyerekeknél s főleg a cselédeknél, akiket titkos fonográf-előalásainkra szivesen invitáltunk a gyerekszobába; s ez a produkció ismét népszerüvé tette családunk ifjabb tagjainak körében a fonográfot. Sajnos, a felnőttek csakhamar felfedezték titkunkat; anyám megpofozta Györgyöt és örökre számüzte a lakásból a bezsélőgépet.

Következett a gramofon. Szerény, szinte félénk kis doboza volt, amelyen bátortalanul imbolyogva forgott a lemez, és hatalmas, kék-zománcos bádogtölcsére. A tölcsér óriási volt, a hang, amely belőle kirecsegett, annál kisebb. De mégis szép volt: a család felnőttjei és fiataljai elandalogva hallgatták néhai kitünő Takács Mihály, állitólag „határozottan élethü" hangját, ahogy énekelte: „Lennéééél te róó-zsa rózsabimbó s lennééék én méééh..." Ez mindnyájunknak tetszett, csak legzordabb nagybátyám, Albert bácsi jelentette ki, hogy az egész dolog ostobaság, az emberek ezt az egész gramofon-humbugot egy év alatt megunják s jövőre már a kutya sem fog emlékezni rá; aki éneket akar hallani, elmegy majd az Operába vagy a Király Szinházba, punktum.

Albert bácsinak persze nem volt igaza. S ez legutóbb akkor jutott eszembe, amikor nemrégiben találkoztam az egyik zenemükereskedésben egy ismerősömmel, aki éppen „Siegfried"-et vásárolta meg, a teljes operát, ha jól emlékszem rá, harminc lemezen valami háromszáz pengőért, kihagyás nélkül, az összes zenékkel és énekekkel, valamennyi fortéval és pianóval, minden ármánnyal és dicsőséggel, száz hangon és hangszeren, tizezer hangszinben és árnyalatban. Wagner Siegfriedjét, komplett, csinos kis bőrtáskában. S elmondta még ismerősöm, hogy ezuttal operát vásárolt, villamos gramofonja számára, de legközelebb megveszi a Hetedik Szimfóniát, a newyorki filharmónikusokkal és Toscaninivel és megveszi Beethoven néhány vonósnégyesét, Lénerék előadásában. Ez a legközelebbi zenei programmja; boldog ember. Albert nagybátyám pedig rossz próféta volt.

★

Ugyanekkor azonban más is eszembe jutott. Az, hogy amikor közel tiz esztendővel ezelőtt az első „hangos"-filmet hallottam, — a négerré mázolt Al Jolson énekelte a Sonny Boy-t s az egész mozi bőgött, — előadás után szkeptikus barátom titokban, befelé még mindig feldultan zokogva, kifelé azonban hidegen és elutasitóan magyarázta nekem, hogy ez az egész dolog marhaság, ezzel a hangos-filmmel, a mozi nem szinház a moziban mutassanak izgalmas uti-filmeket és még izgalmasabb detektiv-dolgokat, üldözéssel; aki pedig szinházat akar látni, az menjen szinházba; akit regény érdekel, az olvasson könyvet; a hangos-film megbukott és pont.

Hogy barátom, a hitetlenkedő, milyen rossz próféta volt, arra minden bővebb bizonyiték felesleges; be kell vallanom azonban, nem egyszer hittem időközben magam is, hogy a hangos-film, ha nem is mint tömegszórakozás vagy tömegbutitás, de mint művészet, okvetlenül megbukott. Ez akkor volt, amikor tizedszer vagy századszor akarta a film-ipar, ha mindig más szószban felöntve is, beadni a közönségnek ugyanazt a gépirókisasszony- vezérigazgató- happy-end- hánytatószert, vagy ugyanazt a csupa-meztelenség-sex-appeal-revüt, vagy ugyanazt a Dzsungel Rémét, az óriáskigyókkal. Ez az ötlettelen, művészietlen dermedés és kezdődő dekadencia mindjárt a fejlődés elején, a hallatlan lehetőségek hajnalán, semmiképpen sem a tömeg, a nagy néző-közönség hibája. Mert ha állitólag a nagy amerikai gyárak megbizottjainak tizezrei ott is ülnek, egyszerü nézőként, a publikum sorai között és a gyártási programm irányitásához szükséges statisztikát készitik arról, hogy bizonyos filmek, mely jeleneteinél nevet vagy hallgat a közönség, mely jeleneteknél nyilvánitja tetszését vagy nemtetszését, mi az, amit erkölcsileg és értelmileg elbir s mi az, amit visszautasit, hogy azután e statisztikák alapján a következő száz és ezer film is ugyanarra a kaptafára készüljön: mindemellett mégis vallom, hogy a tömeg izlése nem csak a gyatra, az alantas, az értéktelen, a művészietlen irányába terelhető a tendenciózusan rosszihszemü és szervilisen aljas kiszolgálás által, — nem: a tömegizlés jó, a magas, a művészi felé is terelhető, és magas erkölcsi és értelmi nivón tartható. Ehhez azonban nemcsak pénz kell. Hanem az irányitók erkölcsi és értelmi emelkedettsége, legmagasabb szinvonalu izlése és minden alkalmazkodó megalkuvást elháritó művészi meggyőződése. És, persze, tehetség és tudás.

Erre gondolván, hittem és biztam, titokban mégis, abban az elképzelésben, hogy a film-gyártásból valamikor film-művészet is lesz. Hittem és biztam ebben, mert elvétve, itt-ott, felvillant egy-egy biztató sugár, megjelent egy-egy film, amely nemcsak technikailag hanem érdemileg, művészileg is kitünőt és magasrendüt adott. És most, legutóbb... kérem, nézzük csak, mi áll a mozik plakátjain? Mi ez? a Pál-utcai fiuk? kitünő filmen? Lássuk csak tovább... mi ez? Wells regényei filmen? hatalmas eszközökkel, nagyszerü megvalósitásban? mi ez? a Karenina Anna remek, irodalmi filmváltozatban? a Szent Iván-éji álom, Reinhardt rendezésében? vagy a Nyomorultak? és Dávid Copperfieldet fogom látni és hallgatni, talán éppen ugy, ahogy annakidején elképzeltem?

Igen, azt hiszem, igy rendben lesz a dolog. Mert amennyire nem csak ponyva kell a tömegnek, ugyanannyira át fogja élni a közizlés azt a valóságot is, hogy az igazi, a jó filmnek csak az igazi, a jó irodalom lehet az alapja.

És talán még megérjük azt az időt, amikor moziba fogok menni, hogy meghallgassam s megnézzem Faust-ot, a tragédiát, mindkét részét, kihagyás nélkül, a világ legjobb előadásában. Talán meg fogom érni, hogy ott ágál majd a szemem előtt s a fülem hallatára Jókai száz és száz regényalakja. Toldi Miklós és Kukoricza Jancsi folytatják majd a sort a legendás felvonulásban. Látni fogom a „Divina Commedia"-t Vergiliussal, Szent Bernáttal és Beatriceval haladván Poklon, Purgatoriumon és Paradicsomon keresztül. Látni fogom a Karamazov-fivéreket életük mélységeiben és magasságaiban és hét esztendőt élek, egy nappal sem kevesebbet, Hans Castorppal, a Varázshegyen. A moziban. És négy héten át, minden este, Balzacot adják majd, a „Comédie Humaine"-t, harminc kötetben... bocsánat, harminc előadásban, minden sorával, minden gondolatával, minden irásjelével élő képbe és hangba, élő életbe áthelyezve... Visszahelyezve.

Ez szép lesz. Ha sikerült jobb prófétának lennem, mint ama néhai Albert nagybátyám s még máig is szkeptikus barátom volt.

— **Ludendorff és a horogkeresztesek vitája.** *Ludendorff* tábornagy, aki kezdetben a horogkeresztesekhez tartozott, de később kivált a pártból és külön csoportot alakitott, most könyvet irt «*A totális háboru*» cimen. Ezt a könyvet érdekes birálatban részesitette most egy horogkeresztes folyóirat, amely rámutatott arra, hogy *Ludendorff* valóban erőskező ember volt, a világháboruban, de az események azt mutatták, hogy *nemcsak erőskezü hadvezérekre, hanem erőskezü államférfiakra is szükség van. Az antant azért nyerte meg a háborut, mert nemcsak kitünő katonákkal, hanem kitünő államférfiakkal is rendelkezett*

— **A Reklámélet** legujabb száma az ujsághirdetés értékéről, a karácsonyi és ujévi reklámajándékokról hoz érdekes cikket. Szerkeszti *Balogh* Sándor.

— **Masaryk születésnapját nemzeti ünneppé avatták Csehszlovákiában.** *Prágából* jelentik: A szenátus elfogadta azt a törvényjavaslatot, amelyet a képviselőház már jóváhagyott és amely törvénybeiktatja *Masaryk* lemondott elnök érdemeit. *Ezentul március 7-e, Masaryk születésnapja, nemzeti ünnep Csehszlovákiában.* Rajta kivül csak egy köztársasági elnök részesült ilyen kitüntetésben. *Lincoln* Ábrahám, akinek születésnapja *ma is ünnep az amerikai Egyesült Államban.*

— **Berzsenyi halálának századik évfordulója.** *Kaposvárról jelentik:* A kaposvári *Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság* Berzsenyi Dániel halálának századik évfordulója alkalmából február 28-án Kaposvárott országos Berzsenyi-emlékünnepet rendez.

Olaszországi utazásnál

dijtalanul felvilágositást ad, szobát foglal olaszországi szállodák budapesti irodája, **„VIA"** IV., Váci-utca 36. szám (Klotild-palota) Telefon: 83-2-56

— **Gr. Zichy püspök jubileuma.** Fényes külsőségek között zajlott le vasárnap Kalocsán gróf *Zichy* Gyula kalocsai és bácsi érsek *püspökké szentelésének 30 éves évfordulója alkalmával rendezett egyházi ünnepség. Zichy* grófot negyven évvel ezelőtt, 1895-ben szentelték fel pappá és bámulatos karriert befutva 1905-ben már *pécsi püspök lett.* Az egyházfő ünneplésére számos világi-papi méltóság, valamint a szervezetes trendek vezetői jelentek meg Kalocsán. Az ünnepeltet dr. *Glattfelder* Gyula, csanádi megyéspüspök köszöntötte fel.

— **Husmérgezésben megbetegedett egy család.** *Lipscher* Ernő 43 éves cinkográfus, 30 éves felesége, 10 éves *Verona* nevü, 6 éves *Margit* nevü kislánya vasárnap délelőtt rosszul lettek, ugy hogy a Fáy-utca 74. számu házban lévő lakásukra *ki kellett hivni a mentőket.* A mentők megállapitották, hogy a *Lipscher-család tagjai husmérgezésből, kifolyólag betegedtek meg.* A mentők az eszméletlen állapotban lévő *Lipscher* Ernőt és feleségét a Rókus-kórházba, a kiskoru *Lipscher* Veronát és Margitot pedig a Madarász-utcai *gyermek-kórházba vitték.* A Lipscher-család mind a négy tagjának *állapota életveszélyesen sulyos.*

— **A posta, mint pénzbeszedő.** A hivatalos lap vasárnapi száma a postavezérigazgatóság egy rendeletét közli, amely elsősorban a részletüzlettel foglalkozó kereskedőket fogja érdekelni. A posta ugyanis egyelőre *próbaképen január 1-től kezdődően bevezeti az ugynevezett «filléres megbizási szolgálatot».* Ennek az uj rendelkezésnek az a lényege, hogy a posta elvállalja öt pengőig terjedő követelések inkasszóját a hitelező-cég nyugtái ellenében, de *legalább ötven darab nyugtát* kell inkasszálás végett az egyes postahivataloknál benyujtani. A posta minden hó 2. és 8-a közt kisérli meg a nyugták behajtását az adósnál. A behajtott követelések után, nyugtánként *14 fillér inkasszódijat szed,* a be nem folyt nyugták után pedig *6 fillér bemutatási dijat kér.* A postának a modern gazdasági élet követelményeihez alkalmazkodó uj intézkedését bizonyára mindenki örömmel üdvözli.

Foglalkoztató társasjátékok
Karácsonyi ajándékok gyermekeknek, felnőtteknek
MINERVA PAPIRÁRUHÁZ
Kossuth Lajos-u. 20.

— **Dr. Dajkovich Isván, Veszprém vármegye tb. főügyésze.** Veszprém vármegye főispánja, vitéz *Jékey* Ferenc pénteken a vármegye tiszteletbeli főügyészévé nevezte ki ifj. kisszeredi dr. *Dajkovich* István budapesti ügyvédet.

— **Bardócz Árpád kiállitása a Lipótvárosi Kaszinóban.** Nagyszámu és előkelő közönség töltötte meg a mult héten estefeléről-estefelére a *Lipótvárosi Kaszinó* termeit, hogy megszemlélje *Bardócz* Árpád uj festményeit, amelyek itt kerültek kiállitásra. *Bardócz nemrégiben tért vissza Egyiptomból* és mostani anyaga nagyrésze ottani munkáiból került ki. Külön megemlitést érdemel a kitünő művész «*Ádám és Éva*»-kompoziciója, amely előtt szinte állandó csődület volt a Lipótvárosi Kaszinó diszteremében.

— **Bukovinszky Péter és dr. Térfy Gyula lovaglas ügye.** Legutóbbi számunkban «*Bukovinszky Péter és Térfy Gyula izgalmas kártyacsatájának drámai epilogusa*» cimmel cikket közöltünk. Azóta megállapitottuk, hogy a cikk téves információ alapján iródott és sajnáljuk, hogy a jóhiszemüen elfogadott adatok alapján az ügy szereplő személyeit téves megvilágitásba helyeztük. Megállapitottuk azt, hogy dr. *Térfy* Gyula *Bukovinszky* Péternek semmivel sem tartozik.

xOlasz szépirodalmi és tudományos könyvek kaphatók a „VIA" Libreria Italianánál, Budapest, IV., Váci-utca 36. Tel.: 83-2-56.

Őszinte Mozi

Karácsonyi ajándékul

Kapta a közönség a téli szezon legszebb magyar filmjét, „Az uj földesur"-at. Végre egy igazi magyar filmet (hosszu idő után), amelyre őszintén büszkék lehetünk. Kár lenne tagadni, hiszen a közönség tudja: a magyar filmgyártás az utóbbi időben valahogy kátyuba került. Sorra gyártották a zenés vigjátékokat a Meseautó patronjai után — s az eredmény nem is maradt el. Az utánzatokat — visszautasitotta a közönség. Be kell vallani, hogy bizony sorra buktak ezek a filmek, a közönség joggal reklamálta az igazi irókat és azt az elit színészgárdát, amelynek a magyar színészet világhirét köszönheti.

Csortos

Itt kezdődik „Az uj földesur" sikere. Jókai Mór mégis különb regényeket irt, mint a pesti kávéházi dramaturgok, Hunyady Sándor dialógusait pedig egy világ választja el a feliratiro urak „irodalmi nivójától". Ezt a filmet nyugodtan be lehet mutatni a világ bármely sarkán, bárhol becsületet vallunk vele. Jókai szerteágazó meséje, legendás, ismerős alakjai élnek és éreznek a vásznon (hogy hiányzott eddig ez az élet a magyar filmekről!). Amint az első képszalag megjelenik a nézők előtt, pillanatok multva elkap bennünket a regény ellenállhatatlan sodra, a régi alakok, régi ismerősök ugy elevenednek meg, mint ahogy a fantáziánkban éltek gyermekkorunk óta. A két szomszédvár, Ankerschmidt és Garamvölgyi portája, Straff az ál-Petőfi, a szerelmében sirba hervadó Hermin, Eliz, akiből Erzsike lesz, Garamvölgyi Aladár, a kufsteini rab, Kampós, az öreg kulcsár ... igy kisértek végig bennünket ifjuságunkban, ugyanezzel az arccal és ugyanezzel az illuzióval ...

Gaál Bélát külön meg kell dicsérnünk, amiért volt bátorsága letérni a kitaposott utról és a magyar film számára legalább is elfordulni, egy uj, tiszta műfaj felé. Sehol egyetlen giccs felé hajló jelenet nem zavar, a film töretlen vonala méltó Jókai regényéhez. Remek a szereposztás is. Kivel kezdjük a felsorolást? Talán Csortos Gyulán, a kőbe faragott Garamvölgyi Ádámon, aki ebben a szerepében ismét a legnagyobb magyar színésznek bizonyult. Amikor viszontlátja Kufsteinből szabaduló öccsét, percekig némán, mozdulatlanul áll a gép előtt s ez a néma mozdulatlanság, mégis a film leghatásosabb jelenete. Világos lesz, következik a szünet és még a férfiak szemében is ott csillog egy csöpp szégyenkező könny. A film legnagyobb meglepetése Urai Tivadar, aki ugy tudjuk, még nem játszott eddig filmen. Ő játsza Straffot. A legtökéletesebb Jókai-figura. Ujoncnak számit Gordon Zita is, a sápadt, simára fésült haju Hermin, aki a magyar film legkomolyabb reménysége lett ezzel a szereppel. Csupa napsütés árad Rózsahegyi Kálmán jeleneteiből és üde a filmen most debütáló Egry Mária. Somlay Artur Ankerschmidt nehéz szerepében, kemény császári tiszt és markáns vonalakkal megrajzolt „uj földesur". Igen jó alakitás Péry Pirié, ugyszintén Mály Gerőé és a szerephez illően pózmentes bonviván Jávor Pál. Polgár Tibor kisérő zenéjét dicsérjük még meg, valamint Falus Ferencet, a produkció vezetőjét, aki ennél a filmnél nem sajnálta a pénzt. A siker egyik legfontosabb kelléke ez, hiszen régi szinházi törvény: dobd ki a pénzt az ablakon és visszajön az ajtón. Reméljük, Az uj földesur intő példa lesz a jövőre: jó filmet is lehet csinálni, csak éppen izlés és hozzáértés kell hozzá.

Urai Tivadar

Egy kis nyári kaland

a «Cimzett ismeretlen», meséje; Gaál Béla másik magyar filmje, amely szintén ezen a héten került a publikum elé. Vidám balatoni történet, sok napsütéssel, mulatságos fordulatokkal, kellően adagolt, érzelgős és humorral permetezett jelenetekkel. Egy kis postáskisasszony és egy milliomos fiu szerelme bonyolódik a Cimzett ismeretlen-ben: *Rádai* Imre, a milliomos beleszeret *Ágai* Irénbe, a szegény árvalányba, s ez a szerelem, mint az olvasó jól sejti, néhány könnyebb akadály után, a szerelem mindentlegyőző hepiendjével zárul. Kellemes mulatság és szórakoztató másfél óra a film, *szivesen ajánljuk a közönségnek.* Egyetlen enyhe kifogásunk: ez a személycsere a milliomos fiu és titkárja között (próbára tenni a lányt, hogy vajjon a pénzt szereti-e, vagy az embert?) kicsit már ismerős. Máskülönben a film hibátlan, főleg a szereposztás jóvoltából. *Ágai* Irén édeske postáskisasszony, *Rádai* Imre pedig nemcsak bonviván, hanem jó színész is. A komikuspár ez alkalommal *Kabos* Gyula és *Vaszary* Piroska, — kitünőek, *Góth* Sándor és *Góthné*, akik először játszanak filmen, éppen olyan jók, mint *Bársony* István, az édes és mulatságos *Pillér* Vera s a groteszk és kacagtató *Keleti* László, valamint Ernst *Hausermann*, a Burgtheater fiatal tagja.

Bánky Vilma

első nagy sikere volt még a némafilm idején a «*Fekete angyal*», amelyet az egyik amerikai gyár most hangosan is elkészitett. Pénteken éjjel meghivott közönség előtt pergették le a hangos «Fekete angyalt», amelynek főszerepeit most Marle *Oberon*, Frederich *March* és Herbert *Marschall* játszották. Amit a némafilm nem tudott elérni: a mostani változat a regény minden részletét vászonra viszi. Angolabb angol drámát el sem képzelhetünk. Háborus film a «Fekete angyal», két férfi szeret egy nőt s az egyik, aki a film kezdetén vőlegénye lesz, megvakul. A film legnagyobb értéke, hogy a romantikus regény sehol sem válik érzelgőssé: szinészileg alig lehetett volna jobban vászonra vinni ezt a regényt. *(Marle Oberon valóságos angyal.)*

Rökk Marika

vizitel nálunk karácsonyra, első filmjében, a «Könnyü lovasság»-ban, amely az ünnep első napján kerül publikum elé. Az Ufáék alaposan kihasználták Rökk Marikát, ebben a filmjében mindent csinál a magyar primadonna, amihez csak ért. Énekel, táncol, játszik — sőt lovagol is. A «Cirkusz csillaga» bécsi előadásain szerződtették le Marikát s bizonyára ez az oka, hogy első filmje is cirkusztörténet. Fritz *Kampers* és Oskar *Sima*, Rökk Marika partnerei. Utóbbi játssza Marika papáját, hasonló eréllyel, mint az eredeti. A leghatásosabb részletei lesznek a filmnek *Rökk* Marika két csárdása, valamint egy speciális magyar betét, amit Magyarország számára készitettek. Szerdán lesz a premier, *Rökk* Marika az Urániában vizsgázik a pesti közönség előtt.

Bulla Elma

első filmjét vasárnap délben mutatták be meghivott közönség előtt A „Szerelemmel vádollak" ugyanolyan nagy Bulla-szerep, mint a *Vallomás* volt tavaly — és Bulla Elma is ugyanolyan nagy első filmjében, mint volt a szinpadon. A Pesten készült német film jó, érdekes és izgalmas — biztos, hogy nagy sikere lesz. De — *Bulla* Elmát szeretnők legközelebb magyarul hallani. A szereplők közül dicsérjü meg Gustav *Frölichet* és *Halmay* Tibort, azonkivül a rendezőt *Bolváry* Gézát, aki elegáns starital vezette be *Bulla* Elmát a film birodalmába.

Grace Moore

ujra megjelent a vásznon: Hollywood legszebb énekes sztárját, érthető kiváncsisággal vártuk. Ez a várakozás némileg csalódással járt. *Grace Moore* természetesen ismét tündöklően énekel, azt azonban nem értjük, hogy az amerikaiak képtelenek az énekesdivák számára legalább mérsékelten, érdekes filmzüzsét kitalálni. A film különben hasonlit a tavalyi Grace Moore-filmhez.

Szurmay Sándor báró:

Már a politikusok is rájöttek, hogy a háboru csak kárt okoz

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

A falakon *Habsburgok* dedikált fényképei és a világháboru véres napjainak egy-egy emléke: ezek között ünnepli 75 esztendős születésnapi évfordulóját báró *vitéz Szurmay* Sándor gyalogsági tábornok, az *uzsoki hős.*

— Hetvenötödik születésnapom — mondja elmerengve *Szurmay* — egyuttal a legendás erdélyi harcok *huszesztendős évfordulóját is jelenti.* 1915 decemberében történt, hogy nyolc nap alatt *Homonnáról, Bártfáról,* majd *Uzsokról* kitakaritottuk az oroszokat. Istenem, micsoda páratlan hősi korszaka volt ez a magyar katonának, akihez fogható nincs is a kerek világon ...

A hetvenötéves tábornok szinte könnyes meghatottsággal gondol régi katonáira, akiknek élén Uzsok történelmi diadalát kivivta. Az asztalon üdvözlő táviratok, meleg barátihangu levelek százai, az ország minden részéből, sőt még Németországból is ahonnan a *tábornok-bajtársak küldtek meghatott üdvözléseket* nyolcadik évtizedét taposó «kamerád»-juknak.

— Végtelenül boldoggá tesz ez a ragaszkodás — folytatja felcsillanó szemekkel *Szurmay* tábornok. — Már eddig is többizben felkerestek régi barátaim, hogy *vegyek részt a közéletben,* vegyem fel a kapcsolatot a napi politikával. Persze én elháritottam magamtól a megtisztelő felhivásokat. 1918-ban, *amikor Tisza, majd Wekerle kabinetjében hadügyi tárcát vállaltam, megtanultam, hogy a politika nehezebb mesterség, mint a háboru.*

Most elkomorul az uzsoki hős tekintete. Európa izzó hangulatára, a világpolitika élethalálharcot jelentő küzdelmeire terelődik a beszélgetés.

— Hiszek, bizok benne, hogy *Európában nem lesz háboru Abesszinia kedvéért* — mondja erős hangon. — Senki nem fogja elsütni a puskát elsőnek. Ma már a politikusok is rájöttek arra, hogy *a háboru nem használ senkinek: nem lehet keresni rajta. A háboru csak kárt okoz.* Hiába retteg az egész világ, a fegyverkezéseknek sincs egyelőre jelentőségük, hiszen gondoljuk el, hogy a *hatvanmilliós Németország* is mindössze *ötmilliós* hadsereget tud felállitani, melynek ellátása, felszerelése a mai viszonyok között *elviselhetetlen terheket ró a gazdaságilag agyonsujtott német birodalomra.*

— Ami az olasz-abesszin hadjáratot illeti — folytatja *Szurmay* báró — tekintetbe kell venni mindazokat a hallatlan akadályokat, mellyel az olasz hadseregnek meg kell küzdenie. A szaggatott, hatalmas hegyek, a szörnyü földterületek, melyeknek egyetlen számottevő utja a 900 kilométeres vasutvonal — *emberfeletti feladatok elé állitják az olasz hadsereget.* A csapatok ellátása ebben a titokzatos, vad világban ugyszólván megoldhatatlan probléma. Háromszázezer ember ellátása, utak nélkül, *a világtörténelem egyik legnehezebb háborujává avatja az abesszin-hadjáratot.* Gondoljuk csak el, hogy az olaszokkal ellentétben az abesszin harcos megelégszik a legszerényebb életkörülményekkel és ismeri hazája földjének minden rögét, ösvényét.

— Sulyos napokat élünk — fejezi be *Szurmay* Sándor —, de én, az öreg katona *kitartó hittel bizom az emberiség ujjászületésében,* a jobb, szebb világ eljövetelében ... (B.—Z.—)

A PÉNZ körül

A külföldi tőzsdéken már hónapok óta tartó hossz az utolsó hetekben a budapesti értéktőzsdén is érezteti hatását, minden egyéb momentumnál jellemzőbb bizonyitékául annak, hogy gazdasági életünkben is megindult a fokozatos javulás. A tőzsde a gazdasági élet minden megmozdulására a legérzékenyebben reagál és ha egy pillantást vetünk az alábbi kis táblázatra, amelyben az 1934 decemberi kurzusokat vetjük össze az 1935 decemberi árfolyamokkal, akkor a gazdasági élet javulásának legszebb bizonyitékait kapjuk:

	1934. XII. 31.	1935. XII. 21.
Magyar nemzeti bank	149	201
Bauxit	68	121
Kőszén	260	321
Ganz	15	21
Rima	26	49
Cukor	118	153
Goldberger	44	64
Műtrágya	18	36
Urikányi	38	68

Mint a fenti összehasonlitásból látjuk, a pesti tőzsde legkedveltebb játékpapirjai jelentős értékemelkedést értek el és voltak papirok, mint például a Bauxit, Urikányi és Rima, amelyek megkétszerezték árfolyamukat.

★

Az Óbudai Fehéritőgyár, amely tudvalevőleg a Finaly-család tulajdona, rendkivüli közgyülést hivott össze, amelyen az alaptőkét 400.000 pengőről 600.000 pengőre emelte fel. A tőkeemelést az tette szükségessé, hogy a gyár megvásárolt egy német szabadalmat.

★

Kevés intézmény körül zajlott le olyan kavarodás és annyi botrány, mint a fővárosi Vásárpénztár Rt. körül, amely 25 évi fennállás után szombaton, december 21-én véglegesen eltünt, sőt még a nevét is törölték a cégjegyzékből. A Vásárpénztár teendőit tudvalevőleg már 3 év előtt a Községi Takarékpénztár vette át, ez az intézet végezte nagy körültekintéssel és gondossággal a felszámolás nehéz munkáját, amelyet az elmult hét pénteken véglegesen be is fejezett. Szombaton a marhavásártéren és a sertésvásártéren megnyilt a Községi Takarékpénztár égisze alatt az uj vásárpénztár: a Budapest Székesfőváros Állatvásár Pénztárforgalmi Rt. Az Állatvásár Pénzforgalmi Rt., illetve a Községi Takarékpénztár a Vásárpénztár régi személyzetéből, a tömeges nyugdijazások és végkielégitések után, 250 tisztviselőt vett át. A felszámolás és az ujjászervezés felelősségteljes, komoly munkájának nagyrészét közmegelégedésre Voigt Rudolf, a Községi Takarékpénztár igazgatója végezte el.

★

A MAFAB (Magyar-Osztrák Faanyag Bizottság) a közelmult napokban ülést tartott. Ebben a bizottságban ugy a magyar, mint az osztrák fatermelők és kereskedők képviselve vannak. Miután az osztrákok a faplac kedvező nemzetközi helyzete következtében vonakodtak az árakat mérsékelni, a nemrég életbeléptetett felárak előreláthatólag teljes mértékben érvényre fognak jutni a magyar import-faárakban. Sajnos, az épitkezési költségek jelentős megdrágitását fogja eredményezni, bár szakkörökben számolnak azzal is, hogy a fadrágulás fokozni fogja azokat a törekvéseket, amelyek az épitkezéseknél a faanyagokat lehetőleg kiküszöbölni, vagy legalább is csökkenteni igyekszenek.

★

A Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár Rt. igazgatósága legutóbbi ülésén dr. Liptay Lajos eddigi vezérigazgató-helyettest, a takarékpénztár vezérigazgatójává nevezte ki.

★

Az elmult tőzsdehéten szokatlan nagy kereslet mutakozott Gschwindt-részvényekben. A nagy vételkedvet azzal magyarázzák, hogy a vállalat — a tőzsde beavatottjainak értesülése szerint — részvényenkint 25 pengőt fog visszafizetni. Ez a hiresztelés azonban nem látszik indokoltnak, mert éppen a jól foglalkoztatott vállalatok arra törekszenek adózási szempontból, hogy alaptőkéiket a tartalékok terhére felemeljék s igy a kimutatott tiszta nyereség a részvénytőkének minél kisebb százaléka legyen. Sokkal valószinübb az a másik hir, hogy a Gschwindt-részvényeket a magasabb osztalékhirekre való tekintettel keresik a komoly tőkések.

★

A napokban életbelépett felár-rendszer bevezetése következtében az optánskövetelések kamatelőlegei is 50 százalékos felárral kerülnek beváltásra. A kiosztásra kerülő 3 millió svájci frank ellenében körülbelül 5 millió pengőt fognak az optánsok a Magyar Nemzeti Baktól kapni.

★

A Vasutforgalminak sikerült lengyelországi érdekeltségének egy részét igen kedvező feltételek mellett értékesiteni. A vállalat kocsiparkja teljes egészében foglalkoztatva van, ugy hogy a Vasutforgalmi ujra fel fogja venni az osztalékfizetést.

★

Még 1935-ből irunk ugyan, de az 1936. évi közgyülések első futárja a Magyar Nemzeti Bank közgyülési hirdetménye már megjelent. A Magyar Nemzeti Bank 1936 február 3-án, hétfőn délután 6 órakor tartja meg XII-ik évi rendes ülését. A közgyülési meghivót Imrédy elnök, Koós főtanácsos és Lenk vezérigazgató-helyettes irták alá.

MEGJELENT A

Tőzsdei Kurir

karácsonyi száma a vezető pénzintézetek és iparvállalatok részvényeinek tőzsdei grafikonjával

Egyes szám: 40 fillér.

Kapható mindenütt!

Kérjen mutatványszámot!

Perzsa bundák, szőrme **pellerinek,** eredeti párisi modellek szerint, rendkivül olcsó árban **SCHMIDEG** szücs Párisi-utca **3**

NAGY SZILVESZTER A VIGADÓBAN

Minden eddigit felülmuló **legnivósabb, legmulattatóbb műsor**

Gyenge Anna, Honthy Hanna, Szücs László, Yeichi Nimura

Tréfák, bohózatok, hangverseny, káprázatos **nemzetközi attrakciók:**

Rátkai, Boros, Hacsek-Sajó, Bársony-Dajbukát, Szász, Pártos, Szentpál-csoport **Kondor** kétzongorás jazz, **Fehér Ilonka** hegedü, **Fodor** és Máray, **Szendy** zongorahumorista, **Gallai**—Beregi, **Bellák** Aranka. Kisér: dr. **Herz** Ottó

Jegyek 1—6 P Koncertnél (IV., Váci-utca 23)

Tőzsdei megbizásokat

mindennemü értékpapirok, kötvények és záloglevelek vételére és eladásra legelőnyösebben teljesit, valamint ezekre lombard-kölcsönt folyósit BARNA BANK, Budapest, V., Nádor-u. 26. Tőzsével szemben. Telefon: 213—16, 104—67.

Amikor a 20. oldal nem tudja, hogy mit csinált a 19.

A nyilas napilap vasárnap reggeli számában a 19. oldalon a következő hírt közli:

Szombaton reggel a *Bakay*-klinikán meghalt *Bardócz* Árpád, a neves festőművész. Az elhúnyt művész Budapesten, Münchenben, Párizsban és Nagybányán végezte tanulmányait és legnagyobb sikereit vízfestményeivel és pasztelljeivel érte el. Közülük néhány a Fővárosi Múzeum tulajdonába került. Harminchárom hónapot töltött a világháborúban a harctéren, több hadikitüntetést nyert és háborús ábrázolásaival is ismertté tette nevét. Néhány évvel ezelőtt hosszabb ideig tartózkodott Egyiptomban és Alexandriában, egy kórház királytermének falfestményeire kiírt nemzetközi pályázaton első díjat nyert. Munkáival több fővárosi és külföldi kitüntetést nyert. Temetése hétfőn délután fél négy órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben.

Ugyanennek a számnak 20. oldalán viszont a következőket olvassuk:

• Meghalt Bardócz Árpád zsidó festőművész. Szombaton 56 éves korában váratlanul elhunyt *Bardócz* Árpád, aki a magyar művészettörténelemben szerepet ugyan nem játszott, viszont művészeti életünkben ügyesen adminisztrálta magát. Ennek következtében 1927-ben megkapta a pasztellfestők I. állami díját, 1930-ban Barcelonában ezüstérmet, továbbá 1929-ben Madridban és Newyorkban nyert díjakat. Ő illusztrálta az ötkötetes Politikai Magyarországot (1911—13). A Nemzeti Szalonban 1917-ben, 1924-ben és 1932-ben gyüjteményes kiállítást rendezett. A legnagyobbszabású munkája az egyiptomi Al Moaszat-kórház királytermének freskói. Külsőségekre felépített, dekorativ irányú festészetében és grafikáiban a keleti szellemiség jellemző tulajdonságai erősen kiütköznek.

*

Azt hisszük: ehhez felesleges bárminő megjegyzést is fűzni.

A tisztviselőjavaslatokkal kapcsolatban emlékiratba foglalta kívánságait a KANSz

— Az Est tudósítójától —

A Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége, a *KANSz*, elnöki tanácsa ülést tartott, amelyen megállapította, hogy bár bizonyos megnyugvást keltettek *a köztisztviselői törvényjavaslatok*, mégis *aggodalmaskodnak* az érdekeltek, mert *az egyes intézkedések*

csak bizonyos csoportoknál hoztak bizonyos enyhülést.

Az első és legfontosabb kívánság az, *helyezzék hatályon kívül azokat a rendeleteket, amelyek az illetménycsökkentésre vonatkoznak.* E tekintetben megnyugtatónak tartaná a szövetség,

ha visszaállítanák azt az állapotot, amelyet az 1927. évi novemberi fizetésrendezés teremtett.

Ez esetben lenne csak szabad olyan intézkedéseket kezdeményezni, amelyek *a keresetek halmozásának és a férjes nők alkalmazásának korlátozására* vonatkoznak. Igy azonban helyes és szükséges *a családi pótlék emelése*, mert ez előmozdítja a családvédelmet. Sürgetik ezenkívül az *OTBA kiterjesztését* és ezzel kapcsolatban azt is, hogy egyrészt ehhez az alaphoz

a munkaadó, vagyis az államkincstár is járuljon hozzá

megfelelő összeggel, az intézményt pedig *autonóm szerv* irányítsa. Mindezeket a kívánságokat a *KANSz* emlékiratban foglalta össze.

Léva új magyar polgármestere

beszél a felszabadult város életéről

Léva, december 12
(Az Est kiküldött munkatársának telefonjelentése)

Léva és Ipolyság között 36 kilométer a köves út, mégis kétannyival többet kell autózni, ha *innen oda* akar érni az ember. Az ideiglenes határt úgy húzták meg, hogy Léva közelében a cseh tulajdonos kezében levő

szántói savanyúkút cseh területen maradjon.

A 36 kilométeres útból *3 kilométernyit meg akarnak tartani a csehek.* Eppen most tárgyal a határmegállapító cseh-magyar bizottság Szántón.

— Össze vannak nőve ezek a csehek, — mondják Léván. — A határkiigazító bizottság cseh ezredese

édestestvére a savanyúkutas csehnek.

Há tessék elképzelni, lehet pártatlan?

Kern Oszkár, a lévai kereskedelmi csarnok alelnöke hallgatja a beszélgetést és nevetve mond egy jellemző esetet a csehek gondolkodásáról.

— Még idebent voltak és nem számítottak magyar területek felszabadítására, amikor magam láttam a következőket: Az egyik kis trafik előtt, amely egy szegény magyar asszonyé, megállott egy autó. Nyílik az ajtaja, kilép belőle *egy cseh tábornok.*

— *Adjon egy A-Zet-et* — mondja.

A szegény asszony szolgálatkészen, nagy szívélyességgel viszi a nagy úrnak a cseh kormánylapot. A tábornok A—Z-ig valóban kiolvassa, azután

visszaadja az elolvasott lapot, beül kocsijába, elrobog, fizetés nélkül és köszönés nélkül...

A határra került Léva visszavárja a határon túli szlovákságot.

— *Két hónapot nem adunk neki, bejönnek Lévába, hiszen éhenhalnak, ha nem teszik* — mondják Léván.

A határvonal elvágta Lévától *Kerecsény, Ó-Bars, Garamszöllős, Csejkő, Keszi, Dobóberekalja és egész sereg más község dolgozó szlovák népét.* A szorgalmas tótság az országos vásárnál nagyobb szerdai és szombati piacokon jutott pénzhez Léván. Hozták *a híres libafertályt, tejet, tejfelt, baromfit az asszonyok;* a férfiak hagymát, gyümölcsöt. Az egyik községben *Ravasz* István tót esperes arra biztatta népét, hogy maradjon meg Szlovákiában. Száz meg száz aszony hizlalja ott a libát, süti a libafertályt, száz és száz szegény asszony. Most az új határ a nyakukon hagyott rengeteg libafertályt, nagy mérgükben megrohanták az esperest és *jól meghajigálták a nyakukon maradt sült libákkal.*

— *Nesze fertály!* — kiabálták a felbőszült aszonyok.

A várost a felszabadulás óta *Boross* városbíró irányította. Boross másirányú elfoglaltságára való hivatkozással ma leköszönt. *Winkler* Ödön alezredes, Léva katonai parancsnoka a lemondást elfogadta és elismerésében köszönte meg a városbíró munkásságát. A városházán most

Klein Ödön, Léva utolsó magyar főjegyzője vezeti az ügyeket.

A csehek annakidején *ereőszakkal távolították el helyéről.*

Léva népe most tanulja az új magyar közigazgatási szervezetet és szorgalmasan készül az önálló városi életre.

— Komárom, Érsekújvár — mondja Klain ideiglenes polgármester — határozottan *kedvezőbb helyzetben van, mint Léva.* Nekünk viszont földrajzi fekvésünk kiváló arra, hogy megyeszékhely legyünk.

Két köves út, két vasút minden irányból természetes központtá tesz bennünket,

a kialakítandó vármegye 150.000 lakosának Léva válhatik a központjává. A kormány most készíti el, tudomásom szerint, az *új közigazgatási beosztást, mi bízunk, hogy Léva megyei székhely és megyei város lesz.*

Megható, hogy milyen elismeréssel beszél más felszabadult városok igényeiről. Legnagyobb riválisa Ipolyság, de Léva polgármestere *úgy beszél Ipolyság igényeiről, mint a testvér jogairól.*

Léva minden nyugdíjasa megkapta már nyugdíját,

a posta kikézbesítette Mikulásra a nyugdíjasok novemberi—decemberi pénzeit. A lévai posta november 4-én éppen szét akarta vinni a cseh nyugdíjpénzeket, amikor *Pozsonytól telefonparancs jött: vissza a pénzt!* Összecsomagolták, visszaküldték. Az egyik környékbeli falu postamestere *nem kaphatta meg idejében a parancsot, fizetett. Mérgesek is rá a csehek.*

Káposztahegyek tornyosulnak végesvégig a lévai piacon, Léva káposztaparadicsom most, emberemlékezet óta nem volt ilyen olcsó. Az utcák, boltok erősen forgalmasak, rezesbanda indulójára fut össze most a nép. Most menetel a vasút felé

a kecskeméti leventék.

vadonatúj egyenruhás díszszázada. Látogatóba voltak a fiuk Léván, büszkén viszik zászlójukat, keményen lépnek a *Giovinezzára.* A lévai flatalság zárt sorokban kiséri őket, lábuk már katonás menetre jár. Búcsú után nagy csoportokban olvassák a katonakötelesek jelentkezéséről szóló hirdetményeket.

— Hej! — sóhajt egy fiu mellettem — *csak más az, ha magyarul szól a vezényszó: Vi-gyázz!*

Raczkó Lajos

Az agy, a tüdő vagy a szív felé irányuló vérlödulások sok esetben elháríthatók, ha reggelenként éhgyomorra egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet iszunk. Kérdezze meg orvosát.

Boldog gondok

Tehát ma este kezdődik. Hivatalos közlemény is tudtul adja, hogy ma estétől kezdődően az összes boltok este hét óráig tarthatnak nyitva, hogy az emberek nyugodtan, kényelmesen vásárolhassanak.

Ezek azok a csodaváró napok, amikor a lelkekben forró keringéssel és áramlással indul el valami csodálatos, tiszta, emberi érzés, a szeretet érzése, az öröm- és boldogságadás szándéka. Kezdődnek a kedves suttogások és tervezgetések, amikről mindenki tud, csak éppen az a valaki nem, akinek számára készül a meglepetés.

Az öröm ilyenkor felül ezüstös, aranyos szekerére és végigkarikázik a világon. Itt is, ott is széthinti a melegséget; ötleteket, gondolatokat, jószándékokat osztogat... A szívekbe türelmet és enyhülést visz, a jó érzéseket az adás, az ajándékozás, az örömetokozás magaslataig fokozza fel.

Boldog készülődés!... Boldog gondok!...

»Istenem, úgy szeretném megvenni neki...« — mondják sokan, könnyes szemmel, a kevéspénzűség, a szegénység tehetetlen, fájdalmas érzésével.

De mert a csodák és csodavárások napjai ezek, mindig történik valami...

Nekifeszülnek az akaratok, a szeretet megsokszorozza és győzelemre segíti a hétköznapi erőket s ott, a csillogó-fénylő kis fenyőfa körül, a betlehemi estén, mégis csak megszületik a világot összetartó és a lelkeket melengető szeretet.

Krofta elmenekült Prágából

Bécs, december 12

Mint a *Völkischer Beobachter* bécsi kiadása Prágából jelenti, *Krofta* Milán, a Benes-éra volt külügyminisztere, titokban elhagyta Csehországot és *külföldre menekült.* Kétséget kizáróan megállapították, — írja a lap — hogy Krofta több fontos politikai okmányt vitt magával. A lap prágai kormánykörökből arról értesül, hogy *Benest és Kroftát rövidesen felszólítják, térjenek vissza Csehországba és álljanak bíróság elé.*

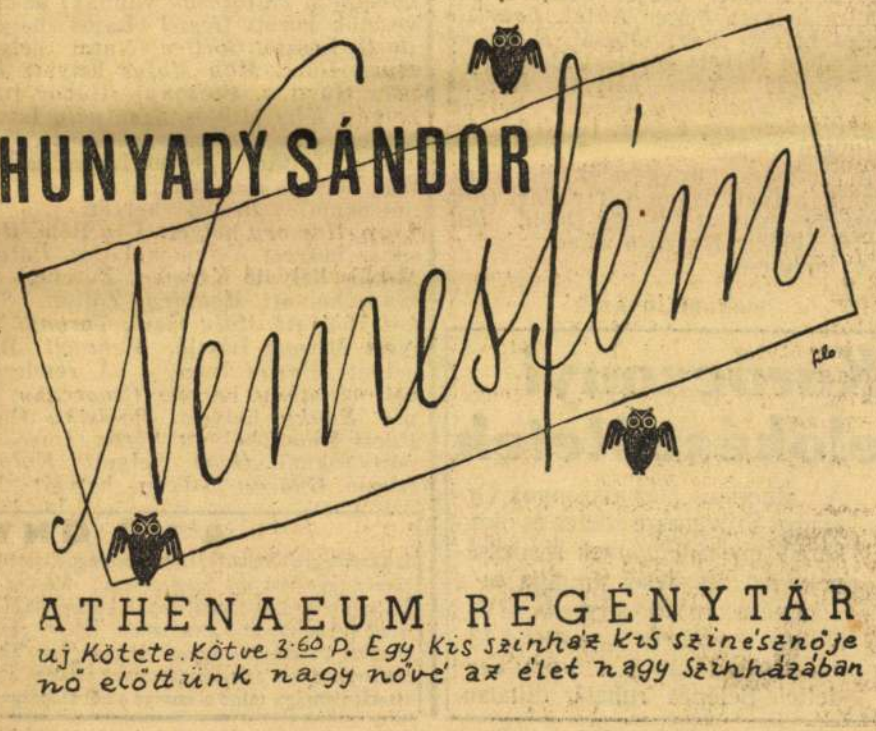

MA MEGKEZDŐDÖTT A FILMKAMARA ELEKTORVÁLASZTÓ TAGGYŰLÉSE

Szenvedélyes korteskedés

— *Az Est tudósítójától* —

A magyar színész- és filmvilágban vasárnap is *nagy izgalommal tárgyalták a kamarai eseményeket.* A hétfő délelőtt tíz órára kitűzött elektor-választást *óriási korteskedés* előzte meg. A hivatalos listán kívül

többféle elektorválasztó-listát

hoztak forgalomba úgy a film-, mint a színházi kamara kortesei.

Színházi listák

A *hivatalos színházi lista* a következő:

Ügyvezetők: *Bakó* György, *Bárdos* Artur, *Békeffi* László, *Bródy* Pál, *Czakó* Pál, *Erdélyi* Mihály. *Harsányi* Zsolt, *Hermán* Richárd, *Jób* Dániel, *Kertész* Dezső, *Liszt* Nándor, *Márkus* László, *Németh* Antal, *Patkós* György és *Roboz* Aladár.

Színészek: *Ajtay* Andor, *Bihari* József, *Bilicsi* Tivadar, *Bodnár* Jenő, *Boray* Lajos, *Cselle* Lajos, *Csortos* Gyula, *Földényi* László, *Forgács* Antal, vitéz *Garamszeghy* Sándor, *Hajmássy* Miklós, *Hosszu* Zoltán, *Kiss* Ferenc, *Kóréh* Endre, *Laurisin* Lajos, *Pilinszky* Zsigmond, vitéz *Szende* Ferenc, *Vértes* Lajos, *Vitéz* Tibor.

Ügykezelők: *Hegedüs* Tibor, *Karácsonyi* István, *Oláh* Gusztáv, *Rab* Antal, *Vaszary* János.

A Turul listája:

Békeffi helyett Ferenczy Károly, *Hermán* Richárd helyett özv. *Bakó* Gyuláné, *Jób* Dániel helyett *Simándyné Bácskay* Julcsa, *Roboz* Aladár helyett *Majorné Papp* Mariska. A színészeknél: dr. *Székelyhidy* Ferenc helyett *Kubányi* Györgyöt jelölték. A művészi ügykezelőknél *Hegedüs* Tibor helyett *Kenessey* Jenőt, ifjabb *Oláh* Gusztáv, az Operaház főrendezője helyett pedig *Dévai* Gábort.

A Nemzeti Színház külön listáján ezek szerepelnek

Czakó Pál helyett *Majorné* Papp Mariska, *Patkós* György helyett *Bakó* Gyuláne, *Cselle* Lajos helyett *Rajnai* Gábor, *Forgács* Antal helyett *Somlay* Artúr, vitéz *Garamszeghy* Sándor helyett *Uray* Tivadar, *Hajmássy* Miklós helyett *Márkus* Emilia, *Hosszu* Zoltán helyett *Táray* Ferenc, *Kiss* Ferenc helyett *Bajor* Gizi, *Koréh* Endre helyett *Páger* Antal, *Laurisin* Lajos helyett *Kürti* József, *Pilinszky* Zsigmond helyett *Makláry* Zoltán, vitéz *Szende* Ferenc helyett *Matány* Antal, *Székelyhidy* Ferenc helyett *Kürthy* György, *Vértes* Lajos helyett *Tasnády* Ilona.

A művészi ügykezelőknél *Karácsonyi* helyett *Abonyi* Tivadar, *Oláh* Gusztáv helyett *Bársy* Ödön, *Rab* Antal helyett *Horváth* János.

A budapesti

magánszínházak

megbizottai *vasárnap délután, a két előadás között megjelentek a Pesti Színház társalgójában és ott tanácskoztak arról, milyen állást foglaljanak a ma délután három órakor kezdődő színházi elektorválasztáson.* Délelőtt tíz órakor ugyanis *csak a film-elektorválasztást tartják* meg *Wlassics* Gyula báró elnöklete alatt. A kiküldöttek elhatározták, hogy *a hivatalos listára szavaznak.*

Mozilisták

Vasárnap délelőtt egy *váciutcai* sörözőben gyülekezett a filmkamarába felvett tagok

110 tagú csoportja.

Ők is elhatározták, hogy *mindent elkövetnek a hivatalos lista megszavazására* annál is inkább, mert igen nagy korteskedést fejtettek ki több részről különböző névsorok forgalombahozatalával. Ez a korteskedés odáig ment, hogy *a tagoktól elvették a szavazócédulákat, kicserélték azokat és bankettekről hívták ki őket, hogy saját listájukra »beszélják rá« a művészeket.*

Itt közöljük a hivatalos filmlistát

Ügyvezetők: *Bajusz* Péter, *Bingert* János, *Daróczy* József, *Erdélyi* István, *Geszti* Lajos, *Güttler* Antal, *Hamza* Ákos, *May* Majus, *Nagy* Sándor, *Palugyai* Miklós, *Pozsonyi* Gábor Imre, *Szentpály* István, *Tamássy* József, *Taubinger* Zoltán, *Zilahy* Lajos.

Filmszínészek: *Benkó* Bálint, *Galetta* Ferenc, *Hámori* Imre, *Harsányi* Rezső, *Kürthy* György, *Lehotay* Árpád, *Mihályfi* Béla, *Páger* Antal, *Pataky* Miklós, *Perényi* László, *Pethes* Ferenc, *Petheő* Attila, *Pető* Zoltán, *Rajnai* Gábor, *Szakáts* Zoltán, *Szilassy* László, *Toronyi* Imre, *Ungváry* Lajos, *Uray* Tivadar, *Venczell* Béla.

Rendezők: *Agothay* Géza, *Bánky* Viktor, *Lohr* Ferenc, *Váczy* Dezső, *Zsabka* Kálmán. *Póttagok: Ákom* Lajos, *György* István, *Somkuthy* József.

A forgalomba hozott

Turul-listán

következő változások vannak: az ügyvezetők között *Geszti* Lajos helyett *Barla* László, *Göttler* Antal helyett *Huzli* Imre, *May Majus* helyett *Kovács* Gusztáv, *Pozsonyi* Gábor Imre helyett *Kiss* Miklós, *Szentpály* István helyett *Krupka* András és dr. *Taubinger* Zoltán, a Film Iroda igazgatója helyett *Pacséry* László. — A színészeknél: *Benkó* helyett *Apáthy* Imre, *Hámory* helyett *Fáy* Béla, *Harsányi* helyett *Kelemen* Lajos, *Pataky* Miklós helyett *Krémer* Ferenc, *Perényi* helyett *Makláry* Zoltán, *Szakáts* helyett *Mály* Gerő, *Toronyi* helyett *Misoga* László, *Venczell* Béla helyett *Varga* Imre. — **A rendezőknél:** *Agothay* helyett *Csepreghy* Jenő, *Bánky* helyett *Palásthy* Géza, *Váczi* Dezső helyett *Sőrés* Imre. A póttagoknál *Ákom* helyett *Kalmár* László, *György* István helyett *Németh* Dezső és *Somkuthy* helyett *Zéry* Géza.

AZ OMGE VASÁRNAPI KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKI ASZTALA: balról jobbra ül Szász Lajos és báró Vay László államtitkár, gróf Teleki Mihály földmívelésügyi miniszter, gróf Somssich László, Mutschenbacher Emil és Szilassy Béla államtitkár

Az Opera szavazatai

Az Operaház társulata elhatározta, hogy *távoltartja magát az elektorválasztástól.* Kétszáztízen odaadták a szavazócédulát (csak ezzel lehet szavazni a zeneakadémiai elektorválasztáson) a társulat által választott három bizalmiférfinak. Közel százan voltak, akik megtartották a szavazócéduláikat, bár sokan közülük kijelentették, hogy ők sem óhajtanak az elektorválasztáson résztvenni. A szavazócédulákat az egyik karmester szobájának íróasztalfiókjába zárták. Az Operaház három bizalmi tagja megjelenik a Zeneművészeti Főiskolán és ellenőrzi, hogy a társulati ülésen megjelent művészek eleget tesznek-e távolmaradási ígéretüknek?

Ma délelőtt már féltíz órakor megtelt a Zeneművészeti Főiskola előcsarnoka a filmkamara tagjaival, ahol nagy, izgatott korteskedés folyt a helyiségben. Még az utolsó pillanatban is javítottak, töröltek a listáról, mielőtt beragasztották volna a borítékot. Többszázan mentek el a filmkamara első taggyűlésére. A főiskola nagytermének pódiumán hosszú asztal mellett ült báró *Wlassics* Gyula államtitkár, a filmkamara előkészítő bizottságának elnöke és pontban *10 órakor nyitotta meg az alakuló ülést.* A terem még szinte üres volt, mindenki az előcsarnokban agitált.

Wlassics államtitkár megnyitó beszédében hangoztatta, hogy a megyarapodott Nagy-Magyarország filméletét kell a kamara tagjainak tovább vezetni.

Megkezdődik a szavazás

Ezután *megkezdődött a szavazás.* Az első szavazó *Uray* Tivadar volt. Délelőtt 11-ig alig jelent meg valaki a sztárok közül.

Tildy Zoltán a falu követeléseiről

Alsósegesd, december 12

Érdekes beszédet mondott az alsósegesdi Polgári Olvasó Kör vasárnapi jubileumi zászlóavató ünnepségén *Tildy* Zoltán képviselő, a független kisgazdapárt alelnöke.

— Ezen a napon *nagyatádi Szabó* Istvánt idézem, aki Kossuth katonája volt, mert szabad magyart akart és mert ebből az következik: amíg magyar élet van a földön, *nincs olyan hatalma a világnak, amely kitörölné szívünkből a magyar függetlenség gondolatát.* Halált érdemelnénk, ha feladnánk a szabad magyar élet lehetőségeit.

Gaal Olivér, *Nagy* Ferenc, *Szecsey* István beszélt még. A közebéden *Tildy* ismét felszólalt.

— A mai történelmi időkben mindenkinek tisztában kell lenni azzal, — mondotta — hogy *nincs két magyar sors,* csak egyetlen sors van ebben az országban. Vagy megállunk a magyar sorskérdésben vagy elpusztulunk. Mi reformokat akarunk, *de gyökeres intézkedéseket, nem látszatreformokat,* amelyek jelei mutatkoznak most a parlamentben.

— Első helyen kell állania a földmíves nép sorsának. *Mi a nagybirtokrendszer teljes leépítését és a kisbirtokrendszer kiépítését kívánjuk.*

Kihallgatásokat tartott tegnap a pápa

Vatikánváros, december 12

A pápa egészségi állapota továbbra is normális azoknak a híreknek ellenére, amelyeket a külföldi távirati ügynökségek terjesztettek és néhány olasz lap is átvett. A Szentatya *megtartotta a szokásos vasárnapi kihallgatásokat,* amelyek során többek között *Pizzardo* bíbornok, *Serafini* vatikáni kormányzó és *a milánói polgármester* jelentek meg rendkívüli kihallgatáson. A Szentatya résztvett a ritusok kongregációjának ülésén is, ahol felolvasták azt a dekrétumot, amely jóváhagyja a csodákat *Devialar* Emiliának, a Szent József megjelenéséről elnevezett szerzetesnők alapítójának boldoggá avatása ügyében.

Karácsonyi előkészületek

A Katholikus Háziasszonyok Országos Szövetsége ízletes és olcsó karácsonyi sütemények és édességek házi készítését mutatja be a Gázművek előadó termeiben (V., Vilmos császár-út 3 sz.) e hó 13., 14., 15. és 16-án d. u. 5-órai kezdettel. Belépés, ruhatár díjtalan.

A NŐ ÖNTUDATLANUL

is a szépségre törekszik. Lopez de Vega klasszikus tömörséggel ezt így magyarázza: »Mert a női szépség a legellenállhatatlanabb.« Mivel éri el ezt a nő? Ha mindig arra tekint, hogy vonala fiatalos, külseje üde legyen. Az anyagcsere káros zsírlerakódásai, az emésztőszervek salakja, a bőr tisztátalansága mind ellensége a női szépségnek. Egy csapásra megszabadulhat ezektől az ártalmaktól minden nő, ha, orvosi tanács szerint, reggelenként, éhgyomorra, kevés testmozgás kíséretében, egy pohár meleg, jászkarajenői Mira glaubersós gyógyvizet fogyaszt, mely veszély nélkül soványít, rendezi az emésztést, anyagcserét.

1935

Képzőművészet 1935. 83–84. o. 100. l.

BARDÓCZ ÁRPÁD KIÁLLÍTÁSA

A Szépművészeti Kiállítások során a Magyar Keleti Társaság mutatta be Bardócz Árpád legújabb képeit.

Az igazi művész alkotóihletében nem ismer korlátokat, megkötöttséget. Nem egyszer keres fel messzi, látszólag idegen világokat, azért, hogy ott találjon — önmagára. Bardócz Árpád egyénisége is ezen az úton nyer megértést. Szinte belső ellentmondásnak látszik: Egyiptom, a Kelet megkövesedettnek hitt művészet-hona és a Ma festőművésze állandó nyugtalansággal, kereső izgalomtól fűtötten. Nem szólva arról, hogy a keleti képzőművészetek ere sokkal lüktetőbb lehetett, mint aminőnek a közismert emlékek mutatják (gondoljunk a legújabb kutatások eredményeire), a megoldás itt magában a művészben rejlik. Bardócz nem állapodik meg sehol, nem idomul szolgailag tárgyához, sőt nem is alakit, hanem kiválasztva az őt joggal érdeklő idegenségből a hozzá hasonlót, vagy még inkább vele egylényegűt, csupán azt engedi hatni magára. Igy fedezi fel öntermészetét a Keletben s ezért életszerű.

Bardócz határozott irányú stílusa valóban sajátságosan kifejező. Mindvégig érvényesül nála a Kelet jellegzetessége anélkül, hogy ezirányban különösebb eszközökhöz folyamodnék. Sohsem az elvesző, részletekig menő körültekintésen, hanem az átható, mélységig rögzítő bepillantáson van a hangsúly. Ez az alkotóerő minden tekintetben a pillanat nagyszerű hatásán épül (pl. felfelé néző fej). Hirtelen benyomás és szinte egyidejű, azonnali kifejezés jellemzik. A képek tartalmával legtöbbször vetekszik hangulata (pl. Arab temető). A temető képe több annak puszta jelentésénél: a napfény fehéren izzó ragyogásából kiütköző komor gyászalakok kísértése. Csaknem mindenütt gyönyörködhetünk a színek s árnyalatok pazar változatosságában. Mesteri a különböző fények (különösen a Bazár esti világításban) megörökítése. Különlegesen mély plasztikájú a Szudáni ijjász képe. Az élet szembetűnően kiemelkedő mozzanatainak nagyvonalú meglátása, ez ragadta meg Bardóczot Keleten. Aquarelljeit az egyszerű színkezelés fölénye, rajzait a vonalvezetés kifinomultsága emelik elsősorban maradandó értékűekké.

Bardócz Árpád eddig is elismert művészete legújabb képeivel — ha lehet — még inkább gazdagodott.

Nagy Ferenc

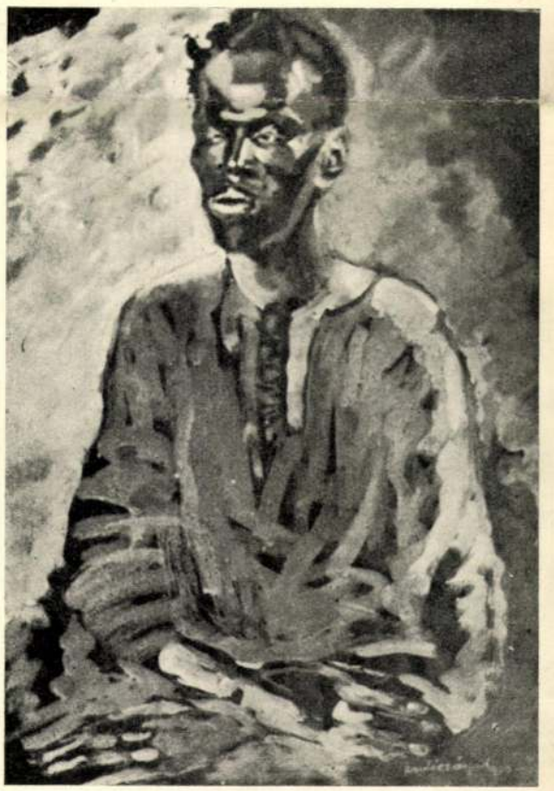

Bardócz Árpád: Délszudáni férfi
A Szépművészeti kiállítások Szalonjából
Foto Pasternák

Frank Frigyes: Tél
A Tamás-Galéria kiállításáról

a föld szerelmesei egyesültek nem divatból, nem hatáskeresésért, hanem a makulátlan őshumusz

fejlődött utolsó halkszavú megmozdulása óta. Szerény, nem égretörő festő, de sokat dolgozik, tanul, hogy mindég közelebb és közelebb kerüljön a festőideálhoz. A sok hatás már kezd látható formát ölteni művészetében, ecsetje már disztingvál, hogy híven mutassa a belső ént, amely Franknál a szilárd, kemény vonásokban, egy bizonyos erőteljes férfiasságban mutatkozik..

Márkus Lili kerámikus állított még ki, akinél csodával telt elismeréssel kellett észrevennünk azt a helyes értelmezést, amellyel a kerámiába nyult. Nem csupán diszítés, formajáték a célja, hanem komoly belső érzések, nagy meglátások kifejezésére használja fel a színes, csillogó egyszerűséget.

Csendélet

— **Kitüntetett orvosok.** A kormányzó dr. *Barabás Zoltán* egyetemi magántanár, a budapesti állami gyermekmenhely igazgatójának, dr. *Stühmer Frigyes* budapesti lakos, kórházi főorvosnak, dr. *Tállyay-Róth Miklós*, a Weiss Manfréd alapítványi szanatórium igazgató-főorvosának, dr. *Salamon Henrik* budapesti lakos, egyetemi címzetes rendkívüli tanárnak és dr. *Guhrauer Maximilián* budapesti lakos, fogorvosnak a közegészségügyi szolgálat terén kifejtett értékes munkásságuk elismeréséül az *egészségügyi főtanácsosi* címet, továbbá dr. *Molnár Gyula*, a Borsod vármegyei Erzsébet-közkórház sebészfőorvosának, dr. *Kovács József* nyugalmazott salgótarjáni bányafőorvosnak, dr. *Szabó Zsigmond* nagykanizsai járási tisztiorvosnak, dr. *Nagy Dezső* nyugalmazott országos társadalombiztosító intézeti ellenőrző-főorvosnak és dr. *Hollán Henrik* székesfővárosi közkórházi főorvos-titkárnak a közegészségügyi szolgálat terén kifejtett eredményes munkásságuk elismeréséül az egészségügyi tanácsosi címet adományozta.

— **Román gyermekvers a magyarokról.** Az *Aradi Közlöny* március 3-iki számából vesszük és adjuk a következő román „különlegességet".

Mottó: „Ungurul falos,
Nu-i primejdios,
Are gura mare,
Dar nu musca tare."

(A büszke magyar
Nem veszélyes,
Nagy szája van ugyan,
De nem harap erősen.)

— *Elemista iskoláskönyvből.* —

Igen tisztelt Cenzor Ur!

Ugy érzem, hogy mindennapos szellemi érintkezésünk és az ebből keletkező közös munkánk feljogosit arra, hogy ezuton hivjam fel nb. figyelmét a fenti versecskére, amely egy közönséges hazai iskoláskönyvünkben olvasható. A könyvet a közoktatásügyi minisztérium a III. elemi osztályos tanulóifjuság szellemi gyarapitásának céljaira engedélyezte, kétségkivül azzal a magasabb átgondolással, hogy a fenti vagy a fentihez hasonló csengő-bongó versikékkel könnyitse meg a fejlődő gyermeklélek tájékozódását olyan kérdések között, amelyekkel később „nemzetiségi kérdés", „népkisebbségi ügyek" elnevezések alatt fog találkozni, — hacsak Vajda ur ez ügyben addig maskép nem intézkedik . . .

Alig hisszük, hogy ehhez a versikéhez és aradi laptársunk fájdalmas kisérősoraihoz megjegyzést kellene füznünk. Az, hogy a tőlünk elorzott területeken ilyen versekre tanitják a gyermekeket, mindennél jellemzőbb képét mutatja a román kultura magas szinvonalának. De más szempontból is erősen jellemző a dolog. Ilyen versikékkel azok szokták magukat vigasztalni, akik félnek. A rossz lelkiismeretü és ép ezért oly nyugtalan román malackák ilyen formában éneklik önmaguk megnyugtatására: *nem félünk a farkastól* . . .

— **Göring csütörtökön nősül.** Berlinből táviratozzák: *Göring* tábornok, porosz miniszterelnök és birodalmi légügyi miniszter csütörtökön, április 11-én házasságot köt Sonnemann Emmyvel, a német állami színházak művésznőjével.

— **Halálra gázolt a villamos egy ismeretlen embert.** Szombaton délután félkettőkor egy 6-os jelzésü villamos elgázolt egy 45—50 évesnek látszó, jólöltözött férfit. Koponyaalapi törést szenvedett és kórházba szállitása közben a mentőkocsiban meghalt. Nem találtak nála semmiféle iratot. A kalapjában „F. I." monogramm és a gomblyukában hadirokkantjelvény van. Holttestét a törvényszéki orvostani intézet tetemnézőjébe szállitották.

— **A dollár öt nagyhatalmassága.** New Yorkból jelentik: *Robert Pringsley*, Amerika legjelesebb közgazdasági irója hosszabb tanulmányt irt az Egyesült Államok pénzügyi helyzetéről és munkájában külön fejezetet szentel a dollár öt „nagyhatalmasságának". Annak az öt férfiunak, akiknek kezei között van a legnagyobb vagyon, a legtöbb dollár. *„Big five"*, az öt öreg: igy nevezei őket Pringsley. Korra az első hely illeti meg a kilencvenötéves *Rockefellert*, vagy mint Amerikában nevezik: *John D.*-t. Vagyona — a válság okozta hatalmas veszteségek után is — *hatszázmillió dollár*. Vállalataival, gyáraival, üzleteivel, házaival nem törődik; ezek vezetését legidősebb fiára bizta; ő csak ápolja magát és amikor csak lehet — golfozik. A második dollárnagyhatalmasság a nyolcvanéves *Andrew Mellon*, akinek hatalmas adóeltitkolási ügye, a pör, amelyet New York állama ellene megindított, az egész amerikai közvéleményt izgalomban tartja. Mellon vagyona ma már *csak* százmillió dollár. Egyetlen szenvedélye, hogy csodálatosan gazdag képgyüjteményét gyarapitsa. Többször kijelentette, hogy összes Rembrandt-, Raffael-, Greco-festményeinek örököse az amerikai nemzeti muzeum lesz. A „big five" harmadik hőse *Henry Ford*, az autókirály. Hogy mennyi a vagyona, azt senki sem tudja. Ő maga sem. A dollár-válság idején *félmilliárd dollárral* lett — szegényebb. Hetvenkét éves, de azért még tevékeny részt vesz autógyárainak vezetésében. *John Perpont Morgan* hatvanyolcéves, de — mint a Pringsley irja — állandóan halálfejtelmek gyötrik. Vagyonát körülbelül *egy milliárd* dollárra becsülik. Az utóbbi időben egymásután bocsátja aruba csodálatos mütárgyait, nagyon szép képeit, sőt még Long Islandon levő hatalmas birtokait is. Mindent pénzzé tesz. Nem is titkolja az okát. „Gondoskodni akarok örököseimről" — szokta mondani, — „nehogy halálom után összevesszenek". A dollármilliomosok „baby"-je *James Cousens*, Michigan állam szenátora, aki éveken át volt Ford üzlettársa. Ekkor szedte meg magát. Egy alkalommal valami szervezési ügy kérdésében nagyon összezördült üzlettársával és legjobb barátjával és ekkor különváltak. Hatvanhárom éves. Állandóan gyarapodó vagyona kétszáz millió dollár.

ÓVD ÉRTÉKES FEHÉRNEMÜDET, HASZNÁLJ A MOSÁSHOZ **ALBUS szappant!**

— **Dr. Zsakó István — egészségügyi főtanácsos.** A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére dr. *Zsakó Istvánt*, az Angyalföldi állami elmegyógyintézet igazgatóját a közegészségügy terén kifejtett értékes munkássága elismeréséül, egészségügyi főtanácsossá nevezte ki. Dr Zsakó István a legkiválóbb elmeorvosok egyike, aki az állami elmegyógyintézet élén évek óta eredményes munkát fejt ki. Kitüntetését az egész orvostársadalom általános rokonszenvvel fogadja.

— **A rejtélyes montenegrói herceg.** Londonból jelentik: Az alsóházban *Bower* kapitány megkérdezte a belügyminisztert, van-e tudomása egy *Petrovics Milos* néven bejelentett jugoszláv alattvalóról, aki Angliában él és *Milos montenegrói hercegnek és királyi fenségnek* címezteti magát és milyen nyilatkozatot tett a jugoszláv követség ennek az uriembernek a jóhiszeműségéről?

Sir *John Gilmour* belügyminiszter ugy nyilatkozott, hogy egy *Petrovics Mils Nyegus néven* bejelentett idegen él jelenleg Angliában. Értesülése szerint a jugoszláv hatóságok azt állitják, hogy *nincs joga a hercegi címhez.*

Bower kapitány viszonválaszában az iránt érdeklődött, hogy nem akarja-e a miniszter az országot ennek az urnak a jelenlététől megszabaditani, tekintettel nemkivánatos működésére? (Csodálkozó felkiáltások és ellentmondások a Ház minden oldalán: *„Mi okból?"*)

A belügyminiszter a második kérdésre nem felelt.

A Pesti Hirlap Vasárnapjával együtt március 31-én jelenik meg

A PESTI HIRLAP DIVATLAPJA

páratlanul gazdag tavaszi száma.

A legjobb, legmegbizhatóbb tájékoztató a divat minden kérdésében. Remek párizsi és bécsi modellrajzok mellett sok kitünő gyakorlati tanácsot tartalmazó cikkben számol be a tavaszi divat legfrissebb ötleteiről. Külön cikkben foglalkozik a *gyermekdivat* és a *férfidivat* tavaszi ujdonságaival.

— **Brunner Emil svájci hittudós előadása a budapesti református presbitereknek.** A magyar reformátusságnak Budapesten tartózkodó világhirü vendége, *Brunner Emil* zürichi egyetemi tanár ma, szombaton este, a Ráday-utcai teológia disztermében a budapesti presbitereknek előadást tartott. *Szabó Imre* esperes köszöntője után kezdett németnyelvü előadásába *Brunner* tanár. Ha valaki kijelenti nekem — ugymond —, hogy ő keresztyén, azt felelem neki, mutasd meg, erre a Biblia is kötelez. Aki még a hitvestársával szemben sem tud lelki közösséget érezni, az ne állitsa magáról, hogy keresztyén, — ha valaki rátalált lelkében Istenre, lehetetlen, hogy ebből a nagy örömből másnak is részt ne engedjen. Ahogy a világ három-dimenzióju, a keresztyén lélek ugyancsak három dimenzióra van felépitve: a hitre, a szeretetre és a reménységre. Jézus Istennek kinyujtott keze, amellyel a földi ember után nyul... Minden férj lelkigondozója feleségének és megfordítva, ahol nem igy van, ott nincs igazi házasélet. Brunner igen nagyrabecsüli a világiak szerepét az egyházban, — „ahhoz, hogy Isten igéjét hirdethessük, nem szükséges feltétlenül valami hosszu prédikációt mondanunk..." Továbbmenően megállapitotta a vendégelőadó, hogy Európa népességének mintegy fele semmiféle kapcsolatot nem tart fenn az egyházzal és csak ugy érhetjük el ezeket a közömbösöket, ha éppen az egyház laikus tagjai válnak elsősorban bizonyságtevőkké, ettől függ jórészt Európa belső, igazi rekonstrukciója, ezek a világi igehirdetők a gyakorlati élet nyelvén beszélnek, ez a laikus bizonyságtétel egészen követlenül éri az embereket. *Szabó Imre* esperes az előadás után megköszönte *Brunner* tanár tanitását.

— **Herceg Pálffy Miklós temetése.** Bécsből jelentik Szombaton temették el herceg *Pálffy Miklós*, volt főistálló mestert. A herceg földi maradványait először gróf *Wenckheim* apát szentelte be a herceg Josefsplatzi palotájában, majd a koporsót az augusztinusok templomába vitték, ahol *Innitzer* biboros ünnepélyesen beszentelte a holttestet. A koporsót ezután a marcheggi kastélyba vitték és a családi sirboltban helyezték örök nyugalomra.

— **Észrevételek.** Georg Lichtenberg irja:

A mondás azt tartja, hogy száz szellemes ember is akad, de közülük csak egynek van esze. Ezzel szokták magukat megnyugtatni a szellemtelen emberek. Vegyék azonban számba hogy száz olyan ember is van, akinek nincs se szelleme, se értelme, mig egy akad, aki csakugyan szellemes is.

*

Az, aki nem ért az arcismerethez, sokkal kegyetlenebb és durvább, mint mások. Ezért vagyunk kegyetlenek a kis állatokhoz is.

*

Csak akkor gyönyörködünk valamiben, ha észrevesszük a szándékot. Legalább is ez áll azokra a tárgyakra, melyeket szemünkkel érzékelünk. A kvarc inkább tetszik, mint a formátlan homokkő. Föl kell lelnünk a tárgyakban a szabályosat és a célszerűt, a természet szándékát, hogy gyönyörködni tudjunk bennük.

*

Mi is lehet az oka annak, hogy a kellemetlen gondolatok reggel, amikor fölébredünk, sokkal inkább gyötörnek bennünket, mint később, napközben, vagy este, amikor ágyba fekszünk? E tekintetben sok tapasztalatra tettem szert. Esténként egyáltalában nem törődöm ezekkel a bántó gondolatokkal, de hajnal felé ismét bántanak, ugyhogy órákig ébren maradok és hánykolódom. Reggel kilenckor azonban megint közönyös vagyok irántuk, ismét reménykedem.

*

Mindig jobb egy garast adni, mint egy könnyet hullajtani.

*

Fogadalmat tenni nagyobb bün, mint megszegni.

*

Sokan az erényt nem abban látják, hogy kerüljük a hibákat, hanem hogy megbánjuk...

— **Dr. Czettler Jenő gépkocsibalesete a győri országuton.** Győrből jelenti a Pesti Hirlap tudósitója: Dr. *Czettler Jenőt*, a képviselőház volt alelnökét szerencsés kimenetelü gépkocsibaleset érte. Gépkocsija, amelyet sofőrje vezetett, a budapest—bécsi müuton Győr felé haladva Gönyü közelében egy kanyarodóban a *sikos uttesten megcsuszott, nekirohant egy szederfának és összetörött.* Dr. *Czettler Jenő* csupán lényegtelen sérüléseket szenvedett, mig sofőrje sulyosabban megsérült. Egy szembejövő gépkocsi utasai részesitették őket első segélyben.

A kormányzóné nyomorenyhitő mozgalma.

Horthy Miklósné nyomorenyhitő mozgalmára március 7-én a következő adományok érkeztek:

Országos Központi Szövetkezet 100 P, Dán Adrián 30 P, Kádár Gyula 25 P, Dietrl Lajos, Steiner Marcel, Preisach József cég, dr. Preisach Kornél 20—20 P, dr. Vályi Lajos, Lindwurm György, Suránszky Kálmán utóda, dr. Lovich Ödön, N. Mátyásné, Andrássy-ut 87., özvegy Nagy Béláné, Szabados Béla, Schwarz Béla, dr. Szili Sándor, Dohert R. T., dr. Berczel Jenő, Petz Antal, dr. Guttmann Mihály, özvegy Palócz Ignácné, Erdélyi József ny. műszaki főtanácsos, dr. Koós Zoltán 10—10 P.

Dr. Hulják László, dr. Junke Lajos, Stefanits János, Neufeld Gyula, dr. Melly József, Glatz Oszkár, dr. Purebl Győző, Ébner F., dr. Pákozdy Károly, vitéz Szakváry Emilné, Premontrei rend Budapest, dr. Halász Gyula, Aczél Marcel, dr. Likabonyi Antal, Ruswurm Vilmos, dr. Szabó János, Roseth Andor, dr. Balázsovits Dezső, Gál János, Kalász Könyvkiadó r.-t., dr. Csury Jenőné, Kucsera Emánuel, Fekete Árpád 5—5 P.

Putsay József, dr. Ernst Ernő, Bogyó Gézáné, dr. Bogdán Ernő, dr. Kovács Péter, Helle Károlyné, özvegy dr. Pintér Györgyné, Panek Ernő, Havas Ödön, Galambos Antal, Barta Viktor ny. ezredes 3—3 P, dr. Nagy Sándor, dr. B. B., özvegy Steinecker Gáborné, Lakatos Aladár, özvegy Berger Lászlóné, dr. Homonnay Andor, Pussay Testvérek, Reimann Ernőné, Buksi, dr. Halász Sándorné, özvegy dr. Gangel Ödönné, Hoffmann László Lipót, Halász Imre, Bilner István, dr. Gulden Róbert, özvegy Reök Ivánné, Koch János, Lálity Györgyné, Konta Miklós, dr. Szabó István, Rekonstrukció Épitő R.-t., özvegy Sághy Kálmánné, dr. Kőszeg Miksa, dr. Horváth László, dr. Tormay F., Fürst J. és Társa, dr. Thury György, Flink Ferenc, Rátkai Ferenc, dr. Bakonyi László, dr. Gyimóthy Jenő, özvegy Némethy Béláné, özvegy Grünwald Lajosné, Rezsny Kálmán, ifju dr. Melly Róbert, Hilger Gáspár, Páll J.-né, Nagy Margit, özvegy Radnay Jenőné 2—2 P.

Staud Sándor, Schlüsselberg Lajos, Panner László 1.50—1.50 P, Steiner Viktor, Bertók József, Bruck Géza, Deseő Rödl Rudolfné, Brück Sándor, Berlinger József, dr. Frank Sándor, Lak Elemér, dr. Fernbach József, N. N., Ország András, Földes Gyula, vitéz Németujvári Vilmos, dr. Emmerling Sándor, Spitzer Miksáné, Szalay Sándor, Astra Biztositó, Schuff Mihály, v. Szegheő Béláné, B. Szabó József, v. Szelke József, vitéz Nagy László százados, Kanyó Ferenc, Burger Lajos, dr. B., Irányi-utca 27., Kölos Emil, dr. Perényi Alfréd, Masirevich György, dr. Pénzes Mihály, dr. Elek László, dr. Forai Elemér, Emanuel N., dr. Liehermann Emil, dr. Rusznyák Samu, Blaschkó János, Sz. N., Róza Pál, Molnár Andor, Nagypál Imre, Hegyi Sándor, Somló Gusztáv, dr. bilkei Pap Zoltán, Ster Éva, dr. Hitrányi Béla, özvegy Lukács Zsigmondné, Reisz Sándor, dr. Bérczi Antal 1—1 P, Sz. Z. Törökbálint, Kőszeghy István, Henóczky János, Herczeg Tihamér, Serényi Ernő, Kovács Rezső, Rajna Zsigmondné 50—50 fillér.

— **Uj evangélikus egyházfelügyelők.** *Sárvárról* jelentik: Ünnepség keretében iktatták be a gércei evangélikus egyházközség felügyelői tisztségébe dr. *Holéczy Zoltán* celldömölki orvost és *Mesterházy Józsefet.*

— **Etherton ezredes vasárnap megismétli előadását.** Etherton ezredes, Himalaya-kutató pénteki sikeres előadását és filmbemutatóját vasárnap délelőtt háromnegyed 12 órakor megismétli a Tiszti Kaszinóban, ahol a jegyek elővételben kaphatók.

— **A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság** dr. Mágócsy-Dietz Sándor egyetemi tanár elnökiésével közgyülést tartott. A tisztujitás során a nyugalomba vonuló dr. *Mágócsy-Dietz Sándort* tiszteleti elnökké, dr. *Jakabházy Zsigmond* egyetemi tanárt elnökké, a választmányba pedig dr. *Siegler János* miniszteri titkárt választották meg.

— **Az Universul a magyar divatpropagandáról.** Bukarestből jelentik: Az *Universul* a magyar propagandatevékenységgel foglalkozva amiatt panaszkodik, hogy a magyarok Amerikában még a divatban is propagandát fejtenek ki. Az amerikai lapok magyarruhás nőket ábrázolnak, akik öltözékeikhez magyar kézimunkákat használnak. A mult évben Magyarországból Amerikába huszonötezer női ruhát szállitottak. *Románia etekintetben messze mögötte marad Magyarországnak* és ezért — a lap szerint — arra kell törekedni, hogy a román propagandát is a magyarral azonos szinvonalra emeljék.

— **Járványok miatt bezárták a szombathelyi iskolákat.** Szombathelyen az iskolákban oly nagy mértékben terjedt el az influenza-járvány, a kanyaró és a fültőmirigylob, hogy a városi és vármegyei főorvosi hivatal egy-két iskola kivételével *nyolc napra az összes iskolákat bezáratta.*

— **Országzászló-őrség.** Vasárnap a 347. sz. „Uj Magyarság" cserkészcsapat teljesit őrszolgálatot az Ereklyés Országzászlónál.

— **A családi élet tanszéke.** New Yorkban — mint onnan jelentik — érdekes intézet alakult. Az intézetnek csak egyetlen célja és feladata van: minden lehetőt elkövetni a családi élet tisztaságának, szilárdságának, boldogságának előmozditására. Az intézet hallgatói közül a megfelelő szónoki készséggel birókat kiküldik a vidéki városokba, hogy ott előadásokat, felolvasásokat tartsanak. Nagy hallgatósága van mindig dr. *Popense P.* szabad előadásainak. A napokban ezt a kérdést fejtegette: „*A férj legyen-e különb mint a felesége?*" Az előadásra zsufolásig megtelt az óriási terem. *Popenoe* maga a felvetett kérdésre többek között a következőket válaszolta:

— Statisztikai adatokra támaszkodva állitom, hogy *a férj legyen különb, mint a felesége.* A házasságok 47 százaléka boldog, ahol a gyeplő az asszony kezében van; 67 százaléka boldog, ahol a férj szava is fontos, de 87 százaléknál találtam nyugodt, megelégedett életet ott, ahol az asszonynak is van szava, de végeredményben a férj irányitja a dolgokat, az ő akarata és véleménye dönt. Minden nőbe beleoltotta a természet azt az érzést, amely a férjben a családi boldogság őrét és oltalmazóját akarja látni. A nő mindig szivesen látja az erő, a határozottság megnyilatkozását. Ahol az asszony ilyen egészségesen mérlegeli a helyzetet, a férfinek is kötelessége számolni a nő felfogásával, érzéseivel, véleményével. Az asszony nem lehet báb, akarat nélküli teremtés. Elvégre sokszor a kifinomult női ösztön gyorsabban, jobban meglátja a helyes kibontakozást, mint a férfi aggodalmaskodó fontolgatása. A férfi emelje magához a feleségét és törekedjék őt egyenrangu élettárssá nevelni. Ahol férj és feleség között ilyen az összhang, ott teljes a megértés és a boldogság, mert az ilyen házasság benső harmonián alapszik.

— **Meszlényi Adrienne végrendeletének tanui ellen nem rendelték el a vizsgálatot.** A Nemzeti Szinház nagyhirü művésznőjének, az évekkel ezelőtt meghalt *Meszlényi Adriennenek* hagyatéka körüli peres bonyodalmak egyik mellékhajtásával foglalkozott szombaton a büntetőtörvényszék. Mint még emlékezetes, annakidején eljárás indult a végrendelet tanui: *Holczer Gyula* miniszteri segédhivatali főigazgató, *Marczinka János* főállatorvos, *Schürger Sándor dr.* orvos és *Schürger Pál dr.* bankár ellen *magánokirathamisitás* cimén. Az a gyanu merült fel ugyanis, hogy a tanuk nem is voltak jelen a végrendelet irásbafoglalásánál, igy valótlan a végrendelet záradéka, amely jelenlétüket tanusitja. A kir. ügyészség hosszu nyomozás után *megszüntette az eljárást* mind a négy végrendeleti tanuval szemben és a vizsgálóbiró a vizsgálat elrendelése iránti inditványt jogerősen elutasitotta. *Meiszlinger Róbert* ny. alezredes és a többi érdekelt családtag később ujabb adatokat jelentett be az ügyészségnél és ezen az alapon kérték *a vizsgálat ujbóli megindítását.* A kir. ügyészség át is küldte a végrendeleti per iratait a törvényszékre, azzal az inditvánnyal, hogy a *biróság rendelje el* az ujrafölvételt az ügyben. A négy végrendeleti tanu ügyvédje, *dr. Halász Miklós az ujrafelvételi inditvány elutasitását kérte.* A törvényszék *Horváth-tanácsa* szombaton ugy találta, hogy az ujabb bizonyitékok nem teszik megindokolttá a már elbirált ügy ujrafelvételét és az ügyészség inditványát elutasitotta. *Dr. Villányi Ferenc* kir ügyész a végzés ellen felfolyamodást jelentett be, mig *dr. Halász Miklós* a törvényszék döntését tdomásul vette.

— **Uj melluszóvilágrekord.** Higgins amerikai melluszó Newyorkban a 100 méteren 1 p. 10 8 mp.-cel ujabb világrekordot uszott, miután már 1 p. 11 8 mp-cel egyizben 0 6 mp-cel tulszárnyalta a francia Cartonnet eddigi világrekordját.

MÁRCIUSI HÓBAN

— Ki az az úr, aki ott elakadt a hóban?
— Ez az, aki ippeg tennap mondta, hogy ezön ország szekerit egyis-egyedül és csakis ú tunná a kátyubúl kihúzni.

Meteorológia.

A nap elé bús hófelhő kerül,
De pár nap mulva lassan kiderül.
Igaz e jóslat? Majd csak kiderül.

Arany.

Mennyi arany van! Aránytalanul
Több, mint amennyit el tudott képzelni
Eddig az ember — aranytalanul!

(—kas.)

— **Bardócz Árpád kiállitása.** Hosszu időn át Egyiptomban élt *Bardócz Árpád* festőművész és most a *Mária Valéria-utcában* kiállitáson mutatja be keleti utazásának festői eredményeit. Aki ezt a derüskedélyü, hamisitatlanul pesti művészembert ismeri, az nem csodálkozhatik festményeinek mosolygó nemtörődömséggel odavetett szineln, rajzán, azon a kissé cinikus, de szeretetreméltó felületességen, amellyel Bardócz a világot, sőt ennek tükrét: a művészetet szemléli és kezeli. Aki barátja a jókedvüen harsogó szineknek és a festék alatt nem keres különösebb mélységeket, az örömmel nézheti Bardócz Árpádnak ezt a keleti világát, esti bazárok éles fényhatásaival, tarkabarka utcai jeleneteivel, lángvörösen virágzó fáival, sötétbőrü embereivel világos alapon és világos szinfoltjaival sötét alapon. A magunk részéről néhány „elhanyagolt" kis vázlatát érezzük legérettebb, legkomolyabb munkáinak: a *Tengerpart*, a *Téli felhők* és a *Sivatag* cimü szintanulmányait. *(f. j.)*

— **A MONORI MAG uj tavaszi képes, tartalmas főárjegyzéke** megjelent és azt bárki kivánságára ingyen és bérmentve megküldi a *Magyar Magtenyésztési R. T. Monori Magkereskedése*, Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7.

A PESTI HIRLAP VASÁRNAPJÁT

A LEGJOBB, LEGSZEBB, LEGÉRDEKESEBB KÉPES MAGYAR HETILAPOT

minden 32 filléres számunkhoz mellékelve kapják meg olvasóink.

Március idusának emlékét idéző cikkek mellett *Szép Ernő, Kosztolányi Dezső, Farkas Imre, Fóthy János* irásait és a nagyszerü képekkel illusztrált cikkek, riportok egész seregét találja legujabb számunkban az olvasó, egy egész hétre való értékes és érdekes olvasmányt. A szines boritéklapon *Szinyei-Merse Pál* egyik mesteri alkotását mutatjuk be, Biczó András festménye mellett.

— **Elhalasztották az OTI-választásokat.** Az Országos Társadalombiztositó Intézet igazgatósága az intézet önkormányzati szervei tagjainak és póttagjainak március 31. és április 1. napjaira kiirt választását április 14. és 15. (vasárnap és hétfő) napjaira halasztotta. Ennek következtében a választási bizottság, valamint a kerületi szavazatszedő küldöttségek és a szavazatszedő főküldöttségek által kibocsátott hirdetményekben közzétett időpontok, illetőleg határidők módosulnak.

— **A vitézi lakóházak tervezésére hirdetett pályázat nyertesei.** A Vitézi Szék legutóbb pályázatot hirdetett kisebb vitézi lakóházak tervezésére. A biráló bizottság vitéz *Igmándy-Hegyessy Géza* testőrezredes, ügyvezető törzskapitány elnökiésével vitéz *Láczay Oszkár* műszaki főigazgató, *Hoepfner Guidó* felsőházi tag és *Hültl Dezső* műegyetemi tanár, épitészekből állott. A kitűzött dijakat vitéz *Bácsalmásy Mihály*, vitéz *Irsy László* és vitéz *Nemes Árpád* épitészek nyerték el.

— **A Ludovika Akadémiát 1910. évben végzett bajtársak** havi összejövetelüket ebben a hónapban kivételesen tizedike helyett 11-én, hétfőn tartják a Vadászkürtszálló éttermében.

— **Az életbiztonság az Egyesült Államokban a legalacsonyabb.** Londonból jelentik: Dr. *Louis I. Dublin*, a newyorki Metropolitan életbiztositótársaság számösszehasonlitója kimutatta, hogy az életbiztonság az Egyesült Államokban a legalacsonyabb. Évenként átlag 11.000 embert ölnek meg, vagyis százezer lakosra 9.2 gyilkosság esik. Ez az arány huszonkilencszer nagyobb a holland, tizennyolcszor az angol, öt és félszer a német és háromszor az olasz emberölési aránynál.

— **Az ügyvédi béke ügye.** Az ügyvédi autonómia védelmére alakult pártszövetség végrehajtóbizottsága szombaton este ülést tartott és a következő határozatot hozta: — A pártszövetség sajnálattal állapitja meg, hogy a Budapesti Ügyvédi Kamarában a szabályszerüen lefolyt választások eredménye az ügyvédi kar egy részében nyugtalanságot keltett és a kar kebelében kivánatos állandó összhangot ebből az okból nem biztositja. Ezért elhatározta a pártszövetség, hogy a választásokon szembenállott ügyvédi pártok szövetségével érintkezést keresve, a *kamara vezetőségének és választmányának minden tagjára nézve* megállapodást létesit. E megállapodás esetére a *pártszövetséghez tartozó megválasztott tisztikari és választmányi tagok tisztségükről irásban lemondanak* és ugy a saját lemondó kérvényüket, mint a lemondásuk folytán megüresedő helyekre behivandó pártszövetségi tagok lemondását tartalmazó beadványokat az Ügyvédi Kamara elnökének átadják, azzal a kéréssel, hogy tekintélyének latbavetésével és pártatlanságával a pártok közötti megegyezés létrehozását elősegiteni igyekezzék. Ez az elhatározás a hétfő estére összehivott pártközi értekezlet elé kerül.

— **A Nyugalmazott Postások Országos Egyesülete** *Gazdy Jenő* ny. posta-főigazgató elnöklésével tartotta folyó évi rendes közgyülését. A nagy számban megjelent tagok az Egyesület mult évi működéséről szóló jelentést egyhangu helyesléssel tudomásul vették és *Piláth Vilmos* igazgató inditványára az elnökségnek eredményes munkálkodásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Nagy örömmel vette tudomásul a közgyülés, hogy a Nyugdijas Postás Otthon ügye végleges elintézést nyert és a tervpályázatot rövidesen kiirják. A számvizsgáló bizottság javaslatára az elnökségnek és a vezetőségnek a felmentvényt egyhangulag megadták és ezután megejtették a tisztujitást, amelynek során az Egyesület elnökévé ujból *Gazdy Jenő* ny. posta-főigazgatót választották meg. Társelnökök lettek: *Feledy József* h. államtitkár, *Kőszeghy Ernő* főfelügyelő és *Varga István* főellenőr. Ügyvezető elnök: *Marschalkó Gyula* főfelügyelő, főtitkár: *Kau Ernő* főfelügyelő. Végül a közgyülés lelkes hangu táviratban üdvözölte *Bornemissza Géza* kereskedelemügyi minisztert, kérte a fiatal minisztertől az öreg nyugdijasok támogatását. Ugyancsak távirati üdvözletet küldtek *dr. báró Szalay Gábor* államtitkár, postavezérigazgatónak.

— **Olcsó sütés-főzés.** Olyan olcsó a villamos főzés és olyan kitünő minőségüek a villamos tüzhelyen készült ételek, hogy a háziasszonyok őszinte csodálatát és elismerését váltják ki az Elektromos Művek V., Honvéd-utca 22. sz. alatti kiállitásának főzőbemutatói. E héten *délutáni* főzőelőadást *hétfőn* és *szerdán* fél 6 órai kezdettel, *délelőtti* főzőiskolai gyakorlatot pedig *hétfőn, csütörtökön* és *pénteken* fél 10 órai kezdettel tartanak. Kuglóf-, foszlóskalács-, vajastészta- és tortasütés. Részvétel dijtalan. Villamos forróviztárolók és tüzhelyek részletfizetésre vásárolhatók. A kiállitás nyitva: hétköznapokon d. e. 8—2 és d. u. 4—7 óráig.

— **Házasság.** *Ötömössy Julia* zongoraművésznőt folyó hó 9-én, szombaton délben vezette oltárhoz *Fövényi Elemér* m. kir. postafőtiszt a budai Szent Anna plébánia templomban.

Csikszentimrei *Antal Ilonka* és *Szaiber József* székesfővárosi tanár házasságot kötöttek.

Varga Etel Piroska középiskolai tanár és *Paál József* okl. gépészmérnök 9-én házasságot kötöttek. (Külön értesités helyett.)

Bolemányi Margit és *Bacsa József* jegyesek.

Ilinyi *Chikán Ernő* és *Szántay Julianna* leányát, *Gittát*, eljgyezte *Lóránd Oszkár* okl. gazda, uradalmi számtartó Fegyverneken. (Minden külön értesités helyett.)

Guman Ágnes és *Marik Henrik* okleveles gépészmérnök, a Ganz-gyár mérnöke, március 9-én tartották eljegyzésüket.

Ezüstlakodalom. Vértes Béla, a „Foncière" Általános Biztositó Intézet cégjegyzője, és neje sz. *Bauer Aranka*, ma ünneplik házasságuk 25. évfordulóját.

Az idő *(Hazánkat délről és keletről időfordulás veszélyezteti.)* Szerdán az időjárási helyzetben csak annyi változás történt, hogy a nagy légnyomás kezd veszíteni erejéből és az Olaszország déli részein, valamint a Földközi tenger középső tájain levő esőfrontok megerősödtek. Ennek következtében mindkét helyen nagy lecsapódások voltak, amelyek a Balkánra is kiterjeszkedtek, így hazánk szomszédságába jutottak. Egyébként az országban az időjárás túlnyomóan derült volt, a nappali hőmérséklet különösen az ország középső és keleti részein elég magasra emelkedett, a 11—12 fokot is elérte. Ez a meleg felhatolt magasabb hegyeinkre is, úgyhogy a Dobogókőn 7, a Kékesen 5 fok volt a hőmérsékleti maximum. Az országban különben meglehetősen csendes időjárás uralkodik, hasonlóan a középeurópai helyzethez. Tekintve, hogy a nagy légnyomás csökkenőben van, könnyen lehet, hogy a déli és keleti kedvezőtlen időjárás egy-két napon belül hazánk területén is érezteti hatását. Ebben az esetben a felhősödés fokozódhat és esetleg kisebb esők alakulhatnak ki. Ezzel kapcsolatban azonban számíthatunk az éjjeli lehülés csökkenésére, míg a nappali hőmérséklet további emelkedése egyelőre megakad. *Dr. Massány Ernő* m. kir. főmeteorológus.

A Meteorológiai Intézet jelenti: Budapesten este 10 órakor a hőmérséklet 3 Celsius fok.

Várható időjárás a következő 24 órára: Felhősebb idő. Reggel ködképződés, a déli részeken esetleg szitálás. Gyenge éjjeli fagy. A nappali hőmérséklet alig változik.

— **Vízállás.** A Duna Passauig árad, lejjebb apad. Paksig alacsony, Baja—Mohács között közepes, lejjebb magas vízállású. Dunai vízállások: Passau 199, Struden 130, Stein —67, Bécs —92, Pozsony 106, Komárom 257, Budapest 212, Paks 140, Baja 278, Mohács 322, Gombos 466, Újvidék 465, Zimony 539, Orsova 480, Turn-Szeverin 617, Gyurgyu 580, Braila 414. A Dráva Barcsnál —63. A Tisza végig apad. Tokajig alacsony, Tiszafürednél közepes, lejjebb magas vízállású. Tiszai vízállások: Tiszabecs —16, Vásárosnamény —33, Tokaj 250, Tiszafüred 370, Szolnok 520, Csongrád 472, Szeged 535. A Szamos Csengernél 36. A Körös Békésnél 226, Gyománál 368. A Balaton Siófoknál 94. A Velencei tó Agárdnál 50.

— **Márciusi ünnep. Az Orsz. Magy. Kir. Iparművészeti Főiskola** márc. 14-én d. u. fél 5-kor tartja Nemzeti Szabadság ünnepét a kupolacsarnokban. Ez úton kérik a végzett hallgatókat az ünnepélyen való részvételre.

— **Két fővárosi tanácsnok szolgálati jubileuma.** A főváros tanácsnoki testületének két kiváló tagja, dr. *Felkay* Ferenc közoktatásügyi tanácsnok és *Rosta* János közélelmezési tanácsnok most ünnepelte 25 éves szolgálati jubileumát. A Fansz igazgatótanácsa testületileg jelent meg a tanácsnokok előtt. *Farkas* Ákos tanácsnok tolmácsolta a tisztviselői kar jókívánságait, az ünnepeltek meghatva köszönték meg az ünneplést.

— **A poloskás lakás rögtöni hatállyal felmondható.** *Kónyi* Gyula háztulajdonos perbe keveredett *Rosenberg* Miklósné lakójával. A lakó kifogást emelt az általa bérelt lakás ellen, mert az tele van poloskával, bogarakkal, egerekkel. A háziúr követelésével szemben viszontkeresetet támasztott és *kártérítést követelt.* A tanuk eskü alatt vallották is, hogy nap-nap után láttak az lakó üzletéből és lakásából származó egérrágta élelmiszereket és vallomást tettek egyéb állatok pusztításairól is. A törvényszék mint fellebbezési bíróság a járásbíróság ítéletét megváltoztatva kimondotta, hogy *a lakásrendelet értelmében a lakót ilyen esetben rögtöni hatályú felmondási jog is megillette volna.* Ha a bérlő a nem tiszta lakásban mégis megmarad és bérfizetési kötelességének eleget tett, nincsen akadálya annak, hogy a bérbeadó nem szerződésszerű teljesítése miatt a lakó kárigényét érvényesíthesse. Éppen ezért a törvényszék *a háztulajdonos kártérítési kötelezettségét megállapította.* A járásbíróság új tárgyaláson köteles tisztázni, hogy milyen összegű kár érte a lakás tisztátalansága folytán a lakót.

— **Tűz a Magyar-Francia Pamutipar gyapjúfeldolgozó műhelyében.** Szerda este negyed tízkor kigyulladt a Magyar-Francia Pamutipar Rt. Lenke út 134. szám alatti telepének *gyapjúfeldolgozó műhelye,* egy 25 méter hosszú és 12 méter széles épület. A tűzoltóság *nyolc őrséggel* vonult ki. A mentőket is kihívták. Mire a tűzoltók megérkeztek, *a gyár önműködő készüléke a tüzet jórészt elfojtotta.* Az egyik mennyezeten záporkészülék van, amelynek zárja *ólomból készült.* Ha a terem hőmérséklete a 40 fok fölé emelkedik, az ólomzár megolvad, lepattan és megnyitja a záporkészüléket. A tűzoltóknak így már nem maradt más munkájuk, mint a felhalmozott gyapjúcsomagokat kitakarítani, nehogy újra tűz keletkezzen. A tűzoltók megérkezésekor nagy tömeg vette körül a gyárépületet, úgyhogy a XI. kerületi rendőrkapitányságról *Bosnyákovits* Károly rendőrfőfelügyelő vezetésével készültség vonult ki, hogy a rendet fenntartsa. Csütörtökön tartják meg a tűzvizsgálatot és állapítják meg, mennyi a kár.

— **Konyhakéssel felvágta a hasát egy asszony a postatakarék épületében.** Megdöbbentő öngyilkossági kísérlet történt szerda délelőtt a postatakarékpénztár épületében. A félreeső helyen véresen találtak egy idős asszonyt. Harakirit követett el, *konyhakéssel felvágta a hasát.* Életveszélyes állapotban került a Rókus-kórházba. Megállapították, hogy *Szabó* Kálmánnénak hívják, egy gépész 60 éves felesége.

— **Ismeretlen férfi összeroncsolt holttestét a vasúti sínéken.** Kispest és Vecsés között szerda este a vasúti sínéken *egy férfi összeroncsolt holttestét* találták. A főkapitányságról rendőri bizottság szállt ki. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Az elgázolt ember 40 év körüli, egyelőre nem tudják a nevét. Nyomozás indult: öngyilkosság vagy baleset történt-e.

= **Gyomor- és bélbántalmak,** hasüregbeli vérpangás, izgékonyság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedősség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszünnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet iszik.

— **A hercegprímás kéthetes szent missziót rendelt el.** A bíbornok-hercegprímás az Actio Catholica családvédelmi és valláserkölcsi programjának érdekében a székesfőváros valamennyi katolikus templomában *kéthetes szent missziót rendelt el.* A missziókat március 23-tól 31-ig a nők, 31-től április 7-ig férfiak számára tartják. A szentbeszédek időpontját minden templomajtóra kifüggesztették.

— **A spanyol exkirály harmadszülött fia titokban eljegyezte Mária Mercedes Bourbon hercegnőt.** *Párizsból* jelentik: *Juan* spanyol herceg, Alfonz volt spanyol király harmadszülött fia *titokban eljegyezte magát Bourbon Carlos herceg leányával, Mária Mercedes hercegnővel.* Minthogy a vőlegény két bátyja, aki rangján alul nősült, kénytelen volt a spanyol trónra való jogairól lemondani, a spanyol uralkodóház törvényei szerint *Don Juan tekintendő spanyol trónörökösnek.* Don Juan 30 esztendős, az angol haditengerészet tisztje és most Porthmouthben a tengerészeti iskolában teljesít szolgálatot. *(T.)*

— **Elmaradt két táncduett a Royal Revűszínház szerdai előadásán.** A Royal Revűszínházban szerdán este a *Mimi* című zenés darabot játszották. *Békássy* István, a bonviván már a kedd esti előadáson vállperecrándulása miatt felkötött karral játszott. Szerdán az előadás előtt *Rubinstein* Erna, a *Mimi* primadonnája megállapodott a rendezővel, hogy tekintettel Békássy állapotára, az első felvonás akrobatikus táncait ez este elhagyják. A rendező a megállapodásról nem értesítette Békássyt és a zenekart. Az első táncduett előtt Békássy felállt a tánchoz, a zenekar játszani kezdett, Rubinstein Erna azonban kifelé indult a színpadról. Békássy egy-két pillanatig tanácstalanul állt, aztán utánaszólt Rubinstein Ernának:

— Miért nem táncolunk?

— Felkötött karral nem lehet táncolni! — felelte vissza a primadonna.

— De lehet... Én bírom!

— Sajnálom, én mégsem táncolok!

A zenekar elhallgatott, Rubinstein Erna kisietett a színpadról, Békássy utána. Most színváltozás következett. Egy-két perc mulva Rubinstein Erna és Békássy megjelent a színpadon. Énekeltek. Az ének után következett volna a második táncduett. Ezt a duettet már közös megállapodással nem táncolták el.

— **Immanuel Olsvanger palesztinai professzor Budapesten.** Szerdán Budapestre érkezett dr. Immanuel *Olsvanger,* a neves palesztinai tudós, akit különben mint eszperantistát is mindenütt a világon ismernek. Olsvanger professzor két hatalmas kötetben összegyüjtötte a régi zsidó legendákat, közmondásokat és anekdótákat, amelyek különböző országok zsidóságának néplelkét és népi életét tükrözik vissza. A professzor a tiszteletére rendezett teán Palesztina fejlődését ismertette. *Különös lelkesedéssel beszélt az új zsidó parasztosztályról, amely Palesztinában az elmult húsz év folyamán kialakult és amely virágzó falvakat teremtett.* Erősen fejlődnek a nagyvárosok is, *Tel-Avivnak* 1918-ban 3000 lakosa volt, ma lakosságának száma meghaladja a 120.000-et. *Új-Jeruzsálem* 70.000, *Hadar Hakarmel* pedig 40.000 lakost számlál. Megemlékezett arról a bátor munkáról, amelyet az Európa minden országából érkezett fiatal zsidó munkások hatalmas mocsaras területeket hódítottak meg újra a kultúrának, nem riadva vissza a leguagyobb áldozatoktól sem. A mocsaras területeken száz számra betegedtek meg a maláriától ezek az úttörők. Dr. *Olsvanger* vasárnap délelőtt a *Pester Lloyd* dísztermében tart előadást Palesztináról.

— **Filléres hajó Pozsonyba és Wienbe az osztrák-olasz futballmérkőzésre.** MFTR filléres hajó indul március 21-én 17 órakor Budapestről és március 25-én 23 órakor érkezik Budapestre. Tribünülőhelyek március 16-ig kaphatók 6 pengős árban. Menetdíj oda-vissza személyenként 12.80 pengő. Részvételi jegyek teljes ellátással 43 pengőtől 50 pengőig. A Wienbe utazáshoz két rendőrhatóságilag láttamozott fénykép elégséges. A vasúton 33%-os kedvezmény biztosítva. Jegyek kaphatók az utazási irodákban és a MFTR utazási irodájában. (A Nemzeti Bank 133. számú engedélye alapján.)

— **A budapesti török követség** konzulügyi osztálya közli, hogy március 15., 16., 17. és 18-án a Bayram-ünnepekre való tekintettel irodahelyiségeit zárva tartja.

— **Előadások az Erdélyi Férfiak Egyesületében.** Az Erdélyi Férfiak Egyesülete (Rákóczi út 15.) csütörtökön, március 14-én este ½7 órai kezdettel folytatja kolozsvári előadássorozatát. Az ülésen dr. *Fodor* Ferenc egyetemi tanár és dr. *Grandpierre* Emil közigazgatási bíró tartanak előadásokat. Vendégeket szívesen látnak.

— **Starhemberg herceg tatai látogatása.** *Bécsből* jelentik: Ernst Rüdiger *Starhemberg* herceg osztrák alkancellár feleségével néhány napra *Tatára utazik,* ahol gróf *Esterházy* Ferenc látja vendégül. Starhemberg herceg magyarországi tartózkodása *magánjellegű.*

— **Revolvert kaptak az ujpesti városi pénztár tisztviselői.** Ujpest vezetősége revolverrel látta el a *városi pénztár tisztviselőit.* Rendelkezést adtak ki, hogy a hivatalos órák alatt a *fegyverek könnyen elérhető helyeken legyenek.*

— **Nem azonos.** A következők közlését kérik: »Bosnyák Zoltán név alatt egy röpirat és több cikk jelent meg. A röpirat és a cikkek szerzőjével, Bosnyák Zoltánnal nem vagyok azonos: dr. *Bosnyák* Zoltán ny. államtitkár«.

— **Szendy polgármester Bécsben.** *Bécsi* szerkesztőségünk jelenti: *Szendy* budapesti polgármester csütörtökön érkezik Bécsbe Kovácsházy tanácsnok kíséretében. A polgármester tiszteletére csütörtökön este a magyar követségen fogadás lesz, pénteken Szendy polgármester koszorút helyez el a hősök emlékművén, majd meglátogatja *Schmitz* bécsi főpolgármestert. Délután *Szendy* polgármester megtekinti a wienerwaldi út építkezését, majd a vásárt és az iparművészeti kiállítást.

— **Két kiállítás.** A *Műterem* Kossuth Lajos uccai helyiségében ma, csütörtökön délután nyílik meg a második csoportos kiállítás, amelyen nyolcvan kép, rajz és szobor kerül bemutatásra. Az anyag elég nívós és főkép változatos. Különösebb meglepetést ugyan nem hoz, de egész sereg jó művészünk sikerült művét sorakoztatja fel. Igy itt találjuk *Bornemisza* Géza, *Perlrott Csaba* Vilmos, *Patkó* Károly, *Pajzs-Goebel* Jenő, *Vörös* Géza, *Nagy* István, *Cselényi-Walleshausen* Zsigmond, *Jándi* Dávid, *Lehel* Mária, *Novotny* Emil, *Dési-Huber* István, *Schönberger* Armand, *Förstner* Dénes, *Körmendi-Frim* Ervin, *Schossberger* Klára, *Lugosi Szabó* Vladimir, *Lakatos* Artúr, *Gábor* Móric, *Varga* István, *Diener-Dénes* Rudolf, *Cserepes* István, *Kemény* László, *Boldizsár* István, *Bene* Géza és *Pólya* Iván képeit, azonkívül *Csorba* Géza, *Cser* Károly, *Mészáros* László, *Gádor* István, *Szomor* László, *Halmágyi* István, *Donner* Gertrud Mária és *Sülyi Langsfeld* Károly néhány szobrát. — A *Szépművészeti Kiállítások* Mária Valéria uccai helyiségében *Bardócz* Árpád festőművész mutatja be egyiptomi képeinek és rajzainak sorozatát, a Magyar Keleti Társaság rendezésében. Bardócz színes és érdekes figurálisai, romantikus hangulatú tájképei és rajzai a napsütéses Kelet mozgalmasságát, tarkaságát és exotikumát vetítik elénk. Azokat a friss impressziókat, amelyek a jószemű és biztoskezű művészt másfél esztendős egyiptomi tartózkodása alatt olyan gazdagon megtermékenyítették, hogy egész kollekcióra való eredmény kerekedett ki belőlük. —*i.*

— **Márciusi ünnepélyek.** A *Magyar Nemzeti Diákszövetség* tagjai március tizenötödikén, a nemzeti ünnepen, délelőtt ünnepi szentmisén vesznek részt az egyetemi templomban. Mise után az ifjúság megkoszorúzza a szabadságtéri szobrokat, majd a Vigadóban tartanak ünnepséget, amelyen *Neubauer* Konstantin egyetemi tanár és *Kósa* István beszél. — A *Fővárosi Alkalmazottak* csütörtök este rendezik márciusi ünnepségüket, ugyancsak a Vigadóban. A beszédet *Harsányi* Zsolt mondja. — A *Beszkár Önképzőköre* péntek délután hat órakor az akácfauccai székház dísztermében műsoros márciusi ünnepélyt rendez, amelyen dr. *Horváth* Zoltán főtitkár emlékezik meg március tizenötödikéről.

— **Kárpáti Aurél előadása Kiss Ferencről.** Csütörtökön, ma este 8 órakor a *Vajda János Társaságban* (VI., Andrássy út 23. I. em.) a *Színészportrék* című előadássorozat keretében *Kárpáti* Aurél *Kiss* Ferencről, *Németh* Antal pedig *Somlay* Artúrról tart előadást.

— **Kisebbségi szakosztály a MNDSz-ben.** A Magyar Nemzeti Diákszövetség (MNDSz) látva, hogy a kisebbségi intézet felállítása ügyében benyujtott emlékirata milyen nagy visszhangra talált, legutóbbi választmányi ülésén elhatározta egy kisebbségi szakosztály felállítását. E szakosztály vezetője dr. *Vitányi* Béla Károly lesz. A szakosztály működése kiterjed a kisebbségeket érdeklő ügyeken kívül az elszakított országrészeken élő testvéreink ügyeire is.

— **Hegedüs Lórántot meghívták Londonba előadást tartani a dunai államok gazdasági problémáiról.** *Londonból* jelentik: Az angol királyi külügyi intézet *meghívást intézett Hegedüs* Lóránt volt pénzügyminiszterhez, hogy tartson előadást a következő tárgyról: »*Gazdasági problémák és kilátások Magyarországon és a többi dunai államban*«. Hegedüs Lóránt távirati válaszában a meghívást elfogadta. *Arnold* főtitkár az előadást április elsejére tűzte ki a Chatham-Houseban.

— **A kereskedelemi és iparkamarai választások biztosa — Felkay Ferenc.** A kereskedelmi miniszter az eredetileg március 24-ére kitűzött, de az országos választások miatt időközben elhalasztott budapesti kereskedelmi és iparkamarai választások választási biztosává dr. *Felkay* Ferenc székesfővárosi tanácsnokot nevezte ki.

— **Fischhof Hanna előadása a grafológiáról.** Tegnap este tartotta grafológiai előadását a Budai Klub zsúfolt előadótermében *Fischhof Hanna,* az ismert írásszakértő leánya. Vetített képekkel tarkított előadásában kimutatta, hogy a grafológia inkább tudomány, mint művészet, gyakorlati eredményeivel a modern lélektannak értékes kutatóeszköze és a kriminológia terén is sokszor megbecsülhetetlen szolgálatokat tehet. A bemutatott példák azt mutatják, hogy az ember jellemére, vérmérsékletére, rejtett tulajdonságaira és hajlamaira következtetni lehet a kézírásból. Az előadás keretében *Fischhof* Gyula is bemutatott érdekes példákat az írásvizsgálatoknak kriminalisztikai szerepéről.

= **Aki influenzában betegedett meg,** az forduljon nyomban orvoshoz, mert az influenza gyakran előre nem látható következményekkel járhat. Az influenzával járó kellemetlen tünetek ellen legalkalmasabban, mint lázcsökkentő és fájdalomcsillapító szert, az Aspirint használjuk.

Koestlin Tejszín-maláta köhögés ellen
Egy csomag 20 fillér.

A moszkvai sakkverseny

(Saját tudósítónktól.) A 18., utolsóelőtti forduló rekord nézőközönséget vonzott a moszkvai művészeti múzeum termeibe. Több mint 10.000 néző gyült össze és csaknem 3000 ember szorongott a nagyteremben, ahol az elsőség kérdésében döntő fontosságú *Botwinnik—Flohr* játszma asztalát állíttatta fel a rendezőség. Akik kiszorultak, a mellékteremben nyolc hatalmas demonstrációs tábla körül figyelték az eseményeket. *Botwinnik* vezérgyaloggal nyitott és *Flohr* ebben a sorsdöntő játszmában is a g7—g6-os szárnyfejlődést választotta, mint valamennyi moszkvai játszmájában. Botwinnik rendkívül gyorsan és előnyösen fejlődött tisztjeivel, a második óra végén megnyitásbeli előnye határozottan kidomborodott. A középjátékban két bástyájával erős nyomást gyakorolt Flohr állására, úgyhogy még a szakértők is a sötét állás összeroppanását várták. Flohr azonban szívósan játszott és a legjobb védekező lépésekkel szerelte le a veszélyes támadást. Botwinnik állásbeli fölénye mindikább összezsugorodott és el kellett fogadnia ellenfelének döntetlen ajánlatát. A két vezető fiatal nagymester tehát az utolsó fordulót egyenlő esélyekkel kezdi meg.

Dr. Lasker Ragosinnal szemben a sötét bábokat vezette. Az exvilágbajnok egész pályafutásában kedvelte az elmélet által másodrangúaknak ítélt megnyitási változatokat, mert ilymódon szokta nyílt küzdelemre késztetni ellenfeleit. Az előző fordulón csak nagynehezen menekült a vereségtől. Ragosin ellen azonban teljesen vesztett állásba került. Ekkor mutatkozott meg sakkozói nagysága, mert ellenfelének több gyengéjét kihasználva, fokozatosan javított helyzetén és 8 órai küzdelem után félbenmaradt játszmájában már nyereségre áll. Így csupán fél egység fogja elválasztani a vezetőktől és megvan a lehetősége az elsőségre. A Romanovszky—Capablanca játszmában az orosznak kis fölénye volt, ez azonban a kubai finom technikája ellen nem volt elegendő és a játszma döntetlenül végződött. A Löwenfisch—Spielmann Grünfeld-védelmű játszmában bástyavégjátékra került a sor és az eredmény itt is döntetlen. Rjumin legyőzte Rabinovitsot, Goglidze megverte Csehovert, Lisicyn Bogatircsukkal szemben vesztett. Stahlberg Colle-megnyitású játszmában legyőzte Menchik kisasszonyt, a Pirc—Kan játszma nyugodt lefolyás után döntetlenül végződött. Az Alatorzev—Lilienthal-Ligeti játszma függőben maradt a magyar mesterre kedvezőbb állásban.

A verseny állása a 18. forduló után: Botwinnik 12½, Flohr 12 (1), Lasker 11 (1), Capablanca 11, Löwenfisch 10½, Kan, Spielmann 9½ (1), Ligeti, Ragosin, Romanovszky 9 (1), Rabinovits 9, Rjumin, Goglidze és Alatorzev 8½ (1), Stahlberg 8, Lisicyn 7½ (2), Bogatircsuk 7½, Pirc 7, Csehover 5, Menchik 1½.

Az utolsó fordulóban Botwinnik Rabinovits-csal, Flohr Alatorzev-vel, dr. Lasker Pirc-cel, Capablanca Löwenfisch-sel, Lilienthal-Ligeti Goglidze-vel játszik.

Indiai. Rabinovits—Lilienthal-Ligeti. 1. d4, Hf6. 2. c4, g6. 3. Hf3, Fg7. 4. g3, 0—0. 5. Fg2, d6. 6. 0—0, Hbd7. 7. Hc3, e5. 8. b3, Bc8. 9. Vc2, Ve7. 10. Hb5, e4. 11. H×c7, e×f3. 12. e×f3, Bb8. 13. H×e8, H×e8. 14. Fb2, Hdf6. 15. Bfe1, Vc7. 16. Bc2, d5. 17. c5, Fe6. 18. b4, b6. 19. Vd2, Hd7. 20. Bc1, b×c5. 21. d×c5, He5. 22. F×e5, F×e5. 23. a4, Fg7. 24. b5, a6. 25. Ff1, Ff8. 26. b6, Ve6. 27. Vf4, Bc8. 28. Bb2, Fd6. 29. Vd4, Vb7. 30. Bbc2, Bc6. 31. c×d6, B×b6. 32. Ve5, Vd7. 33. Bc8, f6. 34. V×f6, B×d6. 35. Ve5, Kf7. 36. Vf4†, Ke7. 37. Vh4†, Kf8. 38. Vf4†, Ke7. 39. Ba8, d4. 40. B×a6, B×a6. 41. F×a6, V×a4. 42. Ff1, Hf6. 43. Be1, sötét feladta.

SZÍNHÁZAK CSÜTÖRTÖKI MŰSORA

Operaház: A Rajna kincse (bérletszünet; Wagner-ciklus III.; ½8). — **Nemzeti Színház:** Matyószerelem (7). — **Vígszínház:** Reménység (D-bérlet, 7. szám; 8). — **Magyar Színház:** Viki (8). — **Belvárosi Színház:** A vallomás (8). — **Fővárosi Operettszínház:** Nincs előadás. — **Kamaraszínház:** Százhuszas tempó! (8). — **Városi Színház:** Kultúrbérlet 13. Ferencsik János vezényletével (8). — **Andrássy-úti Színház:** Egyszer vagyunk fiatalok! (9). — **Terézkörúti Színpad:** Annyi baj legyen! (9). — **Bethlen-téri Színház:** Joske (½9). — **Royal Revűszínház:** Mimi (½9). — **Komédia Kabaré:** Körömtanya (9).

Rádió műsor Március 14. **Budapest I. 6.45:** Torna. Utána: Hanglemezek. **10.00:** Hírek. **10.20:** A fehér hegyek országában (felolvasás). Írta Kalamos János. **10.45:** A kivörösödött arcúbör (felolvasás). **12.00:** Harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Ifj. Suki Tóni és cigányzenekara. **Közben:** Hírek. **1.20:** Időjelzés, időjárásjelentés. **1.30:** Virány László szalónzenekara. **2.40:** Hírek, élelmiszerárak. **4.10:** Strasser Péter Rózsi meséi. Felolvassa Verbőczy Józsa. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5.00:** »A házikert berendezése.« Horn János kertészeti tanár előadása. (A földmívelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.) **5.35:** Zenekari hangverseny. Vezényel Fridl Frigyes. **6.00:** Angol nyelvoktatás. **6.25:** Közvetítés a Rajna-cukrászdából. Kalmár Rezső és Balázs László szalonötösének műsora. **7.25:** »Élet a hangyák birodalmában.« Aczél Márton dr. előadása. **7.55:** A rádió külügyi negyedórája. **8.15:** A Budapesti Hangverseny Zenekar »Magyar est«-jének közvetítése a Városi Színházból. Vezényel Ferencsik János. Közreműködik Elsa Scherz-Meister (ének). Szünetben kb. **9.10:** Hírek. Utána kb. **10.25:** Időjárásjelentés. **10.30:** Közvetítés a budai Kis Royal-étteremből. Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál. Közben **11.15:** Eckhardt Sándor dr. egyetemi tanár francianyelvű előadása: »L'origine des Hongrois et la langue hongroise.« (A magyarok eredete és a magyar nyelv.) **12.05:** Hírek. — **Budapest II. 5.05—5.30-ig:** Zenekari hangverseny. Vezényel Fridl Frigyes. **7.30—8.20-ig:** Hanglemezek. **8.25:** »Az őszi magyar földmívelés.« Györffy István dr. egyetemi tanár előadása. **8.55—9.20-ig:** Szijj Dénes tárogatózik zongorakísérettel. **9.25:** Hírek. **9.50—10.40-ig:** Közvetítés az Erzsébet királyné-szálló étteréből. Vajda Sándor és Pártos Ernő jazzenekarának műsora. — **Telefónhírmondó. 6.45—11.15-ig:** Budapest I. műsora. **11.20—11.50-ig:** A Telefónhírmondó külön műsora. **12.00—3.00-ig:** Budapest I. műsora. **3.20—3.50-ig:** A Telefónhírmondó külön műsora. **4.10—5.00-ig:** Budapest I. műsora. **5.05—5.30-ig:** Budapest II. műsora. **Utána:** Budapest I. műsora. — **Közvetítőállomások:** Egész nap Budapest I. műsora.

ALPÁR GITTA mától NÁLUNK ÉNEKEL!
BÁL A SAVOYBAN
és Hallali! CAPITOL

SZÍNHÁZ

Két magyar bejutott a varsói zenei torna döntőjébe

Varsó, március 13.
(A Pesti Napló tudósítójától.)

A varsói zenei tornában, amelyet a *Chopin* zeneakadémia rendezett *Wieniawsky* Henrik születésének századik évfordulója alkalmából, a döntőig jutottak el. A zsűri a zenei torna *nyolcvan* résztvevője közül *huszat* engedett a döntőbe. A varsói tornában résztvett — mint megírtuk — *öt magyar* is, az öt magyar közül *ketten bejutottak a döntőbe.* A döntőn tehát két magyar: *Magyar Tamás* és *Fenyves Lóránt* hegedűművészek résztvesznek.

A Budapesti Hangversenyzenekar estje

Esterházy Ferenc Scherzojának bemutatója

Szerdán este a Zeneművészeti Főiskola nagytermében rendezte Kurt *Jahlen*, a rokonszenves, nagykultúrájú fiatal karmester második zenei estjét a Budapesti Hangversenyzenekarral. A második Pahlen-est, mely művészi jellegében ugyanolyan stílusos keretek között jelenítette meg előkelő színvonalú műsorát, mint az első, külön érdekességgel lepte meg közönségét. A művészi szempontból is komolyértékű esemény, gróf *Esterházy* Ferenc új zenekari művének bemutatóelőadása. Esterházy »Sherzo«-ja mindenekelőtt formai ötletességével vonja magára az érdeklődők figyelmét, kitűnő arányai vannak az új műnek, közvetlen, igaz eleganciával, de művészien egyszerű eszközökkel találja hallgatói elé az arisztokrata zeneköltő, akit ép e napon neveztek ki az osztrák zene- és színházélet irányítójának) humorral teli szellemes elképzelését. A közönség lelkes tapsviharral hálálta meg a pompás kis zenekari mű lendületes ritmusú, hangulatos előadását. A lelkes ünneplésből nem vonhatta ki magát gróf Esterházy sem, egymásután kétszer szólította ki a pódiumra a lelkes tapsolók ostroma, sőt hívei hatalmas babérkoszorúval lepték meg az ihletett muzsikust, a nyájas »diktátort«. A hangversenyen közreműködő Elza *Scherz-Meister* kulturált, kellemeshangú énekesnő, aki teljes muzikális biztonsággal, színes, költői előadásban tolmácsolta *Beethoven* Ah perfido áriáját, *Pahlen* stílusos zsoltárait és *Hubay* Jenő lírai hangulatú, hatásos dalait. *Kv.*

(*) Az Országos Postás Zene- és Kultúregyesület magánzeneiskolájának hangversenye. Az *Országos Postás Zene- és Kultúregyesület* magánzeneiskolája a Zeneművészeti Főiskola nagytermében március 16-án este fél 8 órakor hangversenyt rendez. A hangverseny keretében *Mozart, Beethoven, Kodály* és *Doppler* műveit adják elő. Ifj. *Roubal* Vilmos vezényel.

(*) Színházi botrány Londonban. Anglia színházi életében páratlan botrány foglalkoztatja a közvéleményt. A Daly's Theatre-ban hetek óta nagy sikerrel játsszák a 83 éves Walter *Reynolds* »Young England« (Ifjú Anglia) című erkölcsrajzát. A darab szombati előadásán tüntető tömeg nyomult a színházba és oly éktelen lármát csapott, hogy az előadást abba kellett hagyni és *ezzel a Young England pályafutása véget ért, mert a producer a nagy bevételek ellenére sem meri tovább is műsoron tartani.* A Piccadilly-színház át akarta venni ugyan a darabot, de mára meggondolta és úgy látszik, hogy az erkölcsrajznak sikere teljében el kell tűnni a színpadról.

(*) Balettujdonság az Operaházban. A »Pesti karnevál« úgylátszik tradíciót alapított Operaházunkban. Egymásután kerülnek színpadra nálunk a »megbalettesített« zongoradarabok, szimfonikus művek. Ennek a balettmániának legújabb áldozata két remekbekészült Kodály-kompozíció, a »Marosszéki táncok« és a »Galánta i táncok«. Ezt a két karakterben egymástól élesen elkülönülő táncszvittet »megtáncolni« teljesen felesleges, hiszen mint minden remekmű, úgy ez a Kodály-zene is befejezett egészet alkot önmagában. Elvileg mégsem tartanánk szentségtörésnek, ha Operaházunk meg akarná elevenníteni színpadán azokat a táncos magyar figurákat, melyeket ezek az erdélyi néptáncok és galántai verbunkosok önkénytelenül felidéznek képzeletükben. Ilyen kísérletnek megvolna az a haszna, hogy az eredeti magyar táncmotívumok bevonulnának Operaházunkba és egy olyan tehetséges fiatal balettmester, mint Miltos Aurél, bizonyára megkezdhetné színpadi tánccá való átalakításukat. Az eredeti magyar színpadi tánckultúra érdekében megbocsátható, ha Bartók és Kodály eredeti magyar zenéjét ámenetileg »eszközzé« degradáljuk, hiszen más, valóban magyar »zenei eszköz« egyelőre nem is áll Operaházunk rendelkezésére. Sajnos, Operaházunk mai balettujdonsága nem ilyen magasabb kulturális törekvéseknek jegyében, hanem egyszerűen az olcsó könnyű szórakozásnak érdekében sajátította ki Kodály szimfonikus zenéjét. Olyan »balettet« akart belőle csinálni, amilyen például a »Mályvácska királykisasszony«. Amint a balett címe — »*Kuruc mese*« — mutatja: »mesét« iratott a két zenekari darabhoz, »librettót...« nehogy a közönség unatkozzon. Képzeljük csak el... A zenekarban megszólal a »Marosszéki táncok« méltóságteljes főtémája. Csodálatosan szélesívű, hősi bánatokkal terhes, büszke, mámoros dallam, az ember szinte a Tündérkert-Erdély nagy álmodóját látja maga előtt, ahogy azt Móricz Zsigmond Báthori Gábor alakjában megrajzolta. Mikor azonban a függöny felgördült, Tündérország-Erdély hősi álma helyett... egy tragikomikus leánykérési jelenetet látunk a színpadon, melynek a régi erdélyi kosztümökön kívül semmi köze sincs Kodályhoz, Erdélyhez, magyarsághoz. A muzikális hallgató szeretné követni azt a »cselekményt«, mely a zenében mélyen költői felépítés jegyében fűzi egymáshoz a hangokat. Ebben azonban meggátolja a rikító színekben pompázó, végtelenül primitív színpadi cselekmény, mely sehogysem akar összeforrni a muzsikával. Tudjuk: a zene egészen primitív színpadi formákat is meg tud tölteni mély drámai tartalommal. A Kuruc mesében azonban a zene a szenvedő fél. Olyan ez a balett, mintha valami gyönyörű szobrot felöltöztetnének tarka, cifra díszruhába, hogy jobban tessék a »népnek«. Nem! Olyan gyönyörű zenei szobrok, mint Kodály szimfonikus művei, nem játszhatják kirakatbábúk szerepét még Operaházunk díszkirakatában sem. A »Kuruc mese«-nek épolyan kevés köze van az igazi Kodály-kultuszhoz, mint a »Pesti karnevál«-nak az igazi Liszt-kultuszhoz. Mennél nemesebb a bor, annál nagyobb bűn felhígítani. Éppen ezért a mai Kodály-megbalettesítést még sokkal szigorúbban kell megítélnünk, mint az előző hasonlójellegű kísérleteket. Ha Operaházunk Kodály-kultuszt akar teremteni, — és ezt el is várjuk tőle — akkor teremtse meg a »Háry« vagy a »Székelyfonó« méltó felújításával. Ha »magyar pantomimet« akar bemutatni: mutassa be Bartók »Csodálatos mandarin«-ját. Ennek a mai bemutatónak sikerével inkább csak eltávolodik zeneéletünk a Kodály-hirdette magas kulturális eszményektől. Természetesen ezért magát ennek a »balettesítő« törekvésnek szellemét kell okolnunk, nem pedig azokat a közreműködőket, akik élükön *Harsányi* Zsolttal, a librettistával, *Millos* Aurállal, a balettmesterrel, továbbá *Szalay* Karolával, *Vécsey* Elvirával, *Harangozóval* és *Kőszegivel* ezúttal is tudásuk legjavát igyekeztek adni. *Ferencsik* karmester tehetségesen vezényelte a »Galántai táncok«-at, a »Marosszéki táncok« karakterét azonban még nem értette meg.

(T—th.)

(*) Hubert Marischka kényszeregyességet kért. Hubert *Marischka* bécsi színházigazgató kényszeregyességi eljárás megindítását kérte. Marischka *negyven százalékot* ajánl hitelezőinek. A követelések és terhek összege még ismeretlen.

A PESTI NAPLÓ
e heti olcsó színházi előadásainak műsora:

Csütörtökön, március 14-én

MAGYAR SZINHÁZ: VIKI (8). — BELVÁROSI SZINHÁZ: A VALLOMÁS (8). — ANDRÁSSY UTI SZINHÁZ: EGYSZER VAGYUNK FIATALOK (9). — VÁROSI SZINHÁZ: HANGVERSENY (8). — KAMARA SZINHÁZ: SZÁZHUSZAS TEMPÓ (8). — ROYAL ORFEUM: MIMI (8¼). — KOMÉDIA KABARÉ: KÖRÖMTANYA (9).

Pénteken, március 15-én

MAGYAR SZINHÁZ: VIKI (8). — ANDRÁSSY UTI SZINHÁZ: EGYSZER VAGYUNK FIATALOK (9). — TERÉZKÖRÚTI SZINPAD: ANNYI BAJ LEGYEN (9). — BETHLEN-TÉRI SZINHÁZ: PÉNTEK ESTE ÉS JOSKE (8½). — ROYAL ORFEUM: MIMI (8¼). — KOMÉDIA KABARÉ: KÖRÖMTANYA (9).

Szombaton, március 16-án

MAGYAR SZINHÁZ: VIKI (8). — ANDRÁSSY UTI SZINHÁZ: MA ÉJJEL SZABAD VAGYOK (9). — VÁROSI SZINHÁZ: SZYBILL (8). — ROYAL ORFEUM: MIMI (8¼). — KOMÉDIA KABARÉ: KÖRÖMTANYA (9).

Vasárnap, március 17-én

VIGSZINHÁZ: A HÁROM SARKÁNY (3½ d. u.) — MAGYAR SZINHÁZ: VIKI (3½ d. u. és 8 este). — BELVÁROSI SZINHÁZ: A VALLOMÁS (4 d. u.) — ANDRÁSSY UTI SZINHÁZ: MA ÉJJEL SZABAD VAGYOK (4 d. u. és 8 este). — VÁROSI SZINHÁZ: SZYBILL (4 d. u.), MARICA GRÓFNŐ (8 este). — KAMARA SZINHÁZ: SZÁZHUSZAS TEMPÓ (8). — BETHLENTÉRI SZINHÁZ: PÉNTEK ESTE ÉS JOSKE (8½). — ROYAL ORFEUM: MIMI (4 d. u. és este 8¼ este). — KOMÉDIA KABARÉ: KÖRÖMTANYA (4½ d. u. és 9 este).

Mindezekre az előadásokra Az Est-lapok olvasói igen kedvezményes, leszállított helyárú jegyeket válthatnak a kiadóhivatal üzlethelyiségében. VII., Erzsébet körút 18—20. szám alatt délelőtt 9 órától délután 5 óráig, vasárnap 9—12-ig. Telefónfelvilágosítások **43-8-88.** Továbbá hétköznapokon Az Est-lapok fiókjaiban: **KONCERT-nél,** Váci u. 23. (Tel.: 884—64), **Toldy Lajos** könyvkereskedésében, Fő utca 2 (Telefón: 533-94) és **Halász Ferenc** propaganda-irodájában, Eötvös tér 2 (Telefón: 810—81)

»Szegény autotolvajoknak leáldozott!...« De azért jó vigyázni az autóra

A párizsi rendőrség autokutató osztályának vezetője az autotolvajok trükkjeiről és a rendőrség munkájáról 1600 lopott autóból 1200 visszakerült tulajdonosához

Párizs, június hó.

(A Magyarország tudósítójától.) Valamikor az automobilos banditák revolverrel a kezükben, mélyen szemükre húzott sapkával a fejükön éjszakának idején állítgatták meg az autókat az elhagyott országutakon vagy a néptelen külvárosi uccákon. Levetkőztették az autók utasait, elvették minden holmijukat és ha kellett, egy kis vérontástól se riadtak vissza. Azután belevetették magukat az elrabolt automobilba és rettenetes száguldással, járókelőket és rendőröket gázolva, eltüntek nyomtalanul...

Messze van már ez az idő. Akkor még ritkaságszámba ment az automobil és a rendőrség legfeljebb ha biciklin siethetett a banditák üldözésére. Ma már nagyon ritka az autorablás. Nem fizetődik ki, túlságosan kockázatos vállalkozás. Ma már a rendőrségnek is vannak autói és az ucca tele van motorkerékpáros rendőrjáratokkal. A banditák nyomtalan eltünése meglehetősen elképzelhetetlen dolog.

De azért még mindig jó vigyázni az autókra. Mert ha autórablások már csak a konzervatív fantáziával írt Nick Carter-regényekben fordulnak is elő, annál többen vannak az autók ügyes és kitünően szervezett tolvajai. Amerikában évenként átlag 15.000 automobilt lopnak. Európában szintén nagy eredményekkel dolgoznak az autótolvajok. Egyedül Párizsban három autó tűnik el naponta.

Néhány hónappal ezelőtt a párizsi rendőrség elcsípett egy régen keresett autótolvaj-bandát. A banda tagjai kizárólag választékos elegánciáju férfiak és nők voltak. Bünlajstromukon nem kevesebb mint hatvan autólopás szerepelt. Amikor a bünpör tárgyalására beidézték a károsultakat, kiderült, hogy a meglopottak csaknem kivétel nélkül Párizs leggazdagabb pénzarisztokráciájához tartoznak és valamennyien Etoile környéki villatulajdonosok. Mert a banda müködési tere főleg az Etoile vidékére terjedt. A tárgyaláson mindenki kitünően mulatott. Nevettek a birák, az ügyvédek, de nevetett az ügyész, sőt még a károsultak is, amikor a banda tagjai elmesélték, micsoda *válogatott, ötletes trükkökkel* tulajdonították el az uccán álldogáló kocsikat. Néhány trükköt itt adunk:

— Egy kora tavaszi délután az egyik champselyséei nagy kávéház terasza előtt történt. A teraszon rengeteg vendég. Egy cvikkeres öregúr, esernyővel a hóna alatt, odacsoszog az egyik négyüléses csukott kocsihoz, beszállás közben néhányszor nagy ügyetlenül *beleüti a fejét a kocsi tetejébe* és a közönség harsogó kacaja mellett, a szemüvegét zavartan igazgatva, elindítja a motort és *eltünik a Louvre irányában.* Néhány perc mulva egy elegáns úr és hölgy keresi az autóját. Kisül, hogy az ügyetlen öregúr nem is volt olyan nagyon ügyetlen, *egész jól ellopta az autójukat.*

Másik eset.

— Az uccán, a járda mellett, egy úr begyujtott motorú autója sárhányójára támaszkodva beszélgetett egy ismerősével. Az autó hirtelen megindul és a nekitámaszkodó úr végigesik az uccán. Az autóból egy elegáns fiatalember udvariasan búcsút integet a feltápászkodó és az egész dolgot nem értő úrnak. Mire a derék ember rájött, hogy autóját a legkomolyabban ellopták az orra előtt, *a jókedvü tolvaj már messze járt.*

Leggyakrabban azonban *forgalmas kávéházak előtt* operálnak az autótolvajok. Meglesik, míg megérkezik egy autó, megnézik, hová ültek az utasai. És várnak. Sietni nem szabad, mert a kávéház vendégei közül egyelőre még sokan emlékeznek, hogy kivel, vagy kikkel érkezett a kocsi. Időt kell hát adni a felejtésre. És figyelni kell, hol vannak és mit csinálnak a tulajdonosok, nem tekintgetnek-e túlgyakran az autójuk felé, szemben ülnek-e, avagy háttal az uccának, stb. És ha minden rendben van, akkor nyugodtan, *izgalom nélkül* kell a »munkához« látni.

De a nagygyakorlatú autotolvaj *nem ragaszkodik a nagyforgalmú helyekhez.* Ugyancsak a Champs Elyséen történt nemrégiben, hogy egy úr egy pillanatra beszaladt az egyik üzletbe vásárolni valamit. Az üzlet előtt egyedül hagyta tízlóerős, vadonatúj, fényesre lakkozott autóját. Az egyik kapu alól kilépett egy elegáns, fiatal hölgy, egy kis kutyával a kezében és sietve beszállott az autóba. Az uccasarkon a rendőr jól látta a dolgot, de meg volt győződve arról, hogy az elegáns fiatal hölgy az autótulajdonoshoz tartozik.

A párizsi rendőrségen az autólopásokkal *külön osztály* foglalkozik. Az osztály vezetője, M. Gatellier szerint az autólopások leggyakrabbatn az autótulajdonosok gondatlansága miatt történnek. Csak azoktól lopnak, akik mikor magukra hagyják kocsijukat, nem zárják el a benzinellátó csapot, nem fikszálják le a kormányt, sőt gyakran *még a motort se tartják érdemesnek leállítani.* A tolvajnak hát nincs nehéz dolga. *Csak be kell ülnie az autóba és elindítani.*

— Sokkal nehezebb azonban — mondotta M. Gattelier — *a lopott kocsi megőrzése.* Rendesen az autótolvajok a lopott kocsikat *orgazda-garázsosoknak adják el.* A garázsos azután valóságos tudományos eljárással »átdolgozza« az automobilt.

— Ma már azonban ez teljesen kárbaveszett fáradság. Mi már éppen olyan könnyedséggel leplezzük le az autóhamisítókat, mint ahogy fel tudjuk ismerni a hamis autóvezető igazolványokat, vagy a hamis származási lapokat.

— A belügyminiszter nemrégiben *körlevelet* bocsátott ki, melyben utasítja az összes francia hatóságokat (prefektusokat, csendőrségeket, kikötői és határrendőrségeket) a kerületükben előforduló autólopásokról a lehető legrészletesebb leírást távirati úton közölni a párizsi központtal. Mi azután tüstént elkönyveljük a jelentéseket és adatainkat megtáviratozzuk az ország összes rendőrhatóságának.

— Hiába van tehát a tolvaj minden sietsége. Hiába dolgozza át a lopott autót a legrövidebb idő alatt, arra nincs elég ideje, hogy *minden* részletre is kiterjessze a figyelmét. A tolvajok átfestik a karosszériát, meghamisítják az autószámot. A mi számunkra azonban *a motor egy-egy alkatrészének a száma* sokkal többet jelent ezeknél a könnyen hamisítható külsőségeknél. Igy csíptünk el kevés idővel ezelőtt egy társaságot, mely már *több mint negyven autót lopott.* Pedig ez a banda nagyon értette a mesterséget. Al hamis származási- és vezető-igazolványokon, hamis adónyugtákon, de hamis kocsiszámokon kívül *a motorba is hamis számokat raspolyoztak be.* Mindent a legnagyobb szakértelemmel. És mi mégis felismertük az ellopott autókat.

— Az utóbbi időben ugyanis a gyárak a motor egyes alkatrészeibe *titkos számokat* vésnek be és amikor egy autót ellopnak, a gyár *közli velünk ezeket a számokat és azt, hogy hová vannak ezek a számok bevésve.*

— Ha az autotolvajok ezeket a számokat is meg akarnák keresni és meghamisítani, akkor ehez kénytelenek lennének *az egész motort szétszedni,* sőt a karosszériát is. Ennek a hatalmas munkának a munkabére pedig *többe kerülne, mint az ellopott auto értéke.*

— Ezekkel az elővigyázatossági intézkedésekkel és a gyanús egyének állandó megfigyelésével sikerült ezt a már nagyon elharapózott lopott autokereskedelmet csaknem teljesen megszüntetnünk. És ennek egyenes következményeképpen, *az autolopások is jóval ritkábbak lettek.*

— És hogy az osztályunk jól működik, arra bizonyítékul elegendő annyi, hogy a mult évben a Franciaországban ellopott mintegy 1600 autóból (melynek a fele Párizsra esik) 1200-at sikerült megtalálnunk. (A. L.)

Magyar hibák-magyar gondok
a cime
Szabó László
uj könyvének. Hatvan
*
jelzésü cikk
a Pesti Naplóból
„Ezeket a cikkeket ma legtöbben szeretik és legtöbben gyülölik."
A könyv ára 4.80 pengő
Kapható
AZ EST könyvesboltjában

Katasztrofális károkat okozott Ausztriában a tegnapi jégverés

(A Magyarország tudósítójától.) *Vasárnap és hétfőn délután hatalmas vihar vonult végig Magyarországon, Ausztrián, Jugoszlávián,* mindenütt kisebb-nagyobb pusztításokat okozva. Vasárnap délután öt és hat óra között, *Komárom vidéke felett vonult el a vihar.* Hatalmas jégeső zuhogott, galambtojás nagyságú jégdarabok estek s *félő volt, hogy a jégverés súlyos károkat okoz a termésben.* Szerencsére a gabonára nézve a jégeső most még nem jelent nagy veszedelmet, a veszély csupán abban van, hogy *a jég a gabonát a földre dönti és igy elősegíti a gabonabetegségek terjedését.* Kárt okozott a jégeső a házakban is, mert több háznak a cserép és palatetejét betörte.

Az államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint a boldvavölgyi helyiérdekü vasút Szín és Szalonna állomásai között, *hétfőn délután felhőszakadásból eredő árvíz a pályatestet mintegy kétszáz méter hosszban elmosta.*

Prága, június 14.

A hétfői vihar a Felvidék keleti felében és Morvaország déli felében a földeken óriási károkat okozott. *Egyes községekben az egész termés elpusztult és a lakók koldusbotra jutottak.*

Belgrád, június 14.

Hétfőn délután itt nagy jégeső pusztított. Galambtojás nagyságú jégdarabok estek, *Ilyen jégesőre évtizedek óta nem emlékeznek.*

Salzburg, június 14.

A vidék több községében a nagy jégverés súlyos károkat okozott, a gyümölcstermés majdnem teljesen elpusztult.

Linz, június 14.

A Felső-Ausztria fölött elvonult vihar igen jelentékeny károkat okozott, Gmundenben a lezuhanó víztömegek elárasztották az uccákat. A villámcsapás következtében két helyen tüz támadt. Egy ember meghalt.

A tábla felmentő ítélete után a kúria öthavi fogházra ítélte Klár Zoltánt

A fajvédő klubban történt események a legfelsőbb bíróság előtt

(A Magyarország tudósítójától.) 1924 december 19-én délután a fajvédő klub helyiségeiben *Rácz* Vilmos dr. összetüzött *Dánér* Bélával. *Klár Zoltán meg akarta Dánért akadályozni abban, hogy Ráczra üssön.* A klubtagok Dánért betuszkolták egy másik szobába.

Később *Dánér* kijött a szobából és amikor meglátta Klárt, hirtelen és váratlan támadással Klár Zoltánra ugrott. Klár egy fotőjbe esett a váratlan támadástól elszédülve s amikor Dánér, kihasználva Klár helyzetét, tovább ütlegelte őt, *Klár előkapta nála lévő revolverét és elsütötte. A golyó a falba furódott, a második töltény pedig csütörtököt mondott.*

Dánér panaszára szándékos emberölés büntettének kísérlete címén indult eljárás Klár ellen, aki a büntetőtörvényszék előtt megtartott főtárgyaláson azzal védekezett, hogy *jogos védelmében cselekedett és ölési szándék nélkül, csupán riasztó lövést akart leadni. A törvényszék öthavi fogházbüntetésre ítélte Klárt.*

A tábla a törvényszék ítéletével szemben Klár védekezését fogadta el és

felmentő ítéletet hozott.

A semmiségi panaszokat ma tárgyalta *a kúria Magyar*-tanácsa és a perbeszédek elhangzása után,

az első bíróság öt havi fogházról szóló ítéletét emelte jogerőre.

— *A lényegében inkább becsületbeli, mint fizikai támadás természetével bíró inzultusra nem volt ok és jog az életveszélyes fegyveres viszonttámadásra,* — állapítja meg a kúria indokolása.

MI UJSÁG?

Meleg, száraz idő, zivatarokkal

A Meteorológiai Intézet jelenti: A légnyomási minimum Magyarországról elvonult a Fekete-tenger felé, de délnyugatról egy alacsony nyomású terület közeledik és az Északitenger táján hosszú esősáv által jelölt konvergenciavonal mentén is depresszió látszik kifejlődni. Különben a nagyon egyenletes légnyomási eloszlás mellett a helyi befolyások érvényesülnek.

Hazánkban tegnap majdnem mindenfelé volt eső, egyes helyeken nagy záporok alakjában is. Tatán 47, Hőgyészen 31, Ercsin 20 milliméter, Szentgotthárdon jégeső esett.

Jóslat: Meleg és túlnyomóan száraz idő, helyi zivatarokkal.

— **(Halálos villamos szerencsétlenség.)** Ma reggel hét óra tájban Csepelen, a Pesti ucca 100. számú ház előtt *Maulicz* Gyula 16 éves gimnáziumi tanuló, Maulicz István gyári főtisztviselő egyetlen fia a Pesterzsébet felé haladó helyiérdekű vicinális pótkocsijáról leugrott. Ugrás közben valahogyan megesúszott, jobblába a kerekek alá került, amelyek lábát tőből lemetszették. A csepeli tűzoltók mentőkocsijukkal a vérveszteségtől elalélt diákot a csepeli Weisz Manfréd-féle kórházba szállították, ahol azonnal a műtőasztalra tették, lábát amputálták, de már nem lehetett megmenteni, *a hatodikos gimnazista délelőtt tíz órakor a nagy vérveszteségtől kiszenvedett.* Szomorú szenzációja ennek az elgázolásnak, hogy *ugyanez a vicinális pontosan ugyanezen a helyen 1916 június 14-én halálra gázolta Maulicz István leányát, a 16 éves Maulicz Györgyikét, a budapesti Veres Pálné uccai gimnázium hatodik osztályú jeles növendékét.* Pontosan ma 11 éve történt a halálos villamosszerencsétlenség. Az édesanya a lesujtó hír hallatára oly súlyosan megbetegedett, hogy csak évekig tartó gondos orvosi ápolással sikerült megmenteni életét. A szerencsétlen anya egyetlen megmaradt fiában, a szintén jelesen tanuló Gyulában összpontosította minden reményét. *Elképzelhető, hogy a mai halálos villamoskatasztrófa milyen megdöbbenést váltott ki mindenkiben Csepelen.* Az emberek csoportokba verődve tárgyalták a borzalmas tragédiát és a déli órákig még nem akadt egyetlenegy ember, aki az elgázolt fiú szerencsétlen édesanyjával közölni merte volna a katasztrófa hírét.

— **(Troppau panamája.)** *Prágából* jelenti tudósítónk: A troppaui kerületi közigazgatósági hatóság kebelében vizsgálat indult meg, mert névtelen feljelentésekből megtudta a belügyminisztérium, hogy *a sziléziai elemi katasztófák károsultjainak segélypénzei körül visszaélések történtek.* A troppaui *Deutsche Post*, amely a botrányt leleplezte, közli, hogy a visszaélések középpontjában *Deutsch* kormánytanácsos, a troppaui kerületi közigazgatás vezetője, áll. A régi monarchia fennállásának idején *Deutsch* kormánytanácsos Boszniában teljesített államszolgálatot a politikai hatóságnál. *(W. N.)*

— **(Négy Rubens-kép felfedezéséről jött hír Rigából.)** *Rigából* jelentik: Az ideérkezett távirati jelentések szerint *Tula* orosz kormányzóság egyik kis falujában, Lovanovoban, a templom egyik eldugott zugában *négy darab tökéletes épségben levő Rubens-képet találtak.* A négy festményt annakidején a falu birtokosa hozta magával a külföldről, később azonban *elfeledték*, hogy a mesés értékű műkincseket *a templomban rejtették el.* A képek másolatai egyébként a pétervári Izsák katedrálisban függenek.

— **(Autógázolás a Baross téren.)** Ma délelőtt háromnegyed tizenegy órakor a *Baross téren a Bp. 16—894 rendszámú Marta autotaxi elgázolt egy 55 éves iparost.* A sztrájk miatt a *Marta* vállalat, mint ismeretes, *új sofőröket vett fel*, akik egy-két napos próbaút után kimentek az uccára kocsijaikkal. Szerencsére az eddig történt balesetek nem voltak súlyosabb természetűek, de *a ma délelőtti szerencsétlenség már komolyabb következményekkel járt, mert az elgázolt embert a mentők súlyos sebesüléssel szállították a Dologkórházba.* A *Bp. 16—894.* számú autótaxi meglehetős gyors tempóban hajtva haladt a *Baross* téren keresztül. Az úttesten ugyanakkor az egyik járdáról a másikra akart átmenni *Takl* Sándor 55 éves ércöntőmester. *Az autotaxi vezetője nem tudta kikerülni az úttest közepén haladó embert és elgázolta.* Értesítették a mentőket, akik a helyszínére megérkezve megállapították, hogy a kerekek *Takl fejét roncsolták össze, de a szerencsétlen ember egyéb belső sérüléseket is szenvedett.* A *Bp. 16—894.* számú autótaxi vezetőjét *előállították a kerületi kapitányságra.*

Bardócz Árpád festőművész, aki az akvarell- és pasztellfestők kiállításán az állami pasztelldíjat kapta

— **(Eltűnt egy 84 éves öregúr.)** A főkapitányság eltűnési osztályán *Risztics* Lázár rendőrtanácsos előtt megjelent *Éble* Lajosné magánzónő, aki bejelentette, hogy férje, Éble Lajos, *84 éves magánzó* Hajós ucca 26. számú házban lévő lakásukról *vasárnap délelőtt féltizenegy órakor eltávozott és azóta nem tért vissza* és semmi jelet nem adott magáról. Az idős hölgy elmondotta, hogy a Hajós ucca 26. szám I. emelet 11. számú lakásában laknak évek óta, két szobát albérletbe adnak ki és ennek a jövedelméből élnek. Azonkívül két fiuk, akik megszállott területen tartózkodnak, *anyagilag támogatja őket.* Az idős úrnak *semmi oka nem volt az esetleges öngyilkosságra, érthetetlen az eltünése.* Amidőn eltávozott, *könnyű fekete kabátot vett fel*, puha szürke kalapot és azt mondotta, hogy *ebédre visszatér. Pénz nem volt nála.* Valószínűnek tartják, hogy útközben *hirtelen rosszul lett* és a mentők *valamelyik kórházba szállították.* Érdeklődtek a kórházaknál, ahonnan azt a választ kapták, hogy Éble Lajos *könyveikbe nincs bevezetve.* A rendőrség megindította a nyomozást.

— **(Nem azonos.)** Megírtuk, hogy a Dentaria Rt. üzlethelyiségében lopások történtek, amelyekkel kapcsolatban a vállalat több alkalmazottját letartóztatták, illetve őrizetbe vették. Ezek között van *Grósz* Sándor és *Grósz* Károly. *Grósz* Imre, a Dentaria alkalmazottja annak megállapítását kéri, hogy ő *nem tartozik a letartóztatott Grószok közé.*

— **(A Röntgen-kezelés miatt hullott-e ki két kislány haja?)** *Csupor* Endre törvényszéki biró ma folytatólagosan tárgyalta azt a pert, amelyet *Goldberger* Henrikné indított négyszázmillió korona erejéig a kincstár, illetve a *Nékám*-klinika, *Kolonics* Béla egyetemi magántanár, a klinika Röntgen osztályának vezetője és *Zemplényi* Béla dr. kezelőorvos ellen, mert *Goldbergerné két kislányának haja a röntgenkezelés következtében — mint keresetében előadta — teljesen kihullott.* A mai tárgyaláson megjelentek a szakértők, *Simon* Béla dr., *Rajka* Ödön poliklinikai asszisztens, *Czumft* Vilmos egyetemi tanársegéd. Megjelent Goldbergerné is két kislányával. A tanácselnök átadta az orvosszakértőknek a per iratait és azokat a kérdéseket, amelyekre a szakértőknek válaszolniok kell. E kérdések lényege az, hogy *valóban a röntgenkezelés hibája következtében hullott-e ki a gyermekek haja.* Az orvosszakértők írásban fogják beterjeszteni véleményüket és ennek beérkezése után a törvényszék új tárgyalási határnapot tűz ki.

— **(Békésen intézték el a Pakots—Tarján-ügyet.)** Sokat foglalkoztak a lapok azzal a rágalmazási perrel, amelyet *Pakots* József dr. országgyülési képviselő indított *Tarján* Ottó dr. ügyvéd ellen. Pakots József azért perelte be *rágalmazás címén* az ügyvédet, mert ez azt állította róla, hogy a Ferencvárosi Demokrata Körben elfoglalt elnöki állását vagyonszerzésre használta fel. A mai napra tűzött ki tárgyalást ebben az ügyben a büntetőjárásbíróságon Tamás büntető bíró s igen sok tanut idézett meg, akiknek kihallgatására azonban nem került sor, mert *Tarján Ottó dr. egy sajnálkozó nyilatkozatot tett, amelyet Pakots József dr. elégtételül elfogadott, a vádat elejtette és a járásbíróság a további eljárást megszüntette.*

— **(Házasság.)** *Singer* Lipót igazgató és neje Münster Anna leányát *Dragicát* Eszékről eljegyezte *Balázs* László okl. gazda, földbirtokos, Hevesről.

Péter Ferenc dr. orvos, egyetemi magántanár (Bécs) eljegyezte *Rabics* Mariannet (Brünn).

— **(Felavatták a toloncház kápolnáját.)** Ma délelőtt avatták fel a *toloncház új kápolnáját.* Féltízkor érkezett meg a toloncházba *Scitovszky* belügyminiszter, *Sztranyavszky* és *Issekutz* államtitkár, *Tomcsányi* és *Vay* miniszteri tanácsosokkal, akiket *Marinovich* Jenő főkapitány, *Nagy* Károly főkapitányhelyettes, *Andréka* Károly főkapitányhelyettes, *Éliássy* Sándor budapestvidéki főkapitány és *Rózsa* Imre dr. rendőrfőorvos fogadott a toloncház feldíszített kapujában. Az ünnepélyes misét fényes papi segédlettel *Mészáros* János érseki helynök celebrálta, majd beszédet intézett az udvaron felsorakozott *toloncházi rabokhoz.* Nagy Károly főkapitányhelyettes köszönte meg a belügyi kormányzatnak, hogy lehetővé tették a fogházkápolna létesítését, mire *Scitovszky belügyminiszter válaszolt.* Ezután a miniszter kíséretével *megtekintette a rabkórházat*, majd a toloncházban *riadót* fujtak. Pillanatok alatt fegyverben állott az egész gyalogos, lovas és kerékpáros készültség, amely a miniszter előtt *díszmenetben vonult el.*

— **(Erődi Harrach Tihamér kormányfőtanácsos.)** A kormányzó *Erődi Harrach* Tihamér országgyülési képviselőt — mint a hivatalos lap mai száma közli — kormányfőtanácsossá nevezte ki. A kinevezés alkalmából a képviselők a parlamentben úgy a jobboldalról, mint a baloldalról sokan üdvözölték. Erődi Harrachot ügyvédi munkásságának elismeréseül érte az államfő kitüntetése.

— **(Táncolni akart — tizenegy embert agyonlövetett.)** *Porto Alegroból* jelentik: *Egy tiszt*, akit nem akartak beengedni egy táncterembe, parancsot adott *katonáinak*, hogy *lőjjenek be a terembe. A lövöldözés következtében tizenegy ember meghalt, huszonhét megsebesült. A katonákat letartóztatták.*

Jó estét!

Déli hő: 24 fok C. Ismét jó meleg van. A Meteorológiai Intézet jóslata szerint helyi zivatarok várhatók és meleg idő.

Száz százalékkal drágult a borsó. Céltalan volna ellene írni, annyi mint borsót hányni a falra.

Orth elment a Markó uccába leülni párbajbüntetését. A kapus természetesen üresen hagyta a kaput.

A nap vezetőeseménye: Tovább tart a taxisztrájk. A régi sofőrök el akarják gázolni az új sofőröket.

Ezután havi részletekben is lehet a házbért fizetni. Hajléktalanok még nagyobb kedvezményt kapnak.

Párbeszéd a déli korzón: »Olvasta? Egy Spacek nevü cseh úszó gőzhajón javította meg a La Manche csatorna rekordját.« »Most már értem, miért mondják egyes úszókra, hogy nagy gőzzel finiselt.«

— **(A debrecenei egyetem évzáró ünnepe.)** *Debrecenből* jelentik: Előkelő közönség részvétele mellett folyt le a *Tisza István Tudományegyetem* tanévzáró ünnepsége a kollégium dísztermében. A beteg *Illyefalvy Vitéz* Géza helyett *Lenz* Géza dr. prorektor mondott megnyitó beszédet, majd dr. *Huzella* Tivadar orvoskari dékán és *Márffy* Ede dr. professzor olvasták fel értekezéseiket. Ezután az egyes karok dékánjai olvasták fel a *jutalomban részesült egyetemi hallgatók neveit.* Az évzáró ünnepség a prorektor zárószavaival és a *Szózat* eléneklésével ért véget.

— **(Szekszárd okleveleit ünnepiesen adják át az új díszpolgároknak.)** Szekszárd város képviselőtestülete legutóbbi közgyülésén *Virág* Ferenc pécsi megyéspüspököt, *Pesthy* Pál igazságügyminisztert, *Örffy* Imrét, a kerület képviselőjét, továbbá *Éry* Mártont, Dombóvár követét *díszpolgárává választotta.* A díszpolgári okleveleket nagy ünnepség keretében a legközelebb adják át a megválasztottaknak.

A legszebb nyaralás egy

Földközi tengeri körutazás

Két-háromhetenként indul

Triesztből

15—25 napos körutazásokra a

»Stella d'Italia«

óceánjáró luxusgőzös

a legmérsékeltebb részvételi díjakkal.

Prospektust díjmentesen küld a

COSULICH LINE

magyarországi irodája: **Budapest, VII., kerület, Thököly út 2,** valamint a képviselet: **Budapest, IV. kerület, Váci ucca 29. szám**

PORTOROSE

Triesztől 1 órányira az Adria legnagyszerűbb homokstrandja

Palace Hotel
Hotel Riviera
Hotel S. Lorenzo

Szoba teljes ellátással az előszezónban **napi 30 lirától.** Prospektust díjmentesen küldenek **Portorose Fürdő Rt. budapesti irodái: VII. kerület, Thököly út 2. és IV. kerület, Váci ucca 29. szám**

Elkészült a Magyar Nemzet Évkönyve

Karácsony előtt minden előfizetőnk megkapja a négyszínnyomású címlappal ellátott, 240 oldalas ajándékkötetet

A karácsonyi könyvpiac meglepetése és ünnepi eseménye lesz a *Magyar Nemzet* gazdag tartalmú és pazar kiállítású *Évkönyve*, amely könyvkereskedői forgalomba nem kerül, de minden előfizetőnk díjtalanul, a legkisebb ráfizetés nélkül megkapja, még karácsony hetében, az ünnepet megelőző napokban. A négyszínű, korszerű tárgykörű, szép fotócímlappal ellátott, 240 oldalas ajándékkötet gazdag tartalmából kiemeljük dr *Pethő* Sándor főszerkesztő bevezető írását, *Parragi* György *Trianontól Belvedereig* című, illusztrált történeti összefoglaló cikkét, *Katona* Jenő olaszországi, színes tanulmányát. *Tizenegy felvidéki város* címen összefoglaló, részletes krónikáját adja az *Évkönyv* az anyaországhoz visszatért, kincses magyar területek történeti, gazdasági, kulturális és művészeti multjának. Külön képes riportunk számol be honvédségünk fejlődéséről és haditechnikai felkészültségéről, továbbá a tisztviselőréteg fizetésrendezéséről és ennek várható kereteiről. Illusztrált, látványos és érdekes cikkeink sorozatából való még: *A kétarcú Párizs, Tizenhat történeti térkép*, az *Ismeretlen Palócország, A régi és az új balett*, a *Játékautomatától a Robotemberig, A négymillió tonnás elevátor*, az *Özönvíz előtti világváros*, a *Legendás műkincsek*, stb., stb. A művészeti tárgykörű képes tanulmányok legkiemelkedőbb darabja *Ferdinándy* László műteremlátogatása. *Aba-Novák* Vilmos, *Molnár* C. Pál, *Medgyes* Ferenc és *Pátzai* Pál alkotóműhelyében, továbbá a *Keresztény egyházművészek csodái Távol-Keleten* című leírás, *Molnár* Imre kottákkal illusztrált, zenei riportleírása egy régi magyar dallam százrétű pályafutásáról a muzsikavilágban, a *Filmsztárok második mestersége*, továbbá a szellemes színházi körinterjú. Az útleírások közül kiemelkedik a *Száz torony városa* c. olaszországi képes cikk és a dalmát tengerpart látványos leírása. A szépirodalmi részben *Kodolányi* János (Néma város), *Bodor* Aladár (Apage satanas), *Komáromi* János (Hófúvásban), P. *Ábrahám* Ernő (Északi hercegnő), *Várkonyi* Titusz (Két kis történet) novellái, *Lendvai* István, *Bodor* Aladár, *Juhász* Gyula, *Miklós* Jenő versei és egy új magyar író, *Szilágyi* István (Vörös függöny) kis regénye. Divatrovat (Hogy készül a párizsi modell) és tartalmas, gazdag gyermekmelléklet egészíti az *Évkönyv* színes és korszerű anyagát, amelyhez a pompás illusztrációk zömét *Szűr-Szabó* József készítette.

Bardócz Árpád festőművész meghalt

Rövid szenvedés után szombaton reggel a Bakay-klinikán meghalt *Bardócz* Árpád, a neves festőművész. Az elhúnyt művész Budapesten, Münchenben, Párizsban és Nagybányán végezte tanulmányait és legnagyobb sikereit vízfestményeivel és pasztelljeivel érte el. Közülük néhány a Fővárosi Múzeum tulajdonába került. 33 hónapot töltött a világháborúban harctéren, több hadikitüntetést nyert és háborús ábrázolásaival is ismertté tette nevét. Néhány évvel ezelőtt hosszabb ideig tartózkodott Egyiptomban és Alexandriában egy kórház királytermének falfestményeire kiírt nemzetközi pályázaton első díjat nyert. Munkáival több fővárosi és külföldi kitüntetést nyert. Temetése hétfőn délután fél 4 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben.

—

— A katolikus tanítónők gyászünnepélye Ernszt Sándor emlékezetére. A Katolikus Tanítónők és Tanárnők Országos Egyesülete szombaton délután félhat órakor az Angolkisasszonyok Sancta Maria-intézetének dísztermében gyászünnepséget rendezett egyik alapítója és egyházi alelnöke, dr. *Ernszt* Sándor emlékezetére. Nagy és előkelő közönség gyűlt egybe a gyászünnepségre, közöttük *Huszár* Károly v. miniszterelnök, *Makray* Lajos és *Strausz* István országgyűlési képviselők, *Bartos* Ferenc apát-kanonok, *Zibolen* Endre tanügyi főtanácsos, a gyakorló gimnázium igazgatója, *Zimányi* Mihály premontrei kanonok, kormányfőtanácsos, báró *Podmaniczky* Edith, *Aichner* Albert kormányfőtanácsos, törvényhatósági bizottsági tag, *Ötvös* Lajos, a Katolikus Népszövetség vezérigazgatója, *Urbányi* C. József felügyelő-igazgató, *Slachta* Margit, a Szociális Testvérek Társaságának főnöknője. Nagy számban jelentek meg a női tanítórendek képviselői és igen sokan a katolikus tanítónők és tanárnők, akiknek Ernszt Sándor évtizedeken keresztül vezetőjük, irányítójuk volt.

— Jóváhagyták az 51-es villamos pótdíját. A Szent István-kórháztól a Vas Gereben-utcáig 150.000 pengős rendkívüli költséggel új villamosvonalat létesített a BSZKRT. Erre a vonalra előreláthatólag rá fog fizetni a vállalat s ezért *8 fillér-es pótdíjat* szednek a kiadott jegyeknél. A kereskedelmi miniszter a pótdíj szedésére átmenetileg megadta az engedélyt, de véglegesen a főváros közgyűlésének kell állást foglalnia. Ebben az ügyben december 13-ára összehívták a főváros közlekedési bizottságát is.

—

ELŐADÁSOK

Markó Árpád: *A Rákóczi-család legutolsó sarjairól.* A Történelmi Társulat közgyűlésén (Akadémia üléstermében) december 15. délután 5 órakor.

Bibó István: *Elit és szociális érzék.* Magyar Társadalomtudományi Társulatban (VIII., Szentkirályi-utca 7.) december 19. este 6 órakor.

Joó Tibor: *A magyar nemzeteszme.* Magyar Társadalomtudományi Társulatban (VIII., Szentkirályi-u. 7.) dec. 12-én este 6 órakor.

László József: *Ipari gázvédelem.* Népegészségügyi Múzeumban (VI., Eötvös-u. 3.) dec. 12-én este 6 órakor.

Mihályhegyi Géza: *A szem védelme és ápolása.* Népegészségügyi Múzeumban (VI., Eötvös-u. 3.) dec. 12-én este 7 órakor.

Mikola Sándor: *A vend népről.* Nemzeti Szövetségben (V., Géza-u. 4.) dec. 13-án este 6 órakor.

Kádár Ferenc: *A hajózás és sajtó.* Magyar Hajózási Szövetségben (V., Mária Valéria-u. 11.) dec. 16-án délután fél 6 órakor.

Dr. *Sziklay János: A magyar Pan Tadeus*, vitéz *Nagy* Iván: *Magyar—lengyel kultúrkapcsolatok*, *Vályi Nagy* Géza: *Költemény.* Magyar Miczkievicz Társaságban (VII., Nagyatádi-u. 36.) dec. 14-én délután 5 órakor.

Budai Ref. Egyház (II., Iskola-u. 16.) szeretetvendégségén *Haypál* Béla, dr. *Bary* Zoltán, *Hőgye* Mihály, *Furka* dr. *Laczkovich* János számai dec 14-én Gizella, *Dobos* Annie, *Tóth* Gabriella, este háromnegyed 7 órakor.

Farkas Árpád előadása a Magyar Nagyothallók Országos Egyesületében (VIII., Mária Terézia-tér 8. I. 67.) dec. 13-án este 6 órakor.

Gárdonyi Társaság felolvasóülésén (Erzsébet-körút 43. Pátria) *Moes* Gusztáv, *Gorzó* Nándor, *Dobákné Trozsonyi* Kató, *Rolla* Margit, *Tarczay* Gizella, *Kőszeghy* István és *Várady* Aladár számai. Dec. 15-én délután fél 6 órakor.

Nyilt tér

Légitámadásra legyen felkészülve

Elsötétítőpapir 70 cm széles 25 m tekercs 3.60. Légvédelmi textil-karszalag, felirattal 0.56 P. COMPACTOR, IV., Magyar-utca 27. Telefon: 18-53-68, 38-42-83. ÜZEM: 29-74-44.

CONTAX SERVICE
SPECIALIS Foto service KISFILM LABORATORIUM
Budapest, VII., Nagyatádi Szabó-u. 37. Kérje kedvezményes árajánlatunkat!

Karácsonyra prima brokat-paplanok
kis hibával rendkívül olcsón. ELIT PAPLAN, Baross-u. 61. Reschofszky. Telefon: 130—536.

SÍMA **HALÓ** D'ÓFORN. MAHAGONI BEL ÖVEL
IZLÉSES KIVITELBEN KOMPLETT..... P **258**
BÚTORMAGAZIN
Mária-utca 48.

Aranyérmet nyert
Magyarperzsa és torontáli szőnyegek valamin egyéb is jutányos árakon óriási választékban. Schillinger, Budapest VI., Teréz-körút 15. Alapítva: 1906

Károly-körut 3/a Ön még nem tudja? Óriási választékot talál, ha megtekinti 1400 négyzetméteres raktárainkat. hálók, ebédlők, uriszobák, stilszalonok, garnitúrák utolérhetetlenül olcsón KÁROLY KÖRÚT 3/a. PRÄGER

Perzsa és másfajta szőnyeget művészien, lakáson is javítok. Osztermanné, Garay-tér 19. Telefon: 14-96-93.

Angolt tanít
Londonban élt úrilány. Angol lap tudósítója. Különórák egy pengőtől. Telefon: 290—168.

Modellruhák, estélyiruhák, kosztümök, köpenyek
hozott anyagból is, szolid árakon készülnek. Cséri nőidivat-szalonjában IV., Kigyó ucca 2. III. em. Lift.

Neleledje, hogy **szőnyegeit** csak annál szerezze be aki a szőnyeg mesterségével nőtt fel. Vásárol jon szabott árak mellett Szahák Avanesiant, Eskü-út 6. Telefon: 188-376. Szövöde: Cegléd.

Divatrajztanitás
délutáni és esti kurzusokon. Szinpadi kosztümök tervezése, eredeti modellrajzok. Fáry Fischer Márta, Szent István-körut 3. II. 22. Telefon: 12-24-16.

Valódi perzsa és magyar szőnyegek méltányos áron, szakszerű javitások Arouch-nál, IV., Dalmady Győző-utca 4. Telefon: 18-56-49.

Springer fizet legtöbbet viselt férfi- nőiruhanemüért, cipőért Apród-utca 6, üzlet, Szebenyi-térnél

Bélyeggyüjteményeket régi leveleket magas áron veszek. Kemény, bélyegkereskedése, VII., Erzsébet-körut 17. Vétel, eladás, csere. Telefon: 13-65-42.

Borotvakészülék bakelitből, hozzávaló újszerü dobozzal, viszonteladoknak.
Pengék nagyon olcsón. Szaküzlet Budapest, VII., Nagyatádi Szabó utca 42.

Csinosan bútorozott szoba
1—2 úr részére azonnalra kiadó. (Fürdőszobahasználattal.) Nagyfuvaros-utca 27. III. 20. Kiadó egy nagy kétablakos üres szoba is. Ugyanitt.

Soroksári-út 42
számú bérházban négyszobás összkomfortos LAKÁS azonnalra KIADÓ.

2 drb kézimunka
gobelin-fotel
reneszánsz stilben eladó. Hétfőn: 349-950.

BUICK
csukott 1938 modell, alig használt állapotban ELADÓ. Érdeklődés: „Buick" jelige alatt Blockner J. hirdetőjébe, Andrássy-út 4.

Szeszközvetítő-engedéllyel
bíró keresztény
ÜGYNÖKÖKET
az ország minden városában keresünk. Ajánlatok referenciákkal „Rumlikőr" jeligére Haasenstein és Vogler rt-hoz, Dorottya-u. 8. küldendők.

Gyengédlelkü,
szerény, házias, takarékos, polgári vagyonú, 31 éves leányomnak őskatolikus biztos megélhetést nyújtó, komoly úri **élettársat keresek.** Választ: **„Előkelő"** jeligére kiadóba. Közvetítők kíméljenek.

Leleplezték a román terroristák gyujtogató szervezetét is

Csernovicból jelentik: A csernovici katonai törvényszék már a jövő héten tárgyalja a csernovici vasgárdista merénylők ügyét. *A nyomozás a merénylet ügyében nagyjában befejeződött.* A vizsgálatot egyébként az utóbbi időben előfordult gyujtogatások tetteseinek felkutatására is kiterjesztették és megállapították, hogy *valóságos gyujtogató szervezet működött*, melynek élén egy volt legionista papnövendék, Georgescu *Bestia* állott. Bestia november 13-án két legionista csapattal megjelent a campolungmegyei Deia községben, összegyüjtötte a falubelieket és arra biztatta őket, hogy gyujtsák fel a campolungi zsidók házait.

A második gyülést egy erdőben tartották, ahova négy környező község légionistáit hívták össze. Itt tudomásukra hozta, hogy a bukovinai legionisták főnöke, *Turcan* Jon ügyvéd elrendelte, hogy *minden zsidó házát fel kell gyujtani.* A gyujtogató szervezet tagjait vezetőjükkel együtt *letartóztatták.*

Szervezkedik az ország kisiparos társadalma

Az *Ipartestületek Országos Szövetsége* az ország iparosainak élénk részvétele mellett országos választmányi ülést tartott. Ifj. *Tóth* Pál elnök javaslatára a választmány elhatározta, hogy a jövő évi országos iparoskongresszust *Kassán tartják* meg. A Felvidék egyes városaiban az IPOSZ sorozatos szervező gyüléseket fog tartani és résztvesz azokon az ünnepségeken is, amelyeket egyes ipartestületek tartanak a Felvidéken az ünnepélyesen felajánlott zászlók átadása alkalmából.

Kovatsek Ferenc, *Kovács* Gyula (Gyöngyös), *Timaróczky* Sándor (Salgótarján) erőteljes *szervezési akciót* sürgettek nemcsak a Felvidéken, hanem az anyaországban is, mert az iparosokat rengeteg sérelem érte és megélhetésük alapjában ingott meg. *Rácz* Géza és *Gulyás* József (Hatvan) a kormány hathatós támogatását sürgették ebben a szervezési munkában.

Baldauf László felszólalása kapcsán a választmány a leghatározottabban állást foglalt a cseh Bata-gyár magyarországi terjeszkedése ellen, ami 35.000 magyar cipésziparos exisztenciájának pusztulását jelenti.

Marschall Béla (Győr), *Führer* László, *Szöllősy* Ferenc (Székesfehérvár), *Tar* Béla, *Barta* Artúr és *Márovits* Andor (Pécs) *az iparosok szabadszervezetének* intézményes kiépítését sürgették. *Barát* István (Gyula) a közszállítási árak feljavítását, ifj. *Törő* József (Szekszárd) a nyugdíjkérdés rendezését és *Silek* Gáspár (Lajosmizse) a terhes fővárosi vám megszüntetését kérték. Végül ifj. *Tóth* Pál elnök bejelentette, hogy az IPOSZ országos nagygyülést készít elő.

Egy nyomdász felesége leugrott egy ház első emeletéről

Szombaton a koraesti órákban öngyilkossági kísérlet történt a Kender-utca 16. számú házban. *Szikszay* Sándor nyomdász 19 éves felesége az első emeletről *az udvarra vetette magát* és a mentők súlyos állapotban vitték kórházba.

A Szikszay-házaspár szombaton délután jött be Pestre Csepelről, hogy meglátogassa a Kender-utcában lakó rokonait. Már távozóban voltak a lakásból, amikor az asszony előreszaladt a lépcsőn, majd végigszaladt az elsőemeleti folyosón és elkövette az öngyilkosságot. Állapota életveszélyes, még nem tudták kihallgatni s így nem tudják, miért akart megválni az élettől.

—

HALÁLOZÁS

Hoffmann Géza e. e. honvédfőhadnagy a harctéren szerzett betegsége következtében, 64 éves korában Budapesten elhúnyt.

Scharizer György nyugalmazott gyalogsági tábornoknak, a Mária Terézia-rend lovagjának felesége, született *Bartal* Olga, Pozsonyban, 61 éves korában elhúnyt.

Torma László földbirtokos, 53 éves korában, Nagykőrösön meghalt.

Szilágyi Gyula földbirtokos, az erdélyi Marosgyöngy pusztán, 87 éves korában elhúnyt.

Nemes *Tompa* Imrét, a *Magyar Távirati Iroda* munkatársát, szombaton délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Újpesten. Résztvett a temetésen *Zimmer* Ferenc kormányfőtanácsos, főszerkesztő vezetésével a Magyar Távirati Iroda szerkesztőségének csaknem valamennyi tagja. A gyászszertartást *Mezey* József evangélikus lelkész végezte. A sírnál az újpesti evangélikus egyháztanács nevében *Passert* Jenő egyháztanácsos, a Magyar Távirati Iroda szerkesztősége nevében dr. *Meskó* Tibor búcsúztatta az elhúnytat.

—

— A sopronmegyei tisztviselők karácsonyi segélye. *Sopronból* jelentik: Sopron vármegye kisgyűlése *Hőgyészy* Pál főispán elnöklésével tartott ülésén egyhangúlag elhatározta, hogy a vármegye tisztviselőinek, kezelő- és segédszemélyzetének, nyugdíjasainak és az özvegyeknek a IX. fizetési osztálytól lefelé illetményeik 24—34 százalékát karácsonyi segélyként adja. Elhatározta még a kisgyűlés, hogy kéri az 1914 után bevándorolt zsidók kiutasítását.

TALÁLKOZÓ

A volt cs. és kir. 64. gyalogezred bajtársi köre f. hó 15-én, csütörtökön este ½8 órai kezdettel V., József-tér 1. szám alatti Erdélyi Étterem különtermében összejövetelt tart.

A volt cs. és kir. pionir, sappeur, gesteinbohrer, mienenwerfer, scheinwerfer, elektrobaon és egyéb műszaki alakulatoknál szolgált bajtársakat értesítik, hogy december 14-én, szerdán este 8 órakor bajtársi összejövetelt tartanak Budapesten, Vilmos császár-út 68. Alkotmány-étterem külön helyiségében, amelyre a felvidéki bajtársakat is ez úton hívja meg a vezetőség. A felvidéki bajtársak közöljék címüket és volt csapattestüket (zászlóalj, század számát). Műszaki csapatok bajtársi köre, Budapest, Szent István-körút 4. I. 6. címre.

—

Megnyílt az új német építészeti kiállítás

Münchenből jelentik: *Hitler* vezér és birodalmi kancellár szombaton délelőtt nyitotta meg a német művészet székházában igen sok közéleti előkelőség jelenlétében a második német építészeti és kézműipari kiállítást. A megnyitáson megjelent *Lantini* olasz tesületügyi miniszter is. Dr. *Göbbels* birodalmi miniszter megnyitóbeszédében utalt arra, hogy sokévtizedes zürzavar után Németországban ismét olyan városrendezés következik, amelyet igen meszszeláto szempontok irányítanak. Dr. Göbbels birodalmi miniszter ezután áttekintést adott a kiállításról, majd Hitler vezér és birodalmi kancellár megnyitottnak jelentette ki a kiállítást.

—

Szerkesztői üzenetek

S. J. *A szegényemberek királyfiai, Pipacs, szarkaláb, Eperfa, Sóhajtás.* Versre érdemes gondolatok, de formátlanul kifejezve. — **O. G.** *Találkozás.* Besorozva. — **I. Á.** *Miből lesz a cserebogár.* Igen el van nyujtva; egyetlen szójáték kisebb tárca arvagául sem elég. — **H. K. G.** Bőbeszédű nagy szavak. Az elbeszélésnek mondanivalója is legyen. — **B. T. T.** *Miért? Cime — nincs.* Nem közölhetők. — **Paganus.** *Aranykulcs.* A gyermek elúnná a mesét. A befejezés kétszer is kisiklik. *Csendes este falun.* Nem elbeszélés. Idillnek szerkezetellen. — **Sz. I.** *Tabán. Nem fontos. Szegény gazdagok.* Mi nem használhatjuk föl. — **B. S.** *Vihorlát.* Igen elnyujtott. — **T. A.** *Magyar sors.* Nem elég jó. — **Rákóczi asztala** mikor jött? A miniatürök besorozva, rendre jönnek.

Megtalálták Hannibál elefántjainak csontjait

London, december

A londoni „Királyi Archeológiai Társaságnak" az új esztendőben illusztris előadó-látogatója lesz dr. Laurent *Bernard* francia régész személyében

A fiatal francia tudós a Durance-völgyben folytatott ásatásai közben augusztusban elefántagyarakra bukkant és azok, majd a napfényre került csontvázak korából, valamint a völgy fekvéséből azt a következtetést vonta le, hogy Hannibal Róma ellen vonulásának alpesi szakából elhullott vagy leölt elefántokról van szó. A pún hadvezér harmincegynéhány hatalmas, indiai elefánttal kísérelte meg az átkelést az Alpokon, hogy így Róma hátába kerüljön. De a zord hegyszorosok hó és jégfedte ösvényein a legnagyobb elefántok számára nem volt lehetséges út. A több mint százezer karthágói és ibér harcosból álló sereg valószínűleg élelmezési zavarokkal is küzdhetett. Ezért elefánt-állományának felét Hannibal levágatta, mielőtt az alpesi hágókon megindult Itália felé.

A jövő év folyamán dr. Bernard ásatásai ugyanazon helyen tovább folytatódnak és a francia tudós reméli, hogy minden idők egyik legnagyobb hadvezérének, Hannibalnak ezen úttörő hadjáratára még több világ derül, pún oldalról; mert a történelem csupán római krónikák alapján ismeri a karthagói katona Cannae-ban végződő pályafutását.

Urak...
Astor télikabát P. 88.-
Astor ruha
VII., Rákóczi-út 16

HÁZASSÁG

Ábrahám Pannika és *Jánosházy* János december 12-én, hétfőn este 6 órakor tartják esküvőjüket a Bakáts-téri róm. kat. plébániatemplomban.

Hatvani Lajos református lelkész (Becefa, Baranya megye) december 12-én, hétfőn köt házasságot *Farkas* Piroskával (Pápa) a pápai református templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

Sárospataki dr. *Christian* Géza, a *Magyar Távirati Iroda* genfi tudósítója, házasságot kötött Zábori *Záborszky* Edittel.

Tódt Angela és dr. *Kiss* Pál házasságot kötött.

Paulovits Sándor római palatinus gróf, ny. m. kir. honvédszázados és neje *Hudetz* Anna leánya: *Erzsébet,* december 17-én, szombaton este ½7 órakor tartja esküvőjét a belvárosi főplébániatemplomban *Oberle* Frigyes okl. gépészmérnökkel. Tanuk lesznek: vitéz *Zách* Emil honvédtábornok és Tornai *Várady* Géza cs. és kir. kamarás, ny. m. kir. honvédtábornok. Az esketési szertartást v. *Várady* Géza prelátus, ny. honvéd tábori vezéresperes és v. *Makray* Lajos prépost-plébános, orsz. képviselő végzik.

A ándékba?
Fűzőt, kesztyűt
luxus női fehérnemüt
Kőszegi R. fűzőkészítő, RÁKÓCZI-ÚT 9.

x Csak egy lépés és itt van a karácsony. Nehéz a sok ajándék közül az igazi értéket képviselőt és mindenkinek örömet jelentőt kiválasztani. Az igazi karácsonyi ajándék nemcsak kellemes meglepetést, hanem maradandó értéket és örömet jelent. Ilyen karácsonyi ajándék egy Philips-rádió a motorizált nyomógomb-automatával, amelynek élethű hangvisszaadása, nagy vételi képessége és szép külseje hosszú éveken át szerez örömet az egész családnak. A legjobb karácsonyi ajándék egy Philips-rádió.

LELTÁROZTAM.
Ruhák 50 pengőért
Kabátok
Ferda Manyi
IV, Váci-utca 11/b

x Ötlet, egyéniség, ízlés, praktikusság — ezek jellemzik *Arkanzas* ajándékait. Ezidén tényleg olyan újdonságokat prezentál ez a Váci-utca 20. szám alatti nívós üzlet vevőinek, amelyeket még Pest elkényeztetett közönsége is megcsodál.

x Tudja-e, mi legyen a karácsonyi ajándék? Már nincs messze a karácsony, ideje foglalkozni ezzel a kérdéssel. Sokezer ember vásárol erre az alkalomra rádiót, mert ezzel hosszú évekre szerez örömet a család minden tagjának. Jól bevált pompás luxusszuper készülékek a 88-as és 99-es Orion-rádiók. Szinte bámulatos az a precizitás, amely a készülékek működésében kifejezésre jut. Látni és hallani kell a 88-as és 99-es Orion-rádiókat, hogy fogalmunk legyen róla. Kérje bemutatásukat a legközelebbi Orion rádiókereskedőnél és ön fogja tudni, mi legyen a karácsonyi ajándék.

A magyar Hiszekegy miatt egy évre ítéltek egy erdélyi plébánost

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári katonai törvényszék egyévi elzárásra, 3000 lei pénzbüntetésre és 5 évi jogvesztésre ítélte *Vajda* Józsefet, a biharmegyei Tulka község plébánosát, aki évekkel ezelőtt Magyarországról iskolakönyveket hozott magával és azokat most a falu felekezeti iskolájának ajándékozta. *Az egyik ilyen könyvben a magyar Hiszekegyet fedezték fel* és emiatt izgatás címén vonta felelősségre a katonai törvényszék.

Lokodi Gáspár Tür községbeli plébánost is elítélte a törvényszék 7 hónapi elzárásra, 4000 lei pénzbüntetésre és 3 évi jogvesztésre, mert a községbeli templomban egy képet találtak, amelyen Szent István látható, amint a magyar koronát felajánlja Szűz Máriának.

Normális forgalom
helyreálltával ismét utazhatunk a
MAGAS TÁTRÁ-ba
Karácsonyra előjegyzések és felvilágosítás
TÁTRAI FÜRDŐK VEZÉRKÉPVISELETE
Vigadó-utca 4. Tel: 183-520 és 188-322

— Interpelláció az adóvégrehajtási rendszer megváltoztatásáról. *Dulin* Jenő képviselő érdekes interpellációt jegyzett be a pénzügyminiszterhez, amelyet a szerdai interpellációs napon szóbelileg kíván előterjeszteni és amelynek szövege a következő:

„Van-e tudomása a pénzügyminiszternek, hogy a jelenlegi adóvégrehajtási rendszerünk a mezőgazdasági termelés természetére és érdekeire nincs tekintettel s hajlandó-e ezen változtatni."

— „Forgasd nyárson, süssed roston, száz évig élsz ilyen koszton!" A Szondy Söröző (Britannia-szállóban) roston- és nyárson-sültjei a vendégek szeme előtt készülnek.

— Ha az arcszíne fakó, szürkéssárga és a tekintete bágyadt, ha hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, mert makacs székszorulás, a bél túlságos rothadási folyamatai, gyomorégés és epepangás kínozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel felkeléskor egy-egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvizet innia. Kérdezze meg orvosát.

— Felvidéki ügyvédek bekapcsolódása a magyar jogászéletbe. Húszévi távollét után most először vettek részt az elszakított Felvidék magyar ügyvédei az országos ügyvédi értekezleten. Az értekezleten több előadás hangzott el a visszacsatolt területek igazságügyi és ügyvédi kérdéseiről. Végül pedig megtárgyalták az ügyvédszövetség szervezési kérdéseit a visszatért Felvidékkel kapcsolatban

— Karácsonyra szép színösszeállítású s ízléses nyakkendőt csak Skrivántól.

Az idő

A Meteorológiai Intézet jelenti december 10-én este:

Nyugat-Európát az Óceán délibb tájairól jött meleg és páradús levegő árasztja el. Az időjárás a brit-szigeteken és Franciaországban, valamint az Északi-tenger partján csapadékos. Közép-Európában a délkeleti légáramlás megélénkült s mert a Fekete-tenger és a Földközi-tenger felől tart észak felé, Közép-Európában általában az évszakhoz viszonyítva, egyelőre még szintén enyhe időjárást okoz, de beleütközve az Alpokba, az Appenninekbe, a Balkán északi hegyeibe és a Kárpátok északi részeibe, ezeknek déli oldalán csapadékos időjárást okoz.

Hazánkban szombaton este a Kis-Alföldön, Ógyallán esett az eső. A Dunántúl még borult, déli fele változóan felhős, keleti része pedig túlnyomóan derült volt. A délkeleti szél, különösen a Kis-Alföldön és az ország déli szélén megélénkült. A hőmérséklet általában 7—9, Budapesten 7 fokra emelkedett, este pedig, amikorra a délkeleti szél megerősödött, aránylag enyhe volt az idő s a hőmérséklet délen 4—5, a Dunántúl 6—8, keleten azonban a derültebb idő miatt megindult hőkisugárzás folytán már csak 4 fokot mértek. A Dobogókőn csak hófoltok vannak, a Kékesen pedig a nap folyamán esett hó folytán 5 centiméterre emelkedett a hóréteg vastagsága.

Budapesten szombaton délben 5 fok, este kilenc órakor 6 Celsius-fok a hőmérséklet, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 mm., gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás a következő huszonnégy órára: *Élénkülő délkeleti-déli szél. Változó felhőzet. Több helyen (főként nyugaton és északon) eső, a magasabb hegyeken havaseső, hó. A hőmérséklet kissé emelkedik.*

Hivatalos hójelentés 1938 december 10-én

A magyar hegyek legnagyobb részén nincsen összefüggő hótakaró. Egyedül a *Kékestetőről* jelentenek 4 cm vastagságú hóréteget. Ez a hóréteg áll 1 cm régi havon fekvő, 3 cm pénteken éjjel hullt porhóból. A havazás pénteken reggel megszűnt. A hőmérséklet pénteken délben a Kékesen mínusz 2 fok.

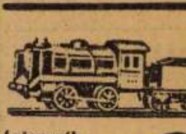
MÄRKLIN játékok
Árjegyzék ingyen!
Klein Dezső
Budapest, IV., Kecskeméti-u. 14/a.

Vízállás

A földművelésügyi minisztérium vízrajzi osztálya jelenti:

A *Duna* Linznél, Dunaremete—Budapest és Újvidék—Zimony közt árad, másutt apad, alacsony vízállású.

A szombati dunai vízállások: Schärding 72, Passau 166, Aschach 70, Struden 103, Stein mínusz 95, Bécs mínusz 116, Pozsony 32, Komárom 193, Budapest 126, Paks 15, Baja 91, Mohács 118, Gombos 211, Újvidék 152, Zimony 176.

A *Dráva* Barcsnál mínusz 95, Drávaszabolcsnál 22, Eszéknél 42.

A *Száva* Bródnál 302.

A *Tisza* Tiszaújlaknál és Záhony—Tiszafüred közt apad, máshol árad, alacsony vízállású.

A szombati tiszai vízállások: Tisza-

A *Körös* Kőrösszakállnál mínusz 18, Békésnél 12, Gyománál 16.

A *Maros* Makónál mínusz 17.

A *Balaton* Siófoknál 50.

A *Velencei-tó* Agárdnál 24.

Takarékos családok
karácsonyi bevásárlásaikat olcsón és jól, egy helyen kényelmesen
Klein Antal
divatházában eszközölhetik
Király-utca 49 a Teréz-templomnál
Hölgyek, urak, gyermekek, valamint a személyzet részére a textil és divatszakma minden létező alkalmas cikke pazar választékban kapható!
Külön női konfekció-osztály gyönyörű ujdonságokkal!
Békebeli, híres, szolid szaküzlet!

A Nobel-díjas Nansen-iroda öt évig tovább működik

Oslóból jelentik: Az oslói Nobel-házban a békedíj átadásakor *Hansson,* a norvég Nansen-iroda vezetője elmondta, hogy eredetileg úgy gondolták, a Nansen-iroda 1939-ban befejezheti működését. Most szeptemberben a norvég kormány kezdeményezésére a Népszövetség *öt évre meghosszabbította az iroda működését. A zsidóellenes hangulat Európa több országában hallatlan gyorsasággal terjed. Összesen ötmillió zsidóról kellett Európában gondoskodni.* Végeredményben az egész feladat megoldása csak a helyes szervezésen és az anyagiakon múlik. Ehhez azonban idő is kell.

Littke pezsgő: *Casino For England Prince of Wales*

Tíz százalékkal emelték a MÁV alkalmazottak üzemi részesedését

Megtörtént a döntés a MÁV-alkalmazottak üzemi részesedése ügyében. Az üzemi részesedést, amelyet évenként mindig karácsony előtt osztanak ki, az idén *a tavalyihoz képest tíz százalékkal emelték.* Eszerint a kinevezettek pontértéke a tavalyi 2.88 pengővel szemben 3.17 pengő lesz, a nem kinevezett műhelyi alkalmazottak alapórabérük hetvenhatszorosát kapják, míg a pályafenntartási munkások, a szertári munkások és a kőtörők órabérük harmincnyolcszorosát. A kifizetések iránt a szükséges intézkedések folyamatban vannak.

Karácsonyra
Téli kabát .. P 140.-
BLUM és Testvére angol uriszabóság Váci-utca 31/33. (Piarista-épület)

— Karácsonyra szép és finom kalapot csak Skrivántól.

— A hercegprímás előadást tart a Szent István Akadémia decemberi ülésén. A *Szent István Akadémia* december 18-án a Szent István Társulat székházának dísztermében ünnepi ülést tart, amelyen *Serédi* Jusztinián hercegprímás *Szent István eszméinek győzelme* címmel tart előadást.

CSILLÁR, RÁDIÓ, GRAMOFON, PETRÓLEUMFŐZŐ
legolcsóbban, legnagyobb választékban
REICH MIKLÓS cégnél Budapest
VI., Vilmos császár ut 45. Nagymező-u sarok

— Karácsonyra ízléses és jó színösszeállítású nyakkendőt csak Skrivántól.

x Mindannyiunk örömére 20 év után Felvidékünk újra a miénk. Nagyon ajánlatos már most, karácsony előtt megtekinteni Katz, Pfeffer és Társa cég (Bécsi-utca 7.) selyem, bársony és női szövetdivatházát, mert most még óriási választék található rendkívül előnyös árakon a világhírű Goldberger-cég gyártmányainak különleges mintáiból is.

Balilla Aranciata a nemes üdítő ital

— Előadások a jogászegyletben. A Magyar Jogászegylet pénzügyi jogi szakosztálya dr. *Vargha* Imrének, a legfőbb állami számvevőszék elnökének elnöklete mellett előadóülést tartott, amelynek tárgya dr. *Nagy* Dezső Bálint m. kir. közigazgatási bíró „A pénzügyi jogorvoslati eljárás reformja, tekintettel a közigazgatási bíróság hatáskörére" című előadása volt. — Ugyancsak a Magyar Jogászegyletben tartott előadást dr. *Helle* László közmunkatanácsi miniszteri osztálytanácsos az építésrendőri eljárás aktuális kérdéseiről.

— Kanonoki beiktatás. *Veszprémből* jelentik: *Langmár* Lipótot, a veszprémi székesegyház új mesterkanonokját szombaton iktatták be tisztségébe.

— Villamoshegesztők tanfolyama. A *Magyar Műszaki Szövetség* rendkívüli villamoshegesztő tanfolyamot szervez, melynek tanbeosztása vidéki hallgatók számára is lehetővé teszi a részvételt. Érdeklődni és beiratkozni kizárólag december 12—14-e között lehet, este 6—7 óra között a szövetség ügyvezetőségénél (VI., Liszt Ferenc-tér 11.).

Örökös ajándék, örökös érték: a valódi ékszer.

— Tisztújítás az orvosszövetség pénztárorvosi szakosztályában. A Magyar Országos Orvosszövetség pénztárorvosi szakosztálya szombaton délután tartotta a szemészeti klinika tantermében tisztújító közgyűlését. Dr. *Herepey Csákányi* Győző egyetemi tanár elnöki megnyitója után dr. *Mesterházy* László főtitkár terjesztette elő jelentését az elmult év munkájáról. A főtitkári jelentést egyhangúan elfogadta a közgyűlés, majd dr. *Dohy* Sándor pénztárosi jelentése következett, amihez a közgyűlés szintén hozzájárult. Ezután a tisztújításra került sor. A közgyűlés elnökké dr. *Herepey Csákányi* Győző egyetemi tanárt választotta, alelnökök: dr. vitéz *Egerváry* Vidor, dr. *Gellért* Elemér, főtitkár dr *Mesterházy* László, titkárok: *Kassányi* Ferenc, *Telegdy* Attila, pénztáros dr. *Dohy* Sándor lettek.

— Zsindelyné Tüdős Klára előadása. A *székesfőváros népművelési bizottságának* rendezésében szombaton este a Zeneművészeti Főiskola nagytermében dr. *Zsindely* Ferencné *Tüdős* Klára tartott előadást a budapesti leányiskolák felsőbb osztályú növendékei számára a magyaros öltözködésről.

Ne várjon az utolsó percig
gyermekkocsi vásárlásával. — Jó kocsi vásárlásához idő kell. Kérjen díjmentes árjegyzéket.
MARS gyermekkocsi-gyár
Budapest, VI., Andrássy-ut 36 (Párisival szemben). Gyár: IX. Liliom utca 8

— Tanítói kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Papp* György debreceni és *Fehér* Sándor pestszenterzsébeti állami kisegítő iskolai tanítókat a VII. fizetési osztályba kinevezte.

— Karácsonyra divatos téli kalapot csak Skrivántól.

Befűt a bor, befűt a szesz, De igazán meleged: csak Görhőtől lesz!
Gördíthető, lobbanásmentes, víztöltésű petróleumtüzelésű radiátor Világszabadalom!
Olcsó, tiszta, szagtalan!
Nem kell kémény vagy csővezeték. Egy GÖR-HŐ-vel több szobát fűthet felváltva. Üzemköltsége minimális. Kérjen díjtalan képes ismertetőt! Forgalomba hozza: GÖR-HŐ k. f. t., Budapest, VI., Vilmos császár-út 61. Telefon: 119-443.

MOZI FILM MŰSOROK

Heti filmtanácsadó

ASSZONYSZESZÉLY. *(Radius.)* Nagyon szép film, tele van lélekkel, finom embereknek való. — akik például szeretik *Geraldy* verseit. Margaret *Sullavan*, aki két évvel ezelőtt még pincérlány volt Csikágóban, játssza a főszerepet; *tündéri színésznő. Nem szabad elmulasztani!*

*

AZ OLIMPIASZ-FILM II. RÉSZE. *(Uránia.)* Felesleges szót vesztegetni, hogy miről van benne szó, annyit legfeljebb megjegyzünk még, hogy tehetséges fényképészeti és filmtechnikai meglepetései vannak a filmnek. Tetszett. *Megnézendő!*

*

CSODÁK CSODÁJA. *(Royal Apolló.)* *Sonja Henie* legújabb korcsolyázófilmje, gondolom a negyedik vagy ötödik. Még öt ilyen korcsolyázófilmet nehezen fognak kipréselni belőle. Pedig mint színésznő is megállja a helyét és a film jégrevűjelenete igazán grandiózus. *Megnézhető.*

*

KISASSZONY A MOSTOHÁM. *(Scala.)* A történet lapos. *Decoin* úr, Danielle *Darrieux* férje, mint rendező, túlrendezte magát. De Darrieux, az új hollywoodi üdvöske, ezúttal is elragadó. Akik Darrieuxt szeretik, azoknak úgyis mindegy a körítés.

*

ISTEN HOZZÁD, SZERELEM! *(Fórum.)* Művészi és bensőséges, amolyan kamarafilm, káprázatos divatrevűvel. *Barbara Stanwyck* két hangszerre osztható, az arcára és a lábára. Az arca Amati-hegedű, a lába Bösendorfer-zongora. A kis fiú nagy művész. Hölgyeknek különösen ajánlható a film.

*

BÉCSI KISLÁNY. *(Omnia.)* *Eggerth* Márta szaloncukoregyénisége a hozzátartozó rózsaszínű papírcsomagolással és édes és szép hangocskával. A történet staniclipapírból van. Akik porcellánterítéshez vannak szokva, — *azok nem esznek stanicliból...*

A „filmtanár" jó tanár

A francia haditengerészeti akadémián legújabban bevezették, mégpedig *hetenkint hat órán* a filmről és a film segítségével való oktatást. A pedagógiai tapasztalat szerint ugyanis a növendékek *filmről sokkal gyorsabban és szemléltetőbben tanulnak, mint könyvekből.*

Katherine Hepburn

Katherine Hepburnt csempészéssel vádolják az amerikai vámhatóságok

Az amerikai filmvilágnak *nagy szenzációja van: Katherine Hepburnt, »a legamerikaibb« filmsztárt* a newyorki kikötői vámhatóságok *csempészés gyanúja alatt kihallgatták és eljárás alá vonták.* Az a vád Katherine Hepburn ellen, hogy *legutóbbi európai útjáról hazajövet, a kikötői vámtisztviselők előtt eltitkolta, hogy poggyászaiban több vámköteles áru van,* amelyeket *»ravasz módon« elrejtett a vámtisztviselők árgus szeme elől.* Állítólag *toaletteket, parfőmöt, selyemharisnyát és ékszereket* csempészett be Amerikába Hepburn és az amerikai lapok *oldalas cikkekben* számolnak be a kedvenc filmsztár *bűnügyéről.* Katherine Hepburn első kihallgatása alkalmával *kereken tagadta, hogy meg akarta volna károsítani az amerikai vámjövedéket.*

Mégis látjuk Hófehérkét és a hét törpét

Azt írtuk a mult héten, hogy Walth *Disney* híres rajzos filmje *aligha* kerül bemutatásra Magyarországon ebben a szezonban, mert a vételárat *valutában kellene fizetni* és a film vevőjének nincsen tulajdonában ilyen nagyösszegű — *hétezer dollárnyi* — külföldi fizetési eszköz. Azóta sikerült a valutáris nehézségeket áthidalni, a pénzt már át is utalták Newyorkba és a *Hófehérkét még karácsony előtt bemutatják Budapesten.* Az első előadás teljes jövedelmét a *»Magyar a magyarért«* akció javára szánták. Ezt az előadást előreláthatólag december 22-én tartják meg és azon — az eredeti tervtől eltérően — *nem* estélyi ruhában kell megjelenni.

KIS FILMHIREK

Ma reggel »műterembe ment« a »Vad virág«. A Szilágyi—Eisemann operettnek filmformájában »Vadrózsa« lesz a címe.

*

Sacha Guitryt, a híres francia színészt túlságosan őszinte és szabadszájú önéletrajz-kötete miatt az utóbbi időben sok támadás érte. Többek között beperelte szépnevű régi professzora, a nyolcvanéves Saintange Foisson-Bautier is, akinek tanítási és nevelési módszeréről Guitry becsmérlően írt emlékezéseiben. A professzor erkölcsi kártérítésként 100.000 frankot követelt a híres színésztől, de a párizsi bíróság elutasította. Megokolás: az írói szabadság elvébe ütköznék, ha emlékezéseit nem írhatná meg mindenki úgy, ahogyan érez.

A némafilm világhírű és igen népszerű sztárja, Mae *Murray* visszatér a műterembe és hangosfilmen fog szerepelni. Megvásárolta Denison *Clift* amerikai író *»Ealt fiai«* című regényét, amelyből filmváltozat készül és ő játssza a női főszerepét.

*

»Manon« címmel új zenés német filmet mutattak be Berlinben. A főszerepeket *Erna Sack, Johannes Heesters, Daguer Servaes, Otto Gebühr* és *Oscar Sima* játszszák. Siker volt.

*

Párizsban nagy hire van máris egy már elkészült, de még be nem mutatott expresszionista, »politikamentes« filmnek. A címe »La terre est ronde«. (»A föld gömbölyű«), rendezője E. Vautier.

* **Megérkezett Pestre az új Gaál Franciska-film első kópiája.** *Gaál* Franci új filmjének, a *»Párizsi nászút«*-nak első kópiája Budapestre érkezett. Lehet, hogy már *karácsonykor bemutatják.*

Hollywoodi noteszlap

Samuel Goldwin, a Metro-Goldwyn-Mayer társelnöke, egymásután két moziba ül be minden este. Ezt így magyarázta meg e sorok írójának:

— Tudja kérem, muszáj valahol elfelejtenem, hogy egész nap filmmel foglalkozom... (e.)

Kutya-kultúrfilm

»Száz kutya egy sorba« címen, a magyar kutyafajtákkal foglalkozó kultúrfilm készült el a Gyarmat-utcában. A szöveget *Rendy* Lili írta, a felvételeket *Berendik* István fotografálta.

GIBRALTÁR

Tudott dolog úgy a színházi, mint a filmvilágban, hogy egy jó cím félsikert jelent. Az olvasó mérje csak saját magán: vannak szavak, nevek, amelyek visszhangzanak a fülben és amelyek iránt az érdeklődés rögtön kigyul, mihelyt ez a szó elhangzik. Ugyebár, mindenkit érdekel ez a szó, hogy Mayerling?! A világ filmgyártása meg is érezte a szóban rejlő érdekességet s nemrégiben elkészült a mayerlingi tragédiáról szóló film, azonos címmel természetesen. A Szuezicsatornáról is benne él az emberek tudatában, hogy a csatorna világhatalmi tényező. Az amerikaiak a szóban rejlő érdekességet ki is használták: néhány héttel ezelőtt készült el »Szuez« címmel a csatorna megépítésének kolosszális filmje, amely nem kevesebb, mint négymillió dollárba került. És hányszor hangzik fel a világpolitikában, sajtóban, konferenciákon, diplomáciai tárgyalásokon ez a szó, hogy Gibraltár?! Nos, Párizsban most ilyen címmel készített fitmet Fedor Ozep, a Párizsban élő orosz rendező. Érdekessége a filmnek, hogy férfi főszerepét, csakúgy, mint a Grande Illusion (A nagy ábránd) című francia filmét, amely éppen most fut nálunk nagy sikerrel, ugyancsak Erich von Stroheim — egyszóval német színész fogja játszani.

Saljapin fia amerikai filmszínész

Hollywood, december 12
(Az Est tudósítójától)

A Grand National hollywoodi filmgyár *Exile Express* című filmje főszerepére szerződtette Feodor *Saljapint*, az elhúnyt nagy orosz operaénekes *fiát*. Orosz figurát kell alakítania. A női főszerepet Anna *Sten* játssza.

Thököly-út 56): **Hol voltál az éjszaka?** (Gusti Huber). Kincskeresők (burleszk). Híradó. (Előadások kezdete: 1/5 3/7 9; Sz 1/4 1/6 1/8 1/10; V Ü 1/2 1/4 1/6 1/8 1/10.) — **HOLLYWOOD** (142—455. Bethlen-tér 3): **Varjú a toronyórán** (Vaszary Piri, Egry Mária). Kékmadár kabaré. H. (Előadások kezdete: 1/4 1/6 1/8 1/10; V Ü 1/2 1/4 1/6 1/8 1/10.) Vas. d. e. 1/11-kor matiné: **Pompeji pusztulása** (Perston Foster). — **HOMÉROS** (2—961—78. Hermina-út 7. szám): **Észak felé.** (A teljes film a felvidéki bevonulásról.) Szent István királyunk életéről készült film. Híradó. (Előadások kezdete: 1/5 7 1/10; V Ü 1/2-től folytatólag.) — **JÓZSEFVAROSI** (134—644. Kálvária-tér 7): **Észak felé.** (A felszabadult Felvidék visszacsatolásának ünnepségei.) Sárga kalózok. H. (1/4 1/6 1/8 1/10; V Ü 1/2 1/4 1/6 1/8 1/10.) Vasárnap délelőtt 1/11 órakor: **Matiné.** — **KAMARA** (144—027, 135—967. Dohány-u. és Nyár-u. sarok): **Rozmaring** (Turay, Páger). A rettenetes Robin Hudka (rajzfilm). (6 8 10; Sz V Ü 4 6 8 10) — **KULTÚR** (386—193. Kinizsi-u. sarok): **Nehéz apának lenni** (Páger, Szeleczky) és a kísérő műsor. (5 1/8 1/10; V Ü 1/2 1/4 1/6 1/8 1/10.) — **LLOYD** (111—994 Hollán-u. 7., a Szent István-körútnál): **Csintalan asszonyok** (Françoise Rosay). (4 6 8 10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **NYUGAT** (127—162. Teréz-körút 41): **Veszedelmes életkor** (Huguette Duflos). Óceánok martalócai. H. (1/5 7 1/10; Sz 4 6 8 10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **ODEON** (130—263. Rottenbiller-u 37/b): **Észak felé.** (A Felvidék felszabadulásának mámoros napjairól.) Sárga kalózok (Jack Hubert). H. (Folyt. előad.: 1/5 3/7 1/10; V Ü 1/2 1/4 1/6 1/8 1/10.) Vas. d. e. 1/11: **Matiné.** — **OLYMPIA** (342—947. Erzsébet-körút 26): **Asszonyok a börtönben** (Vivianne Romance). Földi paradicsomok (színes). H. (Mindennap: d. e. 11, d. u. 2 4 6 8 10.) — **OMNIA** (130—125 József-körút és Kölcsey-u. sarok): **Bécsi kislány** (Eggerth Márta). Kieg: A magyar ló. H. (Előadások: (5 1/8 1/10; Sz V Ü 4 6 8 10.) — **ORIENT** (114—926. Izabella-utca és Aradi-utca sarok): **Vágyak** (Danielle Darrieux). Bestiák birodalma (Pluhár beszél). H. (Folyt. előadások: 1/5 3/7 1/10, V Ü 1/2 1/4 1/6 1/8 1/10.) — **OTTHON** (146—447. Beniczky-u. 3. és Baross-u. 87 sarok): **A milliomos csavargó** (Warner Baxter). Kincskeresők (burleszk). Előadások: 1/4 1/6 1/8 1/10; V Ü 1/2 1/4 1/6 1/8 1/10.) Vasárnap d. e. 10 órakor: **Matiné.** — **PALACE** (136—523. Erzsébet-körút 8): **13 kislány mosolyog az égre** (Ráday, Turay). H. **Igy halad a tudomány.** (Mindennap: d. e. 11, d. u. 2 4 6 8 10.) — **PÁTRIA** (145—673. Népszínház-u. 13): **Asszonyok a börtönben** (Viviane Romance). (3/4 3/6 3/8 3/10; V Ü 3/2 3/4 3/6 3/8 3/10.) — **PHÖNIX** (144—454. Rákóczi-út 68): **Bánatos utca** (Dita Parlo). Tél a Dolomitokban. H. (Folyt. előadások mindennap: d. e. 11, d. u. 1 3 5 1/8 1/10.) — **RÁDIUS** (122—098, 120—564. Nagymező-u. 22—24): **Asszonyszeszély** (Margaret Sullavan). Rádium. H. (3/6 3/8 3/10; Sz V Ü 3/4 3/6 3/8 3/10.) — **REX** (139—416. István-út 39): **Észak felé.** (A felvidéki bevonulásról készült film.) Sárga kalózok (Jack Hubert). H. (3/5 3/7 9; Sz 1/4 1/6 1/8 1/10; V Ü 1/2 1/4 1/6 1/8 1/10.) — **RIALTO** (139-497. Rákóczi-út 70): **Észak felé.** (A felszabadult Felvidék története.) A halálgáz hősei (cowboyfilm). Botcsinálta pincér (burleszk). Híradó. (D. e. 1/11, d. u. 1/1 1/3 5 1/8 1/10; V Ü d. e. 10 12, d. u. 2 4 6 8 10.) — **ROYAL APOLLO** (141—902, 342—946. Erzsébet-körút 45): **Csodák csodája** (Hennie Sonja). H. (1/6 1/8 1/10; Sz V Ü 4 6 8 10.) — **SAVOY** (146-040. Kálvin tér sarok, Üllői-út 2): **Csintalan asszonyok** (Françoise Rosay). Híradók. (1/4 1/6 1/8 1/10; V Ü 2 4 6 8 10.) Vasárnap 1/10 11 1/1 órakor és köznapon 1/11 12 és 1/2-kor: **Észak felé; Szent István, Magyarország első királya.** — **SCALA** (114—411. Teréz-körút 60): **Kisasszony a mostohám** (Danielle Darrieux). Híradó. (1/6 5/8 3/10; Sz V Ü 3 1/6 1/8 3/10.) — **SIMPLON** (268—998, 268—999. Horthy Miklós-út 62): **13 kislány mosolyog az égre** (Turay, Ráday) és a kísérő műsor. H. (1/4 1/6 1/8 1/10; V Ü 1/2 1/4 1/6 1/8 1/10.) — **STUDIÓ** (140—840. Akácfa-utca 4): Harmadik hétre prolongálva! **Beszállásolás** (Páger, Szeleczky). H. (Mindennap: d. e. 11, d. u. 2 4 6 8 10.) — **TIVOLI** (123—049. Nagymező-u. 8): **Észak felé.** (A Felvidék felszabadulásának mámoros napjairól.) Szent István 1039—1938. Az első magyar király élete.) Jazzpárbaj. H. (Folyt. előad.: 1/5 7 1/10; Sz 3/4 3/6 3/8 3/10; V Ü 3/2 1/4 3/6 3/8 3/10.) Vas. d. e. 11-kor: **Matiné.** — **TURÁN** (123—401. Nagymező-u. és Mozsár-u. sarok): **Asszonyok a börtönben** (Viviane Romance). Földi paradicsom (színes). H. (4 6 8 10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **URÁNIA** (146—046. Rákóczi-út 21): Prolongálva! **A berlini olimpiász** (II. rész: A szépség ünnepe). H. (5 1/8 1/10; Sz V Ü 3/3 5 1/8 1/10.) Vas. d. e. 11-kor: **Dr. Baktay Ervin előadása: A radzsputok földjén és látogatás Ghandi telepén.**

HIREK

— **Mutschenbacher Tivadar professzor lett az Orvosszövetség új elnöke.** A Magyar Országos Orvosszövetség vasárnap tisztújító kongresszust tartott. Dr. *Verebély* Tibor, az Orvoskamara elnöke, tekintettel erre a tisztségére, lemondott az Orvosszövetség elnökségéről. Verebély professzor megnyitó beszédében bírálta az OTBA kiterjesztésére vonatkozó legújabb törvénytervezetet, kijelentvén, hogy *az gyökerében támadja meg az orvosi rend sovány és csenevész magángyakorlatát.* Az államhatalom ajándékot ad az egyik oldalon polgárainak abból, amit a másik oldalon polgáraitól elvett. Hangsúlyozta, hogy az Orvosi Kamara és a Szövetség közötti megértésre különösen szükség van a mai időkben. Dr. *Keleti* József főtitkár terjesztette elő ezután jelentését, majd örökös tagokul választották azokat, akik negyven év óta tartoznak a szövetség kötelékébe. A tisztújítás során elnökké *Mutschenbacher* Tivadar egyetemi tanárt, alelnökökké *Keleti* Józsefet, *Born* Józsefet, *Durár* Józsefet és *Petz* Aladárt, főtitkárrá *Korbuly* Elemért, titkárokká *Bakonyi* Istvánt és *Fabinyi* Gézát, pénztárossá *Ferenczy* Károlyt választották. Mutschenbacher professzor székfoglaló beszédében azt a hitét fejezte ki, hogy *a világot szebbé és jobbá csak az emberszeretet teheti.* Sok orvosi és orvosgazdasági probléma van és ezért szükség van *a kamara és a szövetség közti összefogásra.*

— **Szívbajos iparosok üdülője nyílik meg Balatonfüreden.** Vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését az *Ipartestületek Országos Központja.* A közgyűlésen az iparügyi minisztert *Petneházy* Antal államtitkár, a fővárost *Beliczay* Imre tanácsnok képviselték. *Papp* József elnök köszöntötte a felvidéki iparosság képviselőit, akit az iparosdelegátusok nagy ünneplésben részesítettek. Nagy elismeréssel szólt az elnök *Bornemisza* Géza volt iparügyi miniszter és dr. báró *Kruchina* Károly államtitkár érdemeiről. Bejelentette, hogy Balatonfüreden legközelebb *szívbeteg iparos üdülő nyílik meg.* Vitéz Petneházy Antal államtitkár közölte, hogy *Kunder* Antal iparügyi miniszter súlyt helyez arra, hogy az iparosok vezetőivel mihamarabb *tanácskozzék a kézművesipar kívánságairól.* Az évi jelentés letárgyalása után elhatározták, hogy *a Bata-ügyben sürgős intézkedés céljából felírnak a kormányhoz.* Végül *Valaszkay* Rezső a visszacsatolt Felvidék iparosküldöttsége nevében köszönte meg az IPOK közgyűlésének a meleg fogadtatást.

— **Rejtélyes betörőlátogatás egy kecskemétiutcai lakásban.** Rejtélyesnek látszó ügyben indult vasárnap este nyomozás a rendőrségen. A Kecskeméti-utca 13. számú ház előtt egy járókelő arra lett figyelmes, hogy *egy emeleti ablakból a járdára esik egy ruhaakasztó és az ablakban egy nő hadonászik.* A járókelő rendőrért sietett. A rendőr felment a házba *Havas* Erzsébet divatárukereskedő lakásába, ott találta *Bokor Ilona* 45 éves szakácsnőt, aki izgatottan elmondotta, hogy *amikor 7 órakor hazament, két férfit talált a lakásban.* Az egyik közülük rátámadt, *lelövéssel* fenyegette, majd bedobta a lakás egyik sötét szobájába azután elmenekültek. Ő állítólag elvesztette az eszméletét. A rendőrség megállapította, hogy *a lakásból nem hiányzik semmi.* Az egyik szekrényből *három férfiruha* ki volt készítve, valószínűleg a betörők el akarták lopni, a szakácsnő azonban megakadályozta őket tervük megvalósításában. Elmenekültek, de *Bokor* Ilona izgalmában *úgy megijedt, hogy összeesett,* majd amikor magához tért, — a kihallgatás során — *úgy adta elő a történteket, mintha rablótámadás történt volna.* A nyomozás megindult, hogy a kecskeméttiutcai eredménytelen betörés tetteseit kézrekerítsék.

— **»Forgasd nyárson, süssed roston, száz évig élsz ilyen koszton!«** A Szondy Söröző (Britannia szállóban) roston- és nyársonsültjei a vendégek szeme előtt készülnek.

— **Lemondott a Petőfi Társaság főtitkára.** Vasárnap délelőtt a Petőfi Társaság felolvasó ülést tartott. *Császár* Elemér megnyitó beszéde után *Havas* István alelnök főtitkár felolvasta a társaság tiszteletbeli tagjának, a százéves *Torkos* Lászlónak egyik versét. *Gáspár* Jenő elbeszélést olvasott fel. *Vályi Nagy* Géza verseiből adott elő. Ezután *Mariay* Ödön tartotta meg székfoglaló előadását elődjéről Móricz Pálról, majd egyik elbeszélését olvasta fel *Kiss* Ferenc. Császár Elemér átnyujtotta a rendes tagságról szóló oklevelet *Mariay* Ödönnek. Zárt ülésen *Havas István alelnök bejelentette, hogy a főtitkári tisztségről lemond,* amit a társaság nagy sajnálattal vett tudomásul. Elhatározták, hogy a Petőfi Társaság tagjai a felvidéki városokat irodalmi körúton meg fogják látogatni.

Asszonyom

bizonyára Önt is érdekli,

hogy az idén későn érkezik a karácsonyfa a budapesti piacra. Szombaton érkezett az első vagón és ma öt vagón lerakását kezdték meg a nagyvásártelepen. Mind a hat vagónfa magyar származású és Sátoraljaujhelyről irányították Budapestre. Az árusítást még nem kezdték meg és így a karácsonyfa idei ára még nem alakult ki;

hogy a malac egészben kilónként 1.80 pengőbe kerül a viszonteladóknál, feldarabolva pedig a henteseknél az eleje 1.60, a hátulja 2.30 pengő;

hogy vasárnap és ma reggel összesen 16 vagón narancs és 8 vagón mandarin érkezett. A narancs nagykereskedelmi árát ez a nagy felhozatal 50—70, a mandarinét pedig 78—110 fillérre nyomta le. Természetesen csak sárgabélű narancs érkezett eddig és az íze szokatlanul édes.

— **Ma délután temetik Bardócz Árpád festőművészt.** Művészi körökben nagy szomorúságot és megdöbbenést keltett *Bardócz Árpádnak,* a kiváló festőművésznek váratlan halála. A mindig jókedélyű, mindenkihez kedves, mindenki baját meghallgató Bardócz nem fejezhette be legutóbb maga elé tűzött feladatát, hogy a Felvidékre utazzon és elkészítse azt a felvidéki albumot, melynek megrajzolásáról még a legutóbbi napokban is olyan lelkesen beszélt. Az elhúnyt jeles festőművészt, aki csaknem az egész háborút a fronton töltötte, ma délután négy órakor temetik a rákoskereszturi temető halottasházából az ágostai evangélikus vallás szertartása szerint.

— **Házasság.** *Komlósi* Kató és dr. *Vámos* István házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Néhai dr. *Donáth* József kecskeméti ügyvéd és felesége, Spieler Mária leánya, Mária és *Nánási* Jenő kalapgyáros és felesége, Garbovits Szidi fia, György december 11-én Budapesten házasságot kötöttek.

— **Zsíros, korpás haj** kitünő ellenszere a Dr. László-féle: Hajkorpaszesz és Resorcin-gyógyszappan. Egyedárusítás: Múzeum-patika, IV., Kossuth Lajos-utca 22.

— **Magyar albán-est.** A Magyar Albán Egyesület e hó 14-én, szerdán este 9 órakor a Vasúti tisztviselők otthonában, XIV., Thököly-út 41. sz. alatti helyiségében tartja szokásos összejövetelét Durics Husszein Hilmi magyar mohamedán-kolónia főpapja jelenlétével.

x **Kékes Szálló.** Csend, nyugalom, pihenés.

x **Erőteljes, vérmes, kövér embereknél** reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes »*Ferenc József*« keserűvíz kiadós bélürülést biztosít, lényegesen előmozdítja az emésztést és az anyagcserét s a vérkeringést az egész szervezetben megélénkíti. **Kérdezze meg orvosát.**

— **Kizsákmányoló ügylet volt-e a megegyezéses válóper?** A férj felkereste az ügyvédjét, akit felesége ellen *válóper megindítására* kért fel. Amikor az ügyvéd a *válók* iránt érdeklődött, a férj kijelentette, hogy *azért akar elválni, mert a házassága gyermektelen.* Az ügyvéd felvilágosította az ügyfelét, hogy *ez nem válók* s ez alapon a bíróság nem mondja ki a válást. A férj azonban üldözni kezdte a feleségét, folyvást unszolta az asszonyt a válásra, úgyannyira, hogy végre az asszony kötélnek állt s a házastársak megegyeztek a válás feltételeiben. Közjegyzőhöz mentek, ahol okirat készül tarról, hogy *a férj 12.000 pengőt fizet a feleségének,* aki ezzel az összeggel úgy a hozománya, mint nőtartás igénye tekintetében teljes kielégítést nyer.

Ezt követően *hűtlen elhagyás* címén lefolytatták a megegyezéses válópert s a bíróság jogerősen kimondotta a válást. Az asszony most új perrel lépett fel és kérte a közjegyzői okiratban foglalt szerződés *érvénytelenítését* és azt is, hogy kötelezze a bíróság volt férjét megfelelő tartásdíj fizetésére. Az asszony kettős alapon támadta meg a közjegyzői okiratot. Először azért, mert az, *mint válóperes megegyezés a jóerkölcsökbe ütközik,* jogi hatállyal nem bír. De kérte azon az alapon is, hogy *a szerződés voltaképpen kizsákmányoló ügylet.*

A törvényszék a lefolytatott bizonyítás adatai alapján *helytadott* az asszony keresetének. A tábla *Bakóczy* tanácsa azonban megváltoztatta ezt az ítéleti döntést és a nőt keresetével *elutasította.* Az ítélet indokolása szerint a válóperre vonatkozó megállapodások *a jóerkölcsökbe csak akkor ütköznek, ha a házasfelek között valójában nem volt válók.* A fenforgó esetben azonban *a férj válóokot szolgáltatott* azzal, hogy állandóan gyötörte, kínozta a feleségét, mert a házasságuk terméketlen volt. A kizsákmányoló ügylet elemeit sem találta megállapíthatónak a tábla, mert a joggyakorlat szerint kizsákmányoló ügyletnek csak azok tekinthetők, amelyekkel valaki *másnak tapasztalatlanságát, könnyelműségét, jellembeli gyöngeségét, járatlanságát, vagy bizalmát kihasználva a maga vagy más számára ingyenes előnyt, vagy aránytalan nyereséget szerez* és ezzel a másik fél anyagi romlását idézi elő. Ezek a ténybeli elemek azonban a fenforgó peres esetben nem állapíthatók meg, de egyébként is a nőnek ezirányú keresete *el is évült,* mert e címen csak *egy éven belül lehet* a megállapodás hatálytalanítását kérni.

— **Kedves gond a karácsonyi sütés-főzés.** Most a karácsonyi ünnepek előtt különböző karácsonyi sütemények készítésének a módját és egyben a villamos készülékek — tűzhely, sütő stb. — kezelését mutatják be az Elektromos Művek Honvéd-utcai gyakorlati főzőbemutatóin. *Délelőtti* főzőbemutató: hétfőn, csütörtökön és pénteken d. e. fél 10 órakor, *délutáni* főzőelőadás: szerdán d. u. 5 órakor. Program: diós-mákos tekercs, foszlóskalács, bécsi-kocka, habkoszorú (karácsonyfadísz); pudding, hal és különféle húsételek készítése. Ruhatár- és belépődíj nincs.

— **Elloptak az éjjel három autót, kettő már megkerült.** Ma éjjel *három Fiat-autót loptak el* ismeretlen tettesek. A rendőrség az ellopott autók közül *kettőt megtalált.* Dr. *Hofner* Alfréd MÁV-mérnök, aki az *Aranykéz*-utca 3. számú házban lakik, bejelentette, hogy a *Radius* mozi elől ellopták *AE 298.* rendszámú autóját. A rendőrség rádiógramja alapján *hajnali 2 órakor megtalálták a kocsit a Kazinczy-utcában.*

Andócsi Károly nagypatárpusztai földbirtokos is bejelentette, hogy a *Britannia* szálló elől *AB 806.* rendszámú Fiat-kocsiját lopták el. Rádió útján megindult a nyomozás, *hajnali 3 órakor az autó megkerült a Jókai-téren.* Mind a két kocsiban *egy csepp benzin sem volt,* a tolvajok nyilván addig kocsikáztak, amíg a benzin tartott.

Jelentkezett még a rendőrségen *Turnay* Lajos orvos, aki a *Személynök*-utca 25. számú házban lakik. Bejelentette, hogy a *Szent István*-körút és a *Hollán*-utca sarkáról ellopták *AB 763.* rendszámú autóját. *Ezt a kocsit még nem sikerült megtalálni.*

x **Az utazás — életrendváltozás** rendszerint emésztési zavarokkal, székrekedéssel jár. Ilyenkor igyunk 2—3 deci Mira-keserűvizet, az rendet teremt.

— **Levetette magát a harmadik emeletről és meghalt Grossmann Pál gabonabizományos.** Vasárnapra virradó éjszaka a *Kossuth Lajos*-tér 18. számú ház harmadik emeletén levő lakásának ablakából *az utcára vetette magát Grossmann Pál 57 éves gabonabizományos.* Az utca kövezetén *agyonzúzta magát.* A főkapitányság központi ügyeletéről rendőri bizottság ment ki az öngyilkosság helyszínére és megállapították, hogy a gabonabizományos *nyilván gyógyíthatatlan betegsége miatt* végzett magával. Több *búcsúlevelet* írt öngyilkossága előtt: ügyvédeknek, orvosoknak és feleségének. *Régóta súlyos beteg volt,* ideget a betegséggel járó izgalmak és egy eljárás, amelyet néhány hónappal ezelőtt a valutaügyészségen indítottak ellene, rendkívül aláásták. Búcsúleveleiben is azt írta az öngyilkos bizományos, hogy *betegsége miatt dobja el magától az életet.*

— **Babay József előadása a *Cobden Szövetségben.*** A *Magyar Cobden Szövetség* szemináriumában *e hó 13-án, kedden este Babay* József, »*Móra Ferenc beteljesült jóslatai* címmel előadást tart. A rendkívül nagy érdeklődéssel várt előadást a *Magánmérnökök Országos Szövetsége* (VI., Andrássy út 23., I. em.) előadótermében tartják és pontosan ¾7 órakor kezdik.

— **Meghalt a szülésznőnél egy pestszenterzsébeti lány.** Rejtélyes haláleset történt vasárnap este a *Gubacsi*-út 76. számú házcsoport 11-ik épületében, a 163-as számú lakásban. *Bokor* Jánosné szülésznőhöz beállított *egy 20—21 év körüli nő* és azt mondta, hogy *gyermeket vár, kéri, hogy a szülésznő vizsgálja meg.* Leült egy székre. *Bokorné* a műszerei után nézett, amikor egyszerre azt látta, hogy *az ismeretlen vendég elsápad, szemmelláthatóan rosszul lesz* s már oda akart sietni hozzá, amikor hirtelen sötét lett a lakásban, az egész környéken, mert *rövidzárlat következtében kialudtak a villanykörték.* Izgatottan keresett elő gyertyát, világosságot gyujtott, ebben a pillanatban a vendég *leesett a székről* és amikor a szülésznő gyertyával föléje hajolt, már *élettelen volt.* Azonnal értesítette a mentőket, akik pár perc mulva már ott voltak, ők azonban csak annyit tudtak megállapítani, hogy *az ismeretlen nő már halott.* A főkapitányságról kivonult rendőri bizottság a nőnél levő *kézitáskában* talált levelekből annyit állapított meg, hogy *a halott Farkasdi Katalin, akinek Pestszenterzsébeten van a lakása.* Megállapították azt is, hogy *Bokorné nem nyúlt a leányhoz,* úgyhogy a halál okát majd a *boncolás* állapítja meg és ezért a holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **A legszebb karácsonyi ajándék** az életbiztosítási kötvény, mely megóvja szeretteinket a gondtól és nélkülözésektől.

— **Betörések: pénz, ékszer, bunda.** Több betörés történt a hétfőre virradó éjszaka a fővárosban. A *Szondy*-utca 42/b. számú házban levő *Általános Fogyasztási Szövetkezet* helyiségében ismeretlen tettesek megfúrták a páncélszekrényt és *500 pengőt elloptak.* — Betörők jártak a *Dorozsmai*-utca 39. számú házban *Welvavszky* Béla ékszerész lakásán, ahonnan *1500 pengő értékű ékszert* loptak. — A *Csengery*-utca 6. számú házban *Szalai* Antal banktisztviselő lakását is feltörték: *5000 pengő értékű ékszert* zsákmányoltak az ismeretlen tettesek. — A Vígszínház előtt *Perényi* Béla műszerész autóját ismeretlen tettesek feltörték és onnan *két télikabátot és egy bundát* loptak. A műszerésznek 1200 pengő a kára. — Falbontó betörők jártak a *Csáky*-utca 36. számú házban levő Fórum kötszövőgyárban, ahonnan körülbelül 5000 pengő értékű holmit zsákmányoltak.

— **Felgyujtott a viharlámpa egy autógarázs fabódét.** Ma éjszaka az *Albertfalvai*-utca 5. számú ház udvarán kigyulladt egy fabódé, amelyben *Frenka* József 37 éves cukorkereskedő autóját garazsirozta a fennálló rendelkezések ellenére. A kereskedő *viharlámpával* ment be a helyiségbe, a lámpa tüzétől *a benzingőzök felrobbantak és lángba borították a bódét az autóval együtt.* A kereskedő és a környékbeliek kezdték oltani a tüzet, majd a tűzoltóság is kivonult és így sikerült a veszedelmes tűzvész elejét venni.

— **A Fővárosi Múzeum új képvásárlása.** Nemrég elhúnyt festőművészünk: *Bardócz* Árpád hagyatékában többszáz olajfestmény, akvarell és az ő érdekes művészetét annyira karakterizáló színes- és fekete krétarajz maradt. *Bardócz* Árpád megjelent minden érdekes eseménynél és ezekről harminc év óta gyüjtötte legremekebb illusztrációit, amelyek e három évtized történelmét érzékeltetik rajzban elbeszélve. Ebből a riportrajzsorozatból választott ki a főváros művészeti bizottsága három érdekes lapot, amelyet az eucharisztikus kongresszusról készültek és a Fővárosi Múzeum falait fogják ezután díszíteni.

— **Uj református és evangélikus lelkész.** *Kendeh* K. György budapest-deáktéri evangélikus segédlelkészt Nyáregyháza gyülekezete egyhangúlag paróchus-lelkészévé választotta. Ugyancsak egyhangú meghívással lett lelkipásztora az ekecsi reformátusoknak *Tömösközy* Iván.

— **Mr. Stewart újból evangelizál.** A nálunk is jólismert skót evangelizáló, *Stewart* J. hétfőn, 19-én kezdi meg Budapesten legújabb igemagyarázó estéit: hétfőn a Pozsonyi-úti református gyülekezeti teremben, kedden és szerdán a salétromuccai református templomban, csütörtöktől vasárnapig pedig a Vilma királynőúti református templomban tart előadást, esténként hétórai kezdettel.

— **Hogyan utazzunk a Kárpátaljára?** Egyes napilapok szóvátették, hogy a felszabadult Felvidék és Kárpátaljára utazni szándékozó közönség ezeknek a területeknek üdülőhelyeiről, az odautazás lehetőségeiről stb. nem tud megfelelő tájékozást szerezni.

Az IBUSz valamennyi irodája mind a Felvidék, mind pedig Kárpátalja utazási és szállodai viszonyaira vonatkozólag pontos felvilágosítást ad az érdeklődő közönségnek.

Ettől függetlenül a legrövidebb időn belül az IBUSz egyik budapesti irodájában külön felvidéki és kárpátaljai osztályt létesít, mely a legrészletesebb felvilágosítással fog szolgálni minden felvidéki és kárpátaljai nyaralási, illetőleg üdülési kérdésben.

— **Cigarettatárcát lopott a fogorvosától.** Szombaton délelőtt előállították a főkapitányságra dr. *Kardos* Ferenc 44 éves magántisztviselőt, aki ellen néhány nappal ezelőtt egy József körúti fogorvos tett feljelentést. Kardos ugyanis azzal az ürüggyel ment el a fogorvoshoz, hogy fogát csináltatja s mialatt várakozott, *ellopta a fogorvos egyik értékes cigarettatárcáját.* Megállapították, hogy sikkasztásért 3 évre volt elítélve és *most is körözték.* Letartóztatták.

— **Selmeci öregdiákok találkozója.** A selmeci evangélikus líceumban 1899-ben érettségizett diákok Budapesten, Péter-Pál napján, 29-én tartják negyvenéves találkozójukat, amelyre szeretettel hívnak családjával együtt minden volt selmeci diákot. Délelőtt fél 12-kor a Bocskaiúti evangélikus templomban lesz hálaadó istentisztelet, utána ebéd a Ketter-vendéglőben, Horthy Miklós út 48. Értesítést kér dr. *Haendel* Béla ügyvéd, Budapest, IX., Ráday ucca 15. Telefon: 384—282.

— **Országos protestáns ünnepség.** Az Országos Bethlen Gábor Szövetség, *Törs* Tibor társelnök vezetésével rendkívüli választmányi ülést tartott. *Bánóczy* Béla főtitkár és *Dálnoki Kováts* Gyula társelnök előterjesztése után kimondották, hogy az ősz folyamán Budapesten nagyszabású országos seregszemlét rendeznek, az anyaország és a visszatért területrészek valamennyi protestáns társadalmi, tanügyi, ifjúsági, irodalmi, művészeti, sajtóügyi és egyéb szervezetének bevonásával.

— **A Magyar Hírlapírók Országos Nyugdíjintézetéhez** újabban a következő adományok érkeztek: Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete 12.000 pengő, Weiss Manfréd Rt. 1000 pengő, Első Magyar Általános Biztosító Társaság 400 pengő, Hajdu Elemér (dr. Berkes Róbert útján) 69.18 pengő.

— **A Keresztyén Leányegyesületek kassai nagytábora.** Kassán megkezdte négynapos országos konferenciáját a *Magyar Keresztyén Leányegyesületek Nemzeti Szövetsége*, herceg *Sulkowski* Viktorné, elnök irányításával. *Sörös* Béla losonci püspök-lelkipásztor »Isten tavasz-gondolata« címmel beszélt. A vasárnapi istentiszteleten ugyancsak *Sörös* püspök, illetve — az evangélikus templomban — *Kutas* Kálmán szombathelyi evangélikus lelkész prédikál, délben lesz a Keresztyén Leányegyesületek évi közgyűlése, délután pedig nyilvános összejövetel. Itt dr. *Karácsony* Sándor és dr. *Hilsche* Zoltán egyet. tanár szólal fel, hétfőn a konferenciai előadók között lesz *Joó* Sándor budapesti református lelkipásztor, kedden *Szabó* József győri evangélikus igazgató-lelkész, *Járosi* Andorné, a kolozsvári evangélikus lelkész neje és dr. *Victor* János budapesti református lelkipásztor is. A gyűlésező leányok megkoszorúzzák *Rákóczi* Ferenc és *Zrinyi* Ilona kassai sírját, végül egésznapos kirándulást tesznek Jászóra, Krasznahorkára és Rozsnyóra.

— **Házasság.** Sjöholm Ture *Gunnar* svéd gépészmérnök és *Váradi* Kató, *Váradi* Géza miskolci állami felsőkereskedelmi iskolai tanár s neje, *Feiner* Elza (Alsókubin) leánya, Miskolcon házasságot kötöttek.

Bakács László és *Dukesz* Márta (Győr) folyó hó 15-én házasságot kötöttek.

Aleksandrowicz Anna (Budapest) és várnai *Sárközy* Tibor (Párizs) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Greiner Edit (Újpest) és *Holzer* Alajos (Budapest) folyó hó 13-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Huszár Edith és dr. *Fenyves* Károly György mai napon házasságot kötnek.

Herczeg Miklós, a Herczeg és Fodor cég junior főnöke és *Nikes* Iry e hó 17-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Deutsch Mátyás és *Döme* Klári jegyesek.

Csillárt Meteor csillárgyár
üzleteiben vásároljon.
Podmaniczky-utca 27.
József-körút 44.

SZÍNHÁZ

„Királyi műsor"

Hollywood, Newyork és London sztárműsora az angol királyi pár számára

A rádió, a filmvilág és a színházi világ együttes ünnepsége volt az a rádióközvetítés, amelyet az »NBC« az angol királyi pár tiszteletére *Hollywoodból, Londonból* és *Newyorkból* adott. Az angol királyi pár *Roosevelt* elnök vendége volt éppen és uzsonna után leültek a rádió mellé, amely királyi programot adott.

A programot Newyorkból Gertrude *Lawrence*, a híres filmszínesznő konferálta s azon Newyorkban, Londonban, illetve Hollywoodban a következők szerepeltek: Leslie *Howard* Galsworthy »Menekvés« című darabjának egy jelenetét adta elő, Ronald *Colman* a »IV. Henrik«-ből adott elő egy részt, míg Lawrence *Olivier* az »V. Henrik« egy jelenetét szavalta el. Beszéltek, illetve szerepeltek még a következők: Herbert *Marshall*, Freddie *Bartholomew*, a gyermeksztár, Madeleine *Carroll*, Greer *Garson* (a magyar *Pascal* Gábor által felfedezett új sztár), Roland *Young*, Edna *Best*, Basil *Ratbone* és mások.

Hóman kultuszminiszter: „Nem változik az állami színházak vezetősége"

Egyes napilapok részletesen adtak hírt az állami színházak vezetésében a közel jövőben várható változásokról és többi között az intendánsi ügykör betöltéséről is.

A *Magyar Távirati Iroda* munkatársának alkalma volt ebben az ügyben kérdést intézni *Hóman* Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, aki kijelentette, hogy *ilyen tervekről egyáltalában nem tud.*

Kürti József jobban van

Megírtuk, hogy *Kürti* Józsefet, a Nemzeti Színház örökös tagját pénteken a Bakay-klinikára szállították és kisebb műtétet hajtottak végre rajta. A kitűnő színészt néhány évvel ezelőtt cukorbaj támadta meg. Egyideig a Rókus-kórházban kezelték, majd amikor túljutott a betegség legsúlyosabb stádiumán, szigorú életmóddal vércukrát majdnem a minimumra szorították le. Kürti József felgyógyulása után újra átvette régi híres szerepeit, új szerepeket játszott s *1937-ben érte a kitüntetés, hogy a Nemzeti Színház örökös tagja lett.* Betegsége azonban egyre gyakrabban bonyodalmakat okozott, olyankor, amikor hosszabb ideig nem játszott, újra meg újra befeküdt a Rókus-kórházba cukorbaját kezeltetni.

Néhány hónappal ezelőtt a ballábán megsérült. A seb nem gyógyult be. Ennek nem tulajdonított túlzott jelentőséget, mert hiszen ismeretes, hogy a cukorbajos ember sebe lassabban gyógyul. Mult vasárnap azonban a lába annyira fájt, hogy alig tudott rálépni. *A seb közben elmérgesedett. Pénteken délben a Baross-klinikáról, ahol kezelték, átvitték a Bakay-klinikára és itt kisebb műtétet hajtottak végre rajta.* A műtét jól sikerült, Kürti állapota szombaton rohamosan javult.

Harmath Hilda hazaérkezett

Harmath Hilda, aki nagy holland városokban Gilbert operettjének, a »Marinka, a táncosnő«-nek címszerepét játszotta, szombaton reggel Budapestre érkezett. A kitűnő primadonna hat hetet tölt Budapesten, aztán újra viszautazik Hollandiába, ahol Hágában kezdi meg vendégjátékát. Partnere, *Rádai* Imre Hollandiában marad. Féléves szerződése van hollandiai színházakba.

(*) **A Turul Operaegyüttes** június hó 20-án mutatkozik be a budapesti közönségnek a *Fővárosi Képtár* kertjében (Károlyi kert). Előadásra kerül este hétórai kezdettel a *Sevillai borbély.* Közreműködik a Turul Hangversenyzenekar *Endre* Béla karnagy vezényletével. Szereposztás: Figaro: *Csóka* Béla. Rosina: *Zsolnai* Mária. Almaviva: *Szabó* Miklós. Berta: *Rácz* Tilda. Basilio: *Szőts* D. Péter. Fiorillo *Horvát* László. Bartolo: *Hetényi* Kálmán.

(*) **Angol estet** rendez a P. I. H. Belső V. ker. ifj. Csoportjának Angol Köre június hó 24-én, szombaton este ½9 órai kezdettel V., Hollán u. 21/b. sz. alatti kultúrtermében. Előadásra kerül Oscar Wilde »*The Happy Prince*« című elbeszélése, melyet *Gellért* Endre alkalmazott színre. »*English Made Easy*« címmel egy angol osa paródiáját mutatják be a tanítványok. Az előadás korszerűségét egy *aktuális monológ* biztosítja.

(—) **A budapesti VII. ker. (Baresay-uccai) m. kir. áll. Madách Imre gimnázium** gróf Apponyi Albert Zeneköre 1939. évi június hó 19-én délután 6 órai kezdettel a gimnázium tornatermében hangversenyt rendez. Erre a szülőket, a gimnázium barátait és pártolóit szeretettel és tisztelettel hívja meg a rendezőség. A műsor ára 1 pengő, illetve 50 fillér. Megváltása kötelező.

„Három aranykulcs, egy kislány"

Operettet akarnak írni Simone Simon hollywoodi botrányából

London, június 17.

Az operettszínházakkal mindenütt a világon nagy baj van. Legkevesebb megrázkódtatás érte az operettszínpadot Londonban; igaz, hogy az angol operett sokkal inkább — zenés vígjáték. De azért a zenés vígjáték iránt is hanyatlik az érdeklődés, ezért mindent elkövetnek, hogy különleges attrakcióval hódítsák vissza a közönséget. Most a legújabb operettmentő ötlet *Simone Simon* importálása. A fitosorrú, duzzadtajkú, érdekes szőke francia leány, aki párizsi és hollywoodi filmsikerek után *furcsa körülmények között tért vissza Párizsba,* még nem mondott igent.

Simone Simon

Az ötlet mindenesetre érdekes. Mint ismeretes, a szép, fiatal és temperamentumos filmsztár *kényszerből* vált meg Hollywoodtól. Filmjeinek nagy volt a sikere, az amerikai közönség szerette, népszerűsége nőttön-nőtt és ekkor érte el *Clara Bow* végzete. »Erkölcsbotránya« támadt. Clara Bow-hoz hasonlóan a kis Simone is elbocsátott titkárnőjének köszönheti végzetét. Simone Simon összeveszett titkárnőjével és felmondott neki. *A titkárnő erre nyilvánosságra hozta a híres történetet Simone Simon aranykulcsairól.* A filmsztár ugyanis — ujságolta a titkárnő — villájának kertjéhez és hátsó kapujához kis aranykulcsokat csináltatott s *ezekből több hollywoodi fiatalember mellényzsebébe jutott egy-egy példány.* Az amerikai közvélemény elbírt volna egy aranykulcsot, de *többet* nem.

A filmgyárak jól tudják, hogy nincs értelme ilyen botrányba keveredett sztárral tovább dolgozni, Simonenak ezért menni kellett. Az egyik londoni vállalkozónak most az az ötlete támadt, hogy meghívja Simone Simont egy zenés vígjáték eljátszására. Az egész azon fordul, hogy mit fog szólni Simone Simon, amikor meg fogja tudni a zenés vígjáték címét. Ez ugyanis ennyi: »*Három aranykulcs, egy kislány*«.

(*) **A Margitszigeten kezdi jövő évadját a Nemzeti Szinház.** A Nemzeti Színház jövő évadját a már ismertetett *Shakespeare*-ciklus egyik darabjával kezdi a margitszigeti *Szabad Színpadon.* A ciklusból a Margitszigeten a *Vihart*, a *Szentivánéji álmot* és az *Ahogy tetszik*-et adják elő.

(*) **Férfikórus a kassai dómról.** *Vályi Nagy* Gézának, a »Petőfi Társaság« tagjának a »*Kassai dóm*«-ról írott költeményére *Nagy* Gyula karnagy zenét szerzett és férfikarra alkalmazta. *A férfikórus folyó hó 25-én a kassai országos dalosünnepen kerül elsőizben előadásra.*

(—) **Az idei állatkerti hangversenyek műsora.** Filléres hangversenyciklus 10 hangverseny, 10 opera. 10 kabaré-est mindig szombati napokon a legkiválóbb pesti kabarémüvészek felléptével. Az előadások belépődíjai hihetetlenül olcsók, hogy a közönség minden rétege hozzáférhessen a nívós zenei eseményekhez. Hangversenyek belépődíjai 90 fillér, operák 1.50, kabaré 1.20.

MOST JELENT MEG!
Ujvári Sándor
új regénye:
A véletlenek embere...
„Ezt a regényt nem lehet közömbösen olvasni!"
Kapható AZ EST könyvkereskedésében, VII. ker., Erzsébet-körút 18—20

ZENEI NAPLÓ

Kiepura a Rigolettóban

Irta: Tóth Aladár

Tehetség, tudás, művészi egyéniség a művészet birodalmában szerves egységet alkot. Hol végződik az egyik, hol kezdődik a másik? Ki tudná ezt pontosan megmondani, ha egy Gigliről, vagy egy Toscaniniről, Sauerről, Casalsról, Hubermanról van szó. Éppen a legnagyobb művészeknél hangszépség, muzikalitás, kultura, technika annyira áthatják egymást, olyan harmónikusan forrnak össze az átélt zenékkel és az átélő egyéniséggel, hogy mesterkéltnek érezünk itt minden szétválasztást. Mégis a külső művészi képességeket gyakran külön kell választanunk a bennük megnyilatkozó egyéniség értékétől. Ha Heifetz hegedül, rá kell mutatnunk, hogy a fényes tónus, a virtuóz technika mezében egy minden nagyobb érzésre képtelen emberélet szól hozzánk. Backhaus zongorajátéka maga az abszolút tudás, de mögötte szürke egyéniség rejtőzik. Friedmann viszont a zongoraszínek keverésében páratlan nagymester és ugyanakkor lélekben javíthatatlan ripacs... Igaz, az ilyen művészek képességei nem ugyanazok, mint a nagy és mély művészegyéniségeké. Más Heifetz tónusának fényműza és más Huberman hegedűhangjának forró lélekből fakadó tüze. Más Backhaus frázisainak zenei pontossága és más Dohnányi daloló zeneisége. Más Friedman tarka pompája és más Sauer trilláinak emelkedett szépsége. De »bravúrnak« mindegyik »bravúr« és avatatlan tömeg ezért könnyen összetéveszti őket. Ezért kötelessége a kritikusnak ilyenkor külső csillogást és belső értéket szétválasztani...

Kiepura, az ünnepelt lengyel tenorista, szintén azoknak a művészeknek sorába tartozik, akiknél a ragyogó képességeket külön kell választanunk a művészi egyéniség értékétől. Természetesen Kiepura nemcsak gyönyörű és ma már elsőrendűen ki is képzett hanganyagot hoz magával a színpadra, hanem vonzóerejű egyéniséget is. Csakhogy míg képességeivel nagyszerűen megállja helyét az operaszínpadon, addig egyéniségének korántsem a komoly nagy operai művészet az igazi otthona. Ez a művész akkor adja magát egészen, mikor nem annyira szerepét játssza, mint inkább csak játszik a szerepével. Mikor egy Cavarodossi mezében önmagának és a közönségnek tetszeleg. Művészegyénisége korántsem színtelen, érzésvilága nem tartalmatlan, csak könnyűfajsúlyú és frivol, operettszerű vagy mondjuk... filmszerű. Első idei fellépésénél a »Toscá«-ban jól megfigyelhettük ezt az operettszerű-filmszerű művésztemperamentumát. Most, második vendégjátékánál, a »Rigolettó«-ban szintén megfigyelhettük, mégpedig mondhatnánk nemcsak pozitív oldaláról, hanem negatív oldaláról is.

Verdi színpadi világa hasonlíthatlanul szigorúbb, komolyabb, mélyebb, mint Puccininé. Kiepura intelligens énekes: tudja, mivel tartozik Verdinek. A mantuai herceg alakításánál ezért nem egyéniségét, hanem tudását, kultúráját állította előtérbe. Ez a gondtalan, könnyelmű, bonvivántemperamentumú operaénekes meglepő gondosan, fegyelmezetten énekelte már a kesztyűáriát is, a második felvonás nagy-áriájában pedig egészen elbámulhattuk szépen mintázott dallamvonalain, pompás ritmusú, férfias deklamációján. Egyszóval Kiepura kitűnően beleilleszkedett a Rigoletto zenedrámai világába, a közönség zavartalanul gyönyörködhetett a... Verdi-muzsikában. Valami azonban hiányzott ebből az alakításból, hogy igazi nagy Verdi-alakítás legyen: hiányzott belőle a teljesen felszabadult egyéniség tüze és lendülete. A közönség megérezte, hogy kedvelt énekese valahogy »nem adta bele magát« egészen a játékba: a tapsok nem voltak valódi vastapsok...

Azután jött a »donna è mobile...« Kiepura itt már nem tudta megtagadni egyéniségét: beleadta magát a dal előadásába és íme, egyszerre kiesett magából a dalból, azaz a Verdi-muzsikából. Ahogy valódi énje felszabadult, egyszerre felszabadultak éneke hangsúlyaiban, játéka gesztusaiban azok az operettszerű elemek is, melyek színpadi-zenei mezben főzőcskét játszanak a közönséggel. És a közönség tombolt, ujrázott. Amit kapott, az valóban »egészen Kiepura« volt — de az »egész-Kiepura« már többé nem Verdi-énekes. — Tudjuk jól: a Rigoletto híres slágerét annyira elrontották a tenorista-sztárok, hogy valóban már csak a Toscanini iskolájában nevelkedett legnagyobb művészek merik ezt a dalt *úgy* énekelni, ahogyan azt Verdi megkomponálta: nem hangfitogtató, kivágós áriának, hanem népiesen egyszerű, könnyedén odavetett dalocskának, melyet a mantuai herceg önfeledt életörömmel dalol maga elé. Pedig ez a dal, így, a maga egyszerűségében váltja ki legmélyebb zenedrámai hatását, így lesz csak igazán gondtalan, pazarló ifjúság oly gyorsan eliramodó boldogságának csodálatosan mély és költői szimboluma.

Dehát a tenoristák jobban bíznak a harsányul kivágott magas cé-k hatásában, mint a mélyebb zenedrámai hatásban. De ne csodálkozzunk ezen, mert harsány kivágásokhoz jóval többen értenek, mint mély zenedrámai hatások kiváltásához — és éppen ebben a »donna è mobile«-ben csak egészen nagy művészi egyéniség tölthet be Verdi költői álmát Verdi szellemében. Ezért csak természetes, hogy egy Kiepura még a szokott tenoristaparádékon is túl akart tenni és ezzel a dallal a Verdi-színpad géniusza helyett már szinte a brettli szellemét idézte. Kiepura ezen az estén bebizonyította, hogy bár kitűnően tud Verdit énekelni, de azért ő mégis csak akkor igazán »Kiepura«, ha megszökik a nagy operamuzsikák nagy követelményei elől. Ez a különbség közötte és a Giglik, Pertilék között, akik mennél mélyebben revelálják Verdi géniuszát, annál mélyebben revelálják saját művészi egyéniségüket, akik tehát együtt nőnek fel a nagy zenékkel a nagy emberi magasságokig.

Huszka Rózsi Ortrudja

A Lohengrin pénteki előadásán énekelte elsőízben Ortrud szerepét Operaházunk külföldről hazalátogató kiváló magyar vendégművésznője, *Huszka* Rózsi. A Lohengrin-színpad gonosz démona itt olyan gyönyörű, tartalmas mezzoszoprán hangot kapott, amilyennel csak kevés színpadon dicsekedhetik. De nemcsak a hang diadalmas kibontakozásában, hanem a szerep magasabb költői megformálásában is jelentős állomás ez az Ortrud-alakítás Huszka Rózsi felfelé ívelő pályáján. És most nemcsak a nagyvonalú lendülettel, nagyszerű ritmussal felidézett wagneri pátoszra gondolunk, hanem még inkább arra a meleg és közvetlen emberségre, mely a mitikusan felnagyított drámai alakot is közel tudta hozni hozzánk, feltárva a kárhozatos démon lelke mélyén zokogó emberi szenvedést. Valóban, ilyen énekesek kellenek a Lohengrinhez, ilyen monumentalitásában is bensőséges líra egyensúlyozhatja csak ki igazán ennek a Wagner-operának nálunk különösen felfokozott külső színpadiasságait. A közönség rendkívül melegen ünnepelte a kiváló vendégművésznőt, akinek alakítása valóságos mentőhorgonya volt az egyébként feltűnően gyenge előadásnak.

(*) Olaszországba indul a budapesti kamarakórus. Június végén dr. *Serédi* Jusztinián bíboros-hercegprímás vezetésével XII. Pius pápához Rómába zarándoklat indul, amelyen a *budapesti kamarakórus művészegyüttese* is résztvesz és közreműködik a zarándokút hivatalos ünnepségein. A kamarakórus a római rádióban és több templomban is hangversenyt ad.

(*) Opera, operett, bohózat és vígjáték egy estén egy pengőért. A világvárossá fejlődő Budapest egyik legérdekesebb nyári eseménye lesz az *Ujságírónap*, amelyet a magyar ujságírók a Rádióval karöltve július 1-én, szombaton rendeznek az Angol Parkban. Műsora amerikai stílusú lesz ennek az Ujságírónapnak, mert lesz benne opera, operett, bohózat, vígjáték, káprázatos táncszám és még sok mindenféle művészi atrakció. A műsort *Gyarmati* Sándor, a Rádió rendezője úgy állította össze, hogy mindenki megtalálja benne, amit legjobban kedvel. Ezt a temérdek szórakozást egy estén egy pengőért kapja a közönség, mert egy pengőbe kerül az angolparki belépő, ahol mindezt láthatja és hallhatja.

(—) Pallay Anna balettrevüje ma d. e. 11. Magyar Színház.

(—) Beiratások a Fodor-zeneiskolában június 22., 23. és 24-én vannak az intézet irodájában (Andrássy út 40). Uj tanfolyamok: jazz-zongora átképző, zongoraharmonika és szakszofón. Tájékoztatót díjtalanul küld az igazgatóság.

(—) Rózsahegyi Kálmán a Nemzeti Színház örökös tagjának növendékei június 21-én, szerdán este 7 órakor vizsgáznak a Zeneművészeti Főiskola kamaratermében. Jegyek a pénztárnál válthatók.

Jövőheti kedvezményes színházjegyeink

A Vígszínház és Magyar Színház utolsó előadásai — Margitszigeti és Állatkerti Szabadtéri előadások jegyei

A Vígszínház 25-én, vasárnap fejezi be sikerekben gazdag idei évadját, addig esténként a szenzációs sikerű *Nyári Kabaré* kerül színre, amelynek minden előadására ad Színházjegyirodánk kedvezményes jegyet. A Magyar Színház most vasárnap zárja be kitűnő évadját a *Nagy Júniusi Kabaré*-val, melynek ez utolsó előadásaira szintén kapható jegy.

Kapható jegy még a Nemzeti Színházba a *Mindenki hazudik* című elsőrangú vígjátékhoz és a szezón utolsó előadásához: *Az ember tragédiájá*-hoz, amellyel idei nagyszerű évadját bezárja.

Értesítjük olvasóinkat és előfizetőinket, hogy *a Margitszigeti Szabadtéri előadásokhoz* sikerült jegyet szerezni. Június 21-től kezdve a *János vitézt* adják, amelynek nagystílű előadásaihoz Színházjegyirodánkban kedvezményes áron kapható jegy. Ugyancsak kapható jegy az *Állatkerti Szabadtéri előadásokhoz* is, és pedig: kedden a *Beethoven-est*-hez, csütörtökön *Carmen*-hez és a szombati nagyszabású *Kabaré előadás*-hoz.

Színházjegyirodánk külön telefonszáma *143—888.*

ÁLLATKERTI HANGVERSENYEK:

Budapesti Hangverseny-Zenekar

Kedd: Beethoven-est I., II., III. szinfonia. Belépődíj 90 fill.

Csütörtök: Carmen

GERE LOLA, LAURISIN, JÁMBOR, a m. kir. Operaház tagjainak felléptével.

Szombat: NAGY KABARÉ-EST

Lewis Stone: Kalifornia legjobb autóvezetője

Lewis *Stone*, az amerikai filmek híres markáns férfisztárja, aki az »Oroszország« című filmben *Pahlen* gróf szerepét játszotta s legújabban a »Hardy család« fejeként hódította meg a világ filmlátogatóit, igen érdekes kitüntetésben részesült. A Kalifornia állami közlekedésügyi rendőrség *a legjobb autóvezetői címet* adta neki, mert harminc év óta vezet autót és még soha egyetlenegyszer fel sem írták. Kalifornia állam területén ő tartja a rekordot, a második egy tejkereskedő, aki huszonhárom éve nem kapott »cédulát«.

RÁDIÓ JUNIUS 18. Budapest I. 8.00: Szózat. **Utána:** Hanglemezek. **8.45:** Hirek. **9.00—9.55-ig:** Unitárius istentisztelet a Kohary uccai templomból. Prédikál Bartók Géza polgárdi lelkész. **10.00—10.55-ig:** Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Murakőzy Gyula lelkipásztor. **11.00—12.15:** Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet mise után P. Bangha Béla S. J. mondja. A templom énekkara népénekeket énekel. **12.20:** Időjelzés, időjárásjelentés. **12.30:** Koncertfúvószenekar. Vezényel Keil Ernő. **Közben kb. 13.00:** »Nyári énekek.« Versek. Elmondja Fáy Béla. **14.00:** Hanglemezek. **15.00:** 1. »Présházak. pincék berendezése.« Várkonyi Antal szőlészeti és borászati felügyelő előadása. 2. »A kajszinbarackfák gutaütése.« Berend István növényegészségügyi szaktisztviselő előadása. A földmüvelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. **15.45:** A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége képviseletében a Magyarországi Famunkások Szakegylete Dalárdája (vezényel Nagy Sándor) és a Hirlapterjesztő Munkások Szakegylete Dalárdája (vezényel Gyermely Ferenc). **16.30:** »A magyar falu építészete.« Irta dr. Bierbauer Virgil (felolvasás). Közmüvelődési rádióelőadássorozat. **17.00:** Hírek szlovák és ruszin nyelven. **17.10:** Budai Mandolin Zenekar. Vezényel Horváth Zoltán. **17.40:** »Búvárhajók tragédiája.« Csürös Lajos előadása. **18.10:** Rácz József cigányzenekara. **19.15:** Hírek. **19.25:** Képek a Margitszigetről Beszélő Gecső Sándorné. **19.55:** Az Operaház előadásának ismertetése. **20.00:** Az Operaház előadásának közvetítése a margitszigeti szabadtéri színpadról. Az Operabarátok Egyesületének ünnepi estje. I. rész: »Bajazzók.« Dráma 2 felvonásban. Szövegét és zenéjét szerezte Leoncavallo. Fordította Radó Antal. Vezényli Fleischer Antal. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv. **Utána kb. 21.20:** Sporthírek. **21.30:** Tánclemezek. **Közben kb. 21.40:** Hírek, időjárásjelentés. **22.40:** Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. **23.00:** Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Farkas Jenő cigányzenekara. **00.05:** Hírek. — **Budapest II. 11.15—12.15-ig:** A József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr. **15.05—15.40-ig:** Puky Margit zongorázik. **19.30:** »A karthagói ütközet egy római iskolában.« K. Mattyók Klári előadása. **20.00:** Hírek, lóversenyeredmények. **20.20:** A rádió szalónzenekara. Vezényel Bertha István. **21.30:** Időjárásjelentés. **21.45:** Az Operaház előadásának ismertetése. **Kb. 21.55:** Az Operaház előadásának közvetítése a margitszigeti szabadtéri színpadról. Az Operabarátok Egyesületének ünnepi estje. II. rész: »Csongor és Tünde.« Táncjáték Vörösmarty Mihály drámai költeménye nyomán. Zenéjét szerezte Weiner Leó. Színpadra alkalmazta Márkus László. Koreografiáját tervezte, betanította Ciepliski és Harangozó Gyula. Vezényel Kenessey Jenő. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv. — Telefónhirmondó. **8.00—15.00-ig:** Budapest I. műsora. **15.05—15.40-ig:** Budapest II. műsora. **Utána:** Budapest I. műsora. — Közvetítőállomások. Egész nap Budapest I. műsora. — Kassa. **8.45:** Budapest I. műsora. **10.00:** Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkosrend templomából. Szentbeszédet mond Páter Badalik Bertalan. Énekel a budapesti »Dominikánus Énekkar«, vezényel Béni Fülöp, orgonál dr. Bató László. **11.25:** Hírek, műsorismertetés. **11.35:** »Egy hajdani kassai poéta.« Bokácius János verseit és Geréb László bevezetőjét elmondja Németh Zoltán. **11.55:** Hanglemezek. **12.20—21.20-ig:** Budapest I. műsora. **Kb. 21.55:** Budapest II. műsora. **Utána 00.15-ig:** Budapest I. műsora. — **Rövidhullámon. 19.52 méteren. 16.00—16.00-ig:** Magyar- és angolnyelvű hírszolgálat. A rádió postája. Közben hanglemezek. Himnusz. Rákóczi-induló. **32.88 méteren. 1.00—2.00-ig:** Magyar-, angol-, szlovák- és ruszinnyelvű hírszolgálat. A rádió postája. Himnusz. Rákóczi-induló. **JUNIUS 19. Budapest I. 6.45:** Torna, hírek, hanglemezek. **Utána:** Étrend, közlemények. **10.00:** Hírek. **10.20:** »A kilencven évvel ezelőtti orosz betörés.« Irta Székelyi Nyiry László (felolvasás). **10.45:** »A magyar Thermopyle.« (Az 1849-i tömösi ütközet.) Irta Csernátoni Benedek (felolvasás). **12.00:** Harangszó, Himnusz, időjárásjelentés. **12.10:** Bernáth Margit énekel. **Közben 12.40:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, időjárásjelentés. **13.30:** Kányási Jenő cigányzenekara. **14.30:** Hírek. **14.45:** Műsorismertetés. **15.00:** Élelmiszerárak. **16.15:** A rádió diákfélórája. »A gyakorlati élet bonyodalmai.« Orbán Dezső előadása. **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17.00:** Hírek szlovák és ruszin nyelven. **17.10:** Szalonötös. **17.55:** »A Balaton reggeltől estig.« Ilovszky János előadása. **18.15:** Künneke: Tánc-szvit. Előadják a berlini filharmonikusok a szerző vezényletével (hanglemez). **18.50:** »Reformot! de milyent?« Varga László S. J. és Csabai József vitája. Előadja Varga László és Szilassy Gyula. **19.15:** Hírek. **19.25:** »Az én rádióműsorom.« Nép- és műdalok gyöngyei. Dr. Agotai Lajos István jutalmazott pályázata. Közreműködik K. Votisky Alice, Hámory Imre, az Operaház tagja (ének) és Toki Horváth Gyula cigányzenekara. Rendező Laczkovich János. **20.25:** »Elfeledtett magyar zeneművek.« Közreműködik az Operaházi Zenekar Rajter Lajos vezényletével. Bevezetőt mond és a műveket ismerteti Papp Viktor. **21.40:** Hírek, időjárásjelentés. **22.00:** Stefániai Imre és Lászlóffy Margit kétzongorás Liszt-hangversenye. **22.40:** Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. **23.00:** Tánclemezek. **Közben 20.20—23.35-ig:** Kállai Ernő németnyelvű előadása: »Das Wesen der ungarischen Kunst.« (A magyar művészet lényege.) **00.05:** Hírek. — **Budapest II. 18.50—19.15-ig:** »Orosz dalok.« Hanglemezek. **20.00:** Hírek. **22.25:** »A magyar színjátszás születése.« Zimándi Piusz előadása. **20.55:** Lendvai Jóska cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel. **21.40:** Időjárásjelentés. — Telefónhirmondó. **6.45—11.20-ig:** Budapest I. műsora. **11.20—11.50-ig:** Hanglemezek. **Utána 15.25-ig:** Budapest I. műsora. **15.25—15.55-ig:** Hanglemezek. **Utána:** Budapest I. műsora. — Közvetítőállomások: Egész nap Budapest I. műsora. — Kassa. **10.00—11.00-ig:** Budapest I. műsora. **11.10:** »Az angyalbőr derűsebb oldala.« Miskolczy Rudolf előadása. **11.35:** Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. **12.00—15.25-ig:** Budapest I. műsora. **15.25:** A 21. honvédgyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Hadányi Antal. **Közben 15.50—16.00-ig:** Hírek. **16.40:** Műsorismertetés. **16.45—17.10-ig:** Budapest I. műsora. **17.10:** Ruszin hallgatóinknak. 1. »Turistaszezón Kárpátalján.« Zsidovics Tibor előadása. 2. Hanglemezek. **17.45:** Az ifjúságnak. »A nyári vándorlás a magyarságmegismerés szolgálatában.« Dr. Krammer Jenő előadása. **18.15—00.15-ig:** Budapest I. műsora. — **Rövidhullámon. 32.88 méteren. 1.00—2.00-ig:** Magyar-, angol-, szlovák- és ruszinnyelvű hírszolgálat. Közben hanglemezek. Szózat. Rákóczi-induló.

Mi lesz az új zsidótörvényben?

(A Reggel tudósítójától.) Az elmult héten *Imrédy* Béla miniszterelnök elnöklete alatt beható tanácskozás folyt le a miniszterelnökségen, amelynek tárgyát a *zsidókérdés újabb szabályozása* képezte. Ezen a tanácskozáson a miniszterelnökön kívül *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter, gróf *Teleki* Pál vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Tasnádi Nagy* András igazságügyminiszter, báró *Vay* László államtitkár, továbbá a kormánypárt úgynevezett zsidó bizottságának előadója, *Makkai* János képviselő vettek részt. E tanácskozás — miután döntés még nem történt — a héten folytatódik. Kétségtelen egyrészt, hogy

a második zsidótörvény az egész kérdést új elvi alapokra fekteti, másrészt az, hogy az 1938 : XV. t.-c.-et meg fogja szigoritani.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a tanácskozások egyik főkérdése az, hogy *a társadalmi és gazdasági egyensúly szempontjából ki tekintessék zsidónak?* Kétségteleunek tartják, hogy a zsidóság arányszámát a 80:20 százalékról az egyes foglalkozási ágakban *le fogják szállitani.* A leszállítás azonban nem egyenletesen történik, hanem

a gazdasági élet egyes ágaiban és a szellemi foglalkozások körében eltérő arányszámokat vezetnek be.

A szerzett jogok tiszteletben tartásának kérdése még függőben van, de politikai körökben úgy vélik, hogy a gazdasági élet egyes ágaiban, mint például a kivitelre dolgozó iparban, magasabb arányszámot fog a törvény engedélyezni. *A frontharcosokat illetően az a megoldás áll előtérben, hogy csupán azt a zsidó frontharcost illeti meg kivételes elbánás, akit a háború alatt legalább a kiscezüst vitézségi éremmel, ha tartalékos tiszt volt, a hadi ékítményes Signum Laudis-szal tüntettek ki. Teljes jogú állampolgároknak tekintendők a hősi halottak leszármazottai, a hadiözvegyek, a hadiárvák, továbbá azok a hadirokkantak, akiknél a rokkantság foka legalább az ötven százalékot eléri.* Ezen alapelvek érvényesítése esetén

nagy mértékben bővülne azoknak köre, akiket az új társadalmi és gazdasági egyensúly törvény szempontjából zsidónak számitanak.

A számok alakulása attól is függ, hogy az utólag megkeresztelkedettek hozzászámításával mennyi azoknak a száma, akik az új törvény szerint zsidóknak lesznek tekintendők. *Kovács* Alajos államtitkárnak, a Statisztikai Hivatal volt igazgatójának számítása szerint

a Felvidék visszacsatolása 78.000-rel szaporította a zsidók számát Magyarországon.

Erről azonban csak a most készülő felvidéki statisztika fog pontos felvilágositással szolgálni. Arra vonatkozólag, hogy 1830 óta hányan keresztelkedtek meg Magyarországon, éppen *Kovács* Alajos készített statisztikát. Az új zsidótörvényt előkészítő tanácskozáson hír szerint az a vélemény alakult, ki, hogy

a zsidóság kivándorlását a kormánynak minden eszközzel meg kell könnyítenie,

ami az érvényben lévő törvényes rendelkezések megfelelő megváltoztatását teszi szükségessé.

„A VILÁGOT SZEBBÉ ÉS JOBBÁ CSAK AZ EMBERSZERETET TEHETI!"

— mondotta vasárnap a Verebély professzor helyébe megválasztott Orvosszövetség elnöke, Mutschenbacher tanár

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap a Királyi Orvos Egyesület Semmelweis-termében tartotta kongresszusát a Magyar Országos Orvos Szövetség.

Verebély Tibor dr., az Orvoskamara elnöke, aki a szövetségi elnökségről lemondott,

a közelmult eredményeiről beszélt és azt mondta, hogy a hősi halált halt orvosok emlékének megörökítésére ma már megvan az anyagi alap és ki is irták a pályázatot. Megemlékezett *a felvidéki testvérek hazatéréséről* és a további álmok megvalósulásáról, azután azt mondta, hogy *meggyőződése szerint az orvosi kamara és a szövetség ugyanazon célért küzdő társulás.*

— A közös cél az orvosi rend jobb sorsának és szabadságának megvívása, amit *a szociális egészségügyi gondoskodás jelszavával*

egyre jobban ostromol az önző közvélemény és az államhatalom is.

Elég, ha az OTBA kiterjesztésére vonatkozó legújabb törvénytervezetre utalok, amely gyökerében támadja meg a csenevész magángyakorlatot.

Beszélt ezután az idegen uralom alatt élt kartársak beilleszkedéséről és *megbélyegezte a Csehországban uralkodott »demokráciát«.* A nagy tapssal fogadott megnyitó után *Keleti* József dr. főtitkár terjesztette elő jelentését és közölte, hogy

Csilléry András nem fogadta el a felajánlott elnöki tisztséget.

A szövetség ezután nagy lelkesedéssel választotta *örökös tagokul azokat az orvosokat, akik már negyven év óta tartoznak a szövetség kötelékébe.* Az örökös tagok a következők: *Alapy* Henrik, *Grosz* Emil, *Hültl* Hümér. *Korányi* Sándor báró, *Krepuska* Géza, *Nékám* Lajos, *Ranschburg* Pál, *Sarbó* Artur, *Scipiades* Elemér és *Vámossy* Zoltán. *Mándy* István ügyész, *Körmöczy* Zoltán és *Fábry* László jelentései után

elnökké egyhangúlag Mutschenbacher Tivadar egyetemi professzort,

alelnökökké *Keleti* Józsefet, *Born* Józsefet, *Dunár* Józsefet és *Petz* Aladárt, főtitkárrá *Korbuly* Elemért, titkárokká *Bakonyi* Istvánt és *Fabinyi* Gézát, pénztárossá pedig *Ferenczy* Károlyt választották meg. *Verebély* professzor szives szavakkal köszöntötte utódját és a tisztikar többi tagját, kiemelve, hogy *Mutschenbacher professzor az ő első tanitványa és 25 éven át kiváló munkatársa volt.* Mutschenbacher tanár elnöki székfoglalójában többek között ezeket mondotta:

— Közmegbecsülésben álló keresztény magyar orvosnak vagyok a gyermeke; magam is keresztény magyar orvos. *Ebben a három szóban van hitem és életprogramom. Hiszem, hogy*

a világot szebbé és jobbá csak az emberszeretet teheti!

Az az érzés, amely valósággá változtatja a krisztusi karitász szent parancsait. Hiszem, hogy vallás és tudomány nem ellentétes fogalmak, mert minden filozófiai és metafizikai bölcsesség kezdete és vége Isten. Még akkor is, ha látszólag más utakon jutunk el hozzá. Hiszek a magyar faj életerejében és a sirkamráját repesztő magyarság feltámadásában!

Arról beszélt később az új elnök, hogy *a szövetségre szükség van a kamara mellett is.* Beszéde végén hosszan ünnepelték a professzort.

Kunder miniszter vasárnap vette át Esztergom egyhangú mandátumát

Esztergom, december 11.

(A Reggel tudósítójától.) Kunder Antal kereskedelmi és iparügyi miniszter *vasárnap délelőtt vette át az esztergomi választókerület mandátumát.* A miniszter feleségével és *Törley* Bálint államtitkárral gépkocsin érkezett Esztergomba, ahol a belvárosi plébániatemplomban misét hallgatott, melyet *Feltber* Gyula kanonok mutatott be. Ezután *Perger* Kálmán választási elnök a városháza erkélyéről kihirdette a választás eredményét és rövid beszéd kíséretében átadta a megbízó levelet *Kunder* miniszternek. A város közönsége nevében vitéz *Szivós-Waldvogel* József köszöntötte a minisztert, *néhai Gömbös Gyula egyik leghűségesebb követőjét. Kunder miniszter köszönetet mondott azért a kitüntető, egységes bizalomért, amellyel a kerület a mandátumot neki átadta.* Annál is inkább köszönettel tartozik, — mondotta — mert a választókerület a multban őt közelről nem ismerte s amikor a kerületben bemutatkozott, *programbeszédében nem festett délibábokat és nem halmozta el a választókat tetszetős, de üres ígéretekkel.* Mindössze annyit ígért, hogy szívesen és szeretettel foglalkozik majd a város és a kerület kérdéseivel s minden erejével azon lesz, hogy a város és a kerület közérdekű ügyeit támogassa.

— Kérem, — folytatta a miniszter — hogy azt az egységet, amelyet a mostani választásnál olyan impozánsan mutattak ki *Imrédy* miniszterelnök politikája mellett, továbbra is őrizzék meg. (Éljenzés.) Remélem, hogy mint a kormány tagja, Esztergom városában is beigazolhatom, hogy *az Imrédy-kormány nem az igérgetések, hanem a megvalósitások kormánya.*

Haar Pál, a világhírű Áldor
lélekláto-pszichografológus
a Wien szállóban,
Telefon : 136-516. József körút 16

Írók, szinészek és sportemberek kísérték utolsó útjára Aszlányi Károlyt

(A Reggel tudósítójától.) Őszinte és mély részvét mellett temették el vasárnap délután a farkasréti temetőben *Aszlányi* Károlyt, a kiváló fiatal írót és sportujságírót, akinek autója négy nappal ezelőtt a dorogi országúton fának rohant. *Aszlányi koponyaalapi törést szenvedett és azonnal meghalt.* Mialatt a farkasréti temető halottasházában felhangzott a *Circum dederunt* és a ravatalt zokogva állták körül a fiatalon elhúnyt iró hozzátartozói, irótársai, színészek, színésznők és a magyar sporttársadalom reprezentánsai,

a Szent István-kórház különtermében eszméletlenül feküdt felesége, aki szintén a halálautó utasa volt és a szerencsétlenségnél súlyos sérüléseket szenvedett.

A ravatalt koszorúk és virágok erdeje borította. A *Nemzeti Színház* koszorúját *Lehotay* Árpád, a *Ferencvárosi Torna Club* koszorúját dr. *Tóth* Lajos helyezte a ravatalra. Koszorút küldtek a *Hunnia Filmgyár,* a *Színpadi Irók Egyesülete,* a *sportszövetségek* és *egyesületek,* amelyek küldöttségekkel képviseltették magukat a népszerű sportujságíró temetésén. A gyásszertartást *Hegedüs* Armand cisztercita, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag végezte. A ravatalnál

Pünkösti Andor

búcsúzott a *Színpadi Szerzők Egyesülete* nevében a tehetséges, fiatal írótól, aki darabjaival, regényeivel s cikkeivel annyiszor mosolyra derítette a közönséget. A sírnál

Gyarmathy István,

a *Sporthirlap* felelős szerkesztője mondott búcsúbeszédet, amelyben *Aszlányi* Károlyról mint jó kollégáról, *az ujságirórend halottjáról emlékezett meg, akit hivatása teljesitése közben ért a kérlelhetetlen halál.*

— A rendőr karjaiba futott a menekülő útonálló. Vasárnapra virradó éjszaka *Rákospalotán* a *Pázmány-utcában* egy rosszul öltözött férfi megtámadta *Rácz* Alajos szobafestő segédet. *Revolverrel kényszerítette, hogy vegye le kabátját* és adja oda neki. *Rácz kiütötte támadója kezéből* a pisztolyt, mire az elmenekült, *de éppen az őrszemes rendőr karjaiba futott.* Megállapították, hogy a támadó *Raffai* János állástalan kocsis.

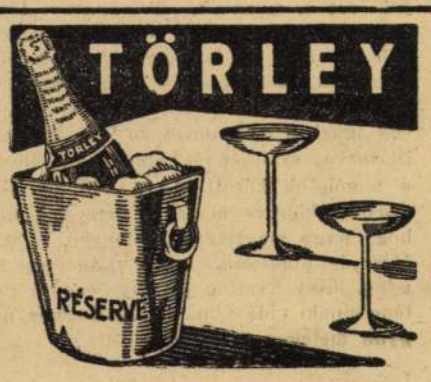

60 pengőt kap aki szombat este tizenkilences villamoson vagy Gellért-téren elveszett arany, vöröskövös kígyós mellitűt Rákóczi-út huszonhat, házfelügyelőnek beszolgáltatja.

ERMA FÜGGÖNY SZŐNYEG KÉZIMUNKA FEHÉRNEMŰ Karácsonyi vásár!
RÓZSA GYULA KÉZIMUNKA- és DIVATÜZLET TERÉZ-KORÚT 4.

KIS NOTESZ

1.

Csáky István gróf, Magyarország új külügyminisztere évek számára talán *legfiatalabb*, de *tudásban* és *tapasztalatokban* talán *leggazdagabb* külügyminisztere Európának. Az az egy híján húsz esztendő, amelyet a diplomáciai szolgálatban eltöltött, a viharos magyar történelemnek feladatokban és munkában igen súlyos két évtizede volt. *Teleki Pál gróf oldalán a béketárgyalások előkészítésével kezdette meg az új külügyminiszter pályafutását s az első olasz-magyar szerződéstől a bécsi döntésig kevés kivétellel az új magyar diplomáciai történelem minden mozzanatánál ott állott mestereinek, Bethlen Istvánnak, Teleki Pálnak és Kánya Kálmánnak oldalán.* Csáky István a fiatal, friss és tisztára magyar diplomatának legjellegzetesebb képviselője, *akit a Ballhausplatz hagyományaihoz nem fűz már semmi kötelék. Ősanyja Báthory István nővére* s talán ebből a vérségből származik politikájának hajlékonysága, szívóssága, erélye és gyors cselekvőképessége, az a transsylvanizmus, amely az erdélyi fejedelemnek legfőbb erénye volt. Mi ujságírók külön örömmel üdvözöljük Csáky István grófot a Dísz-téri palota parancsnoki posztján, mert a magyar államférfiak között kevés olyan őszinte barátja van az ujságírásnak, mint új külügyminiszterünk, de a sajtópolitikának is kevés olyan mestere akad, mint ő.

*

Elegáns közönség karácsonyi ajándékait Smart perfumeri-ben szerzi be. Bécsi-utca 9.

*

Newyork, London, Párizs ajándékcsodái vizitelnek az idén a híres Váci-utcai Arkanzas kirakatokban...

2.

A száraz téli idő s a ragyogó decemberi nap százával csalta ki a mai vasárnapon a főváros népét a szabad ég alá. Százával állottak a kocsik a Svábhegy tetején és a Gellérthegyen, sűrű turistatömeg tartotta megszállva a Hármashatárhegy kúpját s gyönyörködtek a csodaszép látványban, amely elébük tárult. A kékes téli ködből úgy magaslottak ki Budapest tornyai és a Dunapart palotasora, mint egy óriási mesekönyv képeslapja.

*

Sugár és Barna cég karácsonyi ajándékul ajánlja nyakkendő-, házikabát-, pizsama- és sálkülönlegességeit.

1860 óta
KOZMA KALAP
Külföldi világmárkák
„Ő" neki...
nyakkendő
házikabát
selyemsál
gyapjúsál
pizsama
dressing-gown
Kész- és mértékfehérnemű
Károly-körút 3.

Leltároztam!
Ruhák P 50.—
Ferda Manyi
Váci-u. 11/b.

3.

Még öt hete sincs, hogy itt járt nálunk *A Reggel*-nél *Bardócz* Árpád, kipirulva, lelkendezve, kaszáló gesztusokkal, sugárzó és irigyelt testi és lelki egészségének, jókedvének teljében. A Felvidékre készült Árpád »egy vastag albumot összerajzolni!« *És ma, hétfőn délután temetjük a rákoskereszturi temetőben.* Aranyos kedély, ritka szívjóság, megható gyöngédség lakozott ebben a nagydarab emberben, lobogó hajú művészben, akinél igazabb modellt a harsány életöröm és a törhetetlen optimizmus szobrához keresve sem találhattak volna Budapesten! Hónapok óta gyüjtötte sokezer remek rajza, illusztrációja közül a legjobbakat, a legjellemzőbbeket, hogy ebből a hatalmas anyagból *az elmult harminc év történelmét adja vissza »rajzban elbeszélve«.* Október közepén még két újszerű bravuros portrét fejezett be Kmetty-utcai műtermében. *Néhány hete szakadt rá orvul az a kegyetlen betegség, amely szegény Karinthy Frigyes életét is kettétörte.* Kínzó fejfájások gyötörték. Majd megdöbbenve vették észre barátai a Fészekben, hogy összefüggéstelenül beszél, nem fejezi be kérdéseit, mondatait. Nem sokkal később a Bakay-klinikán az orvosi konzilium már menthetetlennek találta. Bátyjával, Bardócz Elemérrel beszélt utoljára, akinek elpanaszolta, *hogy rajzolni próbál, de sehogy sem megy, a betűvetést is elfelejtette...* Négy napig jótékony eszméletlenség borult rá, szombat reggel megszűnt élni...

*

...az Ön kényes problémája, hogy mit vegyen karácsonyra, megoldást nyert! Csak egy pillantást a Jolie divatékszerbolt (Kígyó-u. 4.) ragyogó kirakataira, amelyek pazarul ontják — olcsó pénzért — a hölgyek által leginkább óhajtott meglepetéseket.

*

Művészi és disztingvált ajándékok — »apróért és bankóért« — Arkanzas, Váci-utca 20.

4.

Majd akkora nézőközönség gyült össze bámuló szemekkel az öreg Károlyi-palota előtt az este, mint Hollywoodban a sztárok megérkezésekor a filmek ősbemutatóján. A *Magyar-Lengyel Diákszövetség* rendezte *teáját*, amelyen a lányok, asszonyok az összes Magyarországon található *népviseletekből tervezett ruhákban* jelentek meg. Volt is csodálnivaló, amint a magánautókból, meg a szürketaxikból matyó estélyiruhák, kalotaszegi kisestélyik, sárközi toalettek szállnak ki. A szép, színes tea előkészítése és bevezetése a januárban rendezendő jubiláris *Magyar-Lengyel Bálnak.*

*

Láttuk Dünn Alice síruháit, anyagban, szabásban, színben az eddigieket is felülmúlják. Remek jersey-ruhái, sálja, övei az idén a legolcsóbb karácsonyi ajándékok.

5.

László Aladár, a kitűnő színpadi író, *A lány, aki mer*, a *Becsületes megtaláló, A nő, akinek multja van* és más nagysikerű vígjátékok szerzője, akinek majdnem minden színdarabját megfilmesítették Amerikában, *ma elutazik Budapestről, hogy eleget tegyen hollywoodi szerződésének, amely január 1-től egyik filmgyárhoz köti.* A »Pesti Hirlap«, amelynek két évtizeden át népszerű munkatársa volt, bensőséges háziünnepet rendezett tiszteletére és búcsúzóul átadták neki azt a cigarettatárcát, amelyben a szerkesztőség minden tagjának aláírása szerepel. A *Notesz* elutazása előtt beszélt az íróval, aki könnyes szemmel mondotta a következőket:

— Könnyű azt mondani, hogy elutazom Amerikába! Ez mind csak elmélet! Most látom, hogy valóságban milyen kétségbeejtő ez! Sorra elvágni azokat a kötelékeket, amelyek évtizedek óta idekötöttek. Tíz nap óta búcsúzom Budapesttől! Az Andrássy-úti fák hajlott ágai az elmúlt gyerekkorról beszélnek és a régi Császár-uszoda a szikrázó pesti nyári délutánok emlékét idézi; visszagondolok a városligeti omnibuszra, a Garibaldi-cirkuszra, ahol a gyerekek és katonák őrmestertől lefelé már akkor is csak félhelyárat fizettek. Elmerengek a régi grundokon, hű, micsoda hatemeletes ház áll most a helyükön! Az emberek irígykedve néznek rám és sóhajtva mondják: dollár! Én pedig azt mondom: *fütyülök a világ minden dollárjára, bőgve hagyom itt Budapestet!*

*

Karácsonyra
Szebbet hiába keresnél,
Gyermekfényképet csak Veresnél

*

Tüneményes ajándékok karácsonyra Kosztelitz Parfumeriákban.

*

Ötlet, — egyéniség, — jó ízlés, — praktikusság, ez mind együtt: egy »Árkanzas-ajándék«...

6.

Hatalmas ugatás verte fel a Bristol-szálló vasárnap délelőtti csendjét: mintegy negyven pesti dáma vonult fel kutyája *»társaságában«*, hogy részt vegyen az *Ebtenyésztő Egyesület* nagy versenyén. A *»Dáma és a kutyája«*, ez volt a verseny címe. A közel háromszáz főnyi közönség aszerint pontozott, hogy menyire illik a kutya a hölgyhöz, illetve pardon: a hölgy a kutyához. Egyszóval, hogy milyen összbenyomást kelt a *»dáma és a kutyája!«* A legtöbb szavazatot mindszenti *Lichtenberg* Lilian és három *welsh terrierje* kapta. Második lett dr. *Linksz* Jenőné, aki két *skye terrierrel* vonult fel. Harmadik *Ilosvai Hollóssy* Lajosné és négy vörös *törpe spitze* lett.

*

Miss X. and X. — a Mignonban.

*

A legízlésesebb karácsonyi ajándék 500 gr Smart levendula díszkazettával P 12.—.

*

A Gréte Szalon megkezdte modelljeinek olcsó árusítását. Vörösmarty-tér 3.

7.

Ma, hétfőn választja elektorait az új Filmkamara. Két lista indul, az egyik a *Nemzeti Filmblokk*, a másik pedig azokból kerül, ki, akik egy szélsőséges párthoz állnak közel. A Nemzeti Filmblokk listáján szerepel *Bingerth* János, *Bajusz* Péter, *Pacséry* László, *Zilahy* Lajos, *Zichy* Géza Lipót gróf, *Lehotay* Árpád, *Mihályfy* Béla, *Páger* Antal, *Petheő* Attila, *Makláry* Zoltán, *Pethes* Ferenc, *Rajnay* Gábor, *Uray* Tivadar, *Csepreghy* Jenő, *Lohr* Ferenc és *Zsabka* Kálmán.

*

»Westmorland« eredeti angol szövet, 140 cm széles, kizárólag Fóti-nál karácsonyra P 21.80.

*

Kolben Margitnál, IV., Türr István-utca 9., karácsonyi ruhaokkázió.

*

Arkanzas új, »népszerű« árai csodálatba fogják ejteni a kényes ízlésű pesti közönséget...

8.

Cannesből jelentik a *Notesz*-nek: Hónapok óta itt tartózkodik *Fritz Mandel*, a hirtenbergi fegyvergyár volt tulajdonosa, a régi Ausztria egyik legelőkelőbb nagyiparosa, aki többek között arról is nevezetes, hogy Hedy Kieslernek, az *»Extázis«* című film főszereplőnőjének volt a férje. Hedy Kiesler mintegy hat hónapja elvált az urától és Hollywoodba utazott, hogy újból művészi karriert csináljon. Hedy Kiesler, akit időközben Hedy Lamarrnak kereszteltek el, a filmfővárosban *Charles Boyer*val nagy sikert aratott a legfrissebb hollywoodi filmben, az »Algir«-ban. Az elmult héten Hedy Lamarr felhívta Hollywoodból telefonon a cannesi Carlton-hotelt, amelyben a férje lakik és mintegy harminc percig tartó telefonbeszélgetést folytatott vele. A telefonbeszélgetés eredményeként *Mandel Amerikába készül.* A felesége ugyanis azt kérte tőle, utazzék Amerikába, hogy elkísérhesse őt *Renóba*, mert újból férjhez akar menni és a válást sokkal gyorsabban lehet lefolytatni, ha a válásba beleegyező férj is jelen van. Mandel, aki a beavatottak szerint még most is nagyon szereti feleségét, ezt a kérését is teljesíti, *a jövő héten utazik Amerikába, hogy felesége boldogságát elősegítse.* Mandelné Hedy Kiesler-Lamarr új vőlegénye Reginald *Gardiner* filmszínész, akinek — *nincsen sztárrangja a hollywoodi filmparadicsomban...*

*

Megbízható bundák: Dán Testvérek szücsöknél, IV., Váci-utca 6. (Sarok.)

*

Külföldi dámák programjukba veszik Budapesten Bunczel belvárosi szőrmeház bundamodelljeiből vásárolni. Megtalálnak mindent, amit külföldön a nagy modellházak hoznak, lényegesen olcsóbban. (IV., Kamermayer Károly-utca 4.)

9.

E heti olvasmányaink közül legjobban tetszett Tersánszky Józsi Jenőnek új könyve, melynek címe — *Egy vezérbika emlékiratai.* Este kezdtünk bele, kóstolgattuk, ízlelgettük humorát, melynek olyan illata van, mint a gyönge muskotálynak, vagy a tavaszodó mezőnek márciusban. Aztán olvastuk a hajnali órákig, mikor már a nehéz teherkocsik dübörgése figyelmeztetett a késői időre ablakunk alól. Egy vezérbikáról szól, mely személyesen mondja tollba emlékeit és észleleteit mindig izgalmasan, derűsen, kedvesen és nem minden tanulság nélkül. *Csodálatos könyv, mélyen emberi és emberséges,* talán éppen azért, mert szarvasokról szól, riadt üszőkről, ugrándozó borjacskáról és államférfiúi bölcsességgel rendelkező vezérbikákról. Úgylátszik, — gondoltuk magunkban az utolsó oldalaknál — az írónak már a szarvastársadalomhoz kell menekülnie akkor, ha az élet természetes és gonoszság nélkül való örömeiről akar beszélni! Köszönjük ezt a könyvet, Tersánszky Józsi Jenő, nagy és tiszta örömet szerzett vele nekünk és fog szerezni reméljük sokaknak, akik tudnak még örülni és derülni emberséges szarvasok életén és egy igazi író humorán, mely szikrázva, illatozva, színesen és áradón hullámzik a mondatok között. Ez a könyv, Tersánszky könyve nemcsak arra érdemes, hogy nagy magyar siker legyen, hanem arra is alkalmas, hogy világsiker legyen, mint Kipling komoly vadoni történeteinek vidám párja... Nagyon, nagyon melegen ajánljuk!

Nem lesz gondja,

hogy mit ajándékozzon, ha megnézi »JOLIE« divatékszerboltjának tündöklő kirakatait, ahol a hölgyek által legjobban áhított ajándékokat fogja találni. A vásárlást megkönnyíti, hogy a kirakatainkban elhelyezett gyönyörű

tenyésztett gyöngyök, cirkongyűrűk, különleges poudrierek,

olcsó szabott árakkal vannak megjelölve. Máshol érdeklődjön. — Nálunk fog venni!

Jolie divatékszerbolt Kígyó-utca 4-6.

— **A Református Konvent elnöki tanácsának tájékoztatása az összes lelkészekhez.** A Magyar Értesitő jelenti: „A Református Egyetemes Konvent elnökségi tanácsa érdekes határozatot hozott, amelyet közölt valamennyi lelkipásztorral. Kivánatosnak tartja, hogy a nemzeti és társadalmi ünnepségek *egyházi része* az egyes felekezetek templomában menjen végbe, annak az elvnek szigoru alkalmazásával, hogy a különböző felekezetek istentiszteletein az ünnepséget rendező testület vagy hatóság vezetője és tagjai *egyházi hovatartozandóságuk szerint* vegyenek részt. Óvást emel minden olyan gyakorlat ellen, amely akár egyik, akár másik felekezet templomi szertartását *főistentiszteletté* kivánná emelni. *A nemzeti, illetőleg társadalmi ünnep maga* minden egyházi szolgálat nélkül, tisztán világi keretek között menjen végbe. Ha valahol lehetetlen elkerülni azt, hogy a nemzeti, illetőleg társadalmi ünnepen a református egyház lelkipásztora vallásos szertartást végezzen, azt végezze *anélkül*, hogy más felekezetü lelkészek tüntető távolmaradásáról tudomást venne. Az elnökségi tanács az Istentiszteleti Rendtartás alapelveinek szem előtt tartásával kimondja: szigoru értelemben vett „*zászlószentelés*" református hitünk szerint nincs, mert mi tárgyakat csak annyiban szentelünk fel, hogy az élő Isten és az ő egyháza rendeltetésszerü szolgálatára ajánljuk fel. Ilyen felajánlás azonban mindig gyülekezeti istentiszteleti aktus, ahol igehirdetés hangzik és könyörgés tétetik. Az igehirdetés és könyörgés tárgyai az Istennek azok a javai s igéretei, amelyek szolgálatára az illető tárgy rendeltetett. Kerüljük el tehát — ugymond a határozat — az áldó formulákat, még inkább cselekvényeket és mozdulatokat, mert ez a sacralis és magikus szentelés képzetét ébresztené fel. Isten Szent Lelke szentel meg mindent, amiben közvetve vagy közvetlenül, személyes formában vagy átvitellel lélek él."

— **Bardócz Árpád festőművész meghalt.** Nagy gyásza van a magyar képzőművészet társadalmának: rövid szenvedés után, a Bakay-klinikán, ötvenhatéves korában meghalt *Bardócz Árpád*, a kitünő festőművész, a budapesti művésztársadalom egyik legnépszerübb tagja. Bardócz Árpád friss, szines, franciásan szellemes pasztelljeivel nagy sikereket aratott, művei közül néhányat a *Fővárosi Muzeum* is megvásárolt. A művész harminchárom hónapot töltött a világháboru különböző harcterein, több hadikitüntetést kapott, pályafutásának legnagyobb sikerét azonban néhány évvel ezelőtt aratta, amikor Egyiptomba hivták meg, ahol egy kórház falfestményeire hirdetett nemzetközi pályázaton az első dijat nyerte el. Mikor ezt a feladatát elvégezte, hosszabb időt töltött Egyiptom különböző városaiban, ahonnan hazatérve, nagysikerü kiállitást rendezett uj munkáiból. Bardócz Árpádot azonban nemcsak mint művészt, hanem mint kedves, mindig jókedélyü, mindig derüs embert is szerette, becsülte Budapest művésztársadalma, — ő volt az az ember, akinek csak barátai voltak, soha ellenségei. Temetésére, amely hétfőn délután félnégy órakor lesz a rákoskereszturi temetőben, bizonyára mindenki elkiséri, aki ezt az embernek és festőnek egyformán kiváló művészt ismerte.

— **Halálozás.** *Sternischa Erzsébet-Elfréde*, az Angolkisasszonyok leánygimnáziumának VIII. osztályu és dr. *Dénes Valéria* orkesztikai iskolájának növendéke 17 éves korában meghalt. Hétfőn délután három órakor temetik a farkasréti temetőben. Az engesztelő szentmise áldozatot az Angolkisasszonyok Váci-utcai templomában szerdán reggel kilenc órakor mutatják be.

Ráth Károly okl. mérnök, nyugalmazott földmivelésügyi miniszteri tanácsos, 76 éves korában dec. 7-én Budapesten meghalt. Temetése 9-én délután 3 órakor volt a kereposi temetőben.

Asztalnyi Károly iró temetése december 11-én, délután fél 3 órakor a farkasréti temető halottasházából a róm. kat. egyház szertartása szerint lesz. Az engesztelő szentmise-áldozatot 12-én, délelőtt fél 9 órakor a Ciszterci-rendi plébánia-templomban (XI., Szent Imre hercegutja) mutatják be.

Nemes *Tompa Imrét*, a *Magyar Távirati Iroda* munkatársát, szombaton délután nagy részvét mellett temették el Ujpesten, a megyeri uj temetőben. Résztvett a temetésen *Zimmer Ferenc* kormányfőtanácsos főszerkesztő vezetésével a Magyar Távirati Iroda szerkesztőségének csaknem valamennyi tagja. A gyászszertartást *Mezey József* evangélikus lelkész végezte. A sirnál az ujpesti evangélikus egyháztanács nevében *Passert Jenő* egyháztanácsos, a Magyar Távirati Iroda szerkesztősége nevében dr. *Meskó Tibor* mondott bucsubeszédet.

Hoffmann Géza e. e. honvédfőhadnagy, a nagyváradi volt 4-es honvédek bajtársi körének vezetője, több hadikitüntetés tulajdonosa, a harctéren szerzett betegsége következtében 64 éves korában *Budapesten* meghalt. Vasárnap délután egy órakor temetik a rákoskereszturi izr. temetőben és azon a volt 4-es honvédek *Kratochwill Károly* altábornagy vezetésével testületileg részt vesznek.

Simonyi Margit tanárnő december 7-én elhunyt; temetése a budai farkasréti temetőben e hó 9-én volt. Részvétlátogatások és részvétlevelek szives mellőzését kéri a gyászoló család.

Özv. *Kolossváry Ödönné* szül. *Kolossváry Emma* 77 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 12-én, hétfőn d. u. fél 3 órakor a farkasréti temető uj halottasházából. Engesztelő szentmise f. hó 15-én 10 órakor a krisztinavárosi plébániatemplomban lesz bemutatva. Halálát dr. Tokaji Nagy Béláné, Kolossváry Pál gyermekei és kiterjedt rokonság gyászolják.

Özv. *Szobovits Ferencné* szül. *Blüthgen Valeska* 82 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 11-én, vasárnap d. u. fél 4 órakor lesz a farkasréti temetőben.

Scharizer György ny. gyalogsági tábornoknak, a *Mária Terézia-rend* lovagjának felesége, szül. *Bartal Olga* 61 éves korában *Pozsonyban* meghalt. Szombaton temették el a családi sirboltba.

Juhász Jenő ny. MÁV felügyelő 74 éves korában *Debrecenben* meghalt.

Rosenberg Wolfgang Bernát tőzsdeügynök f. hó 9-én, 72 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 11-én, vasárnap d. u. ½2-kor lesz a rákoskereszturi izr. temetőben.

Nagy Miklós 64 éves korában dec. 9-én meghalt. Temetése hétfőn délután ½4-kor lesz a rákoskereszturi temetőben.

— **Az Országos Természetvédelmi Tanács.** A földmivelésügyi miniszter kinevezte az Országos Természetvédelmi Tanács tagjait. Elnökké *Kaán Károly* ny. államtitkárt nevezte ki.

— **Polgármesteri rendelet a hirdetmények kiragasztása ügyében.** A polgármester felhivta az illetékes hatóságok figyelmét arra, hogy *a magántulajdonban levő ingatlanok külső és belső részein tábla alkalmazása nélkül közvetlenül a falra kizárólag csak az állami és a székesfővárosi hatóságoknak hivatalos hirdetései ragaszthatók ki.* A vonatkozó törvényes rendelkezések figyelembevételével a pártoknak az országgyülési, vagy törvényhatósági választásokra vonatkozó hirdetései természetesen ugyancsak kiragaszthatók. Minthogy a szabályrendelet szerint a házfalakra semmiféle más hirdetmény nem ragasztható ki, *a polgármester sem szociális, sem kulturális, sem bármily más tartalmu hirdetmény kiragasztását nem engedélyezheti.*

— **„Forgasd nyárson, süssed roston, száz évig élsz ilyen koszton!"** A Szondy Söröző (Britannia szállóban) roston- és nyárson-sültjei a vendégek szeme előtt készülnek.

Élelmiszerárak kicsinyben

Marhahus: rostélyos, felsál kg. 160—240, leveshus 128—200. Borjuhus: comb 280—320, vesés 180—240. Juhhus: hátulja 140—160, eleje 100—140. Sertéshus: karaj 190—240, tarja, comb, lapocka 164—200, oldalas 148—180, szalonna zsirnak való 140—160, háj 160—172, zsir 160—170. Élő csirke drb. 100—260, tyuk 220—350. Tisztitott tyuk 130—180, csirke 150—260, lud 120—160, ruca 120—160. Tojás: tea drb. 11—12, kilója 190—210, főző és apró drb. 8—10, kilója 180—190. Halak: élő ponty 120—180, jegelt 100—140. Tej literje 30, tejfel 100—120, teavaj 320—340, pasztörözött 340—360, tehénturó 60—80. Kenyér: fehér 42—46, félfehér 34—38, félbarna 32—36, barna 20—22. Szárazfőzelék: bab 36—52, borsó 40—56, lencse 44—96. Zöldségfélék: burgonya Gülbaba 10—12, nyári rózsa 11—14, őszi 10—11, Ella 8—10, kifli 18—24, vöröshagyma makói 13—16, fokhagyma 24—40, fejeskáposzta 6—10, kel 10—16, savanyukáp. 24—30, vegyes zöldség 16—20, kalarábé 12—20, sóska 40—70, paraj 16—20, karfiol 16—32, sütőtök 10—14, Gyümölcs: alma nemes 68—140, közönséges 48—76, körte nemes 80—160, narancs sárgabélü 70—120, szőlő kötözött 60—140, mandarin 96—130.

Apunak:

Nyakkendő, tiszta selyem, karácsonyi díszdobozban	2.90
Kesztyű bőrből, bélelt	4.90
Divatsál, elegáns színekben	1.58
Ernyő divatos fogóval	5.90
Házikabát szövetből, lamé galléral és kézelővel	12.80
Ing finom puplinból	5.50
Hálóing mosott sifonból, díszszegéllyel	4.50
3 m. szövet teljes hozzávalóval	29.50
Házicipő, elsőrangu, ruganyos talppal	6.50
Bankjegytárca finom kecskebőrből, bélelt	5.80
Pénztárca jó kivitelben	1.48
Karóra, jó szerkezettel	8.80
Töltőtoll 14 karátos aranytollal, dobozban	2.90

Anyunak:

Retikül box- vagy kecskebőrből	9.80
Permetező díszüveg, ízléses	3.80
Puderdoboz, festett vagy nikkelezett	2.20
Fésükészlet díszdobozban	2.85
Pongyola bársony-flanellből	3.98
Pongyola tükörmattlasszéból, dús kimintázás	18.80
Kombiné, lavable, hímzéssel	3.90
Ágykabát, horgolt, gyapju	5.90
Kesztyü, nappa bélelt	4.90
Házicipő, piros, kék vagy fekete	2.90
Zsebkendő színes batisztból, 6 darab díszdobozban	1.80

Gyermekeknek:

Kesztyü . . . . . 1 pár	—.88
Tipegő öltöny, belül bolyhos, hímzett . . . . 1 drb.	9.20
Garnitura 4 részes, belül bolyhos . . . . . 1 készl.	14.50
Leánykaruha, horgolt, gyapju . . . . . 1 drb.	3.90
Autó, felülről kormányozható . . . . . 1 drb.	4.80
Parancsautó sippal . . . 1 drb.	4.20
Muff szőrméből, villámzárral . . . . . 1 drb.	2.20
Retikül, bőr . . . . . 1 drb.	2.80

Másoknak:

Szobalány készlet . . . 1 készl.	4.90
Szobalány készlet, sötétkék v. fekete műselyem, színes gallér, kézelő, párta és kötény . . . . . 1 készl.	19.80
Kötény, kantáros . . . 1 drb.	—.98
Flanell, velur, mintás 1 méter	—.96
Tenisz flanell . . . . 1 méter	—.56
P. vászon 1 vég (15 m.) 1 vég	12.20
Vizes és boroskészlet 5 színben	3.80
Befőtt- és tésztáskészlet, 7 részes	1.78
Porcellán tésztáskészlet, 6 szem.	3.80
Porcellán étkészlet, 25 részes	39.50
Porcellán nipptárgyak . . .	—.68-tól
Dísztárgyak, kristály, üveg, fehér és szines	3.—-tól
Bim-bam ütőóra 8 napos szerkezettel	26.50

Vásároljon kora délelőtt, kényelmesebb. — Árjegyzéket készséggel küldünk. — Vidékre is szállitunk.

SZÖVETKEZETI BOLT

ÁRUHÁZ A HANGYA KÖTELÉKÉBEN — RÁKÓCZI ÚT 36, BORÁROS TÉR 1.

Uridivat különlegességek!

NYAKKENDŐK
HÁZIKABÁTOK
KÖNTÖSÖK
SÁLAK

Selyem- és gyapjú Minden cikkhez ajándékdoboz!

legnagyobb választékban!

Lobök

Teréz-körut 48.

— **A felvidéki harangozó két aranyának regénye.** A felszabadult *Ógyalláról* egy nyolcgyermekes harangozó Miklós-napkor levelet irt a kormányzó urnak. Ebben szerencsekivánatainak kifejezése mellett *hazafias célokra felajánlott két darab tizkoronás aranyat.* A két aranyat *házasságkötése alkalmával kapta* és azóta is a régi jó idők emlékeként gondosan őrizgette. Ofőméltóságát *mélyen meghatotta a hazafias áldozatkészségnek ez a szép megnyilvánulása* és a derék felvidéki magyar harangozó *nyolc gyermekének a közelgő karácsonyi ünnepek alkalmából ajándékot küldött.* Az aranyakat a kormányzó személyesen nyujtotta át vitéz *Imrédy Bélánénak*, a Magyar a magyarért-mozgalom céljaira.

— **Ujabb sulyos itéletek alkalmazottak be nem jelentése miatt.** A VI. kerületi rendőrkapitányságon Csathó István rendőrtanácsos, mint rendőri büntetőbiró szombaton tárgyalta azoknak a munkaadóknak az ügyét, akik a társadalmi egyensulyról szóló törvényben előirt bejelentési kötelezettségnek nem tettek eleget. Egész sor kisebb összegü pénzbüntetést rótt ki, majd két sulyosabb itéletet hozott. Egy szinházi iroda egyik igazgatósági tagját *ezer pengő pénzbüntetésre itélte*, mert tiz alkalmazottja közül csak kilencet jelentett be. Egy vegyiüzem tulajdonosát *ötszáz pengő* pénzbüntetésre itélték, mert három alkalmazottját nem jelentette be. Az elitéltek a kihágási itéletek miatt fellebbeztek.

— **Magyar Főváros.** Pogány Bélának, a magyar ujságirás régi, kitünő egyéniségének szerkesztésében hetilap indult meg, amely uj szint és tartalmat jelent a magyar sajtóban. Cime: *Magyar Főváros.* Mint a NEP fővárosi pártjának hivatalos lapja, minden csütörtökön lép a nagyközönség elé, hogy, amint Vályi Lajos a bevezetőben irja, *harcoljon a magyar és keresztény Budapestért.* Az első szám komoly igéret, hogy ezt a programot nivós formában, tetszetős alakban képviseli majd a régi, kitünő szerkesztőnek, *Pogány Bélának* hetilapja.

— **Radványi Kastély Szállóban** töltse az ünnepeket! Kassa egy óra alatt elérhető. Bővebbet: Kmac. Apponyi-tér 1. Tel.: 181—233.

SÉTA A TÖRTÉNELMI KÉPTÁRBAN

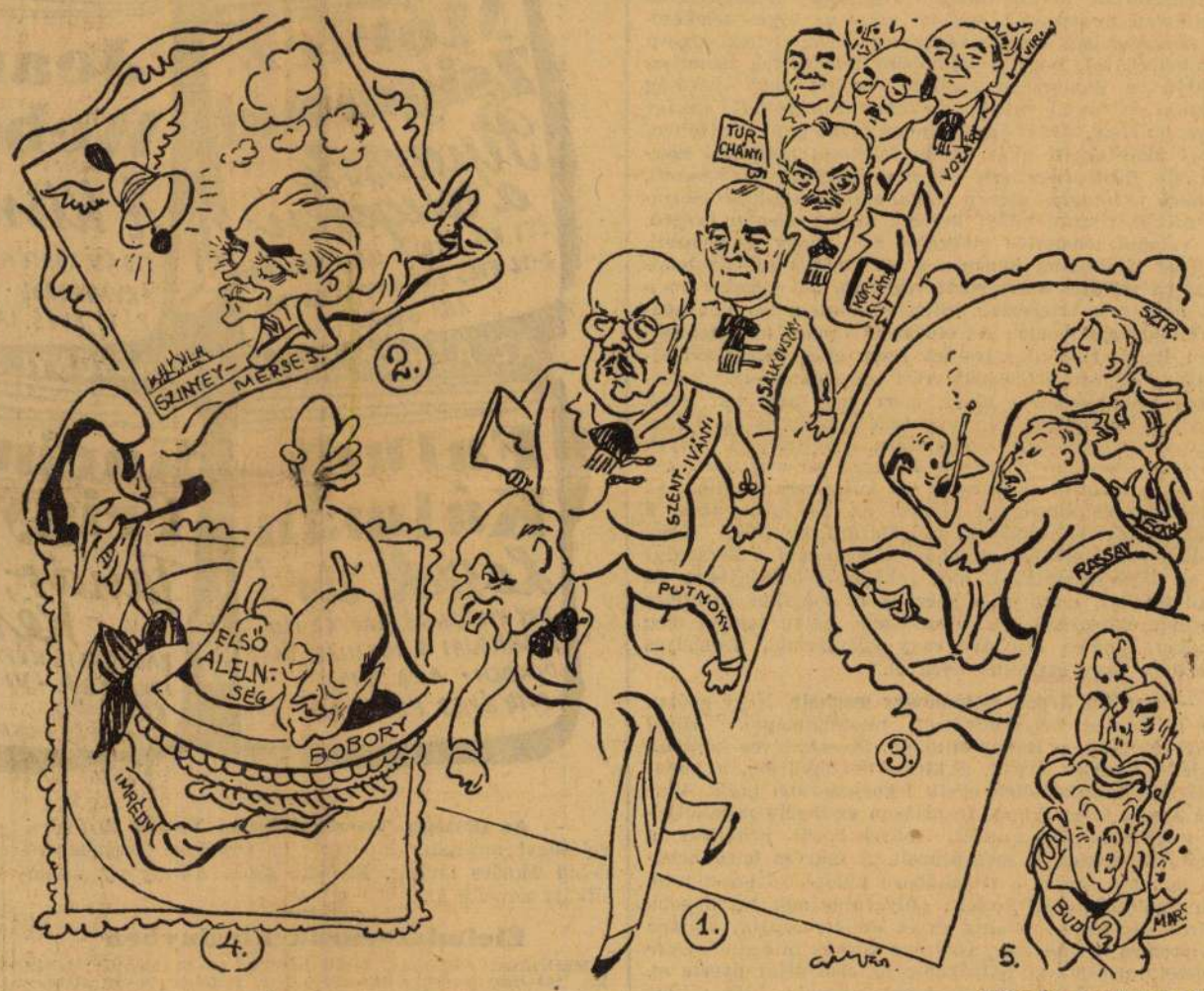

(*Gáspár Antal rajza.*)

1. Magyarok bejövetele. 2. Szinyey-Merse: Pacsirta. 3. Bethlen tudósai körében. 4. Csendélet: Pici piros alma boboryzű, kóstolja meg, milyen jóizű. 5. Árvák a viharban cimü vásznak uj rendezés alatt.

— **Johan Béla államtitkár Genfbe utazott.** Dr. *Johan Béla* belügyi államtitkár a Népszövetség egészségügyi bizottsága ülésére Genfbe utazott.

Tanács

Thaal professzor ur azt tanitja:
— „Éljed, élvezd az életed,
Jó hangulatot, vig órákat
Tanácsolok csak én neked.

Élj vigan, ragyogva, amig csak
Az életed fája kidől . . .“
Thaal professzor ur, kérve kérdem,
Nem mondaná meg, hogy — miből?

(*)

— **Kiállitás Kun Béla rémuralmáról.** Bécsből jelentik: Szombaton nyilt meg Bécsben az északnyugati pályaudvar csarnokában a Harmadik Birodalom bolsevistaellenes kiállitása, amely érdekes történeti áttekintést nyujt a marxizmus fejlődéséről és hanyatlásáról. A kiállitás külön teremben mutatja be Kun Béla rémuralmát Magyarországon.

— **Kedves gond a karácsonyi sütés-főzés.** Most a karácsonyi ünnepek előtt különböző karácsonyi sütemények készitésének a módját és egyben a villamos készülékek — tűzhely, sütő stb. — kezelését mutatják be az Elektromos Művek Honvéd-utcai gyakorlati főzőbemutatóin. *Délelőtti* főzőbemutató: hétfőn, csütörtökön és pénteken délelőtt fél 10 órakor, *délutáni* főzőelőadás: szerdán délután 5 órakor. Program: diós-mákos tekercs, foszlóskalács, bécsi kocka, habkoszoru (karácsonyfa-disz); pudding, hal és különféle husételek készitése. Ruhatár- és belépődij nincs.

Ez is reklám

Irta John Payson

Chicagóban a betörés elleni biztositás jó üzletnek bizonyult. A gengsztereken kivül alig volt Chicagóban olyan lakos, aki, ha vesztenivalója volt, nem igyekezett a betörések veszélyét biztositással enyhiteni. De valamennyi társaság közül a legvirágzóbban ment a *„Sas“* biztositótársaság üzlete. Lowry John, a társaság vezérigazgatója, nagyon elmésen azt az ujitást gondolta ki, hogy egy csomó elsőrendü detektivet alkalmazott, akik számos olyan esetben, amikor a hivatalos rendőri gépezet nem tudta a betörőket kinyomozni és az elrabolt tárgyakat visszaszerezni, teljes sikert értek el. A *„Sas“*-nál biztositott felek tudhatták, hogy, ha náluk betörnek, a társaság kiváló magándetektivtestülete kinyomozza a tettest és visszaszerzi az elrabolt holmit.

Olyanoknak az ügyét is vállalták Lowry John detektivjei, akik még nem voltak a társaság ügyfelei. És ha azután a detektivek visszaszerezték az elrabolt tárgyakat, a boldog károsultak természetesen azonnal biztositották a vagyonukat a *„Sas“*-nál. Ennél jobb reklámot elképzelni sem lehetett.

Sok esetben az is előfordult, hogy egyesek kinevették azokat, akik féltek a betörőktől és semmiképp se voltak biztositásra kaphatók. Ha azután megtörtént, hogy náluk is betörtek, vagy legalább is betörést kiséreltek meg, sietve hivatták a *„Sas“* ügynökét és biztositották magukat. Mások viszont azért léptek be, mert az volt az általános tapasztalat, hogy legritkábban fordult elő betörés olyanoknál, akik a *„Sas“*-nál biztositva voltak. Mintha a gengszterek valóban féltek volna Lowry John jeles magándetektivjeinek üldözésétől.

Annál nagyobb volt a szenzáció, amikor egy nap egyik chicagói ujság ökölnyi betükkel hirdette, hogy a *„Sas“*-biztositó társaságról párját ritkitó botrány derült ki. Azt irta a leleplező ujság, hogy a város nyaralónegyedében egy rendőr az egyik nyaraló vaskeritése mellett gyanus alakot pillantott meg. Óvatosan közeledett hozzá és meglátta, hogy valami szerszámmal a vasrács egyik rudját fürészeli ketté. Azonnal vállonragadta és rákiáltott:

— Rajtakaptalak, gazfickó! Be akartál törni a villába!

A betörő nyugodtan felelte:

— Biztos ur, téved.

A rendőr nem bocsátkozott vitába, hanem bekisérte az őrszobára.

— Tetten értem — jelentette a rendőr —, amint egy villába be akart törni. Éppen a keritás vasrácsából fürészelt ki egy darabot.

— Tévedés — jelentette ki a betörő —, eszemágában sem volt betörni.

Megmotozták, a zsebében finom acélfürészen és vésőn kivül egy tárcát találtak, amelyben néhány dollár és „Dixon Peter, a Sas biztositó társaság tisztviselője“ névre szóló névjegy volt.

— Ezt a tárcát is lopta, tehát nemcsak betörő, hanem zsebtolvaj is — jegyezte meg a felügyelő, mire a betörő mosolyogva igy szólt:

— Ez is tévedés. *Én* vagyok Dixon Peter.

— Megbánja, ha ilyen vakmerő hazugságokkal lopja az időnket — figyelmeztette a felügyelő —, azt akarja velem elhitetni, hogy az előkelő biztositó társaság tisztviselői betörőszerszámmal vasrácsot fürészelnek éjszakának idején?

A betörő igy szólt:

— A „Sas“ biztositó társaság arra szerződtetett engem, hogy hetenként egy betörést kiséreljek meg.

— Nem értem.

— Pedig nagyon egyszerü a dolog. A „Sas“ a reklámnak azt a hatásos formáját választotta, hogy a biztositás szükséges voltáról példával győzi meg azokat, akiket ügyfelekül akar megnyerni. Az illetőnek a házában félig kifürészelik a kerités vasrácsát, vagy az ajtaja zárjába beletört álkulcsot talál. Másnap felkeresi a társaságunk ügynöke és betörés elleni biztositást ajánl. Száz közül kilencvenkilencen ilyen esetben sietve megkötik a biztositási szerződést.

A rendőrfelügyelő az asztalra csapott és felkiáltott:

— De hiszen ez arcátlan csalás!

— Nem csalás, felügyelő ur — magyarázta a *„Sas“* álbetörője mosolyogva —, mert ettől függetlenül valóben megeshetik, hogy betörnek nála. Akkor pedig ő jól járt azzal, hogy beugrattuk a biztositásba, mert a kára megtérül. Mi tehát a javát szolgáljuk, ha *„kézzel fogható“* módon, betörési kisérlettel meggyőzzük a biztositás szükséges voltáról.

— A mese nagyon regényes. Az ördög hiszi el, hogy nem igazi betörés volt a maga szándéka.

— Az *igazi* betörés nem tartozik az én ügykörömbe, — felelte komoly arccal az álbetörő —, mert én a társaságunk *„kisérleti csoportjához“* tartozom. *Igazi* betörést a bizalmas szervezeti szabályzatunk értelmében az ügyvezetőség csak a *„végrehajtó csoport“* tagjaira bizhat. Ehhez más előképzettség is kell.

— Más előképzettség? Néhány évi gengszter-gyakorlat? — kérdezte a rendőrfelügyelő gunyosan.

— Szó sincs ilyesmiről. A *„végrehajtó csoport“* tagjai csak sportemberek lehetnek, akik a mászásban, ugrásban jártasak, mert éppen ugy kell ahhoz érteniök, hogy például a vizlevezetőcsatornán, a ház homlokzatán felmásszanak, stb., mint a gengszterek.

— És mikor kerül sor ennek a tiszteletreméltó csoportnak, vagy mondjuk röviden betörőbandának a müködésére?

— Olyan esetben — magyarázta tovább a *„Sas“* embere — amikor egy kövér biztositást akar a társaság megkaparintani, de az illetőnek olyan jók az idegei, hogy a betörési *„kisérlet“*-tel nem sikerül ráijeszteni. Ilyenkor a végrehajtó csoport *igazi* betörést hajt végre nála.

— Fegyházba való társaság!! — kiáltott fel dühösen a rendőrfelügyelő — még ki is rabolják az ügyfeleiket!

— Csak nyugalom, felügyelő ur — jegyezte meg hűvös előkelőséggel a *„Sas“* embere —, kár nem éri a betörést szenvedő felet, mert a detektivcsoportunk néhány nap elteltével „visszaszerzi“ a lopott holmit és visszaadja neki.

— Ezt ujra nem értem. Mi lesz a tettesekkel? Hiszen a rendőrség nem éri be azzal, ha a lopott holmi megkerül, hanem tovább kutat a tettesek után.

— Erről is gondoskodik a társaság — mondta mosolyogva a *„Sas“* embere —, a tetteseknek *„sikerül elmenekülni.“*

*

A chicagói ujságok hasábokon át tárgyalták a botrányos reklám ügyét és a *„Sas“* ügyvezetősége a vasrács mögé került, ahonnan a *„kisérleti csoport“* szakemberei se tudták kifürészelni.

„Az összeülő országgyűlés alkossa meg a titkos választójogot, azután jöjjön új választás!"

Rassay az „Esterházy uccai családirtásról"

(A Reggel tudósítójától.) Két nagygyűlést tartott vasárnap délelőtt a szabadelvű és demokratikus ellenzék. Az első népgyűlés a déli választókerületben volt, az *Omnia-mozgó* zsúfolásig megtelt helyiségében. *Bródy* Ernő azt fejtegette, hogy a túloldali pártok a lista megszületésének pillanatában *elfelejtkeztek a választópolgárságról.* A jelenlegi kormány rekordot teremtett a parlamenti szünetek terén. Az új rendszer teljes mértékben folytatása a réginek.

Gratz Gusztáv

a többi között ezeket mondotta:

— Igen komoly idők következnek Magyarországra *és a magyar politikai élet jövőjét nem látom rózsás színben.* A miniszterelnöknek általánosságban tartott programjában *csak címszavak vannak felsorolva* azokról a kérdésekről, amelyeket meg kell oldani. A választóközönségnek tudnia kell, hogy a kormány mit szándékozik tenni korlátlan hatalmával, és a saját híveiből alkotott többséggel, *amelynek nézetei előttünk teljesen ismeretlenek, mert a jelöltek nagy része a politikai életben eddig soha nem szerepelt. Hova vezet ez az út?*

— Mesterségesen támasztott ködöt látunk magunk előtt, de érzésem szerint *olyan útra fogunk térni, amely káros és ártalmas.* A kormány körül csoportosuló körben sok fiatalembert látunk, akikre vonzóerőt gyakoroltak a külföldi államokban uralomra került eszmeáramlatok. Ezeknek az eszmeáramlatoknak azonban Magyarországon semmi helyük nincs. Azon kevés nagy értékeink között, amelyekkel a politikai életben rendelkezünk, helyet foglal a magyarságnak az alkotmányhoz, a szabadsághoz való ragaszkodása. Véleményem szerint *a liberális gondolat reneszánszának küszöbén állunk.*

Apponyi György gróf

fejtegette ezután Rassay Károlyhoz való csatlakozásának okait.

— Az ország józanul haladó, szabadelvű gondolkodású és alkotmányos érzésű polgárságának — mondotta — *egy táborba kell tömörülnie.* Ez a tábor nem lehet más, mint Rassay Károly tábora. *Mindig az alkotmányosság teljességét követeltem, mindig liberális voltam abban az értelemben, hogy mindenkinek meg kell adni az őt megillető jogokat.*

Ha én valamelyik keretben nem tudok sikeresen harcolni elveimért, akkor jogom van más keretben elhelyezkedni.

A pártkeretek változhatnak, csak az elvekhez való hűségben kell következetesnek lenni. *A Gömbös-kormány megígérte hogy a régi nyiltszavazásos rendszer alapján többé nem fog választatni.* Ezt az ígéretét nem tartotta be.

Magyar Pál arról beszélt, hogy a kormány százmillió pengőt meghaladó összeget hasított ki a mezőgazdaság számára, de a magyar iparos- és kereskedőosztály megsegítésére *még százezreket sem fordított.*

Üzenet a politikai influenza-járvány áldozatainak

Ezután

Rassay Károly

beszélt.

— *Mi történt itt az elmult héten?* — kérdezte. — Ha bűnügyi riporter volnék, cikkemben azt a címet adnám, hogy: »*Családirtás az Esterházy uccában.*« Megírnám a cikkben, hogy a párt rossz útra tért fia felbujtatva az örökségre vágyó szerelmes által, álmában megölte a párt apját, azután nem tudott ellentállni indulatának és *sorra kiirtotta ártatlan testvéreit, a Jenőket, a Hugókat és a Gézákat.* A mai kormányzati rendszernek az Esterházy uccában székelő cége az utóbbi időben *cégért változtatott: a fáradt oroszlán helyett a fiatal rókát rajzolták a cégtáblára.* Azt gondolták, hogy cégváltozás esetében nem kell felelősséget vállalni az előző cég kötelezettségeiért.

— A miniszterelnök úr rádióprogramjában kerestem az indokokat, amelyek magyarázatul szolgálhatnak az elmult napok eseményeire, de nem találtam feleletet kérdéseimre. *Azt mondotta a miniszterelnök úr, azért kellett feloszlatni a parlamentet,* mert

pártjában nem volt meg a szükséges harmónia, hiányzott a világnézleti közösség.

Ha valaki nyolc nappal ezelőtt le merte írni azt a mondatot, hogy az Esterházy uccában nem a legideálisabb családi élet folyik, akkor azt rágalmazónak és felforgatónak minősítették. Tudomásul vesszük most *a miniszterelnök úr leleplezését,* de lehetetlenség, hogy ne essünk gondolkozóba e világnézleti különbség hangoztatása fölött. *Mondják meg őszintén, hogy a miniszterelnök úr a maga embereire akarja felépíteni jövő hatalmát.* A miniszterelnök úr azt is mondta, hogy híve a titkos választójognak, amelynek fölesküdt hőseként szerepeltette magát éveken keresztül. Láttak-e önök valamelyes kísérletet arra, hogy a miniszterelnök huszárattakot intézett volna a nyiltszavazás hívei ellen a titkos választójog érdekében? Közölték, hogy

az egész egységespárt Bethlennel együtt a titkos választójog alapjára helyezkedett.

Ezekután ki akadályozta meg a titkos választójog törvénybe iktatását? A miniszterelnök úr most csak egyet tehet: *az új országgyűléssel szavaztassa meg a titkos választójogra vonatkozó törvényt, azután pedig nyúljon ismét a választás eszközéhez és kérdezze meg a nemzetet titkos szavazással, akar-e vele tovább menni a megkezdett úton?* Olyan iratlan erkölcsi szabály ez a politikai életben, amit megszegni nem lehet. A reformprogram részletkérdései tekintetében igen nagy óvatosságot tanusított a miniszterelnök úr, pedig tudnia kellene, hogy a túlzott óvatosság, a kellemetlen meglepetésektől való túlzott félelem megzavarja a hadsereget, még ha bármilyen magasrangú katona áll is a hadsereg élén. Ezekután legyen szabad néhány szót szólanom azokhoz, akik

áldozatai a politikai influenzajárványnak.

— Az egyik azt mondja, hogy *visszavonul,* a másik *betegágyban fekszik,* a harmadik *sértve érzi magát.* Nem tehetek róla, de úgy érzem, hogy ezeknek az uraknak a fülébe kell muzsikáltatni: *olyan időket élünk, hogy aki beteg, az is keljen fel.* Tizenöt évig állottak ezek az urak egy rendszernek a szolgálatában. Amikor erről a rendszerről kiderült, hogy katasztrófához vezet, akkor *sem Bethlen Istvánnak, sem nála kisebbrangú embernek nincs az erkölcsi joguk ahhoz, hogy félreálljanak, csak azért, mert nincs kildtásuk képviselői mandátumra.* Aki tizenöt évig szolgálta ezt a rendszert, annak mandátumra való remény nélkül is ki kell állania és rá kell mutatnia a fenyegető veszedelemre.

Vázsonyi János beszélt ezután és kijelentette, mindenkinek össze kell fognia, aki csak hisz a demokrácia nemzetmegmentő erejében. Ha végignézünk a kilencvenöt pont megvalósítására szövetkezett jelöltek listáján, az 1920-as évek neveivel találkozunk.

„Az egységespárt összeomlása a sors megérdemelt büntetése"

A szabadelvű és demokratikus ellenzék második népgyűlését az északi választókerületben, a *City-mozgóban* tartották meg. *Vázsonyi* János arról beszélt, hogy az eszmét, a hitet és a bizakodást át kell menteni a jövő generáció számára. Mi boldogan üdvözlünk minden, a népért, a nép érdekében készülő reformot. *Gratz* Gusztáv kijelentette, hogy most, amikor fontos fordulóponthoz jutott el a magyar politikai élet, olyan veszedelem fenyegeti a magyar polgárságot, a magyar nemzet függetlenségét, hogy mindenkinek színt kell vallania és igyekezni kell felrázni a polgárság öntudatát. *Bródy* Ernő megemlékezett a demokrácia elhúnyt harcosairól, *Benedek* Jánosról, *Baracs* Marcelről, *Pakots* Józsefről és a legnagyobb harcosról, *Vázsonyi* Vilmosról. *Magyar* Pál kijelentette, hogy a szabadelvű és a demokratikus polgárságnak egy táborban való felsorakozása a magyar polgárság reneszánszát jelenti. *Apponyi* György gróf a szabadelvű és demokratikus ellenzék táborához való csatlakozását azon elvek és célkitűzések természetes következményének mondotta, amelyeket a magyar alkotmányosság megvédésének kötelessége ró minden politikusra. *Rassay* Károlyban és a körülötte tömörült ellenzéki csoportban látom — mondotta Apponyi gróf — az egyetlen garanciát arra nézve, hogy az alkotmányosság szellemének megőrzését szolgálni tudjam.

Rassay Károly

a többi között ezeket mondotta:

— *A legutóbbi napokban nagy földrengés volt politikai életünkben.* Összeomlott egy épület, amelyet nagy elbizakodottsággal, szinte halhatatlannak emeltek. Az egységespárt összeomlásában csak a sors megérdemelt büntetése következett be. A miniszterelnök úr új híveinek személyében sehol sem látom a garanciát abban, hogy *ezek között nem lesz világnézleti ellentét.* Rezignációval és lehangoltsággal veszem tudomásul, hogy azok, akik tizenöt éven át megakadályozzák, hogy a polgárság világosan lásson, most, hogy pódiumuk szétesett, visszavonulnak, *erkölcsi vagy fizikai lehetetlenséget, pillanatnyi betegséget és más kifogásokat emlegetnek.*

A mindvégig lelkes hangulatú népgyűlés Gál Jenő felszólalásával fejeződött be.

Robert Eton

fiatal angol iró, akinek nevét talán most hallja először az olvasó, hogy aztán soha többé el ne felejtse, egy bájos tizenkilencéves leány egy napjának történetét mondja el

Hajnaltól - alkonyig

című új, most megjelent regényében. Mély és igaz, egyszerű és emberi irás, finom és elgondolkoztató. Ára 2 pengő 60 fillér. Megtekinthető minden könyvesboltban.

Herceg Eszterházy Pál fellép Szekszárdon

Szekszárd, március 10.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) *Örffy* Imrének eddig *Dulin* Jenő kisgazdapárti volt az ellenjelöltje. Vasárnap olyan hírek terjedtek el, hogy herceg *Eszterházy Pál is fellép legitimista programmal.*

Dombóváron őrgróf *Pallavicini* Györgynek két ellenjelöltje van. *Temesváry* László, akit a kormánypárt és nosztányi *Szabó* Gyula, akit a Kisgazdapárt jelölt.

Székesfehérvár tüntetésre készül a nyilt szavazás ellen

Székesfehérvár, március 10.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) *Hóman* kultuszminiszter értesítette pártját, hogy a szerdára kitűzött programbeszédét betegsége miatt nem tarthatja meg. A miniszter programbeszédét *jövő vasárnapra* halasztották. A választópolgárság körében erős szervezkedés folyik, amelynek az a célja, hogy *demonstráljanak a nyilt szavazás ellen.* Ez a demonstráció úgy történne, hogy

a választás napján megjelennének a szavazóhelyiségben, de szavazatukat nem adnák le.

Vámbéry Rusztem annak megállapítását kéri, hogy őt *tudta és beleegyezése nélkül vették fel valamelyik fővárosi lista harmadik helyére.*

A Szabad Polgári Párt Budapest északi kerületében állít listát, amelynek első helyén *Klár* Zoltán dr., második helyén *Lengyel* Zoltán áll.

A párizsi vezető modelházak által a tavaszi idényre elfogadott

angol és francia

gyapjúszövetek

francia

selyem-különlegességek

nagy választékban beérkeztek

Szücs és Márkus

Petőfi Sándor u. 18

Kelméinknek megfelelő eredeti párizsi divatrajzok üzletünkben megtekinthetők

Vasárnapi jelentések a vidéki kerületekből

A *pilisvörösvári* kerület választóközönsége nagy rokonszenvvel és lelkesedéssel fogadta *Baross Endrét, a Szőlősgazdák Országos Egyesületének ügyvezető-alelnökét,* aki az Egységes Párt hivatalos jelöltje. Ellenfelei valószínűleg feladják vele szemben a küzdelmet, úgyhogy *Baross Endrét egyhangúlag fogja képviselőjévé választani a pilisvörösvári kerület.*

Nyiregyházán vasárnap *Éber* Antal ellenfelet kapott *Bukovinszky* József kisbirtokos, a nyiregyházi Gazdakör elnökének személyében, aki *kisgazdapárti programmal* veszi fel a választási küzdelmet.

Nyirbogdányon Kállay Miklóssal szemben a Kisgazdapárt ellenjelöltet állít, dr. *Kiss* Emilt.

Sátodaljaújhelyen vasárnap a Nemzeti Egység Pártjának hivatalos jelöltje, *Baross* Gábor programbeszédet mondott, amelyet több mint *háromezer választópolgár* hallgatott végig. *Baross esélyei rendkívül jók,* s valószínű, hogy

egyhangúlag fogják Sátoraljaújhely képviselőjévé választani.

Sárospatakon *Rácz* Kálmánnak, a kormánypárt hivatalos jelöltjének három ellenjelöltje van: *Csajka Endre kormánytanácsos, a szőlősgazdák jelöltje, aki pártonkívüli programmal lép fel, Szentiványi* Lajos, a Független Kisgazdák és *Siska* István, a Nemzeti Radikális Párt jelöltje.

A királyhelmeci kerületben báró *Láng* Boldizsár, a kormánypárt hivatalos jelöltje, betegsége miatt valószínűleg *visszalép* és helyette

gróf Mailáth József lép fel egységespárti programmal.

Tompán, ahol báró *Vojnits* Miklós a hivatalos jelölt, Kóródi-Katona János volt képviselő is fellép, ott mint nem hivatalos egységespárti, de *Vojnits pozícióját nem tudja megingatni.*

A választási agitációt nagyon megnehezíti a havazás,

amely az utakat szinte járhatatlanokká tette.

A kápolnai kerületben *Mayer* János volt miniszter vasárnap sorrajárta a községeket és több helyen programbeszédet mondott. Ellenfele vitéz *Szabó* Sándor nyugalmazott altábornagy, a Független Kisgazdapárt programjával lépett fel.

Vasárnap Ivády Béla a pásztói, Szinyei-Merse Jenő a hatvani, Beniczky Elemér a pétervásári, Tóth Isttván a hevesi, Bobory György a tiszafüredi kerületben mondott programbeszédet.

Kecskeméten vasárnap a városi moziban *Zsitvay* Tibor programbeszédet mondott. A Független Kisgazdapárt listáján *Eckhardt Tibor, Sándor* István, *Egry* Ferenc és *Balla* Dömötör szerepelnek. Egységespárti különlistával indul *Héjjas* Iván *Bodócs* Gyulával, *Szappanos* Istvánnal és *Sánta* Györggyel.

Vasárnap *Pápán,* mintegy háromezer főnyi közönség jelenlétében, értekezletet tartottak, amelyen vitéz *Barzen* Gábor hivatalos egységespárti jelölttel szemben ugyancsak egységespárti programmal *Sulyok* Dezső ügyvédet jelölték. Valószínűleg még egy harmadik jelölt is részt vesz a választási küzdelemben: *Lakos* Béla ny. gimnáziumi tanár.

Kunszentmártonban a kormánypárt jelöltjének, *Mezey* Lajosnak ellenjelöltje *Tóth* Gyula Gábor, aki kereszténypárti programmal lépett fel. Apja, dr. *Tóth* Ernő három cikluson keresztül képviselte a kerületet függetlenségi programmal a háború előtt.

Pesti kis notesz

1.

Az egyik nagy párt előszobájában a napokban megjelent az irdatlan várakozó jelölttömegben *Lovászy* Károly, az ötletes humorista. Egy ideig tönfergett fel és alá tanácstalanul, mikor végre ismerősre bukkant, aki rávakkantott:

— *Mi az, komám, csak nem akarsz fellépni?*

— *Nem* — felelte Lovászy szerényen. — *Valami egyébbel jöttem.*

Azzal kipakkolt egy halom — *kortesverset,* a »*Jaj de magas ez a vendégfogadó*« dallamától a Kossuth-nóta dallamáig, minden alkalmas melódiára valót, *vicces szövegűt, komolyat, lelkeseket a jelölt számára, gúnyosakat az ellenjelöltre, csak a név volt mindenütt kihagyva.* Az önjelöltek tömege hamarosan körülállta a *költőt,* nézegettek, válogattak s *egy-keitőre eljogyott az egész rakomány.* Azóta Lovászy már *megrendelésre gyártja a kortesverseket...*

*

Pythia analizálta a walesi herceg írását. Azóta a Pestet járó angolok sorra felkeresik. Váci ucca 20. lakásán.

2.

Vasárnap egyébként kiragyogott a verőfény a pártpolitika felleges egén: új párt alakult, még pedig *női párt,* amelynek az a sajátsága, hogy *csak női tagjai* lehetnek... A politika »Asszonyoknak« című rovatát *Réthey* Ferencné, egy nyugalmazott főispán felesége vezeti, régi pesti bálok egykori szépséges királynője: *Demkó* Ilonka. A szárnyas hírnök, aki a *Notesz*-nek elpihegte a csunya politikának ezt a kevésbé csunya, icipici hírecskéjét, nem tudott válaszolni arra a kérdésre: hogy a Nemzeti Női Párt tagjainak szabad-e titokban, nagyon titokban *férfijelöltre* is szavazni?

*

Abbaziában, Erényi Béla gyógyszerész gyönyörű Residenz-szállójában üdül dr. Kenyeres Balázs, az egyetem rektora nejével és úgy el vannak ragadtatva a kitűnő szállótól, hogy már most foglaltak szobát tavaszra.

3.

A Charming Prince, *Edward P.* pesti látogatásának volt egy *aranyos kis intimitása,* amelyről senki sem tud, — kivéve a *Notesz*-t — afféle »udvari történet«, bátran lejátszódhatott volna — mondjuk — *Károly Sándor württembergi nagyherceg udvarában is,* a XVIII. században... A daliás testőrkapitány, aki jól szabott szürke zakkóban kísérte Wales hercegét, nagyon összebarátkozott *a szemüveges, fekete pesti* hölggyel. A hölgy meglehetősen *jó baráti viszonyt* tartott fenn a textilszakma egyik niebelungi nevű óriásával, el volt látva anyagi javakkal és semmiféle figyelmességet nem fogadott el a brit gárdistától. Mint angol gentlemanhoz illik, a gárdista nagyon elszomorodott ezen és törte a fejét négy és fél napig: *hogyan adjon revánsot?* Végül rájött: *Egy órával a herceg elutazása előtt* taxiba ült, felrohant a bájos pesti lady lakására, megkérte őt, hogy szálljon be a taxiba és a rövidlátó fiatal hölgy csak a hálókocsiban vette észre, reggel tájban, hogy London felé utazik a gárdakapitánnyal. Adieu, adieu szép gárdatiszt uram...

4.

Más walesi ügy — utólag tudtuk meg ezt is: A hercegnek váratlanul *kifogyott a fekete havannaszivarja.* Nosza rohantak a küldöncök a *Kállay-trafikba,* — nem volt, — kaszinókba — nem volt, *egész Pesten nem volt havannaszivar.* A Kállay Tamás trafikja már *hetek óta kolduszegényre ki van fosztva,* mert a Nemzeti Bank *nem ad külföldi dohányneműre valutát.* Nem tudom, hogy *egész helyesen-e,* különösen ha meggondolom, hogy az egész szóbanforgó összeg *nem haladja túl az évi 100.000 pengőt.* Elvégre most kezdünk *a komoly idegenforgalomra, a pénzesre, a költekezőre* berendezkedni, amelynek a havannaszivarra ugyanúgy megvan az igénye, mint a jó hotelszobára. Jó hotelszobát tudunk adni — hát *gondoskodjunk róla, hogy legyen havannaszivarunk is.*

*

Reiterné (Wekerle S. u. 21.) modelljeinek bemutatása megkezdődött.

5.

Bardócz Árpád állította ki új képeit, amelyeket Afrikában festett. De elsősorban, sőt *legelsősorban* az a kép kelti fel az érdeklődésünket, amelyet a katalógus nem is említ, pedig minden festményének rámájából felénk néz: *a festő új arca. Bardócz* megállapodott, lehiggadt művész volt már. És most mégis új atmoszférát szerzett a maga tehetségének Szudánban és Egyiptomban. Az új világokkal való találkozás úgy hatott rá, mintha egy titokzatos Földanya ölelte volna magához a festő-Anteuszt, hogy friss erőket sugározzon belé. A napfény különösen izzó ezeken a képeken. Különös, sárga színek éreztetik az afrikai levegő ernyesztő bágyadtságát, a tájak szélcsendes tikkadtságát. A hajóvontatókról festett képe megrázó erejű: egykedvűségbe merevedett, vánnyadt arcok, olyan sárgák, mint a homok és a napsütés. Egy tikkadt, félelmetesen mozdulatlan világot fejeznek ki.

6.

Az elmult hét *rádióműsorából* megdícsérjük a *Budai Dalárda* ezredik díszhangversenyének közvetítését, ami kitűnően sikerült. Ugyancsak élveztük *Milková Zolotovics* bolgár udvari operaénekesnőnek koncertestélyét, míg a farsangi kabaré közvetítésétől már nem voltunk így elragadtatva. A műsor igen hosszú volt (kilenctől kettőig tartott), viszont gyengécske volt. Nem volt egészen szerencsés a »*Mimi*« című operett közvetítése sem, igaz, ez főleg a primadonna, *Rubinstein* Erna igen gyengén hallható énekén és beszédén múlott...

*

Sugár és Barna cég jelenti, hogy a tavaszi szezónra megérkeztek a csodás szövetkülönlegességek.

7.

Az amerikai *Variety*-ben, *Patsy Ruth Miller,* az ismert amerikai filmsztár, akit az elmult évben a *budapesti bíróság választott el urától,* négy odalas cikket ír Budapestről: Négy oldal csupa, csupa dícséret Magyarországról. Ennyi szépet egyszerre még nem is írtak Magyarországról. *Még a bírót is megdícséri, aki őt az urától elválasztotta...*

*

Harcsa szabó (Városház u. 16.) tavaszi és nyári angol szövetujdonságai már megérkeztek.

8.

Mozirezümé. A *Forumban* az *Antónia*-film *nagyon rosszul ment legmélyebb bevételekkel vették le a műsorról.* A *Pál uccai fiúk* gyengén indult, pedig a film gyönyörű, szombaton és vasárnap *felerősödött.* A *Royal Apollóban* a »*Korunk tragédiája*« című háborús film, *amely az egész világon a legnagyobb siker volt, Pesten sehogysem ment, nem is marad műsoron, csak csütörtökig.* Eddig is *kizárólag férfipublikum látogatta.* A *Kamarában* és a *Décsiben* az »*Asszony a vonaton*« című film *első pár nap jól ment, most már nem valami jól megy.* Délután még tele van mind a két színház öreg hölgyekkel, akik felverik a nézőteret hangos zokogásukkal, este azonban üres mind a két mozi, este nem akarnak az emberek zokogni. A *Casinoban* a »*Bál a Savoyban*« *délután tábla, este üres. Csak félhelyárakat reszkíroznak a filmre.* A *Palaceban* a »*Meseautó*« *a legnagyobb bevétellel megy még mindig. Napi biztos ezerötszáz pengő.* A »*Táncoló dámák*« a három mozi közül csak a *Cityben megy jól,* ahová az intelligens publikum jár. Az »*Utolsó szerelem*« a *Radiusban* nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A »*Víg özvegy*« a *Scalában* még mindig jól megy, *változatlanul telt házakat csinál.* Végül az *Urániában száz százalékig befutott az outsider* »*Iglói diákok*«. Senki sem bízott benne: *az Urániának első nagy sikere az idén.*

(e. z.)

Svábhegyi Szanatórium (Gyógyszálloda)
már napi 15.— pengőtől teljes penziót nyujt diétás étkezéssel
Mérsékelt weekend és heti pausálárak!

Zongorát Pianinót
jól vásárolhat, bérelhet, javittathat és hangoltathat
Musica r. t.-nál
VII. ker., Erzsébet körút 43.
Royal Apollo

„Suttogó" Kávéház, Andrássy út 36
VÖRÖS Anikó énekel Urbach Pál a zongoránál
Délután olcsó zenés uzsonnák. **Robert** Böske zongorázik

NÉMETORSZÁG 76.000 élőállatot vásárol Magyarországon,

hogy kímélje és fejlessze a saját állatállományát

Az óriási export háromnegyed részét ismét a »befolyásos« szövetkezetek bonyolítják le

(A Reggel tudósítójától.) Az egész magyar gazdasági élet szempontjából rendkívüli jelentőségű tény, hogy a legújabb magyar-német állatkiviteli megegyezés értelmében *egyelőre 10.000 darab élősertés kivitelére történt megállapodás. Ezt*

további 50.000 élősertés kivitele fogja követni, azonkívül még 26.000 marhát is átvesznek Magyarországtól a németek.

Feltűnést kelt, hogy Magyarországról ilyen arányban visznek ki élőállatot, holott az utóbbi években Németország inkább *a dánoktól, lettektől, sőt a franciáktól vásárolt.* A mult őszi nagy sertésszállítmány is hasított állapotban ment ki Németországba, most azonban

az élőállatkivitel kalkulációja látszott Németországra nézve előnyösnek, mert így a munkahaszon is a németeké és a magyar húsfeldolgozó iparnak erről le kell mondania.

A beavatottak érdekes magyarázatát adják annak, miért vásárol Németország ilyen nagytömegű húst és élőállatot? Németország a hús- és zsírellátás terén *a teljes autarchiára készül* s ezért sertésállományának törzsét messzemenően kíméli, *minden hazai anyagot tenyészanyagnak hagy meg.* Mihelyt azonban a jövő évre kellően megerősödött a német állatállomány,

a németek sem élő, sem vágott állapotban nem lesznek többé rászorulva a magyar sertések és marhák átvételére.

Ezeknek a tényeknek és értesülésenek alapján a magyar állattenyésztés és hízlalás hangulata a távolabbi jövőre nézve erősen pesszimista. Egyelőre azonban *erősen emelkedik az állatok ára:* míg a marhánál a különböző szövetkezeti érdekeltségek azelőtt kilónkint 30 fillér hasznot is megkerestek, most ez a haszon 5—6 fillérre csökkent! A kivitel folytán ugyanis jó ára van az állatoknak s az exportőrök kevesebb hasznot tudnak ennek folytán a gazdáktól elvonni. A lekötött élősertésmennyiségért a határon *67 pfenniges* árat adnak a német átvevők, ami a hízlaldában *92.5 fillérnek* felelne meg. A Külkereskedelmi Hivatal arra törekszik, hogy az érdekeltségek az élősertések kivitelét a németek által fizetett ár és a szövetkezeti exportőrök által élvezett haszon keretei között bonyolítsák le.

Ezen árlanyhító irányzattal szemben a magyar gazdák segítségére siet az a körülmény, hogy a szakemberek szerint a németek az élő alakban kivitt sertésekből *drágábban* fogják kitermelni odahaza a zsírt, mintha azt az eddigi áron nálunk vásárolnák meg. *Az egyes érdekeltségek közt már megindult a kontingensekben való részesedésért folyó harc.* Amennyiben az élősertés kontingensei ugyanazok lesznek, mint legutóbb a hasítottsertéseknél voltak, akkor

a Hangya, a MEGALÉR (Mezőgazdák Szövetkezete és a Gazdák Értékesítő Szövetkezete) kapná továbbra is a kivitel 72%-át.

Az óriási lehetőségekre való tekintettel máris tömegesen *jelentkeznek újabb és újabb szövetkezetek letört politikusok és politikus gazdák vezetése alatt, akik 2—3 nagybirtokost szerveznek meg »szövetkezetté«.* Miután a többi szövetkezet mögött sem a gazdatársadalom tömegei — főleg nem kisgazdák, hanem csak néhány befolyásos birtokos — állanak, *nehéz eldönteni, hogy az újonnan jelentkező érdekeltségek jogosulatlanul viselnék-e a most olyan jó ajánlólevélnek bizonyuló szövetkezeti jelzőt?* A harc eredménye természetesen végül attól függ, hogy

melyik érdekeltségnek van nagyobb befolyása?

A versenytársak *megmozgatnak minden összeköttetést, családi és politikai befolyást,* hogy kiszabadítsák magukat a többi gazda elszigetelt helyzetéből és olyan előnyöket biztosítsanak maguknak, amelyekből a többi gazda ki van rekesztve. Ezzel szemben áll az a jogos követelés, hogy

azoknak a milliónak, amelyeket a jobb értékesítés lehetőségeiből a kormány kétségtelenül nem egyes gazdacsoportoknak, hanem az összes gazdáknak szánt, el is kell jutniok a gazdatársadalom összességéhez.

Ha fenmarad a kivételezés politikája és egyes csoportok — bármilyen címen és jelszóval — a többiekkel szemben túlhasznot élveznének, akkor ki kellene mondani azt is, hogy *azok a gazdacsoportok, amelyek rendszeresen élvezik az exportkontingensek előnyeit, viseljenek nagyobb közterheket is s vegyék át azon gazdák terheinek egy részét, akik a kivitel előnyeihez csak elvétve, vagy sohasem jutnak.*

Sarokba a bottal

az ischiásos idegfájdalmai megnyugtatja és gyógyítja a pöstyéni iszap mélyreható, természetes, kénes melege.

Olcsó pausálkurák, pengőlefizetés: Pöstyén fürdőiroda, Károly-körut 3/a. Tel.: 45-3-82. Keressen

GYÓGYULÁST PÖSTYÉNBEN

A négus interjut adott és elindult Londonba

Gibraltár, június 1.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Hailé Szelasszié pünkösd vasárnap délután Gibraltárban kíséretével hajóra szállt és *útban van Anglia felé.* Elutazása előtt kijelentette, hogy *Londonban a Buckingham-palota közelében egy szállóban fog lakni.* A *Dailly Express* tudósítójának elutazásakor a következőket mondotta:

— Az a szívélyes fogadtatás, amelyben itt Gibraltárban részesítettek, bizonyítéka annak, hogy

az angol nép rokonszenvvel viseltetik ügyem iránt.

— Elmegy felséged június 16-án Genfbe?

— *Abesszínia ügyét igazságosan csak Genfben lehet elintézni.*

— Angliában vagy Jeruzsálemben fog lakni?

— *Csak látogatóban vagyok Angliában is, Jeruzsálemben is.*

— Reméli felséged, hogy visszatérhet Abesszíniába?

— *Feltétlenül bízom a Népszövetségben!*

mi Wellner-törpék jelentjük:

Az Önre nézve értéktelen

használt, hibás evőeszközét

bármely szaküzletben

becserélheti

a vételár 25%-ának értékében

új Wellner alpacca-evőeszközre

Az akció csak június 11-ig tart!

Ügyeljen a 85 éves világmárka WELLNER védjegyére!

Öntött alpacca-evőeszközt nem cserélünk!

WELLNER ALPACCA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

HIREK

Azt álmodtam...

Irta: Juhász Gyula

Azt álmodtam, hogy mind kihalt a földről
Az ember és a föld csak élt tovább.
Tavasszal kicsiráztak a göröngyök
És kivirítottak a violák.
A madarak vígabban énekeltek
És gondtalanul járt a szende őz,
A gólyák télre ismét útrakeltek
És százszor szebben mult a csendes ősz.
A börtönök küszöbét dudva verte.
Kivirágzottak az utcakövek,
Illat tömjéne szállt áldón az estbe
S örökre elhervadt — a gyűlölet.

— **A hetvenéves Bárczy István.** *Június 19-én lesz harminc éve,* hogy Budapest törvényhatósági bizottsága *Bárczy István közoktatásügyi tanácsnokot, egy negyvenéves őszülőhajú reformfiút, a fő- és székváros polgármesterének választotta.* Bárczy sem politikai, sem városi párthoz nem tartozott és nem szegődött, sőt vakmerően fölébekerekedett a pártoknak és a világnézeteknek, de ezzel szemben teremtőerejével, cselekvőképességével, elhatározottságával, nagyvonalúságával, európai stílusával, szárnyaló képzeletével Budapestet a világvárosok sorába emelte. Dőreség volna azt állítani, hogy azóta Budapest fejlődése megtorpant, de ami maradandó értéket azóta termelt a városháza, annak nagyobb részét Bárczy már negyedszázad előtt megálmodta, kitervelte, programjába vette. A háború kitöréséig hatezer lakást építtetett, a máig legszebb és legmodernebb iskolaépületeket ő teremtette, kormányengedély nélkül belefogott a Fertőtlenítő Intézet építésébe, hat hét alatt tető alá hozta a Zita hadikórházat, ahol háromezer sebesültnek volt ágya, ő váltotta meg a város számára a gáz- és villanyműveket s ő szerezte meg a fővárosnak a közúti és városi villamosvasutakat. (Ezekből a közművekből él ma a városháza!) A Gellért fürdő és szálloda, az Állatkert, közoktatásügyi, népjóléti, jótékonysági intézmények egész sora fűződik az ő polgármesterségéhez és meghitt munkatársainak nevéhez, akik közül különösen a szívéhez nőttek: Harrer Ferenc, Wildner Ödön és a Népjóléti Központ megszervezője és éveken át vezetője: Csergő Hugó. A boldog béke Budapestjének *aranykorát* jelenti ennek a zseniális, derűs, közvetlen, minden póz nélküli, nagy férfiúnak városházi rezsimje, amelynek fényét és dicsőségét el nem tudták homályosítani sem a rohanó évtizedek, sem a politika változásai, sem a hazugságok árvize...

Bárczy István

— **Meghalt Szmrecsányi egri érsek fivére.** A Vöröskereszt-kórházban pünkösd hétfőjén hosszabb betegeskedés után meghalt *Szmrecsányi* Miklós nyugalmazott miniszteri tanácsos, *Szmrecsányi Lajos egri érsek testvéröccse.* A 82 éves öregúr évekig a kultuszminisztérium művészeti osztályának élén állott és tagja volt a Műemlékek Országos Bizottságának. *Szerdán temetik el Egerben,* amelynek díszpolgára volt.

— **A nyiregyházi Kossuth-gimnázium 75 éves jubileuma.** *Nyiregyházáról* írják: Szabolcs fővárosának híres ág. h. ev. Kossuth-reálgimnáziuma *e hó 6-án és 7-én ünnepii fennállásának 75-ik évfordulóját,* lélekemelő, festői ünnepségek keretében.

DR. BAÁL
gyermekszanatóriuma
ideális nyaralás gyermekek részére, strandhomok uszoda, erdei levegő, elsőrangú diéták és felügyelet. Jelentkezés Hidegkúti út 47. Telefon: 645-19

TAPOLCZAY BABY
RÉTHY RÓZSI
vokál-énekesnők
a
HADIK TAVERNA BAR-DANCINGBAN

— **Mezítelen, dühöngő őrült garázdálkodott Kecskemét utcáján.** *Kecskemétről* jelenti *A Reggel* tudósítója: Pünkösd vasárnapján délután óriási *rémület, izgalom* keletkezett Kecskeméten a *Budai uccán. Meztelenre vetkőzött, vérbenforgó szemű, csapzotthajú ember jelent meg az uccán, artikulátlan hangon ordítozni kezdett, fenyegette a járókelőket és kövekkel beverte az ablakokat.* Egy férfi *szembe mert szállni a dühöngő őrülttel,* de az leteperte *és össze-vissza verte.* Félórai garázdálkodás után *öt rendőr megfékezte* és bevitte a rendőrségre, ahol kiderült, hogy *Juhász* Antalnak hívják. Beszállították a kórház zárt idegosztályára.

Horthy tábornok vezetésével elindultak Sopronból Balatonfüredre a nemzetközi távlovaglás résztvevői

Sopron, június 1.

(A Reggel tudósítójától.) Ma, hétfőn hajnalban indult el Sopronból a *Magyar Gazdák Országos Lovas Egyesületének* tizenegyedik távlovaglásának mezőnye, amelyen az idén

tizennégy külföldi állam hölgy- és úrlovasai vesznek részt.

Németország, Anglia, Lengyelország, Hollandia, Amerika, Ausztria, Törökország, Finnország, Svájc, Svédország, Norvégia, Dánia, Észtország és Lettország küldték el lovasaikat erre a túraútra. A magyar hölgylovasokat *Rudnyánszky* Ferencné, *Zichy* Mária grófnő, *Crouy-Chanel* Katalin grófnő, *Bezerédy* Dénesné, *Ehrenheim* Romana, *Kátai* Ernőné, *Rihmer* Lászlóné, *Szabó* Edit, *Tormay* Zsuzsi és *Vadász* Marianne képviselik. A lovaglást, mint az eddigi években, idén is

Horthy István ny. lovassági tábornok és Rudnyánszky Ferenc huszárőrnagy vezetik.

A lovasok *Sopronból Kőszegen, Szombathelyen, Sárváron, Vasváron, Zalaegerszegen, Sümegen* és *Tapolcán* át lovagolnak — *Balatonfüredig.* A távlovaglásban *százan vesznek részt...*

— **A képviselőház e héten befejezi a költségvetés tárgyalását.** A képviselőház holnapi ülésének eseménye *Darányi földmívelésügyi miniszter beszéde lesz.* A földmívelésügyi tárca költségvetésének megszavazása után az iparügyi, a kereskedelemügyi, a miniszterelnökségi és végül a pénzügyi tárca megvitatása következik. A költségvetési vita siettetése céljából *e héten szombaton is tart ülést a Ház, jövő héten pedig Urnapjáig a felhatalmazási törvényjavaslat tárgyalása is befejeződik.* Ezt követően hamarosan végeznek a felsőház által visszaküldött telepítési javaslattal, a zárszámadással és az óvodai javaslattal, *június 20-án pedig megkezdődik a négyhónapos nyári vakáció.*

— **Nagyösszegű valutát koboztak el a határon egy rosz állampolgártól.** *Miskolcról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Pünkösd hétfőjén a hidasmémeti határrendőrség *megmotozta Ivanov Igomán Szerafin* ladomirovai lakós orosz állampolgárt akinél *nagyösszegű külföldi valutát* — belga frankot, dinárt, francia frankot, lévát és cseh koronát — találtak. A határrendőrség *elkobozta a valutákat, Igománt útjára bocsátotta, de megindult elene az eljárás.*

— **Halálozás.** Ma, hétfőn délután kísérték utolsó útjára nagy részvét mellett a farkasréti temetőben dr. *Pánczél* Sándornét. — *Kiss* B. Mihály, *Békés* község nyugalmazott főjegyzője elhúnyt.

— **Előállítják a »szerkesztő urat«, aki közlés helyett eladta egy festőművész képeit.** Egymásután érkeztek a feljelentések néhány napon belül a budapesti főkapitányságra *Topolánszky* Lajos Ernő ellen, akinek *»Váci-ucca«* címen télen lapja indult. A »Váci-uccá«-nak, amelyet *Topolánszky »a legszebb magyar magazin«-nak* hirdetett, a téli hónapokban megjelent egy száma, néhány nappal ezelőtt pedig napvilágot látott a második. Az első feljelentő *a földmüvelésügyi minisztérium volt,* akitől *1100 pengőt csalt ki Topolánszky »szerkesztő úr«,* a másik feljelentést pedig *Bardócz* Árpád festőművész juttatta el a főkapitánysághoz. *Bardócz* előadta, hogy *Topolánszky* eredeti képeket kért tőle lapja részére, azzal, hogy *klisét kíván a festőművész képeiből csináltatni.* Mikor Topolánszky többszöri sürgetésre sem adta vissza a képeket, Bardócz erélyesen lépett fel és ekkor kiderült, hogy *a »szerkesztő úr« a közlésre kért képeket eladta.* Ezenkívül *több más feljelentés is érkezett Topolánszky ellen,* akit *Stéhly* Sándor rendőrtanácsos ki akart hallgatni, de ekkor kiderült, hogy *Budapesten bejelentett lakása nincsen,* ezért most intézkedés történt, hogy *Topolánszky szerkesztő urat sürgősen keressék meg és állítsák elő a főkapitányságra,* hogy különös szerkesztői és kiadói tevékenységéről bizonyos magyarázatokkal szolgáljon.

— **Gazdanap volt pünkösdkor Magyaróvárott.** *Magyaróvárról* jelentik: Vasárnap leplezték le a magyar szarvasmarhatenyésztés úttörőjének, *Ujhelyi* Imre akadémiai tanárnak mellszobrát. Az ünnepi beszédet *Albrecht főherceg* mondotta, hangsúlyozva, hogy a törzskönyvezés, a tejellenőrzés, a gümőkór elleni védekezés, amelyek ma már tenyésztésünk és tejgazdaságunk alapvető tényezői, mind *Ujhelyi* Imre kezdeményezésére a magyaróvári gazdasági akadémiáról indultak ki. Utána *Darányi* Kálmán földmüvelésügyi miniszter szólalt fel. Örömének adott kifejezést, hogy a szarvasmarhatenyésztő gazdák jubiláris közgyűlése alkalmából olyan seregszemlét tartanak, amelyre meggyőződése szerint a mi agrárországunkban feltétlenül szükség van. Igy válik kézzelfoghatóvá, — mondotta — hogy *rólunk ebben az országban nélkülünk nem lehet határozni.* Utána *Groffits* Gábor és *Szontagh* Jenő felsőházi tagok mondottak beszédet, majd ünnepélyes keretek között átadták az aranydiplomát a gazdasági akadémiát 50 évvel ezelőtt végzett gazdáknak.

— **Elgázolt a teherautó egy motorost.** *Veszprémből* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap este *Singer* Sándor vízvezetékszerelő *oldalkocsis motorkerékpárján Balatonalmádi* felé halad, amikor az út egyik éles kanyarulatában szembejött vele *Takács* János építész teherautója, amelyet *Martin* László sofőr vezetett. A teherautó *reflektorának fényétől Singer elvesztette uralmát* a gép fölött és teljes erejével *belerobogott a teherautóba, amely métereken keresztül vonszolta* magával a szerencsétlen embert. *Singert csonttöréssel* és *súlyos belső sérülésekkel* a veszprémi kórházba szállították.

— **Betegápolók és ápolónők zászlószentelési ünnepélye.** A Magyarországi Betegápolók és Ápolónők Szövetsége vasárnap reggel *zászlószentelési ünnepet* rendezett a *Rózsák terén.* A gyönyörű lobogót *Krizs* plébános szentelte meg; *Zibolen* Endre beszélt.

— **A cirkusz bemutatója.** Igazán izgalmas mutatvány, amit a szürösszemű, leopárddal sétáló Aris professzor csinál a fővárosi nagy cirkuszban. Hipnotizál egy csinos fiatal hölgyet, aki azután transzban csodálatos titkokat leplez le a publikum kiválasztott tagjairól: megmondja, kinek mi van a zsebében, kitalálja, hogy mi a foglalkozása, hány éves, szóval a professzor »mindent tud«... Érdekes produkció, érdemes megnézni. Dicsérjük meg még az esetlen és mégis kedves gorillát és a káprázatosan ügyes görkorcsolya-tündéreket.

MIÉRT a legközkedveltebb **kánikulaöltöny** a **„HOLLYWOOD“**
mert anyaga **megbízható kitűnő minőség,** pehelykönnyű
mert **szabása tökéletes**
mert **nem gyűrődik**
mert **mindig elegáns** és pótol drágább öltönyöket..... Ára P **60.–**
Kapható **SCHNUR HENRIK** férfiruhaáruházában és úriszabóságában **VIII. ker., Rákóczi út 15**

Svábhegyen
Mátyás király üdülő
megnagyobbítva. **Erkélyes szobák,** minden modern kényelemmel még előjegyezhetők. Telefon: **90-2-29.** Kitünő ellátás. **Folyó melegvíz.** Mátyás király út 7.

Lenhossék professzor levele A Reggelhez az apátlanokról

(A Reggel tudósítójától.) Két héttel ezelőtt *megható tudósítást* közölt *A Reggel* a társadalom kitaszítottjainak, az úgynevezett

»törvénytelen« gyermekeknek a szervezkedéséről.

A budapesti Pázmány Péter tudományegyetem egyik világhírű büszkesége, *Lenhossék* Mihály professzor *A Reggel* tudósítása nyomán *a következő levelet* intézte főszerkesztőnkhöz:

Igen tisztelt **Főszerkesztő úr!**

*A Reggel*ben olvasom, hogy lapjuk már egy előbbi számában felvetette a házasságon kívül született gyermekek fájdalmas sorsát. Ennek kapcsán eszembe jutott, hogy

egyetemi tanári működésem során hányszor keltett bennem méltatlankodó, sajnálkozó érzést,

mikor olyan leckekönyv került a kezembe, amelynek első, a személyi adatokat feltüntető lapján az »apa« utáni rovat üresen maradt. Szükséges az apa nevének feltüntetése az egyetemi és egyéb főiskolai rovatokban? Hosszas külföldi tanárkodásom alatt és idehaza a honosítások és félévbeszámítások révén *rengeteg külföldi index* ment át a kezemen, de

sehol a beiratkozott hallgatók nevén, születési helyén és idején kívül mást feltüntetve nem láttam.

Ideje volna, hogy *nálunk is kihagyják a* főiskolai indexekből ezt a teljesen felesleges, az index tulajdonosában fájdalmas érzést keltő rovatot.

Tisztelő hívük
Lenhossék Mihály

A nagy tudós emberi érzéstől diktált levele méltán gondolkodóba ejtheti mindazokat, akiknek hivatásuk, hogy törvényeket alkossanak és amikor a dolgozó emberek tömegeinek amúgyis roppant akadályokkal kell megküzdeniök a létharcban, levegyék a dolgozó emberek jelentékeny részének vállairól *azt a keresztet, amelyet ártatlanul hordoznak.*

Napoli nyerte a Cseh Derbyt négy alagi ló ellen

Prága, május 31.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Pünkösd vasárnapján futották a *kukchelbadi* versenypályán *a 60 ezer csehkoronás Prágai Derbyt.* A verseny érdekességét növelte, hogy az *alagi istállók négy esélyes pályázóval* vonultak föl. Az értékes tenyészdíjat a fogadásokban erősen támogatott *Stan Ruda Naplopó* csikója:

Napoli nyerte.

A győztest *Esch* György lovagolta. *A 2-ik, 3-ik, 4-ik, 5-ik helyet Gamma, Lator, Fiola, Mayerling sorrendben alagi lovak foglalták el.* A *Schejbál* által vezényelt *Cyrano,* a derbyjelölt *Napoleon* istállótársa messze a vert mezőnyben végzett.

— **Kisebbségi ankét a Zeneakadémián!** A kisebbségi magyar írók szerdán este nyolc órakor ankétot tartanak a Zeneakadémián, a »Látóhatár« című kisebbségi lap rendezésében.

Ki mint cianóztatja ágyát,
Úgy alussza álmát!
Ditrichstein

Bardócz Árpád

helyett.)

— **Bardócz Árpád műtermi kiállítása.** Bardócz Árpád, a jeles festő új műveit mutatja be Kmetty uccai műtermében. Bardócz néhány évvel ezelőtt afrikai tanulmányúton volt, az erős színektől azóta sem tud szabadulni. Igazi értékei azok a kis rajzok és széljegyzetek, amelyekkel az eltűnő eseményeket örökíti meg, vagy hangulatokat jegyez fel. Apró kis olajfestmény jegyzetei is igen értékesek. (p. ö.)

Az Est

1937 dec. 25

Bardocz Árpád MDK

Vizkereszt Bukovinában

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

HIR SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 327-748, 340-726

Bardócz Barna, ötvösművész

KISALFÖLD

1984 JUL 2 0

1021

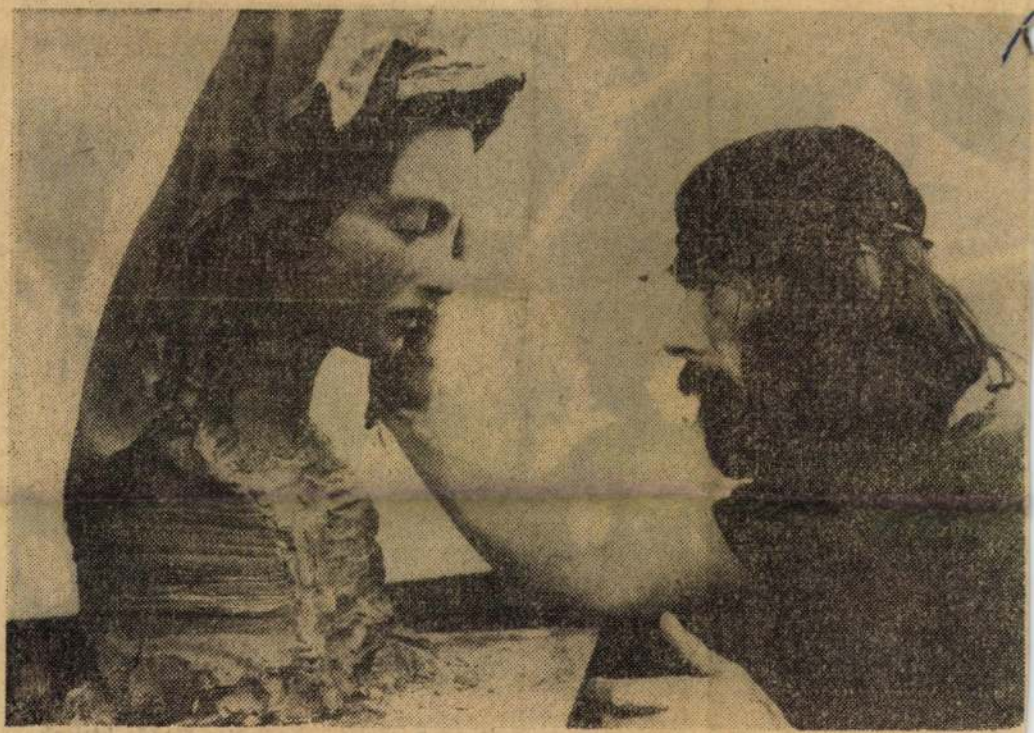

■ Bardócz Barna győri ötvösművész Kováts Adél színművésznő portréján dolgozik. Az alkotást a művész decemberi kiállításán a győri Kisfaludy Színház galériájában láthatja a közönség.

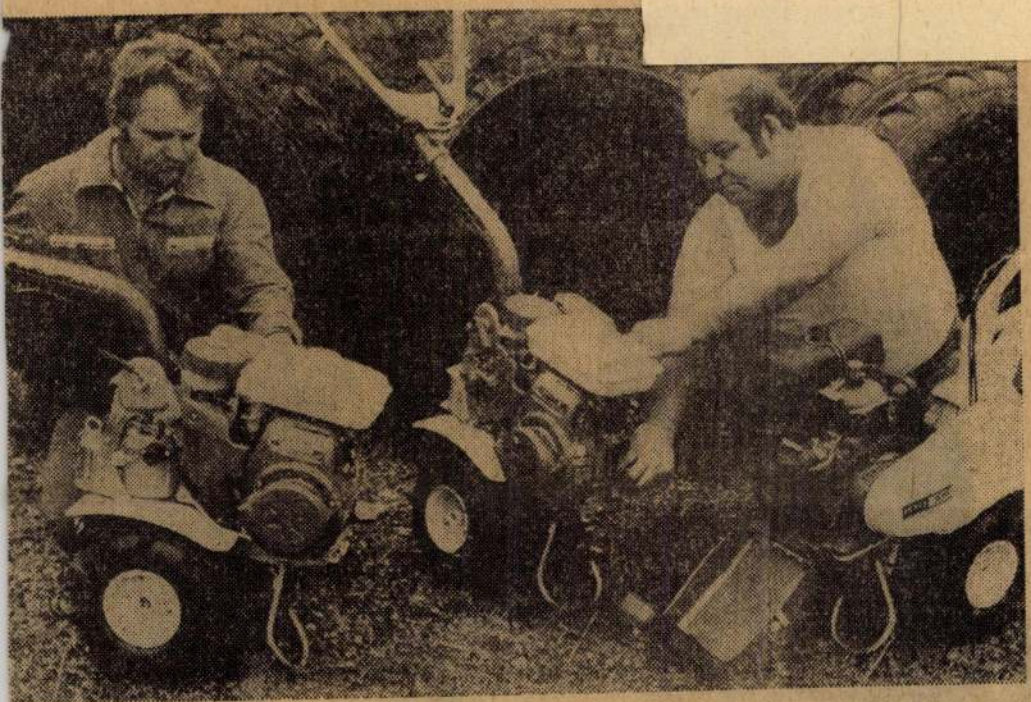

■ A győri TSZKER javító részlegében a motorfűrészek javítása mellett a Honda kistraktorok üzembehelyezését is végzik. A nullrevízió után a kistraktorokat a környező megyék üzletei értékesítik.

MK SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-726

Bardócz Barna ötvösművész

KISALFÖLD
1984 APR 19

1021

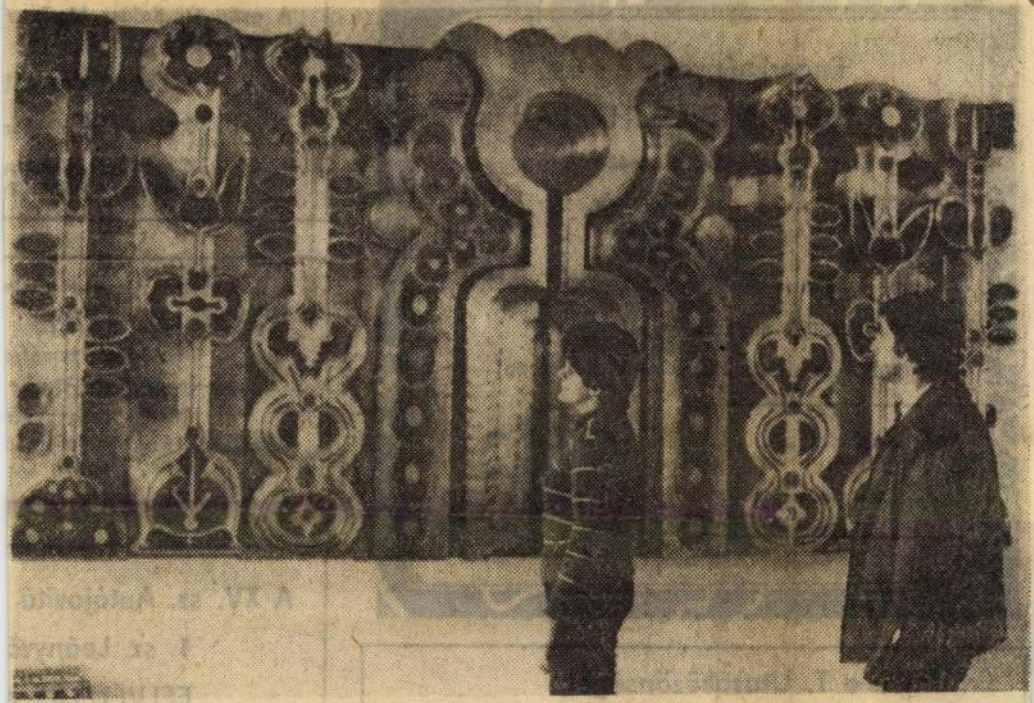

■ Bardócz Barna ötvösművész Kodály ihletésű műve a győri Tárogató utcai fehér iskolában kapott helyet. A rekeszes zománctechnikával készült alkotás az iskola előcsarnokában látható.

Engedményes vásár
A DISZKONT ÁRUHÁZBAN

(Győr, Árpád u. 42.)

Kínálatunkból:	Régi ár	Új ár
Teatűzhely	2 300,—	1840,— Ft
Kazán KLU	10 600,—	8480,— Ft
Fikoterm kályha	3 300,—	2640,— Ft

Csaptelepek 30% engedménnyel!

Autóápolási és -felszerelési cikkek olcsóbban!

Amíg a készlet tart!

Várjuk
kedves Vásárlóinkat!

GYŐR SOPRON MEGYEI IPARCIKK KERESKEDELMI VÁLLALAT

Értesítjük a T. Utazóközönséget,

hogy 1984. április 18-tól kezdődően előreláthatóan kéthetes időtartamra gázvezeték építése miatt a soproni helyi autóbuszjáratok a GYSEV vasútállomást NEM ÉRINTIK.

művelésére

a szerződésköt

Régi és új dolgoz

Cím: Győr-Kismegy
Telefon: 11-622 22-

A Győr-Sopron megyei Élelm

FELVÉTELRE KERES

reptéri 2 személye

boltvezetőt és

Fizetés megegyezé

JELENTKEZÉS: a vállalat kö
Győr, Herman O.

A XV. sz. Autójavító

1. sz. Leányvá

FELVÉTELRE K

adminisztrátort, v
rendelkező gépla
autóvillamossági

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1984 SEP 3 0

KISALFÖLD

Barlocz Barna
ötvösművész

1021

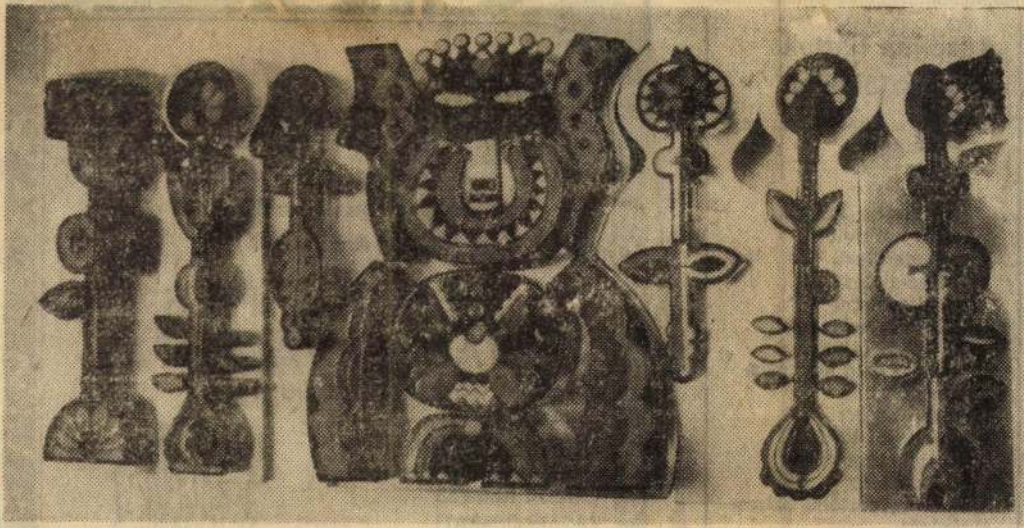

■ Barlocz Barna Győrött élő ötvös legközelebb a Kisfaludy Színház előcsarnokában rendez kiállítást alkotásaiból a jövő év elején. A művész a klasszikus erdélyi kézmű[illegible]ség művészi továbbfejlesztéseként a rekeszzománc plasztikát is alkalmazza. Képünkön a Virágszemű című alkotása látható.

Közöljük Tisztelt Fogyasztóinkkal,

hogy a Vörös Hadsereg – Magyar – a Bacsó B. valamint a Herman Ottó u. által határolt területen levo 10 emeletes épületekben, okt. elsején reggel 6 órától 14 óráig az ivó- és a melegvíz-szolgáltatás a főnyomócső toronnyal történő összekötése miatt SZÜNETEL.

Kérjük fogyasztóink szíves elnézését.

Győr és környéke Vízmű és Fürdő Vállalat

FIGY

A Győr-Sopron megyei Iparcikk Kereskedelmi Vállalat 22. sz. Üveg-Porcelán szaküzletében (Győr, Aradi v. u. 4.)

ENGEDMÉNYES TÁNYÉRVÁSÁRT RENDEZÜNK

Amíg a készlet tart.

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

GYŐR SOPRON MEGYEI IPARCIKK KERESKEDELMI VÁLL.

Bardócz Árpád

Rát Str. 379 l.

Bardócz Árpád, festőmüvész. Született Budapesten 1882-ben. Középiskoláinak elvégzése után az iparmüvészeti főiskolán folytatott tanulmányokat. Később Münchenben, Párisban, Hollandiában és Norvégiában éveken át folytatott müvészi studiumokat. A háboru kitörésekor hazájába visszatért és a 306. m. kir. honvéd gyalogezred kötelékében 40 hónapon át teljesitett harctéri szolgálatot. A háboru utolsó 9 hónapjában sajtóhadiszálláson, mint harctéri festőmüvész volt beosztva, ahol sok háborus képet és rajzot készitett. 1917-ben megjelent „Toporentz 1914—1916" eredeti kőrajzokat tartalmazó háborus albuma. 1927-ben „Vizkereszt" cimü pasztelljével elnyerte a pasztellfestők részére kitüzött államdijat. Ezenkivül még számos dijat nyert. Igy többek között Madridban és Newyorkban, ugyszintén a barcelonai világkiállitáson is ezüstérmet nyert. Az 1913-ban megjelent „Politikai Magyarország" cimü munka részére megfestette I. Ferenc József portréját és ezenkivül mintegy 600 darab történelmi illusztrációjával emelte ennek a munkának az értékét. Foglalkozik tájkép-, portré- és figurális festészettel, mint plakátfestő, nemcsak itthon, de a külföldön is nagyon ismert. Budapest székesfővárosa eddig négy képét vásárolta meg. Tagja a Munkácsi céhnek; a Magyar Irodalmi és Müvészeti Szövetségnek titkára.

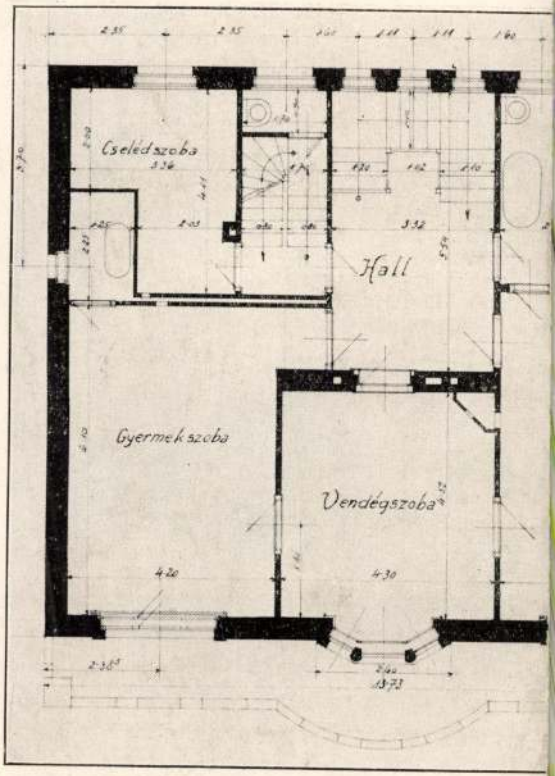

ÁLDÁS-UTCAI VILLA

Bardóczi Barna

A gyógypedagógus rovata

KI TUD SEGÍTENI?

Rajtáné Szabó Zsuzsa gyógypedagógiai tanár munkatársaival a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság tanácsadójában várja a gondokkal küzdő családokat, gyermekeket. Legfontosabb feladatuk az eltérő értelmi képességű gyermekek szakvizsgálata. Gyógypedagógus, pszichológus, gyermekgyógyász – gyermekideggyógyász – dolgozik együtt, akik megállapítják az értelmi sérülés mértékét, javaslatot tesznek a gyógypedagógiai óvodai fejlesztésre, speciális megsegítésre – logopédiai kezelés, gyógytorna, egyéni fejlesztés –, és a tanulási képesség szerinti beiskolázásra.

A szakértői bizottság nagyon fontosnak tartja a sérült állapot korai felismerését, a szülők támogatását, a korai fejlesztőprogramok kidolgozását. Mára talán hazánkban is meghallgatásra, elfogadásra, támogatásra talál a következő alapelv: – attól kezdve, hogy a gyermek sérülését felismerték, joga van a fejlesztéshez, neveléshez – tehát nem 3 éves, 5 éves kor felett, hanem mielőbb... A szakemberek kidolgoztak egy részletes korai fejlesztési tervet.

Az elmúlt tanévtől a Művelődési Minisztérium is támogatja a programot. A korai fejlesztéssel foglalkozó szakemberek 1 hetes továbbképzésen vettek részt. Az alapszűréseket a védőnők végzik. A bizottság vizsgálatát, tanácsát szülő, védőnő, gyermekorvos kérheti. A korai felismerés, fejlesztés Győr városában, Győr környékén megoldott – a gondokkal küzdő gyermekeket rendszeresen fogadják a speciális foglalkozásokon. Sikeres a fejlesztőprogram Mosonmagyaróváron is, szervezés alatt van Sopronban és Csornán.

A megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság vezetője elmondta, hogy a vizsgált gyermekek fejlődését, állapotváltozását követik – a fejlesztőtervet időről időre felülvizsgálják, hatékonyságát ellenőrzik.

A szakértői bizottság feladata az eddig képezhetetlennek mondott gyermekek állapothoz igazodó fejlesztésének megtervezése, a tanköteles korba jutott halmozottan fogyatékos gyermekek megfelelő fejlesztést biztosító intézetben történő elhelyezése.

A bizottság szakemberei készítik a középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekeket nevelő családokat megillető magasabb összegű családi pótlékhoz, a gyes meghosszabításához szükséges szakvéleményeket, kísérletet folytatnak az integrált nevelés megvalósítására, a korai felismerést, gondozást elősegítő utazó tanári hálózat kiépítésére.

Árnics Katalin

„... Tomi később kezdett el mászni, ülni, járni. Úgy tűnt, nehezen érti, amit mondanak neki, kevésbé érdeklik az érdekes játékok, ügyetlen volt a játszótéren, könnyen fáradt. A gondok az óvodában csak sokasodtak – rajzai maszatosak voltak, nem tudta megtanulni a verseket... más volt, mint a többi gyerek...”

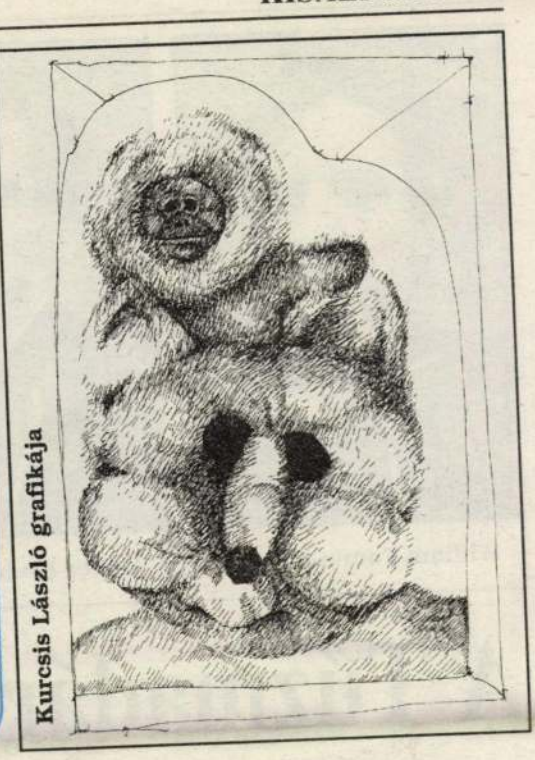

Kurcsis László grafikája

Tanulás Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság
A bizottság vezetője: Rajtáné Szabó Zsuzsa gyógypedagógiai tanár
Cím: Győr, Bárczi u. 2.
Telefon: 06/96/319-022
Tanácsadási idő: munkanapokon 8–15 óra.

FOGYJUNK! EGYÜTT!

volt **ILYEN** lett

Herczegné Zsenák Katalin - 14,2 kg

Tengelics Ernőné - 6,0 kg

Fotó: SZÜK ÖDÖN

Ne feledje!

December 2-án kontrollmérlegelés.

Az oldalakat szerkeszti: ***dr. Dézsi Csaba András***

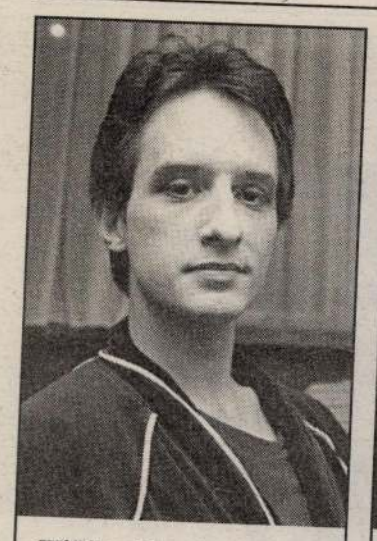

William Fomin

Müller Ervin

Demcsák Ottó

A Tűzmadár szárnyalása

Beszélgetés bemutató után

A Győri Balett Találkozások címmel mutatta be új balettestjét, mely három részből áll: Miniatűrök, Tűzmadár és Zászlók katarzisa. Az együttes három táncosával – *William Fominnal, Demcsák Ottóval és Müller Ervinnel* – beszélgettünk a produkciók születéséről. A Tűzmadarat Müller Ervin és William Fomin táncolják, a Zászlók katarzisában Demcsák Ottónak jut a főszerep. A Miniatűrökben mindhárman fellépnek.

– Robert North koreográfiája a Miniatűrök, melyben több aprólékosan kidolgozott, vidám életképet táncol el az együttes. William Fomin és Müller Ervin kettős szereposztásban egy szólótánc erejéig egyedül lép a színpadra...

Müller Ervin: – Ahogy a szürrealista és impresszionista festők egy-egy érzés alapján festették meg képeiket, úgy Sztravinszkij is eljátszott jókedvében egy keringő vagy tangó formával. A zeneszerző ír egy darabot, a koreográfus megálmodja a táncot, a balettos eltáncolja – három emberen keresztül jut el a nézőhöz a gondolat, amihez mindenki hozzá tesz egy keveset.

Demcsák Ottó: – A balett egy szabad asszociációs játék, melyben a koreográfiának nincs kötött váza, a nézőre bízza, hogy milyen életérzéssel tölti meg az adott élményt.

– A Tűzmadár 1910-es bemutatója előtt a főszereplő Tamara Karszavina a felkészülésről azt nyilatkozta, hogy „könnyek közt zajlottak a próbák". Önök hogy tudták felvenni a lépést Sztravinszkij dinamikus, állandóan változó, bonyolult ritmusaival?

M. E.: – Minden darabért meg kell küzdeni. Amíg létrejön egy produkció, sok könnye és verejtéke hull az embernek.

William Fomin: – Minden eltáncolt szerep más-más kondíciót kíván meg a táncostól, mivel technikailag is különböznek egymástól a koreográfiák. A Miniatűrökben például sokat kell futni, a Tűzmadár inkább gerinc- és combcentrikus.

M. E.: – A klasszikusbalett-technikának szinte minden eleme szerepel ebben a tizenhárom perces Tűzmadárban. A koreográfiának jó a felépítése, a nehézségi fokok váltakoznak benne.

– A bemutató utáni taps bizonyította, hogy önöké volt az est. A közönségsikeren túl szakmailag is komoly rangot jelent a Tűzmadár eltáncolása...

M. E.: – A szerepek akkorák, amekkorára a táncos formálja őket. Az apróbbakat is ugyanolyan odaadással kell táncolni, mintha nagyok lennének. Mindig a közönség dönti el, hogy mikor lesz egy előadásból vagy szerepből siker.

– Egy ilyen kétszereplős darabban tökéletes összhangban kell lenni mindkettőjüknek. Hamar megtalálták a közös „hangot"?

M. E.: A Tűzmadár pontosan erről szól: két embernek az egymásra találásáról, jóvá válásáról. Olyan partnerrel, mint Willi ezt igazán nem nehéz.

– A harmadik részben az egyén konfliktusa társadalmi méreteket ölt. A közösség élére önjelölt – Demcsák Ottó – lép, aki tömegpszichózissal akar hódítani. Nevesítve van a szerepe a Zászlók katarzisában?

Demcsák Ottó: – Nincs. A nézők fantáziájára van bízva, hogy diktátornak, vagy demagógnak neveznek-e. Tény, hogy negatív figurát személyesítek meg.

– A kialakuló demokráciával a hátunk mögött, kell még erről szólni?

D. O.: – A mai világban talán még aktuálisabb a diktátorok újjászületése. Mindig megjelennek azok az emberek, akik küldetéstudattal rendelkeznek, és rosszul csinálnak mindent. A kötöttségek nélküli, sokszínűvé vált szabadabb korunkból kiválaszthatnánk a legjobb lehetőségeket, helyette azonban elzárkóznak az emberek – ez aztán újra kedvez a diktátoroknak. A történelem igazolja, hogy eddig még egyetlen ideát sem sikerült a gyakorlatban megvalósítani.

WERNER KRISZTINA
Fotó: HANIS VIKTÓRIA

Gyerekkorában kitiltották az egyik előadásról

„Jókedvfelelős" a bábszínházban

A Győri Városi Bábszínház egyik legsokoldalúbb egyénisége. Ezer hangja van, és ezt a legtöbb darabban ki is használják a rendezők. Arra is volt már példa, hogy saját magával beszélgetett a paraván mögött, pillanatról pillanatra egy másik szereplő bőrébe bújva. Azt mondják, ha Bea jókedvűen jön be a próbára, akkor szép nap lesz, de ha morcos, akkor oda minden vidámság. Édesapja, *Halasi Gyula* Nagyvárad ünnepelt és elismert színésze volt. Nővére, Erzsébet is a színpadot választotta élethivatásának, és *Halasi Beatrix* is a világot jelentő deszkákra lépett, igaz kicsit másként, mint először gondolta.

Halasi Beatrix

– Édesapám nem akarta, hogy őt kövessem a színipályán. Pedig már egészen apró koromban érdeklődtem az ilyen dolog iránt. Cseke Péterrel, a nagyváradi színház másik „csemetéjével" mindig együtt rohangáltunk a páholyokban. Egyszer ki is tiltottak bennünket az épületből, mert zavartuk az előadást. De mégsem színész, hanem bábszínész lett belőlem. Bábosokat kerestek a nagyváradi bábszínházba, jelentkeztem, és 1973-ban felvettek.

– Azért ez más volt, mint az „igazi" színházban szerepelni.

– Kétségtelen, de nagyon sok szerepet játszhattam el, melyek közel álltak hozzám. Ráadásul, mint élő színház is bemutatkozhattunk. Nagyváradon hagyomány volt, hogy szilveszteri kabarét játszott a színház. Ez adta az ötletet, hogy mi is megpróbáljuk a vígjátékok, vidám jelenetek előadását. Fergeteges sikert arattunk. A bábos és élőszínházas sikerek egymást követték, úgy éreztem, sínre kerültem – de meghalt az édesapám. Ez óriási törést jelentett az életemben, talán ezért is döntöttem úgy, hogy elhagyom Nagyváradot. Egyik magyarországi vendégjátékunkról nem mentem haza.

– Azonnal megtalálta Magyarországon is a bábszínészi lehetőségeket?

– Szó sem volt erről. A fővárosban tudtam elhelyezkedni, mint a balettintézet takarítónője. Ott kerültem közelebbi ismeretségbe a különböző tisztítószerekkel. Nem volt mindegy, milyenre mosom a padlót. Később a postán is dolgoztam. De nem bírtam magammal, igazából hiányzott a paraván, a színpad. Ezt látva a család egyik barátja úgy döntött, bábszínészi helyet keres nekem. Budapest természetesen nem jöhetett szóba, hiszen ott minden hely foglalt volt. A vidéki színházak közül Győr is hirdetett állást, jelentkeztem, és sikerült. Nem volt könnyű a városba jönnöm, mert gyerekeimnek, Gábornak, Gabriellának és Klárikának a fővárosban kellett maradniuk.

– Nagyváradon egy hagyományokkal rendelkező bábszínházban töltött el csaknem húsz évet, ráadásul élő színházat is játszott. Más ez a győri, egészen fiatal színház, mint az, amit eddigi pályafutása alatt megszokott?

– Vannak különbségek, de a közönség az mindenhol hasonló. A gyerekek és a felnőttek mindenütt fogékonyak a jó mesére, a jó történetekre.

FÁBIÁN GYÖRGY
Fotó: SZÜK ÖDÖN

Kamara-szonátaest

A Győri Kamaraestek ez évi nyitókoncertjének reprezentáns vendége a Győrből indult, jelenleg Bécsben élő fiatal hegedűművésznő, *Haffner Eszter* volt. Kamarapartnereként *Nadja Höbart* bolgár származású pianista és főiskolai korrepetitor jeleskedett.

Haffner Eszter számos nemzetközi zenei verseny díjazottjaként, jelentős kamara- és zenekari szólókoncert sikerével, immár ismert és elismert világjáró muzsikusként adott számot – szépen ívelő pályája újabb állomásaként – tudásáról. A jó alapokkal indult hegedűművésznő csiszolt technikája, hegedűhangjának meleg tónusa, alapvetően lírai, helyenként érzéki szépsége, színessége és árnyalatossága az előadásmód természetességével, s nem utolsósorban a zenei anyag elmélyült, stílusérzékeny közvetítésével párosult. Magabiztos hangszerkezelése, rokonszenves, kissé befelé forduló interpretálása kerüli az öncélú hatásvadászatot, a külsőségek hamis csillogását. Átlagon felüli tudását a megszólaltatott művek hiteles, egyéniségétől átfűtött tolmácsolásának szolgálatába állítja.

A műsor első felében életre keltett klasszicista hegedű-zongora szonátákban (Mozart: B-dúr és Beethoven: G-dúr) valósult meg igazán a két művésznő azonos alapokon nyugvó összhangja, művészi együttműködése, ideális kapcsolata. A részletek és arányok kidolgozottsága, az építkezés tudatossága, a zenei matéria tökéletes birtoklása különösen a Beethoven opus nagy hatású tolmácsolásában csúcsosodott. Az alapvetően derűs, végtelen nyugalmat és kiegyensúlyozottságot sugárzó alkotás lendületes uniszónó váltásai, váratlan sforzandói, a zongora indította bájos menüett-téma átvétele és hangulati fokozása, a zárótétel nyitott, vígságos tolmácsolása olyan egybeforrott erőt és szándékot sugárzott, amelyből különbséget vonni csak a két hangszer adta eltérőség miatt lehetséges.

A szünet után megszólaltatott népszerű kamaradarab, C. Franck: A-dúr hegedű-zongora szonátája romantikus töltésével, a hegedűjáték lírai, érzelmi emelkedettségével, a melodikus szövetek ízléses felfűzésével aratott sikert. Ez alkalommal a két hangszer nem volt azonos súlycsoportban.

Haffner Eszter és Nadja Höbart ráadásként két remek Kreisler-darab briliáns megszólaltatásával köszönte meg a hálás közönség vastapsát.

B. Kóbor László

ÖZÖNVÍZ

Kiállításra csalogató

Szivárvány a felhők felett

Égi áldásként hullt a hó az Apor-iskola bemutatkozása idején, mikor is zenészek, költőpalánták s ifjú kézművesek tehetségük legjavát igyekeztek bemutatni. Ebbéli lelkesedésüket még az imitt-amott zajongó közönség sem tudta lelohasztani. Szerencsére. Ifjú kalauzom kísért lelkesen felfedezőutamon, melynek során betértünk a majdani könyvtárban rendezett alkalmi kiállításra is.

Először egy Deim-vászon állított meg, melyen a nemrégiben Győrött felállított szoborcsoport szellemi előzményét fedeztem fel. Ami aztán műkedvelő sétámat végleg megakasztotta, régen látott barátommal való beszélgetés után, az a Győrben élő ötvösművész *Bardocz Barna* gyönyörű sorozata volt. Ismertem őt már korábban is, de amit a latin keresztekre készített variációi tükröznek, lenyűgözött. E művei csak egy magángyűjtemény jóvoltából tekinthetők most meg, s ezért különösen is ajánlom a művészet szerelmeseinek. Ha járt már valaki úgy, hogy ledobott ruha redőiből hirtelen egy kíváncsi arc tekintett rá, folyó mosta homokparton titokzatos ábrák tűntek elő, s szél fújta levelek, lombok közt filmek elevenedtek meg, elúszó felhőkben élőlények keltek életre, akkor érdemes e kiállításra ellátogatnia.

A „Keresztjeink" térplasztikái különös világ hírnökei. Megannyi bibliai asszociáció. Mióta *Újlaki Bálint* és *Pécsi Tamás* a fordításokhoz fogott, izgatja fantáziánkat e csodálatos történetfűzér, melynek egyik legvarázslatosabb részlete a különböző mitológiák által oly gyönyörűen megénekelt pusztítás: a Vízözön. A művész megálmodta az egymást legyőzni igyekvő hullámok harcát s játékát a kék minden árnyalatában. Elérkezett íme az idő, mikor mindez a pusztítás általunk is bekövetkezhet! S ezen még az oly önhitt ember is elcsodálkozott. Bár nem biztos, hogy megértette. Bardocz Barna művén átsejlik azért valami, amit ígéretnek is láthatunk, ha úgy akarjuk.

Iván Csaba

Barcsai Tibor, grafikus

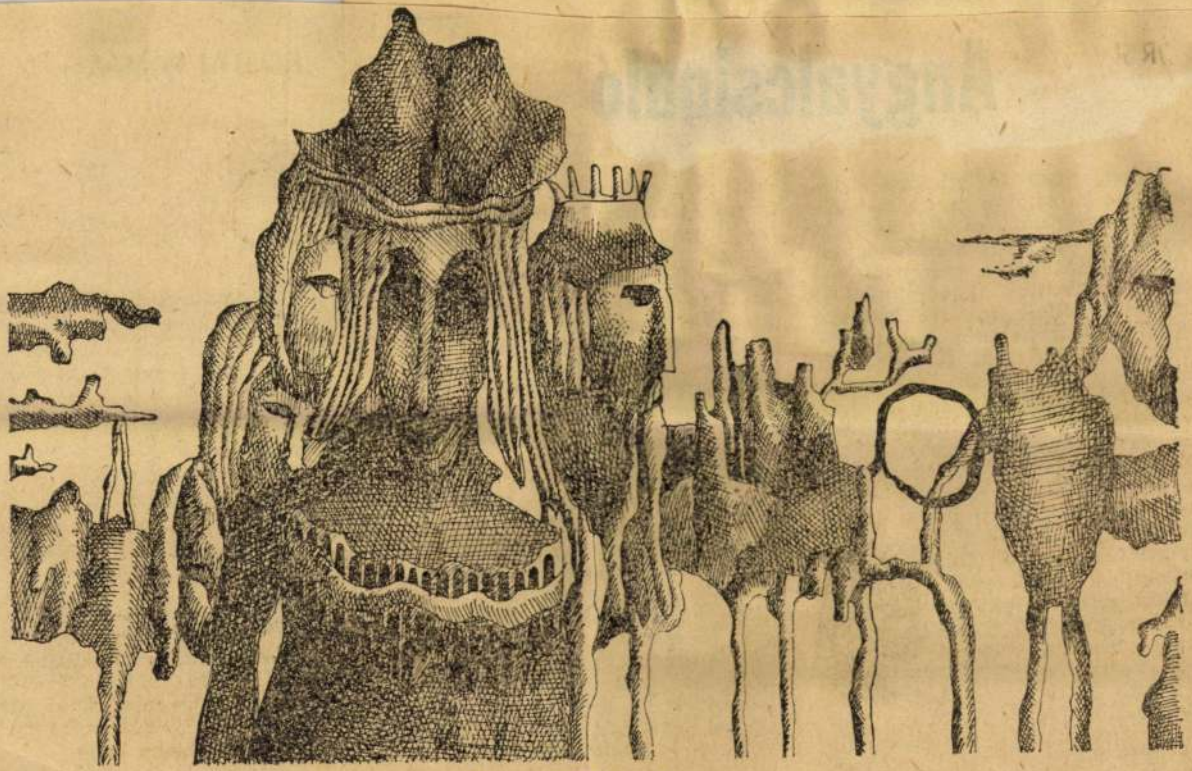

Barcsai Tibor rajza

14.

u. 28. XXX/9

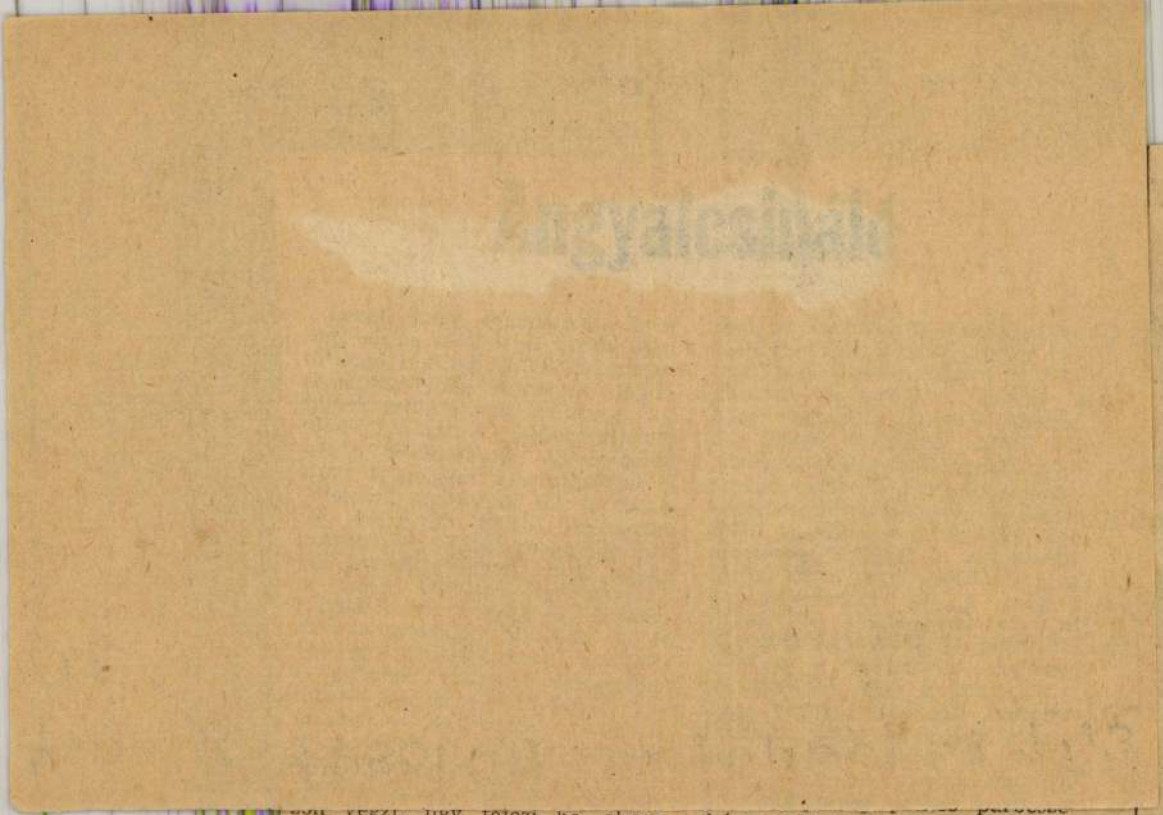

KOLTAI TAMÁS:

Négyszögletes pódium a szín
pad. Szinpad-ring. Felül kaze
tás rácsszerkezet szórja rá a h
deg, fehér fényt. Keskeny rése
ken át alulról is megvilágítha
tó. Három oldalról üljük körü
a *pankrációt*. Családi pokol is
métlődő menetekben. Lelki e
fizikai erőszak. A szeretve
gyűlölet gyötrelmes tortúrája
Szadomazochista társasjáté
válogatatlan eszközökkel, ön
kínzás, érzelmi zsarolás
pszichikai terror.

Lars Norén Az éjszaka a nap
pal anyja című szinmův
játssza *Osztovits Cecília* ford
tásában a *Dunaújvárosi Bem*
tatoszinpad.

A darabot a svéd Király
Drámai Szinház lenyűgöző el
adásában két évvel ezelőtt, B

...zon végzi, úgy fejezi be, ahogy elkezdte életét: embrió-tartásban. *Andrzej Wajda* hőse rosszul döntött, ezért került a történelem szemétdombjára. Vajon a képzettársítás visszafelé, *Zolnay Pál* hősnőjére is érvényes?

dekre. Aki hajlamos szembenézni önmagával, az nem háríthatta el magától az intim pillanatokban bővelkedő dokumentum-játékfilmet.

A rögtönzés határozza meg a színészek szokatlanul igényes mun-

Barcsai Tibor
MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1984 JUL 7

DOLGOZÓK LAPJA

Szimbólumok, gyertyatartók, macskakövek

1021

Különös, a mindennapi embert sokszor foglalkoztató témákat felvonultató kiállítást nyitott meg pénteken délután Tatabányán, a Kernstok-teremben Sárándi József, költő. Barcsai Tibor, esztergomi grafikusművész szürrealista fogantatású tollrajzainak csokrát tekinthetik meg az érdeklődők, július 29-ig, naponta 10—18 óra között.

Barcsai Tibor nem tartozik a gyakorta megmutatkozó művészeink közé. Szűkszavúságának természetesen nem a mondanivaló hiánya, nem a művészi terméketlenség az oka. Esztétikai világát szimbólumokból, direkt, vagy némi gondolkodás árán tettenérhető találatokból építi föl.

Szimbólumai nem csupán rekvizítumok. Macskaköves utcák, osonó macskák, gyertyatartók, szikár, befelé forduló emberarcok (ezek aszkétizmusa nem egy betegség tünetei, inkább a tudatosan vállalt fegyelemé, beletörődésé), várak, aprólékos vonalak-foltok nem csak sejtetnek egy háttérünkben meglévő, életünket befolyásoló világról. Végül is: tudósítások életünkről.

— csolnoki —

Esztergom (Barcsai Tibor grafikája)

Tanuljanak meg veszte

A megyei serdülő labdarúgó-bajnokság ismét három csoportban folyt, hogy az egyesületek költségvetését a távoli utazások ne terheljék. Bár egyéb túlzott eheriseleeről aligha lehet szó; például a csapatok körül tevékenykedő szakemberek, edzők sok esetben csak ügybuzgó társadalmi munkások, szerény díjazással. (Vagy anélkül.).

Erre a zárótabellák végeredményéből is következtetni lehet. A téma ugyan nem új, már a múlt serdülőbajnokság végén foglalkoztunk azzal, hogy illúzióromboló, a sportágtól szinte elriasztó eredmények születnek egy-egy mérkőzésen. Igaz, az egészen ifjak játéka könnyedebb, a gólok hamarabb esnek, mivel különösebb védőrizetet a taktikai utasításban még a „gólgyártók" sem kapnak. Nincs időhúzás, zárt védekezés, akár a grundokon is folyhatna ez a vetélkedő. De azért vesztes és vesztes között van különbség, nem lehet kellemes érzés hazamenni gólok tucatjainak emlékével. (A serdülőmérkőzések rövidített játékidejét figyelembe véve néhol tét-, hárompercenként szellik ki hálóból a labdát a kapusok.)

A dorogi és a tatabányai csoportban például az első helyezett meccsenként átlag 12 gólt szerzett. A komáromi csoport „kiegyensúlyozottabbnak" látszik, miután itt a bajnok Komáromi ÁG csak" hétgólos átlaggal végzett, viszont a sereghajtó KAC I. tíz kapott gólos után egyet-egyet A TBSC nem ter tályban szereplő három csapatot játékalkalmat kap sorrendben, ám a gárda hangulata vetélkedőn nem dó lehet, hiszen kapott gólt kö el mérkőzésenkén

Lehet, hogy a vesztesek fel sem veszik a dolgot, mert legalább játszhattak. Netán még több örömet is éreztek egy-egy ritka találatnál, mint a hálót teleszóró ellenfél. De azért nekik is jobban esne ennél különb sikerélmény —, mert a jövő labdarúgása mégiscsak ebből a korosztályból indul ki.

Vagy nem árt, ha időben megtanulnak veszíteni?

A megyei serdülőbajnokság végeredménye:

Dorogi csoport:

1. Dorog I.	20	19	1	-	239: 13	39
2. E.gom I.	20	18	-	2	128: 15	36
3. Tokodi Ü.	20	15	2	3	102: 53	32
4. Dömös	20	10	3	7	66: 48	23
5. Dorog II.	20	9	-	11	73: 62	18
6. Viscosa	20	9	-	11	68: 82	18
7. E.gom II.	20	7	2	11	45: 66	16
8. Tát	20	7	2	11	38: 66	16
9. Lábatlan	20	6	2	12	51: 88	14
10. Sárisáp	20	2	2	16	16:153	6
11. P.maróti	20	1	-	19	8:188	2
T. Tsz	10	3	-	7	10: 58	6

Komáromi csoport

1. Kom. AG	16	14	-	2	111: 31	28
2. Bábolna	16	11	1	4	74: 24	23
3. K. Olajm.	16	10	2	4	86: 25	22
4. KAC II.	16	8	1	7	82: 60	17
5. N.igmánd	16	7	2	7	40: 63	16
6. Ács	16	6	-	10	52: 66	12
7. Tárkány	16	5	-	11	34: 67	10
8. Mocsa	16	4	1	11	41: 56	9
9. KAC I.	16	3	1	12	33:161	7

Tatabányai csoport:

1. OBSK I.	18	16	1	1	215: 7	33
2. TBSC II.	18	15	1	2	170: 17	31
3. Tata	18	14	1	3	135: 12	29

nyai, a komáromi és a nazigazda esztergomi fiatalok vettek részt a már hagyományosnak tekinthető Granvisus Kupán. A hűvös, szeles, esős idő ugyan nem kedvezett a versenynek, de ez sem gátolta meg Pál Györgyöt abban, hogy remek erőbeosztással, jó hajrával nyerje a 200 méteres mellúszást, mely az idei Lázár Péter-emlékverseny volt. Ezzel elnyerte a különdíjat.

Az érmet szerzett megyei versenyzők: Lányok: 100 m. delfin gyors: ...3. Tiborcz Lilla (TBSC) 1.22,0. 200 m. gyermek mell: 1. Babják Tímea (Granvisus) 3.16,0. 200 m. úttörő gyors: ...3. Czirok Vera (Granvisus) 2.48,2. 100 m. ifj. pillangó: 1. Babják Tímea (Granvisus) 1.16,9. 100 m. delfin mell: 1. Labant Orsolya (TBSC) 1.40,7, 2. Bíró Melinda (TBSC) 1.44,8, 3. Sólétormos Éva (Granvisus) 1.47,3. 200 m. úttörő vegyes: ...3. Czirok Vera (Granvisus) 3.10,5. 100 m. gyermek gyors: 1. Rácz Melinda (TBSC) 1.10,8, 2. Szalai Andrea (TBSC) 1.11,0, 3. Magyar Kriszta (Granvisus) 1.11,5. 100 m.

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748; 340-726

Barcsai Tibor, festő-
és grafikus

NÉPSZABADSÁG
1984 JUN 16

1021

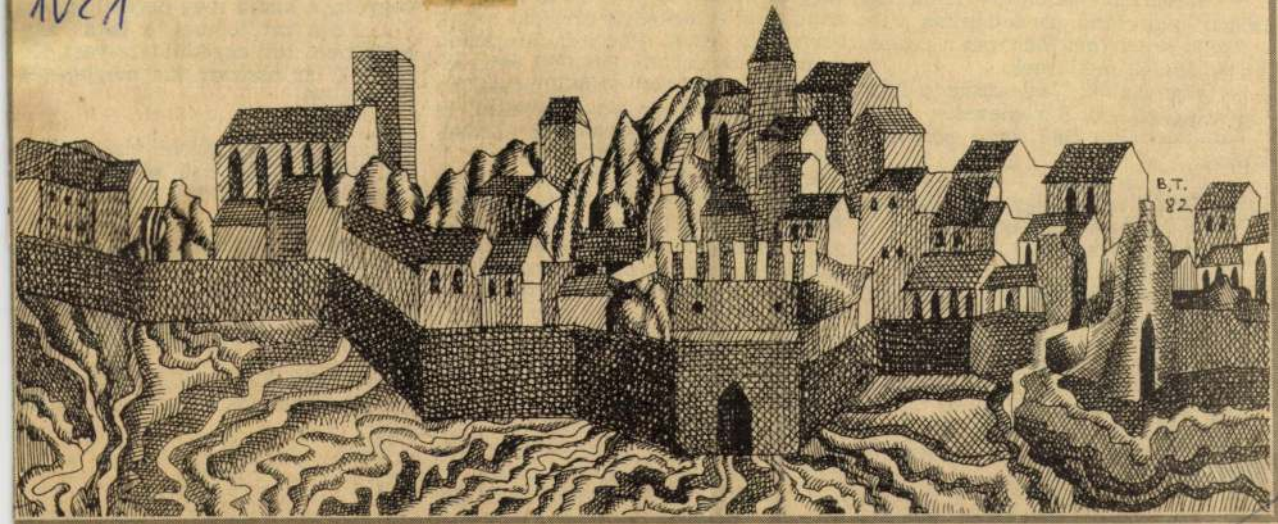

BARCSAI TIBOR RAJZA

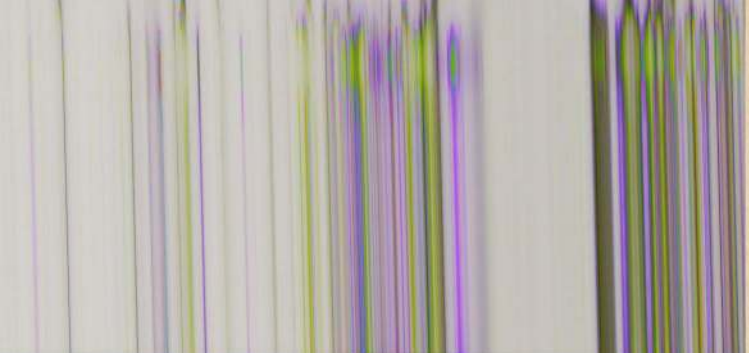

lom.

— Azért, mert az én hivatalomban reggel népi tánc és fejtágítás van.

Nagyi köténybe behozza a reggelit, a fiatalok nekiesnek.

— Szervusztok. Nagy újság: a Lajcsika tegnap volt hároméves.

Juli felcibálja zöld színű egyenkabátját:

— Ó, a drágám... Légy szíves mondd meg neki, hogy isten éltessen.

Marci felnéz a bögréből.

— Na de Juliska. *Ki* éltesse?...

Juli a szájára üt.

— Bocsánat. Elismerem, hiba volt. De küzdök ellene...

Megjelenik Lajcsika pizsamában, játékmackóval. Marci leguggol elé.

— Lajcsikám, te hogy megnőttél!

A kisfiú csodálkozva ránéz:

— Nagyi, ki ez a bácsi?...

Megint eltelt egy-két év, Juli a konyhában ül Nagyival.

— Anyukám, te ezt nem érted. Ha ezt a szakvizsgát leteszem, kiemelnek. Magasabb beosztásba kerülök.

— Drága kisfiam, most megint elutazom, légy jó gy... nuld meg a leckédet, olvass szeresd a zenét, Puccinit, Lehár Ferencet, ha tizenha... szel, ne barátkozz rossz fi... tizennyolc éves, rossz lány készülj lelkiismeretesen az... gire!

Egy villanás, és máris eg... kirendeltségen látjuk visz... Mártont: elmerülten dolgoz... a csinos néger titkárnő, Ló... néhány postai küldeménnyel.

— Három képeslap nagy fehér úrnőtől, miszter.

— No és mit ír?

— Csók Szófiából, csók Wroclawból, csók Karl-Marx-Stadtból.

Márton kicsit elérzékenyülve felnéz a munkából:

— Milyen drága asszony. Látja, Lótuszvirág, ez egy jó házasság...

— Szegény miszternek csak egy feleség lenni?

— Csak egy. Nyolc éve nem talál... — ...Eszébe jutott valami. Tudod, milyenek a férjek: mindig elfeledkeznek a jubileumokról. Meg aztán én itthon se voltam. Most szeretném ezt a mulasztást visszamenőleg pótolni.

Átnyújtja a legkisebb bokrétát:

— Fogadd ezt a csokrot a huszadik...

Majd a középsőt:

— ...ezt a tizedik...

Végül a legnagyobbikat:

— ...ezt pedig az ötödik házassági évfordulónkra!

Barcsai Tibor

Rojza Repo

-"- -"-

Látóhatár, 1969. III-IV. 363; 3

Barbai Tibor

Rajza. Repr.

Látóhatár, 1970. I–II. 35, 117.

Baresai Tibor

Méltatás

Fiatal művészek

Dolgozók lapja Tatabánya
1970. jun. 17.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

LÁTÓHATÁR
Budapest

Barcsai Tibor
1021

1970 FEB

Barcsai Tibor rajza

kenyeret. „Hiz évet
Fényképeit Brassai névvel jelezte; családi nevét
nyeknek s a grafikáknak tartotta fenn, mert mi
lanná tenni. A fényképezés azonban – amelyet ke
szánt – hamar nevet szerzett neki és a „Brass
fényképei, hanem grafikái, szobrai, írásai számá

A művészi fényképezéshez, éjjeli csatangolás
ban kezdett. Az éjszakai Párizs megörökítésére
pészetet tartotta alkalmasabbnak, mert „közvet
re az ecset lehetőséget adott".

Picassoval való ismeretsége döntötte el műv
ismerkedett meg; az egyébként már előbb fel
teleire Picasso már ekkor nemzetközileg nagy nev volt,
zelébe kerülni. Tériade vitte fel a Rue La Boetie 23. szám alatti műterembe. Picasso
ötven éves volt ekkor. Brassai éppen ezidőben készítette a „Paris de nuit" fényké-
peit, amelyekre a francia szellem csaknem minden jeles képviselője felfigyelt. E ta-
lálkozáskor Picasso szokatlan közvetlenséggel fogadta s az első alkalom évek folya-
mán barátsággá mélyült, ami mindkét művésznek hasznára vált. Picasso Brassaival
akarta lefényképeztetni szobrait a Skira által kiadott és Tériade által szerkesztett új

Barcsai Tibor grafikus

Esztergomban a Zodiákus-klubban megnyílt Sigillum tárlaton szerepeltek művei: grafikái, melyel a hidegség, az oktalanság ellen harcol. Nem véletlen, hogy az áldozati relikviáit (gyertya, akarztófa, kopár fa) a feláldozás hangnemére komponálja. / említve

-csolnaki-: Fogalmazványok a jó közérzetről. Dalgozók Lapja (Komárom), 1974. okt. 15.

Barcsai Tibor

akvatásaiból „Változatok egy városképre" címmel grafikai kiállítás nyílik szept. 1.-én, Esztergomban.

Dolgozók Lapja (Komárom) 1944. aug. 30.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188—296, 188—307

1968 SEP 26

MAGYAR HÍRLAP

Barcsai Tibor

BARCSAI TIBOR fiatal festőművész
kiállítása szeptember 10-én nyílt meg az
esztergomi T[illegible]

1021

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Barcsai Tibor

1974 OKT 27

Népszabadság

1021

BARCSAI TIBOR RAJZA

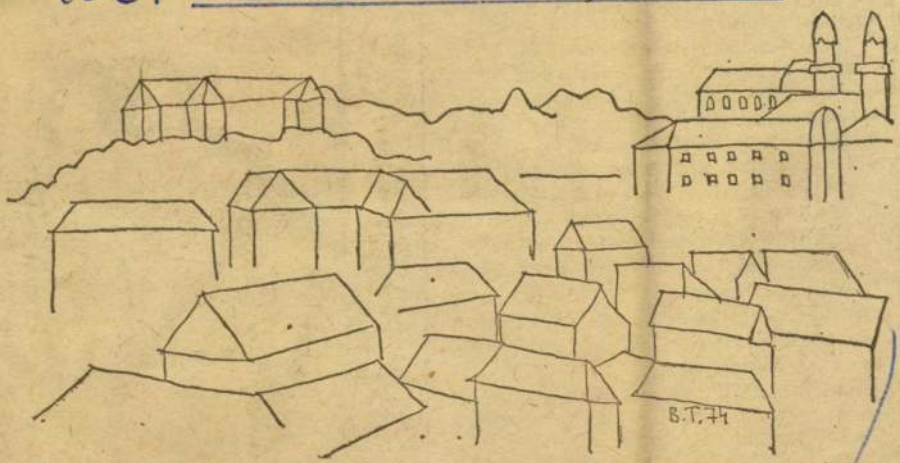

NÉPSZABADSÁG ♦ VASÁRNAP

átdását adja az elátkozott cselekedet
re, bár gyanúval teli, de szolgaian, eg
viselkedésével azt sugallja, hogy bá
áron, a nagyrabecsült lelkek árán
szentesíti földi gazdái cselekedeteit.

Jól választott a televízió.

Felkeltette az érdeklődést, egy ol
regény iránt, amely érdekes és fontos
Nandu rendkívül érzékeny, nagy tud
emelkedett ízlésű író munkája, aki
pes volt élményeit szembesíteni a v
sággal, s akinek a tollán süvített is —
ha kellett — a gúny. (Gondoljunk az
Alázatosan jelentem legjobb fejezetei
re.) Bóka László figyelemre méltó alko
tó volt, a felszabadulás utáni magyar
prózairodalom jelentékeny művelője, s
munkásságának egyik kiemelkedő ered
ménye a *Nandu*.

Érdemes volt felhívni rá a figyelmet
— ez a regénye méltán pályázhat újabb
kiadásokra, utóéletre.

TAMÁS ISTVÁN

Barcsai Tibor, grafikus

Rajz: Kép.

Barcsai Tibor: rajza

M. 6.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. szept. 1.

Baracsi Tibor

„Város" tus 30,5 x 43 cm

Őszi Tárlat 1975, Tata, Vár, 1975 december-1976 január

Barcsai Tibor grafikus

a tatai várban rendezett őszi-téli tár-
laton szerepelnek grafikái.

Jenkei János: Jegyzetek az őszi-téli tárlatról.
Dolgozók Lapja (Komárom), 1975. dec. 21.

MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1914 JUN 23

Népszabadság

Barcsai Tibor

1021

BARCSAI TIBOR: ESZTERGOM

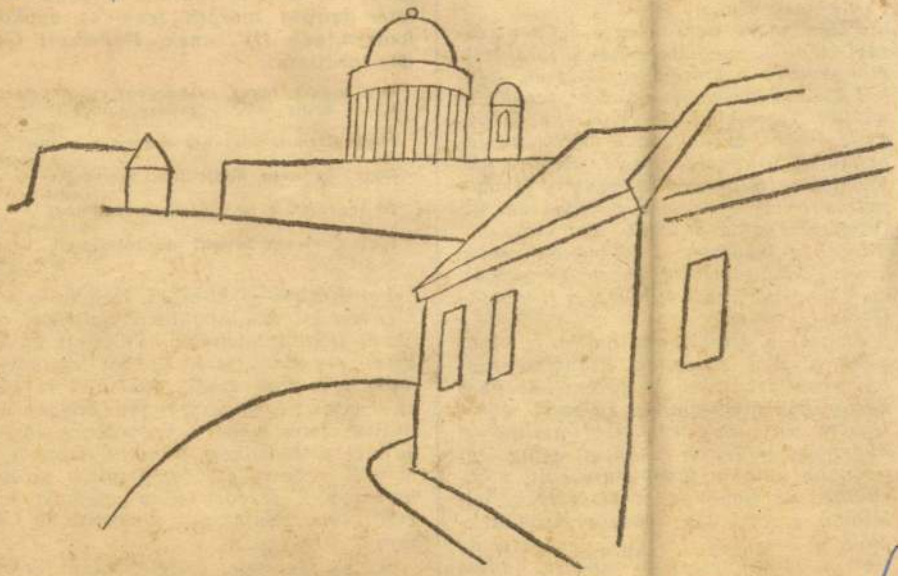

tendőkről, mozgalmi múltamról, s ön magamon át azokról az eszmékről é gondolatokról, amelyek bennünket ve zéreltek. Ezeket elmondom.

Tehát közöl, de a közlendőből mégi írás lesz. Ugyan miért?

Talán mert nem akarja. „Csontszá raz" tények megállapítására törekszik Könyveiben szikáran sorakoznak logi kai összefüggések, ellenőrzött tények és adatok De ezek közül valamennyi nagyon fontos és nagyon érdekes, önmagában is. A következetes és szigorú tartózkodás attól, hogy irodalmilag felcicomázza őket, karaktert, jelleget ad stílusának Formává válik Azaz írássá.

Ilyen a legújabb, a Magvető Könyvkiadó gondozásában most megjelent, igen szép kiállítású könyve, a Hugenották is.

Ezúttal a messzi múltba hívja olvasóját, a XVI. századba, Franciaországba, a vallásháború színterére. Gaspard de Coligny táborába. Jász Dezsőt régóta izgatja az „Admirális Úr" alakja. A hugenotta hadvezér a század egyik legnagyobb katonai lángelméje volt, s körülötte, ha figyelmesen vizsgáljuk, fellelhető a kor. Jász Dezsőt mindenekelőtt a hadászat fejlődése érdekli, de nem a hadművészet önmagáért, hanem mint társadalmi jelenség. A hadművé-

hátra pedig sok jó gyalogos daliát
igazított,
hogy harcuk bástyája legyen, s a közepre
az aljat,
hogy, ki nem óhajt tán, kénytelve az is
hadakozzék.
És legelőbb a lovasságnak rendelte
parancsban:
fogják vissza lovuk, ne toluljanak össze
tömegbe.

Leírásaiban — korábbi, francia és német nyelvű szaklapokban megjelent régebbi tanulmányainak kibővített változatai — Jász Dezső is azt vizsgálja, hogy az eszme, amely 1521-ben kezdett elterjedni Franciaországban, hogyan állította maga mögé a katonáit, a társadalmi változásokért harcoló tömeget, s miként vezette azt fejedelmek, királyi hadvezérek seregei ellen egymást követő nagy csatákban Gaspard de Coligny.

Az új tan négy évvel azután terjedt el Franciaországban, hogy Martin Lu-

Barcsai Tibor, grafikus

Rajz: Kép

Barcsai Tibor: rajza M. Á.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. ápr. 27.

Barcsay Tibor

neve emlitve

Művésze ttörténe ti Értesitő 1972

313. old.

Barcsai Tibor, grafikus

Rajz: Repr

Barcsai Tibor: Dalmát város M.5.

Népszabadság, Bp. 1974. márc. 31.

Barcsai Tibor

grafikus

Uzsgorodból repatriált 1966-ban.
1968-ban mutatkozott be kijevel
az esztergomi Technika Hárában
rendezett kamarakiállitáson.

Mucsi András: Fiatal müvészek kiállitása Esztergomban.
Müvészet, 1970.szeptember - 28.lap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 337-743, 340-726

NÉPSZABADSÁG

Barcsai Tibor

1972 FEB 6-

1021

BARCSAI TIBOR: VÁROS

NÉPSZABADSÁG ✦ VASÁRNAPI MEL

NÉPSZABADSÁG ✦ VASÁRNAPI MELLÍ

voltam boldog. A fronton? Mi
családdal?! A sitten? Mi lesz a
dal?! Soha, hogy mi lesz velem,
sabban: mi van velem? Hát ne
mondtam: sosem leszek boldog
amit olyan kevesen tudtak k
előre kiszámítani, azt én kiszám
És belenyugodtam. Most már szi
esik, hogy olyan határtalanul b
lan vagyok. — És rámlesett: —
a boldogság, hogy tudjuk és tu
vesszük, nem vagyunk azok?"

Ezért lepett meg, amikor nemrégiben telefonált. Nem a telefonja lepett meg, sokszor, néha éveket kihagyva, máskor hetente kétszer-háromszor rohamozva telefonál.

— Hol a fenében voltál reggel óta? — Így kezdte, támadva.

— Nekem is lehet dolgom.

— A firkálás? A moziszínésznék?

— Bubikám — így neveztük akkor, így hívom most is —, jól tudod...

— Csak ugrattalak.

— Azt is tudom.

— Ráérsz délután?

— Öttől. — És egy kedves szólását használtam: — Bisz gromoboj.

— Felmegyek. A téma készen.

— Micsoda?

— Ma van életem leboldogabb napja.

— Főnyeremény?

Barcsai Tibor

„Esztergomi tárlat, 1972" c. kiállításon „Vár" c. kompozíciója szerepel. /említve/.

Jenkei János: Esztergomi tárlat, 1972.

Dolgozók Lapja, Tatabánya, 1972. máj. 11.

Barcsai Tibor

rajz

Látóhatár 1970/7-8 749.old.

Barcsai Tibor

rajza.

Látóhatár 1971/1-2 21 old.

Barcsai Tibor

„Esterházai tárlat – 1972" c. kiállítás ápr. 29-én nyílt meg, melyen alkotásai szerepelnek.

–gó–: Esterházai tárlat – 1972.

Dolgozók Lapja, Tatabánya, 1972. máj. 3.

Barcsay Tibor

A Komárom megyei Képzőművészek Őszi Tárlatán „Tájkép elefánttal" c. rajza szerepel. (említve)

Jenkei János: Őszi tárlat – 1971

Dalgozók Lapja (Komárom) 1971. nov. 7.

Barcsai Tibor, grafikus

Kompozíció:

Repr.

Barcsai Tibor: Város

M.5

Népszabadság, Bp. 1972. febr. 6.

Barcsai Tibor
festő - grafikus

A kiállításon bemutatta a „Hommage à Bach", „Holdvaros", „Tághép", „Conflagration" című rajzait, valamint „Egy város bőthépe" és „Felvidéki város" c. művét.

Mucsi András: Fiatal művészek kiállitása Esztergomban.
MŰVÉSZET, 1970.szeptember - 28.lap

Barcsai Tibor
festő.

1968-ban az Esztergomban Megalakult Sigillum Csoporthoz csatlakozott.

Mucsi András: Fiatal művészek kiállitása Esztergomban.
MŰVÉSZET, 1970.szeptember - 28.lap

Barcsai Tibor
festő

"Holdváros"
(repro)

Bucsi András: Fiatal művészek kiállitása Esztergomban.
MŰVÉSZET, 1970.szeptember - 28.lap

BARCSAI TIBOR

OP-art szemléletből kiinduló rajzai:

„Hommage à Bach"	eml.
„Holdváros"	repr.
„Tájkép"	emt.
„Conflagration"	-„-

Szürrealista képei: „Egy város láthképe" eml.
„Felvidéki város -„-

Mucsi András: Fiatal művészek kiállítása Esztergomban.

MŰVÉSZET, 1970. SZEPT.

BARCSAI TIBOR

Grafikus művész, Uzsgorodból (Ungvár) 1966-ban repatriált Esztergomba. 1968-ban kamarakiállítása az Esztergom-i Technika házában. Rajzai irodalmi folyóirataink-ban jelennek meg (Jelenkor, Élet és Irodalom, Látóhatár, Forrás, stb.). A „Sigillum"-csoport tagja.

Mucsi András: Fiatal művészek kiállítása Esztergomban.

MŰVÉSZET, 1970. SZEPT.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Komárom m. Dolgozók Lapja

Barcsai Tibor

1983 SZEP 26

Barcsai Tibor

okt. 2.)

KIÁLLÍTÁSOK:

Kodály Zoltán kiállítás, Esztergom, Balassa Bálint Múzeum (szept. 29-ig.)

Hangjegyek és hangszerek kiállítás, Esztergom, Keresztény Múzeum (szept. 29-ig.)

Kóthay Ernő festőművész gyűjteményes kiállítása, Tata, Kuny Domokos Múzeum.

Barcsai Tibor kiállítása, Esztergom, Technika Háza.

ELŐADÁSOK:

15, — Ft/kg
22, — Ft/kg
19, — Ft/kg
18, — Ft/kg

MDK

Borsai Tibor

Kiállítási kir

Szociálista Minimetért

1968 okt.

Barcsai Tibor

Barcsai Tibor

TISZTELETTEL MEGHÍVJUK ÖNT ÉS HOZZÁTARTOZÓIT

barcsai tibor festőművész

KIÁLLÍTÁSÁNAK 1968. SZEPTEMBER 19-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN DU. 5 ÓRAKOR
AZ ESZTERGOMI TECHNIKA HÁZÁBAN TARTANDÓ

MEGNYITÁSÁRA

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

dévényi iván

68.5865 KmNyV e. t. Fk.: Hegedüs Rajmundné

dr. Németh Lajos művészettörténész

Budapest XIV.

Bánta Dorát u. 73.

VÁROSI TANÁCS VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁG
Művelődésügyi Osztálya

MDK

Barcsai Tibor, grafikus

Rajz:

Kép.

Barcsai Tibor: Középkori város II. 9.

Népszabadság, Bp. 1970. március 1.

Barcsai Tibor II.

Művei két forrásból táplálkoznak: olajképei a szeretett Ungvár hangulatát és utcáit-házait idézik konstruktív megfogalmazásokban, a tusrajzok a legtisztább és legpontosabb op-art stílust. Barcsainak... „görbülten geometrikus" ábrainak elkészítéséhez nem állnak rendelkezésre optikai eszközök és műszerek... Ő a maga szellemére és matematikus képzeletére van utalva... – ezért, meg eltérő élményvilága foltán (Ungvár fesztes és zárt urbanizmusa, az orosz konstruktivisták... hagyománya stb.) nem tekinthető epigonnak. Hazai vizekenfelfedezi hajósnak...

Jelenkor XI. évf. 12. sz. 1968. dec. 1113-1114. l.

I.

Barcsai Tibor
esztergomi kiállítása.

Az esztergomi Technika Házában mutatkozott be először önálló tárlattal a pár éve a városban (korábban Ungvárou és Pécsett) élő fiatal festő. Tusrajzokkal és apró, alig 2-300 négyzetcentiméteres fára festett olajképekkel. Művészeti képzést a Szovjetunióban nyert, az ungvári Iparművészeti Főiskolát végezte el és néhány esztendeje költözött vissza Magyarországra, telepedett le Pécsett, majd Esztergomban.

Jelenkor XI. évf. 12. sz. 1968. dec. 1113. l.

M.D.V.

Barsai Tibor
festő

Esztergomi kiállításán mintegy
10 kismeretű olajkép és két tucat
tusrajz szerepelt.

Dévényi Iván: Barsai Tibor kiállítása Esztergomban
Művészet, 1969. június – 31 kép

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

III.

Barcsai

...az igen fáradságos munkával képzett apró képeivel nem... érheti el a Vasarely-iskola szinte már üzletien és kompjuteresen kiszámított steril pontosságát. Sajátos értékei és képeinek új hangja éppen az apró elrajzolásokban van... Ugyanszinte a ...naivok bája lebeg a mérnöki alkimiát és precizitást igénylő alkotások „barcsaias" elrajzoltságában.

Bodri F.: Barcsai Tibor esztergomi kiállítása.

Jelenkor XI. évf. 12. a. 1968. dec. 1114. l.

Barcsai Tibor IV.

látható festő a Jelenkor olvasói számára is: grafikai művei többször kaptak helyet a folyóirat lapjain. ... üdvözöljük első kiállítását.

Bodsi Ferenc: Barcsai Tibor esztergomi kiállítása.

Jelenkor XI. évf. 12. sz. 1968. dec. 1114. l.

Barcsai Tibor

festő

Az esztergomi Technika Hárában rendezik a fiatal festő harmaraki állítását.

Dévényi Iván: Barcsai Tibor kiállítása Esztergomba
Műveszet, 1969. junius - 31 lap.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Barcsai Tibor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1021

BARCSAI TIBOR: KÖZÉPKORI VÁROS

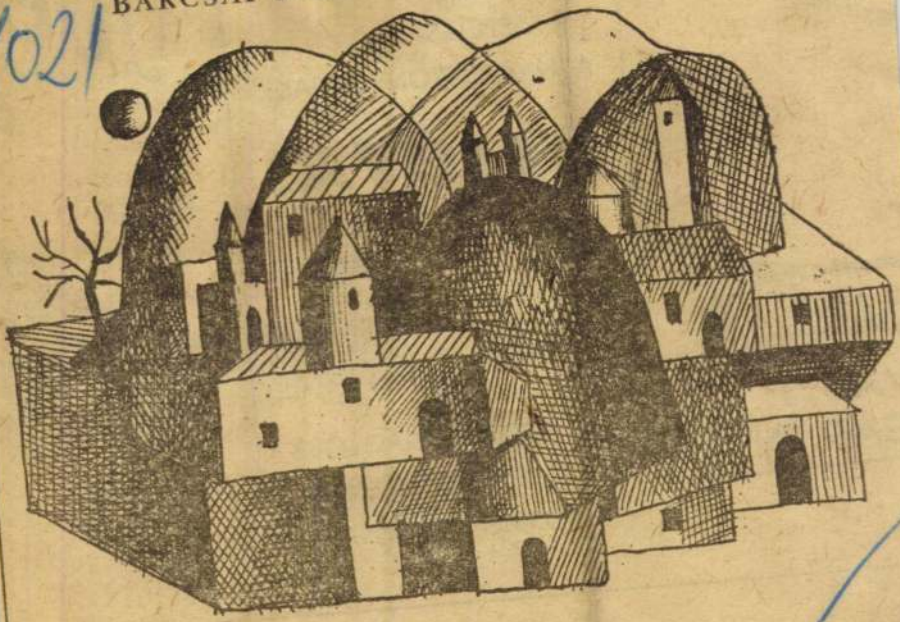

ete-fehér,
szült
Z
OTIÉRT
AVASZI
ÁSÁRÁN
ÚJ
KELLE
MEGL
A HA
FŐ
1 kg ára:
36 forint.
MINDEN NAGYOBB
ÉLELMISZERBOLTBAN,
KIMÉRVE KAPHATÓ.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 337-748, 340-726

1973 SEP 9
Népszabadság

dos: a napóleoni támadástól a második [illegible] zett, nova erkeztunk.

1021

BARCSAI TIBOR: GRÚZ TÁJ

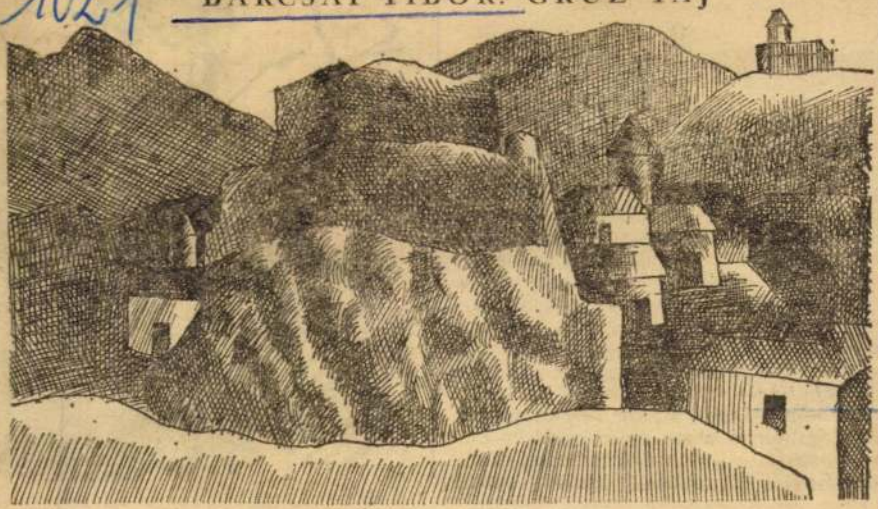

Barcsai Tibor

teikkel a karácsony ünnepét, nem
neplik a felszabadulási évfordu
nem visznek szagos kölnit lányo
asszonyoknak köszöntésként.

*

Elfogadható tétel: a proletariát
zetésével az osztály nélküli társa
felé tartunk. Minek akkor oszt
dalom? Ezt ma sok irodalmi műve
lő folyóirat, újság szerkesztője ú
telmezi: a munkásokról szóló iro
ra nincs szükség. A könyvkiadókn
jobb a helyzet. Aberrált házme
deklasszált, félig-művész segédr
sok jelentik a mai irodalomban a munkást. Vajon évszázadok múltán ezekből a művekből állapítja majd meg az utókor, hogy mindazokat a hősi tetteket, miket acél- és vasmennyiségben végrehajtott e kor, e társadalom, kik s milyen emberek cselekedték?

Ha kötelessége a kor irodalmának megfogalmazni a ma élő értelmiség hányatottságát a különböző izmusok és elidegenedési áramlatok között, akkor

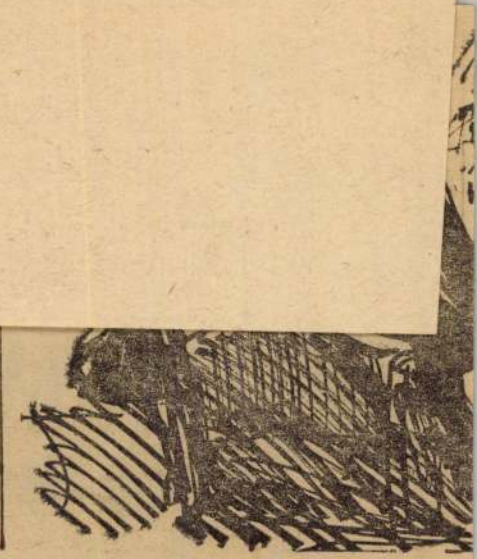

Bardócz Árpád

Képzőművészet 1929. 24. sz.

216. (Kép pel.)

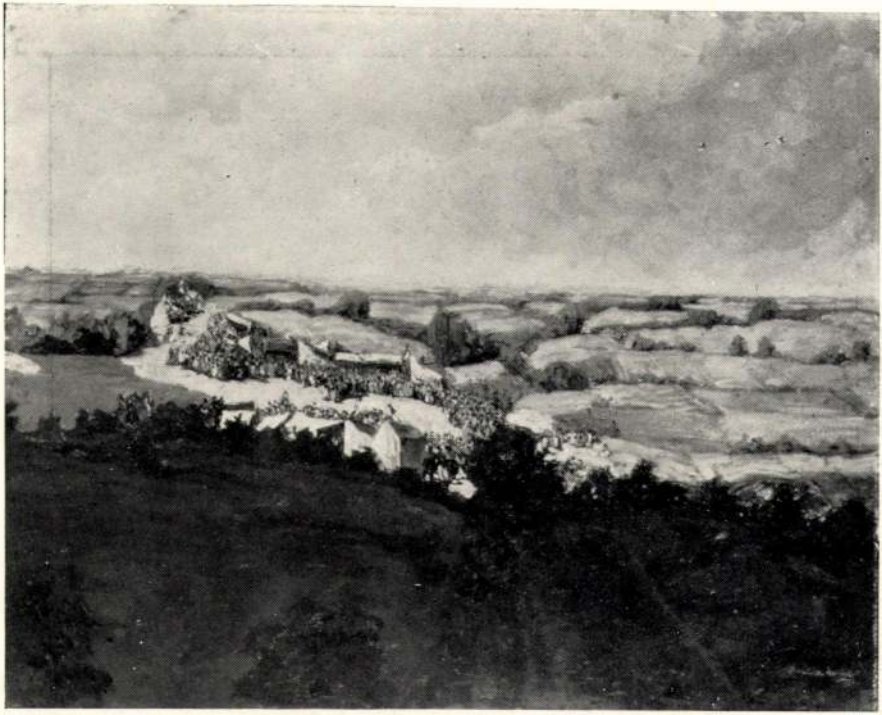

BARDÓCZ ÁRPÁD: ALFÖLD.

SZINYEI-MERSE PÁL: ŐSZI SZÍNEK. (Tanulmány.)

az Ujság vasárnapja

BUDAPEST, 1929. 1. SZÁM.

Bardócz Árpád

Bardócz Árpád

Cecil B. de Mille idei hatalmas filmje: Chicago. A főszerepekben Phillis Haver, Várkonyi Mihály (Forum, Décsi, Palace) január 10-től

MEINL GYULA KÁVÉ- ÉS TEABEHOZATALI RESZVENYTARSASAG KÖZPONTI TELEPEINEK SZÉKHÁZA VII. ISTVÁN-ÚT 23—25.

Mikor még a nap volt a legjobb orvos ↑

A régi és a modern orvostudományt szimbolizálja Gaber ben Hogan és Koch →

Bardócz Árpád freskói az egyptomi Al Moaszat kórház királytermében

A 300.000 font költséggel épülő hatalmas modern kórház freskó-pályázatát magyar festő nyerte meg. Ezek itt a kórház királytermének négy falát dekoráló freskók, amelyek az egyptomi orvostudomány fejlődését ábrázolják

Mohamed Ali, az első egyptomi kórház alapitója, előtte Cloth bey, a francia származásu egyiptomi orvos →

Erofil és Erasistrato, Egyptom görög orvosai 2000 évvel ezelőtt ↓

A török szenátus palotája Ankarában ↑

Az uj Törökország

↓ A „Mezőgazdasági Bank" ankarai főintézete (Foto Percel Egc)

Bardócz Árpád

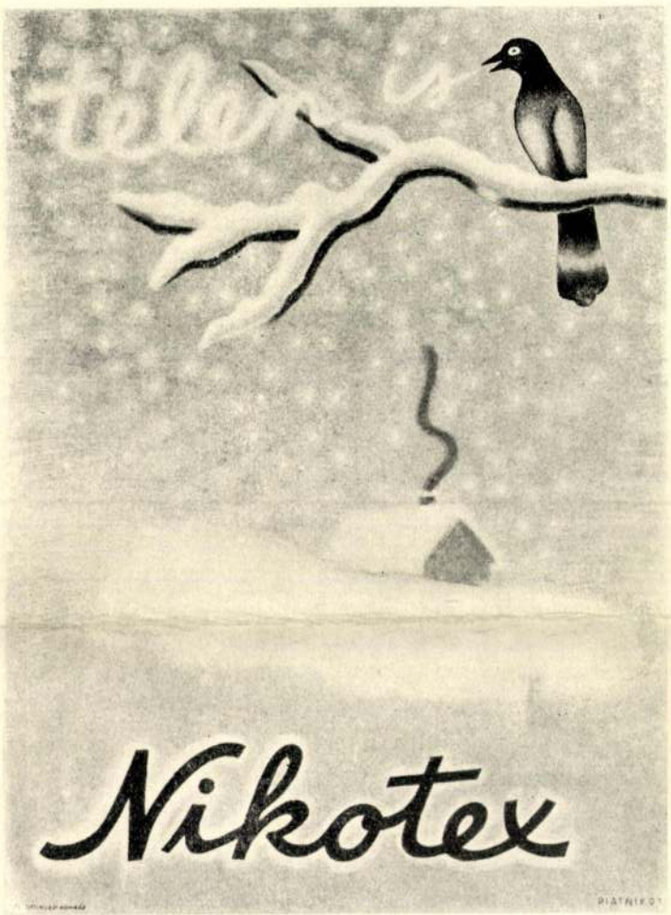

A Nikotex R.-T. plakátja
Tervezték: Berény és Bortnyik

Intérieur Kadelburger üzletében
Foto Guttmann és Rédner

A Stühmer Frigyes R.-T. kakaó-plakátja
Tervezte: Berger Oszkár

Foto Seidner

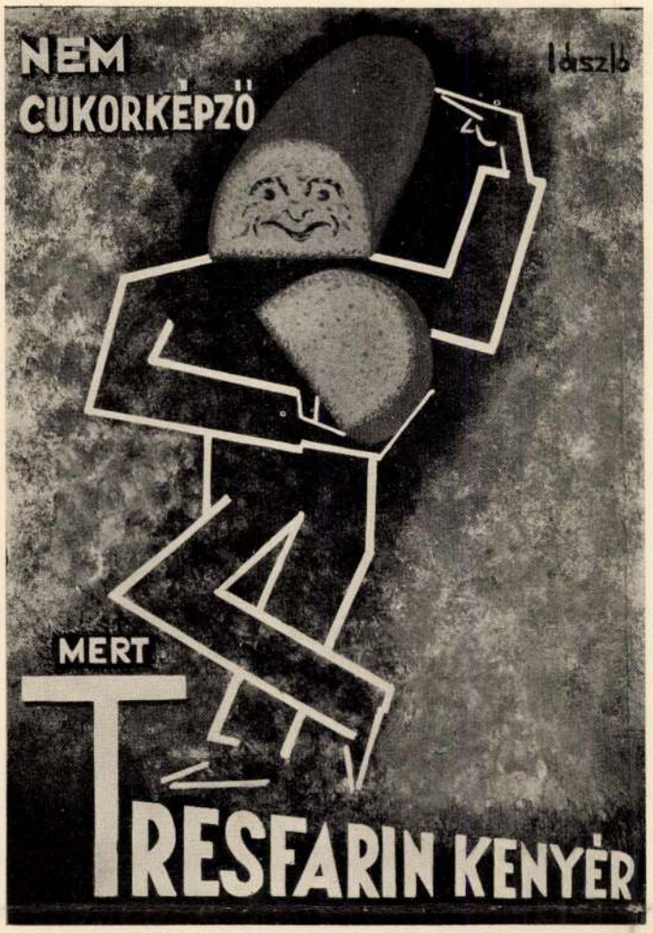

A Tres R.-T. plakátja a Tresfarin kenyérről
Tervezte: László József

A Hungária-fürdő plakátja
Tervezte: Bardócz Árpád

A Sidol-gyár Boxy-plakátja
Tervezte: Bardócz Árpád

Foto Guttmann és Rédner

SIKNÉ MÁRER EMMA
NŐI KALAP
KÜLÖNLEGESSÉGEK TERME
BUDAPEST, IV.
KRISTÓF-TÉR 8. SZÁM
Mai időkhöz
mai árak!!
TELEFON: 81-2-50

Portrait- és tájkép-
festők figyelmébe!
Ha zavartalanul akar dolgozni, viseljen
speciális „kettős fókuszu" üveget,
mely amerikai keretben a nyugodt és
zavartalan munkát biztositja
KÉSZITÉSÉBEN SPECIÁLISTA
VERES OPTIKA- ÉS FOTOSZAKÜZLET
BUDAPEST, V., VÖRÖSMARTY-TÉR 6

Szerkesztésért és kiadásért felel:
Dr. GYÖNGYÖSI NÁNDOR
Kiadóhivatali igazgató:
KASSAI ARNOLD.

Képzőművészet
1935. 81. o.

Bojár Lili

Boross Géza

Bónis Lajos
(Bardócz Árpád festménye)

Magyar Színművészeti Lexikon
Bpest 1929. I. k. (Bónis Lajos arcképe.)

Borbély Sándor

Boross Mihály

Boross Endre

Boócz Lajos

Bosnyák Zoltán dr.

Bardócz Árpád.
festőművész

N. Új. 928 VIII/11

— **Magyar festőművész sikere Spanyolországban.** Madridban a „Comission de propaganda generica del Accite de Oliva Espanol a tavasszal nemzetközi pályázatot hirdetett a világhirü spanyol Oliva-olaj export-propagandáját szolgáló müvészi kivitelü plakátra, 12 pályadijat tüztek ki és az első dij 15.000 peso volt. A pályázatokra a világ minden részéből többszáz pályamü érkezett be. A 12 pályadijjal kitüntetett müvész között magyar müvész nevével is találkozunk és ez *Bardócz* Árpád az ismert festő- és rajzolómüvész, aki az ötödik dijat nyerte el.

Nemzeti Ujság. 1928. Jul. 11.

1

Bardócz Árpád.
festőművész

* **Magyar festőművész spanyol pályadijat nyert.** Madridban a Comission de propaganda generica del Accite de Oliva Espanol a tavasszal nemzetközi pályázatot hirdetett a világhirü spanyol Oliva-olaj exportpropagandáját szolgáló művészi kivitelü plakátra. Tizenkét pályadijat tüztek ki és az első dij 15.000 peso volt. A pályázatokra a világ minden részéből többszáz pályamü érkezett be. A pályázat eredményét a zsüri a napokban döntötte el. A tizenkét pályadijjal kitüntetett művész között magyar nevével is találkozunk és ez *Bardócz* Árpád kiváló festő- és rajzolóművészünk, aki az ötödik dijat nyerte el. A pályadij odaitéléséről a bizottság elnöke már értesitette a pályadijnyertes magyar festőművészt.

Magyarság, 1928. Júl. 11.

Bardócz Árpád

Magyar akvarell- és pasztelltestők kiállítása

A Nemzeti Szalon termeiben tizenhatodik kiállítását rendezi a *Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete*, s nehéz volna azt mondani, hogy ez a kiállításuk haladás az előbbiekhez képest, noha visszaesésről sem lehet szó. Mindenesetre olyan ez a gyűjtemény, amellyel az egyesület nem vall szégyent, hiszen itt találjuk *Bardócz* Árpád, *Bayer* Ágost, *Edvi Illés* Aladár, *Gimes* Lajos, *Hende* Vince, *Istokovics* Kálmán, *Jaschik* Álmos, *Kató* Kálmán, *Kunffy* Lajos, *Nagy* István, *Nadler* Róbert, *Neogrády* Antal, vitéz *Pataky* Ferec, *Pécsi Vilch* Dezső, *Szlányi* Lajos műveit, s ez maga elég a nivó megállapításához, de éppen ilyen díszes névsor *Barna* Ilona, *Bundschuh* Ottó, *Csóka* István, *D. Wolf* Irma, *Diósy* Antal, *Fűstös* Zoltán, *Halasi Horváth* István, *Jaschik*, Álmos, *Kézdi Kovács* Elemér, *Komjáti* Gyula, *Kövesdy* Géza, *Major* Jenő, *Haranghy* Jenő és nem-kisebb figyelmet kell szentelni *Benedek* Kató, *Ócsvár* Rezső, *Páris* Erzsi, *Rauscher* Juliska, néhai *Szontágh* Tibor, *Thomaené W.* Margit, *Vadon* Benjamin és *Wellmann* Róbert képeinek. A kiállításnak a jobbra eső első terme mintegy a quintessenciája a kiállítás anyagának, s ez a gyűjtemény ebben az összeállításban a kiállítás legértékesebb része.

EK. 930. XII. 14.

Bardócz Árpád

P.H.9

— **Kiállítások.** A Nemzeti Szalon a művészeti sorsjáték anyagának kiállításával egyidejüleg mutatja be 77-ik csoportkiállitását. Elsőnek *Bardócz Árpád* vidám, problémátlan és tetszetősen kellemes festményeit kell említenünk: szép asszonyok élethű és könnyed kézzel megfestett arcképeit, néhány színes és eleven tájat, két jó férfiportrét, melyek közül különösen az *Ujságiró* cimü jellegzetes és egész sorát a friss rajzoknak, közöttük egy vibráló mozgalmasságu velencei részlettel. — Nagyobb anyagot mutat be *Corini Margit*, a világvárosi éjszaka festője, aki villanyreklámok izgatott fényjátékát, párizsi sikátorok fojtott romantikáját, esős nagyvárosi esték lakkos reflexeit kelti életre. Egy-egy képén őszinte festői értékek, a legtöbbön inkább keresett szin és fényhatások érezhetők, tehetséges, ösztönös, de zabolátlan és kissé felszines festészet ez. — *Némethy Béla* jóindulatu munkái közül komolyabb értékkel emelkedik ki a *Tájkép, apácákkal* cimü finom kis festmény, *Kohán György* nagyméretü szénrajzait pedig csak a divatos „szürrealizmus" jelszavával lehet mentegetni, de megérteni igy sem. — A kiállitás legértékesebb részét *Ráhmer Mária* kerámiái adják. Ez a fiatal művésznő nemcsak dekor[illegible]

Bardócz Árpád

M.932.IV.10.
B.H.932.IV.10.
N.U.932.IV.9.
P.N.932.IV.10.

*** Csoportkiállítás a Nemzeti Szalonban.** Szombaton délben szokatlanul élénk volt a *Nemzeti Szalon* épülete. Filmfelvevőgép berregett a nagyteremben és közismert személyiségek állták körül azt a mikrofont, mely előtt *Horthy* kormányzó mondta el megnyitóbeszédét, amelyről lapunk más helyén adunk beszámolót. Utána a kormányzó megtekintette a kiállított műtárgyakat: a Lady *Chylston* által összegyüjtött, nyomorenyhitőakcióra szánt nyereménytárgyakat, *Corini* Margit feltünően érdekes festményét, *Bardócz* Árpád, *Némethy* Béla, *Kohán* György és *Rahmer* Mária munkáit. *Corini* Margittal hosszasabban elbeszélgetett, hiszen ennek a magyar, Párisban élő festőművésznek a képei valóban komoly figyelmet érdemelnek. Az éjszaka festője *Corini* Margit, annak az éjszakának, mely alkonyat után ráterül a városokra, ráboritja csillagtalan, holdfénynélküli feketeségét az utcákra, a házakra és az emberekre. *Corini* távol minden sablontól (a szokásos és izléstelen holdvilágcsendéletektől stb.), egészen uj utat vág egy olyan területen, melyhez eddig, tudj' Isten miért, de még avatott művész nem nyult. Mélységek és távlatok, rejtett és alig látható fények, tomboló vörös és aranyos fényzuhatagok, esőtől csillogó aszfaltok és házoldalak törnek, zuhannak szinte expressziv erővel ezekről a festményekről le. Magas művészi kulturáját portréi is bizonyitják (egy férfi- és két önarckép), ahol nyugodt és harmonikus stilus dominál... Utána *Bardócz* Árpádot kell megemliteni, aki ezen a kiállitáson rajzokkal, pasztellekkel és olajfestményekkel szerepel. Nobilis művész, mindenről van mondanivalója és igy szélesskáláju, sokat tud adni. Különösen arcképei és két nagyobb kompoziciója *(Virágos ablak, Nyári bucsu)* jelentenek feltünést. *Kohán* György szénrajzai indokolatlanul elnagyoltak, hiszen a téma mindegyiknél aránylag kicsi és groteszkül hat külső dimenzióival. *Némethy* Bélában vannak értékek, de még tétovázik, nem tud megállapodni és még keres, kutat az igazi után, *Rahmer* Mária kerámiai munkái iparművészeti értéket jelentenek. Figurái ötletesek és nagyon eredetien hatnak. A Lady *Chylston* által összegyüjtött nyereménytárgyakból különösen *Lux* Elek és *Szentgyörgyi* szobrait kell kiemelnünk. *(d. a.)*

M. 932 IV. 10.

választások során a régi tisztikart újból [illegible] választották, *Pfeifer* Ignác ügyvezető-elnököt örökös ügyvezető-elnökül, *Phillitz* Dezső titkárt főtitkárul választották meg. A választmányt két uj taggal egészitették ki: *Varga* József dr. müegyetemi ny. r. tanár és *Zechmeister* László dr. pécsi egyetemi tanárakkal. Ezután *Polányi* Mihály dr. charlottenburgi egyetemi tanár előadást tartott az atom-reakciókról. Elnök zárószavaiban felkéri a közgyülés, hogy az egyesület megalakulásának 25 éves évfordulója alkalmából április 10-én délelőtt fél 12 órakor az egyesület helyiségében tartandó diszülésen minél nagyobb számban vegyenek részt.

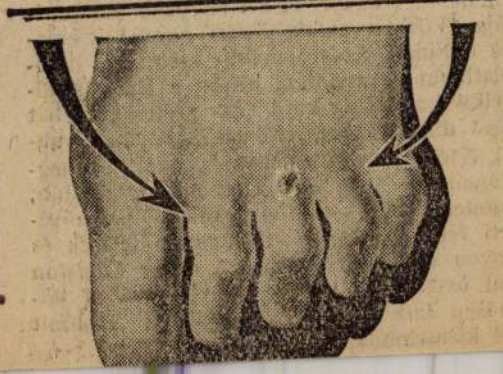

Bardócz Árpád
festőművész

Magyarság
1930.XI.9.

A Munkácsy-céh nagy kiállitása.

Az Ernszt-Múzeum összes kiállitási termeit ezuttal a Munkácsy-céh harmadik reprezantiv tárlata foglalta le.

Mindjárt hozzátehetjük, hogy rendkivül válogatott, magas szinvonalu anyaggal.

A Munkácsy-céh tudniillik szerencsésen egyesiti tagjai sorában a különféle művészcsoportok jelesebb művészeit, akiket a céh elnöke, *Márk Lajos* ismert szeretetreméltóságával gyüjtött a céh keretébe. Ezért látjuk a kiállitáson szereplő 250 műtárgy között *Wellmann Róberttől* a legszélsőbb irányig a magyar piktura minden válfaját.

Mindjárt az első termet a rajzok, pasztellek és vizfestmények kitünő sorozata tölti meg, közte *Bardócz Árpád* friss pasztell-fejeit, *Komjáti István* bravuros rézkarcait, *Zádor István* finom női fejeit, *Basilides Barna* szépen rajzolt „Angyali üdvözlet"-ét, *Ettinger Zoltán* „Nagyszeben" c. szines ceruzarajzát, *Kézdi-Kovács Elemér* „Rouge" c. finoman részletezett vizfestményét, *Brenner Nándor* nagystilü biblikus rézkarcait (az „Extasis", — „Visszatérés", — „Vizözön"), *Weil Erzsébet* művészi rézkarcait, *Márkus Imre, Ducsay Béla, Podolini-Volkman Artur* műveit.

A festmények sorozatát *Glatz Oszkár* kitünő paraszt-tipusai („Kislány macskával", — „Készülődés a fonáshoz", — „Sokác leány") nyitják meg, mellettük *Kernstok Károly* „Aratás"-a, *Gaál Ferenc* „Kukoricatörés"-e, *Ivánvi-Grünwald Béla* pompás virágcsendélete, *Szüle Péter* „Ceglédi paraszt"-ja, *Czencz János* erdei tája, *Kosztolányi-Kann Gyula, Herman Lipót, Orbán Dezső, Szönyi István* tájképei a kiválóbb értékek.

Ez a sorozat folytatódik *Magyar-Mannheimer Gusztáv* klasszikus olasz tájrészleteivel, mellettük *Rudnay Gyula* tájképe lovassal, *Szlányi Lajos* „Sümegi vásár"-ja, *Déry Béla* „Notre Dame"-ja, *Fényes Adolf* romantikus tájai (köztük a „Nőrablás"), *Csánky Dénes* táj-viziói, *Csók Istvántól* a „Pacience" finom alakja. A negyedik teremben feltünt *Kemény Nándor* „Viharfelhők" c. érdekes vászna, *Gulyás Sándortól* a „Fuvarosok", vitéz *Darvassy István* tiszai halásza, *Vidovszky Bélától* egy intérieur, *Edvi-Illés Aladár* finom balatoni tája, *Nádler Róbert* szép félaktja, *Gimes Lajos* „Nyaralás"-a és téli tája, *Udvary Géza* „Nyár" c. genre-témája, *Márk Lajos* ezüst-tónusu képei (köztük a „Kastély tövében", — a „Julius", — az „Empiresque", *Koszkol Jenő* „Budai várkert"-je, *Lehel Mária* önarcképe.

Ujabb csoportban *Kunfy Lajos* ragyogóan szines virágai és *Benkhardt Ágost* „Karácsonyfa a műteremben" c. intime vászna mellett *Schossberger Klára* „Akt"-ja, *Vass Elemér* vitorlásai a Rivieán, de főképpen *Faragó Endre* „Sakkozók" c. képe állit meg, erős rálátással, amitől a két sakkozó is beleolvad a sakk-kockákba. Itt szerepel *Gy. Nagy Zsigmond* egy szines vázlata, *Dóbrőcöni Kálmántól* a „Himző matyómenyecske", *Prohászka József* egy igen frissen lefestett heverő női aktja, *Belányi Viktor* csendélete és *Sz. Gyenes Lajos* szines narancsos-képe.

A nagyteremben legérdekesebb *Basilides Barna* nagy vászna a „Halász"; erősen kinai hatással megrajzolt szép kompozició. Feltünően jó *Förstner Dénesnek* „A festő" c. portraitja, élénk, szines vázlat *Aba-Novák Vilmos* „Somogyi búcsusok" c. vászna, finom rálátásos impresszió *Pólya Iván* „Bárkák a Tiszán" képe, meleg tónusban festett nyári impresszió *Hubay Andor* „Kévekötők" c. vászna. *Barzó Endre* „Kintornás"-át az teszi érdekessé, hogy a kintornától festményén a felhők, házak, falak mind kinosan tornászva vajudnak. *Pécsi Pilch Dezső* festett vázlatai inkább ultra-rajzok, *Gedő Lipót* viszont a torzrajz könnyed vonalai helyett most „Éneklő barátok" cimen egy igen komoly festményt állitott ki. *Feszty Masa* „Merengés"-e, *Czene János* „Aktkompozició"-ja is érdekesebb.

Szoborművek szétszórva diszitik a termeket, köztük jobbak: *Bori Jenő* „Jávorszarvas"-a s egy szép bronztála elefántokkal, *Madarassy M. Walter* „Meduza"-feje, *Sóvári János* gyermekfeje és heverésző aktja, *Petri Lajos* finom fajánszfigurája: a „Kopja faragó". *Margó Ede* kis eozin Madonnája és *Csillag István* Rákosi Szidi bronz-plakettje.

A Munkácsy-céh katagólusa még 48 műgyüjtő tagot sorol fel. Ha ezek mind „gyüjteni" fognak, akkor a szép erkölcsi sikert az anyagi siker is tetézni fogja.

Azért írom le, hogy hogyan táplálom kicsinet mert szeretném, ha nagyon sokan használnák a zab készítményeket. Mi reménni sem mertük, hogy a m kicsike, sovány babánkból ilyen hatalmas szép bab legyen.

Hálás tisztelőjük
Vaczek Adolfné.

Abony, Pest megye,
Gróf Szapáry-kert.

Kislányomat, akit egy hónapos korában kényte len voltam elválasztani, különféle tápszerekkel próbá tam táplálni.

Egy hónapi kisérletezés után végre unokabátyár ajánlatára Zamakóval kezdtem táplálni, melyet má az első adagolásra szivesen fogadott.

Ezuton fejezem ki a tek. Igazgatóságnak hálá köszönetemet a kiváló tápszerükért. A kislányom m kilenc hónapos és 9½ kg sulya van.

Kiváló tisztelettel
Balogh Istvánné.

Budapest, III.,
Zsigmond-u. 104.

Nem mulaszthatom el hálás köszönetem kifejez sét a tek. tápszergyárnak. Kicsi babám nagyon me kedvelte és pedig az én nagy örömömre, nagyon sz pen erős, ül, fejlődik szemmel láthatóan a „Zamako használata óta, ugyhogy semmi körülmények közö sem hagynám el használatát; ugyanis két hét alat vagyis egy doboz használata után, 45 deka gyarap dást tapasztaltam.

Még egyszer is hálás köszönetet mondok a t. gyárnak s kérem egyben, hogy a három doboz Zam kót kék csomagolásban utánvéttel címemre postafo dultával elküldeni szíveskedjék, mert amióta meggy ződtem hatásáról, nagyon nehezen nélkülözi.

Továbbiakról néhány hó alatt tüzetesen fogo beszámolni s köszönetem fogadja

maradok hálás tisztelője
Adorján Lajosné.

Kisgeresd, u. p.
Nagygeresd (Sopron m.)

El nem mulaszthatom, hogy ki ne fejezzem e ismerő dicséretemet az önök által készített Zamak tápszerükért, amelynek rendszeres használata folytá már majdnem éhhalállal küzdő drága egyetlen kisle nyom oly életerős, hatalmas bucmák, gyönyörüen fe lett gyermekké lett. Környékbeli ismerőseim látvá kisleányomon a Zamako csodákat művelő hatását, tö ben megkezdték annak rendszeres használatát és örön mel tapasztalják a gyönyörü eredményeket, amit má a Zamakóval eddig is elértek.

Kiváló tisztelettel

Bardócz Árpád

koll. kiáll. Fränkel-
cód 2 nél-

Ujság. 1935. márc. 14
(e.a.: B.A. Egyip-
tomban.)

— **Bardócz Árpád Egyiptomban.** A mindig jókedvü és mozgékony *Bardócz* Árpád két évvel ezelőtt váratlan elhatározással Egyiptomba tette át főhadiszállását. Ott sikerült egy kórház falfestményeire kiirt pályázatot megnyernie. Egyiptomi időzése, utazásai Afrikában és Kis-Ázsia kikötővárosaiban a termékeny és könnyen alkotó müvészt fokozott tevékenységre serkentették. Napkeleti élményeinek emléke most az a kis bemutató, amelyet a Szépmüvészeti Kiállitások szalonjában rendezett munkáiból. Olaj- és vizfestményeken, azután gyors kézzel készült rajzokon idézi fel keleti emlékeit Bardócz. A festményeknél meggyőzőbben hatnak rajzvázlatai. Azokban gátlástalanul érzékül meg Bardócz temperamentuma, friss látása és ötletes előadása. Sztambuli rajzai, vagy a jaffai kikötőé ideális grafikai felfogásu és előadásu lapok. Szinte rézlemezre kivánkoznak. Nagyobb igényüek a festmények. De azoknak nagyok a szinbeli bizonytalanságai. Egyáltalán nem meggyőző alkotások. A néző szem nem érzi őket az afrikai természet, a fü, fa, az ég és föld hiteles ábrázolásának. *(e. a.)*

1981. Billotte René:
Sz. Tarbesben 1846 junius 24-
Hold feljötte.

Sz. Denis környékének parasztházak egyikének nyitott ajta kendővel kötötte be és a szürke réklit, hat fa képez csoportot és k tó foglalja el és a háttérben, a fac a zsilip felől, asszony halad a a felkelő hold ragyog, a mely a tó balra: René Billotte.

A házak előtt

Vászon, mér. 99:130.5 cm.
Vétetett 1901: III. 27-én a 20
(151/901).- Elszámoltatott 1901: VII
Az elszámolást elfogadta az 19

904:IV.29

20398-901

BARDÓCZ 1. *Árpád*, festő és grafikus. * Budapest 1882 okt. 27. A budapesti iparművészeti iskolában Prenosil Sándornál és Pap Henriknél tanult. 1911—13. a Politikai Magyarország c. mű kb. ezer illusztrációját rajzolta. 1915—18. a harctéren szolgált s számos háborús tárgyú naturalista képet festett és rajzolt. 1917, 1924. és 1932. a Nemzeti Szalónban gyüjt. kiállításokat rendezett. 1927. állami pasztelldíjat nyert. 1934. festette az egyiptomi Al Moaszat-kórház királytermének freskóit.

E.G.I.72:1

Éber-Gombosi: i.m., ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~. I.k. ~~[illegible]~~ 5.

72.l.

Károly lothringeni hg.

Mellig, kissé bal
elválasztott haja hos
~~tőzve mely~~ felett a b
alja csipkéből való.

„CARLO PRIN
CAVALIERA J
ANN

Rézmetszet, méretei

— **Tavaszi kiállítás a Nemzeti Szalónban.** A Nemzeti Szalónban holnap egy tárlat nyilik meg, amelyet *Nagy Tavaszi Kiállításnak* keresztelték el, holott már erősen bent vagyunk a nyári kánikulában. Inkább *vigaszversenynek* lehetne nevezni, amelyen felvonul közel 550 kép, körülbelül ugyanannyi művésztől, akik az idei szezónban nem tudták munkáikat a publikum elé hozni, nem is szólva azokról, akiknek máskor alkalom és mód sem kínálkozna arra, hogy előálljanak képeikkel és szobraikkal. Majdnem mind ismeretlen hangzású név, akad közöttük biztató tehetség is, de sok megúnt sablon mellett kell elmennünk. A Szalón igazgatósága úgy igyekszik az érdeklődést fentartani, hogy egy-két régebbi nevet is beiktatott az újak közé. *Bardócz* Árpád, *Barkász* Lajos, *Erdősi* Béla, *Feszty* Masa, *Péter* Máriánn, *Gyenes* Gitta, *Hüranghy* Jenő, *Háry* Gyula, *Kotász* Károly, *Bánné Kuszka* Lili, *Reményi* József, *Porter* Paula, *Szuli* Angéla, *Szinyei-Merse* Rózsi, *Varga* István és még néhány ismert nevet találunk a képek alatt. Az ilyen tömeges felvonulásoknak mintha már lejárt volna az ideje. A közönség nem tud tájékozódni, a műértők egy, vagy esetleg két kép után nem tudnak helyes ítéletet alkotni, a művészek nem tudják megmutatni igazi kvalitásukat, nem is beszélve arról, hogy éppen az ilyen kiállítások kábítják el legjobban a dilettánsokat és esetleg olyan reményeket ébresztenek bennük, amelyet az élet sohasem fog valóra váltani.

Bardócz Árpád

Est 1927 VI. 16.

Bardócz Árpád

festőművész

— **Bardócz Árpád kiállitása a Lipótvárosi Kaszinóban.** Nagyszámu és előkelő közönség töltötte meg a mult héten estefeléről-estefelére a *Lipótvárosi Kaszinó* termeit, hogy megszemlélje *Bardócz* Árpád uj festményeit, amelyek itt kerültek kiállitásra. *Bardócz nemrégiben tért vissza Egyiptomból* és mostani anyaga nagyrésze ottani munkáiból került ki. Külön megemlitést érdemel a kitünő művész *«Ádám és Éva»*-kompoziciója, amely előtt szinte állandó csődület volt a Lipótvárosi Kaszinó diszterme̊ben.

Reggeli Ujság

1935 XII. 23

Bardocz Árpád

— **Bardócz Árpád kiállítása.** A Fészek kiállítási termében *Bardócz Árpád* kicsiny, de finoman megválogatott kollekcióját látjuk. Néhány könnyű és elegáns kézzel odavetett pasztell, pompás színekben néhány frissen megfigyelt és bravurosan papirravetett rajz, akvarell, — ennyi az egész, de igen jóleső, friss és eleven művészet. Érdemes arra, hogy szeresse az ember. (f. j.)

P. K. 929. XI. 16

Bardócz Árpád

** **Bardócz Árpád kiállitása a Fészekben.** *Bardócz* Árpád, a jeles festőművész pasztelleiből és rajzaiból kiállitást rendez a Fészek művészklubban. A kiállitás hétfőn, e hó tizenegyedikén nyilik meg és naponként délután 6—8 óra között dijtalanul tekinthető meg.

Kisáj, XI. 10. 929.

ardócz Árpád festő és grafikus

Magyar Életrajzi Lexikon

Bardócz Árpád (Bp., 1882. okt. 27. – Bp., 1938. dec. 10.): festő és grafikus. A bp.-i Iparmüv. Iskolában Prenosil Sándornál és Pap Henriknél, majd Münchenben, Párizsban, Hollandiában és Norvégiában tanult. 1911–13-ban megrajzolta Politikai Magyarország c. kiadvány ezer illusztrációját. Az I. világháboru harctéri élményeiből született Toporentz 1914–16 c. kőrajzalbuma (1917). A Tanácsköztársaság idején plakátot és ujságrajzokat készitett. Ugyanebben az évben, 1924-ben és 1932-ben gyüjteményes kiállitásokat rendezett a Nemzeti Szalonban. Egyiptomi utazása során az Al-Moaszat kórház királytermébe freskót festett (1934). Egyiptomi élményeit megörökitő képeit 1935-ben a Lipótvárosi Kaszinóban, vizfestmény- és pasztell-tájképeit, csendéleteit 1937-ben Szabadkán állitotta ki. Több hazai és külföldi dijat nyert. A M. Irodalmi és Müvészeti Szövetség elnöke, a Munkácsy Céh tagja. Müveit az MNG őrzi.

K. S.

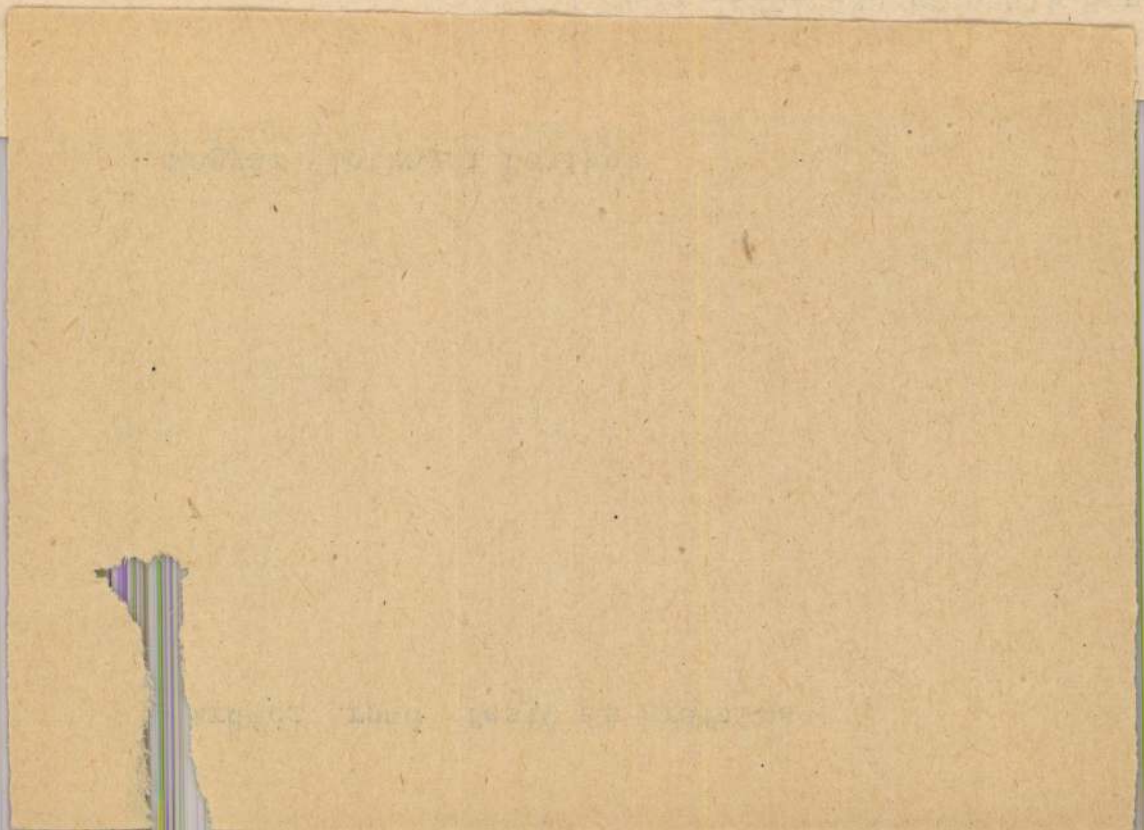

Bardócz Árpád

Festőművész.

Képzőművészet

1933 I.

VII. évf. 56.sz. 22. old

/.

BARDÓCZ ÁRPÁD KIÁLLITÁSA ALEXANDRIÁBAN.

Az Egyptomból érkező ujságok a kitünő magyar piktornak Bardócz Árpádnak nagysikerü kiállitásáról számolnak be. Különösen pastelljeit dicsérik,melyek közül a kormányzó és a polgármester portréit emelik ki.

Képzőművészet 1933 január VII.évf.
56.sz.22.old.

Bardócz Árpád

— **Bardócz Árpád kiállitása.** A Fészek termében *Bardócz Árpád* szép kiállitását látjuk és örömmel jegyezzük fel, hogy ez a rokonszenves festő erős lendületet mutat munkáiban, tavalyi kiállitása óta. Mintha megtalálta volna önmagát, holott problémái sohasem voltak, csak épp több igénnyel közeledik most a pikturához, mint annakelőtte. Pasztellportréi ma elegáns, sőt mondain kezelésüek, szép és néha frappáns szinakkordok, finom rajz, sőt karakter van rajtuk. Bardócz — ugy látszik — Amerika felé orientálódik, ahol ez a parfümös portrétehetség vagyont ér. Egy-egy aktján és legfőként önarcképén markánsabb és ujabb kifejezésmódra is törekszik, de igazi tehetsége mégis ott van, ahol szép asszonyfejeket vethet oda hamvasan, könnyedén a papirosra. Ebben azonban: virtuóz. *(f. j.)*

PH. 1931. II.

Bardócz Árpád

Bardócz Árpád kiállítása

A Fészek művészek klubjában *Bardócz* Árpád egy sereg portrétanulmányt állitott ki s néhány virágcsendélet képével teszi teljes értékűvé művészi megjelenését. *Bardócz* festőművészete ujabban fordult a szines kréta-anyaghoz, amelynek segitségével némi felszabdulás érezhető eddigi kötött előadási formájától. Egy olajfestésü önarcképe s nyomban mellette egy szines krétával megoldott fátyolos női portréja minden magyarázat nélkül hirdetik, hogy *Bardócz* igazi ereje az utóbbi alkotásnál jelentkezik valójában. Amig olajképe valami nyomottságot, valami sulyviselést, valami konfliktust tart szinforma és anyag közöt., addig *krétafestményei* könnyed, finom, derüs és szindus alkotások. Bardócz ugy kezeli a szines krétát, hogy a rajz és vonal szinte eltünik a világos szinek pompás harmóniájában. És van valami, ami mindennél több, s ez az, hogy Bardócznál ez a forma nem megállás, csak beérkezés és uj forma felé indulás s a forma vissza fogja vezetni az olajhoz, de már kiforrottan, átforrottan.

E.K. 1931. V. 17.

Bardócz Árpád

festőművész

Bardócz Árpád, a jókedvű, tehetséges és művészkörökben oly népszerű festőművész az ősszel elbúcsúzott pesti műtermétől és a Fészek Klubtól és *Egyiptomba tette át művészi működésének színterét.* A Notesz most *Alexandriából* kapja annak a hírét, hogy *Bardócz Árpádot, mint egy nagy pályázat győztesét kell üdvözölni.* Most épül Alexandriában egy óriási arab kórház, amelynek fantasztikus méretű tervei néhány hete a párizsi L'Illustrationban jelentek meg. *A kórház úgynevezett »király termének« falaira kilenc elképesztő méretű falfestményének megfestésére hirdettek pályázatot, amelyet Bardócz Árpád nyert meg.* Bardócz sikere bizonyára nagy örömet kelt Bardócz pesti barátai körében...

(e. z.)

Reggel

1933 IV. 24

Bardócz Árpád †

Magyarság

1938 dec. 11.

* **Meghalt Bardócz Árpád zsidó festőművész.** Szombaton 56 éves korában váratlanul elhunyt *Bardócz* Árpád, aki a magyar művészettörténelemben szerepet ugyan nem játszott, viszont művészeti életünkben ügyesen adminisztrálta magát. Ennek következtében 1927-ben megkapta a pasztellfestők I. állami díját, 1930-ban Barcelonában ezüstérmet, korábbá 1929-ben Madridban és Newyorkban nyert díjakat. Ő illusztrálta az ötkötetes Politikai Magyarországot (1911—13). A Nemzeti Szalonban 1917-ben, 1924-ben és 1932-ben gyűjteményes kiállítást rendezett. A legnagyobbszabású munkája az egyiptomi Al Moaszat-kórház királytermének freskói. Külsőségekre felépített, dekorativ irányu festészetében és grafikáiban a keleti szellemiség jellemző tulajdonságai erősen kiütköznek.

SINGER ÉS WOLFNER IRODALMI INTÉZET RT. KIADÁSA

Bardócz Árpád

Képzőművészeti Közlöny

1939. I. 11. e. (Nekrológ) —

Bardócz Árpád, a Szövetség első országos titkára is meghalt. Agytumor betegség támadta meg, súlyos operációval sem volt megmenthető az életnek. Kitűnő humora, elpusztithatatlan kedélye a művészetében is érvényre jutott. Naturalista képein a tömegek mozgásproblémájával foglalkozott előszeretettel. Hangulatos tájképei, főleg pasztell arcmásai, riportrajzai, plakátjai révén szerzett jó művésznevet magának úgy itthon, mint külföldön.

Magy. Képzőm. Orsz.

Ára 10 fillér

AREGGEL

Budapest—Hamburg 2:0

XVII. ÉVFOLYAM
51. SZAM

FŐSZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST,
1938 DECEMBER 12

Döntött sorsáról a Memel-vidék

Rendőri karhatalom teremtett rendet az ügetőn

„Sem a pénz értékének romlásától, sem inflációtól tartani nem lehet!“

— mondja Reményi-Schneller pénzügyminiszter

Az államháztartás egyensúlyban van, a bankjegyforgalom normális, az egymilliárdos beruházás változatlanul folyik tovább

Baja, december 11.

(A Reggel tudósítójától.) Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter tiszteletére az este háromszázterítékes vacsora volt, amelyen *Bernhart* Sándor polgármester és *Milassin* Dezső közjegyző mondtak pohárköszöntőt. A pénzügyminiszter megköszönte a lelkes fogadtatást s azután beszámolt a legutóbbi hónapok bel- és külpolitikai eseményeiről.

— A Felvidék felszabadulása után — mondotta — még sokat kell dolgoznunk és fáradoznunk, hogy ezeknek a napoknak az örömét valóban megszolgáljuk. *Ma az egész közvéleményt az a kérdés foglalkoztatja, hogy a honvédség felszerelése és azok az intézkedések, amelyek a Felvidék visszacsatolásával jártak, nem kerültek-e olyan rengeteg pénzbe, hogy ez megingathatja államháztartásunk egyensúlyát, vagy pénzünk értékét? Röviden válaszolok: nem került annyiba! A magyar közvéleményt az a kérdés is foglalkoztatja, vajjon a történtek után megvalósítható az egy-milliárdos beruházási program? Válaszom ismét rövid: megvalósítható!*

Az egymilliárdos beruházási program változatlanul folyik tovább, mintha közben semmi sem történt volna.

Ez elsősorban a polgári beruházásokra vonatkozik, mert a katonai beruházásokat sokkal gyorsabb ütemben valósítjuk meg, sőt — hála az ország teljesítőképessége emelkedésének — *még meg is tudjuk toldani egy tekintélyes lépéssel.* A nemzeti szellemtől áthatott jó, erős és ütőképes magyar hadsereg olyan cél, amelynek eléréséért *nem tudok kizárólag kicsinyes pénzügyi szempontokra tekintettel lenni.* Természetesen

nemcsak a honvédség felszerelése került pénzbe, hanem a mozgósítási állapot fentartása is.

Ezek az összegek bizonyos eltolódásokat mutatnak majd a zárszámadások során, de

ezek nem olyanok, hogy bármilyen tekintetben megingathatnák az államháztartás egyensúlyát.

Hála a magyar adófizetőknek és köszönet hivatali elődeimnek, — bizonyos tartalékokat vettem át, amelyeket még magam is növelni tudtam, úgyhogy *a különbözetek ezekből a tartalékokból fedezhetők lesznek.*

Hallottam olyan megjegyzéseket, hogy a bankjegyforgalom nagyon emelkedett.

A szeptemberi krízis során sokan voltak, akik nem rosszakaratból, hanem felesleges ijedelemből és helytelenül kivették betétjeiket a bankokból. Ez természetesen erőmegfeszítést jelentett a Nemzeti Banknak és ez a bankjegyforgalom emelkedésének egyik magyarázata. A folyamat azonban már megfordult,

a betétek kezdenek ismét visszaáramlani és nincs messze az idő, amikor a normális állapot helyreáll.

A bankjegyforgalom emelkedésének másik oka, hogy *a beruházási program végrehajtása fokozott ipari tevékenységet jelent.* Ezt a tevékenységet még fokozni kívánjuk, ami természetesen majd *újabb hiteligényeket* jelent. Ugyancsak fokozták a bankjegyforgalmat a *jó termés* és a *megfelelő értékesítési árak* is. A bankjegyforgalom emelkedésének harmadik tényezője *a Felvidék visszacsatolása,* mert természetes, hogy *olyan ország, amelynek lakossága egymillióval megnövekedett, magasabb bankjegyforgalmat igényel.*

A bankjegyforgalom emelkedése egyáltalában nem aggasztó, sőt egészséges tünet, mert fokozottabb, felkészültebb magyar közgazdasági életet jelent, amely a termelésből fakad.

A pénz értékét nem az a puszta tény határozza meg, hogy mekkora a bankjegyforgalom, hanem az, hogy a bankjegyforgalom arányban áll-e a termeléssel. Ha a termelt javak és a bankjegyforgalom egymással arányban vannak, akkor

sem a pénz értékének romlásától, sem inflációtól tartani nem lehet.

idejét múlta az a felfogás, amely kizárólag az aranyhoz kötötte a pénz értékét. Nem vagyunk többé az aranynak rabjai, az arany csak arra jó, hogy a nemzetközi fizetési forgalomban kiegyenlítő szerepet játszon. Ismétlem,

nyugodtan elmondhatjuk, hogy sem az államháztartás helyzetében, sem pénzünk értékelésében semminemű változást nem jelent a beruházási program lehonyolítása, sem a Felvidék visszacsatolása.

„Szükség van, hogy növeljük adóbevételeinket!“

A pénzügyminiszter ezután rámutatott a keresethalmozásról, valamint a tisztviselők korpótlékáról, családi pótlékáról és az ipari munkásság családi munkabéréről szóló törvényjavaslat jelentőségére, majd így folytatta:

— Adóreformra van szükségünk, amely *a terhek egy részét leveszi a kisemberek válláról és az adóztatás terén is olyan rendszerre kell áttérni, amely nem jár zaklatással.*

A kézműiparosoknál vissza kell térnünk a tételes adóztatásra, vissza kell állítanunk újból a házosztályadót, a nagyobb jövedelmeket pedig fokozottabb mértékben kell megterhelni.

Ez elsősorban a nem fundált jövedelmekre vonatkozik, azokra, amelyek egészen személyi tevékenységből származnak és túlzottan magasak, avagy ad hoc keresetekből állanak elő. Ez a törekvés vezet *a társulati adó reformjánál* is. Aki eddig is rendesen adózott, azt nem fogja érni semmi sérelem. *Szükség van, hogy növeljük adóbevételeinket, mert olyan nemzeti keresztény feladatok előtt állunk, amelyek el nem odázhatók és amelyek számára meg kell teremteni a pénzügyi fedezetet, mert enélkül semit sem érnek a reformok.*

A szociális vonatkozású törvények egész sorozatára van szükség, hogy elmondhassuk végre, hogy minden magyar emberi sorban él.

Nem egy reformra van szükség a mezőgazdasági lakosság érdekében is, mert a magyar föld nem való sem részvénytársaság, sem idegenek kezébe. A kisgazdatársadalmat családi otthonhoz, házhelyhez kell juttatni, amelynek árát évek hosszú során át törleszthetik hosszú részletekben, alacsony kamatozás mellett. *Mindezek olyan kérdések, amelyeknek megvalósítása nélkül nem érhetjük el azt a szükséges társadalmi egyensúlyt, amelynek hiányában komoly munkát végezni nem lehet. A tüneti kezelés nem használ! Ezeket a reformokat meg kell valósítani, hogy egészséges*

és kiegyensúlyozott legyen társadalmi életünk.

— Vannak nehéz és kényes kérdések is. Ilyen a társadalmi és gazdasági rend egyensúlyának helyreállításáról szóló törvény, röviden

a zsidótörvény, amely szintén reformra szorul.

Ez a törvény, bár jó elgondolásból indult ki, célját nem tudta elérni s nem tudta megteremteni azt a nyugalmi helyzetet, amelyre mindkét félnek szüksége van. Módosítani kell tehát végre ezt a törvényt úgy, hogy végre nyugvópontra jusson ez a kérdés. Ezen az úton kell járnunk, mert ezzel ért egyet a nemzet s mert *ezen az úton tudjuk elérni a szociálisabb, boldogabb Magyarországot!*

A rendőrség karhatalommal oszlatta szét az ügetőpálya közönségét

A botrányos jelenetek oka egy bírói döntés volt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután az ügetőversenypályán, az utolsó futam után *óriási botrány tört ki,* amely néhány percre felidézte a három év előtti »fekete szombatot«, amikor is a tömeg a versenypálya ablakait beverte. Ez a botrány enyhébb lefolyású volt ugyan, de *a kődobálások itt sem maradtak el és*

bezúzott ablaktáblák beszélnek a bírói döntéssel elégedetlen tömeg haragjáról.

Az utolsó futamban az történt ugyanis, hogy a versenybírák »*Itt vagyok II*« nevű lónak ítélték az elsőséget, pedig ez a ló állítólag a *versenyt végig galoppozta* és egyik társát, a favorit *Alit lekeresztezéssel akadályozta.*

A közönség *fülsüketítő zajban követelte a verseny megsemmisítését,* de erről már szó sem lehetett, mert az all right tábla nyomban jelezte a verseny érvényességét. Az első hely közönsége *a bírói páholy alatt tömörülve, hangos szitkozódás közben makacsul követelte a verseny megsemmisítését.*

A zaj hirtelen átragadt az olcsóbb helyekre is, úgyhogy a *II. és III. hely közönsége fenyegetőleg az első hely irányába tartott.* Közben *kövek röpültek, üvegtáblák törtek be.* Az első hely bejárója *ajtajának ablaktábláit a kifelé szorított tömeg benyomta.*

A rendőri készültség nem engedte az első és második hely közti kordont áttörni. Közben feltüntek a *pályára rendelt lovasrendőrök.* A tömeget végül *a rendőrség kiszorította a pályáról.*

A vasárnapi botrányos tüntetéssel kapcsolatban *több igazoltatás történt.* A tüntetésnek körülbelül az utolsó verseny lefutása után az erélyes rendőri beavatkozás után húsz perccel volt vége.

„Építsék le a nagybirtokrendszert, építsék ki a kisbirtokrendszert!"

Tildy Zoltán belső megújhodást követelt vasárnapi beszédében

Alsósegesd, december 11.

(A Reggel tudósítójától.) Tildy Zoltán a kisgazdák zászlóavató ünnepségén vasárnap ünnepi beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy *Nagyatádi Szabó István példájára fokozott felelősségérzéssel kell az ország vezetőinek a forradalmi tünetek ellen harcolniok.* A közebéden *Tildy* Zoltán a reformpolitikáról beszélt, kijelentvén, hogy *ma minden komoly és vérségileg magyar ember a falu népe érdekében hatalmas belső megújhodást akar.* Ennek a reformnak meg kell mutatnia, hogy a magyar fajról van itt szó, amelynek érdekében

gyökeres és nem látszatreformokat kell teremteni.

Becsületes adósságrendezésre van szükség, adóreformra, a földmunkásság s általában a földműves nép sorsának feljavítására.

— *Mi a nagybirtok-rendszer teljes leépítését és a kisbirtok-rendszer teljes kiépítését kívánjuk* — folytatta *Tildy.* —

A nagybirtok tartsa meg a maga erdőit, de a szántóföldgazdaságból csak a középbirtok maradjon fenn.

Nem rablás útján akarjuk földhöz juttatni a falu népét, hanem igazi kártalanítás révén. A magyar falu annyi mindenben el van maradva a város mögött, hogy ez már egyenesen bűn. Hibázik az, aki azt mondja, maradjon meg a falu a maga nemes egyszerűségében, sáros utcáival, elhanyagolt házaival, ahol a városi ember nem maradna meg két napig sem. Akik nagy reformok helyett apró-cseprő intézkedésekről álmodnak, azokat figyelmeztetem, nyugtassák meg egymást, hogy még mindig nincs hajnal, még mindig éjszaka van. *Hajnal csak akkor lesz, ha a magyar faluban meglesz a változás.* Addig

küzdeni kell a magyar nép érvényesüléséért! Ha ez meglesz, akkor lesz magyar feltámadás, ha nem, akkor elvész a magyarság.

BUNDÁK RÓKÁK KEPPEK
EREDETI MODELLEK UTÁN
SCHMIDEG
SRCS IV., PÁRISI-UTCA 3.

Képpárbaj Dunaföldvármellett: két halott

Dunaföldvár, december 11.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap reggel Dunaföldvár közelében *Alsópatlan* község határában a 151-es kilométerkőtől *50—60 lépésnyire* fiatalember

vérbefagyott holttestére

bukkantak a hajnali rorátéról hazatérő emberek. A holttest nyakán és mellén *szúrástól* származó sebek tátongtak. Fél óra mulva

újabb szörnyű felfedezést

tettek a falubeliek: a Sió partján egy másik holttestet találtak. Ennek

koponyája át volt lőve és forgópisztoly hevert mellette.

A csendőrségi nyomozás azonnal összefüggést keresett a két gyilkosság között. Vasárnap délben kihallgatták *Szkipa* József 65 éves medinai gazdát, aki az összeszurkált halottban *fiát* ismerte fel. A másik holttestről kiderült, hogy Katri József ugyancsak medinai legény. A csendőri bizottság nyomozása szerint

Katri József leszúrta ifjabb Szkipa Józsefet,

Alsópatlan határában, azután hazafelé indult, de úgylátszik félelmében vagy lelkiismeretfurdalásában *főbelőtte* magát. A csendőrség most kutatja, *miért ölte meg Katri Szkipát.* Több jel arra mutat, hogy a két fiatalember

képpárbajt

vívott.

Székrekedés

a vért beszennyezi. Ennek következményei: émelygés, fej- és derékfájás és más bajok. Ilyenkor Önnek is segít a jó hashajtó: DARMOL

Revolveres rablótámadás vasárnap este a Kecskeméti-utcában

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este fél kilenckor a Kecskeméti-utca 13. alatt *revolveres rablótámadás történt. Havas* Erzsébetnek van a házban női divatszalónja és ugyanitt lakása is.

A rendőrség megállapítása szerint vasárnap este nyolc óra tájban *két ismeretlen suhanc betört Havas Erzsébet lakásába és összecsomagolta az ezüstöt,*

feltörte a szekrényeket és elvitt néhány szőnyeget is.

Pontosan fél kilenckor érkezett haza *Havas Erzsébet szobalánya, Bokor Ilona.* Belépett a sötét előszobába, ebben a pillanatban *zseblámpa kattant és*

erős fény világított a lány arcába.

Bokor Ilona felsikoltott, mert két álarcos batyús fiatalembert látott maga előtt.

Mindkettő kezében lövésre emelt revolvert tartott.

Bokor Ilona ki akart menekülni az ajtón, az egyik rabló utána vetette magát és

a revolver agyával fejbevágta. A leány eszméletlenül összeesett

és csak félóra mulva tért magához. Sikoltozására összeszaladtak a házbeliek, lezárták a lakást, a ház kapuját, rendőrt hívtak, de addigra

a két betörő a zsákmánnyal már eltűnt.

A személyleírás, amelyet a lány adott, *hézagos,* a rendőrség városszerte keresi a két revolveres rablótámadót.

Elhalasztják a londoni Palesztina-konferenciát

London, december 11.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A *Palesztina-konferenciát,* a jelek szerint, *el kell halasztani.* Az angol kormány eredetileg úgy tervezte, hogy *január első felében* üljön össze Londonban a Palesztina-kerekasztalértekezlet. Közben akadályok merültek fel, úgyhogy *legjobb esetben* **január végén, vagy február elején ülhet össze**

a nagyjelentőségű konferencia.

Gergely Ferencné szül. **Nemes Paula** mind a maga, mind az egész családja nevében legmélyebb fájdalommal tudatja, hogy férje,

Gergely Ferenc

a Magyar Föld Rt., a Nagygombosi és Tarnamérai Uradalmak igazgatója hosszú szenvedés után 1938 december 11-én 52 éves korában elhunyt.

Drága halottunkat 1938 december 12-én délelőtt 11 órakor temetjük Nagygombosról a hatvani izraelita sírkertbe.

Örök szeretetünk őrködik felette.

András, Tusi, György és **Pál** gyermekei, **dr. Gáspár Béla** veje. Testvérei, sógorai és sógornői.

Minden külön értesítés helyett.

Szívünkben mély gyásszal jelentjük, hogy nagyon szeretett testvérünk és büszkeségünk:

Bardócz Árpád

festőművész, számos kitüntetés tulajdonosa, visszaadta alkotó lelkét a Teremtőnek. **Hétfőn, e hó 12-én d. u. ½4 órakor** temetjük a rákoskeresztúri temetőben, a református egyház szertartásai szerint.

Bardócz Elemér és **Krisztina** testvérei, **Bardócz Elemérné szül. Kollár Blanka** sógornője és a nagyszámú rokonság.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

Özv. **Neumann Károlyné** szül. **Schwarcz Regina** úgy a maga, mint gyermekei, valamint az egész rokonság nevében mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett gyermeke,

HELÉN

december 8-án elhunyt. Felejthetetlen halottunkat december 12-én ½2 órakor helyezzük a rákoskeresztúri izr. temetőben örök nyugalomra.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

IV

Bardócz Árpád

Bardócz Árpád kiállitása

A Fészek művészek klubjában *Bardócz* Árpád egy sereg portrétanulmányt állitott ki s néhány virágcsendélet képével teszi teljes értéküvé művészi megjelenését. *Bardócz* festőművészete ujabban fordult a szines kréta-anyaghoz, amelynek segitségével némi felszabdulás érezhető eddigi kötött előadási formájától. Egy olajfestésü önarcképe s nyomban mellette egy szines krétával megoldott fátyolos női portréja minden magyarázat nélkül hirdetik, hogy *Bardócz* igazi ereje az utóbbi alkotásnál jelentkezik valójában. Amig olajképe valami nyomottságot, valami sulyviselést, valami konfliktust tart szinforma és anyag között, addig *krétafestményei* könnyed, finom, derüs és szindus alkotások. Bardócz ugy kezeli a szines krétát, hogy a rajz és vonal szinte eltünik a világos szinek pompás harmóniájában. És van valami, ami mindennél több, s ez az, hogy Bardócznál ez a forma nem megállás, csak beérkezés és uj forma felé indulás s a forma vissza fogja vezetni az olajhoz, de már kiforrottan, átforrottan.

égyenti

kin ugy a szem alatt, szájszögletnél, mint a homlokon használható és semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz, hatása páratlan.

E.K. II/17
931.

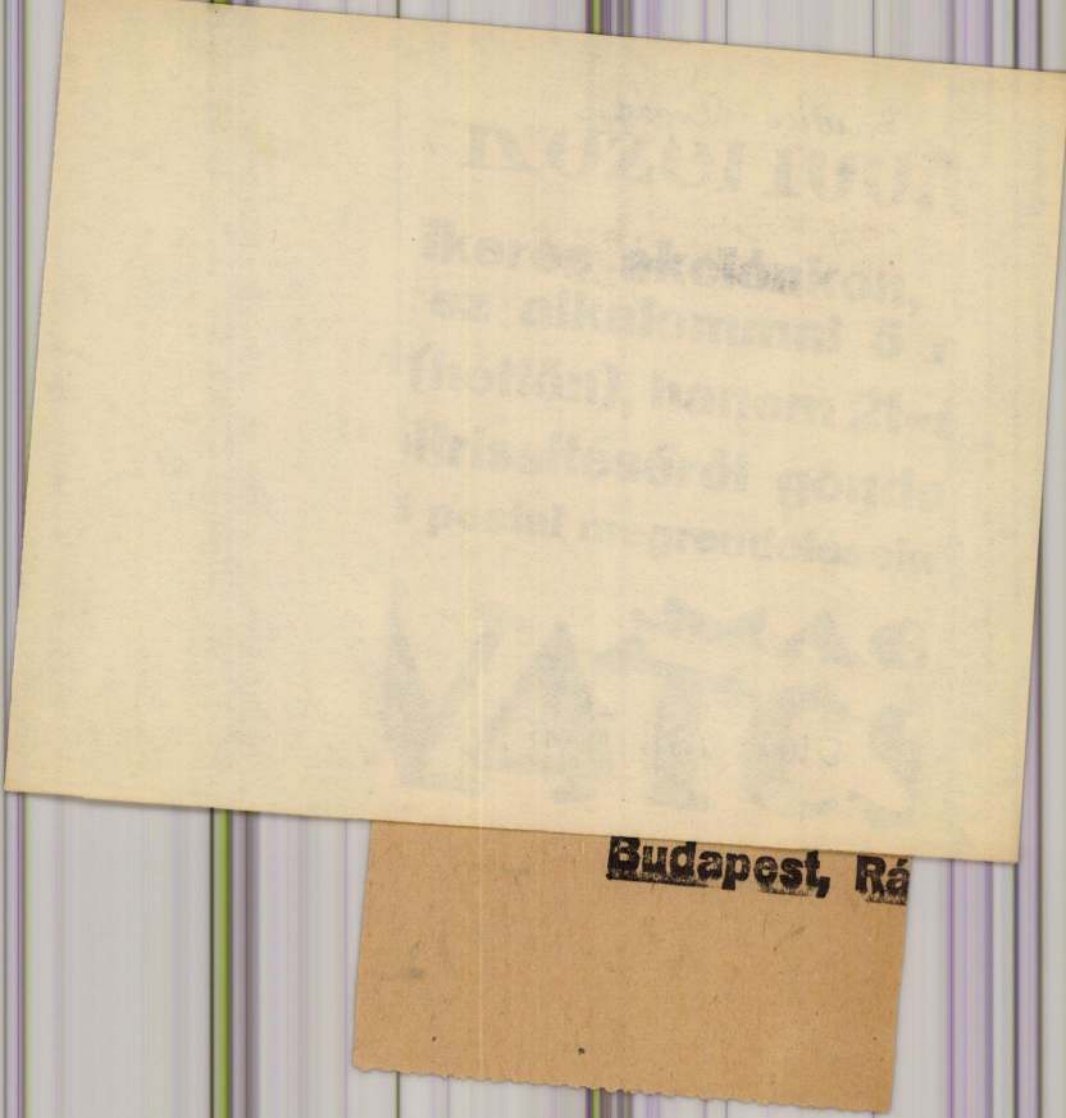
Budapest, Rá

Bardócz Árpád

ALEXANDRIÁBÓL jött haza BARDÓCZ ÁRPÁD, a kiváló festőművész, aki egy nemzetközi pályázat győzteseként megfestette egy ottani kórház disztermét. Bardócz Árpád közben időt szakitott arra is, hogy lefesse az arab szépségeket és vászonra vigye a szines arab népviseleteket. Az érdekes anyagot most a Keleti Társaság fogja bemutatni a magyar közönségnek.

Reggeli Ujsá

Reggeli Ujság 1934 VIII.21.

Roham. Bardócz Árpád kőrajza. A „Toporoutz 1915—16" sorozatból.

mondám a magamét. Mikor keresztül kapaszkodánk a Hargittán, hát nem elénk kerekedének az udvarhelyi szekeresek? El az útból, — mondám nekik — mer első a menekedő. Ki kee? Kérdezék tőlem. El az útból, — mondám mégegyszer: Küs Esván nem lopott tyúkot! Erre aztán széjjel is serkent valamennyi. Igy van ez uram. S jöhetett münékünk akárki, szekeres vagy viceespán, annak se mondék én egyebet, csak annyit, hogy: Küs Esván nem lopott tyúkot. Aztán értette, aki akarta.

— És ki hozta meg a hírt maguknak, hogy nincs már a Csíkban oláj?

— Hát mindenki csak evvel jöve akkor, még az ujságok es, de egyik se mondá meg az igazat. Egyik se, de mü azér mégis tudjuk, hogy hogyan volt az egész.

— Hát hogyan?

Küs Estvánt mellen üti a hirtelen kérdés, elakadt torokkal néz rám, látszik a képén, hogy kivoltom fontolgatja. És nem is felel, inkább csak kérdez:

— Aztán miben jár itten az úr?

— A székelyeket számlálni vagyok, hogy nagy kár esék-e bennük.

— Aztán ki tanácsolta ezt az úrnak?

— Csak úgy a magam jószántából csinálom.

— Miért?

— Hogy könyvbe írjam a fogyatkozást.

— Hát könyvcsináló az úr?

— Az vagyok.

— S mi rólunk írja a könyvet?

— Úgy hát no.

Küs Estván lemarad a szekér mellől, körülnéz és egészen mellém húzódik:

— Jó lenne ám abba a könyvbe a tiszta igazságot írni.

— Aztán mi az?

— Hát hogy egészen másképpen történt a dolog, mindahogyan az ujságok írják. Mer se a mü katonáink, se a németek nem intézkedének itt, legfeljebb ha segítének egy keveset. Mások futamították meg uram az olájokat, egészen mások.

— Kicsodák?

Küs Estván elbotló nyelvvel súgja:

— Hát a székelyek. Százezren élnek odaát Moldovában, s hogy meghallák a mü sanyaruságunkat, hát egyszeribe neki kerekedének s hátba kapták az olájt. Így volt ez, uram, mer hiába, a testvér csak nem hagyja el a testvért.

— Aztán kitől tudja ezt bátyám?

— Hát a Kedves Jánostól, s az Incze Domokostól, de az ilyet még mondani se kell, úgy es kitalálja az ember. Hát csak így tessék beleírni a könyvbe, hogy így tanulják a gyerekek. Mer így is volt: százezren jövének Moldovából, csupa székelyek... Nekem elhiheti az úr, én Küs Esván vagyok, Küs Esván pedig sose lopott tyúkot.

Így mondja és akkorát csap a levegőbe, hogy szinte hangja csattan. Mintha csak felkiáltó jelet vágna a mondanivalója végén.

Aztán elhallgat és a kocsi mellé lábal. A szekerek már Szereda előtt nyikorognak, mindenki szaporábban rázza a gyeplőt és előrenyújtott nyakkal figyel. Pistika Mihály nekiszalad a hegynek és szélütött szájjal kiáltozik alá a magasból:

— Jaj, hogy a hóhér... Még most es füstölögnek a házak...

Az asszonyok a szemükbe rántják a kendőt, a lányok vállai előre esnek. Valami rettenetes, elfojtott zokogás neszez végig a végtelenbe vesző úton. Ember emberig, kocsi kocsiig adja:

— Még most es üstölög Szereda...

Küs Estván nagyot rándit a zekéjén és a rajongók állhatatosságával ismételgeti:

— Az se baj, még az se, mer, akik eljövének a veszedelemben, eljönnek majd téglahordozásra es. Sok kéz, hamar kész. Százezren jönnek odaát Moldovából...

Pilisi Lajos

Uj Idők 1916. XXII. 49. 522. l. (Képpel)

Földes Imre, „Künn a bárány, benn a farkas" című komédiája a Magyar Színházban. Pál István (Törzs) és tizenkét imádója. Jelenet a második felvonásból. Strelisky fényképe

Vissza Csikországba . . .

. . . Így mennek deres hajnalokon a rorátéra igyekvők. Ilyen döbbenetes, halk, óvatos botorkálással, ilyen szótalan, megdermedt mellel, ilyen szép, hosszú, hajnali-fátyolba takart sorban. Elől a vedlett, reszketőtérdű gyalogigyekvők, hátrább a tikadttorkú, ostortalan szekeresek. És mindenütt, mindig csak a kanyargó Olt-vize mentén, a halott faluk mentén, az álomba esett, csúsztatók és a földig gyalázott, töretlen kukoricaföldek mentén.

— Pattintson egyet bátyámuram, hadd szaladjon az ostor szava szélnek.

Gyenge István hátra billenti a fejét:

— Nincs mivel csattintani uram, elnyüttem az ostorom végét még a menekedésben.

— Hát akkor szóljon vagy egyet, mert kutya bírja ki ezt az örök csöndességet.

— Hejtenehó — fohászkodik Gyenge István és nagyot ránt a gyeplőn. A két mokány lankadt nyakkal harapja a zablyát és oda se fülel a biztatásra. Öreg állatok már és úgy ismerik a gazdájuk szavát, akár a málnási hepehupást. — Jól tudják ők, hogy a hejtenehó nem a rúd mellé kívánkozott, hanem valahová följebb, ahol a göncölszekér útját igazgatják.

— Ejnye, ejnye bátyám, a kend szava se több ám egy rövid sóhajtásnál.

— Bizigen uram, adja a teremtő, hogy hosszabb es ne legyen még belőle, mert arra es jöhet még alkalom.

És jön is.

Málnás-fürdőn túl már egyre kevesebb a tető és egyre több a meghimlőzött házfal. A csúsztató mellett, domboldal alján egy magányos ember pipázgat:

— Adjon az Isten.

— Adjon, de valami jobbat, — mondja a pipás és a szekér mellé szegődik. Csak úgy a lőcsre akasztja a kezét, aztán együtt szaporázza velünk az utat.

— Nagy baj van errefelé?

— Vagyon uram, vagyon.

Gyenge István újra hátrabillenik a bakról:

— Nem úgy van-e, ahogy mondám? Őkeeme már jóval hosszabban ereszti a sóhajtást, mint én tevém ahajt.

— Hát sokat pusztítottak az olájok?

— Eleget éppen, s még fütyörésztek es mellé. Aki meghalt elhurcolák, s aki élve maradott agyonverék. Nem igen kimélék magukat a kártevésben.

Igy mondja és sűrű sóhajtással. Aztán lekapcsolódik és a másik lőcs mellé szegül, hogy ott is sóhajthasson egyet.

— Hogy hívják az öreget?

— Pistika Mihálynak. Nagyon szapora szavú ember. Amíg az olájok voltak itt urak, őkeeme egyre a tolvajos tetőn bujdosék, s ott várá bé a futamodás végét. Tessen csak hátrafelé nézni, hány ilyenek vannak még mögöttünk.

. . . És jönnek. Tétova, álmatlan lábbal, parazsas, kikönnyezett szemmel és hosszúhosszú, fátyolba vesző, végnélküli sorban, mint deres hajnalokon a rorátéra igyekvők. A szekereken a deszkatetők, a tetők alatt halomrahullott gyerekek, a csapásson fejszés legénykék, az iga előtt felgyürkőzött leányok, asszonyok. A tiszta mellü, fehérlábú leányok és az elefántcsonthomlokú, áldottölü asszonyok térdig tapossák a sarat.

— Álljon meg kend Gyenge István.

— Igenes. Az alligha könyebb nem leszen, mint újra nekiindítani a szekeret.

— Az se baj, majd járunk egy kicsit gyalog.

A gyeplő a lőcsvégre kerül, a pipa félfogra, hátrább maradunk, a gyalogosok közé:

— Hová asszonyok?

— Vissza Csikországba.

— Aztán honnan jőnek?

— S ki innen, s ki onnan. Mer mind csak menekedőben valánk.

— Hát, amerre jártak, elláttá-e magukat ottan?

— El uram, münket úgy elláttak, hogy már jobban ki se es birtuk volna. Annyi keserű teját összeivánk az öt hét alatt, hogy a kínai császár se többet egész életében. A mü vezetőnk Küs István uram volt, ez itten ni, hát ha kellett, ő aztán szót is tett érettünk mindenütt.

Az út egy hirtelen hajlással Szereda felé kanyarodik, kétoldalt szedetlen répaföldek piroslanak, a hegytetőkön a nemere sikoltoz. Az asszonyok vállra borítják a szoknyát, a gyerekek visszabújnak a tetők alá és belegubancolódnak a tarkahuzatos pehelybe. Küs István esküdt kétfelé töri a bajuszát és kemény önérzettel mondja:

— Úgy van úgy. Ha kellett én meg es

MDK

Bardócz Árpád
Női fej

Ernst Mus. 138. kiáll. Munkácsy Cé[illegible] V. kiáll. 1933. márc. 13 l.

MDK

Bardócz
Grafikák

Ernst Mus. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 13 l.

Bardócz.

Müve szerepel a Munkácsy Céh első kiállításán.

Pósai Ujság, 1924. Nov. 11.

MDK.

Bardócz Árpád. festő.

Parkrészlet	of.-
Kéksapkás leány	paszt.
Nárcis	of.-

Árv. Közl. 193o. 54.- 16.l.
193o jun. 3. rk. sz.

MDK

Bardós Árpád, festő.

Női tanulmányfej, pasztell

Alk.-Művészlár, – XIX. Kiáll. – 1943 okt. – Magyar

Mesterek. Jegyz.

MDK

Bardócz Árpád, festő.

Arcképtanulmány. past.

Alk. műv. lás - XVII. kiáll. - 1943 aug.
Magy. mesterek. Jegy.

MDK

Bardócz Árpád

Lagunák között, vizf.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.
23 l.

Bardócz Árpád

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

M. 929. X. 20.

Bardócz Árpád

Művével nevepel a Munkácsy-léh Ernst Múzeumban rendezett kiállításán.

Kiemelik „Nilus" C. művét.
ujság 934. v. 13.
N. U. 934. v. 13.

Bardócz

Munkácsy-éh II. kiállításán az Ernst Múzeumban képe szerepelt.

MH. 929. X. 20.

Bardócz Árpád

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban "Alföld" c. tájképkompozíciója szerepelt.

EK. 929. X. 20.

Bardócz

Munkácsy-cèh I. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

Az Est 929. X. 20

MDK

Bardócz

-ká-: A müvészi plakát. Szabad Müvészet, 1912, I.évf. 1.sz. 17 l.

Bardócz Árpád grafikus M.D.K.

1919. „Be a Vörös Hadseregbe!" plakát

„A tanácsköztársaság kikiáltása"
repr.: 303 o.

Kiss S.: hüvészeti élet a Tanácsköztársaság idején. hüv. Ért. 1959 (VIII.) 300, 302, 303

MDK

Bardócz Árpád, festő

„a pasztell elegáns és arisztokratikus értője két sikerült művével szerepel az 1931 es tárlaton.

(gy.) Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete. Képző művészet. 1931. 43-44. sz. 185. l.

MDK

Bardócz Árpád

Öreg férfi, paszt.

Szőke leány, "

Kékruhás, "

MAPE 12.kiáll. N.Szal. 1926. máj.

8 l.

MDK

Bardócz Árpád

Vera, paszt.

Dr.Bernáth Ottó, grafitr.

MAPE 12.kiáll. N.Szal. 1926. máj. 8 l.

MDK

Bardócz Árpád

A wieni Stefanskirche belseje, grafit

A dürnsteini tpl. "

M. Studio 1. graf. kiáll. 1921. márc. 5 l.

MDK

Bardócz Árpád

Politika, of.

Sárgaruhás lány, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.
17-18 l.

Bárdócz Árpád

Tanulmányfej, krétarajz

Város a Brenta völgyében, vizf.

A magyar akvarell- és pasztellfestők egyesülete
IX. kiállítása, 1922. Nemzeti Szalon katalogusa

Bardócz Árpád

Politika

Estefelé

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban, Budapest, 1928 katalogusa 24 lap

Bardócz Árpád

Korcsma a tengerparton

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban, Budapest, 1928. katalogusa 22 lap

MDK

Bardócz Árpád

Tanulmányfej, szénr.

Árv. Közl. 1935. 2.rk. sz. 74. cz. 17 l.

z, 1939. Mag. kb. 35 cm. Dr. Kemény

MDK

Bardócz Árpád, 1882-1938.

Tengeri fürdő, of.

Árv. Közl. 4.rk.sz. szept. 91.sz. 15 l.
1939

MDK

Bardócz Árpád

Kabátvásár, plakát

N.M: Münchení nemzetközi plakátkiáll.
Grafikai Szemle, 1929. szept. 248 l.

MDK

Bardócz

Grafika

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138.kiáll.

1933. márc. 13 l.

MDK

Bardócz Árpád

Egyiptomi táj, of.

Tájkép, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.
17-18 l.

BARDÓCZ ÁRPÁD GYÜJTEMÉNYE.

410	~~Nagyidai~~ Sávoly János ezredes arcképe,	olajf.	m. t.
411	Önarckép	olajf.	500.—
412	Vasuti hid havasalján	vizf.	120.—
413	Sadagora I-IV.	„	200.—
414	Géppuskások	krétar.	150.—
415	~~Kőrösmező~~	vizf.	150.—
416	~~Sadagora~~	„	200.—
417	Óradna	„	100.—
418	Sadagorai zsidó temető	„	150.—
419	~~Sadagora~~	„	150.—
420	Arckép szines r. I-VII,		m. tul
421	Arckép „ „		„
422	Arckép „ „		„
423	Arckép „ „		„
424	Arckép „ „		„
425	Arckép „ „		„
426	Arckép „ „		„
427	Felrobbantott Orowkánál	szin r.	80.—
428	Utász	„ „	80.—
429	Öreg ruthén katona	„ „	80.—
430	Krumplihámozók	„ „	60.—
431	Leégett utca Sapowán	„ „	80.—
432	Pékek Borkuton	„ „	80.—
433	Hadosztálypékek Borkuton	„ „	80.—
434	Honvédek	cer. r.	80.—
435	Kosna	szin. r.	80.—
436	Péksátrak	„ „	60.—

Nemzeti[32] Szalon
1917. máj. tav. tárl

382	Csendélet órával	850.—
383	Nyaralás	500.—
384	Tenger	120.—
385	Rókkokó	250.—
386	Férfi fej	150.—
387	Önarckép	700.—
388	Kastély a tengermelléken	120.—
389	Önarckép kendővel	400.—
390	Erdőrészlet	80.—
391	Hegyi út	80.—
392	Tájrészlet	80.—
393	Piac	250.—
394	Müncheni utca részlet	300.—
395	Ünnepi menet	550.—
396	A korzóról	120.—
397	Országuton	156.—
398	Esti hangulat télen	350.—
399	Vázlat	100.—
400	A palánkon	250.—
401	Ködös hangulat	250.—
402	Női fej	150.—
403	Szomoru levél	400.—
404	Váza	80.—
405	Női szépség	400.—
406	Rákosfalvai udvar	500.—
407	Hugom arcképe	m. tul.
408	dr. E. M. arcképe	m. tul.
409	Sz. B. urleány arcképe	m. tul.

437	Tiszahid Borkutnál	cer. r.	60.—
438	Vázlat	„ „	60.—
439	Muszkák	„ „	60.—
440	Meghalt	„ „	150.—
441	Távirdász	szin. r.	80.—
442	Dornavatra Bayernberg	„ „	120.—
443	Tisza völgye Borkutnál	vizf.	150.—
444	Sadagora mögött	„	150.—
445	Házak a Strypa parton	„	150.—
446	Kovácsmühely Kosnán	„	150.—
447	Kőrösmező krétar.		150.—
448	Konyha Kosnán	vizf.	150.—
449	Óradna	„	150.—
450	Sebesültek	szines r.	60.—
451	Sebesültek	„ „	60.—
452	Sebesültek	„ „	60.—
453	Sadagora szépe	„	80.—
454	Bukovinai zsidóleány	vizf.	80.—
455	Ruthén koldus	olajf.	150.—
456	Segélyhely Tiszaborkuton	„	150.—
457	Dornawatra	„	100.—
458	Horoschuntz télen	„	100.—
459	Csernovitz	cer. r.	80.—
460	Csernovitzi zsidó templom	vizf.	100.—
461	Honvédek Dornawatrán	szin. r.	80.—
462	Sebesültek	„	60.—
463	Dornawatra	„	80.—
464	Flirt	„	80.—
465	Híd Kosnán	„	60.—

466	Trén Kőrösmezőn cer. r.		80.—
467	~~Dornawatra~~	szin. r.	100.—
468	Népfelkelő	„	100.—
469	~~Dornawatra~~	„	100.—
470	Muszkák	„	130.—
471	A serafincei templom	„	180.—
472—481	Kőrajzok a „Toporoutz“ albumból, drbja		30.—

(Egész album — 12 lap — 50 K)

Lásd e kiállítás katalogusának előszavában a reá vonatkozó részt.

Az üvegszekrényben levő iparmüvészeti tárgyak *Szirmai Irén* müvei.

A kiállitott párnákat *Jámbor Irén* készitette.

Bardócz Árpád

Leidenfrost Sándor, Egyed Erna, H. Schuschny Erna, Bardócz Árpád, Déry Béla, Révész-Ferriman Ferenc művészek érdekesebb képekkel szerepelnek azon a tárlaton, melyet Major Dezső ismertet, "Egyháztörténeti kiállitás a Nemzeti Szalonban" cimmel. A bemutatott müvekről külön nem beszél, de megjegyzi, hogy a mai fiatal müvészek között ritkán akad olyan, akinek benső ügye volna az egyházmüvészet.

A HÉT, Bp. 1919. dec. 18.
XXX. évf. 19. sz. 3oo. lap.

MDK

Bardócz Árpád

1917-ben máj.5.-én nyilt meg a Nemzeti Szalon tav.tárlata, ahol vizfestményeket és szines rajzokat állitott ki.Munkáinak egy része a fronton szerzett benyomások, grafikai följegyzések eredménye.
Egy sor lapján ("Toporoutz" c. ciklus) bravurosan rögzitett meg pillanatnyi tömegmozgásokat.

Művészet, 1917. 57, 58.l.

Bardócz Árpád

A new-yorki nemzetközi plakátpályázaton Bardócz Árpád nyerte a III. díjat. A világ valamennyi kultúrnemzete részt vett azon a monsztruózus plakátpályázaton, melyet New-Yorkban hirdettek meg. A kiállításon nem kevesebb, mint 1900 pályamunka szerepelt. A zsüri döntése most került nyilvánosságra s örömmel regisztráljuk, hogy a kiállítás III. díját magyar festőművész, *Bardócz* Árpád, a kiváló plakáttervező-művész vitte el.

Képzőművészet

1927. 3. 4 31. l.

Dr

Dr Szentiványi Gyula úrnak

H.

Budafoki út 10/c

BUDAPEST
VII, RÁKOCZI-UT 72-74

Bardócz Árpád

"Toporoucz" cimmel tiz kőrajzból álló sorozatot készitett, mely Toporoucz körül dühöngő orosz offenzivát ábrázol ágyudörgés közben. Igen kiemeli a kritika a sorozatot, valamint a plakátjairól is ismert müvész más munkáját, mindegyiken a gyakorlott kezü, sokat tapsztalt, kidolgozott stilusu grafikus-müvész nyilatkozik meg, mint a Müvészet c. rovat beszámolója megállapitja.

A HÉT, Bp. 1916. nov. 12.
XXVII. évf. 46. sz. 659. lap.

Bardócz Árpád

"A HÉT" c. lap kritikusa ismerteti "A téli tárlat III." c. beszámolójában a kiállitáson szereplő müveket. Ugyanakkor megjegyzi, hogy a lap terjedelme nem engedi meg, hogy valamennyi alkotásról részletesen nyilatkozzék, igy csupán a kvalitásos müvek alkotóit sorolja fel:
Teplánszky Sándor, Márton Ferenc, Páldy Zoltán, Mihalovics Miklós, Bardócz Árpád, Katona Nándor, Szmrecsányi Ödön, Sárdy Brutus, Istók János, Szamosi Sós Vilmos, ~~Undi~~ Undi Mariska müvészek nevét emeli ki Felvinczi Takács Zoltán.

A HÉT, Bp. 1919. febr. 9.
XXX. évf. 6. sz. 90. lap.

Bardócz Elemér

Valahol az északi fronton "forgatja most a ceruzát, a fiatal, temperamentumos rajzoló művész," aki plakátfestőnek is kitünő. Mindig erős hajlama volt a pillanatfelvételre, most azután kénytelen még gyorsabban és még egyszerübben összefoglalni, amit ágyudörgés közben lát, „s néhány markáns, kifejező vonallal és szinfolttal lekapni a maga festői vizióit." Szines rajzait különösen sikerülteknek minősiti és valamennyi müvét kiemeli a "Nemzeti Szalon Tavaszi Kiállitása" cimmel a kritika.

A HÉT, Bp. 1917. május 13.
XXVIII. évf. 19. sz. 302. lap.

Bardócz Árpád

A Nemzeti Szalonban rendezett kiállitásról F.T.Z. /Felvinczi Takács Zoltán/ "Magyar akvarellisták és pasztellfestők" címmel, a tárlat legjobbjait sorolja fel: Nádler Róbert, Edvi Illés Aladár, Nagy Sándor, Undi Mariska, Kárpáti Jenő, Bardócz Árpád, Bottka Miklós, Székely Árpád, Wagner Géza, Szántó Gergely, Páris Erzsi, Leszkovszky György, Turán-Hacker Mária és Szigeti Jenő művészek hivatottságáról, lelkületéről komoly és hü képet nyujt ez a kiállitás.

A HÉT, Bp. 1919. febr. 16.
XXX. évf. 7. sz. 108. lap.

Bardócz Árpád festőművész

"A Délibáb szininövendék maszkversenye" cimmel a lap közli a sikerült maszkokat. Bardócz Árpád, mint képzőművész szerepel a versenyen, zsüritagként birálva a növendékek munkáját.
Toncz Tibor a legsikerültebbekről két rajzot készitett. /Külön cédulázva./

Délibáb, Bp. 1931. május 2. V. évf. 18. sz.34-35. lap.

Bardócz Árpád

A szerelmes párok ábrázolásának különféle müvészi megoldását hozza a lap, ahogy azt kilenc müvész elkészitette.
Bardócz Árpád: szénrajzot készitett a szerelmespárról. Repr.
A müvésztársak: Dr. Kemény Nándor, Gimes, Geiger Richard, Pólya Tibor, Scheiber Hugó, Márk Lajos, Byssz Róbert, Feiks Jenő.

Délibáb, Bp. 1928. dec. 22. II. évf. 51. sz. 47. lap.

Bardócz Árpád

"Keleti kiállitása igen nagy sikerrel megnyilt"- közli a lap és bemutatja a müvészt a kiállitáson.
Repr.

Délibáb, BP. 1935. márc. 16. IX. évf. 12. sz. lo. lap.

Bardócz Árpád

Bulma Elma szinmüvészről festett képét bemutatja a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1935. febr. 16. IX. évf. 8. sz. 27. lap.

Bardócz Árpád, festő és grafikus; szül. 1882 okt. 27-én Budapesten. Tanulmányait 1901—1906-ig Budapesten Prenosil Sándor és Pap Henrik vezetése alatt végezte. 1909-ben Német- és Francziaországban, 1911-ben Norvégiában, 1912-ben pedig Hollandiában volt tanulmányúton. A Műcsarnokban 1912-ben állított ki először. B. készítette a Politikai Magyarország cz. nagyszabású mű összes illusztrációit 1911—1913-ban, s ezeken kívül számos plakátot és arczképet.

Önéletr. adatok.

Bardócz Árpád

Bardócz Árpád

művei a bal kékteremben.

1882-ben Budapesten születtem, de már az abcét Egerben tanultam meg. Nagyon ifju gyerekkoromban vadászatokat pingáltam. Pesten az Iparművészetin kezdettem tanulni a piktori tudományt. Sokat jártam külföldön. A „Politikai magyarország" cimű 5 kötetes műbe 1000 illusztrációt rajzoltam. A háboru 40 hónapját harctéren töltöttem. Sokat festettem, rajzoltam a háborut. Most már a békét volna jó. Engedjék meg, hogy a „Nemzeti Szalonban" ma megnyiló második kollektiv kiállitásomat a legjobb Barátomnak az Anyám emlékének szenteljem.

Olajfestmények

42 Tánc a faluban. Mérő B. ur tul.
43 Esti tánc, eladó
44 Verekedők „
45 Nyár „
46 Regatta „
47 Forró éjszaka „
48 Öreg bosnyák „
49 Lengyelországi templom udvar, eladó
50 Benedek Péter eladó
51 Kmetty utca „
52 Domboldal „
53 Alföldi vásár „
54 Vihar „
55 Önarckép, Rózsa M. ur tulajdona
56 Karinthiai tó eladó

57 — 84, l. a komplett péld.

Nemzeti Szalon 1924. jan
37. coop. kiáll

14 Szürke anteriör
15 Müterem sarok
16 Előörsök
17 Önarckép
18 Jowron
19 Mozsár
20 Kátyuban
21 Tavaszi szántás
22 Krumpli szedés
23 Falusi major
24 Sió
25 Kukorica törés
26 Vadászat a XII. században
27 Lágymányosi részlet
28 Nádbehordás
29 Delelő lovak
30 Grassalkovits kastély
31 Haragos Balaton
32 Füzes part
33 Háborgó Balaton
34 Nagyhantosi tó
35 Pihenő lovak
36 Török Bálint
37 Erdő részlet
38 Akácok
39 Bálolna puszta
40 Tél az erdőn
41 Majorság

Bardócz Árpád

44	Bombázott utca. Bucac, Galicia, vizf. —	150.—
45	Készülő lövészárok. Jorkutz. Bukovina, vizf.	150.—

Nemzeti Szalon 1916. jan.
Sajtóhadiszállás munkái.

Bardócz Árpád

A "Téli kiállitás"-t az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat rendezte a Műcsarnokban. Hargitay Ernő beszámol a tárlatról és értékeli a bemutatott műveket:

Királyfalvi Kraft Károly művei,

Katona Nándor tátrai képei,

Kiss Kálmán: "Esti hangulat"-a

Bardócz Árpád: "Pesti Tájképe"

a kiállitáson a legnagyobb tetszést arattá

Élet, Bp. 1919. jan. 26. XI. évf. 4. sz. 89-91. lap.

Bardócz Árpád

A "Képzőművészet" c. rovatban Undi Imre: "A Nemzeti Szalon csoportkiállitásáról ir, s értékeli a tárlaton résztvevő hadviselt művészek munkáját.
Festőművészek:

Tikáts László,

Bardócz Árpád,

Kovács Agoston, mindhármuk értékes munkájáról nagyrabecsüléssel nyilatkozik a kritika.

A fenti cimü csoportkiállitáson szereplő valamennyi művésznév Medgyessy Ferenc nevénél található.

Élet, Bp. 1919. márc. 16. XI. évf. 11. sz. 259-260. lap.

Bardócz Árpád festő

— **Bardócz Árpád siremléke.** *Bardócz Árpád* festőművész siremlékét a rákoskeresztúri temetőben, a 46. táblában, az első körönd előtt május 9-én, vasárnap déli 12 órakor avatják fel.

Pest 1943. máj. 4.

1370. *Törley József a*

Sima karimájú dombo
mellig, jobbrafordultan és
lapján a promontori pezs
A gyárosnak haja és bajusza
zete pedig: álló gallérú ing
kissé kivágott mellény és ke
előlapon fölül: »TÖRLEY JÓZS
»SZIRMAI«, a hátlapon fölül
FENNÁLLÁSÁNAK EMLÉKÉRE
»1882–1907«.

Ezüst, méretei 2·8 : 2·8 cr
10 K. — A művész ajándéka
— Átvétetett az 1911 november
augusztus 5-iki 147546–911 kč
1912 szeptember 18-án (1803–9
czius 15-én (465–913).

Bardócz Árpád

Uj Magyarság

1938 dec. 11.

* **Bardócz Árpád meghalt.** Bardócz Árpád, a neves festőművész rövid szenvedés után szombaton reggel Budapesten meghalt. Az elhunyt művész Budapesten, Münchenben, Párisban és Nagybányán végezte tanulmányait és legnagyobb sikereit vizfestményeivel és pasztelljeivel érte el. Közülök néhány a fővárosi múzeum tulajdonába került. Harminchárom hónapot töltött a világháborúban a harctéren, több kitüntetést nyert és háborús ábrázolásaival is ismertté tette nevét. Néhány évvel ezelőtt hosszabb ideig tartózkodott Egyiptomban és Alexandriában egy kórház királytermének falfestményeire kiírt nemzetközi pályázaton első dijat nyert. Temetése hétfőn délután fél 4 órakor lesz a rákoskereszturi temetőben.

Bardócz Árpád

MEGHALT BARDÓCZ ÁRPÁD FESTŐMŰVÉSZ

Bardócz Árpád festőművész ma reggel rövid, súlyos szenvedés után meghalt a Bakay klinikán. Az elhúnyt művész Budapesten, Münchenben, Párizsban és Nagybányán végezte tanulmányait. Legnagyobb sikereit vízfestményeivel és pasztelljeivel aratta, ezek közül néhány a fővárosi múzeumba került. A Műcsarnokban és a Nemzeti Szalonban gyakran állított ki életképeket, arcképeket és tájképeket. A világháborúban 33 hónapot töltött a harctéren és rövid időt a háború legvégén a sajtóhadiszálláson. Több hadikitüntetést nyert, tartalékos tisztként szerelt le.

56 éves korában ragadta el a halál. Temetése hétfőn délután félnégy órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben.

Magyarország
1938. dec. 11.

Bardócz Árpád

(B.A.)

Bardócz Árpád festőművész ma reggel meghalt

Rövid, de sulyos szenvedés után ma reggel meghalt a *Bakay*-klinikán *Bardócz* Árpád festőművész, akit művészeti kiállitásokról és hatásos plakátjairól jól ismert a közönség.

A elhunyt művész Budapesten, Münchenben, Párisban és Nagybányán végezte tanulmányait. Sokoldalu művész volt. Legnagyobb sikereit *vizfestményeivel és pasztelljeivel aratta.* Ezek közül néhány a *Fővárosi Muzeum* tulajdonába került.

A Mücsarnokban és a Nemzeti Szalonban gyakran állitott ki életképeket, arcképeket és tájképeket.

Ötvenhatéves korában halt meg. Temetése hétfőn délután félnégy órakor lesz a rákoskereszturi temetőben.

— Az epekövek, az idősült epek...

Esti Kurír 1938. dec. 11.

Bardócz Árpád

Bardócz Árpád: Önarckép.

Rátsk. 117. l.

364 FERRARINI Giuseppe. A Tiber-partján. Olajf. 3000 frt.

365 MARGITAY Tihamér. Az első váltó. Olajf. Eladó.

366 PATAKY László. Communáns lányok. Olajf. Eladó.

367 FIRLE Walter. A gyógyulás utján. Olajfestm. 15.000 márka.

368 SCHRAM Alois Hans. Gloria. Olajfestm. 5500 frt.

369 KNIRR Henrik. Válságos pillanatok. Olajf. 5000 frt.

370 PEEL Paul, † Az ikrek. Olajf. 30.000 frank.

371 BÜTTNER Helén. Szántók. Olajf. Eladó.

MDK

Bardócz Árpád, festőm.

"A színész"	Pasteđl.
Arckép.	"
Afrikai park.	Olf.

Nemz. Szal.- A Munkácsy Céh VIII. repr. kiáll. -a
1935. márc. 30.- ápr. 14.

MDK

Bardócz Árpád, festöm.

Tájkép.	Olf.	Jelz.
Egyptomi táj.	"	" 18.1.
Politika.	"	" 18.1.

Árv. Közl. 1937. 4.rk.sz. 17.1. és 18.1.

Bardócz Árpád MDK

Szadagora mögött, vizf.
Lőárok a Stripa parton, vizf.
Kőrösmező, vizf.

A Magyar aquarellisták és Pasztellfestők
Egyesületének V. Kiáll.
Nemzeti Szalon 1916. nov.

Bardócz Árpád MDK

Tisza völgye Borkutnál, vizf.
Kovácsmühely Kosnán, vizf.
Konyha Kosnán, vizf.
Szadagora, vizf.

A Magyar Aquarellisták és Pasztellfestők
Egyesületének V. Kiáll.
Nemzeti Szalon 1916. nov.

Bardócz Árpád MDK

Templomfeljáró Galiciában, olf.

Műcsarnok 1919-2o. téli tárlat

MDK

Bardócz Árpád

a Céh művésztagja, festő

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

MDK

Bardócz Árpád

F.J.: Téli tárlat a N. Szalonban. Pesti Hirlap 1938. jan. 23.

MDK

Bardócz Árpád

"A színész", paszt.

Arckép, "

Afrikai park, of.

Munkácsy Céh 8.repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

Bardócz Árpád, festöm.

Grado. Of.

Reggeli hangulat. Of.

A lagunák között. Of.

Nemz. Szal. 1919. okt. kiáll. Kat. 1.1.

MDK

Bardócz Á.

az anyagban grafikával szerepelt

Nemzetk.velencei kiáll. Képzőművészet, 1930. 31. sz. 145 l.

Bardócz Árpád MDK

Arcképtanulmány, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Bárdócz Árpád MDK

Budapest panorámája, vizf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Bardócz Árpád

MDK

Kékruhás

Mücsarnok 1932. Budapest Közönségének képzőművészeti gyüjteményéből rendezett kiállitás

MDK

Bardócz Árpád, festőm.

nívósan képviseli a Munkácsy-céh törzsét.

Tárlatok. A Munkácsy-céh kiállítása.
Képzőművészet. 1932. 106-107.l.

Bardócz

festőművész

Munkácsy-céh kiállitása - Ernst Muzeumban - képével szerepel.

Magyar Hirlap
1930.XI.9.

Bardócz Árpád

festőművész

Munkácsy-céh kiállitása - az Ernst Muzeumban - képével szerepel.

Esti Kurir
1930.XI.9.

MDK

Bardócz Árpád,

Toporoutz 1915-1916
Tiz eredeti kőrajz. Eredeti papirmappában.

Dr.Szemlér Lőrinc gyüjteményének aukciója.Bp.1936.
Könyvdiszek.- Könyvillusztrációk.
Árv.Közl. 1936. 5.rk,sz.melléklete, 62.l.

Bardócz Árpád

MDK

A mükritikus, olf.

Mücsarnok 1921 tavaszi kiállitás

Bardócz Árpád,1882,grafikus

Inkább a Biró-Vértes vonalat követi,mint a Pór-Uitz irányzatot. 33.o.

Kiss Sándor: Magyar plakátmüvészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest. 1961.Franklin Nyomda.Bp.

Bardócz Árpád,1882-,grafikus

"Be a Vörös Hadseregbe!"/1919/.c. plakátjánelől két pánzlikás robosztus katona,a háttérben zászlókkal vonuló tömeg.Ezek könnyedebb előadásmódjának ellentéte. Előzőben Biró,utóbbiban Vértes hatása. 33,o.

Kiss Sándor: Magyar plakátművészet a két világháború között. 18.o.

Legújabbkori Történeti Múz.Évkönyve.II.1960.Bpest. 1961.Franklin Nyomda.Bp.

Berdócz Árpád grafikus, festő

XVI. kép. A Tanácsköztársaság kivívóltára
Fekete repr. 8 V old.

Kiss Sándor: Rajzok a Magyar Tanácsköztársaság idejéből. 75.o.

A Legújabbkori Tört.Múz.Évkönyve. 1959

Bardócz Árpád festő, grafikus

(1882-?) Ipermüv. Iskolán tanult. 1911-1913 „Politikai magyarország" c. műbe 1000 rajza. Háborús Képek. Tanácsköztársaság „Be a vörös hadseregbe" plakátja. 1917, 1932 ben kiállítása 1927 ben Állami Pasztell díj. 80 old.

Kiss Sándor: Rajzok a Magyar Tanácsköztársaság idejéből. 75.o.

A Legújabbkori Tört. Múz. Évkönyve. 1959

Bardócz Árpád grafikus, festő

10.) A Tanácsköztársaság kikiáltása.
1919. III. 23. ceruzarajz 39 x 24.5 cm Bardócz Árpád

A Legújabbkori Tört.Múz.birtokában levő pannók és rajzok jegyzéke.

Kiss Sándor: Rajzok a Magyar Tanácsköztársaság idejéből. 75.o.

A Legújabbkori Tört.Múz.Évkönyve.Bpest.1959

Bardócz Árpád grafikus, festő

16.) A feldiszitett Iparcsarnok. 1919. V. 1.
cerúzarajz, 29x39 cm 87 old

A Legújabbkori Tört. Múz. birtokában levő pannók és rajzok jegyzéke.

Kiss Sándor: Rajzok a Magyar Tanácsköztársaság idej ből. 75.o.

A Legújabbkori Tört. Múz. Évkönyve. Bpest. 1959

Bardócz Árpád festő, grafikus

A feldiszitett Iparcsarnak c. rajza. Lemi bej az oszlopon. 27. old. Gyűlekező csoportok

Kiss Sándor: Rajzok a Magyar Tanácsköztársaság Idejéből. 75.o.

A Legújabbkori Tört. Múz. Évkönyve. 1959. Bpest.

MDK

Bardócz Árpád

Templomfeljáró Galiciában, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Bardócz Árpád

Művei a Nemzeti Szalonban a Munkácsy-Céh kiállitásán.

Cikk: A Munkácsy-Céh kiáll.a Nemzeti Szalonban.

Képzőművészet, 1935. 83-84.sz. 92.l.

Bardócz Árpád MDK

Plakátok

Mücsarnok 1925 Iparmüvészeti Társ.Jubiláris kiáll.

Bardócz Árpád

Testőrnévész

Munkácsy-cén kiállítása- Ernst Museumban - képével
vesz részt

Nemzeti Újság
1930.XI.12.

Bardócz Árpád

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

P.H.932.IV.3.

Bardócz Árpád

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

P.H.932.IV.3.

Bardócz Árpád festő

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

M.932.IV.3.

Bordéos Typed Text

Allotéas, a Bumbéosy-Déh Véaiitéséh.

M.952.IV.3.

Bardócz Árpád

az Akvarellistáh konzervatív részéhez tartozik művei kerint.

— io: A Műcs. őszi tárlata.
P. V. 931. X. 18.

Bardócz Árpád

Alkotása, a szfőv. műgyüjteményének kiáll.-án a Műcsarnokban.

N.U.932.VI.17.

Bardócz Árpád

Alkotása, a szfőv. műgyűjteményének kiáll.-án a Műcsarnokban.

N.U.932.VI.17.

Bardócz Árpád

Művei, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

N.U.932.IV.8.

Bardács Irén

Bardócz Árpád

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

E.K.932.IV.3.

Bardâce Irpéd

MDK

Bardócz Árpád

Női fej

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138. kiáll.
1933. márc. 13 l.

Szemlér Mihály

MDK

Bardócz Árpád

Tanulmányfej, kr.
Város a Brenta völgyében, vf.

M. Akv. és Pasz.festők Egyes. 9. kiáll.
N.Szal. 1922. ápr. 7 l.

MDK

Bardócz Árpád, 1882-1938

Tengeri fürdő

Árverési Közlöny. 1939. 3.rk.

16 1.

Bardócz Árpád

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

Ujság 1929.X.20.

Bardócz Árpád
Istőművész

Münchenbergi magyar reprezentatív kiállítás-
képével szerepel.

Nemzeti újság
1929 II. 28

MDK

Bardócz Árpád

Terézvárosi bucsu, grafitr.

M. Studio 1. graf. kiáll. 1921. márc. 5 l.

Bardócz Árpád

festő

Műcs. kiáll. 193 /től
Pipics 110. l.

Bardócz Árpád

koll. kiáll. Fränkelnél

1935. márc.

lásd a katalogust

könyvtárambán

Bardócz Árpád dr

Elektrotechnika 1943

2. *SZ. Dr. Bardócz Árpád:* Azonos energiatartalmú villamos szikrakisüléssorozatok előállítása. *Wiesengrund Miksa:* Villamos fogyasztásmérőkre a külföldi államokban érvényes hitelesítési előírások és a magyar állami hitelesítési rendelet. — Háztartási és hasonló jellegű villamos főző-, fűtő- és motorhajtású készülékek szabványa; általános rész. — Üzemi szabályzat erősáramú villamos berendezések számára.

Figyelmeztető lap!

Aligha azonos a festővel.

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Toporutz. 1915-16.
Bp. 1917.

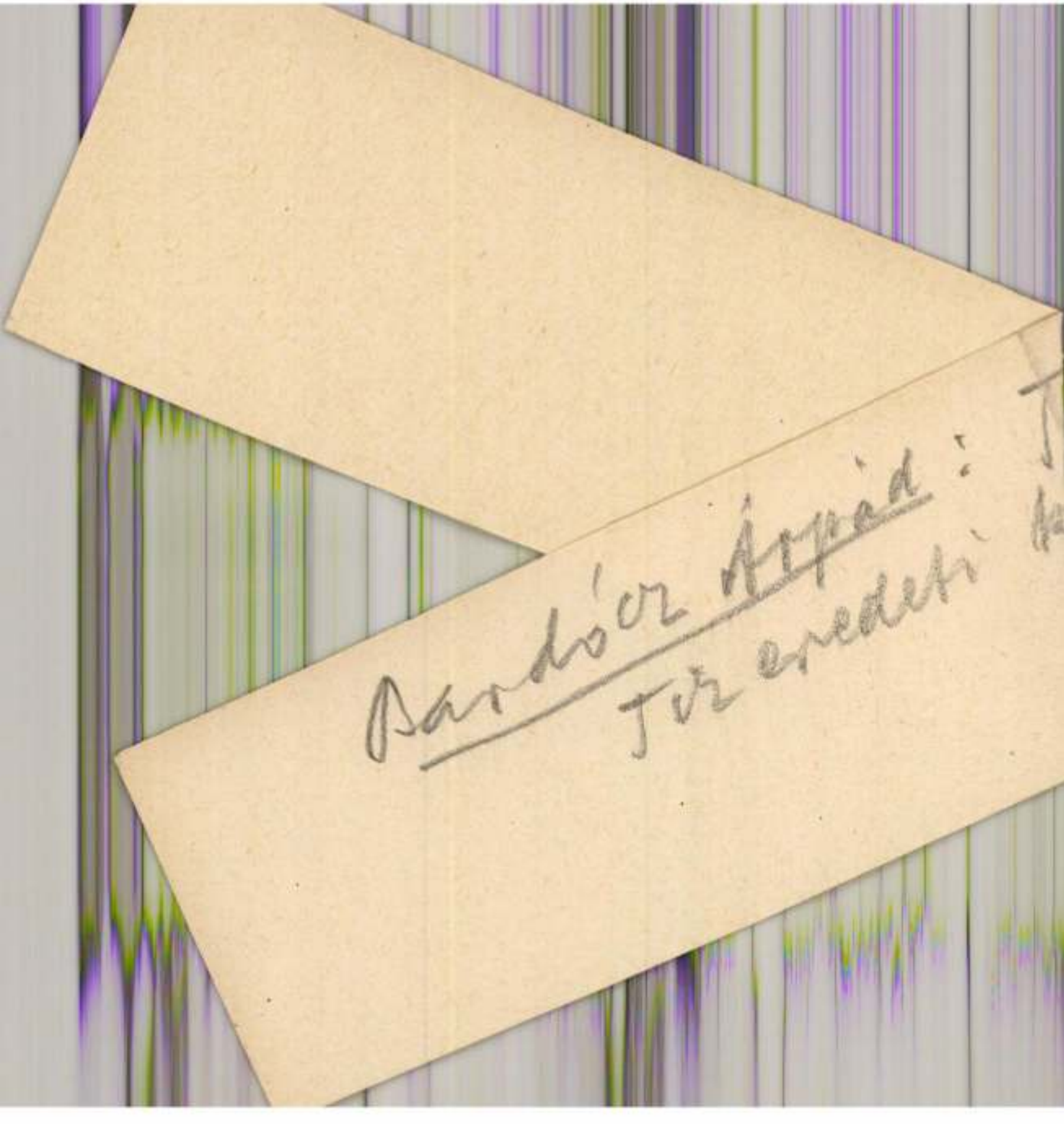
Bardócz Árpád:
Tiz eredeti

Bardócz Árpád

MAPFE tárlatan 1927
állami parstelldíj

613

Frey, Johannes Peter de

Fiatal katona tollas baretteben. Rr. Rembrandt után

K 2. —

149 m. 117 sz.

Bardócz Árpád

U. 2099.

Toporoutz 1915-16.
c. albumát
A bevezetést Felvinczi Takács Z. írta
ismerteti

Pesti Hirlap
1916. nov. 15.
(B. rajzai.)

A háboru öt is a
harctérre szolitotta
a 306-os honvédek-
nél szolgált. Az
album rajzai az
orosz harctérre
készültek

Bardócz Árpád

kiállítása a Fészek-klubban (VII. Kertész utca 36)
1931. februárjában.

Meghívó.

Bardócz Árpád

Bardócz Árpád egy spanyol nemzetközi plakát pályázaton, ahol több ezer jeligés pályaművet biráltak el, megnyerte az ötödik díjat.

Képzőművészet
1928. II. évf. 187. l.
(Műterem hírek.)

MDK

Bardócz Árpád

Rózsa szücs

Be a vörös hadseregbe!

Sephir folytonégő ...kályha

Emberek! Pusztul a jövő nemzedék

1885-1960. M. plakát-tört. kiáll. Mücs. 196 .

Venizelosz a görög forradalom élére állt, Athén ellen vonulnak a lázadó hadihajók

A kormány Venizelosz személyét törvényen kívül helyezte, bárki büntetlenül megölheti

Athén, március 3.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Vasárnap reggel a *Caldaris*-kormány

elrendelte a hadsereg és a tengerészet részleges mozgósítását, ami arra mutat, hogy a venizelista forradalmat még korántsem verték le.

Az uccákon megjelent falragaszok egyelőre csupán az 1932/33. évi korosztályokat hívják be és a mozgósítás nagy izgalmat keltő tényét azzal a hivatalos magyarázattal enyhítik, hogy ez csupán *óvatossági rendszabály.* Ezzel szemben tény az, hogy negyvennyolc órával a katonai forradalom kitörése után a helyzet még mindig áttekinthetetlen és zavaros.

A szárazföldön a kormány tényleg ura a helyzetnek, de Kréta a forradalmárok hatalmában van. Venizelosz volt miniszterelnök, aki most már nyiltan a felkelők pártjára állt, a szigeten tartózkodik.

Távirati és telefonösszeköttetés nincsen Krétával, s a kormány sem cáfolja azokat a híreket, hogy a sziget a felkelők kezén van, sőt beismeri, hogy az ott állomásozó csapatok egy része a felkelőkhöz pártolt. Még súlyosabbá teszi a helyzetet, hogy

Venizelosz lakásán házkutatást tartottak és a rendőrség sok terhelő iratot, fegyvereket, gránátokat és kétezer töltényt foglalt le.

A kormány most már világosan látja, hogy *Venizelosz a forradalom élére állt és ezért az ő személyét tovább nem kíméli.* Vasárnap este kiáltvány jelent meg, amely Athént és egész Görögországot mélységesen megdöbbenti. A Caldaris miniszterelnök által és a kormány minden tagjától aláírt kiáltvány a görög politikai élet *hetvenegy esztendős, európai tekintélynek örvendő vezérét nyiltan megvádolja azzal, hogy*

ő szította a forradalmat, ezért Venizelosz személyét törvényen kivül állónak jelenti ki és mindenkit feljogosit, hogy vele büntetlenül végezhessen.

Ezzel a kiáltvánnyal egyidejűleg az a hír terjedt el, hogy *a forradalom fellángolt Macedoniában is és lázadó csapatok birtokukba vették Drama és Dedeagacs városokat.* E pillanatban még ellenőrizhetetlen hírek arról szólnak, hogy

az egész tengeri haderő a forradalom oldalára állt és a fellázadt hadihajók Athén és a főváros kikötője, Pireusz ellen vonulnak.

Ha ez igaz, akkor a polgárháború borzalmas méreteket fog ölteni és *nyilt kérdés, hogy ki győz, Venizelosz vagy a Caldaris-kormány, amellyel a legtekintélyesebb politikusok állanak szemben, közöttük Conduriotis, volt köztársasági elnök fia, a forradalmárok egyik vezére is.* A válságos órákat még súlyosabbá teszi, hogy

Maximos külügyminiszter, aki hetek óta Párizsban tartózkodik, táviratilag bejelentette lemondását.

Ez a lemondás nagy veszteséget jelent a Caldaris-kormányra. A miniszterelnök maga vette át a külügyi tárcát és ugyanakkor *Dusmanis* tábornagyot tengerészeti miniszterré. *Metaxast,* a Függetlenségi Párt egyik vezérét tárcanélküli miniszterré nevezték ki.

Nagyon is kétséges, hogy a kormányválság által gyengitett Caldaris-kormánynak lesz-e még ideje ahhoz, hogy a lázadókat hadbiróság elé állitsa, vagy pedig a lázadók fognak felette ítélkezni.

Párizs, március 3.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) *Maximos,* a lemondott görög külügyminisztert mélyen megrendítették az Athénből érkező jelentések. — *Nem tudom megérteni,* — mondotta a *Temps* munkatársának — *hogyan lehetséges, hogy józan férfiak, akiket államférfiaknak ismerünk, lázadást kezdeményezzenek és az országot polgárháborúba taszítsák.*

A görög belpolitikai helyzet tényleg a végsőkig kiéleződött,

de más eszközökkel kellett volna megoldani. A külügyminiszter, amidőn lemondásának okát kérdezte az ujságíró, *lelki megrendülésére és gyenge egészségi állapotára hivatkozott.*

LLOYD TRIESTINO
FLOTTE RIUNITE LLOYD TRIESTINO-MARITTIMA ITALIANA-SITMAR

PALESZTINABA

március—áprilisban a minden szerdán induló
„PILSNA" ÉS „GERUSALEMME"
legmodernebb gyorshajókkal (csak külső kabin)
és a 33.000 tonnás „ROMA" pazar luxushajón
Triesztből (páratlan olcsó egységes osztály).
Erdeklődés, prospektusok bpesti irodánkban

Thököly út 2 Váci ucca 4

Diplomáciai bonyodalmat idézett elő a magyar kutyák kitiltása a frankfurti világkiállításról

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap *lesujtó csapás* érte *a hazai kutyatársadalmat.* A magyar kutyatulajdonosok lelkesedéssel készültek az áprilisban megnyiló frankfurti nemzetközi kutyakonferenciára és világkiállításra, *az összes kutyakozmetikai intézetek dupla személyzettel dolgoztak* és most egy német intézkedés — úgy látszik — *meghiusította minden reményüket.* A *Német Kutyaügyek Birodalmi Egyesülete* ugyanis átiratban közölte, hogy

a magyarországi kutyákat az eszt, lett, litván, bolgár és cseh kutyákkal együtt kizárták a versenyből.

Az intézkedésnek *nem az ára paragrafus az oka,* — kutyáinkkal nincs semmi baj! — de az említett államok kutyái a német hivatal véleménye szerint *veszettséggyanusak.* A magyar kutyatulajdonosok természetesen méltán sértve érzik magukat, nem hajlandók belenyugodni ebbe az intézkedésbe és —

diplomáciai útra terelik az ügyet.

Az Ebtenyésztők Egyesületének küldöttsége *a földmivelésügyi minisztériumhoz fordult, amely a külügyminisztériumhoz juttatta el a panaszt, ez pedig a berlini magyar követség útján kérte a magyar kutyaönérzetet mélyen sértő intézkedés megváltoztatását. Keddre már várják a német hivatalos választ.* Beszéltünk *Ilosvay* Károllyal, a Magyar Ebtenyésztők Egyesületének elnökével.

— Körülbelül *ötven kutyatulajdonost érint* a németek méltánytalan intézkedése — mondotta Ilosvay. — A kizárt államok közül *Magyarországon van a legkevesebb veszettkutya,*

a mult évben összesen huszonkét eset fordult elő,

de csak vidéken, Budapesten, ahonnan a kiállítandó kutyák kikerülnének, *egyetlen eset sem volt.* Számunkra fontos volna, hogy *nemzeti kutyafajtáinkat* — pulit, komondort — a világkiállításon bemutathassuk, *és a kiállitás lenne egy uj magyar kutyafajtának, a sárga vizslának a bemutatója.*

Megtiltják az arany és az ezüst kivitelét az Egyesült Államokból

Washington, március 3.

(A Magyar Távirati Iroda jelentése.) *Somers,* a képviselőház érmeügyi bizottságának elnöke, közölte, hogy *törvényjavaslat készül, amely megtiltja az arany és ezüst kivitelét az Egyesült Államokból.*

Új tavaszi képes főárjegyzékünk megjelent és azt bárki kívánságára ingyen és bérmentve küldi a Magyar Magtenyésztési Rt. Monori Magkereskedése, Budapest, VIII., Rákóczi út 7.

NEUMAN LÁSZLÓ
kizárólag
új helyiségeiben
Rákóczi út 2. szám (sarok)
bemutatja a tavaszi divatújdonságok gazdag választékát

Üzletünk a régi helyiségben (Rákóczi út 64)
megszűnt

Pesti kis notesz

1.

Szombaton este tartották meg a Zeneakadémián *az Operabál helyett rendezett Filharmonikus-bált.* Fájdalom, a bál nem úgy sikerült, ahogy a filharmonikusok remélték, aminek főleg az volt az oka, hogy a humor jegyében álló és kabaréstílusban rendezett műsort *nem kabarészínészek, hanem nehézfajsúlyú operisták játszották végig,* akik bizony, kissé nehézkesen mozogtak a számukra idegen területen. A terézkörúti ízhez és hanghoz nem passzolt a milliő, — és megfordítva. A közönség, alkalmazkodva *a hangsúlyozott humorhoz* (amely főleg a »*Gepidák kincse*« című tragikus operaparódiában óhajtott volna érvényesülni), *a végén már a zongorát cipelő kopott egyenruhás altiszteket tapsolta meg ...*

*

A lillafüredi *Palota-szálló* egész környéke tele van már hóviraggal, fehér a föld a kék ég alatt tőlük, egész héten sütött a nap. Még előszezón-árak érvényesek a Mátra gyönyörű várkastély-hoteljében, amely körül már mosolyog a tavasz ...

2.

Kevesen tudják, hogy végeredményben kinek köszönhető az, hogy a walesi herceg Budapestre is eljött. Mikor a kitzbüheli programot megcsinálták, kerestek egy úriembert, aki síelni is tud, hogy együtt legyen a herceggel és így találtak rá a Kitzbühelben élő gróf *Lamberg* Károlyra, aki gyakran járt Budapesten is és akinek itt sok barátja van. A véletlenül ugyanesak Kitzbühelben tartózkodó lovag *Wahl Heinz*, a Légiforgalmi igazgatója, meg is kérte Lamberg grófot, hogy *hívja fel a herceg figyelmét Budapestre.* Mikor ez megtörtént, a herceg azt kérdezte németül Lamberg gróftól:

— *Wo ist lustiger?*

— *Unbedingt in Budapest, Hoheit* — felelte Lamberg. A herceg azután — nem kis mértékben azért is, mert *Lady Simpson, kíséretének Budapesten is oly jól ismert hölgytagja, nem érezte jól magát Kitzbühelben* — elhatározta, hogy Pestre is ellátogat és *ezt már szombaton közölte Lamberg gróffal, amikor még senkinek sejtelme sem volt arról, hogy az előkelő társaság egyáltalán ellátogat Budapestre.* Eleinte úgy volt, hogy az *Árpád*-dal jönnek le, de mikor a herceg meghallotta, hogy *az Árpád nem »áramvonalas«,* — úgy határozott, hogy *vonaton jönnek Pestre.* Még csak annyit, hogy az angol követ, aki különben rendkívül száraz, majdnem rideg ember, egy társaságban úgy nyilatkozott, hogy »*azóta tudja csak, hogy Budapest milyen szép és vidám város, amióta a herceg itt volt, erre ő vezette rá, ő tanította meg.*«

*

Ha csendben, finoman akar vacsorázni, keresse fel *Tarján* éttermét a *Lukács-fürdőben.* Szombatonként halk zongoraszó, gyönyörű terem bankettek rendezésére.

3.

Vasárnap volt *Mojzes* János országgyűlési képviselő esküvője *Fleischer* Máriával, *Fleischer* Rezső hentesárugyáros leányával a VIII. kerületi plébánia templomban. Szinte mozogni sem lehetett a sok érdeklődőtől a hatalmas templomban. Kedves kép volt az elegáns, bundás, városi publikum között Mojzes János *kétszáz csizmás, nagybajuszú baracskai választója, akik eljöttek gratulálni képviselőjüknek.* Tanuk *Sauerborn* Károly és *Somogyi* Béla képviselők voltak.

*

Az Arizona Dancing márciusi premierjének közönsége frenetikus tapssal fogadta a zseniális konstrukciójú emelkedő táncparkettet, amelyen egészen különleges sikert aratott Dinah Grace, a gyönyörű, angol táncosnő és Miss Arizona új, káprázatos párizsi előképsorozata.

4.

A pesti társaság népszerű, délceg *Hutiray* alezredesét szombaton délben *jogi doktorrá avatták* a budapesti egyetemen. Dr. *Hutiray* alezredesnek *ez a harmadik diplomája,* az államtudományi és a közgazdasági tudományegyetem diplomáciai szakának elvégzése után.

*

[Vérszegénység, műtét, betegség utáni legyengült állapot gyorsan regenerálódik a Svábhegyen.]

5.

A *Notesz* rádiómegfigyelője jelenti: A hét legkiemelkedőbb eseménye *Händl Josua* oratóriumának közvetítése volt. Az Operaházból a héten a *Siegfriedet* és *Hubay »Milói Vénusz«*-ának premierjét hallgattuk. Az utóbbival kapcsolatban meg óhajtja jegyezni rádiómegfigyelőnk, hogy a rádiótól fejlődést, nem visszafejlődést várunk. Azelőtt ugyanis az operaelőadások közvetítése előtt *kitűnő zenei szakemberek tartottak értékes magyarázó előadást, újabban azonban — mint azt legutóbb Mascagni »Nero«-jának olaszországi közvetítése alkalmából is hallhattuk,* — nem hozzáértő művészemberek végzik el ezt a feladatot. (A Studió *leépítette ezeket a »drágább« felolvasásokat és helyettük olcsóbb, kevésbé értékes operamagyarázókat vesz igénybe.)* A vidámság e héten is hiányzott a rádió műsorából. Végül a szegedi *Kálmán-premier* közvetítéséről kell megemlékeznünk: a világhírű zeneszerzőnek ez a rádióközvetítése nem igen vált hasznára, mert a szegedi színház »*A montmartrei ibolyá*«-t nem éppen kimagasló előadásban mutatta be, a közvetítés pedig — az utóbbi időben ez már-már rendszerré válik — *sok kifogásolni valót hagyott maga után.*

*

A *Metropole* télikertjében egy friss üde tehetséget ünnepel esténként Budapest legjobb közönsége. A fiatal — még nem is 18 éves — *Békéssy* Magda vidám, művészi dalait érdemes meghallgatni.

6.

A Magyar Keleti Társaság e hó 10-én, vasárnap nyitja meg *Bardócz Árpád festőművész egyiptomi képeinek* kiállítását a Szépművészeti Kiállítások szalonjában. Bardócz másfél évig *Afrikában* festett és e munkásságának eredményét mutatja be a közönségnek. Az érdekes kiállítást *Felvinczy Takács* Zoltán rendezi.

*

Schwarcz Jakab és Fiai szabócég tisztelettel közli, hogy angol flanellöltöny- és tavaszi teveszőr felöltőkülönlegességei beérkeztek.

7.

A főváros VI. kerületének vidám és népszerű tisztiorvosa, dr. *Kovács* Gábor rendkívül súlyos műtéten esett át, amelyet *Winternitz* professzor végzett rajta a Rókus-kórházban. *Az életveszélyes operáció sikerült* és a jókedvű Kovács doktor néhány hét mulva újra elfoglalhatja hivatalát.

*

[E hó 10-én, vasárnap a budapesti borbély és fodrász ipartestület országos ipari bemutató versenyekkel és fodrászati cikkek kiállításával egybekötött *jubileumi fodrászbált* rendez a Vigadó termeiben.]

8.

Mozirezümé: a »*Víg özvegy*« kitűnően megy. A *Ball im Savoy*-ban című filmet harmadik hétre prolongálták, de *a harmadik héten már csak gyenge házai vannak.* A »*Jud Süss*« második hete fut a *Radiusban, még mindig elég jól megy.* Elég jól megy az »*Ónagyság ügyvédje*« is. A »*Tulsó parton*« című film rendkívül gyengén indult, később *valamivel feljavult, de prolongálásról szó sincs.* Jó házakkal megy az »*Iglói diákok*« az Urániában, *csütörtökön nem lehetett vasárnapra jegyet kapni.* Kitűnően startolt az Omniában a »*Fekete bálna*«, viszont a »*Karnevál az élet*« című filmnek már első nap alig volt publikuma.

(e. z.)

— **Székács Antal előadása.** A Fővárosi Kereskedők Egyesületében szerdán este 7-kor Székács Antal felsőházi tag tart előadást »Gazdasági liberalizmus és gazdasági reálpolitika« címmel.

Svábhegyi Szanatórium (Gyógyszálloda)
már napi 15.— pengőtől teljes penziót nyujt diétás étkezéssel
Mérsékelt weekend és heti pausálárak!

Figyelem! *Figyelem!*
VÁSZNAT AKAR VENNI?
akkor látogassa meg
KLEIN ANTAL
vászon- és divatáruházát
KIRÁLY UCCA 49, a Nagymező uccával szemben
Ott most olcsón vásárolhat
lepedővásznat, ágyneművásznat, angint, 180 cm széles paplanlepedővásznat és étkészleteket, mindezek a legnemesebb pamutból készültek!

„Az ujságíróegyesület ellen hangoztatott vád nemcsak valótlan, de nevetséges is!"

Uj tisztikart választott az ujságírók közgyülése

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap tisztújító közgyűlést tartott a Magyar Ujságírók Egyesülete. *Márkus* Miksa elnöki megnyitója után *Boros* László terjesztette elő főtitkári jelentését. Kiemelte *a Nemzetközi Ujságíró Szövetség budapesti kongresszusát és annak rendkívüli eredményeit.* A külföldi lapokban száz és száz magyarbarát cikk jelent meg azóta és a világsajtó hangulatváltozásában erős nyomai mutatkoznak ennek a budapesti kongresszusnak. Beszámolt arról, hogy *ötven ujságíró kilépett az egyesület hétszázhatvankilenc tagja közül* és ennek a csoportnak a nevében azóta *különböző támadásokat* intéztek az egyesület ellen. »Az új alakulatnak az a vádja, hogy az egyesület — mondotta a főtitkár — megsértette alapszabályait,

nemcsak valótlan, de nevetséges is.«

Később így folytatja a főtitkári jelentést: »Nem tudom elhallgatni megdöbbenésünket afölött, hogy a kilépett ujságírók nevében eljáró vezetőség *éppen olyan időpontban* igyekezett a Magyar Ujságírók Egyesületét a közvélemény előtt kedvezőtlen színben feltüntetni, amikor *az egyesület példa nélkül álló szolgálatot tudott tenni a legszentebb nemzeti ügynek. Hermann Dons,* a Nemzetközi Ujságíró Szövetség volt elnöke *reviziós cikksorozatot írt* az egyik legelőkelőbb belga lapba és emiatt a szövetségben támadások érték a kisantant államainak egyik ujságíróegyesülete részéről. *Hermann Dons* a legerélyesebben utasította vissza ezt a támadást és a nemzetközi szövetség túlnyomó része tapsolt neki.

Hermann Dons kiállása a revizióért a Nemzetközi Ujságíró Szövetség óriási többségének tapsvihara, ez mind a Magyar Ujságírók Egyesületének az érdeme!«

A főtitkári jelentés után *Gajáry* István terjesztette elő pénztári jelentését. *Lovik* Károly titkár pedig a számvizsgálók jelentését, majd *Halász* Lajos felszólalása után közfelkiáltással megválasztották *az egyesület tiszteletbeli tagjává Sziklay* Jánost. A titkos szavazással megtartott tisztújítás során elnök lett *Márkus* Miksa, alelnök-főtitkár: *Boros* László, alelnökök: *Tóth* László, *Lázár* Miklós, *Hegedüs* Gyula, az elnöki tanács tagjai: *Balassa* Imre, *Balassa* József, *Gergely* Győző, *Kárpáti* Aurél, *Kun* Andor, *Lengyel* Ernő, *Pethő* Sándor és *Pünkösti* Andor. Ügyész *Bálint* Artúr, pénztáros *Gajáry* István, ellenőr *Komáromi* János lett. *Sziklay* János megindult szavakkal mondott köszönetet tiszteletbeli taggá való választásáért, *Márkus* Miksa pedig az egész tisztikar nevében köszönte meg a bizalmat.

— **A hidasi »templomtemetés« ügyében teljes elégtételt kapott Lombos református lelkész.** *Szekszárdról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Országos megdöbbenést keltett a mult év nyarán a hidasi »templomtemetés«, amelyet állítólag azért rendeztek meg, mert Hidason a református magyarság teljesen kihalt és a templom fentartása lehetetlenné vált. Ezzel kapcsolatban *súlyos támadások érték Lombos Alfréd bonyhádi református lelkészt,* akit az ellene lefolytatott vizsgálat teljesen tisztázott, amennyiben megállapította, hogy »*a lelkész eljárása teljesen jóhiszeműen az egyház érdekében történt*«. Ezt az ügyet most végérvényesen lezárja *Jánossy* György váraljai lelkész nyilatkozata a hidasi harang- és templomtemetés ügyében. Jánossy kijelenti, hogy *Lombostól bocsánatot kér, mert cikkei alkalmasak voltak arra, hogy az ő hazafiságát kétségbevonják.* »*Az egyházi felettes hatóságok megállapítása szerint Lombos Alfréd a hidasi ügyben semmiféle mulasztást nem követett el, magam is vallom, hogy az ő magatartása mindenben korrekt volt!*« — így végződik *Jánossy* elégtételt szolgáltató nyilatkozata.

Zongorát Pianinót
jól vásárolhat, bérelhet, javittathat és hangoltathat
Musica r. t.-nál
VII. ker., Erzsébet körút 43.
Royal Apollo

Március 1-től esténként a PARISETTE KÁVÉHÁZBAN
Engel Magda-Dénes 2 zongoránál
Beppo-Czauner hangulat
Délután a zongoránál **Beretvás**

Bardócz Árpád

Cyklop penge

Modiano

Modiano

1885-1960. M. plakát-tört. kiáll. MÜcs. 196 .

Bardócz Árpád

MDK

A tükör, pasztell

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

Bardócz Árpád NDK

Tanulmányfej, pasztell

Mücsarnok 1931 őszi tárlat

M.D.K

BARDÓCZ Árpád

„Rózsa Szücs" (1915) Plakát

Vidos Zoltán: A magyar „Plakát-
történeti" kiállításról
Magyar Építőművészet 1961. 1. 78 58-59.

Bardócz Árpád

MK

Repr:

"Rózsa szücs áruháza" 1912-192?

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.

8. kép.

Bardócz Árpád /1882-1938/ MDK

"Elkán szücs I." 1910.
"Elkán szücs II." /1911.
"Rózsa szücs" é.n.
"Be a Vörös Hadseregbe!" 1919.
"Sephir folytonégő légfütéses kályha" 1921
"Emberek!Pusztul a jövő nemzedék" 1922.
"Cyklope garage" 1929.
"Modiano" 192 1938.
"Modiano" 1938.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.Bp.1960.
13.1.

MDK

Bardócz Árpád, festö

Nilus.

Az Ernst-Muz.kiállitásai. CXLVII. Munkácsy-Céh.VI. sors.egybekötött repr. kiáll. Bp.1934 május. Kat.lo.l.

MDK

Bardócz Árpád, festö

Fekete asszony.

Az Ernst-Muz. kiállitásai. CXLVII. -Munkácsy-Céh VI. sors. egybekötött repr. kiáll. Bp.1934 május. Kat. 9.1

Bardocz Árpád

Be a vörös hadseregbe, plakát

[illegible]. Magyar forradalmi művészet. [illegible]. 1957.

Bardócz Árpád

A Nyugat 1927-es tavaszi tárlatán a Képzőművészek Egyesülete tagjaként szerepelt.

? 1927. IV. 1.

MDK

Bardócz Árpád festő

M.táj- és életképkiáll. 19-2o. Mücs.

1927. jan.

Bazdóc Árpád

Szerepel a Nemzeti Szalon
portrékiállításán

Pester Lloyd 1937 X. 10

Bardócz

Műcsarnok téli kiállításain portréja szerepelt.

8 ó4·929. XII. 22.

Bardócz Árpád

szerepelt a Nemzeti-téli negyedi kiállításán.

PF. 1930. X. 21.

MDK

Bardócz Árpád

Hangulat, of.

N. Szal. Téli Tárl. 192o. dec. 4.1.

MDK

Bardócz Árpád

Állami pasztelldíjat nyert 1927

Magy. Akvarell és paszt. festők 14. kiáll. N. Szal.

6928. okt. 2o. 1.

175
30

211
21

232

Bardócz Árpád

Dr.Bodor, paszt.

Leány, "

Tanulmányfej, "

Magy.Akvarell és paszt.festők 14.kiáll.N.Szal.1928.okt.

4.l.

Bardócz Árpád

Arckép, paszt.

Grádó, vf.

Magy.Akvarell és paszt.festők 14.kiáll.N.Szal.1928.okt.

4.l.

Bardóczi Árpád

Kilátás a Gellérthegyről.

olajf.

Tus - Bpr. 1932.

…kelovon látjuk Radetzkyt, s mögötte ve-
…agjá tollas kalapját levéve tartja. Balta a
…kard s két közlegény teteme fekszik a föl-
…ssal szembe vágtató törzstiszteken túl ujabb
…már lángokban álló Novara felé, mit a fő-
…sér. Feliráta a kép alatt:

„Feld-Marschall mit seiner Umgebung"

…e megfakítva:

…Kaiser… Franz Joseph I. von Oesterreich &c &c &c.

…t gewidmet von Franz Adam"

…alt v. Albr. Adam"

…stanstalt v. Jul. Adam"

…. v. Franz Adam"

in der liter. artist. Anstalt der J. G. Gotta

…alkeretnek 48.1: 69 Gm.

…m F.

191/93 N° 1242.

Bardócz Árpád

1916. jan. sajtóhadiszállás
kiáll. N. Szalon.
Bombázok utca, Bucac,
Galicia. vizf. 150.–
Készülő lövészárok, Tor-
kutz, Bukovina, vizf.
150.–

Voir X. 157

Bardócz Árpád

† 1938. dec. 10.
56 éves korában

Elek A. hagyat.

A XIX. s

1045. *Keve.*

Emelkedett peremű, de
lapján van ábrázolva. Mellig
és visszanéz. Haja rövid, ba
Öltözete : tollakkal diszített
irata : »KEUE. PRIMUS. DUX.

Rézszínű ólom, átmérője 6
téke 20 K. — Havas (Hirsch) E
(787–907). — Átvétetett az 190
909), az 1910 február 25-iki 656
leiratok, illetőleg az 1910 januá
márczius 23-iki (519–910) sz. j
tetett 1908 január 31-én (41–9

Bardócz Árpád

kiáll.
Nemzeti Szalon
1917. máj

(Kemény Nándorral
és tav. tárl.

✓

~~Fev. képt.~~

Bardócz Árpád

4	Vizkereszt Radautzon vizf.	400.—
5	Téli vihar „	400.—

Nemzeti Szalon

1918. máj

tav. kiáll

Arad:

A börtön

Az e képen feltüntete
helyezve, kiknek négy aszta
A foglyok egyike a kályha
beszélget, kettő guitározik
és pipál. A kecske lábu
s lámpások vannak a

Olajfestés, vászon
Az 1848-diki e

Calzada Alfonz

gf

Benkő

Bencsán Sándor

Bardoir Arpad

1921 Tav:

Öreg ember
Kremsi látheje } of
Nemzeti
Salon

...i m. kir miniszter 1912, julius 3-án
...llampénztárhoz intézett rendeletének

...omok helyreállítási költségeire
...k-t engedélyezvén utasítom az
...szeget a Műemlékek Orsz. Bizottsága
...ugtájára elszámolás kötelezettsége
...án fent megjelölt alnaplojában

...svlat hiteléül:

...

...LVI VALLÁS ÉS KÖ...

Bardócz Árpád

festő.

Nemzeti Szalon

1923. jan.

~~For. Képt.~~

Bardócz Árpád

Kiáll.
Nemzeti Szalon
1925. május.

~~Főv. képt.~~

Bardócz Árpád

Sümegi vásár

Nemzeti Szalon

IV. Balatoni kiáll.

1930. sept.

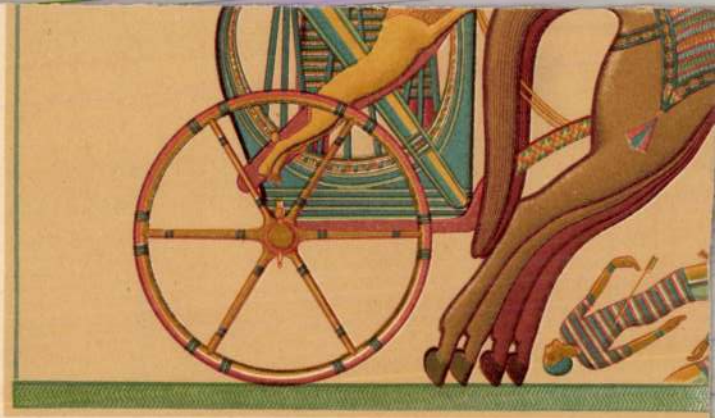

LITH. U. DRUCK: THEOD. EISMANN, LEIPZIG.

KÖNIG RAMSES II. IM KAMPFE GEGE

BEMALTES FLACHRELIEF IM

(NACH PRI

Bardócz Árpád

1932. ápr. Koll. kiáll. a Nemzeti Szalonban. Élet. vines. 32 cm.

216

yermek Jezussal és alexandriai

1905.

„Jézus a pokol előtornáczában"

balra fordultan ülő és

~~k templomából származó ezen oltár~~

, másik felén pedig

kibontott szőke hajú Madonna előtt
bb kezébe lévő fehér virágot a gyermek
an gyümölcsöt tart és jobbjával a felajánlott
oronás fejét dicskör veszi körül,
atalin baljá a hosszú pallos on és nyugtatja
z fekszik. — Az utóbbin a piros
eresztes lobogót tart, a poklok e-
balról térdelő agg férfi és össze-
ző szörnyek bontakoznak ki.

A háttér préselt díszítésű.

etéte 1905 julius 20. (395-905)

Bardócz Árpád

kiáll.

Nemzeti halon
1932. ápr.

~~Töv. képt.~~

Nemzeti Szalon 1932. ápr
77. csop. kiáll.

Bardócz Árpád.

1	Virágos ablak	olajf.	800.—
2	Nyári bucsu	olajf.	600.—
3	Heverő leányakt	olajf.	650.—
4	Napraforgós cigányleány	olajf.	400.—
5	Cirkus, olajf.	Lázár Miklós tulajdona	
6	Napraforgók	olajf.	300.—
7	Halászcsárda	olajf.	400.—
8	Egy ujságiró	olajf.	600.—
9	Önarckép	olajf.	350.—
10	Ősz	olajf.	80.—
11	Műcsarnok	olajf.	80.—
12	Johann	olajf.	400.—
13	Nagybánya	olajf.	350.—
14	Virágos cigányleány	pasztell	150.—
15	Vöröshaju leány	pasztell	160.—
16	Kalapos hölgy	pasztell	200.—
17	Fekete haju	pasztell	250.—
18	Bundás hölgy	pasztell	300.—
19	Csíkos kendő	pasztell	160.—
20	Tükör előtt	pasztell	200.—
21	Fiu	pasztell	180.—
22	Piros ruhás	pasztell	150.—
23	Tanulmányfej	pasztell	150.—
24	Női profil	pasztell	150.—
25	Vörös talár	rajz	80.—
26	Lelkész	rajz	100.—
27	Velence	rajz	60.—
28	Nagybánya	rajz	60.—
29	Piac I.	rajz	60.—
30	Piac II.	rajz	60.—
31	Öreg ember	rajz	60.—
32	Park	rajz	50.—

A KIÁLLITOTT MŰTÁRGYAK JEGYZÉKE

Bandóczi Árpád

BARDÓCZ ÁRPÁD

143. A színész, pasztell

150.—

Nemzeti Szalon

téli tárl.
1938. jan.-febr.

1917-18 Téli. = A Beszterce partián virf

1918 tav: Első hó Cručeában, of

1922 máj-jun. jub.: Diskurálók, of.

1924 tav: Vizhercet Bukovinába, ~~of~~

1927. tav: Archéptanulmány, festm

1927. k. tój-: kisasszonyapi búcsú, of

1928 tav: Bp panorámája, virf

roxasa alkalmával,
kákat saját kezűleg
költött idő alatt v
tem, végül mivel c
ségek miatt, anyagi
ülték. Még a mien
mutatott szorgalm
met is indokul je
a Nagytekintetű Mi
tiszteletteljes kérés
tóztassék.

Budapest 1912 sz

Bardócz Árpád

Műtvernő festő.

+ 1917–18. téli kiáll. 126.
+ 1918. tav. kiáll. 208.
✓ 1918–19. téli kiáll.
✓ 1919. hadviselt műv. kiáll. 395
nem volt háretérem
✓ 1919–20. téli kiáll. 56. 435. 570
1920 — tav. 235
✓ 1921. tav. kiáll. 52
+ 1922. jub. kiáll. 568.
✓ 1922. őszi kiáll. 417.
+ 1924. tav. kiáll. 589
✓ 1924. őszi kiáll. 359
+ 1927. tav. kiáll. 687,
+ 1927. ~~tav~~ magyar Táj. 677
l. Kmetty u. 29.
+ 1928. tav. kiáll. 362

~~Agyagtál, öskori VIII. 88, 89, 95,~~

— — ~~törédéke VIII. 96, 99~~

Bardócz Árpád

festő

~~VIII~~ VI. Kmetty u. 29.

Bárdócz Dezső

festő VIII. Luther u. 1/c.

Mücsarnok

1~~918–19~~. téli

1919–20.

Franciaország VI. 18.

Bardócz Árpád

Műcsarnok
a tükör, Tanulmányfej, paszt.

1931, őszi tárl. III. 312, 322

1932, őszi tárl. III. 2

Marianne, festm.

Mape

Bardócz Árpád

2 reál, 4 ipar.

Alakrajzi ont.

10 hónap, Jeles

Tanár Prenosil

Sándor

Iparrajziskola 1907

Magyarország legnagyobb paplangyára
Nagy aranyéremmel kitüntetve

TEHEL ÉS TUSCHÁK

PAPLANGYÁR

VIII., GYULAI PÁL UCCA 16

A Rókus kórház mellett Kőfaragó ucca sarok.

TELEFÓN: 1—325—77.

RÉGI DUNNÁBÓL 24 ÓRA ALATT
GYÖNYÖRŰ PEHELY PAPLANT
KÉSZITÜNK.
PAPLAN TISZTITÁS
TOLL TISZTITÁS ÉS ELADÁS.

KÜLÖNLEGES VATTA, GYAPJU ÉS PEHELYPAPLANOK MŰVÉSZI KIVITELBEN.

Bardócz Árpád

alakrajzi osztály

10 hónap, jeles

Iparrajziskola 1908

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Bardócz Árpád

2 reál, 2 iparr; alakrajzi oszt.
10 hónap, jóeredm.

Tanár Prenosil Sándor.

Iparrajziskola 1905.

VÁRPALOTA

Vár.

Zókai Mór: A magyar Tempervölgy
VV 1858, 196 l. (képe 196 l)

Bordócz Árpád

Kmetty u. 29. Műcsarnok

1934. téli kiáll. 468. Egyetemi park of
1934. nemz. képz. kiáll. 354, 358

Barát Alexandriában, of

Hajóvontatók a Mahmúdie-csatornán
temp.

Jósa András dr. IX. 14.

Bardóczi Árpád

Alföld c. képe
repr.
Munkácsy-cél II.
repr. kiáll.
(Ernst Múz.)
1929.

ILLUSZTRÁCIÓK

Bardócz Árpád

Alföld c. Egye repr.

Ernst Múzeum kiállitásai

C VI. (1929)

Munkácsyéh kiáll.

Bardócz István

3 mű.

Nemzeti Szalon

Munkácsy Céh VIII. rep.
kiáll. kat. 1935
márc. 30 – ápr. 14.

munkatársak :

Nánási Sándor

Oberschall Magda

Pálinkás László

Pigler Andor

Polgár Julia

Rados Jenő

Révhegyi Réh Elemér

Schoen Arnold

Supka Ervin

Voit Pál

Zádor Anna

~~Aczél Edit~~

~~[illegible]~~

~~Bardócz Árpád~~

tovább

~~sth. folytatólag~~

felcédulázni

Az Orsz. M. Ipar-
minvészeti Társulat
jubilaris kiáll.
1885–1925
Bp. 1925
Az F–I. do-
bozban

Carton
ecsetrajz

Fer

~~Lotz Károly:~~

3629. Szent István fela

Oltár előtt és jobbra fo
zeiben lévő koronát magasra em
trónoló Madonnána
visel és arczélben látható. mö
összetett kézzel ~~a k~~
kozik ki. Az oltáron innen két
kereszttel. A kissé előrehajló
donna mellett pedig a szol
bainál e nerub fej

Ecsetrajz,
Vétetett az 1905: III. 7-
(213-905)

A budapesti Ferenczrendie
Resült eredeti carton.

1905

537 X 71

Szépm. kiáll.

Bardócz Árpád

Festőművészek mű-
veiből rendezett kiállí-
tás katalogusa.
Kaposvár, 1931.
febr. – márc.
(Fränkel)

- Leány az ablaknál, olaff
- Zalai táj. olaff
- Néger nő, pasztell
- Boxolo pasztell
- Kékruhás nő, pasztell
- Sárgakalapos nő, pasztell

3.

4.

Bardócz Árpád

MAGYAR KELETI TÁRSASÁG ✶ SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSOK

MEGHIVÓ

BARDÓCZ ÁRPÁD

FESTŐMŰVÉSZ

EGYIPTOMI KÉPEINEK KIÁLLITÁSÁRA,

AMELY 1935 MÁRCIUS 10-ÉN DÉLELŐTT NYILIK MEG.

FRÄNKEL JÓZSEF
A SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSOK IGAZGATÓJA

Dr. SIMONYI SEMADAM SÁNDOR
A MAGYAR KELETI TÁRSASÁG ELNÖKE

A KIÁLLITÁS MEGTEKINTÉSE DIJTALAN

Europa rt. Budapest

SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSOK

BUDAPEST, IV., MÁRIA VALÉRIA-UCCA 8. TELEFON: 82-1-22.

A KIÁLLITÁS NYITVA MÁRCIUS 10-TŐL MÁRCIUS 20-IG, 9–6 ÓRA KÖZÖTT. ÜNNEPNAP 2 ÓRÁIG

NYOMTATVÁNY

Nagyméltoságu
Méltóságos
Nagyságos

dr Szentiványi Gyula urnak
urhölgynek

H

Szondy-u 98

Bardóczi Árpád

arck. repr.

Lex Magyaró

5. tábl.

A ném. társadalom
lexikonja, Bp. 1931.
(Arcképpel és képpel.)

Apácza, kastélyrom.
Botfalu (Brenndorf),
Brassó, ev. templom
Gör. kath. ten
Sz.-Márton-tem
Blumenaui ten
Bertalan-templ
Városház.
Városfalak és
Feketehalom (Zeide
Földvár (Marienburg
Höltövény (Heldsdorf
Keresztényfalva (Ne
plom, bástyák.
Rosnyó (Rosenau), fa
Prázsmár (Tartlau), e
templom kasté
Szász-Magyaros, ev.
Szász-Hermány (Ho
Szent-Péter (Petersb
Veresmart (Rothbach
Vidombák (Weidenb

Bardócz Árpád

részt vett a buffalói

magyar graf. kiállításon.

Birnbaum 28. I.

ınan is kedvet kaphatott a magyar király
grendeletében is szerepel 36 aranyba,
lyból.
számuk miatt, nem valószínű, hogy csak
lettek volna, bár ez a lehetőség sincs
neve viszont csak a következő században
nnyi bizonyos, hogy díszes foglalatukat
erték.
lykancsók valószínűleg eredetileg is egy-
ı a hétköznapi használatra szánt edények-
ivek következő csoportja, a szép számmal
fejlesztik tovább, inkább díszítésükben,

gyan egy kissé megnyúlik, az Árpád-kori
gyakran rotulusok díszítenek. A zömök,
lakot vesz fel, míg a kerek talp egyhangú-
s dísz ékesíti. Az átmenetet jól példázza
les nodusa, míg a felsőlövői kehelynek
lpát domború liliomok díszítik. A nagy-
onlóan régies, hatszögletű, téglányalakú
ı áttetsző zománccal borított evangélista
alapon álló betűk díszítik szárát és kúpá-

Bardócz Árpád

Képzőművészet
1928. 15. 7. 246-l
(Kappel)

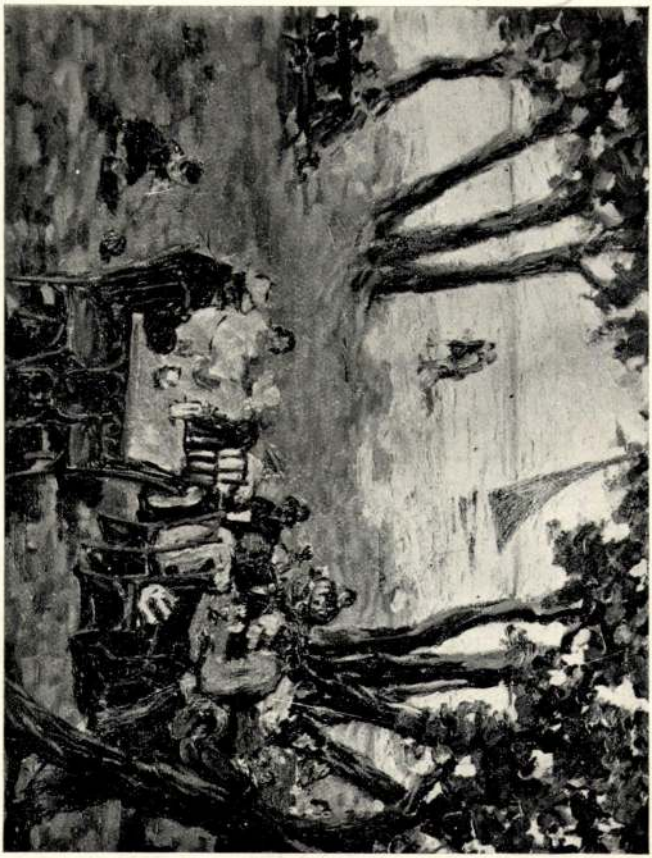

BARDÓCZ ÁRPÁD: Korcsma a tengerparton

A Munkácsy-céh első kiállításáról

eket most kiállított, egy új Kosztolányi-Pikturájában most vezető motivum konstaláló impresszionizmust fel-

a kollekció, melynek minden darabja a Magyar-Mannheimernek a magyar művészetben egész különálló pikturája gyöngyszemei. Valamennyit

Arveresi Csarnok anke-
kiáll. – 1930. : Leány fél-
akt, ~~Leányfej~~, Fehér-
halapos leány, pasztellek. –
– 1931. Piros ruhás leány,
Boxoló, Nőiképmás,
pasztellek; Francia táj,
of. – 1933. Gyermek,
Tanulmány, pasztellek;
Lakáj, of. – 1935. Ta-
nulmányfej, szénrajz. –
1936. ~~Tájkép~~, Mütterem,
~~Politika~~, A Nilus part-
ján, Egyiptomi táj, of. –
1937. Sargaruhás leány,
of. – 1939. Tengeri für-
dő, Korterbeszéd, of.
– 1942. ~~Önarckép~~, of.

1926. Balatoni táj, vízf., Kösztünta-
nulmány, szines kréta. –

Klein Armin valla
és igy a fent emli
számla kifizetésének
nincsen. —

Egyúttal bát
fedés iránt melöb
lönösen a vihar ál
ménzek javitását e
sen elrendelni szives
september hóban meg
időre használható ál
a legnagyobb zavar

Lobpe

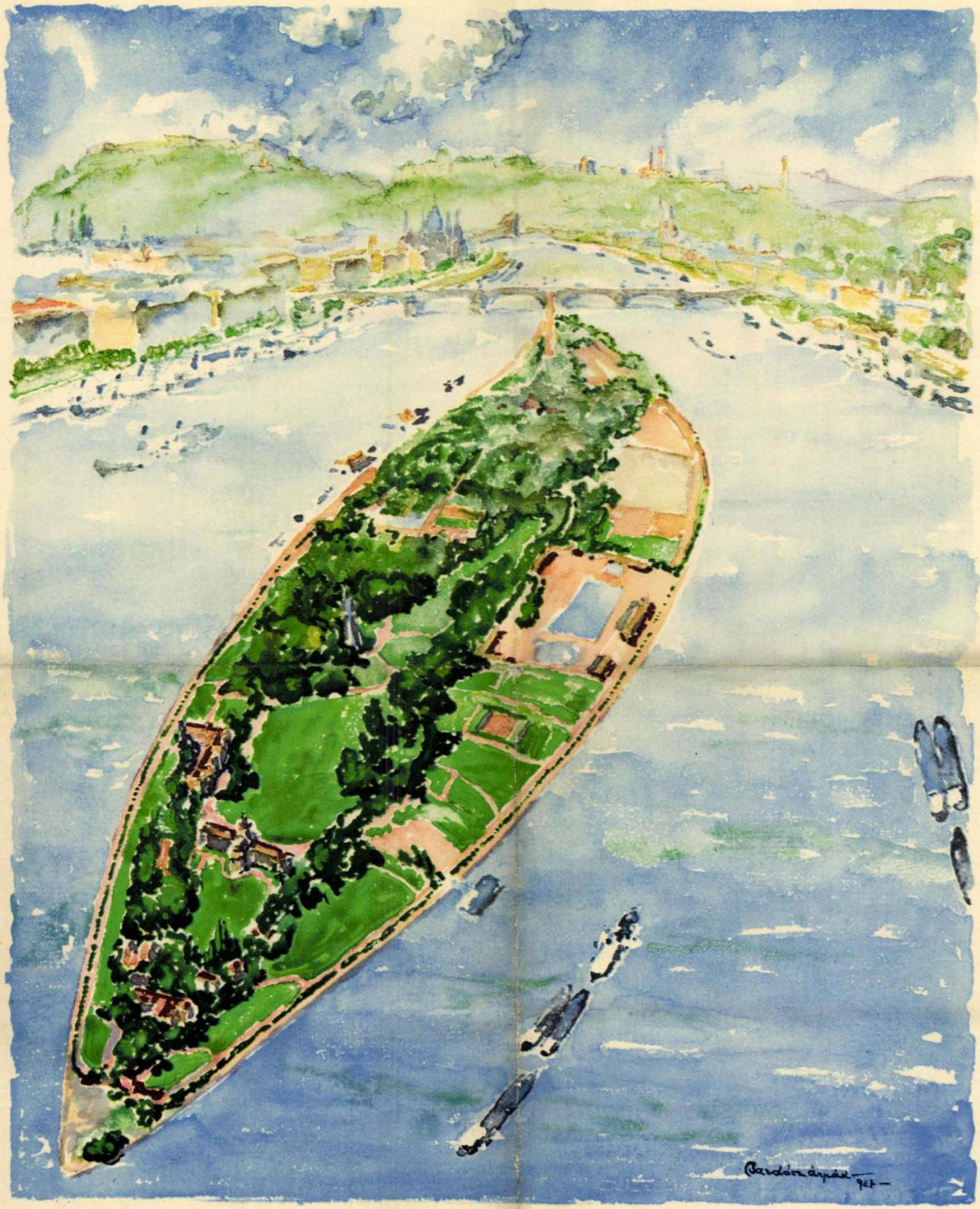

Budapest - The Isle of St. Margaret

The Pearl of the Danube

Tér és Forma 1937. 9. sz. (Képek.)

SZENT-MARGITSZIGET,

A DUNA-FOLYÁM GYÖNGYE.

Gyógy- és üdülőhely. 160 holdas park. Strand- és hullámfürdő. Dunafürdő. Szabad termálfürdő. Gyógyfürdő. Ivókúrák. Szállodák. Szanatórium. Éttermek. Vízgyógyintézet. Gyógyhelyi társalgó. Bővizű hőforrások 43 és 70° C. Sporttelepek: golf, tenisz, evezés stb. Hajó-, motorcsónak- és autóbusz közlekedés.

L' ILE STE. MARGUERITE

„LA PERLE DU DANUBE".

Station thermale. Merveilleux parc de 160 arpents. Bain de plage. Piscine á vagues artificielles. Piscine á l'eau thermale. Bain de Danube. Bain thérapeutique. Crues hydrominérales. Hotels, Sanatorium. Restaurants. Sources thermales de 43 et 70° C. Golf. Tennis-grounds, polo á cheval, etc. Canot-taxi, autobus.

THE MARGARET ISLAND

„THE PEARLE OF THE DANUBE".

Spa. Beautiful park, 160 acres. Strandbath. Pool for artifical waves. Thermal-water-pool. Danube swimming-pool. Mineral-bath. Drinking-cures. Hotels. Sanatorium. Restaurants. Mineralsprings 43 and 70° C. Golf, Tennisgrounds, Polo, etc. Motorboats, Motorbus.

ST. MARGARETENINSEL

„DIE PERLE DER DONAU".

Kur- und Erholungsort. 160 Katastraljoch herrlicher Park. Strand- und Wellenbad. Offenes Thermalbassin. Heilbad. Wasserheilanstalt. Trinkkuren. Hotels. Sanatorium. Kursalon. Heisse Thermalquellen von 43 bis 70° C. Golf- und Tennisplätze. Polo. Rudersport, etc. Schiffstation. Autobusverkehr. Motorbus.

ISOLA ST. MARGHERITA.

Stazione termale e villeggiatura. Parco meraviglioso di 160 iugeros. Grande spiaggia e piscina ad onde artificiali. Piscina aperta di aqua termale. Bagno al Danubio. Bagno terapeutico. Cura idrominerali. Alberghi. Casa di cura. Ristoranti. Fonti termali di 43 e 70° C. Golf, tennis, polo a cavallo ecc. Piroscafi, motoscafi, pubblici, autoomnibus.

415/7 Bethánia, Budapest.

Barabás Árpád

Ernst Museum ank.
XVII. ~~Gradó, veggeli hanyatat~~ (1918.) —

Almásy-Teleki ank.
~~1943. Tamulmány, Ernies Erete~~
(1927)

Nemzeti Szalon ank.
1924.: Felhők az Adria fölött. vorf. (1918.)

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
395
912
Szk VI/10

A vallás és közokt
május 24. én 44603. s
állampénztárhoz int

Hiersemann
dő által a Müen
szállított művek v
koronát engedélyezv
tárt, hogy ez összege
sága elnökének h
lás kötelezettsége m
megjelölt alnaplój
A hivatalos na

Bardócz Árpád

Irod

2

Az Ujság.

1916 nov. 16.

(e.a.: B. Á. litográfiái.) —

N°105

4249 Francesco Solimena (L'Abbate
Sz. Nocera de Paganiban 1657
5-én.

Maria a gyermek el

=Térdig és ülve van ábrázol
szembenéző gyerme
fehér lepel végét fogja, n
felé tekint és fátyolt, szük uj
kék palástot visel, a göndör ha

Körülök

Vászon (ovális) méretei
Gróf Pálffy János hagyen
Jegyzet. Sarna a
kivonatában v: Z.

Jegyzet. A leltár szerin
Francesco Solimena u
Maria mit dem Kinde, Wie
lon No. 7)

76(9)

nister 1912.julius 30-án 87436.sz.a.
ztárhoz intézett rendeletének mása:

FIZETTETETT
MAGY. KIR. ÁLLAMPÉNZT.
Budapest 1912 év
nagy 12 kor
hó 8 n.

ágos Bizottsága részére a középkori
ól álló gyűjtemény elhelyezésére
a fejében Háromszázhuszonöt/325/
a az állampénztárt, hogy ez össze-
ttsága elnökének, hivatalos nyugtá-
ege mellett, fizesse ki s tárcám
n kiadáskép számolja el.

iteléül:

~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~,
Már sulyos betegen,
Kernstok Károly festő-
nek her régi barátjai fürte-
Kmetty-utcai ~~[illegible]~~
villájában levő mü-
termében ~~[illegible]~~ 1937 de-
cemberében ~~[illegible]~~
rendezte utolsó kiállí-
tását. A Munkácsy-
Céhnek volt tagja, s
titkára a Magyar Iro-
dalmi és Müvészeti Szö-
vetségnek. Müvei
közül a Kilátás a Gel-
lérthegyre és Kékruhás
c. olajfestményei s több
riportrajza a Fővárosi
Képtár tulajdonában
van. Hagyatékában
számos olaj- és vízfest-

mény, szines ci fekete kréta-rajz ~~[illegible]~~ Valamint
több száz riportrajz maradt.

térteben ~~[illegible]~~
92 tambulban, Jaffában
más kikötő városok-
ban élmenyeit ötletes
rajzokban örökítette meg.
A Magyar Keleti Tár-
saság 1935. tavaszán
a Szépművészeti Kiálli-
tások ~~[illegible]~~ he-
lyiségében keleti ~~[illegible]~~
képeiből kiállítást
rendezett. Ugyanez év
decemberében a Lipót-
városi Kaszinóban volt
kollektív tárlata, melyen
~~keleti ke~~ egyiptomi ké-
pein kívül Ádám és
Éva c. kompozíciója is
szerepelt. ~~A Jugosz-~~
~~lávia [illegible] Sza-~~

1

Ebergenyi
igazgat

KIFIZETTETETT
MAGY. KIR. ÁLLAMPÉNZT IX. ker.
Budapest, 1912 év tx hó 23 n

[illegible]

Cím:
Újlipótvárosi Klub-Galéria
1136 Bp., Tátra u. 20/b.
/bejárat a Radnóti M. u. felől/
tel/fax: 320-53-80

e-mail: ARTBOX 13@C3.HU
http://www.c3.hu/artbox13

ÚJLIPÓTVÁROSI

KLUB-GALÉRIA

PINCETÁRLAT

ARS HUNGARICA
MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA

Az iskola 1995 őszén kezdte meg működését a Novus Gimnázium és Szakiskola Művészeti Tagozataként. 1997-ben önállósulva folytatta ugyanezt a képzési formát Ars Hungarica Művészeti Szakközépiskola néven, melynek alapítója az Ars Hungarica Alapítvány.
A festő és grafikus szakmákban szakképesítést adó, kétéves nappali iskola átfogó elméleti vizuális képzést és egyénre szabott műtermi alkotómunkát biztosít növendékeinek. Az oktatásnak az Óbudai Hajógyári Szigeten, gyönyörű természeti környezetben álló közel 1000 m2-es épület ad helyet.

Alapító
Kádár Miklós Mihály képzőművész

Festő szakvezető:
Baksai József festőművész

Szeretettel meghívjuk

az ARS HUNGARICA
Művészeti Szakközépiskola
Festő szakos növendékeinek

kiállítására.

A kiállítást megnyitja:
Kádár Miklós Mihály
képzőművész

1998. január 6-án /kedden/
18 órakor.

A kiállítás megtekinthető:
január 6 - 23-ig
hétköznap 14-20 óráig.

Kiállító művészek:

Barcsi Viktória
Csizmadia Ferenc
Hamza Borbála
Kalina Viola
Máthé Krisztián
Nagy Richard
Schumy Éva
Szabó Ákos
Völgyi Gábor

Bardócz Árpád, festő
és grafikus; szül 1882
okt. 27. Budapesten, megh.
1938 dec. 10. u. o. ~~Ta~~
Egzerwézzorát Egerben tolltölte.
~~[illegible]~~ 1903-8. a
fővárosi iparrajziskolá-
ban Prenoszil Sándor,
~~növendéke volt, majd~~
közben
az iparművészeti iskola
ésti rajztanfolyamain
Pap Henrik volt a ta-
nára. 1909. Német és
Franciaországban, 1911.
Norvégiában, 1912. Hol-
landiában volt tanul-
mányuton. Elemte fő-
leg könyvillusztrálás-
sal foglalkozott. B. Ké-
szítette 1911-13. a Poli-
tikai Magyarország c.

Tekintetes Országos
ságának

Budapest.

rva junius 3án kelt 9 számu
ettel jelentem, hogy a vár ideig-
latainak átvétele alkalmával
pitén úr által talált hiányok,

kiadvány többszáz il-
lusztrációját. Az első
világháborúban előbb
mint honvéd, az utolsó
kilenc hónapban a sajtó-
hadiszálláson ~~mint~~ ha-
difestő pent vett részt s
számos rajzot és képet
készített. 1917 jelent
meg Toporoutz 1915-
16. c. tíz eredeti kő-
rajzot tartalmazó albuma,
melynek előszavát Fel-
vinczi Takács Zoltán ír-
ta. 1927. Vízkereszt c.
pasztelljével állami
pasztelldíjat, a
new-yorki nemzetk.
plakátpályázatón III. dí-
jat, 1928. a madridi

Budapesten megnyerte

MAGYAR KIRÁLYI
VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI
MINISTER

nemzetk. plakátpályázaton az V. díjat és 1930. a barcelonai nemzetk. kiállításon az ezüst érmet. 1917, 1924. és 1925. és 1932 a Nemzeti Szalonban. 1929 és 1931. a Fészek klubban volt gyűjt. kiállítása. 1933. Egyiptomba utaztak, s Alexandriában, Caironban, Dekhelában, majd a Szudánban számos képet festek s rajzot készítettek. 1934. az alexandriai Al Moasrat-kórház Királytermének falképeire kiírt pályázaton elnyerte az első díjat s a kivitellel való megbízást. Hara-

ási m. kir. miniszter 1912 évi
6 szám alatt kelt és a IX.
hoz intézett rendeletének

Ferenc rendi zárdatemplom
k helyreállítására kettő"
2676:) K-t engedélyezvén,
ztárt, hogy ezen összeget
Bizottsága elnökének hi-
elszámolás kötelezettsége
tárcám fentmegjelölt al-
kép számolja el.
ásolat hiteléül:

VALLÁS ÉS

éneket véltek mögötte. Valószínűbb azonban, hogy rövidebb, csatakiáltásszerű dallam volt. Ijesztő hatását fokozta, hogy pajzsukat közben szájuk elé tartották s ezáltal mély és dörgő reszonancia keletkezett.

Bardoc *(Brădut)*, udvarhelymegyei község, Tr. óta Romániához tartozik. (1930) 918 lak. A hegyen földvár.

Bardócz *Árpád*, festő és illusztrátor, *1882. Leginkább vízfestésű városképekkel, litográfiákkal szerepelt kiállításainkon. Sok művet illusztrált. 1934-ben Egyiptomban freskókat festett.

Bardolff *Károly báró*, osztrák altábornagy, *1865. *Ferenc Ferdinánd* szárnysegédje, majd katonai irodájának főnöke. 1914-ben *Böhm-Ermolli* (l. o.) vezérkari főnöke lett. A világháború után Bécsben telepedett le.

Bárdos *Artur*, színigazgató, író, *1882. Ujságíró volt, színháztudománnyal foglalkozott, színházesztétikai tanulmányai és szakkönyvei jelentek meg. Külföldi színházaknál rendezett, visszatérése után, 1912-ben Budapesten megnyitotta az Új Színpad-ot: irodalmi színház volt, kamara-darabokat játszott. Igazgatta a Modern Színpadot, a Renaissance Színházat, a Belvárosi Színházat, a Művész Színházat. A modern magyar színpadművészet úttörője, színházaiban a színpad klasszikus és modern nagy költőinek megszólaltatója, hibátlan stílusérzékű rendező; sok nagy színész tehetséget fedezett fel és nevelt. Uj könyve: *Uralkodók és komédiások* (1936).

Bárdos *Lajos*, egyházi karnagy és zeneszerző, *1899. Kodály tanítványa volt, 1925-ben a városmajori plébániatemplom karnagya lett. 1931 óta a „Magyar Kórus" c. egyházzenei folyóiratot szerkeszti Kertész Gyulával. A modern magyar egyházzenemozgalom tevékeny irányítója, értékes egyházi művek szerzője, több kóruskiadvány szerkesztője. A Zeneművészeti Főiskola tanára. 1929-től 1933-ig a Palestrina-kórus élén állott.

Bárdos *Remig*, pannonhalmi főapát, *1868, †1932. Egy ideig gimnáziumi igazgató volt s a Katolikus Népszövetség elnöke. Főműve: *Purisztikus törekvések a magyar nyelvben.*

Bárdos, kk. Vas vm. szombathelyi j.-ában, u. p. Vép, u. t. Vasszécsény. (1930) 124 lak.

Bárdossy *Ilona* operaénekesnő, koloraturszoprán, *1870, †1933. 1890-től a Magyar Kir. Operaház tagja volt.

Bárdossy *László*, diplomata, *1890. 1922-ben a külügyminisztérium sajtóosztályának élére állították, 1930-ban londoni követségi tanácsossá, 1934-ben bukaresti követté nevezték ki.

Bárdudvarnok, nk. Somogy vm. kaposvári j.-ában, u. p. és u. t. Bárdibükk, vasútállomása a hozzátartozó Bárdibükk. (1930) 1793 lak.

Bardvan, l. *Burdwan.*

Bardyaeusok, illir rabszolgák testőrcsapata az első római polgárháború idején (Kr. e. I. sz.), Marius szolgálatában. Sertorius megölette őket.

Bardylis, szénégetőből lett Illyria királya. Területet szakított el Makedoniától, de merész tettét *II. Fülöp* makedon király megtorolta (Kr. e. 358).

Baré *Emil*, hegedűművész és pedagógus, *1870. A Magyar Kir. Operaháznak és a Filharmóniai Társaságnak hangversenymestere (1903—1933), a Nemzeti Zenedének tanára.

Báré *(Bărăi)*, kolozsmegyei község, Tr. óta Romániához tartozik. (1930) 815 lak.

Bareilly, *Bareli.* **1.** Az Egyesült Tartományok egyik kerülete Britindiában, a Himalája lábánál. Termékeny terület, több mint 1,000.000 lak. **2.** Előbbi székhelye, nagy katonai tábor. (1931) 144.031 lak. Cukorgyártás, bambusz- és bútoripar.

Barème [—em], francia szó, a vasúti gyakorlatban használják. A szállítások díjszabása a személyforgalomban kocsiosztályok, az áruforgalomban árucsoportok szerint változik. A díjszabási egységtételek és távolságok egybevetésével készített díjszabástáblázatokat B.-nek nevezik. A B. szó *Barrême* (l. o.) francia matematikus nevéből származik.

Barents v. *Barent Willem*, hollandus tengerész, †1597. Ázsiától É.-ra kereste az útat Amerika felé. Három korszakalkotó utazást tett, felfedezte a Spitzbergákat s ő hajtotta végre az első sarkvidéki telelést Novaja Zemlja É.-i szélén (1597). Ott is halt meg.

Barents tenger, az É.-i Jeges tenger egy része Európa É.-i partja, Novaja Zemlja, a Ferenc József föld és a Spitzbergák között. 2,440.000 km² területű, sekély (legnagyobb mélysége 450 m) tenger. *Barents* Willemről (l. o.) nevezték el.

Barére de Vieuzac [barér dövjözak] *Bertrand*, francia forradalmár, *1755, †1841. Elnökölt *XVI. Lajos* perében s ő is halálára szavazott. Mint *Robespiere* híve, tagja lett a jóléti bizottságnak is és a rémuralmat állandósítani akarta. Emlékiratait 4 kötetben írta meg.

Baresd. 1. *Bărestii-Iliei*, hunyadmegyei község, Tr. óta Romániához tartozik. (1930) 487 lak. **2.** *Bărestii-Haţegului*, hunyadmegyei község, Tr. óta Romániához tartozik. (1930) 455 lak.

Bărestii-Haţegului, *Baresd* (Románia).

Bărestii-Iliei, l. *Baresd* (Románia).

Barett (francia: *barette* v. *barrette*, a latin *biretum*-ból), a középkor óta használatos férfi- és női föveg, amely az évszázadok folyamán sokféle alakot öltött (l. az ábrákat), egyes foglalkozások, testületek tagjaira nézve kötelező viselet is volt. Egyes országokban módosult alakban ma is

Uj Idők Lex III k.

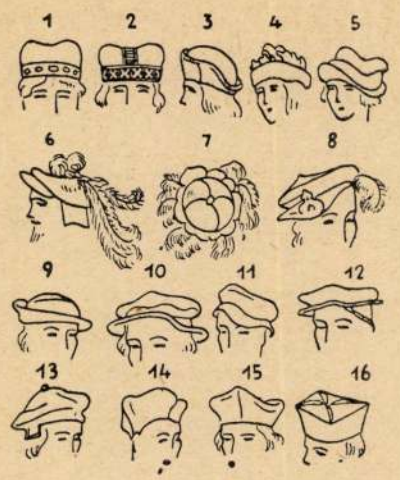

A barett különböző változatai. 1. és 2. korai középkori, 3, 4, 5, XV. sz.-beli, 6—12. a XVI. sz. első felének barettviselete, (6. és 7. a landsknechtek viselete, 8. fejedelmek. 9. és 11. polgárok, 10. és 12. tudósok viselete), 13. és 14. a XVI. sz. második feléből, 15. és 16. a XVII. sz. elejéről való barett.

hivatalos föveg (Angliában az egyetemi tanároké, Franciaországban a bíráké stb.).

Baretter, főleg nagyfrekvenciájú áramok erősségének (esetleg csak jelenlétének) megállapítására használható berendezés. A mérendő áramot ismert elektromos ellenállású vezetődarabon átvezetve, a vezető felmelegszik, ezáltal ellenállása megnő, az ellenállás növekedéséből pedig meghatározható az áramerősség. L. *Bolometer.*

Baretti *Giuseppe,* olasz nyelvtudós és irodalmi kritikus, *1719, †1789. Harcos szabadgondolkodó, ezért hazáját el is kellett hagynia; élete jórészét Angliában töltötte, ott is halt meg. Angol-olasz szótárt szerkesztett, *Frusta letteraria* címmel megindította az első olasz kritikai folyóiratot (1763—65). Nagy szerepe volt abban, hogy a XVIII. sz. II. felében a játékos árkádiamodort a tartalmasabb klasszicizmus váltotta fel.

Barferus, Balfrus iráni (perzsiai) kikötőváros a Kaspi tenger partján. Kb. 40—50.000 lak.

Barga, mongoloklakta tartomány és vidék Mandzsuriában, a Nagy Kingántól K.-re. Kb. 100.000 km²-nyi területű füves puszta (sztyepp), csak É.-i része erdős. Lakosai sátoros pásztorok.

Bârgău, l. *Kissikárló* (Románia).

Bargello [—dzsello], a firenzei Palazzo del Podestà közhasználatú neve, Firenze középkori épületeinek egyik legérdekesebbike, ma közép- és renaissancekori régiségek múzeuma. 1255-ben kezdték építeni, a mult sz. közepén alaposan restaurálták.

Bârghiș, l. *Bürkös* (Románia).

Bargone *Fréderic Charles,* l. *Farrère Claude.*

Bar-Hebraeus (magyarul: a hébernek, ill. a keresztény hitre tért zsidónak a fia), így nevezték *Gregorius Abulfarrads ben Aron* szír és arab írót, *1226, †1826. Húsz éves korában a szír jakobita egyház püspöke lett. Legismertebb művei a *Szír krónika* és a *Mulatságos történetek.* Misztikus főműve: *A galamb könyve.*

Bárhely, kk. Zala vm alsólendvai j.-ában, u. p. és u. t. Lenti, (1930) 239 lak.

Bari. 1. *Terra di B.* olasz tartomány Apuliában, 5156 km², (1931) 948.821 lak. Területének nagy része a Murge terméketlen karsztos táblásvidéke. Állattenyésztés (juhászat), olaj- és bortermelés. **2.** *B. delle Puglie* [pulje], a tartomány és Apulia székhelye, adriai tengeri kikötő. Szűkutcás óváros, modern újváros. Érseki székhely, egyetem. (1931) 171.810 lak. B. forgalmas kikötőjéből indul ki a személy- és áruforgalom a Balkán félsziget felé.

Baribál v. *fekete medve (Ursus americanus),* É.-Amerikában élő, nagy termetű, 1.5—2 m hosszúra megnövő, keskeny fejű, hegyes arcorrú, fényes fekete szőrű medvefaj; 14 fajtáját különböztetik meg. A skunkéhoz hasonló prémjének értéke a barna- és szürkemedveprémek kétszerese. Legdrágább az ezüst-B.-prém.

Baricentrikus szabály v. *Guldin-féle szabály,* azt mondja ki hogy ha egy síkidomot egy a síkjába eső, de az idom belsejét át nem szelő tengely körül forgatunk, akkor az így előálló forgástest térfogata az idom területének és az idom súlypontja által a forgásközben leírt kör kerületének szorzatával egyenlő. Hasonlóképen egy síkgörbét egy vele ugyanazon síkba eső, de a görbét nem metsző tengely körül forgatva, az előálló forgásfelület felszíne a forgatott görbe hosszúságának és a görbe súlypontja által leírt kör kerületének szorzata. A B. segélyével kiszámítható a forgástest térfogata (ill. a forgásfelület felszíne), ha a forgatott idom (ill. görbe) súlypontjának a tengelytől való távolsága ismeretes; vagy pedig e súlypont helyzete, ha a forgástest térfogata, ill. a forgásfelület felszíne ismeretes. (Baricentrikus számítás).

Baricsevics *Adam Alojzije,* horvát író, *1756, †1806. Latin és horvát nyelven írta műveit, kivált levelei nevezetesek.

Bari delle Puglie, l. *Bari.*

Bari-konföderáció, 1768—1772 között szervezett lengyel politikai egyesület az orosz befolyás leküzdésére (az ukrajnai Bar városból indult ki). Poniatowski Ágost-Szaniszló király ellen irányult, de a társadalom közönye miatt megbukott s ez hozzájárult Lengyelország első felosztásához.

Barilit, ásvány, képlete, $Be_2BaSi_2O_7$. Rombos rendszerű kristályai fehérek, zsíros fényűek. Lelőhelye a svédországi Langban.

Baring [bering] *Maurice,* angol író, *1874. Diplomata; a „katolikus triász"-nak *Beloc* és *Chesterton* mellett harmadik tagja. Híres

Bardócz Árpád

Képzőművészet
1928. 14. sz. 230. l.
(Képmelléklet)

BARDÓCZ ÁRPÁD: Női fej

Bozy Jenő: Sebzett hős ... ...
Pásztor János és Hikisch Rezső: A székesfehérvári plébánia templom falán elhelyezendő hősi emlékmü terve. 8
Pásztor János: Orosházi hősi emlék ... 11
Müller Tibor, épitész: Hősi emlék 19
Müller Tibor, épitész: Hősi emlék 19
Füredi Richárd: Emléktábla 16
Lux Elek: Emléktábla 20
Kallós Ede: Hősi emlék 15
Kalotay Ottó: Hősi Emlék 15
Vass Viktor: Hősi emlék 17

s Bayer cég készitette.

LMI BÉRPINCE VÁC
ETŐ MÁRKÁK!
yi ucca 7. Telefon: T. 134-90.

ulajdonos Nagy Sándor, nyomdavezető: Farkass S.]

szükséges; e formából azonban csak annyi, amennyi az idők folyamán kifejlett felfogás szerint a dolgok »lelkének« felel meg. A »tao« megérkezésének miként je teljesen az egyéni rátermettségtől, az egyéni vérmérséklettől függ. Az

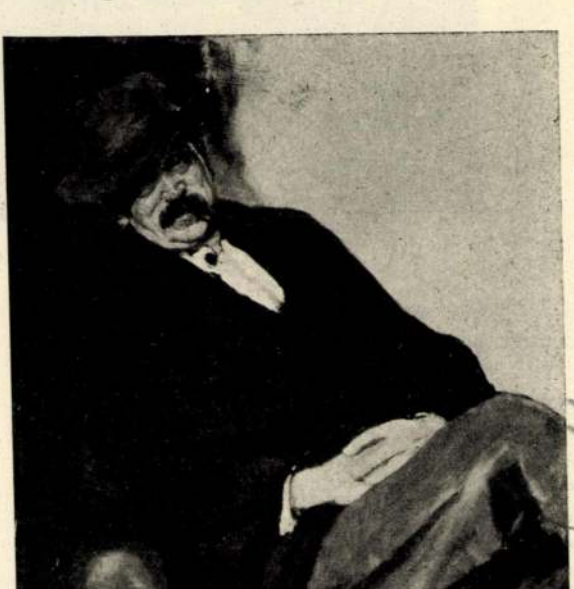

BARDÓCZ ÁRPÁD: *Bernáth Ottó arcképe*

Tavaszi Tárlatáról

TOLNAY ÁKOS: *Ma*

Azután az értékes tájképfestő, *Károly* Andor. a régi jó márka *Lakos* Alfréd, a díjat nyert *Lengyel-Reinfuss* Ede és *Neogrády* László, továbbá még egy sereg jóhangzású név: *Pólya* Iván, *Molnár* Z. János, *Vas* Ferencné, *Wiegand* Edith, *Gombosné Székely* Lili, *Bentheim* Arthur, *Garai* Ákos, *Oppel* Magda, *Ströbl* Zsófia, *Szmrecsányi* Vera, *Turmayer* Sándor, *Zs. Jármay* Edith, *S. Müller* Ágosta. Ki kell még emelnünk közülük *Bachó* István, *Balogh* Margit, *Szebeni* Jenő, *Konkoly* József, *R. Bauer* Erzsébet, *Faragó* Árpád, *Csik* Jolán, *Gecse* Árpád, *Fábián* Gyula, *Gál* János, *Igaly* István, *Hessky* Iván, *Hajdu* Károly, *Jakab* Ödön, *Kiss Farkas* Imre, *Dörre* Tivadar, *Katona* Iván, *Horváth* József, *Junger* Kató, *Zimányi* Ernő, *Pint* Mária, *Rökk*

Bardócz Árpád

festő

~~Élet. arch.~~

~~Gell Mad~~

~~47. l.~~

Gellért Imre – Madarász Elemér: Három évtized története életrajzokban. Bp. 1932. 47. l.

(Archeypel)

Bardócz Árpád (?)

l. Interieur.

1912. 17-18. n

16. l. —

Bp.1911.Vk.
378. SZILÁDY ÁRON: Sermones dominic
379. SZILVEK LAJOS: A pécsi egyetem
380. id.Szinnyei József: Az első ma
381. SZLÁVIK MÁTYÁS: Kant ethikája.
1894.+LOSONCZY LÁSZLÓ: Pestalo
Nagy-Kőrös,1895.+RUTH KÖNYVE.
gyarázattal ellátta Marton Laj
382. SZLEMENICS PÁL: Fenyitő törvé
Pest,1862.
383. SZOJKA GYULA: A debreceni kere
a nemzet ezredévi ünnepére.Deb
384. SZOMBATHY IGNÁC: A tirnai és b
385. SZUMOWSKI ULÁSZLÓ: Az orvos tud
pontból nézve orvosok és orvos
eredetiből ford.,magyar vonatk
val és ábrákkal ellátta Herceze
386. SZÜCSI JÓZSEF: Bajza József.Bp
387. TAINE H.: Franciaország klassz
Ford.Péterfy Jenő.2.kiadás.Ren
388. TAKÁTS SÁNDOR: Történelmi mini
389. TAPPENBECK W.: Die Religion de
390. TASCHENBERG E.L.: Die Hymenopt
tungen und theilweise nach ihr
391. Vollständiges TASCHENBUCH für
Liebhaber dieser Unterhaltung.
Pest,1820.Hartleben.Fvk.
392. TEMESI MIHÁLY: A Dunántul egye
393. THANHOFFER LAJOS: Előadások az
394. THIENEMANN TIVADAR: Mohács és
395. THIERRY AMADÉ: Elbeszélések a
A nyugoti birodalom végső napja

Bardócz Árpád

Irod.

Forum (Bratislava).

1935. 136. l.

(Bardócz Árpád kiállítása.) –

~~Fränkelné~~

Függő töredék bronzból VII. 194

Bardócz Árpád

élettraje

irod

Csókássy Istvánt 62. l.

A mű és alkotója

Bp. 1933.

S. 1 Allemand.

Albrecht főherczeg

Egész alakban és jo
va, a mint a háttérben fol
kezében pálczát tart s mög
zése alól jobbra: Sig. 1 A

Aquarell, méretei 2

Szn. 7-
139-911-
Át. lelt. 4

Bardócz Árpád

Lásd

Chroniqueur: Bardócz Árpád festményei az alexandriai Al. Moassat kórház királytermében. Képzőmüvészet 1933. 67. sz.

(Arcképpel és ~~számos~~ ~~képpel.~~ képekkel.)

Az 1938.évben 475.7o8.43 P

A csökkenés indokolása tek

felsoroltakra.

5.Alrovat. Vegyesek. Előirán

12o.88

a./ Irodaszerek,nyomtatványok, irodaberendezések karbantartása stb.:

Irodaszerek.....	1.8o
Nyomtatványok.....	2.3o
Irodaberendezések és apróbb felszerelések.....	2.3o
" " karbantartása	1.38
" " munkabérek	31
Irógépek és számológépek karbantartása.....	17
" " munkabérek	3
Irodahelyiségek átalakitása és karbantartása...	1.o4
" " munkabérek	25
Irodahelyiségek tisztántartása.....	1.oo
" " és órabéres al - tisztek munkabére.....	9.64

Bardócz Árpád

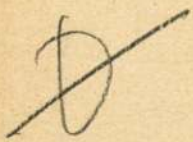

1932. ápr

10-én a *Nemzeti Szalónnak Bardócz Árpád, Corini Margit, Kohán György, Némethy Béla* festőművészek és *Rahmer Mária* iparművésznő műveiből álló LXXVII-ik csoport-

Magyar Művészek

1932. 1926. I.

Schulzberg, Anshelm, festő, Stockholm. (599, 600.)
Schuster Woldan, Georg, festő, München. (165.)
Schuster Woldan, Rafael, festő, München. (125, 127.)
Shannon Hazelwood, Charles, festő, London. (461, 463, 465, 469, 472, 474, 561, 566, 568.)
Simon, Lucien, festő, Páris. (31, 33, 44.)
† *Sisley, Alfred*, festő, (51.)
Stenberg, Emerik, festő, Stockholm. (602..)
Steppes, Edmund, festő, München. (106, 119, 167.)
Stewart, Julius, festő, Páris. (316, 325, 345.)
Stuck, Franz Prof., festő, München, (156, 157.)
Sullivan, Edmund, festő, London (462, 471, 473, 475.)
Swedlund, Pelle, festő, Stockholm. (570.)
Taschner, Ignatius, szobrász, München. (223.)
Theriat, Charles, festő, Mée par Melun. (326, 332.)
Thorell, Hildegarde, festőnő, Stockholm. (580, 582.)
Thomas, Groswenor, festő, London. (425, 436.)
Thomas, S. Seymour, festő, Páris. (334, 336.)
Urban, Herman, festő, München. (137, 140, 142.)
Vail, Eugen, festő, Páris. (348—350.)
Van der Weiden, Harry, festő, Montreuil sur Mer. (328, 339, 351.)
Vogeler, Heinrich, festő, Worpswede. (138, 146.)
Volkmann, Hans von, festő, Karlsruhe. (549, 554, 555, 557.)
Waderé, Heinrich, szobrász, München. (187.)
Wahlström Charlotte, festőnő, Stockholm. (581, 595.)
Wallen, Gustave, festő, Stockholm. (606.)
Walton, Edward, festő, London. (417.)
Weisz, Adolphe, festő, Páris. (63, 67.)
Whitlaw Hamilton, James, festő, Helensbourgh (Skótország). (423, 443).
Whithers, Alfred, festő, London. (420.)
Zandomeneghi, F., festő. (19.)

rendes kiállítói közül — akiket szívesen láttunk volna a névsorban, s akiknek távolmaradása hiányossá tette a Munkácsy-céh kiállítását. Meg vagyunk róla győződve, hogy a ma még távolmaradt csoport bevonásával a jövőre még nagyobb sikere lesz a céh kiállításának.

A kiállítás egyik főékessége volt *Karlovszky* Bertalan Női fej c. portréja, melyet a mester a színfoltok gyöngéd harmóniájában poetikus bájjal ruházott fel. Egyike ez azoknak az arcképeknek, melyek Karlovszky chef d'oeuvre-jei közé tartoznak. Az első teremben van *Kosztolányi-Kann* Gyulának is egy kis kollekciója, aki 10 év óta nem szerepelt kiállításainkon s csendes visszavonultságban dolgozott magának. Az a 8 kép, melyeket most kiállított, egy új Kosztolányit revelál. Pikturájában most vezető motivum a hangulat. A konstaláló impresszionizmust felnált csendéletével, *Rudnay* Gyula két jellegzetes kompozíciójával, *Kernstok* Károly művészetének legujabb terméséből válogatott két kitünő kvalitású vásznával, *Fényes* Adolf költői elmélyedésü tájképeivel, *Márk* Lajos, *Perlmutter* Izsák, *Szüle* Péter, *Szlányi* Lajos, *Réti* István, *Vaszary* János, *Koszta* József, *Tornyai* János, *Csánky* Dénes, *Orbán* Dezső, szentgyörgyvári *Gyenes* Lajos, *Gimes* Lajos, Gy. *Sándor* József, *Gaál* Ferenc, *Kemény* Nándor, valamennyien egy-egy magas nivót jelző képükkel adják meg az első terem reprezentáns karakterét.

A második termet *Magyar-Mannheimer* Gusztáv 10 képből álló kis gyűjteménye dominálja. A kiállításnak legkiemelkedőbb momentuma ez a kollekció, melynek minden darabja a Magyar-Mannheimernek a magyar művészetben egész különálló pikturája gyöngyszemei. Valamennyit

KARLOVSZKY BERTALAN: Arckép

A Munkácsy-céh első kiállításáról

váltotta művészetében a táj, a természet költői átérzése. Az az érzésünk, hogy Kosztolányi szigorúan festői látásához most párosult a lélek bensősége. Pikturája most nemcsak a jó festő erejével, de a művészi egyéniség varázsával is hódít. *Csók* István egy pompás csendéletével, báró *Hatvany* Ferenc egy artisztikus akt képével, *Iványi Grünwald* Béla hangulatosan komponált a mesterségbeli tudás fölénye és a művészi élmény százszázalékos kifejezése jellemzi. Kivüle *Márk* Lajos, *Kunvald* Caesar, *Hermann* Lipót, *Gedő* Lipót, *Koszta* József, *Kézdi-Kovács* László, *Zádor* István, *Benkhard* Ágost, *Cserepes* István, *Radnai* Miklós, *Goebel* Jenő és Gy. *Sándor* József szerepelnek egy-egy olyan képpel, melyek megmaradnak a néző emlékezetében.

A harmadik terem kiállítói közül ki kell emelni *Vesztróczy* Manó, *Bardócz* Árpád, *Tornyai* János, szentgyörgyvári *Gyenes* Lajos, *Nagy* Vilmos, *Gulyás* Sándor, *Gaál* Ferenc, *Haranghy* Jenő, *Vidovszky* Béla, *Gimes* Lajos, *Kemény* Nándor, *Déry* Béla, *Kató* Kálmán, *Éber* Sándor, *Csóka* István és *Porter* Paula neveit.

A IV. és V. terem művészei közül a következő művészek munkái tesznek maradandó benyomást: *Frank* Frigyes, *Orbán* Dezső, *Vass* Elemér, *Bánk* Ernő, *Podolini Volkmann* Arthúr, *Vesztróczy* Manó, *Mikola* András, *Boldizsár* István, *Székely-Kovács* Olga, *Heincz* Henrik, *Halápy* Ede, *Gara* Arnold és *Belányi* Viktor.

BARDÓCZ ÁRPÁD: Korcsma a tengerparton

A Munkácsy-céh első kiállításáról

Mint a felsorolt nevekből is látnató, a Munkácsy-céh beváltotta azt az igéretét, hogy nem a művészeket, hanem a képeket zsürizi. Ha ezt a jövőben fokozottabb mértékben teszi meg és építményét még szélesebb alapokra fogja bazírozni, sikere még nagyobb lesz. *Gy.*

BENEDEK PÉTER KIÁLLÍTÁSA

A Nemzeti Szalon három termében, sűrűn teliaggatott falakon csodálhatjuk meg *Benedek* Péter, a földmíves-festőművész eredeti, igen értékes, a népi ősforrásból feltört művészetét. Benedek Péter már öt év előtt feltünt nagyszerű figyelőképességével, festői látásával, színeinek finomságával és kompozícióinak primitív erőteljességével. Hála egészséges és bölcs eszének, azóta sem »tanult«. Nem jött el a fővárosba, »festőművésznek«, megmaradt a falujában földmívesnek és festett, tehát eredeti tehetsége onnan nőtt, fejlődött, virágzott, ahonnan kapta: a faluból, a földből. Mintha kiskertek színes virágözöne borítaná el a szalon falait a sok irány, iskola, másolás, keresés kiállításai után.

Benedek Péter művészete rendkívül közvetlen. Látása, érzése is az! Ahogy például a baromfiudvar apró népét, egy virágos, falra akasztott subát, a mosóasszonyok patakpartját elénk színezi habkönnyü krétával, a legjava festőink lelkéből kicsattant képekre figyelmeztet. Epikai tehetség. Elbeszél és szeret sokat, módosan, gusztusosan elbeszélni. Ahogy a menyasszonyt szánúton viszik a másik faluba, a násznép, a ládák, a lovak havas előfutása a népmesék tiszta epikája. De ezt mindig valami csendes, mély, bölcs lírával tudja elmondani, és ez e legszebb sajátsága. Az egyenletes, bölcs, nyugodt szemlélődés, melyet csak itt-ott tör át egy-egy huncút szemkacsintás a fonák, a groteszk felé. Mintha itt-ott belerikkantana a képeibe. Ahogyan például a még az ágyban kucorgó férj hunyvatartott szempillája alól lesi az előtte mosakodó asszony válla meztelenségét, ahogy a falusi temetés gyásznépe végén valahogy odabiggyeszt egy kezit zsebrevágott, szoborközönyös faparasztot, ahogy a kocsmai mulatozás cigányai egymásra sunyakodva húzzák, mindebben annyi az

Képzőművészet.
1929. II. 15. szám 37.
(Képpel.)

Bardócz Árpád MDK

Kisasszonynapi búcsu, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Bardócz Árpád

A völgy

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Bardócz Árpád

MDK

Földes Klára

Assuáni férfi

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

Bardócz Árpád, festö

9. Sümegi vásár.

Nemzeti Szalon. -A Balatoni Táro. IV.kiáll.
Bp.1930 szept. Kat.

Bardócz Árpád

grafikus

Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállításán munkája szerepelt.

Magyarság, 1927. Nov. 27.

MDK

Bardócz Árpád

Képzőművészet 1928. II.évf. 12.sz. 173.l.

MDK

Bardócz Árpád

Képzőművészet II. évf. 15. sz.

Bardócz Árpád „festő" M.D.K.

plakátterével szerepelt az Orsz. Iparművészti Társulat 40 éves jubiláris kiállításán a régi Műcsarnokban.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1925. XLVI. évf.

okt. 14. sz. 2. old.

MDK

Bardócz Árpád, 1882-1938

Tengeri fordü, ùf.

Árverési Közl. 1939. 4.rk.sz. 91. sz.

15 l.

Bardócz Árpád MDK

Kisasszonynapi bucsu, olf.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

MDK

Bardócz Árpád

Leányfej	olajf.
Szakállas férfi	"
Hajnal az Adrián	"

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatának katalogusa. 1920.Május. 5.l.

MDK

Bardócz Árpád

"Kék ruha", past.
Szobor, past.

Magyar Képzőművészek szegedi reprezentativ kiáll.1930.Munkácsy-Céh. Kat. 17.1.

MDK

Bardócz Árpád, festőm..

A mükritikus. Olf.

Műcs.-OMKT. Tavaszi Kiáll. 1921. Kat. 5.l.

MDK

Bardócz Árpád, grafikus

mint aki megjárta Olaszországot, grafikai művei olasz vonatkozásuak.

/gy./: A velencei nemzetközi kiállitás.
Képzőművészet. 1930. 32.sz. 165.l.

M.D.K.

Bardócz Árpád

A Mücsarnok tavaszi tárlatán kiállitott 443 kép és szobor között szerepel a müvész képe. A kiállitó müvészről 13-as számozással fényképet közöl a lap./18. oldalon/

Képek, szobrok--festők, szobrászok c. közl. Szinházi Élet. Bp. 1921. juni. 26- juli. 2. X. évf. 26. sz. 19. l.

Bárdócz Árpád, MDK

terveit : Magyar hadi plakett Rubletzky Géza és Pataky Andor szobrászm.-k mintázták meg. Két repr.

Uj Idők. 1916. XXII. 26./Képekkel/. 639.1.

Bardócz Árpád MDK

Tánc a faluban, olf.

Műcsarnok 1919-2o. téli tárlat

Bardócz Árpád MDK

Templomudvar Galiciában, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Bardócz Árpád festőm.

"A tárlap legjobb képe" pályázat. Képzőművészet, 1928. 15. sz. 257-58. l.

MDK

Bardócz Árpád

nemzetk.
new yorki plakátpályázaton 3. dijat nyert

New-yorki ~~xxzk~~ nemzk. plakátpályázat... Képzőművészet, 1927. 3.sz. 31.l.

MDK

Bardócz Árpád, festőm.

Leány. Félakt. Pasztell. 60x45 J.f.j.
Leányfej. Pasztell. 55x35. J.l.b.
Fehér kalapos leány. Pasztell. 40x30 J.l.b.

Árv.Közlöny. 1930. 4.rk.sz. 65.szám. 15.l.

Bardócz Árpád MDK

A gradói templom, vizf.
A triesti St. Giusto templom grafitrajz
Vizkereszt Bukovinában

Egyház és müvészet.
Nemzeti Szalon 1919.

Bardócz Árpád MDK

Tájkép, vizf.

Műcsarnok 1919-20. Téli tárlat.

Bardocz Árpád MDK

Bahnhof

Wien, Künstlerhaus 1924. Mai-Juni

MDK

Bardócz Árpád, festöm.
1882-1938

Egyptomi táj.	Olf.	Jelz.
Kortesbeszéd.	"	"

Árv.Közl. 1940.1.rk.sz. Kat. 17.1.

Bardócz Árpád
Politika
Estefelé

Munkácsy-Céh I. kiállítása. Nemz.Szal. 1928. nov.
24 l.

Bardocz Árpád MDK

Pesti Látkép, vizf.

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás.

MDK

Bardócz Árpád, festö

Nilus partján./Jelzett/		Ol.
Tájkép.	"	"
Egyptomi táj.	"	"
Pâlitika.	"	"

Árverési Közlöny. Festm., rajzok. 1936 okt.4. nr.sz.

25.l.

MDK

Bardócz Árpád

Leányfej, of.

Délután, "

N.Szal. kiáll. 1927. jun. 6. l.

Bazdóca Árpád (1882-1938)

A Tanácsköztársaság kikiáltása (1919, cekukakaja, 24x37cm, Repró)
hagyak Munkásmozgalmi Múzeum

Kiss Sándor: Magyarország történetének képes könyve 1849-1945 (Bp. 1969)
188-189 old.

MDK

Bardócz Árpád

Szadagora mögött, vf.

Lőárok a Stripa-parton, vf.

Kőrösmező, vf.

MAPE 5. kiáll. N.Szal. 1916. nov.

8. 1.

MDK

Bardócz Árpád

Tisza völgye Borkutnál, vf.

Kovácsmühely Kosnán, vf.

Konyha Kosnán, vf.

Szadagora, vf.

MAPE 5. kiáll. N.Szal. 1916. nov.

8. l.

Bardócz Árpád

erőd

Vayertörtill

13. l.

Vayer Lajos, ifj: A történeti művek illusztrálása.

Bp. 1938.

tisztelettel kérjük, h
elismerést szerezni k
váltásával támogatni
egy ily kőrajz sorozat
haladja a jelen, álta

Bardócz

Hanako japáni
művésznő képmára
rajz, repr.

Vas. Lip. 1913. 817. l.
(Keppel.)

M e g h i v ó

Felkérem, hogy f. évi február
Műemlékek Országos Bizottsága hiva
re-utca 10 sz.) tartandó ülésen me

Tárgy : A budapesti Szervita-

Budapest, 1940. február 23.-

Bardócz Árpád

Vörös

(F. 2. A vörös hadsereg plakátjai.) Vas. Ujs. 1919. 239 l.

Képpel.

S domeniránus – tpe

517

Kópo 511,

Bardócz Árpád

Koll. kiáll.
Legjelentősebb a magyar hagyományokból táplálkozó, élénk folklorizáló kompozíciói.

Hel Ervin: A Nemzeti Szalon csoportkiállítása.
Budapesti Hírlap
1932. ápr. 10.

Bardócz Árpád

Gárdonyi Béla. Barkó Pál. Korrajz a technokrácia száradából. Címlapot rajz. Jenti. Bpest 1935-8 r.

L 40
1936 sz.

Méltóságos

Műemlékek Országos Bizottságának

Budapest.
IX., Rákos-u. 10.

Bardócz Árpád

l. Arv. Cram. 99. anke-Eal.

" " 103. " "

" " 104. " "

" " 106. " "

" " 109 " "

" " 110. " "

Bardócz Árpád

C.

1926.

Ernst Muzeum aukcioi

XXXII. 22.14.

Gyradói cste.
Of.

Bardócz Árpád

alakrajz

jeles

Iparrajziskola 1906

Zala

SZENTGYÖRGY

Templom

Kömer Flóris: Archaeologiai levél Zalamegyé-
ből. VV 1863, 418l.

Bardócz Árpád

szül. 1882. Budapesten. Egerben nevelkedett. Az sparmüvészeti iskolában tanult. Sokat járt külföldön. A Politikai Magyarország c. 5 kötetes műbe 1000 illusztrációt rajzolt. A háborn 40 hónapját a harcterén töltötte. Sokat festette, rajzolta a háborut. 1924. januárjában a Nemzeti Szalonban második kollektív kiállítását rendezte. 42 műve volt kiállítva.

Nemzeti Szalon 1924. jan. csoportkiáll. katalogusa.

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~Vesztrém.~~

~~tás, erősdi~~ ~~V. 185.~~

Bardócz Árpád

Kilátás a Gellért-hegyről

1932 főv új szerzem. kiáll Műcsarnok

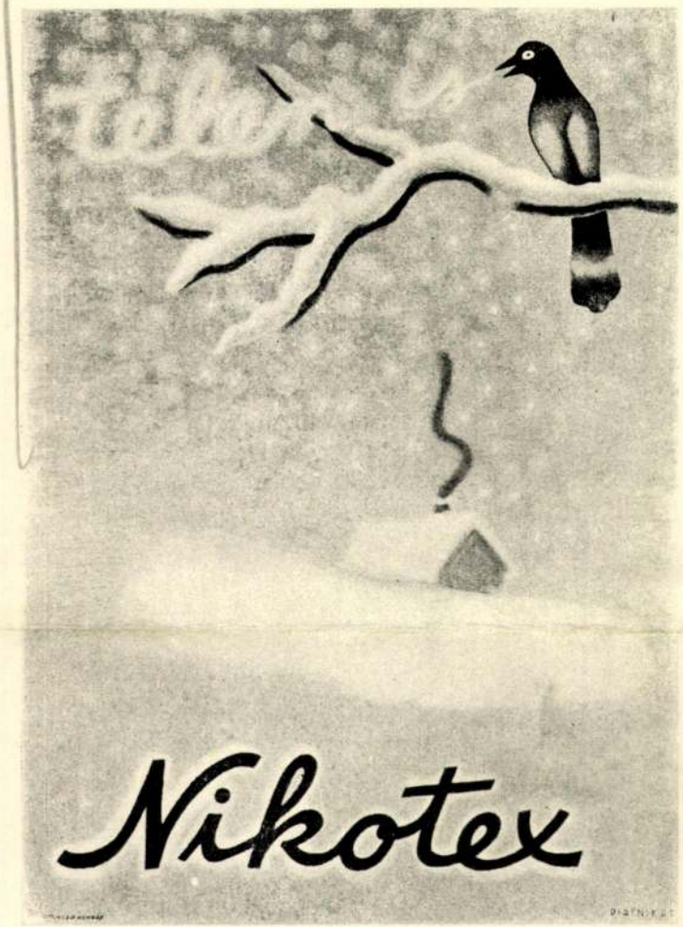

A Nikotex R.-T. plakátja
Tervezték: Berény és Bortnyik

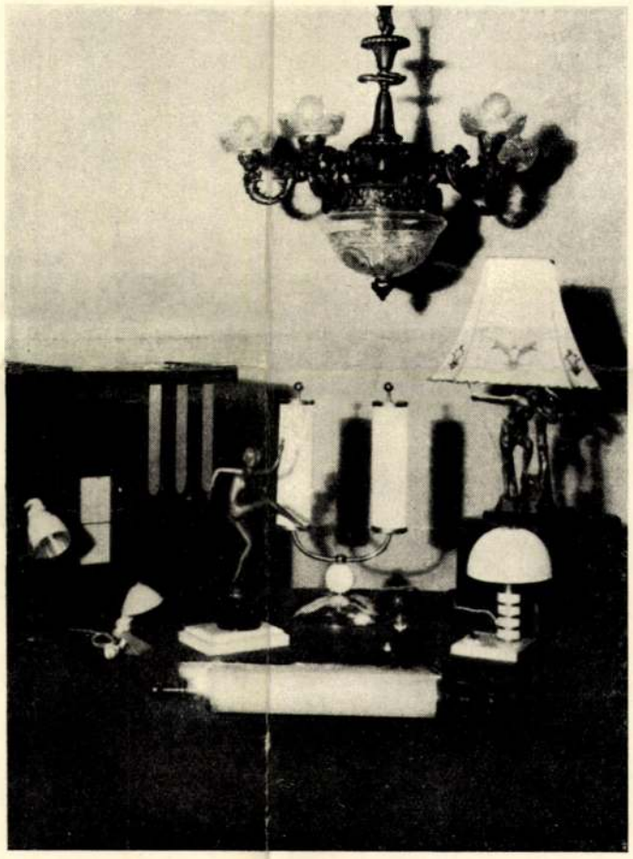

Intérieur Kadelburger üzletében
Foto Guttmann és Rédner

A Stühmer Frigyes R.-T. kakaó-plakátja
Tervezte: Berger Oszkár
Foto Seidner

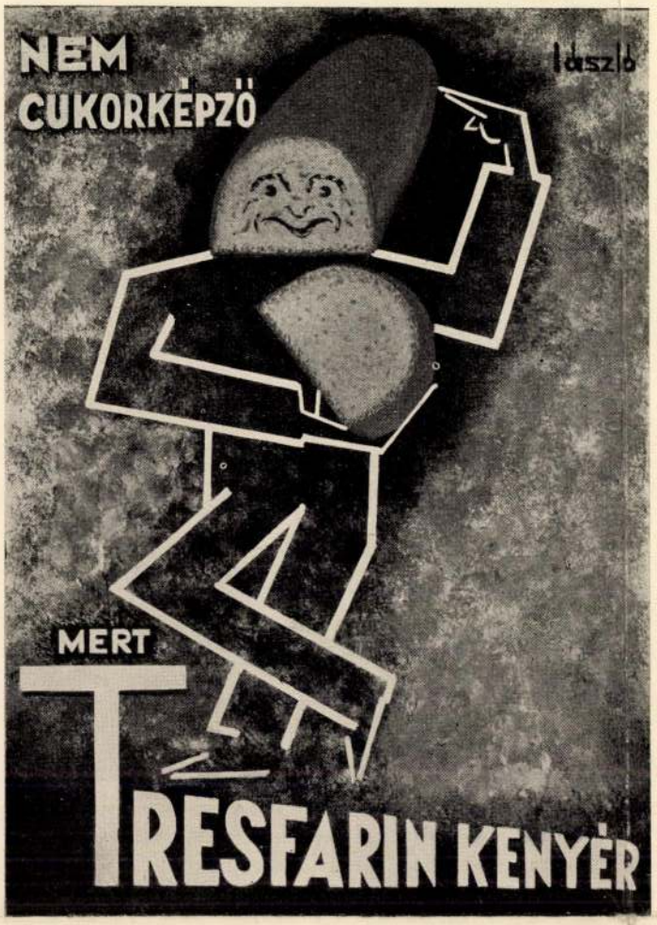

A Tres R.-T. plakátja a Tresfarin kenyérről
Tervezte: László József

A Hungária-fürdő plakátja
Tervezte: Bardócz Árpád

A Sidol-gyár Boxy-plakátja
Tervezte: Bardócz Árpád

Foto Guttmann és Rédner

SIKNÉ MÁRER EMMA
NÖI KALAP
KÜLÖNLEGESSÉGEK TERME
BUDAPEST, IV.
KRISTÓF-TÉR 8. SZÁM
Mai időkhöz
mai árak!!
TELEFON: 81-2-50

Portrait- és tájkép-
festők figyelmébe!
Ha zavartalanul akar dolgozni, viseljen
speciális „kettős fókuszu" üveget,
mely amerikai keretben a nyugodt és
zavartalan munkát biztositja
KÉSZITÉSÉBEN SPECIÁLISTA
VERES OPTIKA- ÉS FOTOSZAKÜZLET
BUDAPEST, V., VÖRÖSMARTY-TÉR 6

Szerkesztésért és kiadásért felel:
Dr. GYÖNGYÖSI NÁNDOR
Kiadóhivatali igazgató:
KASSAI ARNOLD.

Képzőművészet
1935. 81. 17.

Bardócz Árpád

Tisza völgye Borkutnál, vizf.
Kovácsmühely Kosnán, "
Konyha Kosnán, "
Szadagora, "
Szadagora mögött, "
Lőárok a Stripa-parton, "
Kőrösmező, "

MAPE V. kiáll. N.Szal. 1916. nov. 8 1.

Bardócz Árpád
testő

8 órai hyság
1924 okt. 26. 6 ol.

Bardócz Árpád festő és grafikus

Pesti Hirlap. 1924. jan. 1. 6

Csoportkiállítása a Nemzeti Szalonban

Bardóczy Árpád festö.

Népszava.1924.I.11. 6.l.

Bardócz Árpád per

Prot. rzecz

1925. 438-42

Bardócz Árpád festő

Magyar Müvészet 1925. 2. sz. 56. o.
Kiállitások.

S. J: Bérház a budai Várhegyen.

Tér és Forma. V. é. f. 1932. 324-325 l. 6 áb.

Bardócz Árpád, festő

1967-ben a Pécsi Modern Magyar Képtár megszerezte dr. Tompa Kálmán nemzeti érdekű gyűjteményét. a 19.-20.sz. nagy.képzőművészetének keresztmetszete. 388.mű, 180 művész Bardócz egy művel szerepel. 227.old

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1967, Pécs, 1968

Bardócz Árpád
Tánc a faluban, olaj

Téli tárlat. Mücsarnok, 1919-20. 7 l.

...án muzeumban (26) és az athéni
...vábbá egy sorozat az Anconai Dom n. n.
~~[illegible]~~ A eschily összehasonlítá
...jától eszerint óvatosságra int; techni-
...e, stiles szempontjától az esztergomi emlékek
...abbi kiadás kisebb probléma, az intrinsz-
...a bizánci művészet, hogy ~~a közállá~~
...a szempontból azonos technikai
...ikunk. Szekszibb, hogy az alakot egy mórvány-
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ e mórványlapra
...ikisebb más szinű betésekkel, más
...fejedezni ~~idegen [illegible]~~ más
...a fej, a kéz, lábak stb. ábrázolása
...körülményből azt a lehetőséget le
...akos díszítése e technika legtintább
...n. Sulyosabb probléma a művészi
...lékek ismeretése után térek ki.

...anyagától Szt. Jakab, szt. Fülöp és
...rvány lapot. A technika kissé különb-
...-től s inkább a bizánci mudvilonokhoz
...s és rákegezik az ábrázolandó
...szerű kevesebb. Az apostolok állás, kéz
...[illegible] szórmozik.

Bardócz Árpád
Pesti lárkép, vizf.

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 15 l.

Bardócz Árpás
Tájkép, olaj
Müterem, olaj
Politika, olaj
A Nilus partján, olaj
Egyiptomi táj, olaj

Árverési közlöny, 1936. márc. 2.rendk.sz.
29-30l.

Bardócz Árpád

Magyar Akvarell és Pasztellfestők kiállításán a Műcsarnokban szerepelt.

NU.934.III.4.

Bardócz Árpád

Műcsarnok akvarell- és pasztell-kiállításain szerepelt.

934.III.4.

Bardócz

Alkotását nyereménytárgynak vásárolták meg, a Munkácsy Céh sorsjátékkal egybekötött kiállításán.

P.H.932.IV.14.

Bárdos

Bardócz Árpád

Pasztell-tanulmánya, a MUnkácsy-Céh kiáll.-án az Ernst-Múzeumban.

M.H.932.IV.3.

Bardócz Árpád

Pasztell-tanulmánya, a Munkácsy-Cáh kiáll.-án az Ernst-Mózeumban.

M.H.932.IV.3.

Bardócz Árpád

is szerepel a MAPE kiállitásán.

(b.m.): Őszi Tárlat. - Pállya Celentin 50 éves jub.-a.
G. K. 930. X. 18.

Bardócz Árpád

jó sikerrel kapott helyet a MAPE kiállításán.

Gy. T.: Őszi tárlat.
8 Ó. U. 931. X. 18.

Bardócz Árpád

Színész-képmása és afrikai parkrészlete a Munkácsy-céh kiáll.-án.

P.H.935.III.31.

Bardócz Árpád

Egyiptomban, Szudánban és Törökországban festett képeit mutatta be a művész.

Függ.935.III.10.

Bardócz Árpád

Arcképtanulmány, paszt.

Alkotás Művészház XVI. kiállításon. 1943.

sug. 1 l.

MOK

Bardócz Árpád, festő.

munkája szintén kiemelkedő a (?) kiáll-
bő anyagából.

S-Jajczay J. - Képzőmův. 1934. - 87. l.

Bardócz Árpád
Templomfeljáró Galiciában, olaj

Téli tárlat. Mücsarnok, 1919-2o. 24 l.

AR KÉPEK
X. SZÁZAD

Jelezve hátoldalt: Castellum Rákos, cottus Sopron, d. o. p. Sig. Bubics 1867.
A művész ajándéka.
Maszlaghy II., 505. szám.

CSÁNYI GIZELLA (szül. 1858)
Rómer Flóris
Papír, pasztell, 95×71 cm.
Másolat.

CSERNA REZSŐ (szül. 1882)
Petrozsényi táj
Papír, pasztell, 41×50 cm.

ÉDER GYULA (1875—1935)
Angyali üdvözlet
Vászon, olaj, 85×48 cm.
Csernoch prímás vásárolta.
Gerevich PA, 254. l. — Lepold—Lippay 57. l.

EDVI-ILLÉS ÖDÖN (szül. 1877)
A váci székesegyház
Vászon, olaj, 60×50 cm.

Bardócz Árpád
Tájkép, vizf.

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 21 l.

SINGER ÉS

IRODALMI INTÉZET

UJ IDŐK
MAGYAR REGÉNYEK
MAGYAR LÁNYOK
SZÁZSZORSZÉP KÖNYVEK
AZ ÉN UJSÁGOM
AZ ÉN UJSÁGOM KÖNYVEI
MILLIÓK KÖNYVE
SZERKESZTŐSÉGE ÉS
KIADÓHIVATALA

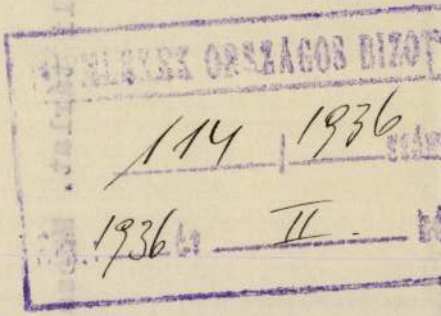

T.

- M ü e m l é k e

Szépmü

A következő rend

előterjeszteni

JAHRBUCH FÜR KUNSTWISSE
Jahrgang 1923 - 1930 .
bolti ára P 495.- hely

Bardócz Árpád
Korcsmában , repr.

Munkácsy-Céh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov.

Bardócz Árpád

Korcsma a tengerparton

Munkácsy-Céh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov. 22 1.

Bardócz Árpád

"Női fej" , "Akt" és "Nyári búcsú" c. művei
a Nemzeti Szalon csoportkiállitásán.

8.O.U.932.IV.10.

Bardócz Árpád

Alkotása a Nemzeti Szalon 77-ik csoportkiállitásán.

Est, 932.IV.10.

Bardócz Árpád

Szerepel a Nemzeti Szalon tavassi tárlatán

Mj Nemzedék 1927 VI. 16.

Bordóch

„Délután" c. műve nezeptel a Nemzeti Szalon mogy tavaszi tárcatán (emlitve)

Magyarság 1927 VI. 16

Nagy tavaszi kiállítás a Nemzeti Szalónban

Itt vannak tehát az ismertebb és komoly megbecsülést érdemlő festők közül: *Bardócz* Árpád, *Barkász* Lajos, *Berkes* Antal, *Csalány* Béla, *Csóka* István, *Farkasházy* Miklós, *Feszty* Masa, *Fesztyné-Jókai* Róza, *Gyenes* Gitta, *Haranghy* Jenő, *Háry* Gyula, *Kemény* Nándor, *Királyfalvi Kraft* Károly, *Kotász* Károly, *Bán-Kuszka* Lili, *Leidenfrost* Pál, *L. Egyed* Erna, *Mihalovits* Miklós, *Pádua* Kálmán, *Páldy* Zoltán, *Pán* Artúr, *Páris* Erzsi, *Podolini-Volkmann* Artúr, *Porter* Paula, *G. Raidl* Ida, *Rózsaffy* Dezső, *Sassy* Attila, *Sass-Brunner* Ferenc, *Sassné Farkas* Böske, *Spányik* Kornél, *Szente* János, *Szentgály* Zoltán, *Gy. Takách* Béla, *Teplánszky* Sándor, *Zilzer* Hajnalka, továbbá *Benedek* Kató, *Bendéné K.* Friderika, *Boemm* Klára, *Csürös* Béla, *Dettár* György, *Emánuel* Béla, *Erdős* Lajos, *Fanta* István, *Förstner* Tivadar, ifj. *Gaár* Vilmos, *Gimes* Lajos, *Heyer* Artúr, *Huber* István, *Joachim* Ferenc, *Johan* Hugó, *Juszkó* Béla, *Kóbor* Henrik, *Lukács* Gyula, *S. Müller* Ágota, *Nagyné Bruck* Sarolta, b. *Neogrády* Magda, *Oppel* Magda, *Palaky* Katalin, *Péter* Marianne, *Pirhalla* Nándor, *Radnay* Miklós, *Raidl* Sándor, *Szabó* Dezső, *Szinyei-Merse* Rózsi, *Talapkovich* Alexandra és *Varga* Béla.

A szobrászok közül: *Fémes-Beck* Mária, *Kóbor* G. Elek, *Nemes* György, *Putz* János, *Szamosi Soós* Vilmos, *Szamossy* Imre s akit legelőször kellett volna említenünk: *Reményi* József. *(Gerelyvetője, Súlydobója,* valamint *Evezőse* és *Beethoven-érme* elsőrangú művészi munka.)

Az iparművészek kisebb társaságát *Hamvas* Magda, *Huber* István és *Boeck* P. Erzsébet képviselik. A két utóbbi ötvös- és zománc-munkáival, Hamvas Magda pedig magyar és keletázsiai motívumu, artisztikus vázáival kelt komoly figyelmet. K. A.

egyetemi tanárok is. A magyar gyermekorvosi kar ismert tagjain kívül ott voltak az egyetemek, kórházak és gyermekmenedékhelyek főorvosai is. *Szentagh* Félix egyetemi tanár mondotta a megnyitóbeszédet, melyben kifejtette, hogy milyen nagy a

Bardócz Árpád

Szerepel az Orv. Magy. Ipartudó-
szati Társulat karácsonyi kiáli-
tásán a régi műcsarnokban

Magyarság 1927 XI. 27.

Bardócz Árpád

Pasztelldíjat kapot az akvarell és pastell kiállításon a Nemzeti Szalonban.

Magyarság 1927 VI. 3.

Bardócz Árpád

Szerepel az akvarell és pasztell festők
kiállításán a Nemzeti Szalonban

Magyarság 1927 V 26.

Bardócz Árpád

Szerepel a Nemzeti Szalon tavaszi
kiállításán

Nyiság 1917 VI. 16

Bardócz Árpád

/d.i./: "Képek és szobrok" cimmel beszámol a Nemzeti Szalon kiállitásáról, amelyen hat gyüjteményt, öt festő és egy szobrásznő kollekcióját mutatták be. Az öt müvész: Ripszám Henrik, Udvary Pál, Kotász Károly, Bardócz Árpád, Ringer Erzsébet és Telcsné Stricker Gina szobrászmő müveit.
Bardócz Árpád fejlett készségü festő, csupa élénk temperamentum,- mondja a kritika. szereti a tömegmozgást. Müvei ismertek. A tárlaton szereplő alkotásait elismeréssel méltatja.

A HÉT, Bp. 1924. január 6.
XXXIV. évf. 2. sz. 12. lap.

Bardócz Árpád

áll. pasztelldíj 1927

Nemzeti Szalon

MAPE 16. kiáll. 1930
dec

FARKAS ANDR

Bardócz Árpád

A bpesti iparmüvészeti iskolában Prenosil Sándor és Pap Henrik vezetésével végezte tanulmányait.

1911–13. a Politikai Magyarország c. 5 kötetes mü kb 1000 illusztrációját rajzolta.

1915–18. a harcterén szolgált s szinos háborus tárgyu naturalista elpet festett és rajzolt.

1917 és 1924. a Nemzeti Szalonban ~~kott~~ gyűjt. kiállításokat rendezett

1927. a Magyar Akvarell és Pasztell-festők Egyesületének tárlatan az állami pasztelldíj nyertese volt.

~~Bardócz Dezső, festő~~

50 i.

Dietrich Ch. W. E.

Tritonok Lareza II (~~Tritonen-Kämpfe~~.) Rt.

K. 10. —

82 m. 142 sz.

Bardócz Árpád

Árverési Csarnok ~~Kat.~~ aukció

31. sz. 1926. febr.

34. sz. 1926. okt.

35 – 41. nem szepel

, jobbra kilépve, de visszanézve. Jobb kezével
jával pajzsát tartja. Kucsmáját tollak
ála rövid ~~rövid~~, bajusza hosszú. Köntöse
kát szíj szoritja, oldalán kard lóg, ma-
kantyus. A háttér hegyes vidék a hegy
nal. Felirata a kép alatt:

DVX HVNNORVM.

Hungarn. T."

naginát képezi: „KEVE I. DVX UNGARORVM"
ható.

tei a vonalkeretnek

59.

usoleum. Norimbergae. M. et J. Fr. Endter.

140/95 № 164.

BÁRD JOHANNA

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 2003
171.

Bárd Skrabák István

nobrar

Kül. Fiume 1882 aug. 19.

Lárd

Lex Magy Társ

42. b. l.

Nem Eell

Öntömintás ködarab VII. 240.

BARTA MÁRIA

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1964 AUG 6.

ESTI HIRLAP

szakot.

BARTA MÁRIA festőművésznő műveiből augusztus 8-án kiállítás nyílik Esztergomban, a Petőfi Művelődési Otthonban.

БИБЛИОТЕКА МИСИИ

Baird Zsuzsa

Az Okisz Labor őszi-téli divat-
bemutatójáu részt vett.

— Ahány rétez, annyi oltizet.
Vók Lapja, 1978. október 28-19. lap.

Bárda Tibor

művével szerepel a

Derkovits ösztöndíjasok szombathelyi

kiállításán

Magyar Vermet 1971 április 11

11. old.

BÁRDA TIBOR

Derkovits-ösztöndíjas festő, művei kiállítva a Szombathelyi Derkovits Gyula Ált. Iskolában.

M. N.: Derkovits ösztöndíjasok kiállítása Szombathelyen

Vas Népe 1971. ápr. 10.

Barda Tibor

Szerepel Szombathelyen a
Derkovits ösztöndíjasok tárlatán

N.N.: Kulturális mozaik

Nógrád 1974 IV.16

Bardallame Widwerg

pozsonyi kőműves mester nevét említik a várpolotai vár kastely építkezésével kapcsolatosan.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál, Meréryi Ferenc: Magyar műemlékvédelem V. (1967-68) 1970. Budapest. 1381.

A KULTURA RT tisztelettel
meghívja Önt

DÁRDAI VIKTÓRIA

festményeinek kiállítására.

A kiállítást megnyitja:

PÁPAI ILDIKÓ

A megnyitó időpontja:

1996. I. 18.
du. 17.00 óra

a KULTURA RT kiállítótermében.
(1035 Budapest III. Kerék u. 80.)

A kiállítás megtekinthető:

hétköznap
I. 22-27-ig

10.00-16.00 óráig

DÁRDAI Viktória

MEGHÍVÓ

„Akinek csak egyszer
is mondták az életben,
hogy: - aludj a karom-
ban -, az ne kérdezze,
minek élt a földön."

(Ancsel Éva)

Bardelli Ferenc MDK

Tanulmány, olf.

Mücsarnok 1888. őszi kiáll.
I. sorozat

Bardócz Árpád

Kiállít

M. H - 932. X. 30.

zpont meginditotta rotaprintes for-

köteteként a

ozőművészeti Élete"

mely a Közoktatásügyi Népbiztosság

ı Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es

kozó részét tartalmazza. Ára: 15. - Ft.

adványai közül kapható

k 1954-55."

zpont évkönyve. Ára: 75. - Ft.

k 1956-58."

a Művészettörténeti Dokumentációs

megírva

Bardelli Ferenc

festő

L.

Szudrey-Szentiványi

122. l.

y iskolai használatra

49. sz.

en váltó behajtással

hó 1.

P. 20.000.

fizessen Ön ezen első

Ihovács Gábor urnak vagy rendelet é re

Huszszer pengőt.

o számolásba tudósítás szerint

a László Urnak

Budapest

dapesten

Szentiványi Gyula.

Elfogadom Blau László

MDK

Bárdi Géza építőmester

Epitő Ipar 1909. márc. 7. 93. 1.

Bárdi István

építész

azelőtt Bubonyik I.

szül. Tolna 1860 jan. 10.

† Bpest 1936. ápr. 20.

Építészi oklevelét 1889-

ben szerezte a bpesti mű-

egyetemen. 1888 óta állt

a székesfőv. szolgálatában,

1912 óta műszaki főta-

nácsos, majd szfőv-

tanácsnok.

Szakirodalommal is

foglalkozott.

Gulyás: Magyar írók

II. 436. h.

Bárdi (Bubonyik) István

okl. épitész
vizk. főv. ker mérnök
Pest.

1876/77-ben végezte az
alábbi iskolát

Jánosi II. ker. reáliskola.
114. l.

A m. kir. Kereskedelemügyi Miniszter ad II. 90.943/19
ez a küldemény kg-kint 2 filléres frankójegy felha

feladó hivatalos neve: .....

Lakhelye: .....

Tartalma:

194 ..... hóról.

Magyar Nemzet köznapi	
" " vasárnapi	
Film, Szinház, Irodalom	3
Független Magyarország	12-
Képes Sport	
Magyar Rejtvény Ujság	12

makulatura

T.

E

film, könyv, l

0·61 kgr.

..... drb csomag

Bárdi István

Kolozsvári
könyvkötő

1808-ban a kolozsvári
könyvkötők egyik
megalapítója volt.

Jakab Kolozsvár

III. 590. p.

Bárdi István

kolozsvár – belmonostori polgár, könyvkötő.
1802-ben 7 Rfr adót fizet.

Herepei János:
Az erdélyi könyvkötészet és nyomdászat történetéhez.
Erdélyi Múzeum
1942. 479. l.

magisza

Bárdi István, kassai
ötvös, l. Hunyadi
Bárdy István.

két kötetes munka
közöltem. Egyúttal
a tek. Bizottságot
dászi ref. tartony
Arad Tört. T. 457. l.
idejében (18–20 év
de nem tudhatom,
az erejészettől.

Kolozsvár, 1911. febr. 1.

U. i. A multkori nomen
felejtvén, ezúttal küld
bocsánatot kérek.

Újrakezdő rádióamatőrök

Világbajnoki eredmények nem világbajnoki berendezésekkel

Debrecen (HBN – P. Cs.) – Sokaknak az juthat eszébe, ha a rádióamatőrökről hall, hogy olyan emberek, akik éjszakákon át matatnak, forrasztgatnak, hogy saját készítésű berendezésükkel majd megszállott módjára kutassák az étert, és létesítsenek távoli kapcsolatokat. Ez a sztereotípia valamelyest igaz, de ma már egy kissé bonyolultabb a helyzet, s nem csak a technikai fejlődés miatt.

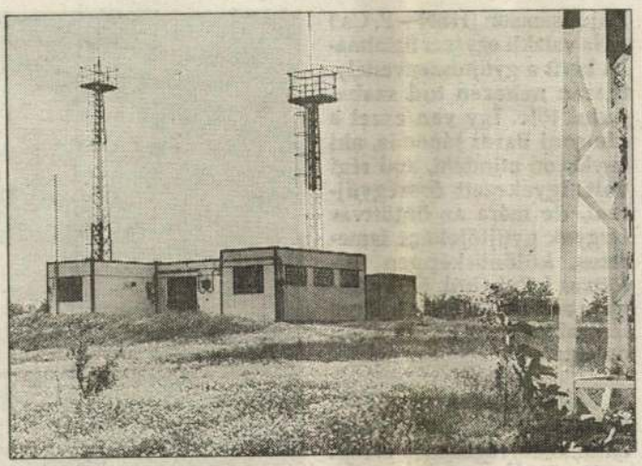

A klub versenyállomása Fotó: Iklódy János

A debreceni rádióamatőrködésről Molnár Antallal, a Rádiós Sportklub titkárával ültünk le beszélgetni az egykori MHSZ-székházban, aminek nagy részét ma már oktatási célokra használja a Kossuth Lajos Tudományegyetem. A rádiósok a második emeleten bérelnek maguknak helyet, így ők lényegében helyileg megmaradtak ugyanott, ahol még az MHSZ idejében lehettek. A körülményeik azonban ma már korántsem olyanok, mint annak idején voltak.

Fegyelemre szoktat

Amint azt Molnár Antal visszaidézte, a rendszerváltás előtt a rádióamatőrködésnek keretet nyújtó MHSZ lényegében katonai utánpótlási feladatokat is vállalt ezen a területen. A honvédség kiképzési terveinek megfelelően indítottak tanfolyamokat, s így biztosították a rádiótávírász-utánpótlást. Ezzel természetesen a polgári rádióamatőrködésnek is bázist teremtettek, hiszen sokan itt kedvelték meg ezt a hobbit, ezt a sportot. Az MHSZ megszűnése után lényegében elapadtak az anyagi és a technikai források, sokan lemorzsolódtak, s jóformán újra kellett kezdeni a szervezést. Ma már újra 81 klubtagot tartanak nyilván, akik között a 15-16 éves diákoktól kezdve a 82 esztendős egykori repülősig, régi rádiósig minden korosztály megtalálható.

Ha valaki egyszer már megismerkedett az effajta rádiózás szépségeivel, annak aligha kell bővebben ecsetelni miről is van szó. Technikai ismereteket ad ez a szórakozás, inspirálja a nyelvtanulást – hiszen ha valaki „fóniázik", tehát beszélget a világ más rádióamatőrjeivel, valamilyen szinten birtokolnia kell az angol nyelvet –, s fegyelemre szoktat, hiszen nem kalandozhat oly könnyen senki sem az éterben, ehhez meg kell szerezni a megfelelő vizsgafokozatokat. Ma ez hívójelekhez is kapcsolódik. Régebben Magyarország hívójele az URH-sávon a HG volt, a rövidhullámon HA. Ma e két hívójel használata vizsgákhoz kötött, a HG-t az alacsonyabb, a HA-t a magasabb fokozatot megszerzők használhatják. A fegyelemre szoktat a rádióamatőrködés azért is, mert nem lehet bármiről társalogni az éterben, ennek is megvannak a maga szabályai. Ennek ellenére természetesen baráti beszélgetések is elhangzanak, hiszen évtizedekig tartó ismeretségek alakulhatnak ki, s „klub" is létezik már. Vasárnap délelőttönként ugyanis a világ magyar származású rádióamatőrjei egy megadott frekvencián teremtenek kapcsolatot egymással.

Világbajnokok gondban

Több ága létezik ma már a rádióamatőrködésnek, a hagyományos morzés kapcsolattartástól a már említett „fóniázáson" keresztül a számítógéppel segített rádiózásig. Ez utóbbi már műholdak igénybevételével bonyolódik, s az egymással kapcsolatba lépők számítógépre írt szöveges üzeneteket továbbítanak egymásnak. A rádiózásnak ez az ága már kissé drága mulatság, de igaz ami igaz, a „hagyományosnak" mondható berendezések terén is ugrásszerű a fejlődés. A japánok e technika ezen ágát is iparszerűen művelik, s a rádióamatőrködés is igencsak népszerűvé vált náluk.

Mi még a japán színvonaltól messze tartunk, s a debreceni Rádiós Sportklubnak is inkább a technikai feltételek szinten tartásán kell törnie a fejét. Van egy átjátszó állomásuk a debreceni pályaudvar melletti 22 emeletes toronyház tetején, aminek fenntartása gondokat okoz, pedig közcélt is szolgál, hisz segítségével riasztani tudják például a tűzoltókat. Ugyanez a helyzet a város határában lévő versenyállomásukkal is, pedig – ahogyan arról Radóczi László, a klub tagja beszámolt – tavaly onnan négyen, a magyar nemzeti csapat tagjaiként egy rangos versenyen világbajnoki eredményt értek el. Ennek értékét növeli, hogy olyan külföldi csapatokkal kellett felvenniük a versenyt, akik sokkal jobb berendezésekkel rendelkeztek.

Gondot okoz az „utánpótlás-nevelés" is. Évek óta idén gondolhattak arra, hogy újra felvegyék a kapcsolatot iskolákkal, hogy a fiatalokkal megkedveltethessék a rádióamatőrködést. Az egykor sikereket felmutató debreceni rádióiránymérő – „rókavadász" – sport is tetszhalott. Az eszközök még megvannak, de edzések, versenyek indítására nincs pénz. A rádiósklub persze nem adja fel, pályázatokon próbálnak támogatásokat nyerni. Legújabb ötletük szerint a rádiós kapcsolatfelvételt igazoló QSL-lapjaikat kívánják a leendő világkiállítás propagálására ajánlani.

SPORTHÍREK

Körzeti labdarúgó-bajnokságok

Május 8–9-i eredmények

SOLYMOSI GYULA, TÖRZSÖK JÁNOS, BARTUS ZOLTÁN

Debreceni csoport:

Felnőttek.
Hajdú Volán–Nyíracsád 7–2, Téglás–Tiszacsege 0–2, Újszentmargita–Vámospércs 2–9, Nyíradony–Álmosd 7–0, Nyírmártonfalva–Nyírmihálydi 1–3, Görbeháza–Nyírábrány 1–4.
Ifjúságiak:
Hajdú Volán–Nyíracsád 5–0, Téglás–Tiszacsege 2–2, Nyírmártonfalva–Nyírmihálydi 14–0, Görbeháza–Nyírábrány 1–3.

Berettyóújfalui csoport:

Felnőttek.
Csökmő–Pocsaj 5–2 (0–0). Góllövők: Nagy Gy 2, Nagy S., Tóth F., Juhász illetve Balogh, Szilágyi. Sárga lap: Erdélyi, reklamálás miatt. Piros lap: Nyika J., játékvezető elleni fenyegetés. **Hencida–Komádi 0–5 (0–3).** Góllövők: Balázs és Márton 2–2, Tóth. Sárga lap: Nagy (Hencida) és Prekup (Komádi) szándékos kezezés. Pribék K. kezezés. Nagy különbség nem volt a mezőnyben, de a kapu előtt igen! **Körösszegapáti–Monostorpályi 5–2 (1–1).** Góllövők: Ormos és Juhász 2–2, Bethlendy, illetve Kiss és Zara. A jobb helyzetkihasználás eredményezte a hazaiak megérdemelt győzelmét. **Hosszúpályi–Mezősas 10–0 (4–0).**
Ifjúságiak:
Csökmő–Pocsaj 2–0, Hencida–Komádi 0–6, Körösszegapáti–Monostorpályi 4–1, Hosszúpályi–Mezősas 19–0 (13–0).

Püspökladányi csoport:

Felnőttek:
Nagyhegyes–Nagyrábé 0–1 (0–1). Góllövő: Tóth (Nagyrábé). Jól hajrázik Nagyrábé csapata. **Nádudvar–Hortobágy 3–1 (1–0).** Góllövők: Nagykaposi, Lovas F., Lovas J. (Nádudvar), Kovács (Hortobágy). Kiállítva: Veres, Fenyves (Hortobágy). **Bihartorda–Biharnagybajom 7–2 (5–2).** Góllövők: Séra 2, Papp L. 2, Matolcsi 2, Földesi (Bihartorda), Baranyai, Fülöp (Biharnagybajom).
Ifjúságiak:
Nádudvar–Hortobágy 8–1 (2–1), Nagyhegyes–Nagyrábé 1–0 (0–0), Sárrétudvari–Tetétlen 1–2 (0–1).

PORTRÉ

Bácskai Varga János

PAPP ANDREA

Debrecen (HBN) – Rohanó világban élünk, s egyre fokozottabban jelentkeznek a ránk nehezedő nyomasztó hatások. Megpróbálunk az élet útvesztőiben valamiféle harmóniára, nyugalomra találni, sokszor sikertelenül.

Fotó: Horváth Katalin

Ha Bácskai Varga János festőművész műtermében körülnézünk, akkor jó elfelejteni még egy pillanatra is a külvilágot. A virágcsendéletek, tanyák, erdőrészletek, tópartok képi megjelenítésben sajátos élményt nyújtanak, és arról tanúskodnak, hogy a festő értője a formák és színek világának.

– Ahhoz, hogy valakiből sikeres festőművész legyen, igen hosszú utat kell megtennie. Hogyan indult el ezen az úton?

– Már gyermekkoromban éreztem belső késztetést a rajzoláshoz. Tanáraim később azt javasolták, hogy a festészettel foglalkozzak tovább. Később asztalos szakmát tanultam, de a rajzolásról nem tudtam lemondani, az életem fontos részévé vált. Budapesten Korga Györgynél fejlesztettem tovább tudásomat a rajzolás irányába. Huszonegy éves koromban vettem először ecsetet a kezembe. Tíz éve kerültem Debrecenbe és itt ismerkedtem meg Adilov Kabul festőművésszel, aki igen nagy hatással volt saját stílusom végleges kialakítására. A festészet elméleti részét könyvekből, önállóan sajátítottam el tizenkét év alatt.

– Képei témáikat tekintve igen változatosak. Honnan meríti élményeit, ötleteit?

– Szabadidőmben horgászni járok. Sokat ülök a vízparton, így nem okoz nehézséget a tájképek festése. Az viszont nagyon fontos, hogy festeni kell és nem lefesteni. A szürrealista képek belső látáson alapszanak, saját énemet vetítem ki ezekben.

– Gondolom, több kiállításon is részt vett képeivel.

– Igen. Legsikeresebb kiállításom az idén a DOTE-n volt. Jóleső érzés volt látni az emberek arcán az őszinte elmélyülést.

Bardi János házi múzeuma

Bánata, hogy tárgyai még nem kerülhettek méltó helyre

Hajdúsámson (HBN – P. Cs.) – Ha valakit egyszer hatalmába kerít a gyűjtőszenvedély, igazán nehezen tud szabadulni tőle. Így van ezzel a sámsoni Bardi János is, aki egykoron mindent, ami régi volt, igyekezett összegyűjteni, de mára az öntöttvas tárgyak gyűjtőjeként ismeretes, különösképpen öntöttvas kályháiról. Hogy hogyan alakult az élete kedves tárgyai körében, arról valljon ő maga.

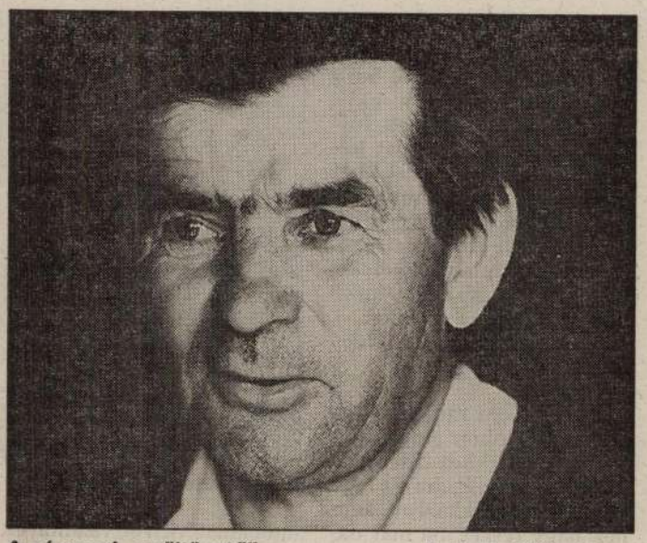

A sámsoni „gyűjtögető" Fotó: F. Szilágyi Imre

„Már iskoláskoromban odafigyeltem a régi betűkre, régi dátumokra, régi képekre, régi emberekre, s a vasat mindig is szerettem, mindig vonzódtam hozzá, pedig az ehhez sem lehetett eleve különösebb kötődésem. Napszámos családba születtem, nem volt abban iparos sohasem. Szóval a vashoz vonzódtam, de igazán a könyveket kezdtem először gyűjteni, meg olvasni is. Történelmet, szépirodalmat, Krúdy-regényeket, Móricz Zsigmond regényeit. Mindent, ami nekem könnyen felfogható volt, ami a paraszti életről szólt.

A kályhák

Gyűjtöttem aztán órákat, de a vasakat is, mindent, ami előkerült. Úgy tizenöt éve figyeltem fel különösképpen a kályhákra. Debrecenben a Nyomtató utca házait bontották, mikor régi szép vaskályhák kerültek elő. A szívem szakadt meg értük. A művezetőnek mondtam, hadd vigyem haza én ezeket a kályhákat. Megengedte. Biciklivel jártam dolgozni – ez volt a másik mániám – és azon toltam haza darabonként a „kincseket". Sokan nevettek rajtam, és az asszony sem értett meg. Azt mondta, amit én az egyik ajtón behozok, azt ő a másikon kiviszi a „nyomásra", a mezőre. Úgy kellett a lelkére beszélni, hogy nézd csak, te, ezt régen csinálták, ez az akkori iparosok emléke. Az utókornak mentsünk meg valamit, hadd csináljam, majd meglátod milyen szép lesz. Így sikerült aztán megbékéltetni, meg az is igaz, hogy megegyeztünk: ami túlórapénzt kapok, azzal gazdálkodhatok, abból vásárolhatok ami megtetszik. Még ezelőtt is volt egy ilyen megegyezés, de az inkább magammal. Volt egy időszak, mikor igen-igen szerettem az alkoholt. Aztán harmincnyolc éves koromban elgondolkodtam: gyermekeim vannak, őket is jobban kellene nevelni, más lenne a közérzetem is, ha abbahagynám, emberként is másképp mérnének, mindenre több jutna. Így 25 éve végleg letettem a poharat, s azóta több pénz maradt a gyűjtésre is.

A kályhákat is – mint a könyveket – kezdetben rendszerezetlenül kezdtem összeszedegetni a többi más holmival együtt. Nem tudtam én akkor a gyárakról, a gyártási módszerekről semmit. Egyszer csak találkoztam egy „kollégával", Eckhardt Zoli bácsival, aki azt mondta nekem: Jánoskám, ne gyűjtsön mindent, mert itt minden van, mint a zsibvásárban. Próbáljon meg egy-két dologra figyelni, amit igazán szeret. – Zoli bácsi – mondtam neki – a faliórákat meg a kályhákat szeretem. Így maradtam meg jobbára ennél. Zoli bácsi tanított meg arra is, hogyan kell az öntöttvas tárgyakat szépen felújítani, óvni, gondozni.

Kis múzeum kellene

Ma is van egy társam, Illyés Mihály, akivel járjuk az országot, ha felkínálnak egy régi kályhát valahol. Cserélni nem cserélek, csak veszek. Aztán Miska bácsival kutatgatunk a régi gyárak, kályhák története után. Van egy kályhám, amit Bolyai Farkas tervezett. Róla kevesen tudják, hogy „kemencemester" is volt. A Bolyai-féle kályha ritka, mint a fehér holló. Nekem kettő volt, de az egyiket az öntödei múzeumnak ajándékoztam. Cserébe egy kis harangot adtak, ami remélem hamarosan lélekharang lesz a sámsoni temetőben.

A kályhák mellett azért más régi tárgyak iránt is vonzódom mind a mai napig. Nemrég a debreceni Füvessy József – ezt akkor még így írták – kútkészítő mester 1847-es cégtáblája került hozzám. Ezt szeretném restauráltatni.

Amíg lehet, folytatom a gyűjtést. A régi óráimat adom el, abból van még rá pénzem. Sanyi fiam lakatos, jó keze van, a hibás, repedt dolgokat ő hegeszti meg. Rengeteget segít, a munkát elvégzi, de a gyűjtés őt már nem érdekli különösebben.

Azt szeretném, ha ennek a sok holminak egyszer méltó helye lehetne. Látja, itt vannak sorban a házban, az udvaron, a fészerben, a régi disznóólban. Ha jön egy kis szél, befújja őket porral, úgy elcsúnyulnak, pedig sokan szeretnék látni őket. Röstellem, ha jön egy iskoláscsoport, csak négy-öt gyereket tudok egyszerre beengedni egy helyre, magyarázni nekik, s a tárgyak történetéről írott kis ismertetőket is úgy kell az egyik kályhából – mert ott tudom tartani őket – kihúzkodnom. Egy szép, világos, hűvös hely kellene ezeknek a tárgyaknak, olyan kis múzeumféle, hogy mindenki láthassa őket, aki kíváncsi rájuk."

M.D.K.

Bárdi Ödön a Vigszinház tagja.

"Remek karikaturista...a háboru előtti időkben Incze Henrik által szerkesztett Szinházi Almanach az ő rajzaival jelent meg."-irja a lap és fényképfelvételen bemutatja a müvész ifjukori önarcképét.

Szinházi Élet. Bp. 1937. febr. 7-13. XXVII. évf. 7. sz. 26-27. lap.

M.D.K.

Bárdi Ödön

Tréfás rajza Ditrói Mór szinigazgatóról. Repr.

Szinház és Elet, Bp. 19o7. juni 22. V. évf. 25. sz. 6. lap

M.D.K.

Bárdi Ödön

Pierrot: „A Vigszinházból" cimmel ir Bárdi Ödönről, mint kitünő szinmüvészről és karikaturistáról, aki a szinház minden tagjáról rajzolja karikaturáit.

Szinház, Bp. 1904. márc. 27.- ápr. 3. II. évf. 13. sz. 211. lap

M.D.K.

Bárdi Ödön

"Mór direktor" cimmel készitett rajzát hozza a lap Ditrói Móriczról, a Vigszinház igazgatójáról.

Szinház, Bp. 19o4. febr 21-28. II. évf. 8.sz. 127. lap

M.D.K.

Bárdi Ödön

Szerémy Zoltán szinmüvészről készitett rajzát hozza a lap.

Szinház, Bp. 19o4. jnuár 1o-17. II. évf. 2. sz. 22. lap

M.D.K.

Bárdi Ödön

Rajzait és karikaturáit hozza a lap Varsányi Irén, Góth Sándor, Hegedüs Gyula és Szerémi Zoltán színművészekről.

Szinház, Bp. 1903. dec. 6-13. I. évf. 4.sz. 69. lap

M.D.K.

Bárdi Ödön

"Csáki Irén az "Aranypatkó"-ban" cimmel készitett karikaturát a müvésznőről.

Szinház és Elet. Bp. 1905. márc. 5. III. évf. 10. sz. 151 lap

M.D.K.

Bárdi Ödön

„Vajda László a "Szinészek" szerzője" cimmel a lap bemutatja az iróról készitett rajzát.

Szinház és Élet, Bp. 1905. jan. 1. III. évf. 1. sz. 13. lap

M.D.K.

Bárdi

Rajza Ditrói Mór szinigazgatóról.

Szinház és Élet, Bp. 1906.nov. 11. IV. évf. 9. sz. 200. lap

M.D.K.

Bárdi Ödön

"Komor Gyula dr. a Vigszinház dramaturgja" cimmel készitett karikaturát a müvészről.

K.: "Gyakorlati dramaturgia" c. közl.-t illusztrálta.

Szinház és Élet, Bp. 1904. dec. 25. II. évf. 52. sz. 384. lap

Bároli Rudolf

karikatúrába hajló, szellemes megoldásaival vált ki (Reklám '70 kiállítás az Ernst Múzeumban).

F. L.: Láttuk - hallottuk; Magyar Hírlap, (19)70. III. 3. 9. l.

MDK.

Bárdi Rudolf

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 márc.p.39.

MDK.

Bárdi Rudolf

Plakátterv

Magyar Hirek 1967 jan.1.

MDK

Bárdi Rudolf

Magyar plakát 66. 5.magyar plakát kiáll. Mücs. 1966. dec.

9000 - 66,5 - 625158 Pátria ny.-

M.D.K

Bárdi Rudolf
Grafikus

Ügyes plakátrechnikai művei
szerepelnek a tárlatos.

Bauer Jenő: Reklám 68
Művészet, 1969. julius – 43 lap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

FOLYÓIRATSZEMLE

Életünk

A Vas megyei folyóirat hetedik számában többségben vannak az olyan írások, amelyek az elmúlt korszak emlékeit dolgozzák fel. *Hegyi Béla* Kopasz a dombon című regényének második részében a falut mutatja be. Milyen hangulatban, milyen körülmények között élték át azt a korszakot, amelyben mindennapos volt a feljelentésektől való rettegés, a titkolózás. Ugyanezt a témát dolgozta fel *Pusztai János* Nagy álomkönyv című írásában. Álmokba tömörítve festi le, most már a jelenben, milyenek is voltak azok az idők, hogyan illeszkednek a ma élményei közé. Olvasható *Thomas Merton* misztikus teológus szemlélődő írásának harmadik része is. A szerző a szabadság természetét igyekszik megfogalmazni. A valódi szabadságét. Ahogy írja: „Nem azáltal növekszik, hogy eltékozoljuk vagy elhasználjuk. Ajándékba kaptuk azért, hogy gazdálkodjunk vele Krisztus eljöveteléig." Keresztényi magyarázatot keres, talál is. A szabadság keresése nem a fizikai szabadság kutatására irányul. Sokkal mélyebb a léleké, amelyben aztán kiteljesedik az ember egyéni szabadsága. Izgalmas olvasmány *Nemes Károly* tanulmánya, *Borbás György emlékezése Zala Györgyre*, *Murai András–Török Gábor* tanulmánya, A látás visszaszerzése. *Karay Lajos*, *Aranyi László*, *Zsille Gábor* és *Tábori Ottó* versekkel szerepel a júliusi számban.

(tittel)

Alföld

Az utóbbi esztendők egyik legjobb novelláját közli a debreceni folyóirat hetedik száma. *Balázs Attila* A nagy szökés címen írja meg hajdani menekülését a jugoszláviai (boszniai) háború behívója elől. A tragikus alaptörténeten átüt az irónia. Vér és abszurd, gyász és fintor, komorság és bohóctréfa elegyül a remekül „megfogott" történetben. A hős, alighanem maga a szerző, egyszerre érzékeli (és ábrázolja) élete egyik nagy, későbbi sorsát eleve meghatározó néhány óráját, s annak görbe tükrét, nagy- és kisszerűségét, keserves heroizmusát és pitiáner bizarrériáját. A lap tanulmány rovatában *Bodor Ádám* eddigi (élet)művéről ír kétféle megközelítésben, ám egységesen a legnagyobbakhoz mérve az írót *Szirák Péter* (A periféria poétikája?) és *Pozsvai György* (A novellista Bodor Ádám). *Szilágyi Zsófia* a hajdan nagy port felvert (s ma is elolvasható) Szilágyi István-regényt (Kő hull apadó kútba), *Zsadányi Edit* pedig *Krasznahorkai László* opuszát, Az ugrai fogoly címűt elemzi. *Kass János* ezúttal a „Kortárs levelei" című sorozatában *Lipták György* műhelyébe kalauzolja a képzőművészet híveit. *Tolnai Ottó*, *Vitéz György*, *Simon Balázs* a tőlük megszokott színvonalú versekkel szerepelnek a júliusi Alföldben. (Tolnai Ottó versének „külön érdekessége" e lapszámban, hogy itt-ott akár összemontírozható is volna Balázs Attila említett remek novellájával.)

Sz. A.

Apáca-pác

Az Art Agria Nyári Játékok keretében mutatják be az Apáca-pác című kamaramusicalt július 18-án, 19-én, 20-án és 21-én este 9 órától az egri Líceum udvarán. Jegyek a (36)-312-660-as telefonszámon rendelhetők.

Bocskai-szobor Nyárádszeredán

Benkő Samu és Raffay Ernő gondolatai Erdély történetírásáról; Kápolna az I. világháborús magyar hadifoglyok emlékére Szicíliában; Bocskai szoboravatás Nyárádszeredán – mindezek a Duna Televízió Régiók című magazinjában láthatók és hallhatók ma este 8 órától. A műsor szerkesztője: Tanos Miklós.

Képek és leletek

Dolán György festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás Képek és leletek címmel tegnap este a budapesti Szlovák Intézetben (VIII. ker., Rákóczi u. 15.).

Aranyoslábú iglice

Kiszámolók, állatmondókák, állatos énekek, altatók, pletykanóták, gyermeklakodalmasok, valamint szerelmes- és tavaszi dalok hallhatók Szvorák Katalin és a Hegedős együttes Aranyoslábú iglice című, gyerekeknek szóló népzenei műsorában 27-én, vasárnap 11 órától a Hadtörténeti Múzeum udvarán (I. ker., Kapisztrán tér 2–4.).

Nyári művészeti egyetem Esztergomban

Száztizenöt magyar, továbbá európai, észak- és dél-amerikai, valamint japán hallgatóval megnyílt a 33. nyári művészeti egyetem Esztergomban. A kéthetes kurzus célja a gyermekek zenei írás-olvasás készségének fejlesztése Kodály-módszerrel. Az egyetemet Szőnyi Erzsébet nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanár, a Kodály Társaság elnöke irányítja, az előadók és a gyakorlati foglalkozások vezetői pedig a módszer ismert hazai szakértői. Az egyetemzáró búcsúkoncert július 24-én 16 órakor lesz az esztergomi bazilikában.

Csend, élet – áttekintő tárlat a Vigadó Galériában

Találkozások a természettel

Nem a nature morte, a csendélet, és még kevésbé a natura morta, a halott természet képe késztet írásra most, amikor a maga nemében kivételes tárlatról – a Nimród Fotóklub húsz évének Vigadó Galéria-beli áttekintő kiállításáról vagyok beszámolandó. Holott indok volna elég erre is, arra is; aligha tagadhatni, hogy a fotográfiák jellegadó többsége a szó tiszta értelmében csendélet, és azt is látni a látvány mögött, mennyire sérülékeny, romlékony, az életegyensúly határán ingó világ mutatkozik meg a képeken.

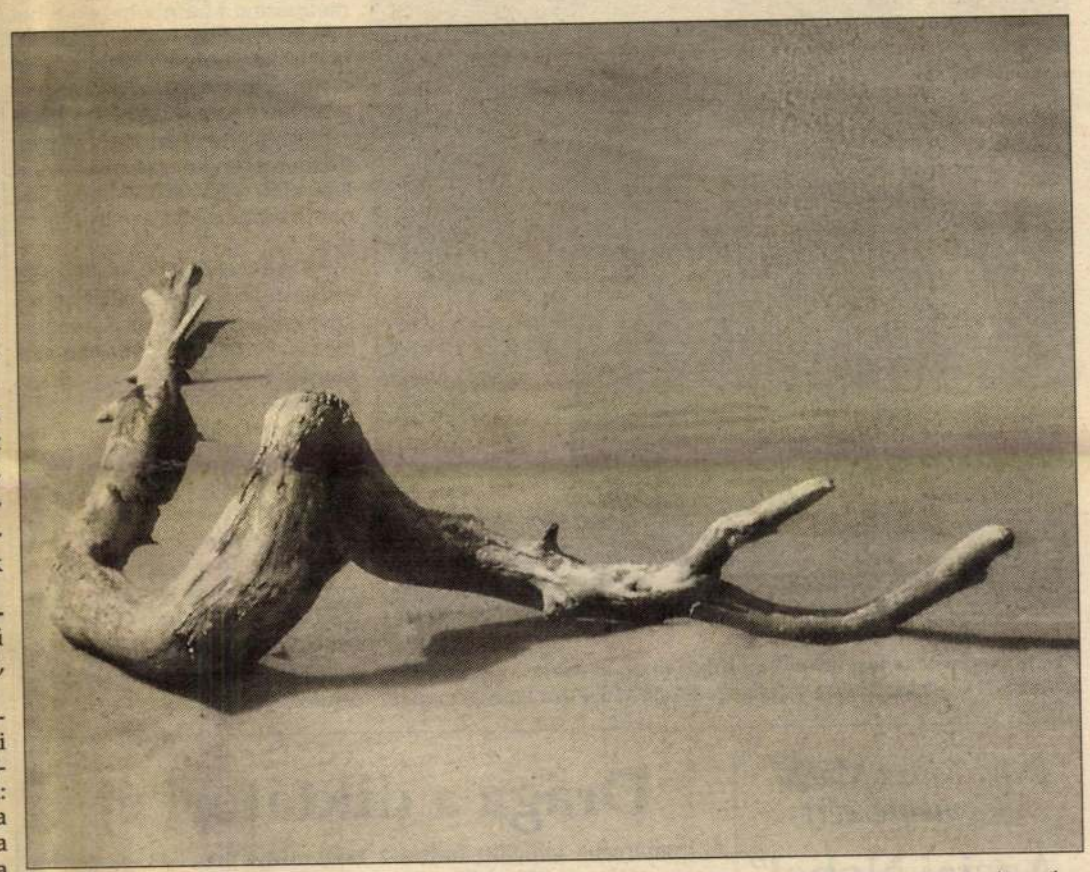

PÁLFALVI TAMÁS FOTÓJA

Kompozíció

Hogy mégsem erről az egyszerű dichotómiáról akarok beszélni, annak oka kell legyen.

A fényképezés: alkotói csapda. Hiszen szinte mindent valaki más, a szerzőtől elkülönült (elidegenedett) virtuális ego csinál: a lencsét, a vázat, a fénymérőt, a vakut, a motort, de ugyanígy a filmet, az előhívót, a rögzítőt, a nagyítót... Egész iparágak dolgoznak megfeszített erővel, együttműködve vagy éppen ellenében azon, hogy a szerző kezébe mind tökéletesebb eszközök kerüljenek, s szintúgy szolgáltatók, akik „átvállalják" a kidolgozás módját. A fényleképezés mint alkotó tett jószerivel egyetlen gesztusra, a kioldógomb megnyomására korlátozódik. Ezért, hogy a fényképezés alkotói csapda, és sokkal inkább az, mint bármely alkotás: kiszolgáltatott a fotográfus nagyon.

Egyszersmind, és ugyanezek okán, a fotózásnál nincs szellemibb képzőművészet. Hiszen ha a készülő műtárgyat csaknem teljes egészében mások állítják elő, akkor az alkotónak csak a *szellemi* marad mint saját tett, egyetlen századmásodpercnyi pillanatra. (Amire itt nem térhetek ki: az előrendezett fénykép, illetve a *beavatkozások:* a festés, a felületkínzás, egyedi hívási technikák stb.)

A fotográfia, éppen a tökéletesedése és tömegesedése miatt, a talán legdemokratikusabb kifejezőeszközzé avanzsált; bárki lehet „művész". Ám azt eszközt használók milliói természetesen nem művészek *lettek*, hanem önmagukat, illetve az élményeiket dokumentáló civilek *maradnak;* a képek legföljebb kultikus-felidéző funkciókat töltenek be. Ez pedig rendkívül szűkre vonja a fotográfiák *érvénykörét.*

A természetfotó különösképpen csábít az élményrekonstrukcióra, legkivált ma, amikor civil világunkból mind fájóbban hiányzik a szépség és a harmónia. Ezt pótolandó, s egy közepesen megbízható kamera birtokában, némi idő- s érzelmi ráfordítással, netán terepismerettel, igazán tetszetős kvázi fölidéző képeket lehet „alkotni" (kvázi, mert többnyire generális hiányérzelmeket idéz föl, idéz elő a szépség modern koldusaként elénk álló, mintegy helyettünk „néző-látó" fotográfus-vándor). Ez bizony az alkotás csapdája; nem indít, indukál, késztet szellemi folyamatokat, hanem nyomban lezárja őket. Az érzelmi készletmérkek tudati panelekhez rendelődnek, s valójában rutinos magatartásmintákat rögzítenek. A legtöbb természetfotó-kiállításon ezek a képek dominálnak.

Nem így itt, a Vigadó Galériabeli áttekintő tárlaton, ahol a Nimród Fotóklub húsz éve vetült föl a falakra. Nem állítható, hogy az efféle fotók hiányoznának. De azt igen, hogy nem uralkodnak. S tovább: néhány, a giccs határát súroló képet leszámítva (voltaképpen talány, hogyan jelenhettek meg egy ennyire pontosan szerkesztett kiállításon) az élményfotók sem érzelmi indíttatásúak; sokkal inkább józanok, kompozíciójukban higgadtak, s – megkockáztatható – etológiai mércével mérve is hitelesek. A szépség és az élmény ezeken a bizonyára szigorú kereteken *belül* jelenik meg.

Ám mindettől a tárlat még csupán érdekes volna. Hogy annál jelentősen több, azt az alkotói fotográfia, a szellemi képalkotás vitathatatlan ereje adja. Nagyon sok olyan *fényirat* van itt jelen, amiknek nem tárgya a természet, csupán a témája. Ahol az alkotó szellem a természeti látványt csupán alkalmazza, hogy *révén* a civilizációsan rögzültnél mélyebben strukturált élményeket hívjon elő, s magasabb rendű aktivitásra késztesse a befogadóját. Legtöbbjük semmiféle „közös élményre" nem apellál; semmilyen civil gesztust nem erősít, és nem is rombol; nem társult magatartásmintákkal; s még „etológiai" szempontból is indifferens. Ezek a képek jobbára nem is *pontosak:* nem tűélesek, vagy ha azok, hát a metszettségük beleolvad a tágabb struktúra esendő, sérülékeny valóságába.

Szerzőket kiemelni mindig nagy kockázat. Most kötelező. *Vajda Jánost* a klasszikusan szerkesztett sziklavíz-kompozíciója, *Berta Bélát* a *Caspar David Friedrichet* idéző romantikavíziója, *Eifert Jánost* pedig az ősmítoszt elemi erővel megjelenítő életfaképe emeli (nem ki, hanem) föl, a szellemi létezés magasába. Ám a koronát erre a kiállításra, s talán magára a magyar természetfotográfiára *Nagygyörgy Sándor,* az elhunyt mester Útja teszi föl. Ami már nem természet, és talán nem is fotográfia. Nem élmény és nem metafora. Hanem szimbólum. Az éppen bomlékonyságában anyagszerű, egyszerre emberi és ember nélküli, egyaránt teremtett és elvesző lélekneK csak a legnemesebb szellemekéhez mérhető, tragikus és mégis békéltető, hitbéli jelképe.

Mányoki Endre

● *A József Attila Művészeti Centrumban nyílik Bárdi Rudolf életműkiállítása. A hetvennégy éves alkotó munkásságából áttekintést nyújtó bemutatót Vető Kálmán nyitja meg csütörtökön, a Köztársaság tér 26. szám alatti intézményben. Bárdi Rudolf – aki a Budapest Grafikai Alkotóközösség alapító tagja – reklámplakátjai révén vált népszerűvé. A fény és árnyék játékosságára épülő plasztikus képei iskolateremtők a magyar képzőművészetben. Munkáit augusztus 19-ig tekinthetik meg az érdeklődők.*

A prof

Karizmatikus személyiség volt *Halász Előd.* Vibrált körülötte a levegő. Fiatalon, már huszon-egynéhány évesen a szegedi egyetem tanára lett, mint az ifjú *Friedrich Nietzsche* Göttingában, akiről első művét még a negyvenes években közzétette. Voltak esztendők a Tisza-parti univerzitáson, amikor kevesen voltak kívüle, akik tudtak és mertek eredetiek lenni. Sosem zavarta, ha ellentmondtak neki, értékelte a furfangos diákcsínyeket. Az egyetem „legfőbb uraként" is volt benne némi vagányság, a sémától, a papírszagú tudástól való irtózás, fogékonyság minden eredeti ötletre, akár bolondériára. Humorérzék, sőt epésség, mely önmagát sem kíméli. Csak a botcsinálta diákok tartottak tőle, akikből végképp hiányzott a szellem – mégoly parányi – szikrája. Az általa írott – és évtizedekig az egyetlen a maga nemében – „Halász" (kis, nagy és közepes változatban, számolatlan kiadásban, a német–magyar, magyar–német szótár) fogalommá vált, fogalom ma is. A szelleme háromnegyed évszázad után is sziporkázott, vibrált, csak a teste tört össze egyre jobban. Miután a „prof" (diákjai, köztük a nálánál alig ifjabbak, a ma közel hetven-hetvenöt évesek is csak így emlegették maguk közt) nyugdíjba ment, visszatért szülővárosába, Budapestre, ahol hetvenhét évesen csendesen elhunyt. Családja, barátai és diákjai kísérték utolsó útjára.

(kákonyi)

Természet és táj

Shai Ginott izraeli fotóművész bibliai tájakat, illetőleg Izrael mai természeti szépségeit örökítette meg képein. Az érdeklődők *Joel Alon*, Izrael Állam magyarországi nagykövetének kalauzolásával barangolhatják be a Természet és táj című kiállítást szerdán délután a budapesti Természettudományi Múzeumban.

A gyűjtemény és a diplomáciai testület közös szervezésében létrejött bemutatón a Jeruzsálemben született alkotó tájképei ízelítőt adnak a havas lejtőkkel, alpesi faunával és flórával, száraz sivataggal, termékeny oázisokkal, tengerparttal egyaránt rendelkező ország rendkívül gazdag és változatos növény- és állatvilágából. A művész – aki eredetileg biológiát tanult a Héber Egyetemen – egy ideig a földközi-tengeri ország természetvédelmi hivatalának fotográfusaként is dolgozott. Shai Ginott kamaratárlata augusztus 4-ig várja a természetbúvárokat a VIII. kerületi Ludovika téri intézményben.

Szász János köszöntése

Hetvenedik születésnapját ünnepelte hétfőn *Szász János,* a Bukarestben élő író, publicista, költő. A romániai Magyar Szó jegyzetíróját, aki a bukaresti A Hét hasábjain jelenleg is folytatásokban megjelenő naplójával, irodalmi és közéleti publicisztikájával 1995-ben elnyerte a magyarországi Pulitzer Emlékdíjat, 1997-ben pedig a MÚOSZ Aranytollát, hétfőn számos romániai magyar írótársa üdvözölte, a bukaresti rádió magyar adása pedig „egyszemélyes intézményként" méltatta. Szőcs Ferenc, Magyarország bukaresti nagykövete vacsorát adott tiszteletére a bukaresti magyar nagykövetségen.

Zenével hódítanak

A hazai zenerajongók már ismerhetik az MCM International nevét. Ez a cég is támogatja azt a koncertsorozatot, melynek keretében *Jean Michel Jarre*, az Earth, Wind and Fire és még sokan mások szerepeltek a magyar közönség előtt. Az *MCM La Chaine Musicale* kábeltelevíziós zenei csatorna műsorait már a magyar tévénézők is figyelemmel kísérhetik. *Francois Thiellet* a magyarokkal foglalkozó csoport vezetője szerint a zenei csatornáknak itthon még fejlődnie kell. Megközelítőleg 200 000 lakás fogja a kábeltelevíziós adókat, a könnyű- és komolyzenei csatornát egyaránt, és remélik, hogy az év végére már egymillió tévénézőhöz fog eljutni az igényes zenei választék. Ehhez azonban két dolog kell: hogy figyelembe vegyék a magyarok komoly zenei igényeit, a másik dolog pedig az, hogy jó kapcsolatot alakítsanak ki a nézőkkel: közelítsenek feléjük.

Az Óbudai-szigeti fesztiválon is jelen lesznek, filmet forgatnak, amit bemutatnak majd a könnyűzenei csatornán, így minden olyan ország értesülni fog a rendezvényről, amelyben már jelen van az MCM.

– Az érdeklődésünk kiterjed a vidéki rendezvényekre is – mondja *Francois Thiellet*. – A Martonvásári Napokon is ott leszünk, tudósítunk a pécsi borfesztiválról. A nemrégiben lezajlott Zenei Világnapon szervezők voltunk. Tervezzük, hogy nemzetközi klipfesztivált rendezünk Cannes-ban, ahol magyar előadók is bemutatkozhatnak videoklipjeikkel, sőt, tervezzük, hogy Marokkóban mediterrán klipekből külön versenyt rendezünk.

Az MCM International tehát már behálózta majd az egész világot. Már van MCM Africa, MCM Asia, viszont Amerikában még nincsenek jelen. A jövő feladata, hogy végre meghódítsák azt az országot, amely már számos könnyűzenei csatornának ad helyet.

(t. j.)

FOTÓ: MTI

Kilencvenévés az Egyiptomban folyó magyar ásatás. Ebből az alkalomból nyílt kiállítás a Szépművészeti Múzeum Dór termében

Dühös teknősbéka „rémtettei"

Egy dühös teknősbéka alaposan megijesztett egy biciklistát a németországi Mannheimben a hét végén. Az állat egyszer csak ott ült a kerékpárút közepén, és olyan dühödten morgott az illetőre, hogy az a rendőröket hívta segítségül. Ám a mintegy 30 centiméteres teknőc az államhatalom előtt sem hátrált meg, hanem a rendőrök lába után kapkodott.

Az agresszív teknősbékát végül vastag védőkesztyűk segítségével sikerült betenni a járőrautóba, s elvinni az állatkertbe. Ott megállapítást nyert, hogy a kerékpárosnak egy úgynevezett alligátorteknőshöz (Chelidra serpentina) volt szerencséje. Ez a fajta 15-20 éves korában mutatja ki (a szó soros értelmében) a foga fehérét, amikor egyre mohóbbá és egyre harapósabbá válik, s gyakran okoz gondot gazdájának. A Mannheimben az utca kellős közepén talált mérges állat gazdáját egyelőre hiába keresi a rendőrség.

XV. Makkabi Játékok

Tragikus kezdet a „zsidó olimpián"

Izraeli rendőr szájon át való lélegeztetéssel próbál visszahozni az életbe egy sebesültet FOTÓ: MTI

Két ausztrál állampolgár életét vesztette, hét másik pedig megsérült, miután hétfő este összedőlt egy híd a Tel-Aviv melletti Ramat Gam stadion közelében, közvetlenül a XV. Makkabi Játékok megnyitója előtt. A Járkon-patakon átívelő gyalogjáróhidat külön erre az alkalomra építették, s a sportlétesítmény megközelítésére szolgált.

A szerkezet akkor omlott össze, amikor a 370 tagú ausztrál nemzeti csapatot képviselő küldöttség átvonult a hídon. A balesetben összesen 43 személy sérült meg.

A történtek után nem sokkal *Ezer Weizman* izraeli államfő megnyitotta ugyan a játékokat, de az egynapos gyász miatt várhatóan csak szerdán kezdődhet meg a verseny.

A „zsidó olimpiaként" is emlegetett hatnapos rendezvényen 53 ország csaknem öt és fél ezer sportolója közel 40 versenyszámban méri össze erejét.

Díj a Tádzs Mahal megmentéséért

„Ázsiai Nobel"

Egy indai környezetvédőt tüntetnek ki az idén a Fülöp-szigeteki Ramón Magsaysay-díj közszolgálati kategóriájában.

Mahes Csander Mehta azért veheti át augusztus végén a díjat, mert hosszú éveken át következetes harcot vívott a környezetszennyezés ellen, és elérte, hogy az indiai legfelsőbb bíróság mérföldkőnek számító döntést hozott a természetre ártalmas gyárak bezárására, illetve a városokból való kitelepítésükre és a környezetszennyezők megbírságolására.

Mehta nevéhez fűződik az egyik legszebb indiai építészeti emléknek, az agrai Tádzs Mahalnak a megmentése az enyészettől. A jelenleg 50 éves férfi 10 év alatt kijárta, hogy a gyönyörű építmény fehér márványát maró, szenet használó környező ipari létesítményeket bezárják. Emellett tevékenységének köszönhetően ártalmas füstöt okádó gyárak százainak a működését szüntették meg Indiában.

A Ramón Magsaysay-díj az 1957-ben repülőgép-szerencsétlenségben elhunyt népszerű Fülöp-szigeteki elnöknek állít emléket. Az ázsiai Nobel-díjnak számító kitüntetést 1958 óta osztják ki évente öt kategóriában.

Drága a diktátori éj

A Romániába látogató turisták mostantól kezve 700 schillingnek megfelelő öszegért egy éjszakát tölthetnek az 1989-ben kivégzett Nicolae Ceausescu diktátor ágyában. Az ország északkeleti részében lévő Iasi városi tanácsa ugyanis pénteken elhatározta, hogy szállodává alakítják át az egykori elnöki villát. Aki nem szán ennyi pénzt rá, az olcsóbban alhat az egykori személyzeti szobák valamelyikében – nem egészen 300 schillingért.

Mint ismeretes, Nicolae Ceausescu 1974 és 1989 közt állt Románia élén. Az 1989-es forradalom megdöntötte hatalmát, és rövidddel azután feleségével, Elenával együtt kivégezték.

Áram híján rémület és buja erotika fűtötte a várost

Egy hosszú éjszaka New Yorkban

Amikor húsz évvel ezelőtt, 1977. július 14-e forró nyári éjszakáján hirtelen kialudtak a fények, és sötétség borult a sokmilliós metropolisra, egyik pillanatról a másikra megmutatkoztak New York árnyoldalai. A New York-iak ma is rémülettel gondolnak vissza rá, és mindent megtesznek azért, hogy a rémület éjszakája ne ismétlődjék meg. A hivatalos indoklás szerint a nagyszabású áramkiesést a szokatlan forróság okozta – a szüntelenül működő klímaberendezések által túlterhelt vezetékek és egy villámsújtotta transzformátor.

Mintegy varázsütésre megállt az élet a városban. Tízezrek rekedtek a metrószerelvényekben az elviselhetetlen hőségben, a felhőkarcolók túlzsúfolt liftjeiben egymásnak préselődött emberek órákon át kapkodtak levegő után, a legforgalmasabb kereszteződéseknél a jelzőlámpák kiesése miatt pillanatok alatt teljes lett a zűrzavar – az autósok dühödt dudálása csak a pánikot fokozta.

Az elővárosokkal együtt több mint húszmilliós New York lakosainak felét érintette az áramkiesés. Amikor 21.34 órakor megálltak az elektromos órák, a több mint 30 fokos hőségben nehéz, ólomszerű pára nehezedett a városra. A két nagy repülőtéren nyomban leállt a forgalom. Abraham Beane polgármester kihirdette a rendkívüli állapotot. Elemes rádióadókon keresztül felszólították a lakosságot, hogy ne használja a telefont senki sem, és azon nyomban szolgálattételre hívták be a szabadságos rendőröket.

A hajléktalanok, a nyomornegyedek lakói és sokan mások ugyanis azonnal felismerték a kínálkozó lehetőséget: a hivatalos statisztika szerint kifosztottak 1328 üzletet, az anyagi kár meghaladta a 14 millió dollárt.

Mindmáig vitatottak a valamikor nagy feltűnést keltő jelentések arról, hogy kilenc hónappal később szokatlanul sok gyerek született.

A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a New York-iakra egyáltalában nem jellemző, hogy ha ágyba bújnak, eloltják a villanyt. És arra sincs elfogadható magyarázat, hogy amikor dühösek az elektromos művekre és kimerültek a szokatlan kalandtól, a kínzó hőségben miért éppen gyermekek nemzésére támadt volna kedvük.

Meghalt Francois Furet francia történész

Életének 70. évében elhunyt a jelenkori francia történetírás egyik legnagyobb alakja, a Francia Akadémia tagja, Francois Furet.

Furet a francia forradalom, valamint a kommunista rendszerek történetének kutatásával lett világhírűvé. Nevéhez fűződik például a mind a mai napig referenciának, hivatkozási alapnak számító kézikönyv, a Francia forradalom című kétkötetes mű megírása (a könyv 1964-ben jelent meg), legutóbb pedig a sztálinista és a fasiszta rendszer összehasonlítását végezte el Egy illúzió múltja című, nagy sikerű esszéjében. Munkásságában az 1956-os magyar forradalom is szerepet játszott: a történész ezt követően lépett ki a Francia Kommunista Pártból, így tiltakozva amiatt, hogy ez utóbbi nem ítélte el a szovjet beavatkozást.

Francois Furet még múlt szombaton halt meg, de a hírt csak most hozta nyilvánosságra családja. A halált tragikus sportbaleset okozta: a férfi teniszezés közben elesett, feje a földhöz csapódott, s bár azonnal kórházba szállították, olyan súlyos agysérülést szenvedett, hogy az orvosok már nem tudtak segíteni rajta.

Parancsnoki szívpanaszok

Vaszilij Ciblijev parancsnok szív- és érrendszeri problémái miatt az orosz űrhajózási irányító központ elhalaszthatja a Mir űrállomás hétvégére tervezett javítási munkáit, mindenesetre elnapolták már a javítás tegnap délutánra tervezett próbáját. Ismeretes, június 25-én a Progressz M–34 teherszállító űrhajó összeütközött a Mirhez csatlakozó Szpektr modullal, kisebb lyukat ütve rajta. Megsérült több napelem is.

Az orvosok hétfői megállapítása szerint Ciblijevet megviselte a baleset okozta stressz, kimerült, és alvási problémái vannak.

A földi irányító központból tegnap újabb orvosi vizsgálatnak vetették alá az űrállomás 43 éves parancsnokát, és a diagnózis alapján döntenek a továbbiakról. Ciblijevnek további pihenésre van szüksége, hogy később jobban hajtsa végre a javítás bonyolult, a világűrben végrehajtandó műveletét.

Mai rádió- és televízió-műsor

KOSSUTH: 4.30 Reggeli krónika 9.05 Napközben 11.05 Slágerfilmek–filmslágerek 11.35 Varázsos évek pórázon 12.00 Déli krónika 12.40 Ki nyer ma? 12.50 Törvénykönyv 13.05 Vendég a háznál. Gyerekekről – felnőtteknek 13.20 Gyülekezeti énekek tára 13.30 Dicsérjétek az Urat! – vallási félóra 14.05 Klasszikusok mindenkinek 14.35 Irodalmi figyelő 14.55 Első közlés 15.05 Beszéljük meg 15.55 '97 Magyarország 16.00 Délutáni krónika 16.10 Mindennapi gazdaság 16.20 Hasznos tudnivalók 16.25 Házimuzsika 17.05 „Magyarországról jövök..." 18.00 Esti krónika 19.06 Sportvilág 19.30 Jó éjszakát, gyerekek! 19.40 A mi utcánk 20.05 Népzenei műsor 20.30 Határok nélkül 21.05 Az After Crying felvételeiből 21.25 Kossuth-klub 22.00 Késő esti krónika 22.30 Mérleg 23.05 Nagy mesterek – világhírű előadóművészek

PETŐFI: 4.33 Hajnali dallamok 6.03 Reggeli csúcs 7.45 Sportreggel 8.00 Petőfi délelőtt 11.47 Apró-cseprő – gyerekekről 12.00 Nóták 13.03 Manapság 13.07 Állomáskereső 13.15 Boldog születésnapot! 13.45 Időjárás- és vízállásjelentés 14.00 Hintaszék – zenés délután 17.03 Petőfi-délután 19.03 Vuk – rádióváltozat 19.49 Kulturális kalauz 20.00 Sport 20.15 Metal-album 20.30 Dzsesszmelódiák 21.03 Kárpáthy Zoltán – rádiójáték 22.02 Gömöri Zsolt szerzeményeiből 22.20 Blues 23.03 Sporthíradó 23.10 Korzó 0.15 Éjszaka

BARTÓK: 6.03 Muzsikáló reggel 8.10 Pódium 9.20 Operafinálék 10.05 Nevek ürügyén 11.05 Barokk zene 11.40 Országok, tájak zenéje 12.05 Hangverseny délidőben 13.19 Házy Erzsébet operafelvételeiből 14.05 Birkózás a szóval – 1956 15.35 Haydn: fisz-moll szimfónia 16.05 Romantikus kamaramuzsika 16.40 Hitélet és történelem 17.00 Világhírű előadóművészek lemezeiből 17.50 Ez van! 18.05 Metszet 19.00 Weber: A bűvös vadász – opera 21.35 A régi zene kedvelőinek 22.05 Századunk zenéje 22.46 Éjszakai dzsesszklub

TV1: 5.40 Gazdatévé 6.00–9.00 Napkelte – reggeli információs magazin 9.05 Marienhof – német filmsor., 52/26. 9.40 Linda. Egy infánsnő halála – magyar tv-filmsor., 17/5. 10.45 Cigánykerék 11.10 Három a doktor. Tengeri tortúra – német tévéfilmsor., 25/18. 12.00 Hírek 13.55 Üzlet 14.15 Sprski ekran – nemzetiségi magazin 14.40 Ecranul nostru – nemzetiségi magazin 15.05 Szünidőre. Cápali és Cápeti – szlovák filmsor. 15.35 Szünidőre. Kaliforniai álom – amerikai filmsor., 65/21–22. 16.30 A homok titkai – brazil filmsor., 180/165. 17.05 Egy szerb kolostor magánya – Grábóc századai 17.35 Kapcsolj be! – Cimbora 18.00 Gyorssegély – karitatív szolgáltatóműsor 18.10 Életjel – eltűnt felnőttek nyomában. Tel.: 269-5550 18.15 Alfa szolgálat – Testben és lélekben 18.30 Kép-játék – vetélkedő műsor 19.00 Esti mese – Pow Wow 19.15 Magyarok cselekedetei 19.30 Híradó 20.10 40 éves a Magyar Televízió – vetélkedőműsor, 8/3. 21.25 Mocorgó – tévéfilm (1969) 22.50 Vers mindenkinek. Nagy László: Himnusz minden időben 22.55 Médiamix – Nyári válogatás 23.35 Híradó 3.

TV2: 15.40 Egy kis dél – angol kisfilmsor. 16.00 40 éves a Magyar Televízió. A csengő – vígopera 17.25 Segítőtárs – magazin 18.00 Körzeti híradók 18.15 Hazanéző 19.05 Repülni könnyebb – olasz tévéfilmsor., 4/1. 20.05 Telesport – NBA kosárlabda-mérkőzés; Vívó vb 21.25 Hívószámunk: 107 21.30 Mindent vagy semmit! – műveltségi vetélkedő 22.00 Híradó 22.15 Aktuális 22.45 Telesport – Vívó vb 23.45 Magyarok cselekedetei

DUNA TV: 8.00 Távoktatás 8.30 Vállalkozóképző 9.00–10.50 Képes krónika 10.50 Héthatár 11.25 Gazdakör 12.00 Déli harangszó – Lapozó 12.25 Esti kérdés 12.40 Borotvaélen – német ism. film 13.25 A kőolaj története – A hét nővér 13.50 A nagyember – animációs film 13.55 Lássuk, hogyan növekednek! – A szalamandra 14.10 Kapcsok 14.45 A kerékpár 15.05 Az én szeretett városom – Ulánbátor 15.20 kiCSODA a miCSODA? 15.50 Váratlan utazás – kanadai filmsor. 16.50 Kismamaklub 17.20 Mese 18.00 Híradó 18.20 Butaságom története – magyar filmvígj. (1965) 20.00 Régiók – Tudósítók stúdiója 20.40 Esti kérdés 21.00 Híradó 21.20 Sportpercek 21.35 Csak félelem – lengyel film (1993) 23.10 Tiszta fekete – magyar dok.-film 23.25 Híradó 23.55 Ismétlések

NAP-KELTE csütörtökön reggel is 6–9 óra között az MTV1-en hírekkel, információkkal, hazai és külföldi jelentésekkel. A tervezett témák: Sportcsemegék Amerikából; Utazási kockázatok; Pelenkára sem futja; Áramszünet; ENSZ-jelentés; Jegyzet: az ETA; Kereszttűzben: Nikolits István, a titkosszolgálatokat felügyelő miniszter; Sport Plusz; A nyerő páros; Heti filmlevél; A Morcheeba; Egy sikeres csinibaba.

125 éve, július 16-án született Roald Amundsen norvég felfedező. 1897-től hajóstisztként részt vett a belga Gerlache délisarki expedíciójában. 1903-tól kezdve számos felfedező utat tett. Tanulmányozta a mágneses sarkot, bebizonyítva annak állandó vándorlását. 1906-ban megtalálta az Északnyugati átjárót. 1911 december 14-én kitűzte a norvég nemzeti zászlót a Délisarkon (képünkön), egy hónappal megelőzve az angol Scottot. 1926-ban hidroplánnal átrepült az Északi-sark felett. 1928-ban repülőgéppel egy konkurens kutatótársa keresésére indult, de nyoma veszett. Valószínű, hogy gépe a tengerbe esett. Amundsent tekinthetjük a legeredményesebb sarkutazónak: elsőnek érte el a Délisark, elsőnek repült Európából Amerikába a Spitzbergák és Alaszka közt, s ő hajózta végig először az Északnyugati és az Északkeleti átjárót is.

Valter, a hadvezér. *A mai Valter ófelnémet eredetű név, s ha a Walther formáját vesszük alapul, ebben a „heri" vagy „hari": „néphadsereg"-et, a „walten" pedig „uralkodni"-t jelent, így értelme „a seregben parancsoló, hadvezér" lenne. Adódik azonban egy ennél romantikusabb magyarázat is, mely a mai német nyelv „Welt": „világ" és a „Herr": „úr" szavából kiindulva „a világ ura" értelmet ad a névnek.*

+ BÁRDI Richárd

Közlemény

Tájékoztatjuk a tisztelt részvénytulajdonosokat, hogy a **Szivárvány Kereskedelmi Rt.** 1998. éves jelentése megtekinthető a cég központjában (Budapest VII., Rákóczi út 50.), a számviteli osztályon, 1999. május 21-én 10-12 óráig.

DAM RT DIÓSGYŐR

A DAM DIÓSGYŐRI RT. MEGVÉTELRE FELAJÁNL

Miskolc Vasgyári u. 43. sz. alatti telephelyén üresen álló irodákat, raktárakat, műhelycsarnokokat, továbbá Miskolc más területén lévő beépítetlen földterületeket.

Érdeklődni: a „DAM Diósgyőri Rt." fenti telephelyén

és vagy tel./fax: 46/370-470

KÖZLEMÉNY

A Budapest Bank Rt. értesíti tisztelt részvényeseit, hogy az 1998. évről szóló jelentése

1999. május 5-től

1999 IV. 28

HALÁLOZÁS

A család és a Budapesti Műszaki Egyetem mély fájdalommal tudatja, hogy

NAGY LAJOS GYÖRGY

professor emeritus,
1999. április 20-án, határtalan türelemmel viselt betegség után, elhunyt.
Hamvasztás előtti búcsúztatása 1999. április 30-án délelőtt 11 órakor lesz a Fiumei úti temető ravatalozójában.
Hamvait szűk családi körben helyezzük örök nyugalomra.
Lelki üdvéért április 30-án 16.30 órakor mondunk rekviemet a Piarista Rend Duna-parti kápolnájában (V., Pesti Barnabás u.).

Fájdalommal tudatjuk, hogy

AMBRUS DEZSŐ

1999. április 13-án elhunyt.
A hamvasztás utáni gyászszertartás április 30-án 15 órakor lesz a Kelenföldi Evangélikus Egyházközség templomában.
(Budapest XI., Bocskai út 10.)
A gyászoló család

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

BÁRDI RUDOLF

grafikusművész
április 26-án, életének 76. évében, váratlanul elhunyt.
Temetése április 30-án 11 órakor lesz.
(X. ker., Kozma u. 6.)

TISZTELT HIRDETŐINK!

Halálhír feladásakor minden esetben kérjük a halotti bizonyítvány bemutatását.

Köszönjük.

HERNÁDI Árnyékolástechnika felvesz a szakmához kedvet érző, lakatos szakmával rendelkező dolgozót. 350-8395, 359-5931. (B038640)

☎ **Nyári** nevelőnő Rómába! 317-0016. (A140669)

The Royal Danish Embassy is looking to fill a new full time position as junior commercial adviser. The holder of this position is expected to work independently in close collaboration with Danish and Hungarian colleagues. The objective of the Embassy's commercial department is to promote Danish export to Hungary. The junior commercial adviser will help Danish companies obtain relevant information about Hungarian markets, find business partners and produce reports about markets or sectors of special interest to Danish companies. The successful applicant must have a solid general knowledge about and experience with Hungarian and international business. Working languages are English and Hungarian. The Embassy can offer a two-year contract that may be extended if both parties so desire. Written application in English to: Royal Danish Embassy H-1122 Budapest, Határőr u. 37.

Világszínvonalú orvosi műszerek forgalmazásával, szervizével foglalkozó budapesti székhelyű cég keres

marketingtevékenységének

erősítéséhez ambiciózus, lehetőleg orvosi/laboratóriumi ismeretekkel rendelkező munkatársat.
Német- és/vagy angolnyelv-ismeret előnyt jelent, jogosítvány megléte nélkülözhetetlen.
Bővebb információk: **Müller Labor Kft.,**
tel.: 314-3076, 313-3223.

250–600 Ft/órabérért gyermekcentrikus hölgyeket keresünk pótmamának. 243-8280, 312-1489. (B038451)

CÉGÜNK nemzetközi karrierrendszerrel, oktatásfinanszírozással vezetőt keres. Telefon: 303-9475. (B037598)

INGATLANIRODA munkatársakat keres! 06 (30) 942-3324. (B038574)

KÜLÖNLEGES embereket keresek pénzügyi területre. Jelentkezés: Kovács Zsuzsanna, 327-5470, 06 (20) 972-8977. (B038445)

Részvénytársaság
XVIII. kerületi raktártelepe
felvételt hirdet

FÉRFI RAKTÁRKEZELŐI

állás betöltésére.
Targoncavezetői jogosítvány szükséges.
Telefon: 290-4761,
Richolmné.

BÁRDI RUDOLF

ondható, a másik re-
n csapnivaló, álinfor-
önsajnálatot tartal-

felnagyított, eltúzott.

Roxane szerepében a főiskolás Gryllus Dorka mutatkozik be, akivel az 1996-os filmszemlén, *Sólyom András* Érzékek iskolája című filmjének női főszerepében találkozhatott először a közönség. A kiugrást jelentő filmszerep után most a nagy színpadi megméretés vár a még csak jövőre diplomázó ifjú színésznőre.

– *Roxane szerepét többnyire érett színésznők játsszák...*

– Kicsit meg is vagyok ijedve, de nagyon örültem, amikor Szikora János felkért. Nagyon megszerettem a darabot. Óriási élmény Cserhalmi Györggyel próbálni, aki számomra szinte legenda. Segítőkész, türelmesen megvárja, amíg minden rendezői utasítást felfogok.

– *Osztályfőnöke, Benedek Miklós mit szólt a felkéréshez?*

– Örült, és rám bízta, hogy döntsem el, melyik ajánlatot választom. Ugyanis úgy volt, hogy a nyáron Dél-Koreában lépek fel egy nemzetközi színházi produkcióban. Néhány napos gyötrődés után Szegedet választottam

tárlaton többek között a gamhudi temetőben kiásott különböző koporsótípusok, múmialeplek, illetve a mumifikált belső szervek tárolására szolgáló edények láthatók.

Egy élet grafikái

Bárdi Rudolf grafikusművész életmű-kiállításának ad helyszínt július 17-től a József Attila Művészeti Centrum (VIII., Köztársaság tér 26.). A reklámplakátjai révén népszerűvé vált 74 éves művész a fény és az árnyék játékosságára épülő plasztikus képeivel iskolát teremtett. Tárlatát augusztus 19-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

Mester és tanítványai

Ezzel a címmel nyílik ma a Somogyi József

Népszava / 1997 / július 17.

Mire felér az ember a békebeli – tehát liftmentes – épület harmadik emeletére, kis híján erőt vesz rajta a hegyi betegség, de hát egy vérbeli sportolónak meg sem szabad hogy kottyanjon ez a kis bemelegítő túra. Márpedig itt a legkeményebb fából faragott karatékák várják a nagymestert, a Nemzetközi Shotokan Szövetség (SKI) elnökét, az IMAF (Harci Művészetek Nemzetközi Szövetsége) karate-do szekciójának igazgatóját. Kanazawa szant a Magyar Senshinkai Szervezet és a magyar Budo Szövetség hívta meg hazánkba négynapos látogatásra, a kedd esti szeánsz viszont Baranyai Sándor nélkül nem jöhetett volna létre.

A teremben mintegy negyven karatéka melegít izgatottan, köztük Európa-bajnoki helyezettek, négy szakág – a shito-ryu, a goju-ryu, a kushido és a shotokan – képviseletében. Kanazawa úr látogatása, a jelek szerint, egységbe forrasztja a korábban olykor belviszályok által szabdalt magyar karatetársadalmat...

Negyed hétkor megérkezik a

begörbítve, egyedül az öregé szálegyenes...

egy egészen
valahogy ta

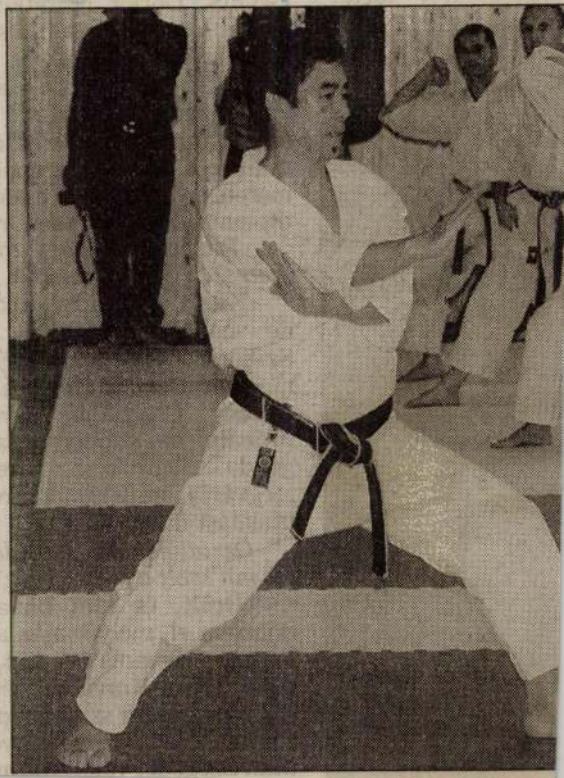

Baridi Rudolf
grafikus

Részt vett a tárlaton

Bauer Jenő: Reklám '70
MŰVÉSZET, 1970. augusztus - 39. lap

Bárdi Rudolf

Mirelite plakátját Barthes professzor is szívesen elemezvé.

Tölgyesi János: Reklám '71; Ipari Művészet, 1971. 3. sz. 34. l.

Bárdi Rudolf
grafikus

M.D.K.

Hanglemeeborikšit mutatta
be ra tailaton.

Bauer Jenő: 5. Magyar Plakáthiallitás.
Műveszet, 1967. marcius - 38 lap.

D.

BARÁDI Rudolf grafikus

Állatkert - plakát

Dutka Mária- Flórán László: Párbeszéd a IV. Magyar Plakátkiállitásról

Magyar Nemzet 1962. január 14. 8.1.

MDK

Bárdi Rudolf

4. M. plakát kiáll. 1961. Műcs.

Bárdi Rudolf

Ezüstgerely díj – Testnev- és Sportmúzeum

Népszava

1986. V. 9.

TANULMÁNYÚT

A Magyar Ösztöndíj Bizottságtól elnyert ösztöndíjjal 1994. október 17. és 27. között Hollandiában járt Langenthalné dr. Baji Etelka, a Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Fényképtárának munkatársa. Hollandiában fotóarchívumokat és múzeumi fényképgyűjteményeket keresett fel, ahol a fényképgyűjtés és -nyilvántartás ottani módszereivel ismerkedett meg, és módjában állt a gyakorlatban is tanulmányozni a fényképek korszerű konzerválási, raktározási gyakorlatát.

Konferencián való részvétel

Ez év szeptember 11. és 16. között Milánóban rendezte meg a Nemzetközi Gazdaságtörténeti Társaság (International Economic History Association) 11. kongresszusát. A világ gazdaságtörténészeinek e fontos fórumán a Magyar Mezőgazdasági Múzeum részéről dr. Fehér György főigazgató és dr. Fülöp Éva főtanácsos vettek részt és tartottak előadást. Előadásaik címe: Fehér György: *„Agricultural associations in late 19th century Hungary" („Agráregyesületek Magyarországon a 19. század végén")* címmel. Fülöp Éva: *„Changing forms of employment at the landed-property of Benedictine Monastery of Tihany (Hungary) after the liberation of serfs (1848-1949)". „Az alkalmazás formáinak változásai a Tihanyi Bencés Apátság birtokán a jobbágyfelszabadítás után (1848–1949)"*, továbbá *„German peasants settled in a feudal estates in Transdanubia (Hungary) in the middle of the 18th century. A case-study of Tata-Gesztes domain". „Német telepített jobbágyok egy dunántúli feudális uradalomban a 18. század közepén. Esettanulmány a tata-gesztesi uradalomból."*

Dr. Vámos Éva, az Országos Műszaki Múzeum főigazgatója az amerikai Society for History of Technology meghívására annak külső tiszteletbeli tagjaként 1994. október 4. és 14. között részt vett a társaság közgyűlésén és konferenciáján Lowellben (Mass., USA). Útja során felkereste a (műszaki múzeum jellegű) washingtoni Nemzeti Történeti Múzeumot (Smithsonian Institution), továbbá a Harward Egyetem (Boston) Tudománytörténeti Intézetét. Mindkét intézménnyel már régóta közvetlen kapcsolata van az Országos Műszaki Múzeumnak, melynek folyamatosságáról folytatott megbeszéléseket.

Az Európa Tanács által támogatott *„The Bronze Age - The First Golden Age in Europe"* című rendezvénysorozat keretében 1994. október 24. és 29. között a British Múzeum Londonban konferenciát rendezett, melyen közel 150 kutató vett részt. A tanácskozáson dr. Kovács Tibor főigazgató-helyettes és dr. Kemenczei Tibor osztályvezető képviselte a Magyar Nemzeti Múzeumot.

Dr. Imre Mária, a pécsi Janus Pannonius Múzeum Néprajzi Osztályának főmunkatársa 1994. október 30-án a németországi Rosenheimban tartott konferencián *„Heimatmuseen in der Schwäbischen Türkei"* című előadásával vett részt.

SZEMÉLYI HÍREK

Bardi Teréz művészettörténész megvált az Iparművészeti Múzeumtól. Lichner Magda művészettörténész, aki a közművelődési osztály dolgozója volt, az adattár munkatársa lett.

Dr. Gedai István, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója - az általa összehívott bizottság véleményét is figyelembe véve - eddigi tevékenységük és benyújtott pályázataik alapján dr. Kovács Tibor és dr. Szikossy Ferenc főigazgató-helyettesek megbízatását öt évre hosszabbította meg.

Gajdos Gusztáv, az Országos Műszaki Múzeum osztályvezetője 1994. szeptember 1-jével főosztályvezetői kinevezést kapott.

Gát Eszter 1994. december 31-ével megválik a Magyar Nemzeti Múzeumtól. 1995. január 1-jétől a lipcsei Hangszermúzeum igazgatói tisztét látja el.

Berán Emese ruhaipari technikus 1994. október 1-jétől a Magyar Nemzeti Múzeum Legújabb Kori Történeti Múzeuma textilgyűjteményének kezelője.

DÍJAK, KITÜNTETÉSEK

Dr. Gedai István, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója 1994. november 24-én adta át dr. Patay Pálnak és dr. Rózsa Györgynek a Széchényi Ferenc Emlékérmet.

KÖZHASZNÚ INFORMÁCIÓK

PÁLYÁZAT

„A Magyar Honfoglalás 895-1995 Tokaj"

Alapítvány 1995-ben Tokaj városában a magyar honfoglalás kori leletanyagot bemutató kiállítást rendez. Várjuk olyan grafikusok, kiállításrendező csoportok jelentkezését, akik ebben a munkában részt kívánnak venni. A kiállítás alapterülete 700 m^2, amelyet mobil, modul rendszerű vitrinekkel szeretnénk berendezni. A grafikai munkák tartalmazzák a kiállításba kerülő térképek, rekonstrukciós rajzok, esetleg tárgyrajzok készítését.
A jelentkezés határideje 1995. január 15-e.

Részletes információért az Alapítvány titkárához, Wolf Máriához (Miskolc, Herman Ottó Múzeum, Görgey A. u. 28., tel.: 46/341-611) fordulhatnak.

„A Magyar Honfoglalás 895-1995 Tokaj" Alapítvány

A Kárpát-medence magyar történeti népmondáinak összegyűjtésére

A Magyar Néprajzi Társaság pályázatot hirdet a magyar honfoglalás 1100. éves évfordulójának alkalmából. A pályázat célja a Kárpát-medence magyar történeti mondáinak lehetőleg minél szélesebb körű összegyűjtése nemzeti kultúránk gazdagítására. A történeti mondákban egyrészt egy-egy család vagy falu történetének fontos eseményei, kiemelkedő egyéniségei, másrészt a magyar történelem hősei, küzdelmei elevenednek meg. Az összegyűjtött mondák különböző szempontú (folklorisztikai, nyelvészeti, történeti) kutatásokat segítenek majd elő, valamint 1996-ban egy reprezentatív magyar történeti mondagyűjtemény összeállításának és kiadásának lesznek forrásai, általuk kibővül a Magyar Történeti Mondaarchívum.
A pályázat beadási határideje 1995. március 1.
A pályázattal kapcsolatos gyakorlati és tartalmi útmutatókat, valamint egyéb tudnivalókat az érdeklődők megtalálhatják a Pályázatfigyelő 1994. 10. számának 6-7. oldalán.

A Soros Alapítvány külföldi ösztöndíjprogramjai az 1995/96. évre

A Soros Alapítvány külföldi ösztöndíjprogramjairól kaphatunk részletes tájékoztatást (1995/96. év) a Pályázatfigyelő 1994. 10. számának 10–11. oldalán. A beadási határidő szerint még lehet pályázni lapunk megjelenésének idején is az oxfordi, az általános (december 9-ig), a leicesteri, leuveni, londoni (december 20-ig) programokra.
A felhívás ezeken kívül még egyéb ösztöndíj-lehetőségekről is beszámol, melyekről bővebb felvilágosítással a Pályázatfigyelőben megjelent információs központok adnak részletes tájékoztatást.

ÁLLÁST AJÁNL . . .

A Magyar Nemzeti Múzeum

pályázatot hirdet Újkori Osztályán történő **muzeológusi álláshely** betöltésére.
A muzeológus feladata a hangszer-, az óra- és a műszergyűjtemény kezelése, gyarapítása, tudományos feldolgozása.
A munkakör betöltésének feltételei:
- történész vagy művészettörténész vagy zenetörténész vagy muzeológus végzettség;
- hangszerismeret;
- nyelvismeret.

Bérezés: a közalkalmazotti táblázat szerint.
Jelentkezési határidő: 1995. január 15.
Cím: Magyar Nemzeti Múzeum, Főigazgatóság, dr. Gedai István főigazgató, tel.: 138-2673, 138-2662

A Magyar Nemzeti Múzeum

pályázatot hirdet Újkori Osztályán történő **muzeológusi álláshely** betöltésére.
A muzeológus feladata a textilgyűjtemény kezelése, gyarapítása, tudományos feldolgozása.
A munkakör betöltésének feltételei:
- történész vagy művészettörténész vagy muzeológus végzettség;
- nyelvismeret.

Bérezés: a Közalkalmazotti táblázat szerint.
Jelentkezési határidő: 1995. január 15.
Cím: Magyar Nemzeti Múzeum, Főigazgatóság, dr. Gedai István főigazgató, tel.: 138-2673, 138-2662

A Győr-Moson-Sopron Megyei Múzeumok Igazgatósága

(9022 Győr, Széchenyi tér 5.) pályázatot hirdet **megyei múzeumigazgató-helyettesi álláshelyre**, aki a megyei múzeumigazgatói általános helyetteseként a győri Xántus János Múzeum munkáját is irányítja.
Az álláshelyre bármely muzeológia szakos egyetemi végzettségű, legalább 5 éves - múzeumban eltöltött - szakmai gyakorlattal rendelkező szakember pályázhat. Előnyben részesül a közművelődési munkában jártas, vezetői gyakorlattal, tudományos munkássággal és idegen nyelv tudással rendelkező személy.
Bérezés a Kjt. V. fejezetének előírása szerint történik.
Az álláspályázatokat - erkölcsi bizonyítvány, részletes szakmai önéletrajz és egyetemi oklevélmásolat csatolásával - a pályázati felhívás megjelenését követő harminc napon belül kell megküldeni a Megyei Igazgatóság címére.

dr. Szőnyi Eszter
megyei múzeumigazgató

MÚZEUMÉPÜLETEKRŐL

1994. október 28-án átadták az esztergomi Magyar Környezetvédelmi és Vízügyi Múzeum felújított épületét és biztonsági rendszerét. A kiállítótermek mellett a múzeumi irodák és gyűjtemények is védelmet kaptak.

A Magyar Nemzeti Múzeum épületének rekonstrukciós munkái keretében októberben átadták az új régészeti raktár helyiségét. Ezt a tetőtérben alakították ki, s a Mauser cég görgős, mozgatható fémszekrényeivel rendezték be.
Elsőként a római gyűjtemény anyaga kerül át ide, majd a paleolit, archaeozoológiai és népvándorlás

BÁRDI TIBOR építész

KÉVÉS György: KÁVA Építésziroda. = Magyar Építőművészet, LXXXII.évf. 5/6.sz. 1991 20 - 29. p. ill. E.

A kör tagja. Tevékenységük bemutatása.

ósulnak meg. Živković az apostolokat oldalnézetben festette meg, hangsúlyozva az arc és a drapéria vonalait, és alakjuk mellé általában odafestett egy kőtalapzatot is, ami a klasszicista kompozíció gyakori léke volt. A Keresztelő Szent János trónusikonjának hátterében látható tájkép szinte monokróm, még ák lombját is világosbarnára festette. Mindez távolodás volt a barokk és a rokokó-jellegű kolorittól, i a klasszicista kép külső sajátságaként valósult meg. A többalakos kompozíciókon is világosbarnára tette a szentek arcát, míg a drapériákon valamivel több frissességet adott a színeknek.

Ha összehasonlítanánk Živković első és második ikonosztázát, akkor művészi szempontból az elsőt zesítenénk előnyben, bár a második festési módja különösképpen érdekes a stíluskeresés szempontól.

E szerb festőnek mind a budai, mind pedig a szentendrei Blagovestenszka-templomban és a balassarmati Nikolajevszka-templomban készült festményei a századforduló és a stílusok változása idején ejött szerb művészetnek figyelemre méltó alkotásai.

ARSA TEODOROVIĆ (1767–1826) a legtermékenyebb és az egyik vezető szerb festőegyéniségnek mít a 18. század végén és a 19. század elején. Tanulmányait 1793-ban fejezte be a bécsi Művészeti ademián. Bécsi tartózkodása idején és tanulmányai során alkalma volt megismerkedni az osztrák roó utolsó korszakával, de akadémiai képzése már a klasszicizmus jegyében folyt. Más tanárok mellett edrich Heinrich Füger (1751–1818) is tanította.

Teodorović, miután befejezte tanulmányait, Újvidéken telepedett le, és hamarosan kellő társadalmi és vészi tekintélyre tett szert. Utóbb az újvidéki kommunitás tagjává is megválasztották, és ahhoz a szerb lmiségi, valamint irodalmi elithez tartozott, amely a felvilágosodás és a racionalizmus eszméit terjesze. Baráti kapcsolatokat ápolt Dositej Obradović íróval és filozófussal meg Vitkovits Mihály magyarb íróval. A századfordulón, 1800-ban és 1801-ben Egerben, Pesten és Budán járt. Épp ekkor vásárolta ; Pesten Leonardo da Vinci traktátusának Praktisches Werk von der Mahlerei című fordítását, amelyet ikönyvként használt. Vallási és mitológiai témájú grafikai alkotások hatalmas gyűjteményével rendelett. Újvidéken jelentős festőműhelye volt, melyből több ismert 19. századi szerb festő került ki.[54] Teodorović több mint 25 teljes ikonosztázt festett, ami azt jelenti, hogy 1200 ikonnál is többet, toá a templomboltozatok nagy falfestményeinek egész sorát készítette el. Az egyházi festészet mellett olgárság és az értelmiségi réteg portréfestőjeként is jelentős hírnevet szerzett. Meg kell jegyeznünk, y alig megkezdett vagy épp befejezés előtt álló ikonokkal, utolsó simításokra váró festményekkel túlolt műhelyében mind az inasoknak, mind a segédeknek megvolt a maguk munkája, akárcsak a többi ez hasonlóan nagyobb festészeti műteremben. Az egyes ikonok gyöngébben kivitelezett részei vagy

Bardin Alfréd

Haladó népi épitészetünk, akv.

Nyári Tárlat. Ernst Múz. 1954.jul. 5 1.

Bardiovszky János

ötvös

1732 Nagyszombat

Céhmester; Nagyszombatban néhai Kalai Ferencnél tanult.

Kap magyarorsz ötvösök. 14 l.

Csukak Vilmos IX. 17.

Bardiovszky Ján
ötv.

L.
Szudrey-Szentiványi

122. l.

Használandó 1. fokozat alá eső váltóra 150 koronáig.

Tíz filléres bélyeg.

1913.

Minta-nyomtatvár

Látra szoló ide

Budapest, 1927. januá

Látra

váltónál fogva

MINTA

értéke árúkban tegy

Bla

fizetendő Bu

Bardiovszky János, ötvös. A XVIII. század legelején alighanem Nagyszombatban született, ahol Szalay ~~János~~ (l. o.) ötvösnél tanult. Legény évei után, ~~mint egy 1732. évi~~ összeírás bizonyítja, szülővárosában telepedett le, hol 1732. [illegible] volt.

Illéssy János dr.: Magyarországi ötvösök 1732-ben. *Arch. Ért.* 1904. 394. l.

III Ferenc

Bardiovszky János

Bardl Karl

farcras

l.

Haberlandt

27.66.l.

✓

etirol: Budapest 1905 november hó 7
ezen első váltónál fogva Szentiv
nyolcz koronát értéke készpenz te
Tóth István és Szigeti József ura
zetendő Budapesten az Erzsébetvár
I. Baross tér 18. Adrovitz Aladár s
s.k./Hátlapon./Fizetessék az Erz
t rendeletére értéke felvétetett

Én Szabó Albert budapesti királyi
szerint az Erzsébetvárosi Népbank
ren, hogy a következő: 40 filléres
905 november hó 7.K.618.-1906 fe
váltónál fogva Szentiványi Gyula r
t értéke készpenz tegye számolás
Szigeti József uraknak Puszta Sz
esten az Erzsébetvárosi népbank

Bardócz Árpád

Ujság. 1943 febr. 14.

óra 55 perckor. [illegible]

— **Bardócz Árpád kapta a Mérnökegylet Cserháti-plakettjét.** A Magyar Mérnök és Építészegylet minden évben meghirdeti a Cserháti-plakett odaitélését is. Az emlékérmet az a mérnök kapja, aki az előző év folyamán a gépészet köréből a legértékesebb előadást tartotta. A birálóbizottság most egyhangulag *Bardócz* Árpádnak ítélte a Cserháti-plakettet „A gépkezelés mollekuláris-fizikai alapelvei" cimü előadásáért. Az emlékérmet február 17-én ünnepélyes ülés keretében adják át a kitüntetettnek.

[illegible]

Bardócz Árpád

Állami ösztöndíj
MAPE kiállításán
1927

Bardócz Árpád

Két kiállitásról számol be Szokolay Béla, -Lay. sign.-val. Az egyik a "Szövetség", a másik a "Szalon 44. csoportkiállitása" Mindkettőt a Nemzeti Szalonban rendezték.

A "Szövetség" tárlatán Tarján Oszkár: "szép, magyaros ötvösmunkákkal mutatkozott be."

A Szalon 44. csoportkiállitásán Bardócz Árpád festményeit ugy értékeli a kritika, hogy azok "a jellegzetesen impresszionista müvészetet képviselik."

Fenti beszámolóban szereplő müvészneveket lásd: Kron Jenő nevénél.

ÉLET, Bp. 1925. május 24. XVI. évf. 11. sz.

MDK

Bardócz Árpád

Rózsa szűcs áruháza 191? - 192? . című plakát
repr.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitas.1960.
Műcsarnok. Kat.

MDK

Bardócz Árpád /1882-1938/

Be a Vörös Hadseregbe! 1919., 126x93 LTM

Sephir folytonégő légfűtéses kályha. 1921., 95x63, OSZK

Emberek! Pusztul a jövő nemzedék 1922., 94x63, FSZEK

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. 1960. Műcsarnok. Kat. 13.1.

MDK

Bardócz Árpád /1882-1938/

Elkán szűcs I. 1910., 96x63,MNG,58.45

Elkán szűcs II. 1911., 96x63,MNG,58.46

Rózsa szűcs. é.n.,96x63,MNG, 58.44

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.
1960. Műcsarnok. Kat. 13.1.

MDK

Bardócz Árpád /1882-1938/

Cyklop garage. 1929., 190x251, OSZK

Modiano. 1938., 125.5x95, MH

Modiano. 1938., 126x92, OSZK

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. 1960. Műcsarnok. Kat. 13.1.

MDK

Bardócz Árpád

A vallás-és közokt. min. vásárlásainak kiáll. a Szépm. Muzeumban. Szépmüvészet 1941. 206.l.

MDK

Bardócz Árpád

Gyerek. Pasztell
Ékruhás. "
Színésznő. "

Az Ernst-Múzeum Kiall.CXV.A Munkácsy-céh
III.reprèzentativ kiall.Bpest.1930.Nov.hó
Kat. 7,8.1.

MDK

Bardócz Árpád

Komlószüret.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI.A Munkácsy-céh
II.Reprezentativ Kiáll.Bpest.1929.Okt.hó
Kat. 20.1.

MDK

Bardócz Árpád

Disznóvásár.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CAV. A Munkácsy-céh
III.reprezentatív kiáll.Epest.1930.Nov.hó
Kat. 18.1.

MDK

Bardócz Árpád

Reggel a folyóparton.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI.A Munkácsy-céh
II.Reprezentatív Kiáll.Pest,1929.Okt.hó
Kat. 17.1.

Bandóczy Árpád

grafikus

A művén plakátjai a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében találhatók.

P. Brestyánszky Ilona: Az utca művészete...
Művészet, 1974 június – 4 lap.

MDK

Bardócz Arpád

Alföld.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI. A Munkácsy-cén
II.Reprezentativ kiáll.Bpest.1929.Okt.hó
Kat. 14.1.

MDK

Bardócz Árpád

Művészet 1918. 5.1.

M.D.K.

Bardócz Árpád

Vészi Margit: Történet a becsületes megtalálóról c. novellát illusztrálta.

Szingázi Élet. Bp. 1929. dec. 15-21. XIX. évf. 51. sz. 52-55. lap.

Bardócz Árpád.

Müveit kiállitotta a Nemzeti Szalon 1925-be

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Bardócz Árpád.

Kiállitotta müveit a Nemzeti Szalon 1932-ben

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

M.D.K.

Bardócz Árpád

Rajza a "Keep smiling!" c. térafs körkérdés illusztrálására.
Repr.

Szinházi Élet. Bp. 1931. márc. 1-7. XXI. évf. lo. sz. 45. lap

.

M.D.K.

Bardócz Árpád

Rajza "A jubiláns" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1931. ápr. 5-11. XXI. évf. 15. sz. 74. lap.

MDK

Bardócz Árpád

Bernáth Ottó arcképe, repr.

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 13.1.
Repr. 14.1.

Bardócz Árpád.

Müveit kiállitotta Nemzeti Szalon 1924-ben

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Bardócz Árpád

Olajképei és pasztelljei a Nemzeti Szalon Csoportkiállításán. Önarcképe a kiállított művek között.

Képzőművészet, 1932. 108.l.

Bardócz Árpád MDK

Férfiak, kőrajz

Mücsarnok 1912.Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell- és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Bardócz Árpád MDK

Illusztráció Vinivéhez, toll

Mücsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell- és pasztellfestők és grafikusok egyesülete kiállitásai

MDK
MDK

Bardócz Árpád

Részt vett a M. csarnok kiáll.-on.

Művészet, 1916. 54.l.

Bardócz Árpád MDK

Tánc a faluban, olf.

Műcsarnok, 1919-2o téli kiállitás

MDK

Bardócz Árpád

Müterem hirek. Képzőmüvészet 1928. 12. sz.
187.l.

Bardócz Árpád MDK

A Beszterce partján, vizf.

Műcsarnok 1917-18 téli tárlat

M.D.K.

Bardócz Árpád

"Nagybánya" c. művének repr.-ját bemutatja a lap a Nemzeti Szalon csoportkiállitásáról.

Szinházi Élet. Bp. 1932. ápr. 24-3o. XXII. évf. 18. sz. 53. lap

M.D.K.

Bardócz Árpád

Fényképfelvétel "Miss Magyarország Bardócz Árpád mütermében" cimmel és egy kész rajz, -a müvész munkája- amely a szépségkirálynőt ábrázolja.

/A lap hiányos, igy nem lehet megállapitani a közlemény cimét/
Szinházi Élet. Bp. 1930. febr. 2-8. XX. évf. 6. sz. 13-14. lap

M.D.K.

Bardócz Árpád

Farkas Imre: „Az első hosszu szoknya" c. novelláját illusztrálta.
Négy rajz.

Szinházi Élet. Bp. 1929. dec. 29.- 1930. jan. 4.
XX. évf. 1. sz. 133-135. lap

MDK

Bardócz Árpád

Egy kis akvarellje a tárlaton.

Képzőművészet, 1928. 8-9.sz. 86.lap

MDK

Bardócz Árpád festő

Nevét különösen grafikai munkai után és művészi plakátjairól ismerték. A Nemzeti Szalonban rend. koll. kiállitásának anyaga háborus: grafikai és festői.

Cikk: Előszó.

Nemzeti Szalon, 1917. Máj. tav. tárl.

MDK

Bardócz Árpád, graf.

Férfiak Körajz.

Műcs. -OMKT Hegedüs L. és Tull Ö. hagyat. kiáll.
és
Akv.- és OMKT festők Egyes. és Graf. Egyes. -nek kölcsönéből rendezett kiáll. 1912. márc. Kat. 47.l.

Bardócz Árpád
festőművész

„Fáklya" kultúrvállalat kiállítása – új
művészházban – plakátjaival szerepel –

Újság
1929 IX. 8

Bardócz Árpád

Akvarell- és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt. (8.)

Ujság 930. XII. 14.

Bardócz Árpád pasztellfestő

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításán a Műcsarnokban Földes Klára képmásával és ~~[illegible]~~ assuáni néger tipusaival szerepelt.

PH.934.III.4.

Bardócz Árpád

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir
1934.I.14.

Bardócz Árpád

Szerepel a nürnbergi magyar kiállításon

Nemzeti Ujság 1929 II. 28

Bardócz Árpád

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.
Bujamparkrészlete.

Magyar Hirlap
1934.I.14.

Festőművész

Téli Kiállítás - Műcsarnokban képével szerepel.

Magyar Hirlap
1934.I.14.

MDK

Bardócz Árpád, graf.

Illusztráció Vinivéhez. Tollrajz.

Mücs-OMKT Hegedüs L. és Tull Ö. hagyat. kiáll.
és
Akv.- és Paszt. festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rendezett kiáll. 1912. márc. Kat. 51.1.

Bardócz Árpád

irod

B:Á:

(Bardócz Árpád kiállítása.) Képzőművészek

1931. 76. l. (—)

Bardócz Árpád

Vasár c. képe
repr.
Képzőművészet
1930. 35. sz.
(Kepjel.) —

Bardócz Árpád

Akvarellisták és pasztellfestők kiállításain a Nemzeti Szalonban neve szerepelt.

NM. 930. XII. 14.

Bardóczy Árpád

Magyar akvarell és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban figurális pasztell-képekkel szerepelt.

PH. 930 XII.14.

Bardócz Árpád

festőművész

Munkácsy - cén kiállítása - az Ernst Múzeumban - képével szerepel.

Ujság
1930.VI.9.

Bardócz Árpád

E.K.932.IV.10.

MŰVÉSZET

Csoportkiállitás a Nemzeti Szalonban

Négy festőművész és egy iparművész munkái töltik meg a Nemzeti Szalon melléktermeit, mig a középteremben a *Magyar Művészeti Sorsjáték rendezőbizottsága* ezuttal kitünő, csupa gondosan megválogatott iparművészeti tárgyat sorakoztat fel a művészsegités akciója javára.

A rendezés izlését dicséri az az ötlet, hogy a Szalon többi termeiben levő alkotóművészet ettől az akciótól elkülönitve jelenik meg a közönség előtt.

A kiállitók között *Bardócz* Árpád vezet. Gyüjteményben elég régen láttuk, ujabb megjelenései szétszórtan nem nyujtották hü képét annak az evolucionak, amely *Bardócz* Árpád müvészetében jelentkezik. *Bardócz* fejlődése a szines grafikától egészen a kiteljesedett monumentális természetlátásig most kap tökéletes igazolást.

Két kis tájképe *Az Ősz* és a *Mücsarnok* a tájszemlélet nemes művészetének tökéletes kifejezésformája. Uj Bardócznál a mozgalmasság, a szines, tarka élet vidám megszólaltatása s meglepő az a fordulat, amely a portré technikája terén áll szemben az eddigi szines grafikus előadással. Bardócz Árpád gyüjteménye feltétlenül művészi érdekesség.

A kiállitás másik jelentőségét *Corini* Margit Párizsban élő magyar festőművésznő első budapesti bemutatkozása adja meg. *Corini* Margit autodidakta. Amit tud, az ő maga, a lénye, művészi hitvallása s ebben semminek és senkinek a befolyása nem érezhető és mert ez a tudása hivatott művészt determinál, *Corini* Margit alkotása a legszigorubb kritikát is állják. Szinérzéke, — a vörös szinek nem gazdaságos használatától eltekintve — naturalisztikus, rajztudása tökéletes, előadási formája választékos, tárgya: *Páris éjjel*, a maga nemében érdekes és változatos. Csak egy kis lágyság kell még a konturosan kemény architekturába s *Corini* Margit tárgyilagos előadása is festőiséget nyer. A művésznő meg lehet elégedve budapesti bemutatkozásával, amelyet párizsi sikerei mellé helyezhet.

Némethy Béla a harmadik festőművésze a kiállitásnak. Szimbolumok iránt érzékeny, mozgásritmust grafikus tökéletességgel ábrázoló tanáros pontosságu festőművész *Némethy* Béla, akinek van művészi mondanivalója s az ember szivesen is fogadja.

Kohán György nagyméretü szénkartonokkal igyekszik a monumentalitás érzetét kelteni, de ez a technikai felkészültségének sok hiánya miatt egyelőre nem sikerült.

Kitünő tagja a kiállitó művészeknek *Rahmer* Mária iparművésznő, aki két teremre is elegendő mütárggyal kelt figyelmet. *Rahmer* Mária nem akar szobrokat faragni, a plasztikánál azt a naiv és mindennapi derüt jelentő groteszkséget alkalmazza, amely a porcellán, a fayance és a majolika természetrajzát meghatározza. Ez az ő jelentősége, amelyet a kiviteli technika tökéletessége fokoz.

(b. m.)

entett be a vádtanácshoz, ennek döntéséig
uzonban fogva marad.

drális tornyára
y bebizonyítsa,
nas tüzoltónak

A rendőrőrszem azt hitte, hogy az ismeetlen öngyilkosságot akar elkövetni. Azonnal rtesitette a rendőrséget és a tüzoltókat, akik igróponyvával vonultak ki a katedrális elé, ogy ha az öngyilkos leugornék, röptében láadhassák. A tüzoltóknak azonban nem kadt munkájuk, mert Jurkovics

egy negyedóra mulva lemászott a toronyról és a rendőröknek, akik letartóztatták, átnyujtotta a tüzoltóságnak szóló kérvényét.

Kielentette, hogy azért vállalkozott az élelveszedelmes mutatványra, mert be akarta bionyitani, hogy alkalmas a tüzoltói hivatásra. Letartóztatták.

operaénekes,
az új partiturákat

lelmemből jóformán kenyérre sem tellett, de

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

NYOMTATVÁNY

Bardóer Árpád

wód 2

Ki-Kicsoda?

52. l.

Kortársak lexikonne

Bp. [1937].

úrnak

Budapest

1931. III. 1. 87.—

20.—

67.—

IV. 1. 10.—

57.—

VI. 1. 10.—

47.—

VII. 1. 10.—

37.—

Okt. 10.—

27.—

Bardócz Árpád
festő
szül. 1882. Bpest.
Iparm. iskola n.o.

Sertésvásár, of. 1927

Kat Nürnb 1929

16. l.

Bordócz Árpád

Kichit

PH. 1932. IV. 3.

Bardócz Árpád

MDK

Marianne

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

Bardócz Árpád (1882–)

A Tanácsköztársaság bibliáltain.
(1919.) Ceruza, 240×370 mm.
Szerepelt a kiállításon.

Munkásélet. Kiállítás. Legujabbkori Történeti Museum. Kat. bev. Kiss Sándor. Bp. 1959. 48 l., ill.

15. l.

Bardón Árpád

Szerepelt a Munkácsy-cék kiállításán.

PH. 1930. X. 19.

Bardóc Árpád

Szerepel a hagyas Az Szépteszők Társasága kiállításán a Nemzeti Szalonban

Pesti Hirlap 1937 X-10

Bardóc Árpád

Szerepelt a Munkácsy-cék negedi kiállításán.

EK. 1930 X. 19

Bardóczi Árpád

Szerepelt a Munkácsy-cél szegedi ki-
állításán.

Mo. 1930. I. 19.

Bardócz Árpád

Bardócz Árpád festőművész műtermi kiállításon mutatja be ujabb munkáit (VI., Kmetty-utca 29). A kiállitás 11—4 óra között dijtalanul tekinthető meg.

Nyugat 1937 XII. 22

Bardócz Árpád.

Szerepelt a Munkácsy-céh nyári kiállításán.

M. H. 1930. V. 21.

Bardócz Árpád

A barcelonai Arte Moderna-ban rendezett nemzetközi műtárlaton ezüstérmet nyert.

Pesti Napló
1930.II.9.

Bardócz Árpád

A barcelonai Arte Moderna-ban rendezett nemzetközi műtárlaton ezüst érmet nyert.

Pesti Hirlap
1930.II.9.

Bardócz Árpád

A barcelonai Arte Moderná-ban rendezett nemzetközi mütárlaton ezüstérmet nyert.-

Magyar Hirlap
1930.II.9.

Bardócz Árpád MDK

Emberek! Pusztul a jövő nemzedék, 1922.

Cyklop garage, 1929.

Modiano, 1938 I-II.

Műcsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Bardócz Árpád MDK

Elkán szücs I-II. 191o, 1911

Rózsa szücs, é.n.

Sephir folytonégő légfütéses kályha, 19f1.

Mücsarnok 196o. Magyar plakát-történeti kiáll.

Bardócz Árpád

Rózsa szücs áruháza, repr.

Műcsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Bardócz Árpád

A Balatoni Társaság kiállitásán vett részt műveivel a Nemzeti Szalonban

P.N.93e.IX.21.

Bardócz Árpád

Résztvesz a Balatoni Társaság Nemzetei Szalonban rendezett Kiállitásán

U.930.IX.21.

Bardócz

"Sümegi vásár" c. műve a Balatoni Társaság kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

M.H.930.IX.21.

Bardócz Árpád

Alkotásával szerepelt a Balatoni Társaság kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

N.U.930.IX.21.

Bardócz Árpád MDK

Be a Vörös Hadseregbe!, plakát

Mücsarnok 1957 Magyar Forradalmi Müvészet

Bardócz Árpád

"Sümegi vásár" c. műve a Balatoni Társaság kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

P.H.930.IX.21.

Bardócz

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban öreg gemefiguráját szerepelt.

MH. 929. X. 13.

Bardócz Árpád

Nagyváradon rendezett magyar műkiállításon szerepelt.

BH. 929. IX. 24.

Bardócz Árpád

szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

EK 1932. X. 30.

Bardócz Árpád

— **Kiállítás a Fészek Klubban.** *Bardócz Árpád* festőművész február 12-én mutatja be festményeit a *Fészek Művészek Klubjában* rendezett kiállítása keretén belül. A kiállítás február 12-től 25-ig tart és díjtalanul megtekinthető naponta délután 6—8 óra között VII., Kertész-utca 36. sz. alatt.

N. U. 1931. II. 13.

W. U. 1931. II. 13.

Bardócz Árpád

Kisasszonynapi bucsu, of.

[illegible]

Bardócz Dezső

A Nyugat 1927-es tavasi tárlatán szerepelt.

M. 1927. IV. 1.

MDK

Bardócz Árpád, festő

354. Bazár Alexandriában. Olf.

358. Hajóvontatók a Mahmidie-csatornán. Temp.

Bp.Műcs.-MKT.Nemz.Képzőmüv.Kiáll.1934.ápr.29.-jun.17.
Kat. 16.1.

mo16

Bardácz Árpád
grafikus

Kabálvásár e plakátja a kiállításon

N. M. A müncleni nemzetközi plakát-
kiállítás
Grafikai Szemle 1929 évf 6-7 sz 248 l

Bardócz Árpád

MDK

Bazár Alexandriában, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Barbara Arpad

Baar Alexandriáber, olf.

Bardócz Árpád MDK

Hajóvontatók a Mahmudie-csatornán, tempera

Mücsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Barabócz

Kiállít

Művelnek 932 X. 30.

Bardócz Árpád.

a Munkácsy – Céh első kiállításán mint szereplő.

Pesti Hirlap, 1928. Nov. 11.

Bardócz Árpád.

A Munkácsy-Céh első kiállításán impresszionista vászna szerepelt.

Nemzeti Ujság, 1928. Nov. 11.

Hans Heinrich Pilgram von Herzogen-
busch Kiepe

346. Colyn van Nieucasteel

Bardócz Árpád

kiállítása

Fészek klub

1929 nov.

Bardócz Árpád

koll. kiáll. az alábbi
tárlat keretében

Az Ujság. 1917 máj. 5.
(e.a.: A Nemzeti Szalon
tavaszi tárlata.)

Bardócz Árpád

festő és grafikus.

ivod

Ujv. M. Zs. L.

88. l.

Ujvári Péter: M. Izidó

Lexikon Dp. 1929

Bardócz Árpád

festő és grafikus

L.

Szendrey-Szentiványi:

122. l.

Ziel ____ Monate oder geg

Bardóczi Árpád

festőművész

Barcelonai világkiállitás - képzőművészeti kiállitása - kiállitási palotában - képével szerepel.

Szépka

Nemzeti Ujság
1929.VII.21.

Bardócz Árpád

1917. koll. Erdős
u Nemzeti szalonban

l.

Művészet 1917. 58 l

~~1919~~.

Sünneg VI. 285

Bardócz Árpád

Magyar Művészet
1925 II. 56

Római agyagedények VI. 279, 280

Bardóczi Árpád

MAGYAR MŰVÉSZET

~~1925. II. 56~~

~~D~~ 1932, ~~196~~, ~~788~~

Rudolf

4454. Maison ~~Brasö~~: (1854 julius 2
Sz. Regensburgban). + Mü

Menekvő germán.

Egész alakban, lóha
ábrázolt erőteljes ifjú, a ki
a
ja, bal kezével pedig fejé
Öltözete: visak, térdig érő
oldalt jobbról, de hátul:

Bronzszobor, mér. magasság
ségben 55 cm. -- Lelt. sz. 4454. —
Dénes hagyománya 1912. márczius
zeum örökletéte (1381-913). — Á
~~913)~~ -- Bejelentetett 1914. márc

Bardócz Árpád

cvét

Művészet.

1939. 12. l. (Nekr.) olog

111. kép. *Pittoni:*
Borromei Szent Károly áldoztat.

Bardócz Árpád

Somlay Arthúr
arcképe, repr.

Művészet
1938. 40. l.
(Képek)

: *Jelenetek Szent Jakab életéből.*

fiarckép
rton, pasztell, 60×44 cm.
San Marco-gyüjteményből.

ÉMET FESTŐ, XVIII. század
rágcsendélet
szon, olaj, 65×48 cm.

Bardócz Árpád

cród

Művészet - 1938. 19. l.

(Műteremkiállítások.) —

MŰVÉSZET

FELELŐS SZERKESZTŐ: KENDE BÉLA

TARTALOM

Művészeti napok Kassán — — — — — — 101

Tóth Ervin: Levélváltásom Irmangard Straubbal, az olló művészével — — — — — — — 102

A XIX. sz. külföldi mestereinek átrendezés. (k. b.) 103

Buday Bálint: Haik közbeszólás — — — — — 105

Riedl Margit: Mozdulatművészet és képzőművészet 106

Tárlatok (Erdélyi Árpád, Kende Béla) — — — — 108

In memóriam (e. á. — b. j.) — — — — — — 109

Szinházi bemutatók — — — — — — — 110

Schaffer Sándor: Zene — — — — — — — 112

Uj könyvek — — — — — — — — — 113

Nádass József: A norvég népművészetről — — — 116

Caffè delle Scienze, bolognai

VIII·223.

Bardoci Árpád

Művészet, 1917. 57, 58. l.

(Krónika.)

MDK

Bardócz Árpád, festőm.

Tárlatok. Képzőművészet, 1933. 59.sz. 88. l.

MDK

Bardócz Árpád, festö

A völgy.

OMKT.-Mücsarnok. IV.Nemzeti Képzömüv. Kiáll.
BP.1937.ápr. 29.-jun.2o. Kat. 14.1.

MDK

Bardócz Árpád

Piac, paszt.

Vásár, "

Vizkereszt,"

MAPE 13. kiáll. N.Szal. 1927. máj.

3. l.

MDK

Bardócz Árpád, festö

A szinész. Pasztell.

Nemz.Szalon. -Téli tárl. 1938 jan.-febr. Kat.

MDK

Bardócz Árpád, grafikus

Néger énekes.	Rajz.
Bucsu.	"
"Wien"	"
A dürrensteini templom.	"

A Magy. Akv. és Pszt. Fest. Egy. X. kiáll. 1923. nov.
Nemz. Szal. Kat.

MDK

A Magy. Akv.- és Pasztellf. Egy. X.kiáll. 1923.nov.
Nemz. Szal. Kat.

MDK

Bardócz Árpád

Genova, paszt.

Leányfej, "

MAPE 13. kiáll. N.Szal. 1927. máj.
3. l.

MDK

Bardócz Árpád, festö

Gergely Vilmos arcképe. Of.

Nemz. Szalon.repr. arcképkiáll. Balló Ede emlékezetére. Magy Arcképfestök Társ. 1937. okt.9-24. Kat.

MDM

Bardócz Árpád, 1882-1938

Önarckép, of.

Árv. Csarnok 104. sukc. 1942. máj. 5. l.

Bardócz Árpád

Kékruhás, olaj

Tm. Bp. 1932.

~~1058. Ismeretlen művész.~~

A XIX. századból.

1058. Atilla.

Mellig ~~látható~~, balra
zolva. Arczcsontja erősen ki
vid, bajusza és kecskeszakál
ta ~~a~~ ~~kettős~~ vonalkörben:

ATILLA. FLAGELLV

az emelkedett perem mentén haladó

~~Emelkedett perem, ké~~
~~hátlapja sima.~~

Rezes ólomdombormű, m
Havas Emil ajándéka 1907. ápr

Bardócz Árpád

Érod

Képzőművészet.

1933. 22. l. (~~Bar-~~ B.

Á. ~~dócz Árpád kiállí-~~

tása Alexandriában.) –

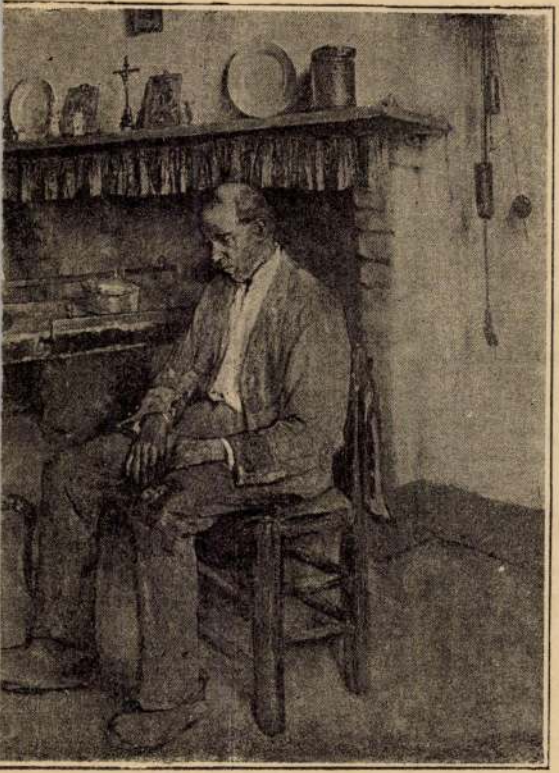

EVARISTE. AZ ÖREGEK.

Bardócz Árpád

~~Hungária fürdő~~
~~és Boxy cipókrém~~
~~plakát~~
~~fenti művei~~

~~Repr.~~

Képzőművészet

1935. (48. l.)
81. sz.

(Kepekkel.) —

tisztelettel kérjük,
elismerést szerezni k
váltásával támogatni
egy ily kőrajz soroza
haladja a jelen, álta

Bardócz Árpád

festő

írod

Nemesvári 15. C

Ernő: M. Művészeti lexikon. Bp. 1938.

15. C.

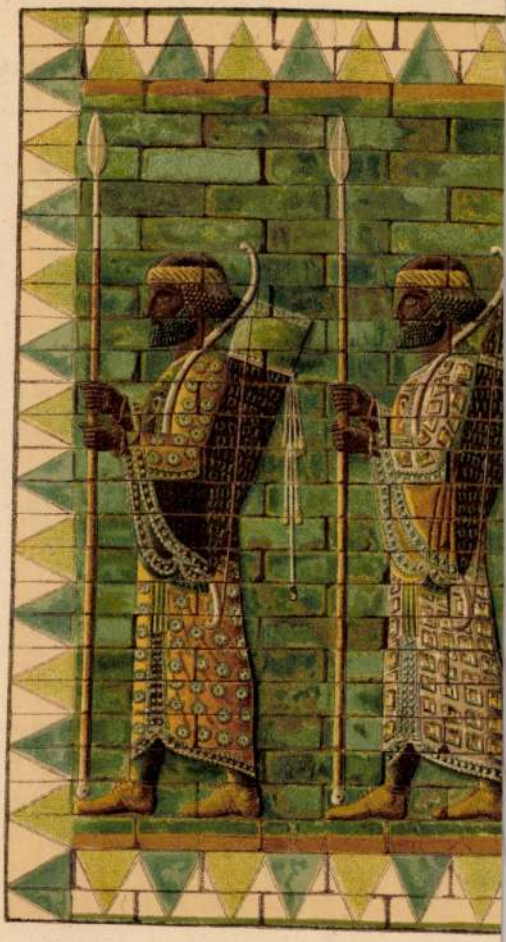

LITH. u. DRUCK: THEOD. EISMANN, LEIPZIG.

BOGENSCHÜTZEN-FRIES VON GLAS

Bardócz Árpád

1. Kat Beograd

1931

6.

Bárdfalva, most *Berbeşti* néven Romániához tartozó község a régi Máramaros vm.-ben.

Bárdháza, most *Bardháza* néven Csehszlovákiához tartozó község a régi Bereg vm.-ben.

Bardijovská Nová Ves, a most Csehszlovákiához tartozó *Bártfaújfalu* régi sárosvm.-i község mai neve.

Bardiov, a most Csehszlovákiához tartozó *Bártfa*, régi sárosvm.-i város mai neve.

Bardóc, most *Brăduţ* néven Romániához tartozó község a régi Udvarhely vm.-ben.

Bardóczy *Árpád*, festő és grafikus, szül. 1882 okt. 27-én Budapesten. A budapesti iparművészeti iskolában tanult. Igen sok illusztrációt rajzolt a Politikai Magyarország c. mű számára. A világháború alatt a fronton háborús képeket festett. Több gyüjteményes kiállítást rendezett műveiből, 1927-ben elnyerte az állami pasztelldíjat. ÉBER L.

Bárdok, kelta énekesek, akik jobbára lírai jellegű költeményeiket hárfakísérettel adták elő. Galliában már a római hódítás idején elnémulnak, Skóciában még a XVIII. században is előfordulnak: Scott Walternak is volt bárdja. Virágzásuk főhelye Wales (VII—XV. század), hol külön rendet alkottak. Dalaikban a hódító angolság ellen lázítottak (lásd Arany egyetlen idegentárgyú, de magyarvonatkozású balladáját: A walesi bárdok), ezért üldözték őket s ünnepségeiket Erzsébet idején végleg betiltották. A XIX. században a régi Wales barátainak egyesülete feltámasztotta e dalnokversenyeket (1819). Német tudósok Tacitusból tévesen azt olvasták ki, hogy a germánoknak is voltak bárdjaik s a XVIII. században Klopstock és követői «Bardiet»-jaikkal fel akarták újítani e bárdköltészetet.

Irodalom. *Wolker:* Memoirs of the Irish Bards (1786); *Stephens:* The Lit. of the Kymry (1876); *Evans:* Ancient Bards of Britain (1906) stb. REICHARD P.

Bárdos, kisközség Vas vm. szombathelyi j.-ában, (1920) 129 l. U. p. Vép, u. t. Vasszécsény.

Bárdos *Artur*, író, esztétikus, szül. 1882-ben Budapesten. 1911-ben a színjátszás haladó irányait szolgáló *Új színpad*-ot alapította. Utóbb több fővárosi színház művészeti igazgatója lett. Ezidőszerint a Magyar Színház művészi vezetője. *Két ösvény* címmel verskötete jelent meg. *Új Színpad* c. könyvében dramaturgiai és esztétikai tanulmányait gyüjtötte egybe. Munkatársa e lexikonnak is. VÁMOS Á.

Bárdos *Lajos*, zeneszerző, szül. 1899-ben Budapesten. Zeneszerzést Kodálytól tanult a főiskolán. 1925-től a Sz. Cecilia-kórus karnagya (városmajori templom), 1928-tól a zeneművészeti főiskola tanára, 1929 óta a Palestrina-kórus karnagya, 1931-től (Kertész Gyulával) a «Magyar Kórus» szerkesztője. Működésének súlypontja vonósnégyesén, hegedű- és zongorakompozicióin, továbbá a Cserkész-Szövetség kiadásában megjelent *101 magyar népdal*án kívül magyar népdaloknak és egyházi énekeknek gyermek- és vegyeskari feldolgozásain nyugszik. Orgonakíséretes misét és több motettát is írt. HARMAT A.

Bárdos *Remig*, pannonhalmi bencés főapát, szül. 1868-ban Ipolyságon. Az esztergomi főgimnáziumnak tanára volt s ez időben kedvelt nagyböjti szónoka az esztergom-királyvárosi plébániának. Majd a kőszegi gimnázium igazgatója lett; 1920-ban, Hajdu Tibor halála után, főapátnak választották. 1930-ban betegsége miatt koadjutort kapott *Kelemen Krysostom* személyében. HUSZÁR E.

Bárdudvarnok, nagyközség Somogy vm. kaposvári j.-ában, (1920) 1748 lak. U. p. és u. t. Bárdibükk.

Bardvan *(Burdvan)*. 1. A britindiai Bengália tartomány kerülete, 36.145 km², (1921) 8,050.642 lak. India egyik legtermékenyebb és legsűrűbben lakott vidéke, terményei: rizs, cukornád, indigó, gyapot, olajos magvak, dohány. 2. A kerület székvárosa, (1921) 33.345 lak. KÉZ A.

Báré, most *Bărei* néven Romániához tartozó kisk. a régi Kolozs vm.-ben.

Baré *Emil*, hegedűművész, szül. 1870 szept. 1-én Bécsben. Tanulmányait a bécsi konzervatóriumban és Párisban fejezte be. 1897—1902-ig Amerikában volt hangversenymester. 1903 óta a m. kir. Opera hangversenymestere. Mint pedagógus a Nemzeti Zenede kimüvelési osztályainak vezetésével ért el jelentős sikereket. SIKLÓS A.

Barea (amhár nyelven rabszolgák), olasz Eritreában élő szudáni négertörzs, az abesszíniaiaktól északról szorított őslakosság utódai. Békés földmívelők, demokratikus kormányzattal, nagyrészt mohammedánok. Fővárosuk *Mogolo*. Színük sárga és fekete közt változik, szájuk nagy, ajkuk keskeny. Nyelvük némely tekintetben a hamita nyelvekre (kusita) emlékeztet, valójában azonban a szudáni nyelvcsoportba tartozik. HAÁSZ I.

Bărei, a most Romániához tartozó *Báré* régi kolozsvm.-i község mai neve.

Bareilly *(Bareli*, ejtsd: *béreli)*, britindiai kerületi város az Egyesült tartományokban, (1921) 129.459 lak., a Ramganga mellett. Modern nagy erődje, kollégiuma, benszülött fejedelmi palotája van. KÉZ A.

Barents *Willem*, neves hollandus tengerész,

államtitkár, László (1847—1913) közigazgatási bíró. DARÓCZY Z.

Bárczy *István* Budapest székesfőváros volt polgármestere és főpolgármestere, nyug. igazságügyminiszter, országgyűlési képviselő, szül. 1866 okt. 4-én Budapesten. A székesfővárost 1889—1919 szolgálta. 1906-ban emelkedett a polgármesteri, 1917-ben a főpolgármesteri és főrendi méltóságra. A Károlyi-kormány alatt lemondott. 1919—1920-ban néhány hónapig igazságügyminiszter volt. Tagja volt mindkét nemzetgyűlésnek. Ma a székesfőváros törvényhatóságának örökös tagja és országgyűlési képviselő. Alkotó munkássága, különösen a szervezet, közoktatás és közművelődés, üzemek községesítése, városrendészet, kislakás-, iskola- és kórházépítés s a szociálpolitika terén, a székesfőváros fejlődésében maradandó nyomokat hagyott. Irodalmi művei, számos cikken és tanulmányon kívül: *Közgazdasági ismeretek* (1902; dr. Wildner Ödön átdolgozásában 7. kiad. 1924); *Jézus Krisztus Evangéliuma*, a négy evangéliumból összevonva (1923). 1906-ban megalapította és dr. Weszely Ödön és dr. Wildner Ödön társaságában szerkesztette a *Népművelés—Új Élet* folyóiratot (megszűnt 1918-ban). WILDNER Ö.

Bárd. Rövidnyelű, széles élű szerszám, mely lehet egy és két kézre való. Az asztalosok kezén levő kisebb méretű, éle egyenes. Az ácsok *(ácsbárd, színlőbárd)* szélesebb pengéjű, éle jobbról, vagy balról lecsiszolt *(félszántú)*, nyele kifelé hajlik. Miután a fát a fejszével nagyoltan kifaragták, jön a bárd szerepe, hogy vele *színeljenek*, vagyis aprólékosabb, gondosabb, simább munkát végezzenek. A mészáros bárdja ú. n. *félkézbárd*, négyzetes alakú, rövidnyelű, vele a marhát *bárdolják föl* és a székben a húst *vágják ki*. A kefekötők bárdja voltaképen 25—30 cm hosszú fogantyús kés, melynek mindkét oldalon éle van *(kétszántú)*. A mértéken túl kiálló szőrtincseket vágják le vele. A legrégibb ácsbárdot az egyiptomi XVIII. dinasztia korából ismerjük (Kr. e. XVI. sz. eleje). A magyarországi bronzkor végéről Bonyhád vidékén leltek egy szárnyas és egy köpűs bronzbárdot és ismerünk még egy köpűs példányt Magyarországról, közelebb meg nem határozható helyről. Egy negyedik, szárnyas példányt őriz a wieni Naturhistorisches Museum. Lelőhelye Magyarország. Hasonló példányokat a Kaukázusban is leltek. Az északi (Skandinávia) bronzkori sziklarajzokon megjelenő bárdábrázolások inkább a harci bárd körébe tartoznak. ROSKA M.

Bárd *Miklós*, költő (leveldi *Kozma Ferenc*, ny. méneskari ezredes írói álneve, Kozma Andor testvérbátyja) szül. 1857 febr. 26-án Marcaliban, Somogymegyében. Már katonai pályája elején irogatott, de aztán az írást abbahagyta s csak 1897-ben nyult újra a tollhoz. Rákosi Jenő volt újabb föllépésének egyik legmelegebb méltatója. A konzervatív magyar nemes, a vidéki földbirtokos és katona gondolatvilágának mesteri lantosa. Családi boldogság, hazafias búsongás, szemlélődés a lírai témái. Verses gyüjteményei 1902., 1904., 1915. és 1925. jelentek meg. Elbeszélő költeményei: *Bacsó Pál*, *Vezeklés*. Ez utóbbi verses regényét a M. T. Akadémia a Nádasdy-jutalomban részesítette. Tagja a Kisfaludy Társaságnak. RUBINYI M.

Bárd *Oszkár* (családi neve *Wettenstein)*, író, orvos, szül. 1893 május 6-án Naszódon. Előbb verseivel, később drámáival tűnt fel a kolozsvári *Napkelet* hasábjain. Különösen nagy sikert aratott *Silvio lovag* c. darabja Kolozsvárott a Magyar Színházban 1921-ben. Termékeny író. Főbb művei: *Taposómalom*, *Bálványok*, *bilincsek* (1912), *Mi lesz velünk* (1924). JANCSÓ E.

Bardeleben *Curt von*, német sakkmester, szül. 1861 márc. 4-én Berlinben, megh. 1924 jan. 31-én, u. o. Első díjas Londonban 1883-ban, Kielben 1893-ban, majd Coburgban 1904. Kitűnő ismerője volt az elméletnek, a spanyol megnyitásról írt monografiája maradandó értékű. A végjáték mestere volt. MARÓCZY G.

Bardeleben *Heinrich Adolf*, orvos, egyetemi tanár, szül. az Odera melletti Frankfurtban 1819 márc. 1-én, megh. Berlinben 1895 szept. 24-én. Sokáig volt Naegele mellett tanársegéd Heidelbergben, onnan Giessenbe ment. 1848-ban Greifswaldban a sebészet és szemészet tanára lett, 1868-ban Berlinbe hívták meg. Mint a porosz hadsereg vezérkari orvosa több háborúban (1866 és 1870—71) vett részt. A katonaorvosképzés körül fejtett ki kiváló munkásságot. Főműve: *Lehrbuch der Chirurgie und Operationslehre* (Berlin 1879), mely 8 kiadást ért. ANTAL J.

Bardeleben *Karl*, B. Heinrich fia, híres anatómus, szül. 1849 márc. 7-én Giessenben, megh. 1918 dec. 19-én Jenában. 1888-ban a bonctan rendes tanárává nevezték ki. Nagy számban megjelent munkái közül kiemelendők: *Beiträge zur Anatomie der Wirbelsäule*, *Über den feinen Bau der menschlichen Spermatozoen*, *Goethe als Anatom*, *Handbuch d. Anatomie des Menschen* (8 köt.), *Atlas der topographischen Anatomie des Menschen* (Haeckellel együtt, 1908). ANTAL J.

Bărdești, a most Romániához tartozó *Marosbárdos*, régi maros-tordavm.-i község mai neve.

Bardócz Árpád

festő

l.

Lex Magy Tárb

42. b. l.

Öntökövek VII. 240.

Bardócz Árpád

Tájkép, repr

Rátstr. 116. l.

~~A m. lesujabb kon-~~
~~lesrhona: Dp. 1932.~~

Rátky – Strazimir

i. m. 116.
117 l.
(Kepenkel)
379. l.

..... szám.

193...

120
160
2.80
1.20
4.00
2
6.56
12.56

A tekintetes m. kir. postaigazgatóságn

Budapest.

Postaszolgálati ügy.

Bardócz Árpád

Wód

Révai XXI, 127 l.

Nagy lexikone

Bp. 1935,

Magyar kir. Központi

/193... szám.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Müemlékek Országo

Hivatalból!

Díj átalányozva

Andrényi.

Bardócz Árpád

Alföldi képe

repr.

Képzőművészet

1929. 216 l.

Bardócz Árpád

vid

Erf 1928

23. l.

Értesítője, de M. Grad. és Müv. kongressus-
1928. okt 28-31.

Popron, rastkoreuz

261

KÉPES VASÁRNAP

1937 szeptember 26

Bardóczi Árpád

AZ EGÉSZ VILÁGON FOLYNAK A

Az ősz mindig a nagy hadgyakorlatok ideje volt, most is megmozdultak a különböző országok hadseregei, hogy vizsgázzanak a szakértők előtt. A hadgyakorlat azonban nem jelent háborura való készülődést, hanem egyszerüen csak annyit, hogy a legbékésebb szándéku nemzetnek is gondoskodnia kell arról, hogy védekezni tud-

Baloldali kép: kezdődik a nagy hadgyakorlat Angliában. Alsó kép: német csapatok hevenyészett pallón kelnek át egy folyón.

Bajor tüzérek tisztitják az ágyucsövet.

Magdolna cr. oláss. Csók Istvántól

IX. 115.

Bardócz Árpád

1915. szept. kiáll. N. szalon
(N3. már előbb is kiállított itt)
Madonna oltár, olaff. 700.–

1918. május. kiáll. u. o.
Vízkereszt Radautzon, vízf. 400.–
Téli vihar 400.–
vízf.

1918. dec. kiáll. u. o.
Halászbárkák, olaff. 800.–

1919. okt. kiáll. u. o.
Grado, olaff. 2500.–
Reggeli hangulat, olaff. 1800.–
A lagunák körött, olaff. 1800.–

1919. dec. egyházm. kiáll.
A gradói templom, vízf. 650.–
A triesti St. Giusto templom,
rajz. ~~[illegible]~~ 550.–
Vízkereszt Bukovinában, 1500.–

Nem vom ki tovább.

Bardócz Árpád
festő

l.

Nemzeti Szalon
MAFE 16. kiáll. 1930
dec.

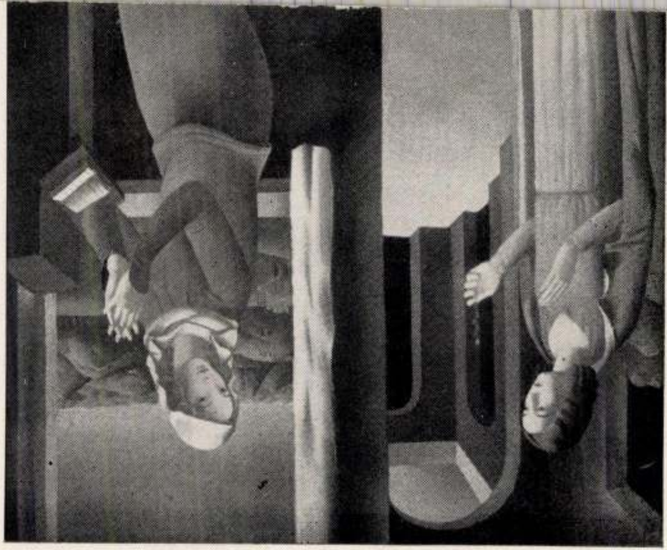

Bardócz Árpád

Bardócz Árpád

17. BARDÓCZ ÁRPÁD: Tanulmányfej. Pasztell

Magy. Akv. és Pastfest. Egy.
XIV. kiáll. 1928

Bardóc Árpád

Tanulmányfej, pantell

Repr.

Nemzeti Szalon

MAPE, 14. kiáll. 1928 okt.

Bardócz Árpád

l.

Nemzeti Szalon

MAPE 14. kiáll. 1928 okt.

Archép
ob Bodor
Leány
Tamkinytej
} pasz

Gradó, vizf.

Bardócz Árpád

44	Öreg férfi, paszt.	2000
46	Szöke leány, paszt.	2500
47	Kékruhás, paszt.	3000
48	Vera, paszt.	4000
49	Dr. Bernáth Ottó, grafitr.	mgtul.

Nemzeti Szalon

1926. máj.

MAPE 12. kiáll.

1839
CENTENARIUM
1939

Bardócz Árpád

A gradói lagunák.
Vízf. 2500.—

Budapest a Hárshegyről
Vízf. 2500.—

Nyugati pályaudvar
Vízf. 5000.—

Nemzeti Szalon 1920. május.

MAPE J. kiáll.

Bardócz Árpád

Néger énekes, rajz.
Búcsú, rajz, 400.000.–
Wien, rajz. 400.000.–
A dürrensteini templom,
rajz, 450.000.–

Nemzeti Szalon

MAPE 10. kiáll. 1923
nov.

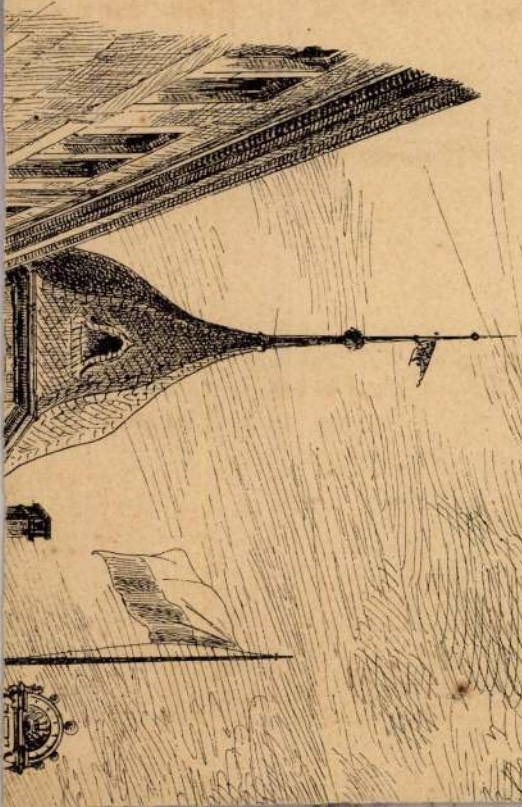

Bucsu.graf.
Szobor leleplezés,graf.
Piac,graf
Népgyülés királyhidán,graf.
Csók, graf.
Regatta egy karinthyai tavon,graf
A bécsi István templom,graf.

1926. Aquar.és Paszt.festők kiáll.

Öreg férfi,paszt
Szőke leány,paszt.
Kékruhás,paszt.
Vera, paszt.
dr. Bernáth Ottó,graf.

1927. Bajai III.Kiáll

Dunai táj,olaj
Fürdőzők a francia tengerpartron,olaj
Nina,olaj
Tengeri táj,olaj

1927. Tavaszi tárlat

Leányfej,olaj
Délután,olaj

1927. Aquar.és Paszt.festők kiáll.

Piac,paszt.
Vásár.paszt.
Vizkereszt, paszt.
Genova,paszt
Leányfej,paszt

1928. Aquar. és paszt.festők kiáll.

Arckép,paszt.
Gradó,vizf.
dr. Bodor, pas t.
Leányfej.paszt
Tanulmány,paszt.

1928. Munkácsy Céh kiáll.

Kocsma a tengerparton
Politika,
Estefelé,

1929. Bajai IV. IV. kecskeméti kiáll.

Leány az ablaknál,olaj
Zalai táj.olaj
Női lovas,olaj
Erdő sarka,olaj
Francia hegyek között,olaj
tengerparti táj.olaj

Pályaudvar, vizf.
Magyaróvár, vizf.
Óbudai árviz, graf.
Cigány ember, graf.
Tanulmány, krétar,
Feketehajú leány, kőrajz
Arckép, kőrajz

1925. 44 csoport kiáll.

Kisasszonyi bucsu, olaj
Vizkereszt Bukovinábában, olaj
Színház, olaj
Tél, olaj
Park, olaj
Szabolcsi táj, olaj
Nyirbátor, olaj
Öregember, olaj
Budapest a Kissvábhegyről, vizf.
Rácváros a Várral, vizf.
A Svábhegyről, vizf.
Lágymányos, vizf.
Panoráma, I.II. vizf.
Margitsziget, vizf.
A Duna, vizf.
A budai oldal, vizf.
Óbudai árviz, vizf.
Savoyai Eugon szobra, vizf.
Terézvárosi bucsu, vizf.

A Duna, paszt.
Reichenau, paszt.
Krems. paszt.
Grádói lagunák, paszt.
Adriai tenger, paszt.
Payerbach paszt
Dürrenstein, paszt
Wachau-i látkép, paszt.
Ülő leányakt, paszt.
Leányfej. paszt
Ülő leány, szinrajz
Olasz utca, szinr.
Ór az olasz fronton, paszt.
Régi udvar, graf.
Népgyülés, graf.
Felvonulás, graf.
A Milleniumi emlék graf.
Ágyuk Grádóban, graf.
A tisapór tárgyalása, graf.
Dunafürdő, graf.
Monfalcone, graf.
Wien. graf.
Tánc a faluban. graf.
Tengerparti ágyu, graf.
Cigányférfi fej, graf.
Régi házak Kremsben, graf.
Krems látképe, graf.
Dr. Kreutzer, kgraf.
Pályaudvar, graf.

~~Hajnal az Adrián, olaj~~

1920. Téli tárlat

Hangulat, olaj

1921. Tavaszi tárlat

Öreg ember, olaj
Krems látképa, olaj

1922. Quar. és Paszt. festők kiáll.

Tanulmányfej, krétar.
Város a Brenta völgyében, vizf.

1923 jan: l. ok

1923. Aquar. és Paszt. festők kiáll.

Négerénekes, rajz
Bucsu, rajz
Wien, rajz
a dürrensteini templom, rajz

1924. ~~xx~~ csoport kiáll.

Tánc a faluban. olaj
Esti tánc, olaj
Verekedők, olaj
Nyár, olaj

Regatta, olaj
Forró éjszaka, olaj
Öreg bosnyák, olaj
Lengyelországi templom udvar, ol
Benedek Péter, olaj
Kmetty utca, olaj
Domboldal, olaj
Alföldi vásár, olaj
Vihar, olaj
Önarckép, olaj
Karinthiai tó, olaj
Reggel a tavon, olaj
Távlat, olaj
Táj, olaj
Bokros út, olaj
A népszonok, olaj
Grádó, olaj
Naplemente, olaj
Krems látképa, olaj
Hullámverés, olaj
Öreg férfi feje, olaj
Zöld táj, olaj
Leányfej, olaj
Leány profil, olaj
Dunai táj, vizf.
Adria, vizf.
Dürrensteini romok, vizf.
Grádói lagunak,
Óbuda, vizf.
Tenger, vizf.
Reichenau, vizf.

1.

1915 ápr-máj: leányakt, leányarchép, csendélet of

Bardócz Árpád.

1./

1915 Őszi kiáll.

Madonna, olajf, (oltár)

1916 Magy.aquar és paszt.festők V.kiáll.

Tisza völgye Borkutnál, vizf.
Kovácsmühely Kosmán, vizf.
Szadagora, vizf.
Szadagora mögött, vizf.
Lőárok a Stipa parton, vizf.
Körősmező, vizf.

1916. Cs.és Ku.Sajtóhadiszállás kiáll.

Bombázott utca Bucac, ~~vizf.~~ Galicia
Készülő lővészárok, vizf. Jorkutz, Bukovina

1917.Gyüjteményes kiáll.

71 drb, képpel. l. ott

1918. Tavaszi kiáll.

Vizkereszt Radautzon, vizf.
Téli vihar, vizf.

1918. Téli kiáll.
Halászbárkák, olaj

1919. Aquar. és paszt.festők VI.kiáll.

Oktogon-tér, vizf.
Kastély-udvar, vizf.
Reggeli hangulat, vizf.
Gradó, vizf.
Italia ~~vizf.~~

1919. Őszi kiáll.

Grádó, olaj
Reggeli hangulat, olaj
A lagunák között, olaj

1919. Egyházmüvészeti kiáll.

A gradói templom, vizf.
A triesti St. Guisto templom, grafitr.
Vizkereszt Bukovinában

1920. Aquar.és Paszt.festők kiáll.

A gradói lagunák, vizf.
Budapest a Hárshegyről.vizf.
Nyugati pályaudvar, vizf.

1920. Tavaszi tárlat

Leányfej, olaj
Szakállas férfi, olaj
Hajnal az Adrián of

Bardócz Árpád

A nnépszónok, olaj

Őszi Tárlat. Műcs. kiállitása. 1922. nov.

30 1.

Bardócz ~~Rák~~ árpád kiállítása a Fénekben.

Sórai Ujság -
1931. II. 17., 4.
(: Kritika. :)

Bardócz Árpád

festő

Nemzeti Szalon

5.60
1.20
4.40

1930. IV. Balatoni kiáll.

V Sümegvásár, olaj

1930. Aquar. és Paszt. festők kiáll.

+ Fekete kalapos hölgy, paszt.
Profil, paszt,
Anya gyerekkel, paszt.

1932. Csoport kiáll.

Virágos ablak, olaj
V Nyári bucsu, olaj
Hevrő leányakt, olaj
Napraforgos cigányleány, olaj
Cirkusz, olaj
l.o. Napraforgok, olaj
Halászcsárda, olaj
Egy ujságiró, olaj
Önarckép, olja
Ősz, olaj
Műcsarnok, olaj
Johann, olaj
Nagybánya, olaj
Virágos cigányleány, olaj
Vöröshaju leány, paszt.
Kalapos hölgy, paszt.
Fekete haju. paszt.
Bundás hölgy, paszt.
Csikos kendő, paszt.
Tükör előtt, paszt.
Fiu, paszt.
Piros ruhás, paszt.
Tanulmányfej. paszt.
Női profil. paszt.
Vörös talár, rajz
Lelkész, rajz
Velence, rajz
Nagybánya, rajz
Piac, I.II. rajz
Öreg ember, rajz
Park, rajz

1935. Munkácsy Céh kiáll.

A szinész, paszt.
Arckép. paszt.
Afrikai part, pecetc olaj

1936. Munkácsy Céh kiáll.

Mosolygós lány, paszt.
Afrikai nyár, olaj
Tanulmányfej, paszt.

1937. Arcképfestők Balló emlék

+ Gergely Vilmos arcképe, olaj

1938. Téli kiáll.

V A szinész, paszt.

Bardócz Árpád

Bardócz Árpád művei:

28. Tengerpart, olajfest.
29. Tengerpart, olajfest.
30. Park, olajfest.
31. Téli felhők (Alexandria), olajfest.
32. Sivatag, olajfest.
33. Arabok a parkban, olajfest.
34. Vitorlás, olajfest.
35. Bosporus (Istambul), rajz.
36. Rodos szigete, rajz.
37. Utcai borbély, rajz.
38. Két arab, rajz.
39. Vitorlás kikötő (Beyruth), rajz.
40. Bazár, rajz.
41. Nézik a tengert, aquarell.
42. Arab figurák, aquarell.
43. Régi templom (Alexandria), szines rajz.
44. Tömjénező, rajz.
45. Istambul, rajz.
46. Cipőpucoló, szines rajz.
47. Tengerparti ut (Alexandria), rajz.
48. Arabok, rajz.
49. Beyruth, rajz.
50. Altikula (Istambul), rajz.
51. Ülő arab, rajz.
52. Beduin, rajz.
53. Halászok, rajz.
54. Csatorna, rajz.
55. Jaffa Tel a Viev, rajz.
56. Abessziniai asszony, szines rajz.
57. Koldus (Istambul), rajz.
58. Mersina, rajz.
59. Falu (Matrassa), rajz.

SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK

BUDAPEST, IV., MÁRIA VALÉRIA UCCA 8
TELEFONSZÁM: 82—1—22

BARDÓCZ ÁRPÁD

FESTŐMŰVÉSZ

EGYIPTOMI KÉPEINEK KIÁLLÍTÁSA

A SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK HELYISÉGEIBEN

A MAGYAR KELETI TÁRSASÁG RENDEZÉSÉBEN

NYITVA:
1935 MÁRC. 10-TŐL MÁRC. 20-IG
NAPONTA 9 ÉS 6 ÓRA KÖZÖTT
ÜNNEPNAP DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Europa rt., Budapest

megjelenés Bardócz Árpád

A Kelet most átalakulásban van. Halad a korral és e haladás érdekében feláldozza régi szineit. A sok hagyományos költészet gyorsan tünik el évről-évre. Nagy és nemes feladatot teljesit, aki megment belőle valamit az utókornak.

Erre vállalkozott Bardócz Árpád festőművészünk is egyiptomi, szudáni és törökországi tartózkodása alatt. Amint természetéből folyt, nem iskolásan, programmszerüen fogott a dolgához, hanem ösztönösen, az élet iránti érzékkel és egészséges kedéllyel.

Bardócz Árpád szereti az erős hangsulyokat és nem ismeri a szövevényességet, a keresettséget. Egyenesen, kerülő és körülményesség nélkül ront neki a dolgoknak; sokszor türelmetlenül, de mindig egészséges erővel. Amit fest, az mindig szines és meleg, sohasem unalmas, mindig olyan, ami ébren tartja érzékünket. Semleges és élénk szinek váltakoznak festményein, keresetlen egyensulyozottságban, messzeható világító erővel.

Amint várható is volt, nem hozott haza a Keletről nagyhangu képeket, hanem hirtelen ellesett és gyorsan fogvatartott bensőséges életnyilvánulásokat: napsütéses utcarészleteket, népes tarka bazárokat, égető vörös virágokba borult fákat, önfeledett pillantásu emberarcokat, azt, amit a keleti ember sohase fog leszokni, ami az ottani természetből sohase mulhat ki.

Amit Bardócz kiállitásán látunk, az a hamisitatlan Kelet, a maga igénytelen derüs életét élő régi Kelet, aminek fennmaradásához ragaszkodunk és amiről reméljük, hogy, ha a mai élet következményeinek átmenetileg áldozatul is esik, az egyetemes emberiség nagyobb jóvoltára feltámad.

Felvinczi Takács Zoltán

A képek cimei:

Bardócz Árpád művei:

1. Juliusi park (Alexandria), olajfest.
2. A Bosporus (Istambul), olajfest.
3. Lángoló fák (Alexandria), olajfest.
4. Arab szépség (Cairo), olajfest.
5. Alexandriai park, olajfest.
6. Sapka árus, olajfest.
7. Bazár (Alexandria), olajfest.
8. Vitorlás a Niluson, olajfest.
9. Szudáni ijjász, olajfest.
10. Arab leány akt, olajfest.
11. Hajóvontatók a „Mahmudie“ csatornán, olajfest.
12. Nilusi táj, olajfest.
13. Bazár kávéházzal (Alexandria), olajfest.
14. Bazár esti világitásban (Alexandria), olajfest.
15. Fellah asszonyok (Dekhela), olajfest.
16. Arab temető, olajfest.
17. Szudáni lantos, olajfest.
18. Sivatag faluval (Dekhela), olajfest.
19. I. Fuad király arcképe az „Al-Moassat“ kórház falfestményéhez, olajfest.
20. Az Aranyszarv-öböl, olajfest., vágfalvi Quittner Lóránt ur tulajdona.
21. Assuán fej, pastell.
22. Lustálkodó arabok, pastell.
23. Szudáni férfi, pastell.
24. Szudáni férfi, aquarell.
25. Szudáni férfi vörösruhában, aquarell.
26. Cairói gavallér, pastell.
27. Pirosan virágzó fák, olajfest.

Szarka Gyula: Toporoutz. Vniraem-
lehezés. Vác, 1917. Bardócz
Árpád illustrációival

Vizfestmény. „Uépgyülés," Bardócz

Pesti Hirlap. 1925. máj. 3. 6

Kézdi: Régi művészet – új művészet

BARDÓCZ Árpád

Balatonból, 1916

A nagy háború plakátjaiból. Bp. 1994 15. ill
57.

ugyanebből az anyagból készült lapok nemes padlóburkolatként juthattak szerephez a templom szentélyében és nyugati részén. A fennmaradt faragványok további elemzésre várnak arra nézve, hogy nem készült-e hasonló kivitelű kapuzat a rózsaablak alatt (Juhász Irén az ásatási leletek alapján rézsűs bélletű portálra következtetett). A harmadik templomnak volt nagyon jelentős, figurális díszítése is. Egy igen rossz állapotú, közel életnagyságú fej szerzetes alakjához tartozhatott, és nem lehetetlen, hogy ívmező-domborműnek volt bal oldali figurája; egy további, hasonló beállításban ábrázolt férfifejből csak fül- és szakállrészlet maradt fenn. Az előbb említett fejre a régész mély gödör fenekén talált rá a hajó nyugati részén, és ez talán az eredeti elhelyezésre nézve is irányadó.

Egy fontos további faragványlelőhely egyúttal tanulságos következtetésekkel szolgál a kolostorépítkezések XIII. századi állását illetően. Egy felszámolt kolostorfal árkáról van szó, melyet bontási törmelékkel töltöttek be a fölötte épülő déli kolostorszárny alapozásakor. Az árokból nagyobb számú, különböző korú kőfaragvány került elő; mivel együttesük korántsem véletlenszerű, a csoport gondos analízise elengedhetetlenül fontos a csolti építkezések, átalakítások és pusztulások kronológiájának ismeretéhez. Szerepelnek e faragványok között pl. a második templom már említett nagy akanthuszos fejezetének töredékei, továbbá „vörösmárvány-oszlopocskák, vörösmárvány-oszlopfő darabok" (B9), melyeket jellegzetes anyagukból kiindulva a 3. templom XIII. század eleji díszítésével azonosíthatunk. A templomból való eltávolításukra legkorábban a század második felében kerülhetett sor, ennél ré-

MDK

Bardócz Árpád festő

Női fej, repr.

Gy: A műcsarnok őszi tárlata. Képzőművészet, 1928. 14.sz. 229-232 l. képekkel

Bardócz Árpád, festöm. MDK

Tájkép.	Olf.	Jelz.	
Müterem.	"	"	
Politika.	"	"	3o.l.
A Nilus partján.	"	"	3o.l.
Egyptomi táj.	"	"	3o.l.

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz.2.fr.sz. 29.l. és 3o.l.

Baudisz Árpád
grafikus

M.D.K.

Háborús plakátokat rajzolt

Kiss Sándor: A magyar politikai plakátművészetéről"
Művészet, 1963. július - 24 lap

Bardócz Árpád

MDK

A népszónok, olf.

Micsarnok 1922 őszi tárlat

Bardócz Árpád MDK

Diskurálók, olf.

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

MDK

Bardócz Árpád

Bernáth Ottó arcképe, repr.

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 14.1.

Bardócz Árpád MDK

Tájkép, vizf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Bardócz Árpád MDK

Tánc a faluban, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

M.D.K.

Bardócz Árpád festőművész

"most készült el az alexandriai kórház freskóival. Az ottani lpok a legnagyobb elismeréssel irnak.." a művészről,-irja a lap és egy freskórészletet mutat be francia-nyelvü ujságkivágással a "Magyarok Világhiradója" c. rovatban.

Szinházi Élet. Bp. 1933. nov. 12-17. XXIII. évf. 47. sz. 88. lap.

M.D.K.

Bardócz Árpád festőművész

"most készült el az alexandriai kórház freskói-
val. Az ottani Ipok a legnagyobb elismeréssel
irnak.." a művészről.-írja a lap és egy fresko-
részletet mutat be francia-nyelvű ujságkivágás-
sal a "Magyarok Világhiradója" c. rovatban.

Szinházi Élet. Sp. 1933. nov. 12-17. XXIII.
évf. 47. sz. 88. lap.

MDK

Bardócz Árpád,festőm.
/ Csop.kiv./

művével/ill.műveivel/ ő is részt vett ezen a kiállításon.

Műcsarnok.1923. Tav.kiáll. Kat. 36.l.

MDK

Bardócz Árpád, festőm.

Az V.-ik teremben látható műve téli kép.

Műcsarnok. - Kiállítás.
Művészet.1918. 5.1.

Bardócz Árpád MDK

Tájkép, vizf.

Mücsarnok 1919-2o téli tárlat

Bardócz Árpád MDK

Lagunák között, vizf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt müvészek kiáll.

Bardócz Árpád, festőm. MDK

nobilis, könnyed és mégis lélekbefogó
portrékkal szerepel.

Tárlatok.- Az Aquarellista és Pastellfestők kill.-
Képzőművészet. 1928. 14. sz. 228.l.

Bardócz Árpád

MDK

Templomudvar Galiciában, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Bardócz Árpád

Tárlatok. Képzőművészet 1929. 25. sz. 234.l.

Bardócz Árpád

Pesti látkép, vizf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállítás

MDK

Bardócz Árpád

Kékruhás nő

Képzőművészet 1932. 52. sz. 154.l.

M.D.K.

Bardócz Árpád

Rajza a "Weekend" c. rovat részére.

Színházi Élet, Bp. 1931. aug. 2-8. XXI. évf. 32. sz. 66. lap.

M.D.K.

Bardócz Árpád

A "Fáklya" megrendezte Szegeden, Debrecenben és Miskolcon az első Országos Plakátművészeti Tárlat I. szériakiállitását. A kiállitáson sikerrel szerepelt a művész alkotása.

Szinházi Élet. Bp. 1929 juni 23-29. XIX. évf. 26. sz. 95. lap.

Bardócz Árpád
1882-

MDK

"Be a Vörös Hadseregbe!" 1919

KISS SÁNDOR: MAGYAR PLAKÁTMŰVÉSZET A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTT

LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. BP. 1961.18-66

33.1.

MDK

Bardócz Árpád,festö

Kilátás a Svábhegyröl. Vizf.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásainak kiállitása. Az O.M. Szépmüv. Muz.-ban. 1938 jul.1.-aug.1. Bp.1941. Kat.17.1.

MDK.

Bardócz Árpád festő

"Pirosruhás leány" /pasztell/
"Boxoló" "
"Női képmás" "
"Francia táj" /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz. 1931. december.
26.1.

Bardóczy Árpád.

Szépművészeti kiállításának helyiségé-
ben gyűjteményes kiállítása nyílik
1935. március 17 – 24.-ig.

Kiállításai, 1935.

Bardócz Árpád MDK

Egyiptomi park, olf.

Műcsarnok 1934 téli kiállitás

MDK

Kemény Nándor és Bardócz Árpád.

önálló gyüjt.kiállitás keretében mutatkozott be.
1917.

A Nemz. Szal. 400-ik jub.és a KEVE XX-ik kiáll.-a.
1929.febr.

Bardócz Árpád

koll. kiáll.

irod

Ujság. 1932. ápr. 9.

(e.a.: A Nemzeti Szalon csoportkiállítása.)

mdk

Bardocz Árpád festő, grafikus

plakátja: Elkán szücs

melléklet

Az O. Sz. K. Grafikai Plakátjai Bp 1961

8. l

Gemeinde Darmstadt Land, Grafschaft

Verhalt: Wilhelm Heinz

Mobilmachung

Der Gem. Vs. Vs. Grafschaft Verhalt Hp 1944

Z. V.

mdk

Bardocz Árpád

Baromfivasár. Közp. Vásárcsarnok
Bp. é. ny. n. 68x51 cm.
Szürke, fekete sárga piros szinek. Középpontban
szép kakas, előtte fiatal tyuk.
Az. 6. Sz. K. Grafikai Plakáljai. Bp 1961

G. L.

MDK

Bardócz Árpád,

a N.Sz. által rend. 63.kiáll. egyikének a résztvevője. 1924,1925.

A Nemz. Szal 400-ik és a KÉVE XX-ik kiáll.-a.
1929.febr.

MD K

Bardócz Árpád, festöm.

Oktogon -ter.	Vizf.
Kastély-udvar Fonzasoban.	"
Reggeli hangulat.	"
Grado.	"
Mellame.Italia.	"

Nemz. Szal.- A MAFE VI. kiáll. kat. 1919 febr. XXXX
8.l.

Bardócz Árpád

MDK

Öreg ember, olf.
Krems látképe, olf.

Tavaszi tárlat
Nemzeti Szalon 1921. junius

Bardócz Árpád

MDK

Cyklop-Garege, plakát

Plakátművészet
Országos Magyar Tárlat
az Uj Művészházban, 1929.

Bardócz Árpád MDK

Zephir, plakát

Plakátmüvészet
Országos Magyar Tárlat
az Uj Müvészházban, 1929.

Bardócz Árpád

Zankl festékek,
Cellaetern
Krayer gyártmányok, plakátok

Plakátművészet
Országos Magyar Tárlat
az Uj Művészházban, 1929.

Bardócz Árpád MDK

Mosolygós leány, pasztell
Afrikai nyár, olf.
Tanulmányfej, pasztell

A Munkácsy Céh IX. kiáll.
Nemzeti Szalon 1936. máj.

Bardócz Árpád festőművész

Földes Klára

Assuáni férfi

1934.évi emlék- és gyüjteményes kiállitás
tárgymutatója Műcsarnok.

MDK

Bardócz Árpád, festöm.

Vásár. Repr.

Képzömüvészet. 1930. 35.sz. 242.l.

BARDÓCZ ÁRPÁD

Kisasszonynapi bucsu. Olajf.

Magyar kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.
21.oldal.

Bardócz Árpád

MDK

Földes Klára
Assuáni férfi

A magyar akvarell és pasztelfestők egyesülete
Műcsarnok 1934. márc-ápr.

Árpád Bardócz

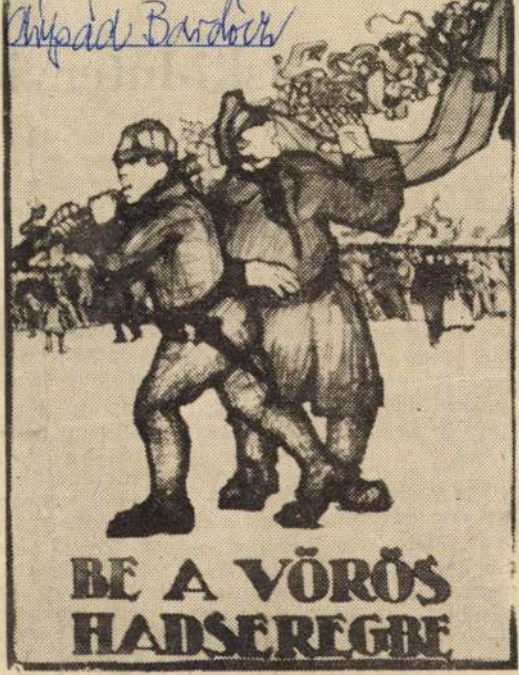

Árpád Bardócz: Zur Roten Armee!

Budapester Rundschau
1946. Nov. 15.

Krolikowski-Intervi

(Fortsetzung von S .1)

weitere Entwicklung dieser Zusammenarbeit ist es notwendig. Maßnahmen zu treffen, die sowohl die Herausgabe der Literatur in beiden Ländern als auch die Übersetzerprobleme und die notwendige publizistische Darstellung und Information über die Entwicklung in beiden Ländern erfaßt.

Des weiteren wurden Fragen der Zusammenarbeit auf dem Gebiet des Rundfunks, des Fernsehens und der Erweiterung unseres Zusammenwirkens auf den Gebieten des Hochschulwesens, der Volksbildung und der kulturellen Massenarbeit erörtert.

Auch diese
wieder in ei
Atmosphäre u
sehr konstruk
klima statt, w
hohen Stand
chen Beziehu
schen unseren
leninistischen
sozialistischen
ten entspricht.

Die Eindrücl
während des
enthaltes in
stadt und Ihre
wonnen haben
zeichnet. Wir
in vielen Ges
den Bürgern
tern Ihres La
davon überzeug
bei der Verwir
Beschlüsse Ihre
tages auf allen
vorragende ur
spürbare Erfolg

Bardócz Árpád

SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK

BUDAPEST, IV., MÁRIA VALÉRIA UCCA 8
TELEFONSZÁM: 82—1—22

BARDÓCZ ÁRPÁD

FESTŐMŰVÉSZ

EGYIPTOMI KÉPEINEK KIÁLLÍTÁSA

A SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK HELYISÉGEIBEN

A MAGYAR KELETI TÁRSASÁG RENDEZÉSÉBEN

NYITVA:
1935 MÁRC. 10-TŐL MÁRC. 20-IG
NAPONTA 9 ÉS 6 ÓRA KÖZÖTT
ÜNNEPNAP DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Bardócz Árpád művei:

28. Tengerpart, olajfest.
29. Tengerpart, olajfest.
30. Park, olajfest.
31. Téli felhők (Alexandria), olajfest.
32. Sivatag, olajfest.
33. Arabok a parkban, olajfest.
34. Vitorlás, olajfest.
35. Bosporus (Istambul), rajz.
36. Rodos szigete, rajz.
37. Utcai borbély, rajz.
38. Két arab, rajz.
39. Vitorlás kikötő (Beyruth), rajz.
40. Bazár, rajz.
41. Nézik a tengert, aquarell.
42. Arab figurák, aquarell.
43. Régi templom (Alexandria), szines rajz.
44. Tömjénező, rajz.
45. Istambul, rajz.
46. Cipőpucoló, szines rajz.
47. Tengerparti ut (Alexandria), rajz.
48. Arabok, rajz.
49. Beyruth, rajz.
50. Altikula (Istambul), rajz.
51. Ülő arab, rajz.
52. Beduin, rajz.
53. Halászok, rajz.
54. Csatorna, rajz.
55. Jaffa Tel a Viev, rajz.
56. Abessziniai asszony, szines rajz.
57. Koldus (Istambul), rajz.
58. Mersina, rajz.
59. Falu (Matrassa), rajz.

Europa rt., Budapest

A Kelet most átalakulásban van. Halad a korral és e haladás érdekében feláldozza régi szineit. A sok hagyományos költészet gyorsan tünik el évről-évre. Nagy és nemes feladatot teljesit, aki megment belőle valamit az utókornak.

Erre vállalkozott Bardócz Árpád festőművészünk is egyiptomi, szudáni és törökországi tartózkodása alatt. Amint természetéből folyt, nem iskolásan, programmszerüen fogott a dolgához, hanem ösztönösen, az élet iránti érzékkel és egészséges kedéllyel.

Bardócz Árpád szereti az erős hangsulyokat és nem ismeri a szövevényességet, a keresettséget. Egyenesen, kerülő és körülményesség nélkül ront neki a dolgoknak; sokszor türelmetlenül, de mindig egészséges erővel. Amit fest, az mindig szines és meleg, sohasem unalmas, mindig olyan, ami ébren tartja érzékünket. Semleges és élénk szinek váltakoznak festményein, keresetlen egyensulyozottságban, messzeható világító erővel.

Amint várható is volt, nem hozott haza a Keletről nagyhangu képeket, hanem hirtelen ellesett és gyorsan fogvatartott bensőséges életnyilvánulásokat: napsütéses utcarészleteket, népes tarka bazárokat, égető vörös virágokba borult fákat, önfeledett pillantásu emberarcokat, azt, amit a keleti ember sohase fog leszokni, ami az ottani természetből sohase mulhat ki.

Amit Bardócz kiállitásán látunk, az a hamisitatlan Kelet, a maga igénytelen derüs életét élő régi Kelet, aminek fennmaradásához ragaszkodunk és amiről reméljük, hogy, ha a mai élet következményeinek átmenetileg áldozatul is esik, az egyetemes emberiség nagyobb jóvoltára feltámad.

Felvinczi Takács Zoltán

A képek cimei:

Bardócz Árpád művei:

1. Juliusi park (Alexandria), olajfest.
2. A Bosporus (Istambul), olajfest.
3. Lángoló fák (Alexandria), olajfest.
4. Arab szépség (Cairo), olajfest.
5. Alexandriai park, olajfest.
6. Sapka árus, olajfest.
7. Bazár (Alexandria), olajfest.
8. Vitorlás a Niluson, olajfest.
9. Szudáni ijjász, olajfest.
10. Arab leány akt, olajfest.
11. Hajóvontatók a „Mahmudie" csatornán, olajfest.
12. Nilusi táj, olajfest.
13. Bazár kávéházzal (Alexandria), olajfest.
14. Bazár esti világitásban (Alexandria), olajfest.
15. Fellah asszonyok (Dekhela), olajfest.
16. Arab temető, olajfest.
17. Szudáni lantos, olajfest.
18. Sivatag faluval (Dekhela), olajfest.
19. I. Fuad király arcképe az „Al-Moassat" kórház falfestményéhez, olajfest.
20. Az Aranyszarv-öböl, olajfest., vágfalvi Quittner Lóránt ur tulajdona.
21. Assuán fej, pastell.
22. Lustálkodó arabok, pastell.
23. Szudáni férfi, pastell.
24. Szudáni férfi, aquarell.
25. Szudáni férfi vörösruhában, aquarell.
26. Cairói gavallér, pastell.
27. Pirosan virágzó fák, olajfest.

Bardócz Árpád művei:

28. Tengerpart, olajfest.
29. Tengerpart, olajfest.
30. Park, olajfest.
31. Téli felhők (Alexandria), olajfest.
32. Sivatag, olajfest.
33. Arabok a parkban, olajfest.
34. Vitorlás, olajfest.
35. Bosporus (Istambul), rajz.
36. Rodos szigete, rajz.
37. Utcai borbély, rajz.
38. Két arab, rajz.
39. Vitorlás kikötő (Beyruth), rajz.
40. Bazár, rajz.
41. Nézik a tengert, aquarell.
42. Arab figurák, aquarell.
43. Régi templom (Alexandria), szines rajz.
44. Tömjénező, rajz.
45. Istambul, rajz.
46. Cipőpucoló, szines rajz.
47. Tengerparti ut (Alexandria), rajz.
48. Arabok, rajz.
49. Beyruth, rajz.
50. Altikula (Istambul), rajz.
51. Ülő arab, rajz.
52. Beduin, rajz.
53. Halászok, rajz.
54. Csatorna, rajz.
55. Jaffa Tel a Viev, rajz.
56. Abessziniai asszony, szines rajz.
57. Koldus (Istambul), rajz.
58. Mersina, rajz.
59. Falu (Matrassa), rajz.

SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK

BUDAPEST, IV., MÁRIA VALÉRIA UCCA 8
TELEFONSZÁM: 82—1—22

BARDÓCZ ÁRPÁD

FESTŐMŰVÉSZ

EGYIPTOMI KÉPEINEK KIÁLLÍTÁSA

A SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK HELYISÉGEIBEN

A MAGYAR KELETI TÁRSASÁG RENDEZÉSÉBEN

NYITVA:
1935 MÁRC. 10-TŐL MÁRC. 20-IG
NAPONTA 9 ÉS 6 ÓRA KÖZÖTT
ÜNNEPNAP DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Europa rt., Budapest

A Kelet most átalakulásban van. Halad a korral és e haladás érdekében feláldozza régi szineit. A sok hagyományos költészet gyorsan tünik el évről-évre. Nagy és nemes feladatot teljesit, aki megment belőle valamit az utókornak.

Erre vállalkozott Bardócz Árpád festőművészünk is egyiptomi, szudáni és törökországi tartózkodása alatt. Amint természetéből folyt, nem iskolásan, programmszerüen fogott a dolgához, hanem ösztönösen, az élet iránti érzékkel és egészséges kedéllyel.

Bardócz Árpád szereti az erős hangsulyokat és nem ismeri a szövevényességet, a keresettséget. Egyenesen, kerülő és körülményesség nélkül ront neki a dolgoknak; sokszor türelmetlenül, de mindig egészséges erővel. Amit fest, az mindig szines és meleg, sohasem unalmas, mindig olyan, ami ébren tartja érzékünket. Semleges és élénk szinek váltakoznak festményein, keresetlen egyensulyozottságban, messzehatható világító erővel.

Amint várható is volt, nem hozott haza a Keletről nagyhangu képeket, hanem hirtelen ellesett és gyorsan fogvatartott bensőséges életnyilvánulásokat: napsütéses utcarészleteket, népes tarka bazárokat, égető vörös virágokba borult fákat, önfeledett pillantásu emberarcokat, azt, amit a keleti ember sohase fog leszokni, ami az ottani természetből sohase mulhat ki.

Amit Bardócz kiállitásán látunk, az a hamisitatlan Kelet, a maga igénytelen derüs életét élő régi Kelet, aminek fennmaradásához ragaszkodunk és amiről reméljük, hogy, ha a mai élet következményeinek átmenetileg áldozatul is esik, az egyetemes emberiség nagyobb jóvoltára feltámad.

Felvinczi Takács Zoltán

A képek cimei:

Bardócz Árpád művei:

1. Juliusi park (Alexandria), olajfest.
2. A Bosporus (Istambul), olajfest.
3. Lángoló fák (Alexandria), olajfest.
4. Arab szépség (Cairo), olajfest.
5. Alexandriai park, olajfest.
6. Sapka árus, olajfest.
7. Bazár (Alexandria), olajfest.
8. Vitorlás a Niluson, olajfest.
9. Szudáni ijjász, olajfest.
10. Arab leány akt, olajfest.
11. Hajóvontatók a „Mahmudie“ csatornán, olajfest.
12. Nilusi táj, olajfest.
13. Bazár kávéházzal (Alexandria), olajfest.
14. Bazár esti világitásban (Alexandria), olajfest.
15. Fellah asszonyok (Dekhela), olajfest.
16. Arab temető, olajfest.
17. Szudáni lantos, olajfest.
18. Sivatag faluval (Dekhela), olajfest.
19. I. Fuad király arcképe az „Al-Moassat“ kórház falfestményéhez, olajfest.
20. Az Aranyszarv-öböl, olajfest., vágfalvi Quittner Lóránt ur tulajdona.
21. Assuán fej, pastell.
22. Lustálkodó arabok, pastell.
23. Szudáni férfi, pastell.
24. Szudáni férfi, aquarell.
25. Szudáni férfi vörösruhában, aquarell.
26. Cairói gavallér, pastell.
27. Pirosan virágzó fák, olajfest.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1974 JUN 9
Dolgozók Lapja (Komárom)

Barcsai Tibor

1021

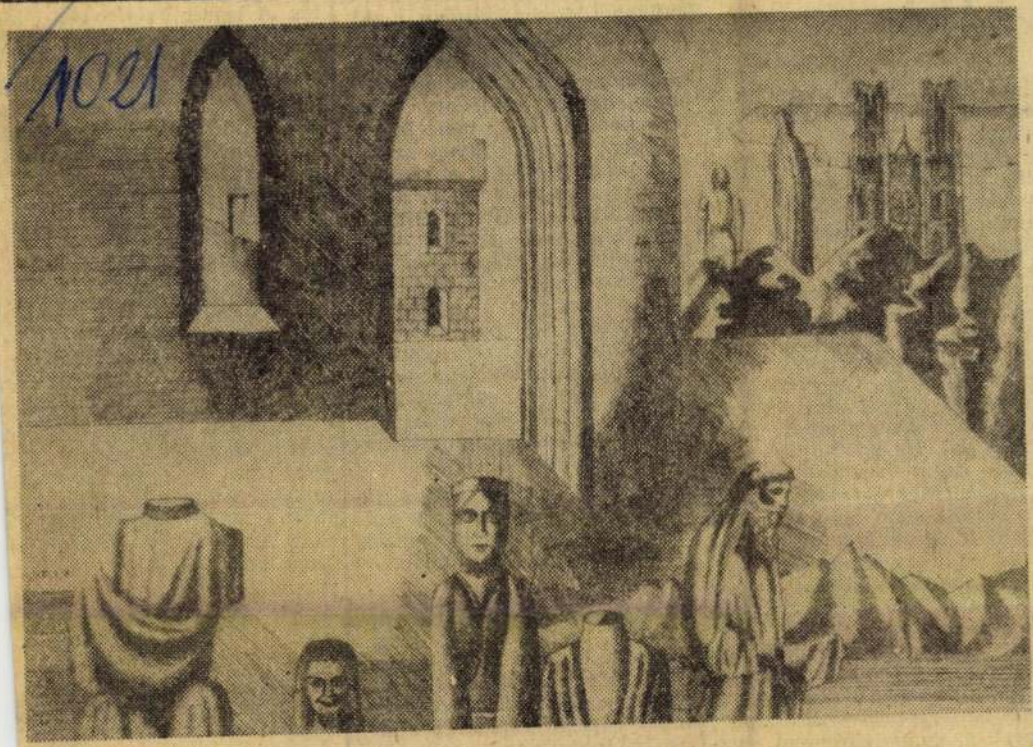

„Az idő ábrázolása". *(Barcsai Tibor grafikája)*

elu

lesz egyedülvaló, magának való, aki ezt a köldökzsinórt elvágja.

Látszólag magánügy, látszólag perifériku téma, amit itt pedzegetni próbálok. Pedig tudom: nem az. Nagyon is közügy, társadalmi ügy. Az elidegenedés divatos kifejezése mellett gyakran szerepel az elmagányosodás kifejezés is. Nos, valami ilyesmire tapintok rá, ahogy a csend variációit figyelem. Egy bizonyos tűréshatáron túl már valóban kikezdi az ember idegrendszerét a zaj. De gondoljuk csak meg: vajon ennek ellenpólusa a tűréshatár alatti csend lehet? Ha nem alszunk — létezni, lélegezni sem tudunk ma már bizonyos zaj-hatások nélkül (sohasem tudtunk). Ennek azonban olyan változatai, módozatai vannak, amiket érdemes felkutatni, s — úgymond — „testre szabottá" tenni, kinek-kinek alkata szerint. Verem az írógépet — nem zavar, mert a gondolataimmal vagyok elfoglalva. A nyugalomra vágyó ember a plafonra

zaja meg engem
világból. Pedig mi
forrásra végeredmé
ség van a köz
csakhogy a maga h
nem helyén való,
csökkenteni kell,

Egyet nem l
mással fölcserélni:
hangot. Ennek is olyan széles a skálája, ha zajszintben, élezettségben, kedves vagy bántó színezetében hallom, hogy kimeríthetetlen. Az ember hangja azonban semmi mással — még a gépi hanggal, rádióval, de a televízióval sem pótolható. A kommunikációra szükségünk van, az egymás közti közlésre, élő gondolatközvetítésre — a metakommunikációra — legkivált.

A csend tehát csakis viszonylagos lehet az ember számára, abszolút csend elképzelhetetlen emberi formában.

Miközben a zajról, a zajszintről annyi vita és gondolatcsere folyik, észre sem vesszük, hogy a csendet elviselni szinte képtelenek vagyunk, emberellenes. A minimum zajszintet is meg kellene határozni, ami emberibbé teszi életünket...

—j—

sok-
egetett
agyagedények, üvegtárgyak, borostyán ékszerek, bronz szerszámok, kapák, ásók, tőrök, lándzsák és színes kavicsokból, valamint kagylóból készített ékszerek, nyakláncok, karperecek és bronz függődíszek szerepelnek a „túlvilági útra", sírba tett áldozati tárgyak között. A leletek élénk bizonyítékai annak, hogy az akkori törzsi társadalom má szervezett mezőgazdaság munkát végzett és sok más iparág mellett fejlett fémipará volt. Az üveg- és borostyánleletek arra mutatnak, hogy a itteni lakosságnak nagyforgalmú cserekereskedelmi kap csolata volt Európa távoli — déli, nyugati és északi —, te rületeivel.

A római kor emlékeit a közelmúltban lezajlott ásatások hozták felszínre. Nyugat-Szlo vákiaában, Nyitra környékén, nagyszombati járásban fekv

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 SEP 1

Népszabadság

Barcsai Tibor

1021

BARCSAI TIBOR RAJZA

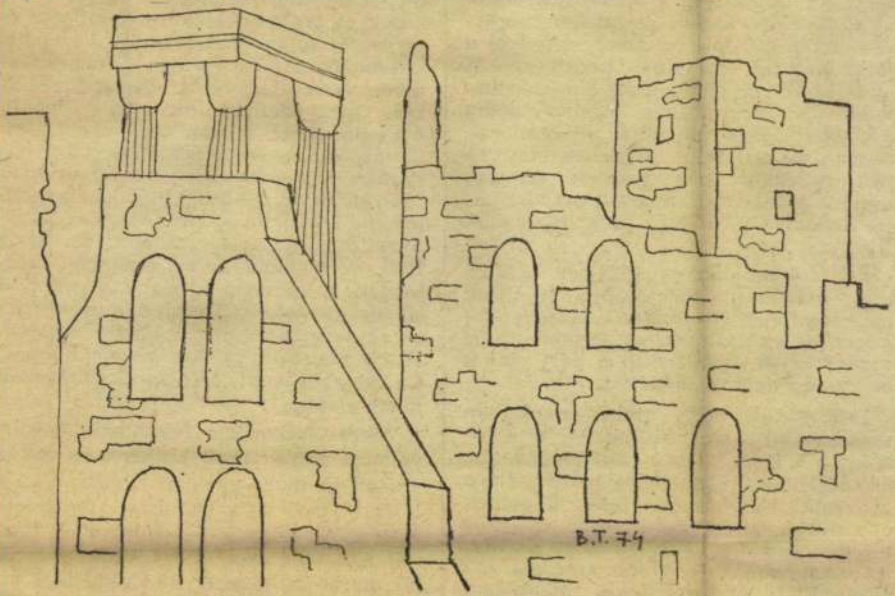

gesdrót kerítést húztak és éjjel-napp
két rendőr kérdez ki mindenkit, aki
akar lépni az épületbe. A rendőri i
tézkedés oka állítólag a „védőőrize
hogy így óvják meg a Mussolini-rezs
által egyelőre engedélyezett kommun
ta pártlap ott dolgozó szerkesztőségé
támadásoktól. Valójában persze azol
akarják megfigyelni, akikkel a párt
szerkesztői érintkeznek. Amikor pe
a feketeingesek támadnak, a rendőrök
csupán tétlen szemlélői az eseményeknek és akkor sem tesznek semmit, amikor az egyik rohamosztagos tőrt hajt *Repacinak*, a lap műkritikusának hátába...

Így folytatódik ez 1924-től 1926-ig, amíg a kommunisták lapja legálisan megjelenhet. *Merénylet merényletet követ, de az újság mégis mindennap az utcára kerül és közvetíti a párt szavát az ország dolgozó népéhez.*

1926. októberének utolsó napjaiban vége szakad a legalitásnak. Miután előzőleg a L'Unitát már hol elkobozták, hol kisebb-nagyobb időre betiltották, a fasiszták látszatmerényletet követnek el vezérük, Mussolini ellen és *ez ürügy minden demokratikus erővel való véres leszámolásra. A lap több szerkesztőjét elhurcolják és kegyetlenül megkínozzák. Alfonso Leonettit*, a lap egyik vezetőjét koponyatöréssel és más súlyos

nyomdát. 1942. novemberében a L'Unitá látnoki módon előre jelzi a fasiszta rendszer közeli összeomlását és 1943. júliusában Mussolini valóban megbukik, de a fasizmus nem adja meg könnyen magát Olaszországban. Az újság 1943. szeptember 29-i számában meghirdeti és szervezi a partizánharcot. A súlyos küzdelmek és fájdalmas veszteségek azonban folytatódnak: *Milánóban a fasiszták sortüze kioltja Eugenio Curiel, az illegális L'Unitá főszerkesztőjének életét.*

Végre elérkezik a felszabadulás várva várt napja: 1944. június 4-én Róma szabad és már másnap utcán van a L'Unitá első újra legálisan megjelent száma. Az azóta eltelt több mint harminc esztendőben is a L'Unitá mindig hű marad e kemény küzdelmekkel átszőtt múlt hagyományaihoz és az új terepen, a polgári parlamentarizmus kö-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 MÁR 31

NÉPSZABADSÁG
Budapest

Barcsai Tibor

BARCSAI TIBOR: DALMÁT VÁROS

1021

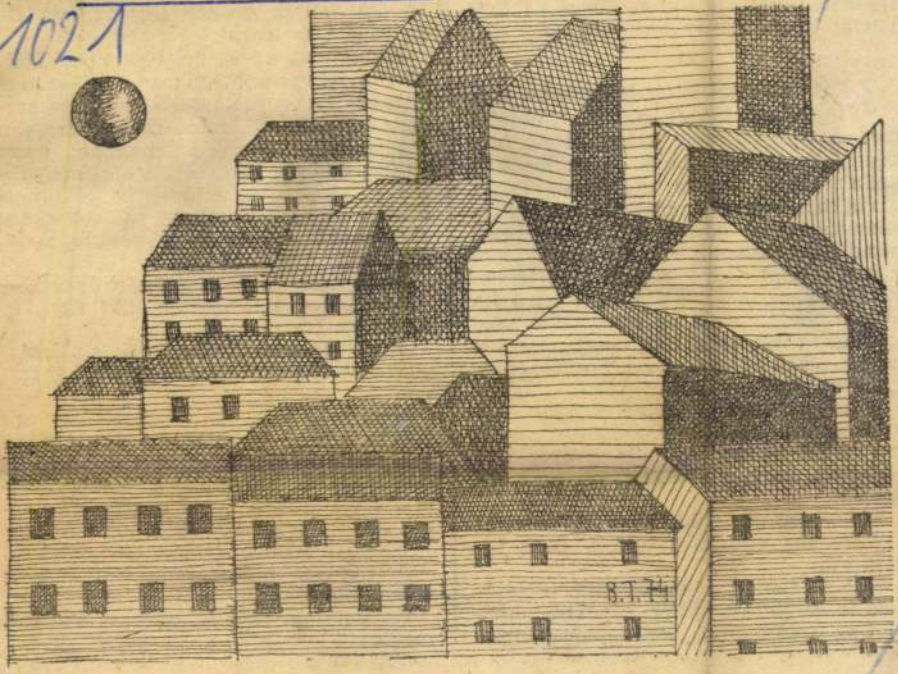

puskát.

Apánk sokáig őrizte azt a k
amit a hátán is áttépett a szu
De aztán valamelyik gyerekre
lett adni, mert más nem volt...

*

Jancsi előtt született Kálmánk
mamának hívott sokáig. Őt
meg az isten a legtöbb ésszel. Má
saság is taníttatni akarta, de valahogyan
apánk Gyuri halála után megcsökött
majd mindenben. A családját ugyanúgy
szerette, mint annak előtte, kenyeret
mindig keresett nekünk. De azután nem
hitt ő senkinek, semminek. Még Berán
Feriéknek is megmondta, hogy az ő fia
is ott lehetett azon az este, talán vele
lesettek, s hát azért félt, azért nem állt
meg a csendőröknek. De a Társaságnak,
mely nekünk a csákvári summáskodáshoz képest igen jó kenyeret adott, azután semmit se hitt el. Dolgozott, mert
mit tehet a szegény? De évekig úgy
járt-kelt, mint aki alszik, de nem álmodik.

Mikor szóltak neki, hogy Kálmánkát
a Társaság elküldi iskolára, csak legyintett.

— Két fiamat elveszítettem. Feleségem is megölték. Mikor jelenteni akartam az orvosokat is, mert megszakítot-

sihtre, amiben bemehetett a műhelyekbe, a lejtaknába, mindenhova. Úgy is hívták az emberei, hogy a „bakancsos főmérnök!" De ezzel őt nem bántani, sőt dicsérni akarták.

Ment haza, hogy átöltözzön ünnepibe.

Kinyitotta a szekrényt, hát egy kölökember köszönt rá.

— Jó szerencsét, főmérnök elvtárs!

Beosztott mérnöke volt a felesége szeretője.

Nem szólt a mi Kálmánkánk egy szót se, senkihez. Felöltözött, tisztességgel megjelent a vezérigazgató irodájában, és meghallgatta, amit meg kellett hallgatnia, s elmondta, amire kíváncsiak voltak azok a nagy emberek.

Utána hazament.

A felesége akkor már visszavitette magát Sopronba.

Én találtam rá a kamrában. Valamit megivott.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Barcsai Tibor
1973 MÁJ 13
Népszabadság

1021 BARCSAI TIBOR: TECHNIKA

amiért idejött, háttérbe szorult b
a régi ismerőssel való új találkoz
gatta elsősorban. Vajon milyen le
óta Balogh Dénes? Megőrizte-e s
ságát, fekete-kemény tekintetét,
csak külszín persze; de szóval n
lett?

A titkárnő szólította.

Kinyitotta előtte a párnázott a

Doktor Balogh Dénes az íróa
mögött állt szikár arccal, deres
hajjal. Biccentett kissé és előre köszönt:

— Jónapot, főmérnök úr.

PÉTER: AKCIÓ

itt a temető, még néhány lépés és elém kanyarodik a falu főutcája.

Még nem értem a kocsma elé — „hát mégiscsak oda jutok?" —, amikor hirtelen eszembe villant Karádi tanácsa:

— Ha jó bort akar inni, alhadnagy elvtárs, csak az öreg Mártont keresse. Világhírű bora van, csodabor, majd meglátja, alhadnagy elvtárs, még érmei is vannak az öregnek...

Hogy is magyarázta? Az iskolánál jobbra, aztán még egyszer jobbra, aztán már látni is, magas, zöld kapu...

— Ki az? — zörrent meg a hang a kapu mögött.

— Innen a dombról... az alakulattól jöttem, csak egy fél liter bort szeretnék, mert úgy hallottam, hogy...

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1973 MÁJ 26

Barcsai Tibor

1021

Barcsai Tibor: Esztergom

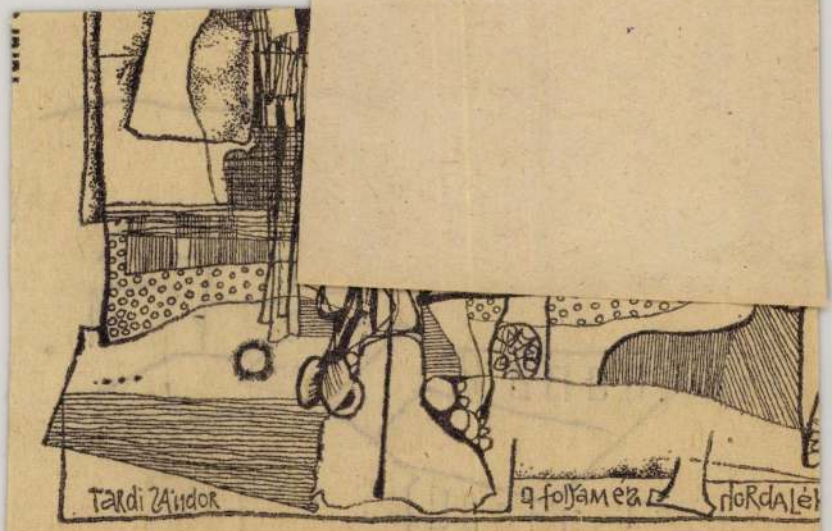

3

Barcsai Tibor, grafikus

Rajz:
Kepr.

Barcsai Tibor: Technika M. S.

Népszabadság, Bp. 1973. máj. 13.

Barcsai Tibor, grafikus

Rajz: Repr.

Barcsai Tibor: Erdő táj M. 8.

Népszabadság, Bp. 1973. szept. 9.

Barcsai Tibor

Esztergon cimmel hozza a lap a müvész rajzát.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. május 26.
XVII. évf. 21. sz. 4. lap.

BARCSAI Tibor (grafikus)

"Barcsai Tibor tollrajzaiban mindig érezni valami groteszk hajlandóságot, szükszavuságot. Galaxis cimü lapja most inkább ellenpóldának hat. Szendőfi Pál és Varga Benesik József raj: nem emelkedtek az átlag fölé. Földes Vilmos karikaturái szó: sitettók még az anyagot."

SALAMON NÁNDOR: Észak-dunántali tálat Szombathelyen : 1985 okt. Uj Forrás, 1986/2. 76.p.

Barcsai Tibor

festő--grafikus

Az esztergomi Sigillum csoport kiállításán Barcsai Tibor munkái az absztrakt művészet képviselői.

Mucsi András: Fiatal művészek kiállítása Esztergomban.
MŰVÉSZET, 1970.szeptember - 28.lap

Barcsai Tibor

festő- - grafikus

Rajzai irodalmi folyóiratainkban jelennek meg. Jelenlét, Élet és Irodalom, Kortárs, Forrás stb. körül mű-velt

Kucsi András: Fiatal művészek kiállitása Esztergomban. MŰVÉSZET, 1970.szeptember - 28.lap

BARCSAI TIBOR ESZTERGOMI KIÁLLÍTÁSA

Az esztergomi Technika Házában mutatkozott be először önálló tárlattal a pár éve a városban (korábban Ungváron és Pécsett) élő fiatal festő. Tusrajzokkal és apró, alig 2–300 négyzetcentiméteres fára festett olajképekkel. Művészeti képzést a Szovjetunióban nyert, az ungvári Iparművészeti Főiskolát végezte el, és néhány esztendeje költözött vissza Magyarországra, telepedett le Pécsett, majd Esztergomban.

Művei két forrásból táplálkoznak: olajképei a szeretett Ungvár hangulatát és utcáit-házait idézik konstruktív megfogalmazásokban, a tusrajzok a legtisztább és legpontosabb op-art stílust. Barcsainak nehéz a dolga, hiszen az ő „görbülten geometrikus" ábráinak elkészítéséhez nem állnak rendelkezésre optikai eszközök és mű-

egzisztenciális fontolkodást. És természetesen velük és mellettük a Nyolcak legkiválóbbjai a Tanács-Magyarország idején.

A tétel aligha áll Berényre, akinek egyes képein már 1912 tájt is fenntartások nélkül érvényesülnek a kubista lázadás hullámainak és motivációinak stiláris fokozatai, még Delaunay „orfizmusa" is a „Karosszékben ülő nő" színfoltjainak geometrizáló rendszerében és a színek egymásbaolvasztásaiban. És természetesen nem áll Czóbelre, akinek magányos pályája ma is önálló, páratlan és termékeny, és akinek a Nyolcakhoz való tartozása ma is vitatott problémája a művészettörténetnek. Ismeretes, hogy az 1911-es kiállítás katalógusán a neve szerepel, de képe nincs a jegyzékben és a falakon. A harmadik kiállításon (1912) pedig már csak négyen szerepelnek a nyolcból (Berény, Orbán, Pór és Tihanyi). Mi Passuth Krisztina megállapításaival értünk egyet: a csoport kialakulásának és kristályosodásának mozgalmaiban ott találjuk a tevékeny Czóbelt, képeit az erdélyi és a pesti 1909-es kiállításokon. Nem is beszélve az 1906-os nagybányai nyárról, amikor Czóbel hírét és képein nyomát hozza a legújabb párizsi alakulatoknak. Része és helye van a Nyolcak mozgalmában is, a „keresőkében" mindenképp, igazoltan van távol (külföldön) az utóbbi két kiállításról (1911, 1912).

A csoport együvétartozása nem volt hosszú életű. Ennek okát nemcsak a kor bomlasztó hatásában látjuk, hanem a mozgalomhoz tartozó művészek egyéni szemléleteinek csupán rövid időre tartó összehangolódásában is. További szellemi és stiláris fejlődésük, a társadalmi és történeti események, nem kevésbé személyes sorsaik három év után már megszabdalják ezt az együvétartozást, emberi és művészi mondandóikban, célkitűzéseikben már nem találhatják meg azt a közösséget, melyben harmonikus együttműködésük elképzelhető. Természetes folyamat ez, a csoport a közös három év alatt teljesítette történelmi feladatát. Szellemi és földrajzi szétszóródásukban része volt bizonyosan az 1910 után következő évtized nagy történelmi és emberváltó sorsfordulóinak is.

A festők 1919 utáni sorsa, némelyek emigrációja, külföldi vagy hazai új kollektívumokba való kapcsolódása már újabb monografusokra, kiállításokra és kötetekre vár. Remélhetőleg nem olyan hosszú ideig, mint a Nyolcak jelentkezése és a róluk szóló tartalmas monográfia megjelenése között eltelt.

A magyar művészet 20. százada egyéni életpályák rajzából, alkotói memoárokból talán napjainkban kezd végre valóságos és útmutató történetté válni. Nem kis mértékben éppen a különböző közös indítékú és szándékú művészcsoportok és alakulatok, iskolák sorsának és működésének múzeumi vagy monografikus bemutatásával. Az ilyen irányú munka nyitányát ünnepeljük Passuth Krisztina könyvében. Amennyiben a szerzőt és a Kiadót az a szándék vezette, hogy a Nyolcak történetével egy a századunk magyar művészetét ebben a rendszerezésben bemutató sorozat első kötetét jelenteti meg, akkor különös örömmel üdvözöljük a kezdeményt.

„A harc, melyet a Nyolcak provokáltak megjelenésükkel, még ma is áll, csak változott eszközökkel vívják" – írja 1935-ben Genthon István. Az első mondatban említett kiállítások és ez a kötet a Nyolcak harcának győzelmes befejezését jelenti. Vajha így állnánk már az őket követő alakulatokkal és mozgalmakkal is!

Változatok egy témára

szerek vagy a mérnöki munka mindennap
szellemére és matematikus képzeletére va
ezért, meg eltérő élményvilága folytán i
orosz konstruktivisták eleven hagyománya stb.) nem tekinthető epigonnak. Inkább
vizeken felfedező hajósnak inkább.

Így természetesen az igen fáradságos munkával képzett apró képeivel nem is érheti el a Vasarely-iskola szinte már üzletien és kompjuteresen kiszámított steril pontosságát. Sajátos értékei és képeinek új hangja éppen az apró elrajzolásokban van, amikor a szuverén értelem alkotásán átsüt egy-egy lírai élmény, szubjektív és akaratlan kézmozdulat. Mint a kódexmásoló szerzetesek megjegyzései a margón: élettel telik meg ez az élettől oly távolinak hitt stílusirányzat. Olykor szinte a legjobb naivok bája lebeg a mérnöki alkimiát és precizitást igénylő alkotások „barcsais" elrajzoltságában.

Barcsai Tibor látható festő a Jelenkor olvasói számára is: grafikai művei többször kaptak helyet a folyóirat lapjain. Örömmel üdvözöljük első kiállítását.

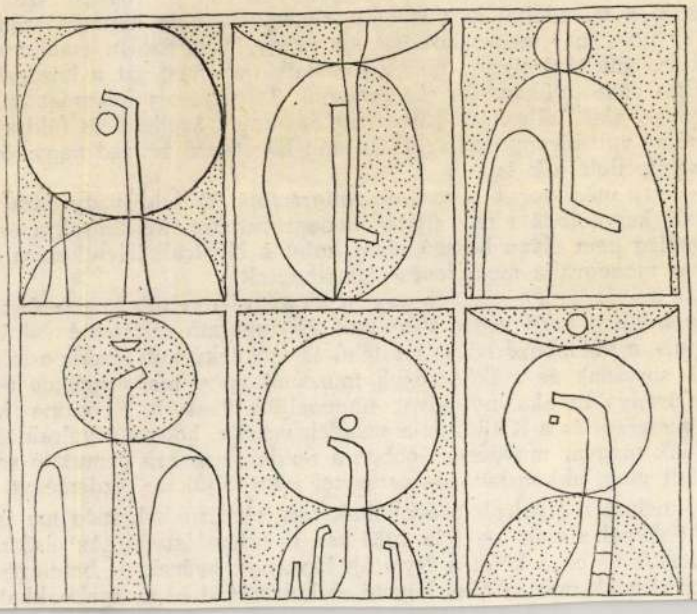

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 JAN 27.

Népszabadság

Barcsai Tibor

BARCSAI TIBOR: ESZTERGOM

1021

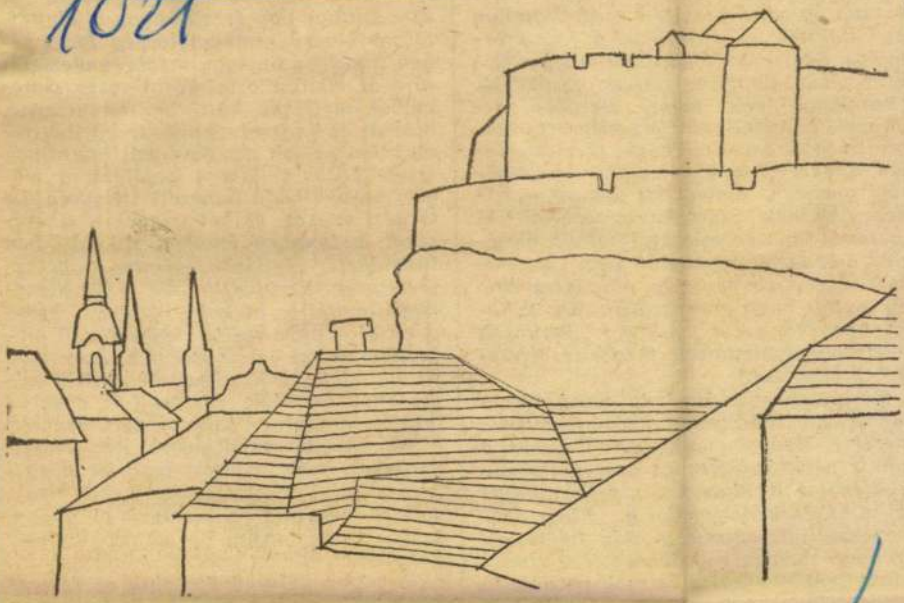

életüket, de a színpadon csak [illegible]
töredékét mutatja meg.

Alakításairól fontos beszélni, me
manapság mind kevesebb színpadainl
az alakítás, az ábrázolás, a jellemfo
málás. Beérik-beérjük azzal, hogy a s
nész „érez" és természetesen viselked
(Színpadon lenni persze merőben te
mészetellenes állapot: ott még a term
szetesség is csinált; vagyis természett
len. Spencer Tracy, az „eszköztelenség
ről" gyakran emlegetett amerikai s
nész, akinek „természetességéről"
„semmit nem csinálásáról" annyi dics
rő szó zengett: egyáltalán nem volt esz-
köztelen. Arca egyetlen pillanatra sem
nyugodott meg: grimaszokat vágott, haj-
ját borzolta, arcát gyűrte ... eszközök
sokaságával teremtette meg a természe-
tesség látszatát.)

Körmendi az erőszakolt nevetések, a zavart, zavarodottságot álcázó nevetések mestere. Mennyiféle árnyalatát ismeri a hamis nevetéseknek: az önelégültségtől a szolgaian hízelkedőig, a nyájas dölyftől a hiéna kedélyességéig. Illyés drámájában földigiliszta-mosoly telepedett arcára, zavartalan, lehántolhatatlanul odafagyott unásaira és csak verítékező tenyerének unos-untalan törölgetése árulta el rettegését. Körmendi könnyedség mögé bujtatja figuráinak szorongásait, feszítőket. Mellőzöttségében csipetnyi sértettség keveredik. De a Körmendi megjelenítette alakok irigysége esendően szeretetre méltó. Megértendő embereket mutat be szerepeiben. Ezek azok az emberek, akik a kerítésen túlról pillantanak be, akik kiszorultak, akik az étlapnak mindig a jobb oldalát olvassák előbb, akik pökhendiséggel kárpótolják magukat méltánytalanságaikért, göggel palástolják sebzettségüket; ezek azok, akik a margón helyezkednek el, akikre szükség van ugyan, de sosem kapnak köszönetet, akiket sosem tüntetnek ki, akik sosem tűnnek ki, akik az átlagot képviselik, akik a többség, akik gyalog járnak, „gyalog bizony, legföljebb, ha omnibuszon".

M. G. P.

Barcsai Tibor festő

Esztergomban, az esztergomi képzőművészek új tárlatán szerepelnek munkái, két képe

Wehner Tibor: Esztergom, képzőművészet.
Dolgozók Lapja (Komárom), 1975. máj. 21.

Barcsai Tibor, grafikus

Rajz:

Repr

Barcsai Tibor: Intergom M. S.

NÉPSZABADSÁG, Bp., 1974. jún. 23.

Barcsai Tibor, grafikus

Kiállít Esztergomban.

Bodri Ferenc: Képzőművészeti krónika
- Esztergomi híradó 683-687.

JELENKOR, Pécs, 1973. júl.-aug. XVI. 7-8.

Barcsai Tibor, grafikus

Rajz: Rép

Barcsai Tibor: Esztergom 71.7.

Népszabadság, Bp. 1974. jan. 27.

Barcsai Tibor, grafikus

Rajz:

Barcsai Tibor: Segesvár

Rep

M. Z.

Népszabadság, Bp. 1973. nov. 11.

Barcsai Tibor, grafikus

Rajz:

Rep.

Barcsai Tibor: Város M.6.

Népszabadság, Bp. 1974. febr. 17.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 840-726

Barcsai Tibor

NÉPSZABADSÁG
1974 NOV 10.

1021 BARCSAI TIBOR: ESZTERGOM

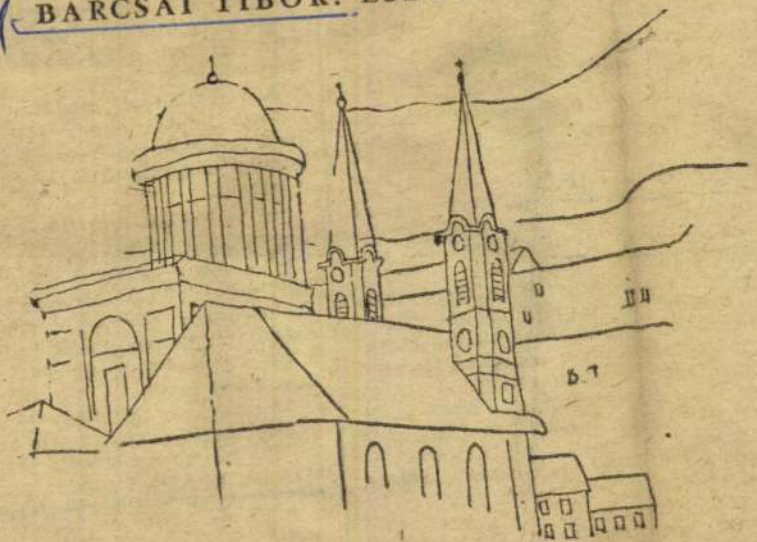

neki, és karácsonyra jössz
volt nálad az éjszaka, Ma
térdű tehén-Marcsi, borjúsz
Marcsi, ki volt tenálad, ki?
— Adj még egy kört, Pajá
ta a kocsmárosnak Szili Jósk
meg jól, ne sajnáld azt a r
harat.
— Eljöhetnél hozzánk
mondta Kralovánszky Milos
zető.
— Minek?
— Diót verni, egy pofa bo
Szili kinézett a mocskos ab
— Diót verni ilyen időben? Az em-
bernek a nyaka is fázik tőle.
— És ha a növénytermesztésben len-
nél, öcsém? Nem pedig nálam? Szed-
hetnéd a sáros répát, törhetnéd a tenge-
rit, marjulna minden ujjad. És ha nap-
raforgót szednél? Egy genny lennél es-
tére ebben az esőben, nem ember. Nagy
szerencséd, hogy magamhoz vettelek a
katonaság után az állattenyésztésbe.
— Iskolám van már nekem ahhoz,
Milos bátyám.
— Az én révemen.
— Hát az igazság, na. Ott leszek a
déli étek után.
Otthon kiköszörülte a bicskáját. A vén
Szili hozzája sündörgött:

evett
csak
a?
sme-
ská-
lág-
yus
azt

Selment Szili Jóska Kralovánsz-
kyékhoz. Esett az eső változatla-
nul: nem vastag eső, csak olyan apró-
szálú, amely bármely nehéz ruhán át
egészen az ember bőréig tud csípni. Sőt
a bőr alá is bemegyen a különösen fáz-
tató hidegségével.
Ahogy ment az úton, látta, hogy a
népek mosolyogva néznek utána, mint
valami hősre. Különösen a lányos ma-
mák karmolászták a kapufélfákat, s kö-

KÓNIG RÓBERT LI

Barcsai Tibor, grafikus

Rajz: Rép

Barcsai Tibor: Esztergom M. S.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. nov. 10.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
1974 SEP 71.

Barcsai Tibor

1021

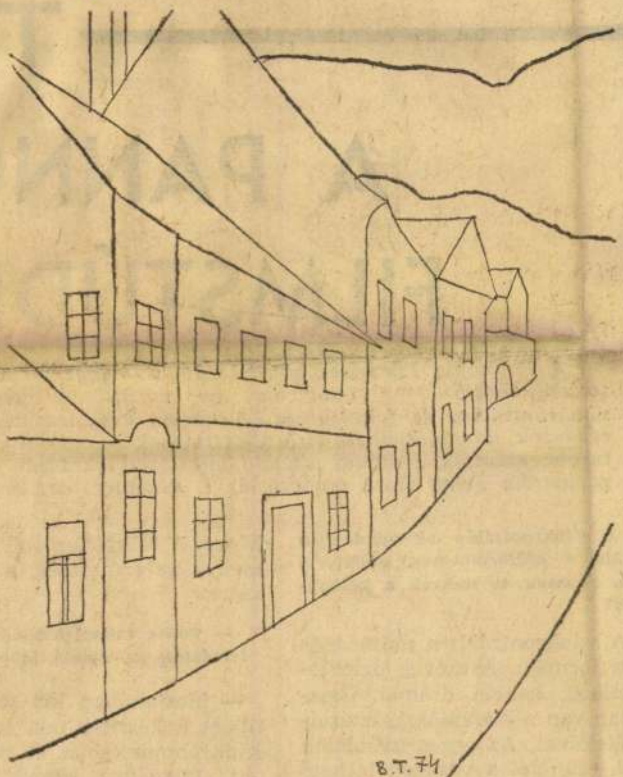

Barcsai Tibor: Selmecbánya

A PANNÓN
FILMSTÚDIÓB

A Pannónia Filmstúdióban készül a Magyarországon bemutatásra kerülő televíziós és mozifilmek nagy részének szinkronizálása és feliratozása. A három alkotócsoport tagjai — rendezők, hangmérnökök, első asszisztensek —, valamint a dramaturgok alkotják a stúdió állandó művészeti gárdáját. Beszélgetőpartnerem Fehér Imre rendező, az I. Alkotócsoport vezetője.

— A szinkronizálás sok mindenben hasonlít a műfordításhoz. Melyek a közös vonások és melyek a különbségek?

— A szinkronizálás a műfordítás sajátos formája. A szöveg nem leíró jellegű, hanem drámai. Összhangban van a szereplők gesztusaival, játékával. Az egyes mondatok törései, szünetei a vásznon látható művész játékához illeszkednek. Nehezíti az idegen szöveg magyar tolmácsolását, hogy a fordítás során a mondatok hosszúságának alkalmazkodni kell az időtartamhoz, ...ő beszél. A szinkro-...remtés. Nem saját képre. A felirat legfőbb követelménye az érthetőség, az egyszerűség.

— Volt-e valami különösen izgalmas feladatuk az utóbbi időben?

— Mostanában két-három olyan filmet is készítettünk, amely még a szinkronmunkában is ritka, összetett feladatot jelentett. Minden filmnek van *verbális* világa. És van egy atmoszférát, hátteret, zörejeket jelentő másik *hangi* világa is. Ezt általában nemzetközinek nevezzük — hiszen minden nyelven jól érthető. A zene is e második csoportba tartozik. A film...

H.D.V

Barcsai Tibor
festő

1937-ben született Pécsett, már
kisgyermekkorában Karpátaljára
került, ahol iparművészeti tanul-
mányait végzi, Erdélyi Béla irá-
nyításával.

Devényi Iván: Barcsai Tibor kiállítása Esztergomban
Művészet, 1969. június – 31 lap

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.V.

Barcsai Tibor

festő

Művészetére az 1917-es októberi idők orosz szuprematistai prayonistái hatottak és a régi pravoszlav ikonok.

Dévényi Szán: Barcsai Tibor kiállítása Esztergomba
Művészet, 1969. junius - 31 kap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Barcsai Tibor

fiatal festőművész kiállítása szeptember 19-én nyílt meg Esztergomban, a Technika Házában.

kulturális krónika

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 20. 9. l.

Barcsai Tibor

festőművész tárlatát Dévényi Iván nyitja meg az erstorgomi Technika Házában, csütörtök du.

Magyar Nemzet 1968 szept. 17
—Napló—

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Barcsai Tibor, festő

NÉPSZABADSÁG

1984 JUL 12

1021

BARCSAI TIBOR RAJZA

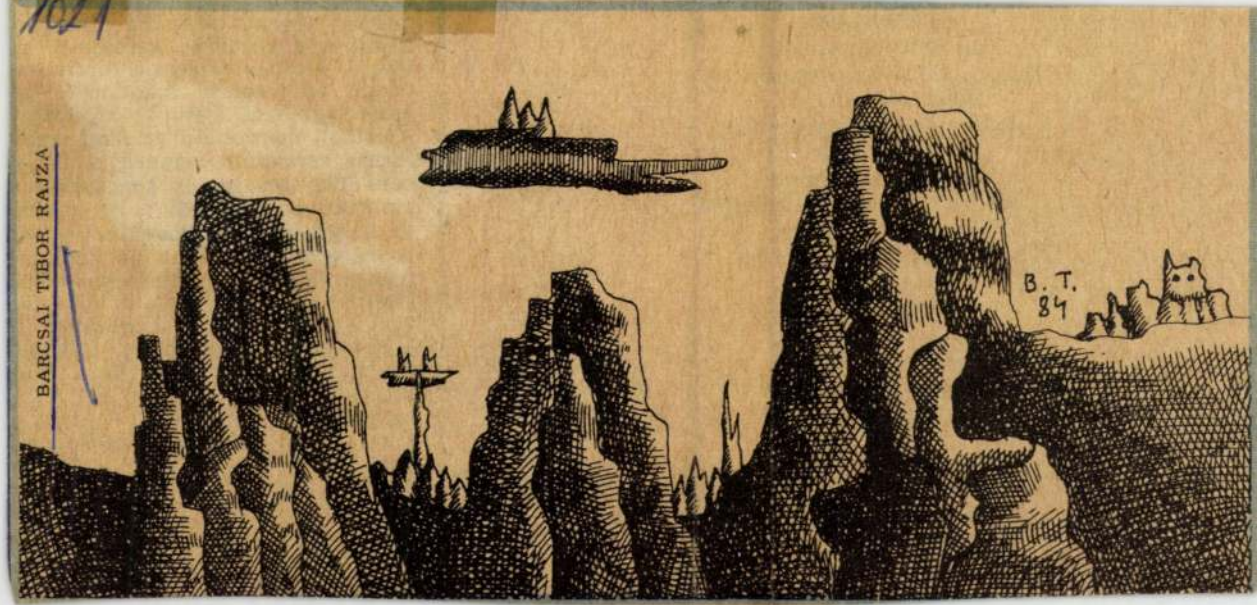

külön-külön
én nem ismerhetem
csak a puha rongylebegésű
kerekfejű csapatot
mely rejtekéből alkonyattal
elősuhogott
és szárnyai nyomán
tág ívek vájódtak a levegőbe
összerándult a kert
megéledt minden árny
és ott lesett
a meglapuló világra
a rettenet
hogy az áradó sötétben
valami még sötétebb
elérjen

Azóta félek
Az óriás fenyőkoronában
ott laknak a macskabaglyok

több részvevőre számítanak az idén két évtizedes kiállítássorozaton. *E korban akarok hatni* (vagy dolgozni: a *wirken* ige irigylésre méltóan több jelentésű) — ez a Käthe Kollwitz-mondat a bemutató vezető eszméje, s ugyan van-e komoly képzőművész, különösen grafikus, aki ezt a programot ne vállalná. A kiállítási felhívás fegyverkezés és háborús veszély elleni konfrontációra, terrort, rasszizmust, munkanélküliséget elutasító elkötelezettségre szólít fel; ezek

BARDÓCZ Barna
Uzonka, 1946.
?

Banner Erdély

Bardócz Barna, ötvös

● KIÁLLÍTÁS. Bardócz Barna ötvösművész kiállítását ma délután nyitják meg Győrött, az újságíróklubban.

– kiállítás

8

Esti Hírlap, Bp. 1980. jún. 9.

formálás mellett ma szerepet kap benn
társadalmi hatékonyság és a gyárthatósá
Korunk építészete és iparművészete
gyszériás ipari termelésen alapul. Magától
tetődő – számomra legalábbis –, hogy
runk építészetét szolgáló ipar-, zománc
üvegművészetnek is a nagyszériás
rmeléshez kell *kapcsolódnia.* Ezért – egye
re még csak pusztán a nagyipari előállítás
nti affinitásáért – érzem jelentősebbnek
elvileg és gyakorlatilag sokszorosíthatat
n zománcműveknél (akármilyen szépek
Blaski, Lantos, s hogy egy újabb neve
nlítsek: *Deim Pál* munkáit.
Az említett – az általam legjobbnak
lt – síkdekorációk falat burkolnak. Már
dig az építkezés sivárságán nem változ
tnak a felületre applikált, akár mértani
ár népies motívumok – hangzik az ellen
v. Így igaz. De az is igaz: a zománc és az
eg nem arra való, hogy helyrehozza az
ület hibáit. A szép ékszer sem feledteti
uha rossz szabását, s igazán a szép öltözé
n érvényesül. Visszatérve az eredeti gon
latmenethez: *mozgalmas, látványos,*
sztikai élményt nyújtó épületnek, amely
rmészetesen a kor nagyipari technikájával
szül, *kizárólag a kor technikáját mozgósító,*
vetkezésképp azzal formailag is összhang
n álló zománc- és üvegművészet lehet
éltó társa.
Kérdés: van-e már ilyen művészetünk,
nnak-e ilyen művek a biennálén? Eredmé
yekről még nem, figyelemre méltó kísérle
kről már szólhatunk. Az üvegesek közül
egenyés János építészeti elemként hasz
álható – s egyáltalán nem mellékesen:
ép látványt nyújtó – munkáit említeném
sőnek. A zománcosok közül *Moker Zsuzsa*
lplasztikának beillő műve folytatja a sort.
em is mű ez, hanem egyfajta rendszer,
mely egyrészt falba erősíthető kis rudacs
ákból, másrészt e kis rudacskákra válto
atos módon elhelyezhető és így izgalmas

Bardócz Barna

Ady emlékrélief, 40x53x80 cm

Kátai mihály: A Kecskeméti Zománcművészeti Alkotótelep programtervezete, 1978.

Művészet, 1978. március - 15.lap

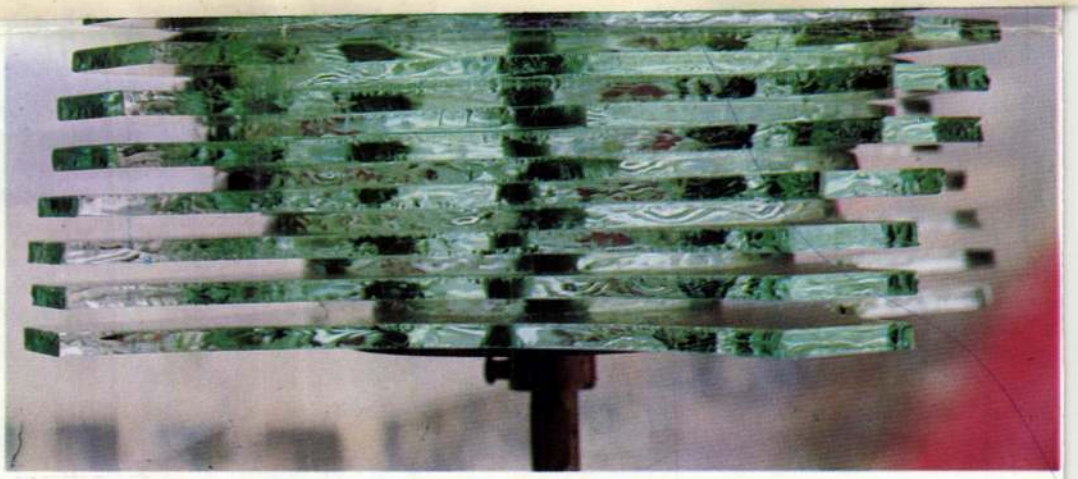

9 Kátai Mihály:
A kiskunsági nemzeti park központi épületének fogadójába tervezett zománcterv egy kivitelezett részlete, ∅ 25 cm

10 Bardócz Barna:
Ady emlékrelief, 40x53x8 cm
(fotók Somfai)

Bardocz Barna, [ ]

L: Papp Oszkár

Tj: Rózsa Gy.: Zománc, üveg, építészet 13.

Népszabadság Bp. 1978 jan. 8.

Bardócz Barna

Megbírást kapott Bardócz Barna, hogy Ady emlékére romancdíszítésű sárga rézplasztik ajját hészítse el a győri Ady Endre Általános iskola részére.

—: Kortárs munkák.

Művészet, 1978. április - 45. lap.

Bardóce Barna

Megbízták Bardóce Barnát, hogy az Opera Étterem részére emblémákat és feliratokat vörösrézből készítsen.

—: Kozteri munkák.
Művészet, 1979. február – 47. lap.

Bandócz Barna

Megbízást kapott Bandócz Barna, hogy a Corsó Etterem részére vörös rév cégért készítsen.

— Köztéri munkák.

Művészet, 1978. október – 45. lap.

1021

1975.III.14.19.00.Kossuth./11/ -Hné-

Esti krónika I

Bardocz Barna

-Steszka István most egy kiállitásra kalauzolja el Önöket.

-Iparmüvészeti főiskolások kiállitása nyilt ma a Csók Galériában. Hazánk felszabadulásának 30. évfordulója és a Magyar Szocialista Munkáspárt XI.Kongresszusa tiszteletére, a Magyar Iparmüvészeti Főiskola és a Képcsarnok Vállalat közös pályázatot hirdetett. A pályázaton 90 főiskolás hallgató vesz részt. Ipari forma és textiltervezés, kerámikusok, üvegtervezők, ötvösök, és belső-

akiknek a munkáit a Csók Galéria három termében láthatjuk. A 30.000 Ft. pályadijat, 16 első három helyezést elért főiskolásnak itélték. A lakáskulturával kapcsolatos iparmüvészeti tárgyak közül néhány, már az érett müvész munkáját jelzi. Az első dijas Bardocz Barna, sárgarézből és kék zománcból készült, köralaku madaras faliképe. Vagy a szintén első dijat nyert Melcz Zsuzsa, szines konyhagarniturája, függönnyel. A szőnyegtervezők közül igen jó szinvonalu Benkő Mária, növénymintákkal teleszőtt gobelinje. A kiállitáson érződött az az igyekezet, amit a főiskolások, a még nem teljes szaktudás birtokában próbáltak bemutatni, vagyis azt, hogy a merész ötletek, itt gondolok a sinre szerelt lámpára, az új gondolatok, és mind ezeket egyszerüen megoldva, ugyanazt a hatást, praktikumot tudják elérni, mint olykor az igen költséges és megfizethetetlen anyagok felhasználása.

Bardócz Barna

BARDÓCZ BARNA ötvösművész kiállítása nyílt meg tegnap Győrött, a Kisalföld Galériában. A tárlaton rézből és bronzból készült, tűzzománccal ékített falidíszei láthatók, amelyeken népművészeti motívumokat alkalmaz.

Magyar Hirlap 1980/6/10/9

Bardócz Barna

Anton Doncsev és Simay Lajos

Vaslemez kapu
/Gellérthegy, viztároló/

------:Köztéri munkák.
MŰVÉSZET, 1981. március - 59.lap.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

LÁTÓHATÁR
Budapest

1021 1970 FEB

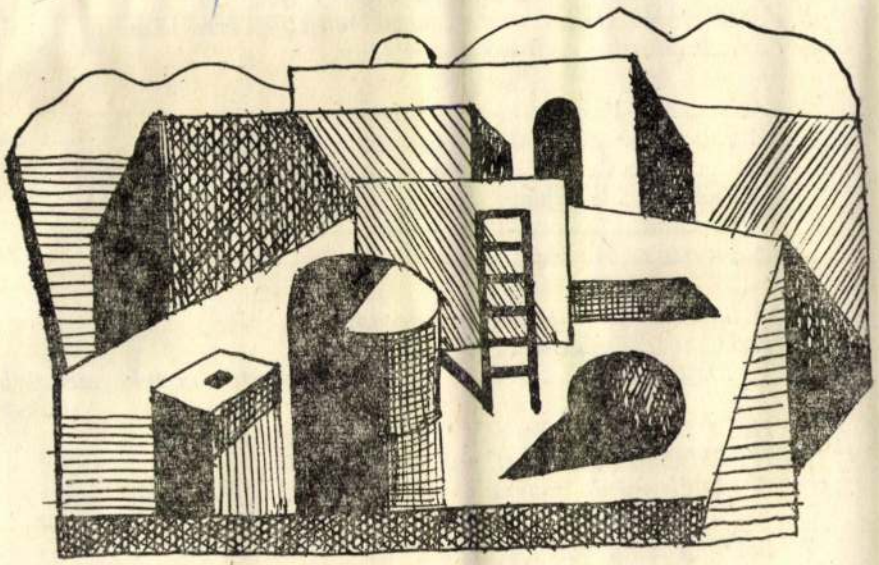

Barcsay Tibor

Barcsai Tibor rajza

Társak maradnak ők a hossz

Ez itt atyáim városa, bejáro
Dolgom van mindenütt, lépc
Belépek bárhová, kanyargok
A rétek átszaladnak a szobá
A fák fejét a tükrön és a cse
És rámborul e csillogó közö

A háztetőn bolyongok és a
Harangozom a holtakat, kik
De én vagyok a harang néma nyelve
És lassúdan lebegve
Nem kondulok, nem csengek én
A Pireneusok egén.

A láthatatlan holtak lépte koccan,
Nem mozdulatlan ami meg se moccan.
És mint a fején csordul langy eső, a mozdulat fakó mosolyban úszkál,
Halottak, félszeg figurák egy rossz fotografusnál,
Körüldobogtak minket, sorsunk óhatatlan,
A sánták mink vagyunk, fölbukhatunk egy pillanatban.

Lelkünk a húsban megreked,
De húsotok már nem beteg.
Nem néztek már a kék egekre,
Nem fájnak már a fellegek se.

Szabófalva, Lészped

Magyarok a Kárpátokon túlról

Családok jelentkezését várják

A Beszterce Csángó-Magyar Alapítvány 1992 májusi megalakulása óta fáradozik azon, hogy az anyaországbeli és a Kárpátokon túli magyarságot szokásaik, hagyományaik, életük kölcsönös megismertetésével közelebb hozzák egymáshoz és lehetőségeikhez mérten élelmiszer-, gyógyszer-, ruhaadományok gyűjtésével és kijuttatásával könnyítsenek a kint élők sorsán.

Megalakulásuk óta több esetben segítették hozzá a moldvai csángó magyar gyermekeket, hogy ellátogassanak Magyarországra, így hazai családok körében tölthették a vakáció egy részét. A viszontlátogatásokra is sort kerítettek egymás kölcsönös megismerése, a kapcsolattartás jegyében.

A hagyományok remélhetőleg – a befogadó családok és az alapítvány támogatói jóvoltából – az idén sem szakadnak meg. Terveik között szerepel, hogy az április 23–25 között megrendezendő nagy múltú Szép Magyar Beszéd vetélkedőjére, – melyet a győri Kazinczy-gimnáziumban rendeznek meg – felkészítő tanáraikkal együtt egy lészpedi és egy szabófalvai diákot hívnak meg, újabb színfolttal gazdagítva a magyar nyelvi vetélkedőt.

A Petőfi Sándor Városi Művelődési Központ és az alapítvány közös szervezésében júniusban megtekintheti a nagyközönség *Erőss J. Péter*, Sepsiszentgyörgyön élő csángó magyar fotóművész kiállítását a moldvai magyarság életéről.

Augusztusban szeretnék megismételni a tavalyi gyermeküdültetést. Ám ehhez olyan családok jelentkezésére van szükség, akik szívesen látnának otthonukban 10–12 napra csángó magyar gyermekeket. A múlt évi üdültetésben részt vállalt családokon túl örömmel fogadják mások jelentkezését is az alapítvány címén (9024 Győr, Bartók Béla út 7. 96/12-524) legkésőbb április 10-ig. Az üdültetésre a tervek szerint augusztus 8 és 20 között kerül sor.

Moldvában mindössze két helyen tanítják a magyar nyelvet: Lészpeden és Szabófalván magánházaknál, vasárnap délelőttönként. Tervezik az „iskola" megsegítését táblák, írószerek, olvasókönyvek formájában és még a tél beállta előtt eljuttatnak egy élelmiszert, ruhaneműt, gyógyszert tartalmazó segélyszállítmányt a Kárpátokon túlra. Az alapítvány éves költségvetése közel félmillió forintra rúg. Ezúton is tudatják és kérik az ügy érdekében anyagiakban is tenni tudókat, szándékozókat, hogy az MHB 330-00950-0011 (Magyar Hitelbank, Győr) számú számlaszámon köszönettel várnak minden adományt.

– Keszei –

Csángó leány népviseletben.

Krisztus (A képen a művész: Bardocz Barna.)

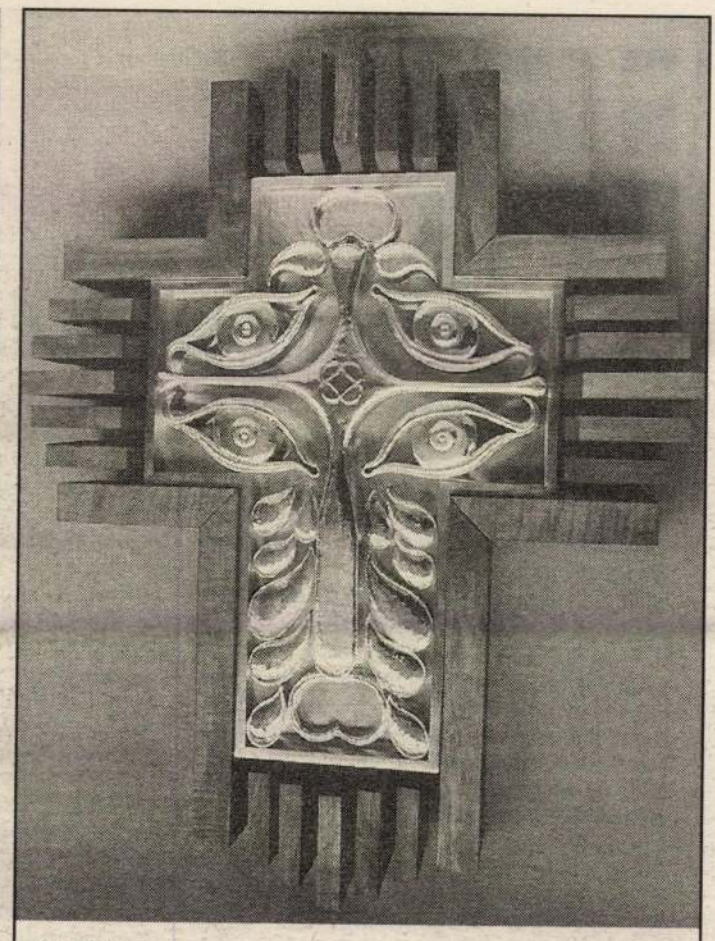

Megbánás

Teljességhez közelítve

Bardocz Barna műtermében

Bardocz Barna győri ötvösművész kiállított munkáival utoljára 1986-ban találkozott Győrött a közönség. Rekeszzománc plasztikák adták akkor a tárlat anyagát, amelyet azóta már bemutatott Ausztriában, Jugoszláviában és Szombathelyen is. Most újabb kiállításra készül, s a jelenlegi alkotások ugyancsak nagy érdeklődésre tarthatnak számot a művészetét kedvelők körében. Alkotóműhelyében az eddig – az új kiállításra készülő – elkészült munkák között beszélgettünk. Arról kérdeztem, mennyiben folytatása művészi felfogásának mostani munkája?

– Folytatása ez, csak a rekeszzománcnak nagy felületen történő alkalmazásáról, a domborított felületek zománcozásáról – a síktól kimozdítottan a térbe – van szó. Egyébként a 80-as évekbeli munkáimban, a portréknál inkább az embert ábrázoltam.

– Ahogy nézem a most elkészült alkotásait, kimondottan bibliai témájú kompozíciókat látok...

– A biblia világa végtelen témát kínál számomra. Gazdag, tanulságos, érdekes. A biblia – mint „stílusirányzat" a művészetemben – összefogja a munkámat. Ám ha körülnéz, mégsem lát két egyforma keresztet. Úgy vagyok ezzel, hogy egy bizonyos kor után jobban foglalkoztat az élet, halál kérdése.

– Mióta készül a kiállítandó anyag?

– Már 1986 óta dolgozom ezeken, de még messze nem vagyok kész velük. Amit Győrött és Németországban szeretnék bemutatni, az a 18 darabos Teremtés sorozat, a 12 darabos különálló bibliai témájú domborművek, önálló keresztplasztikák, keresztpiramis variációk. Hozzávetőleg 48–56 alkotásról van szó.

– Ezek szerint még néhány évre szüksége van a teljességhez. Vagy nem?

– Sajnos lassan készülök el, mert rendkívül idő- és pénzigényes az ötvösmunka. Drága anyagokkal dolgozom (rekeszzománc, nemes fák, ezüst), költséges az előállítás. A pénztelenség elsősorban a kultúrát nyomja. Én is nehezebben tudom a pénzt előteremteni. A jelenlegi feltételek mellett – ha csak ezt csinálnám – legalább még három év kell, hogy elkészüljek. Bár Németországból állandóan kérdezősködnek...

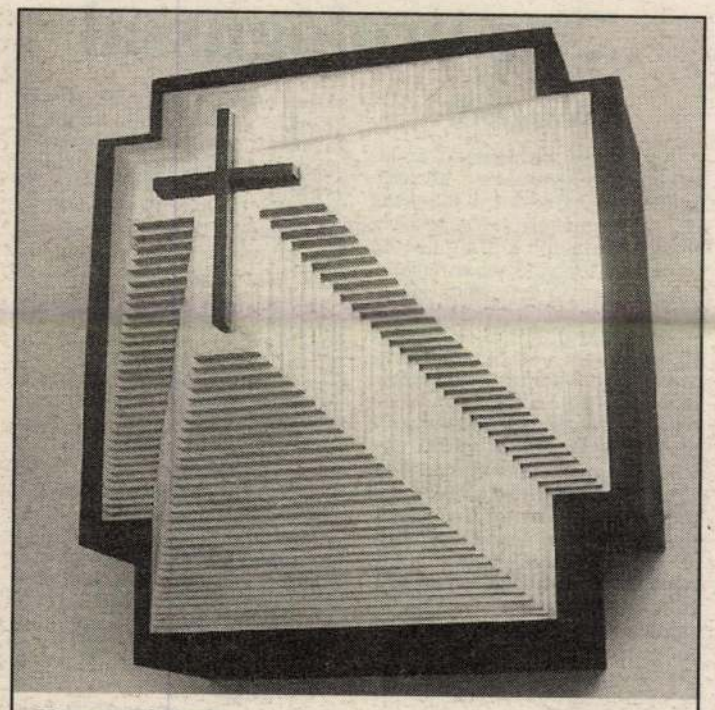

Keresztpiramis

– Ahogy körbetekintek a műtermen, sokféle technikai eszközt látni. Van segítsége ehhez a munkához?

– Szabó János közel tíz éve segítőtársam. A plasztikáknál a technikai munkák elképzeléseim szerinti megvalósítását segíti, kivitelezi. Benne van minden munkámban.

– Mennyire érdeklődnek alkotásai iránt, mennyire ismerik azóta, hogy nem volt kiállítása „mostanában" ?

– Nagyobb beruházások, épületek, házak, térplasztikák elkészítésére a megrendelés, a portálok tervezésére a felkérés visszaesett. Ez a pénztelenséget jelzi. Szinte teljes újrakezdésről van szó, hiszen sokan kicserélődtek, pályát módosítottak. Magam is elgondolkodok sokszor azon, mi az, amivel újra lehetne indítani. Nem tudom, mikor jut el az ország oda, hogy elismerje, szükség lesz az ötvösművészetre. Az ember sokszor saját kedvtelésére dolgozik. Ez azért nem jó, mert nem méretik meg. Egyébként másba nem kezdek, kötnek feladatok, amit be kell fejeznem, teljesíteni illik. Egyedi tervezésű, kivitelezésű kegytárgy- és ékszerkészítést csinálok még, ami leköt, örömöt és talán nyugodt lelket is teremt számomra.

Pass András
Fotó: Szük Ödön

Önvallomás szóval és zenével

Malek Andrea Győrött

A hétvégén zenés kávéházi esten találkozhattak az érdeklődők a győri Rába Hotelben *Malek Andreával* és édesapjával *Malek Miklóssal*. Az eddig megjelent interjúkból és szerepelésekből már sok mindent megtudhattunk a családról, Malek Andrea életútjáról, pályafutásáról. Most emberközelből hallhattuk a vallomásokat az édesanyáról Toldy Máriáról, a papáról, a testvérről a musicalekről. A mindig vidám mosolygós énekesről megtudhattuk, szereti a biztonságot, mindene a közönség. Elmondta, zongoristaként indult, ám balerina szeretett volna lenni. Igazán énekelni tizennyolc, táncolni pedig húszéves korában kezdett. A zenét Bachon és Mozarton keresztül kedvelte meg. Megtudhattuk azt is, hogy Kulka János nagyszerű ember, akit igencsak kedvel, ám több titok nincs ez ügyben – mondta. Váltás előtt áll: a most szerveződő Művész Színházhoz szerződik. Utolsó lehetőség arra, hogy megtanuljam a prózai színpadot – jelentette ki.

Persze mégis a legizgalmasabb téma a zene volt, amit hallottunk a kávéház pódiumán. A kritikus számára mindig mond valamit az, ha valakit pusztán egy zongorával kísérnek és az énekes mégis megtelíti a termet hangjával, megszólalásával. A kevésbé képzetteknél ilyenkor kijön minden ami nem oda való, képtelen elbújni a hangszerek nyújtotta segítség mögé. Egyedül marad, meg kell mutatnia tudását. Nos, Malek Andrea több szinten is jól vette az akadályt. A Figaro házasságából előadott dal, a kuplék, a musicalekből bemutatott számokban magas szintű produkciót nyújtott. Érezhető volt: övé a Webber-i világ, a Barbra Streisand-i zene és igényesség. Persze mondhatnánk, a szülői háttér zenei tanítása meglátszott, a minőség garantált eredményét érzékelhette a nagyszámú közönség. Azt, hogy mit jelent az igényes képzés, az ízlés a zenében. Malek Andrea hangjának tisztasága, virtuóz játéka lassan egyedülállóvá teszi a könnyűzenében szereplők között. Felnőtt, megnőtt a kereslet iránta. Sok szereplése ellenére kiégésnek jele sincs, sokkal inkább az értékes sokszínű könnyűzene reprezentánsai felé fordul. Ezt hallhatták és láthatták mindannyian, akik bejutottak a kávéház – immár ki tudja hányadik – sikeres rendezvényére.

P. A.

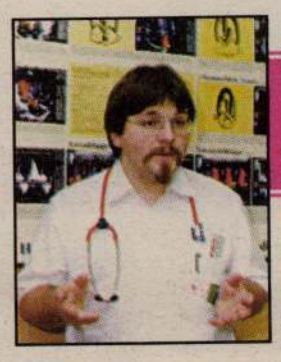

JEGYZET

Hölgyeim és Uraim!

A hét végén szépen behavazott. Kisebbik fiam szombat reggel aggódva nézegetett ki az ablakon. Vajon a húsvéti nyuszi ilyen téli időben is jönni fog? Nem kedvez az időjárás a kiskerttulajdonosoknak sem. Azoknak, akik már hetek óta nekifogtak a tavaszi dolognak.

Ha visszagondolok, pár éve egy ekkora hirtelen lehűlés után már előre jelezték széles sajtónyilvánossággal ebből fakadó népgazdasági veszteségeinket. Az időjárásra sok mindent lehetett kenni: élelmiszer-áremeléseket, forintleértékeléseket, s minden egyebet. Úgy is mondhatjuk, hogy a nagypolitikának jól jött egy ilyen késői tél. Aztán időközben az efféle hamiskodások megszűntek. Persze nem az áremelés és pénzleértékelés. Csupán az általtatás, egyáltalán a magyarázat szűnt meg. Ez van! Mindenki gondoljon arra, amire akar. Elvégre demokrácia van. A gondolkodás szabadsága.

Mi köze ennek az egésznek az egészségünkhöz? Rengeteg. Van ugyanis egy alapvető, nehezen megfogható dolog életünkben, ami meghatározza testi-lelki egészségünket. Ez a közérzet. Közérzetünk egyensúlyának megbomlása előbb pszichés tünetek, majd konkrétan megfogható betegségek formájában jelentkezik. A szervezet védekezőreakciója előbb-utóbb megindul, s kialakul az érdektelenség állapota. A baj csupán akkor van, ha mindez egyfajta tunyasággal, tehetetlenséggel társul. Amikor minden mindegy. Az ember egyszerűen megcsömörlik a mindennapos, tömény demagógiától. Így van ez, amikor már a „haza" fogalmát is túldimenzionálják. Azonban függetlenül attól, hogy honnan fúj a szél, csak aktívan óvhatjuk meg legfontosabb, valós értékeinket: családunkat, gyermekeinket, szeretteinket és egészségünket. Mert a fő ellenségeink bizony még mindig az alkohol, a drog, a cigaretta, a levegőszennyezés és az egészségtelen táplálkozás. No, meg a mozgáshiány. Harcolni azért nem kell. Elég „csupán" tenni ellene.

Viszlát! Kedden ugyanitt.

Dr. Dési Gabor András

KONZÍLIUM...

...a szívelégtelenségről

A szívelégtelenség okai lehetnek: a szívnek mint pumpának túlterhelése, majd kimerülése; a szívizomzat pusztulása; a szívösszehúzódások időegységre eső túl alacsony száma (ekkor időegység alatt túl kevés vér kerül az érrendszerbe); vagy a túl szapora szívműködés (amikor az egyes szívösszehúzódások között nincs elég idő a szívüregek vérrel történő feltelődésére). A szívelégtelenségnek kettős következménye van a vérkeringésre. Egyrészt a károsodott szívrész (főleg a kamrák) nem képes elegendő vért továbbítani előrefelé, másrészt a vér visszafelé torlódik, pangás keletkezik. A bal kamrát károsító betegségek (pl.: a magas vérnyomás, koszorúér-betegség, szívinfarktus, billentyűhibák, szívizomgyulladás) a nagyvérkörben, az egyes szervek és szövetek vérellátásában okoznak zavart. A vázizomzat rossz vérellátása gyengeséget, az agy vérellátási zavara álmatlanságot, gondolkodási nehézséget, zavartságot, a vese rossz vérellátása vesekárosodást, folyadékvisszatartást okoz. A szervek és szövetek rossz vérellátása a vérkeringés fenntartását célzó idegrendszeri és hormonális védekező folyamatokat indít el, amelyeknek hosszú idejű fennállása azonban káros lehet. A rossz működésű bal kamra nem képes a kisvérkörből a vért felvenni, ezért az a tüdőben torlódik, rontva a gázcserét. A kialakuló oxigénhiány nehézlégzést okoz, de romlik a szervek, szövetek oxigénellátása is. A jobb kamra

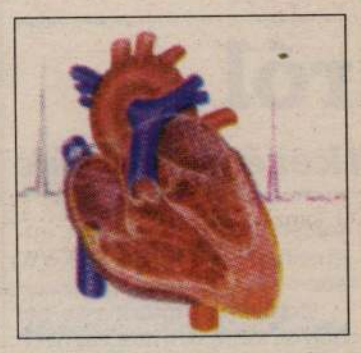

károsodását elsősorban a kisvérkörben zajló keringést akadályozó betegségek (légzőszervi betegségek, tüdőembólia, de hosszan fennálló kisvérköri pangást okozó, bal szívfelet károsító betegségek) okozzák. Az előrefelé következmény a romló gázcsere. A rosszul működő jobb kamra nem képes elegendő mennyiségű vért a nagyvérkörből felvenni, ezért ott keletkezik pangás. A májban keletkező pangás májnagyobbodást, májfeszülést, a gyomorban, belekben jelentkező pangás étvágytalanságot, felszívódási zavart, a vesék pangása vesemőködési zavart okoz. A pangó vér folyékony része a vérplazma, a hajszálerek falán keresztül kilép a szövetek közül, vizenyőt okozva. Ez leggyakrabban a lábfejeken, bokák körül, a lábszárakon jelenik meg. Gyakran a bal és jobb kamra elégtelensége együtt lép fel. *(Folytatása következik.)*

Dr. Vályi Péter
vezető főorvos
belgyógyászati-kardiológiai osztály

... az urológussal

A vesekőről

A vizelettel kiválasztott anyagokból a húgyutakban kő képződhet. Hazánkban a lakosság 3–5 százalékát érinti a vesekőbetegség. Fiatalabb korban (30–40 éveseknél) leggyakrabban a nyolcszögletű, rideg kristályokból lazán összecsapódott Weddelit (calcium oxalát dihidrát) fordul elő. Ez az ásvány a vesében kívül az antarktiszi Weddel-tenger iszapjában is megtalálható – neve innen származik. Idősebbeknél a tömör szerkezetű, kavicsra emlékeztető sárga színű húgysavkő uralja a húgyúti kövek egyébként meglehetősen változatos mezőnyét. A kőképződésnél a földrajzi, klimatikus és etnikai viszonyok nem elhanyagolható tényezők. Az USA-ban a fehér embereknek gyakrabban van kövük, mint a feketéknek. Az Afrikában élő bantu négereknél pedig szinte nem is fordul elő vesekő. Ritkán van kövük az eszkimóknak, az Izraelbe bevándorló európaiaknak viszont annál gyakrabban. Északról dél felé haladva a húgysavkövek aránya nő (Helsinki 0,8 százalék; Göteborg 1,5 százalék; Tokió 3 százalék; Budapest 15 százalék; Tel-Aviv 38 százalék). Az időjárás és a táplálkozási szokások kőképződést befolyásoló hatását jól megfigyelhetjük a betegforgalom szezonális ingadozása alapján. A legtöbb vesegörcs augusztus végén fordul elő. Kánikulában többet szomjazunk, koncentráltabb vizeletet produkálunk, amiből könnyebben kiválnak a kőképző anyagok. December–január tájékán a húgysavkövesek aránya növekszik. Ennek oka a húsételek bőséges fogyasztása a disznóölések időszakában. Szervezetünkben a hús, a belsőségek lebontása során végtermékként húgysav képződik, amit a vizelettel választunk ki. A húgyúti kövek 80–85 százaléka magától kiürül a vizelettel. A kőürítés legtöbbször vesegörccsel jár.

(Folytatjuk)

Dr. Törzsök Ferenc
főorvos

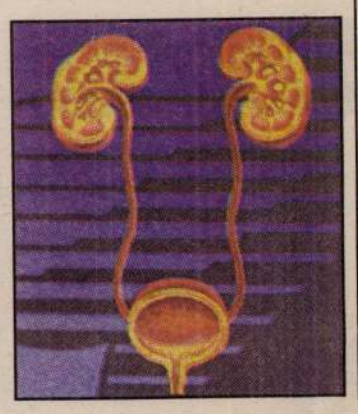

Mit tanácsol...

... a gyógytornász?

Hogy ne fájjon a gerinc

A gerincoszlop egymáshoz rugalmasan csatlakozó csigolyákból áll, melyek között ízületek és porckorongok vannak. Mind az ízületek, mind a porckorongok igen érzékenyek a komolyabb fizikai megerőltetésre. Helytelen testtartás, (például erős homorítás) tartós nagy, esetleg egyoldalú tehelés (például nehéz szatyor cipelése egyik kézben) miatt a porckorongok fájdalmasan sérülhetnek, ez a kisízületek elváltozásához vezethet, tartós izomfeszülés, görcsös izom-összehúzódások, fájdalom alakulhat ki. Ha betartunk néhány apró dolgot, akkor ezeket az elváltozásokat megelőzhetjük. Figyeljünk mindig a helyes testtartásra. Álljunk a fal mellé, tegyünk a fejtetőre egy könyvet, vállunkat lazán tartsuk, lapockákat összezárjuk, hasunkat behúzzuk, fenekünket magunk alá húzzuk. Ezt a helyzetet tartva próbálunk sétálni, karunk, lábunk szabadon mozog. Rendszeres gyakorlással ez a tartás egyre természetesebbé válhat.

A fájdalmas, görcsös izomcsomók kialakulása megelőzhető, ha a napi tevékenységünk közben kerüljük a természetellenes, kicsavart helyzeteket, illetve többször változtatunk testtartásunkon.

Ha állva kell dolgoznunk, lehetőleg ne hajolgassunk sokat, inkább ha lehet, változtassuk munkaasztalunk magasságát. Ülés közben főleg a hát alsó részén nagy a terhelés, így az ülőmunkát végzők figyeljenek oda a megfelelő székre, ezen a törzs legalább a lapockáig legyen alátámasztva. Fontos az alsó végtag jó helyzete, ilyenkor a comb és a lábszár között 90 fok van. Mindenképpen jó, ha csak néhány pillanatra is felállunk, járkálunk kicsit és aztán ülünk le újra.

Nagy terhelést jelent a gerinc számára a nehéz tárgyak emelése. Lehetőleg sose emeljünk saját testsúlyunk egyharmadánál nehezebb tárgyat. Az emelést mindig hajlított térddel kezdjük, majd a csípő és a térd lassú kiegyenesítésével emeljük a tárgyat, melyet tartsunk közel a törzsünkhöz. Cipelés közben mindig egyenes legyen a hátunk.

Ahhoz, hogy gerincünk rugalmasságát, mozgékonyságát megtartsuk, nagyon fontos a rendszeres mozgás is. Jó hatású az úszás, illetve a rendszeres torna is. Szakítsunk rá időt!

Horváth Judit

... a dietetikus?

A köszvényes beteg diétája

A köszvény sokáig ritka betegségnek számított, ma azonban egyre gyakrabban találkozunk vele. Főképpen az elhízott, 40 év feletti férfiak betegsége. Kialakulásában szerepe van a bő táplálkozásnak, a nagy mennyiségű hús és szeszes ital fogyasztásának, a testi megterhelésnek és a pszichés traumának. A köszvényes beteg vérében magas a húgysavszint. A húgysav lerakódik az ízületekben, porcokban és a szövetekben, köszvényes csomók keletkeznek, amelyek nagyon fájdalmasak. Mivel a húgysav purinból keletkezik, ezért a gyógyszeres kezelés mellett purinszegény diétára van szükség.

Nagyon magas a purintartalma a belsőségeknek (máj, tűdő, velő, mirigy) és a húsoknak. Ezek fogyasztását kerülni illetve csökkenteni kell. Sovány húsból (sovány csirke, sovány sertés- illetve marhahús) naponta 50–60 grammot lehet fogyasztani, főzve, pácolva, húsgombócnak, vagdaltnak elkészítve. A tej- és tejtermékek mennyiségének növelésével a fehérjeszükségletet ki tudjuk elégíteni. A tojás purintartalma alacsony, ezért a diétában jól felhasználható. A gyümölcs- és zöldségfélék magas vitamin- és ásványianyag-tartalmuk, és alacsony purintartalmuk miatt a diéta alapját képezik, kivétel a zöldbab, zöldborsó, lencse és a paraj. Ezeket a főzelékféléket mindenképpen ki kell hagyni az étrendből. A húsok illetve a főzelékfélék purintartalmát csökkenthetjük, és az ételkészítésnél nem használjuk fel. A töltött, rakott, rétegezett ételeket kevés hús felhasználásával és előfőzött nyersanyagokból könnyen el tudjuk készíteni. Az élvezeti szerek közül a tea, kávé, kakaó valamint a csokoládé purintartalma magas. Napi egy, nem túl erős kávé és tea nem ártalmas, de csokoládét és kakaót ne fogyasszon a beteg. A bőséges, zsíros lakomák és a szeszes ital fogyasztása köszvényes rohamot vált ki. Napi 2–3 liter folyadék elfogyasztása (ha a vese állapota megengedi) elősegíti a húgysav kiürülését a szervezetből. Jó hatásúak a gyengén alkalikus gyógyvizek: Salvus víz, Balfi, Parádi gyógyvíz. Beiktathatunk az étrendbe heti 1 gyümölcsnapot, ezzel szintén elősegítve a húgysav kiürülését a szervezetből.

Kóródi Katalin

... a bőrgyógyásszal

A festékes anyajegyek és a bőrrák

Talán nincs is olyan ember, akinek bőrén ne lenne néhány kisebb-nagyobb bőr színű vagy színes növedék. Közülük különös jelentőségűek a festékes anyajegyek. Keletkezésükben bizonyos fokú családi hajlam is szerepet játszik, innen származik az „anyajegy" elnevezés. Kialakulhatnak a születés után hamarosan, de az azt követő 20–25 évben is. Ezek a különböző nagyságú képletek a bőrből változó mértékben emelkednek ki, színük a világosbarnától a feketéig változhat. Néha szederre emlékeztetnek, gyakran szőrszálat is tartalmaznak. Különleges formájuk az „állatbőr-anyajegy", ami tenyérnyi, vagy annál nagyobb, állatprémre emlékeztető képlet.

A festékes anyajegyek jóindulatú elváltozások, de bizonyos körülmények között festékes bőrrákká (melanoma) alakulhatnak át. Az ettől való félelem kétféle kóros reakciót válthat ki az emberekben. Egyik esetben a páciens addig nem nyugszik, amíg bőréről az összes növedékét el nem távolíttatta. Ez többnyire teljesen felesleges. Másik esetben az érintett semmi áron nem akar megválni bőrképletétől. Ilyenkor gyakran találunk a háttérben egy „szakértő" szomszédasszonyt, aki több rémtörténetet is tud olyan emberekről, akiknek anyajegye az eltávolítás miatt „elrákosodott". Ne higgyünk neki! Ilyenkor valószínűleg szakszerűtlen volt a beavatkozás, vagy már eleve bőrrákot távolítottak el, ami kiújult.

Mi tehát a megfelelő viselkedés? Elsősorban a megelőzés. Általában az az anyajegy fajulhat el, amit vagy egyszer, intenzíven, vagy tartósan, enyhén irritálnak. Az egyszeri erős inger lehet nyomkodás vagy szakszerűtlen eltávolítás, például égetés. Az anyajegyeket tehát ne nyomkodjuk, kuruzslóval ne kezeltessük. Tartós, enyhe ingerhatás bizonyos helyeken kialakult képleteket ér. Ilyen például a hajas fejbőr, a deréktájék, a melltartó, illetve a bugyipánt területe, láncviselőknél a nyak, férfiaknál a szakálltájék. Az itt található növedékeket érdemes időben, szakszerűen eltávolíttatni. Ez ügyben bőrgyógyászhoz tanácsos fordulni. Ha mégis félünk a beavatkozástól, akkor rendszeresen ellenőrizzük anyajegyeinket. Ha azt vesszük észre, hogy valamelyik növekszik, színe, alakja megváltozik, kisebesedik vagy vérzik, azonnal forduljunk szakorvoshoz. Ezek a jelek ugyanis már egy kezdődő rosszindulatú folyamatra hívhatják fel a figyelmet. A rákosan átalakult anyajegyet időben és megfelelően eltávolítva teljes gyógyulás következhet be, a felesleges, hetekig tartó várakozás azonban éveket, évtizedeket jelenthet életünkből.

Dr. Szabó Lívia

FINOM MEGOLDÁS
a hiányzó kalcium pótlására.

A kalciumdús étrend mindenki számára szükséges, de különösen fontos a fejlődésben levő gyermekeknek, serdülőknek, kismamáknak és a változókorban levő nőknek.

További információ:
Győr-Moson-Sopron Megyei Tejipari Vállalat, Kereskedelmi Osztály.
9025 Győr, Vámbéry Á. u. 19–21. Tel.: 96/10-566. Fax: 15-375.

Az egészséges emberért.

(38108/1H)

kilós lány már hatéves korában átesett egy súlyos műtéten veleszületett deformált mellkasa miatt. Ezután a súlyos kötőszöveti rendellenesség, a Marfan-szindróma támadta meg a szervezetét. Hét évi kezelés után az állapota csak romlott. Közben elveszítette a rákos édesapját. Az édesanyját pedig most kezelték tünetmentesre a rákból.

Németországban *Jeszenszky* professzor vállalta Szandra műtétét, annak ellenére, hogy a Pénztár állja. Ahhoz, viszont, hogy a rokkantnyugdíjas édesanyja vele lehessen a most májusban sorra kerülő műtéten és az azt követő négy hónapig tartó utókezelésen, segítségre van szükségük. A Nap Segítő Szolgálat Alapítvány számlaszámán keresztül (10200892-31412445- 00000000, Szonday Szandra javára) megtehetjük ezt.

ROZS BORBÁLA

szerint a rablók egy pénzt tartalmazó boríték átadására kényszerítették az otttartózkodó hölgyet, majd elvágták a telefonzsinórt és elmenekültek. A rendőrség megkezdte a helyszínelést.

te szerint a korrupt adótisztviselők magánakciójuk során megígérték a kisiparosoknak, hogy ellenszolgáltatás fejében eltekintenek a feljelentéstől. De ha mégis volt adóhiány, akkor is pénz ütötte a pártállami adóemberek markát, méghozzá a bemánybíróságig, ahol közölték vele, hogy hatáskör hiányában nem foglalkozhatnak ügyével. Végül is így jutott el a Riz-per a Fővárosi Bírósághoz. Riz István tehát most az államot perli, mégpedig 680 ezer forintra, az eljárás során neki okozott kárért.

ítéli. Ha azonban az összegnek akár a töredékét is jogosnak tartja majd a bíróság, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei igazságszolgáltatási szervezeteket ez is kínosan érintheti.

F. D.

Katolikus gyermektalálkozó

Ezerkétszáz Csongrád és Békés megyei gyermeket várnak a szeged-csanádi katolikus egyházmegye hittanosainak hét végi gyulai találkozójára – tudósít az MTI. Az összejövetelre szombaton a Körös-parti városban egykor plébánosként tevékenykedő, nemrég boldoggá avatott *Apor Vilmos* püspök tiszteletére szervezett program keretében kerül sor.

A találkozón résztvevőket a város több helyén is várják a különböző rendezvények: játszóház, kézműves műhely, sport- és műveltségi vetélkedő, tudományos előadás, a fiatalok együtteseinek egyházzenei hangversenye. A gyulai belvárosi plébániatemplomban délután püspöki szentmise lesz, majd kiosztják az Apor Vilmos alakját megidéző az egyházmegyei általános iskolai és középiskolás rajz és tanulmánypályázat díjait.

Vízhiány

A Fővárosi Vízművek Rt. vízcsőhálózatának tisztítása miatt április 20-án, hétfőn 7 órától április 24-én pénteken 14 óráig csökken a víz nyomása, megzavarosodik az ivóvíz és a magasabb emeleteken vízhiány is várható a VI., VII., VIII., és XIII. kerületben – jelenti az MTI. A zavaros víz vas- és mangán-oxidokat tartalmaz, ülepítés után fogyasztható. A vízművek kéri az érintett lakosok türelmét és megértését.

Új havilap: Magyar Nyugat

Magyar Nyugat címmel országosan és külföldön is terjesztett, Nyugat-Magyarország gazdasági-társadalmi életéről szóló havilap indult útjára – jelentette be tegnap *Vermes Péter*, a laptulajdonos Génius Gold Rt. elnöke.

Elmondta: a hatvannégy oldalas képes magazin célja a hazai olvasóközönség tájékoztatásán túl, hogy Svájcban, Németországban és Ausztriában a lap német nyelven megjelenő változatával ismeretet nyújtson a magyarországi gazdasági lehetőségekről, s ezzel hazánkba csábítsa a befektetőket. Ezért – mint hozzátette – a lapban nagy szerepet kapnak a gazdasági, térségfejlesztési témák, sőt a jövőben piaci információk, hirdetések bővítését tervezik.

Vermes Péter szólt arról is: itthon egyelőre tízezer példányban, száz forint alatti áron került utcára a magazin. Külföldi terjesztését országonként háromezer példányban kezdik meg. MTI

HIVATALOS LÁTOGATÁSON Izraelben tartózkodik *Sára Sándor*, a Duna TV elnöke – írja az MTI. Izraeli tartózkodása alatt az ország több városában találkozik a Duna TV nézőivel, és tárgyal mindazon izraeli kábeltévé-társaságok vezetőivel, amelyek sugározzák a Duna TV adásait, illetve amelyek ezután kapcsolódnak be az adások átvételébe.

Bardócz Barna győri ötvösművész a szőlő és a bor védőszentjének, Szent Orbánnak tűzzománccal díszített bronzszobrán dolgozik. A másfél méter magas alkotást Badacsonyban, az első magyar borház előtt állítják majd fel

FOTÓ: MTI – MATUSZ KÁROLY

METEOROLÓGIA

ICI Interaktív Kommunikációs Rt.

Vízállás-jelentés

	cm (°C)
Dunaremete:	58 (10)
Budapest:	210 (11)
Dunaújváros:	111 (11)
Baja:	286 (11)
Tokaj:	612 (11)
Szolnok:	590 (10)
Szeged:	436 (10)
Gyoma:	362 (10)
Balaton:	109 (10)
Velencei-tó:	153 (11)

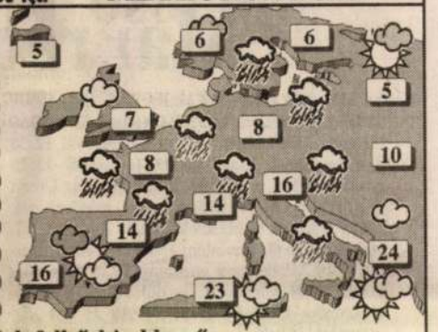

Sok felhő, kisebb eső

Északkelet-, Kelet-Európában magasnyomás következtében száraz, hideg idő van. A kontinens más tájain ciklonok miatt gyakran erősen felhős az ég és sokfelé hull csapadék. Nyugat- és Közép-Európában átlag alatti hőmérsékleteket mérnek. Kellemes, nyári meleg a Földközi-tenger keleti medencéjében található.

Továbbra is délnyugat felől nedves levegő áramlik a Kárpát-medencébe. Többször erősen megnövekszik a felhőzet és elszórtan várható kisebb eső. A délkeleti, déli szél élénk, helyenként erős lesz. Hajnalban 5, 9 fokig csökken a hőmérséklet, délután 11, 16 fok várható. A következő napokban is erősen felhős időre számíthatunk, elszórtan esővel, záporral. A hőmérsékletek az átlag alatt maradnak.

Péntek 14 óra

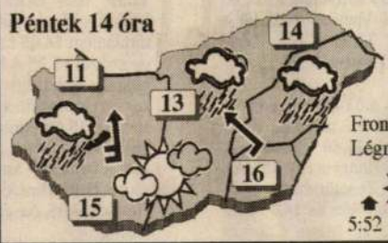

Légszennyezettség (Budapesten)

SO_2	CO	NO_2
16	15	62

Fronthatás: kettős

Légnyomás: erősen süllyed

5:52 19:36 --:-- 09:24

TELESTAXI 1555555

A kapcsolat a jövőbe . . .

Interaktív telekommunikációs rendszerek tervezése és telepítése.

ICI Interaktív Kommunikációs Rt. ☎: 342-5356.

Bardóczi Barna ötvös

Napi Magyarok. 1998. IV. 17

tására. Johnelle Jeffries a hipnózis mestere és a „gyors csábítás” önjelölt prófétája, mégis nagyon óvatosan szól erről. Ugyanis korábban már megégette magát.

A dolog lényege: a hipnózis technikáit használják fel a nő hangulatának megváltozatására és ezzel a végső cél – a hölgy ágyba vonszolása – elérésére. A szerző szerint nem az a fontos, hogy a hipnotizálás folyamatában mit mondunk, mert a hanghordozásban van a lényeg. Jeffries „gyors csábítás”-elmélete két kaliforniai egyetemi professzor kutatásain alapul, akik olyan speciális neurolingvisztikai programot dolgoz-

gítését célozza, hanem a szexuális kapcsolatra törő férfit támogatja. Ez pedig manipulációt és becsapást jelent – tette hozzá Gary Wood.

A szerző arra is figyelmeztetett, hogy az olvasók óvatosan alkalmazzák a hipnotikus trükköket, mert az áldozatok könnyen beperelhetik őket nemi erőszakért. Ha pedig, amikor sem a szép szavak, sem pedig a hipnózis nem teszi meg a hatását, Jeffries azt javasolja, hogy a férfi sírjon mint a gyermek, egész testét rázza a zokogás és akkor talán a nő egyfajta bűntudatot érez, és mégis megadja magát.

MTI – Panoráma

Előre megmondta, hogy ölni fog

Előre kitervelten gyilkolt az a horvát ámokfutó, aki kedden éjszaka hét embert mészárolt le egy kávézóban, majd önmagával is végzett – írja az MTI. A csütörtöki zágrábi napilapok beszámolói szerint a gyilkos, az 51 esztendős *Antun Matajic* korábban többször is fenyegetőzött, hogy 5-6 embert meg fog gyilkolni, de ezt senki nem vette komolyan.

Az alkoholistává lett férfi – aki nem vett részt a horvátországi háborúban és így a horvát háborús veteránok körében is felbukkant lelki betegséggel, a „Vietnam-szindrómával” sem küszködött – eladta családi házát, és többször is azzal fenyegetőzött, hogy vérontást fog rendezni, ha elfogy a házáért kapott pénze.

Szemtanúk szerint Matajic kedden éjszaka géppisztollyal lemészárolta a Slavonski Brod melleti Podvinje település egyik kávézójának 7 vendégét, majd pisztollyal még fejbe is lőtte áldozatait. Matajic valamennyi áldozatát ismerte, törzsvendégnek számítottak a kávézóban. Az ámokfutó elmenekült a helyszínről, majd két órával később saját magával együtt felrobbantotta gépkocsiját, amelyben holttesteként szénné égett.

szer-akciónak”. Fél év óta a pályaudvar környékén az AIDS-segély egy utcai munkatársa, valamint az ifjúsági hivatal és a máltai segélyszolgálat rendszeresen keresik a kapcsolatot a kereken 400 ismert kábítószerélvezővel.

Eddig ezeket a kábítószerfüggő fiatalokat, akik sütőporral kezelt és „kövekké” változtatott kokainnal cigarettáznak, agresszív és alig hozzáférhető személyeknek tekintették.

vosi tanácsadásra mentek, vagy a szociális munkásokkal együtt a szükségszerű hatósági eljárásokban részt vettek. „Meglepett bennünket, hogy a segítségnyújtás milyen széles változataira nyílik lehetőség” – vonta meg a mérleget *Gerd Fürst*, a kábítószerügyek osztályának munkatársa. A nem várt sikert követően most a frankfurti mintamegoldást tovább kívánják folytatni.

Der Spiegel

Mai rádió- és televízió-műsor

KOSSUTH: 4.30 Reggeli Krónika **9.05** Napközben **11.05** Cigányfélóra **11.35** Édes Anna **12.00** Déli Krónika **12.40** Harmóniában a Matávval **12.50** Törvénykönyv **13.05** Vendég a háznál **13.20** Bruckner: **150.** zsoltár **13.30** Örüljetek az Úrban mindenkor! **14.05** Klasszikusok mindenkinek **14.35** Platánok és hálatáblák **14.56** Irodalmi műsorajánlat **15.06** Szerintem **16.00** Délutáni Krónika **16.10** Mindennapi gazdaság **16.25** Népzenei híradó **17.06** Magyarországról jövök... **18.00** Esti Krónika **19.06** Sportvilág **19.30** Jó éjszakát, gyerekek! **19.40** Petőfi Sándor minden verse **20.05** Magyar daloskert **20.30** Határok nélkül **21.05** Színészek énekelnek **21.25** Fórum **22.00** Késő esti Krónika **22.30** Szellemtörténetek **23.05** Hangversenymúzeum **0.10** Himnusz

PETŐFI: 4.30 Hírek, időjárás **4.33** Hajnali dallamok **6.03** Reggeli csúcs **7.38** Zöld(sport)reggel **8.00** Petőfi-délelőtt **12.00** Jó ebédhez szól a nóta **13.00** Naprakész **13.15** Biztonságban **13.44** Korkérdés **14.00** Pétektől péntekig **17.05** Apukám világa **18.30** Délutáni csúcs **19.00** Hírek, időjárás **19.03** Nemzetközi slágerlista **19.30** Kölyökrádió **20.00** Sors, nyiss nekem tért **20.30** Vadvirágok **21.03** A magyar rock egyéniségei **22.00** Alpok–Adria MKB jazzfesztivál **23.00** Hírpercek **23.15** Ennyi... **0.00–4.20** Éjfél után

BARTÓK: 6.00 Hírek, időjárás **6.03** Muzsikáló reggel **8.10** Pódium **9.11** Zenekari muzsika **10.05** Köztér **11.00** Operaslágerek **11.40** Muzsikások **12.00** Hírek, időjárás **12.05** Hangverseny délidőben **13.29** Hangverseny a „Zenetörténet – mindenkinek” hallgatóinak **14.05** Ráadás **14.33** Magyar zeneszerzők **15.20** Liszt: Missa Choralis **15.55** Poggyász **16.05** Muzsikáló délután **18.05** Mi újság a kortárs zene világában? **18.55** Ez van! **19.05** Gáti István operaáriákat énekel **19.35** Az Európai Szólisták Kamarazenekar Schubert-hangversenye **21.20** Zenei panoráma **22.05** Bizet: Dzsamile **23.13** Kamarazene **0.00** Hírek, időjárás. Szózat

MTV 1: 5.30 Gazdatévé **5.50** Nap-kelte **9.35** Bor és hatalom **10.10** Még egyszer **11.10** Savannah **12.00** Híróra **13.00** Angol Liga **13.55** Együtt **14.45** Unser Bildschirm **15.15** Gyerekeknek! **16.10** Telezsák 16.30 Ürgammák **17.00** Választás '98 **17.15** Évgyűrűk **17.45** Körzeti híradók **18.05** Ablak **19.00** Família Kft. **19.30** Híradó **20.00** Savannah **20.45** Exkluzív **21.10** Desszert. Kepes András műsora. A három vendég: Horvát János újságíró, Szalai István tábornok, dr. Orosházi Józsefné kriminálpszichológus. **22.15** Aktuális **22.45** Bonnie és Clyde – am. film **0.35** Bobby McFerrin and His Choir – dzsessz

MTV 2: 6.00 Híradó **6.15** Aktuális **6.45** Határtól határig **7.15** Világkép **7.45** Határtól határig **8.00** Tudóra **9.00** Tanoda **10.00** Szomszédok **10.35** Kincsestár **13.00** Híróra **14.00** Viszonyok **15.30** Repeta **17.50** Delta 2000 **18.30** Alpok–Duna–Adria **18.55** Mesetár **19.20** Magyarok cselekedetei **19.30** Híradó **20.00** Magyar Ház **20.30** Magyarország 2000 **21.00** Art kino – Dohányzó – fr. film **23.20** Mélyvíz

DUNA TV: 5.30 Virradóra **9.10** Esti kérdés **9.20** Váltó **9.55** A Kárpát-medence táncai **10.40** Mozidélelőtt: A tökéletes család – magyar film **11.55** Vers **12.05** Lapozó **12.20** Minoritates Mundi – Megidézett történelem **13.00** Monda és történelem **14.05** László Gyula a honfoglaló magyarokról **15.25** A honfoglaló és Árpád-kori magyarság egészsége és betegségei **16.05** Találkozás a népszerű-tudományos filmmel **17.20** Popsa-rock **18.00** Híradó **18.20** Közép-európai Magazin **18.55** Mese **19.15** Centrál **19.45** Új sorozat! A napkirály árnyékában **20.40** Esti sugárkoszorú **21.00** Híradó **21.45** Szürkületi zóna **23.20** Híradó **23.35** Az éjszaka filmje – Hosszú az út hazáig

RTL KLUB: 6.30 Jó reggelt! **8.30–12.57** Ismétlések **13.00** Híradó **13.15** Receptklub **13.30** Megveszem ezt a nőt! **14.20** Klip Klub **14.50** Rajzfilm Klub **16.05** Az első csók **16.30** A farm, ahol élünk **17.20** 100-ból egy **18.00** Knight Rider **19.00** Híradó **19.30** Fókusz **20.00** Akció-hétvége: Jackson, a vadállat **21.40** Gyilkos sorok **22.30** Jobb part, bal part – fr. film **0.15** Fókusz

TV 2: 6.00 Top 10 **6.25** Jelkép-kalendárium **6.30** Jó reggelt, Magyarország! **9.00** Délelőtt a TV 2-vel **10.25** Egy kórház magánélete **11.15** A foci vb-k története **11.40** Mindent vagy semmit! **12.00** Stádium **12.15** Szerencsekerék **12.40** Egy kórház magánélete **13.30** Csupa-csupa élet **13.55** Főzősarok **14.25** Megdumáljuk? **14.55** Mozart Band **15.25** 1001 amerikai **15.50** Parker Lewis sohasem veszít **16.15** Magnum **17.05** Csupa-csupa élet **17.30** A következő áldozat **18.25** Szerencsekerék **19.00** Tények **19.30** Gazdagok és szépek **19.55** Kifutó **21.40** Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! **23.00** Péntek 13 – am. horrorfilm **0.30** Sportszenzációk **1.00** Hajnaltól napestig

TV 3: 15.30 Végzetes barátság **17.15** Gasztronómiai utazások **17.45** Hegylakó **18.45** Hír3 **19.15** Melrose Place **20.15** A balfácán **20.45** Amerika fegyverben **23.05** Hír3 **23.35** Hegylakó **0.30** Jövőnéző **1.00** Cinema **1.25** 72 óra **1.55** Kosárlabda NBA

M SAT: 0.10 Music Box **13.15** Rocktükör **13.45** A hekus **14.45** Játszd újra... **15.30** High Life Disco Top ten **16.00** A bogarak élete **16.30** Ufók **17.00** A skorpió gyűrűje **18.00** Benny Hill **18.30** A hekus **19.30** Vekker-hírek **20.00** Poirot **21.00** Erőszakra kényszerítve – am. akciófilm **22.45** Nem könnyű meghalni – am. akciófilm **0.30** Electric Blue

SZÍV TV: 7.00 Napraforgó **7.15** Torna **7.45** Music Box **15.00** Kereskedelmi műsor **16.00** Terhestorna **16.30** Különjárat **17.00** Barkácsmagazin **17.30** Fogyatékossággal élők félórája **18.00** Utazási magazin **18.30** Popdzsungel **19.00** Pophírek **19.30** G. I. Joe **20.00** A természet világa **21.00** Jakuza zsaru – am. akciófilm **23.00** Klipek **0.00** Napraforgó **1.10** Jakuza zsaru

HBO: 7.00 Kung-fu **8.05** Divatdiktátorok **10.15** Zűrös manus **11.55** Szerelmes hercegnő **13.30** Sztárközelben: Denzel Washington **13.55** Henrietta csillaga **15.45** Szamba – magyar vígj. **17.25** Télapu **19.00** Kung-fu **20.00** Kölcsönkapott idő **22.00** Boulevard **23.40** Bűvölet **1.20** Only You **3.10** Úri passziók **5.00** Muriel esküvője – ausztrál vígjáték

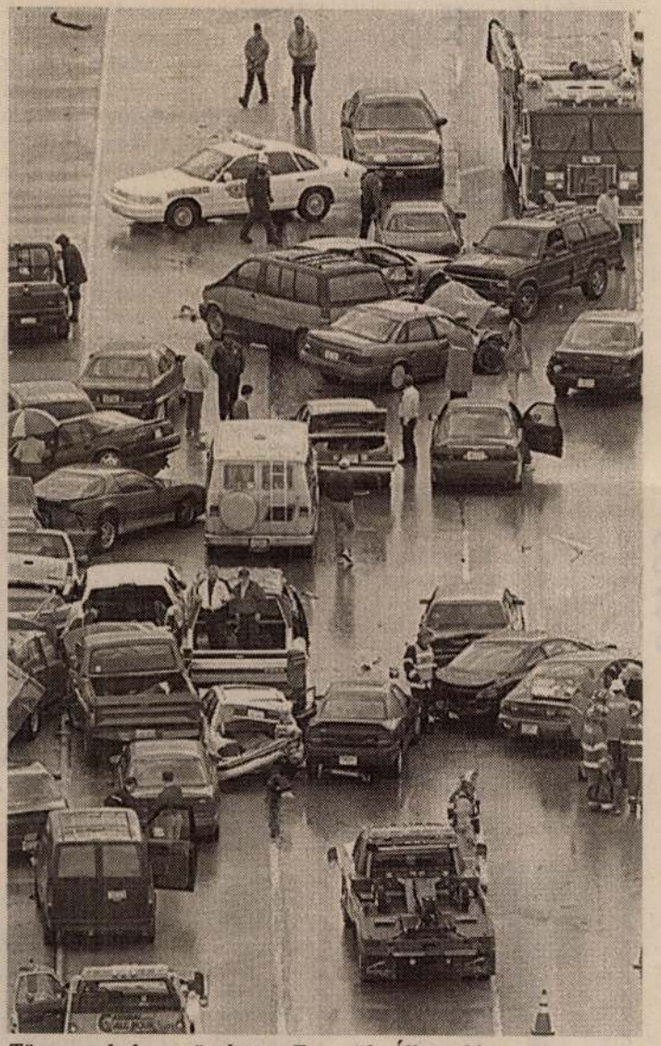

Tömeges baleset történt az Egyesült Államokban, egy O'Fallenbe vezető országúton: az esős időjárásnak köszönhetően harminc autó ütközött össze, negyvenen megsérültek, közülük négyen súlyosan

Fotó: MTI – Külföldi Képszerkesztőség

VÁRMEGYE GALÉRIA

SZERETETTEL

MEGHÍVJA ÖNT

ÉS KEDVES

CSALÁDJÁT

BARDOCZ BARNA

ÖTVÖSMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁRA

2001. MÁJUS 29-ÉN KEDDEN 17 ÓRÁRA
A VÁRMEGYE GALÉRIA SZALONJÁBA

BUDAPEST, V. KER. VÁRMEGYE U. 11

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA
DEMETER ERVIN MINISZTER ÚR

KÖZREMŰKÖDIK
KÁTAI ZOLTÁN ELŐADÓMŰVÉSZ

A TÁRLAT 2001. MÁJUS 29 - JÚNIUS 29-IG LÁTOGATHATÓ
KEDDTŐL PÉNTEKIG NAPONTA 10 - 18 ÓRA KÖZÖTT

M E G H Í V Ó

•MINDEN MAGYAR FELELŐS MINDEN MAGYARÉRT•

SZABÓ DEZSŐ

BARDOCZ BARNA Jászkun krónika 1998. IV. 25

Szent Orbán szobra

A szőlő és a bor szentjének, Szent Orbánnak tűzzománccal díszített bronzszobrát készíti a győri Bardocz Barna ötvösművész. A művet április végén állítják föl Badacsonylábadiban, az Első Magyar Borház előtt. Képünkön az alkotó készülő művével.

nyag szegélyen át a salak-
ıiszpálya melletti játszósa-

FOTÓ: TARPAI ZOLTÁN

'94-re el is készültünk az
dvarrá bővült első salak-
ami ha most kezdenénk
erülne vagy másfél mil-
l csurran-cseppen. És az
on túl van egy Fako-
természetvédő és sport-
k, hogy olyan lehetősé-
gragadhassunk, amiket
ıyként nem tudnánk.
resztül nyerünk táboro-
ıicskét, az ugyanúgy a

lehet egy ilyen kis faluba
zni.

getett álmom, hogy egy-
komolyabb cég mintais-
ink. Addig is megpróbá-
unk módján boldogulni.
en eljött valami vezető —
pálya nincs a környéken
ett kicsit, s távozóban ki-
yezett 80 ezer forintot.
kinek a nagybátyja egy
l dolgozik, ahol épp szá-
t selejteztek. Kétezer fo-
unk 286-os és 386-os tí-
azóta már 486-osunk is
zlekedési múzeumtól is
pár kasznit. Úgyhogy
ıt gépünk, minden máso-

van egy iskolatitkárunk, két konyhai dolgozó, két óvónő, egy főállású könyvtáros és két takarítónő, akik a polgármesteri hivatalra is gondot viselnek.

— Akkor a gyerekek ellen kivan egy komplett felnőtt focicsapat...

— Azért lassanként majdcsak többen lesznek a gyerekek. Ezért dolgozunk. Az óvodában például tizenöten várnak a feljutásra. Ha csak a születéseket nézem, magyarán minden gyerek itt marad, úgy hat év alatt felfutnánk 26-29 főre, és az elsőtől a hatodik osztályig kilenne a három tanulócsoport.

— Felteszem, ilyen kis látszám mellett többe kerül az önkormányzatnak az iskola.

— Elég rossz utakkal vagyunk körülvéve, s nem mindegy, hogy negyedikes, vagy hatodikos korától kerül el innen a növendék. Ráadásul máshol is kiköthetik, nekem kérem ennyibe kerül egy gyerek átvétele, mondjuk 200 ezer forintba. Úgyhogy én azt mondom, inkább fizessünk rá kicsit, de aki ide született, maradjon is helyben, amíg csak lehet. Már csak azért is, mert közvetve ők tartják fenn az ÁMK-t, s a faluban szinte minden rendezvény ahhoz fűződik. Ha ez is megszűnne, maradna itt egy orvosi rendelő, a polgármesteri hivatal a maga három-négy dolgozójával, meg a templom és a temető. S ha én fiatalként nem tudnék egy bizonyos szintet garantálni a gyerekeimnek, és még a lehetőségem is meglenne rá, bizony mérlegre tenném, maradjak-e. Egyébként az életet itt elkezdeni jóval olcsóbb. Lakást féláron kaphat akárki, közművesíthető telket is húszforintos négyzetméteres árakon árulnak. És más tekintetben is megvan a vidéknek a vonzereje. Úgyhogy mi végezzük a dolgunkat, pályázunk ahová csak lehet, egyáltalán éljük a csendes hétköznapokat. Közben persze titkon bízunk a megmaradásban.